

סֵפֶר
אֲשֶׁר בִּנְחָל
חֶלֶק - פ"ו

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בִּנְחָל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר
חֻמְקָה יִסְדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת, הִתְחַזְּקוֹת
וְהִתְעוּרוֹת לְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִכָּל דְּרָגָה וְדָרָגָה מִכָּל
מְקוֹם שֶׁהוּא יִהְיֶה מִי שִׁיחֶיהָ.

*

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי

רִבְנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵךְ הַגְּנוּז וְהַצֶּפוֹן
בּוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרִבְנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַקְּדוֹשׁ אֹרֵךְ נִפְלְאָ, אֲשֶׁר כָּל רוֹ לֹא אָנִים לִיה
רַבֵּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,

וּמְשַׁלְּבִים בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמְאָמְרֵי
חֻמְקֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ.

*

הוֹבֵא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב יִבְנָאֵל

הכתובת להשיג את הספר הזה
ועוד ספרים של אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי מוהרא"ש הצדיק מיבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

הוצא לאור על ידי
"ניצני הקודש הוצאה לאור"
יבנאל ת.ד. 599
טל: *5610

פקס: 077-3182015
דואר אלקטרוני: hkodsh1@gmail.com
www.htzdik.com

להזמנות ספר זה וספרים נוספים
עם אפשרות משלוחים עד בית הלקוח
תוך 48 שעות

לתרומות והשתתפות ביזכוי הרבים
"הצדקה בעבור הדפסת הספרים שמגלים את האמונה
היא הפדיון נפש הגדול ביותר שהצדיק עושה עושה"
בנק מזרחי טפחות

בנק: 20 / סניף: 462 / מס' השבון: 477625

שם ניצני הקודש הוצאה לאור

ניתן לשלוח את האסמכתא

למייל או לזואפ - 054-2287882

לתרומה בביט - 0545848878

* * *

ארה"ב - יואל פארקאש

+8456624888

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבָר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עָמַל וּיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּיִסִים עֵתָה אֶת כְּרֹךְ פֹּר,
וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֵר
הַשָּׁנִים, כְּרֹךְ אַחַר כְּרֹךְ, וּבְלִבְנוֹ תִקְוָה, שְׁכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזֶה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֱלוֹ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֹךְ חֲדָשָׁה בְּפְרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבַזְהָר
הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבְּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הִירוּד
וְהַנְּמֹךְ בְּיֹתֵר, יוֹכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאֶפְסֵן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן לְשְׁכָל
תַּחְתּוֹן, מֵעִלָּא לְעֻלּוֹל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׁרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אִיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אִיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בָּהֶם, וְאֵז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אָמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְלִים נִפְלוּ לָנוּ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַן ל'א ר'אֲתָה
אֱלֻקִּים זְיוֹלְתִּיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָּה, אָמֵן
וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הקדמה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשאר אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הַצַּדִּיק וְהָרַב הָאֲמֵת, אִזּוּ יִכּוּל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים — הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַת בְּקוּלוֹ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְיִצְאָת מִשְׁטֵי־יִתְיִו, שְׁנִדְבָקוּ בוֹ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו (עֵינִי שִׁיחֻת-הַר"ן, סִימָן סז), כִּי הַצַּדִּיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחֲדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדוֹל וְעַד קֶטֶן, דְּרִי מַעְלָה וְדְרִי מַטָּה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבַרֵי הַצַּדִּיק כְּפִשּׁוּטִים וּלְהַלְבִּישָׁם בְּכֻלִּים מְכֻלִּים שׁוֹנִים לְכָל הַשּׁוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לֹאמַר וּלְהַמְצִיא סְבָרוֹת כְּרִסְיוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֵלּוּ הַחֻלְקִים עַל הַצַּדִּיק, לְמוּדָם הוּא מִמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא מִשְׁפֵּט מַעְקֵל, וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יְכוּלִים אֶפְלוּ לְהִנְהִיג אֶת עֲצָמָן, מִכָּל שָׁפֵן שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת אַחֵרִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוּב עַל פְּגָם אֲמוּנַת חֲכָמִים, וְכִשְׂאֻחַד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבָר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהִשִּׁיב דְּבַרֵי הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, וְעַל-יְדֵי שְׁזָה מְקֻשָּׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מְשִׁיב וּמְתַרְץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה סִפְרֵי שְׂאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סִפְרִים לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הָרַב הָאֲמֵת, שֶׁהוּא שֶׁכָּל הַכוֹלָל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל': יֵשׁ כַּמָּה סִפְרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לְהִיּוֹת עוֹד כַּמָּה סִפְרִים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאֲסוּר לְלַעֵג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם (עֵינִי לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסִּפְרִים הַמְדַבְּרִים מִחֻקֵּי־חַיִּים לְהַרְחִיקָם מִמִּטְחָוֵי קִשְׁתׁ, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֶמֶץ וְשִׂאֹר וְיֹתֵר וְיֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', וְכֵּן אֵלּוּ הַסִּפְרִים שֶׁלֹּא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסִּפְרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּדַרְכֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּדַרְכֵי הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בְּדַרְכֵי מַצְוֵה גְדוּלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סִפְרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סִפֵּר שֶׁמְדַבֵּר מִעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדַרְכֵי פִשְׁט, אוֹ דְרוֹשׁ, אוֹ רַמְזוֹ, אוֹ סוּד, אוֹ פְרוּשׁ, אוֹ בְּאוּר, אוֹ סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים וְשְׂאֵלוֹת

ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים
 למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי
 כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי
 אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם
 צרה פשוטים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא
 מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה
 ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל
 זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה
 הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק
 יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת
 להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם
 זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם
 חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם
 באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר
 להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול
 להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם
 מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכך
 נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעיני
 ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו
 בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחסר
 מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם
 בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן
 יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה
 ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה
 וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד
 אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של
 התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה
 ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח

נצחיים?! והלא כמה תחבולות עושים וכמה ספרים לאלפים ולרבבות מחברים בשביל עסקי העולם הזה, קל וחמר בן בנו של קל וחמר כמה אלפי אלפים ורב רבי רבבות רבבות וכו' ספרים עד אין קץ, אנו צריכים לחבר ולהדפיס בשביל התכלית האחרונה לעולם הבא, כי אנו צריכים להכין לעצמנו צידה לדרבנו הרחוקה מאד מאד, וכבר נלכדו רבים מאד מאד בתאוות העולם הזה ובהבליו ובטעיותיו וכו', וכמה ספרים ותחבולות אין מספר אנו צריכים לחדש בכל יום, כדי למצא עצה ותחבולה להציל את נפשותינו ונפש בנינו ובנותינו והתלויים בנו להציל כלם מני שחת, ולהחיותם על פני האדמה בחיים נצחיים, לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם כי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, כי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שפן וכל שפן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים. דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרואה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכו', וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכו', וכן שוקלים מפמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרכבה, וזאת ההרכבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרכבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרכבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקוהו בענוה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה בידעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, באשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקנות כל הדורות ותקנות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתה יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן פן יהי רצון!

סֵפֶר אֲשֶׁר בִּנְחַל כֶּרֶךְ פּו

י"ח תתקצז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נצבים, כ"ה אלול ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! רבנו ז"ל גלה לנו למה זכה להגיע אל ענינו?
מפני שהתחזק, ווייל ער האט זיך דער האלטן, החזיק מעמד בזה
העולם, כי מגרשים את כלם וכו', העקר להתעקש יעבר עלי מה,
אני על מקומי אעמד ולא אשבר. וספר רבנו ז"ל (ספורי-מעשיות,
מעשה א'), שהשני למלך התעקש עם איז בודאי יא דא, שהוא בודאי
כן נמצא, וכלם דחו אותו, והוא לא הניח את מקומו, ובכה הרבה
עם איז בודאי יא דא, ולבסוף כל המונעים התהפכו ונעשו עוזרים.
וכן הוא בכל פרט ופרט בהקדשה, אין דבר פזה לומר לי "לא
תוכל" וכו', אין דבר פזה לומר לי "לא תצליח" וכו', האדם צריך
להיות עקשן גדול אפלו פשוואה פשכלם כנגדו וכו', הוא צריך
להתעקש — "אני אצליח" וכו', "אני אבוא אל מקומי" וכו', "אני
אנצח דרפי" וכו', צריכים להיות חזקים מאד עם הרצון, העקר לא
להתבלבל מאחרים כלל, האדם צריך תמיד להסתפל על עצמו,
הורידו את נשמתו לזה העולם למשך שבעים שמונים שנים וכו',

ופה צריכים לקנות את התרנגול מצוות, שהן מזככות את רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, וצריך לקנות לעצמו כל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא [בבלי, ירושלמי, תוספתא], כל המדרשים וספרי הזהר והתקונים וכו', וכל ספרי הפוסקים: רמב"ם, טור ושלחן ערוך וכו', והעקר לגלות לכלם, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקותו יתברך, ועם כל מי שמדבר, שיגלה לו את אמתת מציאותו יתברך, אפלו להבדיל לגוי, ויקים (דברי הימים א' טז, כד): "ספרו בגוים", כי זוהי התכלית — להאיר את אורו יתברך לכל דרי העולם, ויותר מזה לא צריכים לבלבל עצמו כלל, רק להיות בשמחה שהוא יהודי, ושלא עשני גוי כגויי הארצות. ורבנו ו"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן רפז): מה יש לו להאדם לעשות בזה העולם? רק להתפלל וללמד ולהתפלל, ויותר מזה לא צריכים.

העקר להתחזק ולחזק אחרים, אשר זו המצוה הכי גדולה, אשרי לו!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ח תתקצח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נצבים, כ"ב אלול ה'תשנ"ב.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין לך להתבלבל משום דמיונות וחלומות, רק לבטח בהקדוש-ברוך-הוא, והוא בודאי לא יעזב אתכם.

ראי לתן כל יום צדקה אפלו אגורה אחת, ובזכות הצדקה תזכי לאריכות ימים ושנים טובות, וכן פשיבוא איזה עני בפתח ביתכם,

יג אֲשֶׁר י"ח תתקצט — י"ט אלפים בַּנְחַל

תִּרְאוּ לְקַבְּלוֹ בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, וְלִתֵּן לוֹ אֶפְלוֹ מַעַט דְּמַעַט,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכּוּ לְאַרְיֵכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת.

הַמֵּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ח תתקצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נֶצְבִים, כ"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלִתִּי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

רְאִי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶךָ לְהִיּוֹת רַק שְׂמִחָה וְעַלְיָה, וְאַל תִּפְחָדִי
מִשׁוֹם דְּבַר שְׂבַעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְעֵת הַדְּלָקָה
הַנִּירוֹת רְאִי לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶז מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כֹּל מֵה שְׂאֵת צָרִיכָה, כִּי
הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקָה הַנִּירוֹת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה
בְּשָׁמַיִם, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שְׂמֵרְבָה בְּתְפִלָּה בְּעֵת הַדְּלָקָה
הַנִּירוֹת, שָׂאז תִּתְקַבְּלֶנָה הַתְּפִלוֹת שְׁלֵה לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן.

אוֹדוֹת בֵּית-הַחֹלִים מְעִינִי הַיְשׁוּעָה וְכֵן בֵּית-הַחֹלִים לֹאנִי אֲדוֹ
שְׁנִיָּהֶם טוֹבִים וְשְׁנִיָּהֶם מִתְנַהֲלִים עַל-יְדֵי יְהוּדִים שׁוֹמְרֵי תוֹרָה
וּמְצוּוֹת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ שְׂתִלְדִי הוֹלְדָה קְלָה.

הַמֵּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט אלפים.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נֶצְבִים, כ"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִתִּי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

רָאָה לְשׁוֹמֵר שְׁבֵת-קֹדֶשׁ וְאֵז הַשְּׁבֵת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, כִּי מִי שֶׁשׁוֹמֵר
שְׁבֵת, הַשְּׁבֵת שׁוֹמֵרֶת אוֹתוֹ מִכָּל רָע.

רָאָה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זֹכֵה
לְחַיִּים (מְנַחֵת מֵד.), וּבְזָכוֹת שְׁתַּנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, עַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה
לְאַרְיֵכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, וְלֹא יִהְיֶה לְךָ שׁוֹם צָעֵר וּמְכָאוֹב כָּלֵל,
וּמִכָּל שָׂכָן מֵהַ שְׁאֲמָרוּ הַרוֹפְאִים יִהְיֶה הֶבֶל נְרִיק, וְאַתָּה תִּזְכֶּה לְחַיִּים
אַרְפִּים וְטוֹבִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּאֲרֶיךָ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, וְתִזְכֶּה לְהַצְּלִיחַ
דְּרָכְךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֹדֵר נִצְבִים, כ"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אִם אַתָּה רוֹצֵה הַצְּלָחָה בְּחַיִּים, רְאֵי לְשׁוֹמֵר שְׁבֵת-קֹדֶשׁ, וְאֵז הַשְּׁבֵת
תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ.

בְּעֵת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת תְּבַקְּשִׁי מִמֶּנּוּ? תְּבָרַךְ כָּל מֵה שְׁאַתָּה צְרִיכָה,
כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת
וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים, וְאֲשֶׁרִי אִשָּׁה שְׁמֵרְחִיבָה אֶת הַדְּבֹר בְּעֵת הַדְּלָקַת
הַנְּרוֹת, וּמִתְפַּלֵּלֶת אֲזִי אֵלָיו? תְּבָרַךְ, שְׁאֵז תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכָה תְּמִיד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי
שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ? תְּבָרַךְ, שְׁתַּצְּלִיחֵי בְּחַיִּיךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט ב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נְצֻבִים, כ"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלִי שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמָּךְ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הַיָּא
הַרְפוּאָה לְכֹל — בֵּין בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וְאַשְׁרֵי מִי שְׂזוּכָה
לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְאֵז יִצְלִיחַ, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבֵּנוּ ו'ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת,
אוֹת הַצְּלָחָה, סִימָן א'): מִי שְׂשִׂמַח תָּמִיד — הוּא מְצָלִיחַ, וְעַל-כֵּן
תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוֹלָם לְשִׂמַח אֶת הוֹרִיד וְאֶת אַחֲוֵתְךָ,
וּבּוֹדָאֵי עוֹד תִּזְכֶּה לְנִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַחֲטֹף בְּכֹל יוֹם
שְׂעוּרִים כְּסֵדֶרֶן, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ, שְׂשׁוּם דְּבַר
שְׂבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְבַלְבֵּל וּלְבַטֵּל אוֹתְךָ.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדְּבּוּר עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ הוּא הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, וְאַשְׁרֵי וְאַשְׁרֵי
מִי שְׂחִזַּק בְּעַבְדוּת הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי
הַדְּבּוּר הוּא הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאחַל לְךָ פְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

י"ט ג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נְצֻבִים, כ"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מִצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה הוּא אֶסוּר חֲמוּר מְאֹד מְאֹד,
וְהוּא כְּמוֹ רוֹצֵחַ שְׂרוֹצֵחַ אֶת יְלָדָיו, עַל-כֵּן רָאָה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה עַל הָעוֹן הַזֶּה, וּבְזָכוֹת זֶה תִּזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בֵּת זוּגָךָ מֵהַ
שְׁיֹתֵר מֵהַר.

רָאָה לְשָׁמֵר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאִזּוּ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ. וְעָלֶיךָ לְדַעַת,
כִּי הַשַּׁבָּת הִיא זְוִיגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה
לְשָׁמֵר שַׁבַּת-קִדְשׁ, שְׂאִזּוּ בְּזָכוֹת הַשַּׁבָּת יִזְכֶּה לְבִרְכָה וּפְרֻנְסָה וּלְזוּוּג,
כִּי הַשַּׁבָּת הִיא זְוִיגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצָּא מִכָּל צָרוֹתֶיךָ, וְתִבְשֹׂר לִי בְּקִרְוֵב
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט ד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נְצִיבִים, כ"ב אָלוּל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת כָּל מִכְתָּבֶיךָ, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי שְׂמֵחַ לְקִרְאָת כָּל
מִכְתָּב, וּמִמֵּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים אֶת מְנַפְחַת בִּי, וּבִפְרֻט בְּזֶה שְׂאֵת כּוֹתֶבֶת
שְׂאֵת שְׂמִחָה וְעִלְיָנָה, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תִּהְיֶי
שְׂמִחָה וְעִלְיָנָה, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים לְחֻזַּק אֶת עֲצָמוֹ בְּיֹתֵר וְיֹתֵר
בְּמִצּוֹת הַשְּׂמִחָה, כִּי אֵין טוֹב מִשְׂמִחָה, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁשְׂמֵחַ תַּמִּיד,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ, וְרָאִי לְשִׂמְחָה אֶת בְּעִלְךָ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר
לְךָ, שְׂתַמִּיד תִּהְיֶה שְׂמִחָה בְּבֵיתְכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם שֶׁתְּצַלִּיחוּ תָּמִיד, וְתִהְיֶה לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה
מִתּוֹקָה, שָׁנָה מְלֵאָה אֲשֶׁר וְעֶשֶׂר, וְתִכְנְסוּ לַגּוּר בְּדִירָה מְשֻׁלְּכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נְצִיבִים, כ"ב אָלוּל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֲתָה מְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ, יַעֲזֹר לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁתּוֹנֵכָה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצֻמְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וְעַקֵּר הַחֲזוּק הוּא עַל-יְדֵי
שִׁמְחָה, כִּי אֵין לְךָ עוֹד חֲזוּק כְּמוֹ אָדָם שֶׁשִּׁמַּח תָּמִיד, וְאֵף שִׁמְדַת
הַשִּׁמְחָה בָּאָה קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת הַזְּהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל,
שְׂצָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשִּׁמְחָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ כֹּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, וְתִהְיֶה לָכֶם שָׁנָה
טוֹבָה וּמִתּוֹקָה, וְתִזְכּוּ לְהִכְנִס בְּדִירָה שְׁלֹכֶם עוֹד הַשָּׁנָה.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, אֲשֶׁר
כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלִיחָה נְצִיחִית, הַצְּלִיחָה
כּוֹז, שְׂאֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִכְפָּרֵט בְּשַׁעַה שְׂאֲתָה הוֹלֵךְ לְבַד עַל
הַדָּרָךְ, רְאֵה לְדַבֵּר אֶז עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאֵם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַעֲלַת הַזְּוִכָה
לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הֵייתָ מְרַבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדְּבוּר הוּא
הַכְּלִי שָׁבוּ מִמְּשִׁיכִים אֶת כָּל הַשִּׁפְעַ.

רְאֵה לַעֲשׂוֹת לְעֲצֻמְךָ שְׁעוּרִים בְּמִשְׁנִיּוֹת, וְתִלְמַד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת

פָּרַק אַחַר פָּרַק, וְזֶה יִטְהַר אֶת נַפְשְׁךָ, כִּי מִשְׁנֵה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָ"ה,
וּמְחַדָּדַת אֶת הַמַּחִין.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נְצֻבִים, כ"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְהַדְלִיק לְכַבוֹד שְׁבֵת-קֹדֶשׁ שְׂבָעָה גְרוֹת, וּבְעֵת הַדְּלָקָה
הַגְרוֹת לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שְּׂאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה
מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקָה הַגְרוֹת, מְאֹד מְקַבְּלָת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים, וְעַל-כֵּן
כָּל מַה שְּׂאֵת צְרִיכָה תְּבַקֶּשִׁי בְּעֵת הַדְּלָקָה הַגְרוֹת, כִּי אִזּוֹ הוּא הַזְּמַן
הַכִּי מִתְאִים לְפַעַל אֶת כָּל מַה שְּׂצְרִיכִים לְפַעַל.

עֲלִיךָ לְמַסֵּר אֶת עֲצָמֶךָ לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, כִּי מָה אֶת יוֹדַעַת
מַה שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה מִמֶּךָ, וּבּוֹדָאֵי בְּכָל מְקוֹם שְׂאֵת
הוֹלֶכֶת, אֶת מִצְלִיחָה עִם הַתְּלַמִּידִים, וּמַה שְּׂאֵת מִתְּלַטְלֶט מִמְּקוֹם
לְמְקוֹם, אֲסוּר לְךָ לְפַל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם זֶה, וְאִף שֶׁזֶה כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד,
עִם כָּל זֹאת אֵין זֹו יַעֲזֶה לְפַל בְּדַעְתְּךָ כָּל-כָּף, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁכָּבֶר תִּגְאָלִי מִהַצָּרָה הַזֹּאת, וְתִשְׁאַרֵי בְּמְקוֹם אֶחָד, וְתִמִּיד
תַּחֲיֵי שְׂמִחָה וְעֲלִיזָה.

לְקִרְאָת הַשְּׁנָה הַחֲדָשָׁה אֲנִי מְבָרַךְ אוֹתְךָ בְּבִרְכַּת פְּתִיבָה וַחֲתִימָה
טוֹבָה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שֶׁכָּבֶר תְּצַלִּיחֵי, וְתִבְשָׂרֵי לִי בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט ז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נֶצְבִים, כ"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שֶׁלְקַחְתָּ עַל עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּהַתְמַדָּה רַבָּה, בְּנֵי יַעֲזוֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּתַמֵּיד מָאֵד בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה. הָעֵקֶר אֵל תִּתְקוּטֵט עִם הַחֲבֵרִים, אֲדוּבָה, רְאֵה לְחִזּוֹק אוֹתָם, וְתִחְדִיר בְּהֵם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יַדֵּי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נֶצְחִית, הַצְּלָחָה כּוֹז שְׁאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

י"ט ח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נֶצְבִים, כ"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

מָאֵד מָאֵד רְצִיתִי לְשִׁמְעַ אֵיךְ אֶת מְסַתְּדֶרֶת וְאֵיךְ אֶת מְתַקְדָּמַת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לָךְ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה, שָׁנָה שְׂתוֹכִי לְמַצָּא אֶת בֶּן זוּגָךְ, וְתִתְעַלֵּי בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

י"ט ט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נִצְבִים, כ"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סִלָּה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעֵלָם, וְאֵל תִּפְּל
בְּיָאוֹשׁ, כִּי הֶעֱבַרְהָ הִכִּי גְדוּלָה הוּא יְאוֹשׁ, שְׁאָדָם מִיָּאֹשׁ אֶת עֲצָמוֹ
מִכֹּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו. הֵן אִמַּת שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ צְרוּת וַיִּסּוּרִים רַבִּים
וּמְכַאוּבִים וְכוּ' וְכוּ', אַךְ מָה אַתָּה יוֹדֵעַ מָה שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
רוֹצֵה מִמֶּךָ, הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ
אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְאֵף שְׁבַתְחִלָּה יִהְיֶה לְךָ דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד
קָשָׁה, כִּי לֹא הַרְגַּלְתָּ אֶת עֲצָמְךָ בְּדַבֵּר זֶה, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּל
אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזוּ מְרַגֵּשׁ כָּל מִיָּנִי נֵעַם וְעַרְבוּת
בְּחַיָּיו, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֲזוּ טוֹב
לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רָאָה לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא
חֲסֵרָה, חֲסֵוֹשְׁלוֹם, אִיזוֹ תְּבָה, כִּי עַל-פִּי-רַב הַצְּרוּת שֶׁל הָאָדָם בָּאוֹת
כְּשֵׁיִשׁ לוֹ, חֲסֵוֹשְׁלוֹם, תְּפִלִּין פְּסוּלוֹת, וְתִדְקְדֵק מְאֹד לְהַנִּיחַ בְּכֹל יוֹם
תְּפִלִּין, וְאֲזוּ תִרְאֶה נְסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְעַל כָּלֵם — רָאָה לְשַׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה
שֵׁיִשׁ בָּךְ, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף
זְכוּת, וּכְמוֹ שְׁאָסוּר לְשֵׁנָא אֶת שׁוֹם בֵּר יִשְׂרָאֵל כִּי עוֹבְרִים עַל לְאוֹ
שֶׁל "לֹא תִשְׁנָא אֶת אַחִיךָ בְּלִבְבְּךָ", כֵּן אָסוּר לְשֵׁנָא אֶת עֲצָמוֹ, וּכְמוֹ
שְׁצָרִיכִים לְדוֹן אֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, כֵּן צָרִיכִים לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ
לְכַף זְכוּת, וְעַל-כֵּן רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיִתְרָה, וְתִדוֹן אֶת עֲצָמְךָ
לְכַף זְכוּת, וְאֵל תִּשְׁנָא אֶת עֲצָמְךָ כָּל-כֶּף, כִּי בְּיָדָי עוֹד תְּבוֹא לְךָ
יְשׁוּעָה גְדוּלָה מִן הַשָּׁמַיִם, אִם לֹא תִתְיָאֵשׁ, וְאִנִּי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-

בְּרוּךְ־הוּא לְשִׁמְעַע רַק בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת מִמֶּךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי תָמִיד רַק
בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, רְאֵה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְאִז
תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט י.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נֶצְבִּים, כ"ג אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוּ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם
וְיוֹם, וּבִפְרָט מִי שְׂרוּצָה לְהַכְנִס בְּעֵבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֲלִיו מִתְגַּבֵּר
הַיִּצָּר הָרַע מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹבָא (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עב), שֶׁכָּכֵל
שֶׁהַמְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּדוֹלָה וְיוֹתֵר גְּבוּהָה, וְהָאָדָם רוּצָה לְהַגִּיעַ אֵל
מְדַרְגוֹת יוֹתֵר גְּדוֹלוֹת, עֲלִיו מִתְגַּבֵּר יִצְרוֹ מְאֹד מְאֹד, וְעַל־כֵּן צָרִיכִים
לְשִׁמּוֹר עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד מִיִּצְרַת הָרַע, וְעַקֵּר הַיִּצָּר הָרַע שֶׁל הַצְּדִיקִים,
שֶׁלֹּא יִפְלוּ בְּכַעַס וּבִקְפָדוֹת הֵן עַל עֲצָמָם וְהֵן עַל זוּלָתָם, וְזֶה הַנִּסְיוֹן
הַכִּי קָשָׁה, וְעַל־כֵּן צָרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וְיוֹם.

וְלָכֵן רְאֵה, יְדִידֵי הַיִּקָּר! לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שְׁבַעֲוֹלָם, וּבִפְרָט שְׂזִכִּיתָ לְהַתְּוַדַּע מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְזוֹ בְּעֲצָמָה צָרִיכָה
לְהִיּוֹת הַהִתְחִזְקוֹת שְׁלֶךְ.

אוֹדוֹת לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, תִּדַּע שְׁבוֹדָאֵי מִי שְׂזוֹכָה לְסִיִּים
בְּכָל שָׁנָה אֶת כָּל הַלְמוּדִים שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ ו"ל (שִׁיחוֹת־הַר"ן, שִׁיחָה
עו) מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אֲבָל הַמְּצִיאוֹת הֵיא, שְׂזֵה קָשָׁה מְאֹד מְאֹד,
וְהַלְוֵאֵי שְׂזִכּוּ לְסִיִּים אֶת זֶה בְּמִשְׁךָ שְׁבַע שָׁנִים אוֹ עֶשֶׂר שָׁנִים, הַעֲקֵר
צָרִיכִים לְקַבֵּל יְסוּד חִזֵּק וְאִמִּץ, שְׁמַעֲט גַם־כֵּן טוֹב, וְצָרִיכִים לְלַמֵּד

בְּכָל יוֹם מְעַט מְעַט, וְכֵן בְּמִשְׁךָ יָמִים וְשָׁנִים זֹכִים לְסִיִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. וְעַל-כֵּן רָאָה לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל עֲצָמָךְ לְקַחַת עָלֶיךָ כָּל-כָּף הַרְבֵּה שְׁעוּרִים לְסִיִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה בְּשָׁנָה אַחַת, כִּי אַז לֹא יִלְמְדוּ כָּלָל, רַק צָרִיכִים לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם קִצַּת תַּנּוּ"ךְ, קִצַּת מְשֻׁנוֹת, קִצַּת בְּבִלִי, קִצַּת יְרוּשָׁלַיִם, קִצַּת תּוֹסֵפְתָא, קִצַּת רַמְבַּ"ם, קִצַּת טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, קִצַּת זֶהר וְקִצַּת תַּקוּנִים וְכוּ' וְכוּ', וְכֵכָה מְצַטְרֵף בְּכָל יוֹם עוֹד וְעוֹד וְעוֹד, עַד שְׁזֹכִים בְּמִשְׁךָ כַּמָּה שָׁנִים לְסִיִּים הַפֶּל, וּמִתְחִילִים עוֹד פַּעַם. וְזֶה יְסוֹד גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁלֹּא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, אֲסוּר לְהִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְאַז כְּשִׁחְזָקִים בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה, מְצַלִּיחִים מְאֹד מְאֹד.

רָאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבִיבּוֹר וְדְבִיבּוֹר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שִׁחְזָק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל דְּבִיבּוֹר וְדְבִיבּוֹר יִהְיֶה חֲזָק אֲצִלוֹ מְאֹד מְאֹד, וְסוּף כָּל סוּף מְדַבְּרִים עִם מְלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַיֵּשׁ עוֹד מְדַרְגָּה יוֹתֵר גְּדוּלָּה מִזֶּה — לְדַבֵּר עִם מְלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר זֶה יְסוֹד גְּדוֹל בַּחַיִּים, אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיֵּאֲחֹז בְּזֶה!

רָאָה לְהִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם עִם חֲמִיךָ וְחַמוּתְךָ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה מִמִּילָא יִהְיֶה לְךָ שָׁלוֹם-בֵּית, כִּי עַל-פִּי-רַב כְּשֶׁהָאִשָּׁה רוֹאָה שֶׁבְּעִלָּה מְזַלְזֵל בְּהוֹרֵיהָ, מִמִּילָא נַעֲשֶׂה פְרוּד בֵּינָה לְבֵין בְּעִלָּה, אֲפֹלוּ שִׁיְהִיו לָהֶם הֵיחְסִים הַכִּי טוֹבִים, עִם כָּל זֹאת אֵל תִּשְׁכַּח, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם הוֹרֵיהָ, וְאֲפֹלוּ שֶׁאֲתָה בְּטוּחַ שִׁישׁ לְךָ כְּכָר אֶת אֲשֶׁתְךָ בְּכִיס, עִם כָּל זֹאת תִּדַּע שֶׁהַמְּצִיאוֹת הֵיא לֹא כָּךְ, כִּי תִסְתַּפֵּל בְּעֲצָמָךְ, יֵשׁ לְךָ בְּנוֹת, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם תִּתְחַתֵּנָה, וְגַם אֲתָה רוֹצֶה שֶׁלְּבָנוֹת יִהְיֶה לָהֶן רַק כָּל טוֹב, וְשִׁחְתַּנִּיךָ יִהְיוּ מְקַשְּׂרִים אֵלֶיךָ, וְעַל-כֵּן רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְדוֹן אֶת חֲמִיךָ וְחַמוּתְךָ לְכַף זְכוּת, וְעַל-יַדֵּי-זֶה מִמִּילָא יִהְיֶה כְּכָר שָׁלוֹם וְאַהֲבָה גְּדוּלָּה בֵּינְךָ לְבֵין אֲשֶׁתְךָ. וְזֶה יְסוֹד גְּדוֹל בַּחַיִּים, וְאֵל תִּזְלַזֵּל בְּזֶה, כִּי זֶה מְצִיאוֹת הַחַיִּים, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי

ואשרי מי שיש לו שכל לכל זה, ואז הוא מצליח דרכו בזה ובבא
לנצח נצחים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך, ותבשר לי תמיד בשורות
משמחות.

המאחל לך פתיבה ונחתימה טובה...

י"ט יא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים, כ"ג אלול ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי הניקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב פל הימים ... גרו יאיר.

מה אמר לכם! אין יום שאיני מתפלל עליכם להקדוש-ברוך-
הוא, כי זה ימים ושנים אני נזקק לא לאכל אלא משחיטה של
שוחט, שאני מכיר אישית, ותהלה לאל, שהקדוש-ברוך-הוא זכה
אותי, שאתה השוחט שלי, ואתה ממש חיותי בלי שום גזמא כלל,
ורק הקדוש-ברוך-הוא יודע את גדל האהבה שיש לי אליך ולשלישית
ילדיך, כי הם קשורים בתוך לבבי, כי סוף כל סוף ממש גדלתי
אותם כבנים, ואני מאד מאד מתגעגע אליהם, כי סוף כל סוף
נתקשרתי במשך השנים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה לחתן את
... ואחר-כך את ... ותרוה מהם רב נחת, וגם ... שיזכה לבשר לכם
בשורות טובות, והריון קל והולדה בנקל, ושתזכה להיות סבא,
ותהיה רק בריא.

אין לכם משג את גדל הצער ששמעתי, שהסמ"ך-מ"ם הוציא
עליכם אסור, ויש ספור מצדיק אחד שבא לעירה, ושם הנה רב כמו
הסמ"ך-מ"ם, והוא אסר את שחיטת השוחט, ובא השוחט ובכה
לפני הצדיק: היתכן שהרב אמר לו בזו הלשון: "אני מעביר
אותך מהשחיטה", ענה ואמר על זה הצדיק תכף-ומיד בתמיחה:

הוא מעביר אותך... תאמר לו שקדם יהיה מעביר על הסדרא... כאומר שלא רק שהוא עם הארץ, שאינו יודע בגמרא, רש"י ותוספות ושלחן ערוך, אלא אפלו שאינו מעביר את הסדרא מדי שבוע בשבוע. כך אמר הצדיק, כמו-כן אני אומר לך, שלא תשים לב אליו כלל וכלל, אדרבה, אנהנו גלף ונפרסם את השחיטה, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לך הצלחה רבה בזה, ועכשו אני מבקש מהקדוש-ברוך-הוא, שייעזר לך בענין הבניה, שנוזכה לעשות משהו וכו' וכו', ושתהיה לך הצלחה גדולה, כי הקבלן שלך צלצל אלי, ודחיתי אותו עד אחר החגים בשעה שאני בא. מי יתן, שהקדוש-ברוך-הוא יעזר לי, שאזכה לבנות שם בית-ספר לבנות, אף צריכים רחמים רבים, שישיפיע הקדוש-ברוך-הוא שפע, כי עדין אני חייב פה חובות הכרחיים, ואיני יודע לשית עצה לנפשי.

נא ונא ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואין לתאר ואין לשער את גדל השמחה שיש לי, שאתה בא לראש השנה לאומן, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שנתפלל ביחד, ונצליח השנה שיזכו להפגס עוד הרבה משפחות, וכן שתהיה לכם הצלחה גדולה בעסק הפשר.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו כל ימי חייכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט יב.

בעזרת השם ותפלה, יום שני לסדר נצבים, כ"ג אלול ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הלקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך — אין לתאר ואין לשער כלל, ובפרט

שֵׁאתָה זֹכָה וּמְזֹכָה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְצַת מַעְיִנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, אֲשֶׁר
הַמְצָוָה הַזֶּה עוֹלָה עַל כָּל הַזְכִּיּוֹת שְׁבַעֲעוֹלָם, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אָדָם
חָטָא בְּזֵה הָעוֹלָם, וּמִי יוֹדֵעַ כַּמָּה תַעֲנִיּוֹת וְסִגְוִפִּים הוּא צָרִיף לַעֲשׂוֹת
בְּשָׂבִיל חֲטָאיו וְעוֹנוֹתָיו וּפְשָׁעָיו הַמְרַבִּים, וְכָלֵי הָאִי וְאוֹלֵי שְׂמִיחָלוֹ
לוֹ, וּפֹה נוֹתֵן רַבְּנוּ ז"ל תְּקוּן כְּזֶה, שְׁנֵלֶף וּנְגֵלָה וּנְפָרְסָם אֶת דַּעְתּוֹ
בְּעוֹלָם, וּנְקָרַב נְפָשׁוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה בְּוֹדָאֵי
יִמְחַל לָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּזֵה שְׂמַחְזָקִים וּמְקַרְבִּים יְהוּדִים
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאַחֲרֵים זֹכִים לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה, עַל-יְדֵי-זֶה גַם אֲנִי זֹכָה
לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה, וְעַל-כֵּן רָאָה לַחֲזוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּעַבְדוּתָה הַקְדוּשָׁה הַזֶּה
מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲעוֹלָם, וְתִמִּיד תִּבְקַשׁ מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, שְׂתַזְכֶּה לְהַחֲזִיק בְּעַבְדוּתָה הַקְדוּשָׁה הַזֶּה כָּל יוֹם וְיוֹם כָּל יְמֵי
חַיֶּיךָ, וְאֵף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁהַרְבֵּה פְעָמִים אֶתָּה סוֹבֵל בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת
דָּמִים בְּשָׂבִיל זֶה, עִם כָּל זֹאת תֶּאֱמִין לִי, שְׂפָדָאֵי וּכְדָאֵי לְסַבֵּל אֶת
הַבְּזִיוּנוֹת וְהַשְׁפִּיכוֹת דָּמִים, כִּי זֶה כְּפִרְתַּת עוֹנוֹת, וּבְכַרְטָא אֲנִי בְּעֲצָמֵי
סוֹבֵל כָּל-כְּפֹךְ הַרְבֵּה צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּבְזִיוּנוֹת, וְכָל אֶחָד צוֹחֵק וְכוּ'
וְכוּ' וּמְתוֹלֹצְצִים, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְקַבֵּל אֶת זֶה לְכַפֵּרְתַּת עוֹנוֹת. יַעֲזוֹר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבַאֲמַת נִזְכָּה כְּכֹר לְכַפֵּר עַל כָּל עוֹנוֹתֵינוּ, וְנִזְכָּה
כְּכֹר לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה.

רָאָה לְקַבֵּל עַל עֲצָמָךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר קֶצֶת מִקְרָא,
קֶצֶת מִשְׁנָה, קֶצֶת גְּמָרָא, קֶצֶת מְדָרְשׁ, קֶצֶת זִהָר וְתַקוּנִים, קֶצֶת
רַמְבַּ"ם, קֶצֶת טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה לְאֵט לְאֵט
לְהִתְקַדֵּם, וְאֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂעוֹד תִּרְאָה נְסִים נְגָלִים
שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְסוֹף כָּל סוֹף גַּם אֶתָּה תִּבּוֹא לְגוֹר
בְּ"בִנְיָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבָנוּ, וְתִגַּל נְפִשָׁנוּ, אֵיף
שְׂזַכֵּינוּ לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוֹדָאֵי לֹא
יַעֲזוֹב אוֹתָךְ, כִּי הַשְׂמִיחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בִּיְהוּדוּת, וּמִי שְׂזוֹכָה
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה — מְצַלִּיחַ תְּמִיד, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה
לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי אֲזוּ נִמְחָלִים לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדְךָ, שְׁתַּהֲיֶה לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שָׁנָה שְׁתִּזְכֶּה
לְהַפְיִץ אֶת אֹרֵךְ יָמָיו וְזָל, וְתִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט יג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים, כ"ה אֱלוּל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

זֶה הַיּוֹם עָשָׂה ה' נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ וּבִישׁוּעָתוֹ, זֶה הַיּוֹם שְׁאֲנִי
זוֹכֵר לְנִסְעֵךְ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר
אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אַחַר תְּלָאוֹת וְצָרוֹת וְיִסּוּרִים
וּמְרִירִיּוֹת מְשֻׁנוֹת וְכוּ', שְׁעָבְרוּ עָלֶי הַשָּׁנָה הַזֹּאת — מַחְלָקֶת
וּבְזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים וְעִגְמוֹת נַפְשׁ מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא עֶזְרֵךְ לִי בְּחֻסְדְּךָ חָנּוּם לְנִסְעֵךְ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל בְּאוֹמֵן עַל רֹאשׁ
הַשָּׁנָה, זֶה הַיּוֹם כ"ה אֱלוּל תְּחִלַּת מַעֲשֵׂיךָ, כִּי הַיּוֹם הַתְּחִילָה
הַבְּרִיאָה, וּבְרֹאשׁ הַשָּׁנָה נִבְרָא הָאָדָם, תְּכִלִּית מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ,
זִכְנוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל כְּוִנַּת הַבְּרִיאָה,
לַעֲשׂוֹת לוֹ יִתְבָּרַךְ דִּירָה בְּתַחְתּוֹנִים, לְגַלוֹת לְעַם יִשְׂרָאֵל אֶת אֲמַתַּת
מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לְהִתְקַשֵּׁר תְּכַף-וּמִיד אֶל ... כִּי בָנוּ נֶאֱבַד אֶתְמוֹל בְּלִילָה,
וּמָאֵד מָאֵד רְצִיתִי לְדַעַת מַה קָרָה עִמּוֹ, יְעֶזֶר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְשִׁמְעַת בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

וְכֵן אִם יֵשׁ אֵיזָה דְּוִיחַ מ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הַמְּחַכֶּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

י"ט יד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצֻבִים, כ"ה אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

בְּאֵתִי לְבָרֶךְ אוֹתְךָ בְּבִרְכַת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית עַל בְּתֶךָ שְׁנוּלָדָה לְךָ לְמִזֵּל טוֹב, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְגִדְלָהּ וּלְחִנּוּכָהּ בְּקִלּוֹת עִם שְׁאֵר הַיְלָדִים, רַק חֲזוּק וְאַמִּץ לַתַּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל גִּדְּל הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, אֲשֶׁר הִבַּת בְּרִיאָה וּשְׁלָמָה. חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (נְדָה ל.): אֲפִלוּ בְּעַל הַנֶּס אֵינוֹ מַכִּיר בְּנִסּוֹ; כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהוֹלִיד בֵּן אוֹ בַת בְּרִיאִים וּשְׁלָמִים, אֵין לָהֶם מִסְפִּיק מְלִים לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלַתַּן שְׂבַח וְהוֹדָאָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַיּוֹם שׁוֹמְעִים מְקָרִים מְזַעְזָעִים, שְׁנוּלָדִים יְלָדִים בְּעַלֵּי מוֹמִין וְכוּ', וּבְעַלֵּי חֲסֵרוֹנוֹת וְכוּ', רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן, אֲשֶׁר זֶה הָעֶנְשׁ הַכִּי קָשָׁה שָׂרָק יָכוֹל לְהֵיוֹת, וּכְשֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לְאָדָם יְלָדִים בְּרִיאִים, הוּא צָרִיךְ לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם מְרַב שְׂמִחָה עַל גִּדְּל הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ.

נָא וְנָא הַרְגֵל עֲצָמְךָ לְגַרְס הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת, וְלוֹמֵר הַרְבֵּה מְזֻמּוֹרֵי תְהֵלִים, אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, כִּי רַק זֶה מַה שִׁישָׂאָר מִמָּךְ, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר פְּעַם (עֵין שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן כו): אֲשֶׁרִי מִי שְׂאוּכַל בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת, וְשׁוֹתָה אַחֲרֵ-כֵן כַּמָּה מְזֻמּוֹרֵי תְהֵלִים, וּמִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת, הָאֵם יֵשׁ עוֹד נַעֲם וְעִרְבוּת יוֹתֵר מִזֶּה?! וְלִכֵּן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, יָבוֹא הַיּוֹם שֶׁתִּצָּא מִזֶּה הָעוֹלָם, וְלֹא יוֹעִיל לְךָ שׁוֹם דְּבָר, תִּצְטָרֶךְ לְעֹזֵב אֶת הָעוֹלָם, גּוֹפֶךְ יוֹבִילוּ לְקַבֵּר, וְנִשְׁמַתְךָ תִּעָלֶה לְמַעְלָה, אֵיזוֹ קָרָן נִפְלְאָה תְהִיָּה לְךָ, שְׂזַכִּיתָ לְסִים כָּל-כֵּן הַרְבֵּה פְּעָמִים סִפְרֵי תְהֵלִים וְשִׁשָּׁה סְדָרֵי מְשֻׁנָּה בְּמִשְׁךָ חַיֵּי הַבְּלָדָה, הַרִי שֵׁם רַק זֶה יִקָּר, וְלֹא דְבָרִים בְּטֵלִים וְלִיצְנוּת.

וְלָכֵן אֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם, יִהְיֶה מִי שְׂיִהְיֶה וְכוּ',
כִּי אַתָּה תִּהְיֶה לְבַד בְּקִבְרִי, וּמִי יִרְחַם עָלַיָּךְ? ! רַק הַמְזֻמְרֵי תִּהְלִים
וּפְרָקֵי מְשֻׁנְיּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ט טו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַב־עֵי לְסֹדֵר נֹצְבִים, כ"ה אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, שֶׁהַסְּבֻלָּנוּת הִיא עֶקֶר גְּדוֹל בְּהַחַיִּים, וּבְלִי זֶה אִי־אֶפְשָׁר
לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם. הַרְגֵּל עֲצֻמָּךְ לֹא לְהִתְפָּרֵץ עַל אֵף אֶחָד, וּמִכָּל
שָׂכָן לֹא עַל הַיְלָדִים שְׁלָךְ, מִי שְׂמַת־אֲכֹזֵר עַל יְלָדָיו — הָרִי זֶה כְּסִיל,
כִּי הָרִי הֵם בְּשׁוֹר מִבְּשָׂרְךָ, וְלָכֵן רְאֵה לְרַחֵם עַל יְלָדֶיךָ, וְתִתְעַנֵּן תָּמִיד
מֵה הֵם צְרִיכִים? וְעַם מִי הֵם מִתְחַבְּרִים? וּבִשְׂעָה שְׂשׂוֹאֲלִים אוֹתְךָ
אֶפְלוּ דְבַר שְׁטוּת וְכוּ', תִּקַּח אֶת שְׂאֵלְתָם בְּמֵלֶא הַרְצִינּוֹת וְכוּ', וּבְזֶה
אַתָּה קוֹנֶה וְשׁוֹבֵה אֶת לְבָם אֲלֶיךָ, וּזְכוֹר דְּבַר זֶה לְפָנַי שֶׁתִּתְחַרֵּט
שְׂיִלְכוּ מִמֶּךָ וְכוּ'.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט טז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַב־עֵי לְסֹדֵר נֹצְבִים, כ"ה אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רק חזק ואַמץ מאד, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם
 רק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְעַקֵּר הַיְרָאָה זֶה יְרָאָה עֲלֵאָה, שְׁיִרְגִישׁ תְּמִיד אֶת
 אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁהוּא נִמְצָא וְאִין בִּלְעָדִיו נִמְצָא.

וְיָמָה שְׁאָמַר הַטַּפֵּשׁ וְכוּ', הַלֹּאֵי שְׁכָל בַּר יִשְׂרָאֵל יִלְךְ בְּדִמְיוֹן
 הַזֶּה... שְׂרוּאָה תְּמִיד אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִיף שֶׁהַכֹּל מִשְׁגָּח
 בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטִי פְּרִטִית (חֲלִין ז'): אִין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה,
 אֶלָּא אִם מְכַרְזִין עֲלָיו מִלְמַעְלָה; אִין דְּבַר כְּזֶה טַבַּע, מְקַרְהָ, מְזַל,
 הַכֹּל מִשְׁגָּח רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְיָמִי שְׂאוּמֵר שְׁמַחֲשׁבוֹת כְּאֵלוֹ זֶהוּ
 דְּמִיּוֹן (עַפְרָא לְפּוּמָה), הוּא בַּעֲצָמוֹ בַּעַל דְּמִיּוֹן, וְהוּא מְרָאָה לְדַעַת,
 שֶׁהוּא פָּגוּם מְאֹד מְאֹד בְּפָגַם־הַבְּרִית וְכוּ', וְהוּא מְלֵא הַרְהוּרֵי נֶאֱוָף,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֵן, מִי שְׁמַדְבַּר נִגְדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלְהָ
 לְנוּ רַבְּנֵנוּ וַ"ל (לְקוּטִי־מוֹחֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לא), אֲשֶׁר אֱמוּנָה וּבְרִית
 תְּלוּיּוֹת זֶה בְּזוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים פט, כט): "וּבְרִיתִי נִאֲמַנְתָּ לוֹ",
 וְלִכֵּן כָּל מִי שְׁמַדְבַּר נִגְדַּת אֱמוּנָה, זֶה סִימָן שֶׁהוּא פָּגוּם מְאֹד וְכוּ'.

וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי הָאָדָם שְׁמַכְנִיס אֱמוּנָה בְּתוֹף לְבוֹ וְדַעַתּוֹ, וְתְמִיד
 מְצִיר בְּדַעַתּוֹ אִיף שְׁאִין שׁוּם מְצִיאֹת בִּלְעָדִיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהוּא
 יִתְבַּרֵּךְ צוּפָה וּמְבִיט עֲלָיו, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִכְנָסֶת בּוֹ יְרָאָה לֹא לַעֲשׂוֹת
 אוֹ לְדַבֵּר מַה שְׂאָסוּר וְכוּ', כִּי הוּא מְרָגִישׁ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ נִמְצָא, וְאִין
 בִּלְעָדִיו נִמְצָא, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁהִגִּיעַ לְמַדְרָגָה זֶה, שְׁיִהְיֶה כָּל־כֶּף דְּבוּק בּוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

י"ט יז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים, כ"ה אֱלוּל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ וְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ.

דַּע לָךְ, שְׂאֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל הָיָה הָעֵקֶר אֲמוּנָה, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר (שיחות-הַר"ן, סימן לג): אֶצֶל הָעוֹלָם אֲמוּנָה הוּא דְבַר קָטָן, אֲבָל אֶצְלִי הָעֵקֶר הוּא אֲמוּנָה, וְעֵקֶר הָאֲמוּנָה הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת כְּמוֹ שֶׁהַנָּשִׁים וְהַקְּטָנִים מְאֲמִינִים, הֵינּוּ בְּלִי שׁוּם שֶׁכֵּל וְהַשְּׁכָלוֹת כָּלֵל, וּבִאֲמַת זֹהִי הַמְּדֻרְגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת כָּלֵל, וְאִזּוֹ יוֹכֵל לְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו. וּמִי לָנוּ גְדוֹל מִהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, אֲשֶׁר אֵין עֶרְף־לְגִדְלוֹתוֹ, וְאֵין חֵקֶר לְתַבּוּנָתוֹ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סיי-מוֹהַר"ן, סימן תקנ"ג), שֶׁהָיָה רַבִּי עַל אֲלָפִים וְרַבְבוֹת עוֹלָמוֹת וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אָמַר בְּעֵת שֶׁמִּתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הוּא מְשַׁלֵּיךְ אֶת כָּל הַשְּׂגוֹתָיו, וּמִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ כְּמוֹ תֵינּוֹק וְיִלְד קָטָן (וַיֵּשׁ אוֹמְרִים שְׂאֵמֶר וּוִי אַ נָא, הֵינּוּ אֶחָד שְׂאֵין לוֹ שֶׁכֵּל), רָצָה לוֹמַר שֶׁהַשְּׁלִיךְ אֶת כָּל חֻכְמָתוֹ וְהַשְּׂגָתוֹ, כִּי תִפְלֶה זֹה הַמְּדֻרְגָה הַכִּי גְבוּהָה לְהִגִּיעַ אֵלֶיהָ.

וְלִכֵּן אַל תַּהֲיֶה בְּטֻלָן, הַרְגֵּל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְזוֹ הַמְּתַנָּה שֶׁקָּבַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל וְכָלֵל הָעוֹלָם מִרַבְּנוּ ז"ל, בְּוֹדָאֵי כָּל הַצְּדִיקִים לֹא זָכוּ לְהִגִּיעַ אֶל מְדֻרְגָתָם, אֶלֶּא עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סימן ק'), וּבְכָל דּוֹר יִדְעוּ מִזֶּה יְחִידֵי סְגָלָה — לְשִׁיחַ וּלְסַפֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲבָל לְהַכְנִיסוֹ בֵּין הַמוֹן עִם, זֶה הַכְּנִיסוֹ רַבְּנוּ ז"ל, כִּי עַל דְּבַר זֶה צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה, וּבְתַחֲלָה אָדָם נִכְנָס בְּעֲצָמוֹ, וְנִדְמָה לוֹ שְׂאֵין מִי שְׂיִקְשִׁיב לוֹ וְכוּ', וְעַל דְּבַר זֶה צְרִיכִים הַרְבֵּה חֲזוּק, וְזֶה מְקַבְּלִים מִרַבְּנוּ ז"ל, וּמִי שְׂמַרְגִּיל עֲצָמוֹ לְעֶסֶק בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, הוּא אֶף פְּעַם לֹא לְבַד, אֵיפֹה שֶׁרַק נִמְצָא מוֹצֵא אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲבָל צְרִיכִים עַל אֲמוּנָה וְתִפְלָה הַרְבֵּה סְבָלָנוֹת, שֶׁזֶה זֻכִּים עַל-יְדֵי אֲמוּנָה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן קנ"ה), כִּי עַל-יְדֵי אֲמוּנָה זֻכִּים לְאֲרִיכַת אַפִּים, שֶׁהִיא הַמְּדָה הַיְקָרָה שֶׁל סְבָלָנוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט יח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נְצֻבִים, כ"ה אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

שָׁמַעְתִּי בְּשֵׁם מְהֵרֵי"ד מְבַעֲלֹז זי"ע, שֶׁהִיָּה מְזַהֵר אֶת נִכְדָיו, שֶׁבְּכָל מוֹצָאֵי שַׁבַּת-קֹדֶשׁ הַלְמוּד הָרֵאשׁוֹן שִׁיְהִיָּה דָף גְּמָרָא, וְאָמַר: אִם מִתְחִילִים אֶת הַשָּׁבוּעַ עִם דָּף גְּמָרָא, כָּף יִזְכֶּה לְלַמֵּד בְּמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁבוּעַ הַרְבֵּה דְפִים גְּמָרָא, שֶׁלְמוּד גְּמָרָא עוֹלָה עַל כָּל הַלְמוּדִים. וַיְדוּעַ שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, מְאֹד מְפַחַד מִלְמוּד גְּמָרָא. וְלִכֵּן דוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת אָמְרוּ, אֲשֶׁר שְׁמוֹ הוּא רֵאשֵׁי תְבוּת: ס'יּוֹם מ'סִכְתָּא אִין ל'עֲשׂוֹת, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם ס'יּוֹם מ'סִכְתָּא, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַק אֶת הַס"ם הַזֶּה מִמֶּנּוּ.

מָה אָמַר לָךְ! כָּל-כָּף חָבַל שְׁמִי שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת מְשַׁפִּיעַ עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, הוּא אֵינּוּ מַחְדִּיר בָּהֶם מַעֲלַת ס'יּוֹם מ'סִכְתָּא, וַיִּדְבֵּר מֵהַכֵּל, אָבֵל לֹא מֵהַתְּכֵלִית שֶׁל לְזִכּוֹת לְעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם ס'יּוֹם מ'סִכְתָּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט יט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נְצֻבִים, כ"ה אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

בְּעֵינֵי הַשְּׂדוּף שְׁמַצִּיעִים לְבַתָּךְ וְכו', בַּחֲוֹר טוֹב מְאֹד וּמְצִיָּן בְּמֵדוֹת אָבֵל אֵינּוּ גְאוֹן בְּלְמוּד וְכו', לְדַעְתִּי, הַמֵּדוֹת הֵן הַעֲקָר, כִּי בְלִי לְמוּד וְכו', יְכוּלִים עוֹד לְהַכְנִיס בּוֹ הַתְּמָדָה, אָבֵל בְּלִי מֵדוֹת זֶה

מר מאד, אָמַר הַרְבֵּה הַקְדוּשׁ הַרְבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיזְעֵנְסְק זי"ע, שְׁעַד גֵּיל שְׁמוֹנֶה עָשָׂרָה יְכוּלִים עוֹד לְשִׁנוֹת אֶת הַמְדוּת, אָבֵל אַחֲר־כֶּף כָּבֵד מְאֹד קָשָׁה, וְלִכֵּן תְּמִיד עֲדִיף לְקַחַת בְּחֹר בְּעַל מְדוּת, כִּי בְּלִי מְדוּת אֶפְלוּ שְׂיָכוֹל לְלַמֵּד, הָרִי זֶה פָּרָא אָדָם, וְלִכֵּן תִּבְרַר עוֹד קִצָּת, וְאִם יֵאמְרוּ לָךְ שֶׁהוּא בְּעַל מְדוּת, תִּגְמַר אֶת הַשְּׂדוּף בְּטוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י"ט כ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים, כ"ה אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

תִּשְׁמַר מְאֹד לֹא לְחַזֵּר אֵל הַמְּקוֹם הַמְטַנֵּף וְכוּ', וְזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מט): כְּשֶׁאָדָם יֵשׁ לוֹ הַזְדַּמְנוּת לְחַזֵּר אֵל הַמְּקוֹם שֶׁהִזָּה שָׁם מִקֵּדָם, וְעַכְשָׁיו הוּא אֵינּוּ הוֹלֵךְ לְשָׁם וְכוּ', זֶהוּ עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה; וְלִכֵּן אִף שְׁבוּעַר בְּךָ יִצְרָךְ וְכוּ', אֵל תִּחְזֹר אֵל סוּרְךָ.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמְדוּת, אוֹת יְשׁוּעָה, סִימָן טז): כְּשֶׁאָדָם בָּא לְאִיזָה נִסְיוֹן, יֵדַע כְּשֶׁיַּעֲמֵד בְּזֶה הַנִּסְיוֹן, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה לוֹ נֶס, וְלִכֵּן אֵל תִּחְזֹר אֵל סוּרְךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁאֵמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, יֵאמַר לְצַרְתְּךָ דֵּי.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט כא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים, כ"ה אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, שְׂאִין זוֹ עֲצָה לְשִׁבֵר עֲצָמְךָ וְכוּ', כִּי כְמוֹ שְׂאֵסוֹר לְשִׁבֵר וּלְשִׁנָּא אַחֲרִים, כִּי עוֹבְרִים עַל לְאוֹ שֶׁל "לֹא תִשָּׁנֵא אֶת אַחִיךָ בְּלִבְבְּךָ" (וַיִּקְרָא יט, יז), כְּמוֹ-כֵן אֵסוֹר לְשִׁנָּא אֶת עֲצָמוֹ, וְזוֹ לֹא נִקְרְאתָ עֲנֻהָ וְכוּ', אֲדַרְבֵּה כְּמוֹ שְׂמַחֲזִקִים אַחֲרִים, אֲשֶׁר זוֹ מִצְוָה גְדוּלָה, כְּמוֹ-כֵן לְחִזֵּק עֲצָמוֹ זוֹ מִצְוָה גְדוּלָה עַד מְאֹד, וַיִּכְבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תַּעֲנִית כב:): עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית ב, ז): "וַיְהִי הָאָדָם לְגִפְשׁ חַיָּה", נִשְׁמָה שְׂנַתְתִּי בְּךָ הַחַיָּה, הֵינּוּ לְהַחַיּוֹת עֲצָמוֹ הֵן בְּאֶכֶל וְכוּ', וְהֵן לֹא לִתֵּן שְׂיִפֵּל, חֲסִין-שְׁלוֹם, בְּאִיזוֹ חֲלִישוֹת הַדַּעַת.

וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, חֲזוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט כב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים, כ"ה אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק אֵל תִּכְנֶס בְּלַחֲץ, כִּי גְדוּל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבּוֹדָאֵי תִרְאֶה עוֹד יְשׁוּעָה גְדוּלָה, כִּי מִי שְׂבוּטִח רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲנִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַשִּׁיף עָלָיו יְשׁוּעָה גְדוּלָה, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוֹ וְ"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עו) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קמ"ה, טו): "עֵינַי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ", אִם אָדָם מְבִטֵּל עֲצָמוֹ וְכָל כָּלוֹ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אִזּוֹ נַעֲשֶׂה הַשְּׂגָחָה שְׁלֵמָה, אִזּוֹ יִשָּׁר וְאִזּוֹ חוֹזֵר, וְנִשְׁפָּעַת עָלָיו הַשְּׁפָעָה מְרֻבָּה. וְלָכֵן רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזוֹק בְּזֵה, וְתִרְאֶה אֵיךְ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (יְרוּשָׁלַי בְּרֻכּוֹת, פֶּרֶק ה'): אֵל יֵהָא הַפְּסוּק הַזֶּה זֶוּ מִפִּיד, אֲשֶׁרִי אָדָם בּוֹטֵחַ בְּךָ; וְאָמְרוּ (מְנַחֲת כט:): כָּל הַתּוֹלָה בְּטַחוּנוֹ בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָרִי לוֹ מַחְסֵה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלְעוֹלָם הַבָּא; וְלָכֵן אֵל תִּדְאָג,

רק חזק בַּאֲמוּנָה וּבִטְחוֹן, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְדוּלָּה. וְזִכֹּר דְּבַר זֶה, כִּי תִצְטַרֵּף אֶת זֶה תְּמִיד, כִּי בְּלִי אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן, אֵין לְאָדָם קִיּוֹם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִדְחָה לְעוֹלָם הַתְּהוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְהוּא מְלֵא פְחָדִים וְכוּ'. וְאָמַר הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע: אֵיךְ מַעֲנִישִׁים אֶת הָאָדָם? עַל-יְדֵי שְׁלוֹקָחִים מִמֶּנּוּ אֶת הָאֲמוּנָה וְהַבִּטְחוֹן וְכוּ', אִז הָאָדָם הַזֶּה כָּבֵר מִמִּילָא בְּעַנְשׁ, כִּי רוּעַד וּפּוֹחַד מִכָּלָם וְכוּ', וְלִכֵּן רָאָה רַק לְהִיּוֹת חֲזָק בַּאֲמוּנָה, וְתִכְנִיס בְּעֶצְמָךְ אֵיךְ שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּי: תִּבְרַךְ כָּלֵל, וְתִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ תִּבְרַךְ בְּשֵׁפֶת הָאֵם שְׁלֶךְ (אִידִישׁ), וְתִסְפֹּר לוֹ יִתְבְּרַךְ כָּל מָה שְׁמַעִיק לְךָ, וְתִצְעַק הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבְּרַךְ: "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן, שְׂאֲאֲמִין בְּךָ, שְׂאֲתָה נִמְצָא וּבְלִעְדֵּיךְ אֵין שׁוֹם נִמְצָא, וְזִכְנִי לְבִטְחוֹן חֲזָק לְבִטְחֵךְ בְּךָ, שְׂאֲתָה תִשְׁפִּיעַ עָלַי שְׁפַע גְּדוּלָּה לְשֵׁלֵם אֶת כָּל חוֹבוֹתַי, וְתִצְלִלְנִי מִכָּל מִיַּי אֹיְבִים וְשׁוֹנְאִים כָּל יְמֵי חַיֵּי מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סְלָה".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ תְּמִיד...

י"ט כג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבְּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר נְצֻבִים, כ"ה אָלוּל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רָאָה רַק לְהִתְחַזֵּק וְתְּמִיד תִּבְרַח אֶל הַתּוֹרָה, כִּי אֵין בֵּית מְנוּס אַחַר אֶלָּא לְבְּרַח אֶל הַתּוֹרָה, וְהָיוּ הַמּוֹן צְדִיקִים, שְׁעָבְרוּ עֲלֵיהֶם מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים מְאִינְשֵׁי דְלָא מְעִלִי שְׁקָמוּ עֲלֵיהֶם (אֶשֶׁר כְּמַעַט אֵין צְדִיק אֲמַת, שְׁלֵא יְהִיוּ עָלָיו רְשָׁעִים אַרְוִרִים, שְׁיִחְלְקוּ וַיַּעֲזְרוּ מְדַנִּים עֲלֵיהֶם, וַיַּעֲלִילוּ עֲלֵיהֶם עֲלִילוֹת שְׁוֹא וְשֶׁקֶר וְכוּ', וַיִּחְרְפוּ וַיִּבְזוּ אוֹתָם), וְתְּמִיד בְּרַחוּ אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַחֲדָשׁוּ חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים וְכוּ', וְרַק זֶה הָיָה בֵּית מְנוּסָם, שְׁבְּרַחוּ אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהַחֲיוּ עִצְמָם, וְכִמּוֹ שְׂאֲמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קיט, צב): "לוֹלִי תוֹרַתְךָ

שַׁעֲשַׁעֵי אֹז אֲבֹדְתִי בְּעֵינַי, וְלִכְנֵן בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, לְחִזֵּק וּלְאַמֵּץ וּלְשַׁמַּח וּלְעוֹדֵד אוֹתְךָ, שְׁבִשׂוּם פָּנִים שְׁבַעוּלָם לֹא תִשָּׁבֵר מִכָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, רַק רוּץ וּבְרַח לְךָ אֶל חֲדָרֵי תוֹרָה, וְאַפְלוּ אֵינְךָ בַר הַכִּי לְחֲדָשׁ חֲדוּשִׁין, תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד אֲפֹלוּ לְלַקֵּט לְקוּטִים מִסְפָּרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, שְׁדַבֵּר זֶה מְחַדֵּד אֶת הַמֶּחֶ, וְאָמַר רַבְּנוּ ו' (לְקוּטֵי-מוֹהָרִין, חֶלֶק ב', סִימָן קה), שְׁתַּקּוֹן גְּדוֹל לְחֲדָשׁ חֲדוּשִׁים דְּאוּרֵיתָא, וּכְנָגֵד שְׁהִרְהַר הִרְהוּרִים רְעִים, עָלִיו לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ בְּחֲדוּשִׁין דְּאוּרֵיתָא. וּבְאַמַּת סְפָרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲפֹלוּ שֶׁל אַחֲרוֹנִים מְחַדֵּד אֶת הַמַּחֲזִין, שְׁמַקְשִׁים אֶת הַתּוֹרָה מִמְקוֹם לְמְקוֹם וְכוּ', כְּמֵאֲמָרָם ו' (ירוּשְׁלָמִי רֵאשׁ הַשָּׁנָה, פָּרָק ג', הַלְכָה ה'): הַתּוֹרָה עֲנִיָּה בְּמְקוֹמָהּ, וְעֲשִׂיָּה בְּמְקוֹם אַחֵר, וּבֵין כֶּף קוֹנִים לְעֲצָמוֹ בְּקִיאוֹת עֲצוּמָה בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּידוּעַ לְמִי שְׁעוֹסֵק בְּזֶה, וְצָרִיכִים לְצֵאת מִהַקְּטָנוֹת וְכוּ', אֲדַרְבֵּה צְרִיכִים לְעַמֵּל וּלְהַתְיַגֵּעַ הַרְבֵּה בְּסְפָרֵי הַפּוֹסְקִים, וְהַעֲקֹר לְבַרֵּר לְעֲצָמוֹ הַלְכָה בְּרוּרָה, וְזוֹ חִיוֹת לְנַפֵּשׁ, וּמֵאִיר עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחִיוֹת וּדְבָקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַעֲקֹר אֶל תְּהִיָּה שְׁבוּר, וּבְרַח לְךָ אֶל תוֹף הַתּוֹרָה, וְאֹז תְּרַגֵּישׁ טַעַם אַחֵר בְּחִיָּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט כד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִבִים, כ"ה אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכוּ'.

מֵה אָמַר לְךָ, כָּל הַצְּרוֹת שְׁלֶךָ מִפְּנֵי שְׁאֵתָה תְּמִיד מְסִתְּכָל עַל אַחֲרִים, בְּשִׁבִיל זֶה אֵתָה כָּל-כֶּף מְמַרְמֵר, שְׁקוֹרִין דְּעַר בֵּיטְעָרֵט, אָדָם שְׁמִסְתְּכָל תְּמִיד עַל אַחֲרִים, הוּא הָאָדָם הַכִּי אֲמַלֵּל בְּעוֹלָם, כִּי מִי

שְׁמִסְתַּכֵּל עַל הַזּוּלָת, תָּמִיד נִדְמָה לוֹ, שֶׁהוּא יֵשׁ לוֹ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ וְכוּ',
ההוא יוֹתֵר גְּדוֹל וְכוּ', וְלִהְיוֹף אָדָם שְׁלֵא מְעַנֵּין אוֹתוֹ אַף אֶחָד, הוּא
הְכִי מְאֹשֶׁר שֶׁבְּעוֹלָם, הוּא מְסַתַּכֵּל רַק עַל עֲצָמוֹ, וּמְשַׁתְּדֵל תָּמִיד רַק
לְבָנוֹת אֶת עֲצָמוֹ בֵּין בְּקִיּוּם מְצוּוֹת מְעַשִּׂיּוֹת, בֵּין בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, שְׂזוּכָה לְטִיֵּל וְלִהְיוֹת בְּכָל מְקוֹם שֶׁבַּתּוֹרָה: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה,
גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, הַלְכָה וְאַגְדָּה וְכוּ', הֵן בַּתְּפִלָּה שֶׁמְרַבֶּה בַּתְּפִלוֹת
וּבַתְּחֻנוּנִים וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ וְכוּ', הֵן שֶׁמְרַבֶּה בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים,
וְהֵן שֶׁמְאַרְיָהּ בְּהַשְׁלֵשׁ תְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחֶה וְעֶרְבִית, וְהֵן
בְּאַמִּירַת תְּקוּן חֲצוֹת וְכוּ', אָדָם שְׂזוּכָה רַק לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ, וְהוּא
שֶׁמַּח בַּחֲלָקוֹ, זֶה הָאָדָם הוּא הְכִי מְאֹשֶׁר. וּכְבָר סִפֵּר לָנוּ רַבְּנוֹ ז"ל
(סְפוּרֵי-מְעַשִּׂיּוֹת, מְעַשֶׂה י"ג מִיּוֹם ב'), שֶׁהִבְעִטְלִיר הַחֲרַשׁ הִזָּה חֵי חַיִּים
טוֹבִים, מִפְּנֵי שְׁלֵא שָׁמַע שׁוֹם חֲסָרוֹן מִחֲסָרוֹנוֹת הָעוֹלָם, כִּי כָּל אֶחָד
רַק בּוֹכָה עַל חֲסָרוֹנוֹתָיו וְכוּ', וְכָל אֶחָד רַק מְתַלּוֹנֵן עַל מַר מְצָבוֹ
וְכוּ', אָבָל כְּשֶׁאָדָם סוֹתֵם אֲזוּנָיו מִכָּל הַחֲסָרוֹנוֹת שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, אֲזִי
הוּא חֵי חַיִּים טוֹבִים, וְהוּא הְכִי מְאֹשֶׁר, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר פְּעַם מוֹהֲרַנ"ת
ז"ל: דִּי וְעֵלְט אִיזוּ נִישְׁט אױן מְעַן קַעַן דָּאס נִישְׁט בְּאַקױמְעַן אָבְעַר
תּוֹרָה וְתַפְלָה אִיזוּ יֵא אױן מְעַן קַעַן דָּאס יֵא בְּאַקױמְעַן (הָעוֹלָם זֶה כְּלוּם,
וְאִי-אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגוֹ, הֵינּוּ הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, אָבָל תּוֹרָה וְתַפְלָה זֶה
כֵּן, וִיכוֹלִים לְהַשִּׁיג אֶת זֶה), וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מַה שֶׁבִּידָךְ לֹא לְהִסְתַּכֵּל
עַל אַחֲרִים, וְתִהְיֶה הְכִי מְאֹשֶׁר. וּכְבָר אָמַר הַתַּנָּא הַקְּדוּשׁ (אֲבוֹת ו, ה):
וְאַל תִּתְאַוֶּה לְשַׁלְחָנָם שֶׁל שָׂרִים, כִּי שְׁלַחְנָךְ גְּדוֹל מִשְׁלַחְנָם; אַף פְּעַם
לֹא צָרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים, וְאִזּוּ יִהְיֶה הְכִי מְאֹשֶׁר בְּעוֹלָם, וְזֶה
הַגְּלוּי שֶׁגָּלָה רַבְּנוֹ ז"ל עַל פְּסוּק (יחזקאל מא, כד): "אֶחָד הִזָּה
אַבְרָהָם", שֶׁאַבְרָהָם אָבִינוֹ עָבַד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּבַחֲיַת אֶחָד,
הוּא אַף פְּעַם לֹא הִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וּמוֹהֲרַנ"ת ז"ל
פָּרַשׁ בְּזֶה (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, פְּסַח, הַלְכָה ט'): כָּל עֲנִין סְפִירַת הָעֵמֶר לְפָנָי
קִבַּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁכְּתוּב (ויקרא כג, טו): "וּסְפַרְתֶּם לָכֶם", שֶׁכָּל אֶחָד
צָרִיךְ לְסַפֵּר לְעֲצָמוֹ אֶת הַיָּמִים, לֹא לְבַלְבֵּל עֲצָמוֹ מֵאַחֲרִים כָּלָל, שֶׁזֶּה
יְסוּד גְּדוֹל בְּקִבַּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁלֹּא מִתְבַּלְבֵּלִין מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם,
וּכְמוֹ שֶׁאָמַר הַתָּם (עֵין סְפוּרֵי-מְעַשִּׂיּוֹת, מְעַשֶׂה ט'): זֶה מְעַשֶׂה שְׁלוֹ וְזֶה
מְעַשֶׂה שְׁלִי, לֹא רָצָה לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְעַל-יַדֵּי-זֶה

זכה להעשות מניסטער על כל המניסטערין, שר על השרים, ראש
כל הצדיקים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

י"ט כה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נצבים, כ"ה אלול ה'תשנ"ב.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כבר כתבתי לך כמה פעמים, אשר אצל רבנו ו"ל היה העקר
אמונה, ובפרוש אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'): העקר הוא
האמונה, ויש סובלי חלאים, שעקר המחלות שלהם הם רק מחמת
חסרון האמונה, כי המאמין האמתי, שמאמין שאין בלעדיו יתברך,
ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה אלא בהשגחת המאציל העליון,
אז כל החיים שלו הולכים כבר בצורה אחרת לגמרי, ואחד מיסוד
היסודות של ברור האמונה — לא להתבלבל מאף אחד, כל אחד
הוא עולם בפני עצמו, ואת כל אחד הקדוש-ברוך-הוא מנהיג כפי
שרש נשמתו, ולכן אין להסתפל על אחרים כלל, צריכים להדביק
נשמתו בו יתברך, ולציר בדעתו איך שכל העולם כלו הוא אין סוף
ברוך הוא, והוא נמצא בתוך האור וכו', והאור מסבב אותו לגמרי
וכו'.

מה אמר לך! אין עוד תענוג יותר גדול מתענוג זה, שהאדם
רק מרגיש את אמתת מציאותו יתברך, שהוא נמצא ואין בלעדיו
נמצא, האדם הזה חי את החיים שלו, אשרי לו!

ראה להתמיד הרבה בלמוד משניות, אשר אמרו חכמינו
הקדושים (ויקרא רבה, פרשה ז', סימן ג'): אין כל הגליות הללו
מתכנסות אלא בזכות משניות; ופלא על גבי פלא, שבגני-אדם
מזלזלין בלמוד משניות, הלא כשאדם גורס הרבה פרקים משניות

בְּכֹל יוֹם, זוֹכֵה לְזַכֵּךְ אֶת נַשְׁמָתוֹ. מִשְׁנֵי'ה' אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָה',
וְעַל-יְדֵי שְׁקִידָה בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, מִחֲזִיר לְעֲצָמוֹ אֶת נַשְׁמָתוֹ שְׁהוֹרִידָה
בְּשֵׂאוֹל תַּחֲתִית וְכוּ', וּמֵאִיר בּוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט כו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים, כ"ה אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רק חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד בְּמִדַּת הַסְּבֻלָּנוּת, אֲשֶׁר זוֹהִי הַמִּדָּה הַכִּי
יְקָרָה. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה), אֲשֶׁר מִדַּת
אֲרִיכַת אַפִּים לְהֶאָרִיךְ אִפּוֹ עַל כָּל דָּבָר, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דָּבָר,
שְׁזוֹהִי הַמִּדָּה הַיְקָרָה שֶׁל סְבֻלָּנוּת, זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, כִּי
הַמֵּאֲמִין הָאֱמִתִּי, שְׂמֵאֲמִין שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְכֹל מִיגִי חֲרוּפִין
וְגִדּוּפִין שְׂמֵחֲרָפִין וּמְבִזִין אוֹתוֹ, זֶה הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵלּוֹ הַרְשָׁעִים
הֵם רַק הַשְּׁלִיחִים וְכוּ', אֲזוֹ יְבָרַח עַד הַמִּפְּהוֹ, הוּא לֹא יַעֲנֶה לְאֵלוֹ
הַרְשָׁעִים הַמְּחַרְפִּין וּמְבִזִים אוֹתוֹ, אֶלֶּא יִפְּנֶה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמִים
וּבְתַחֲנוּנִים, וַיִּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִמְחַל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְאֲזוֹ
יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָוֶן, וַיִּפְּלוּ נְפִילָה אַחַר נְפִילָה, כִּי כָּל אֵלוֹ
הַמְּצַעְרִים אוֹתוֹ וְכוּ', הֵם נִבְרָאוּ מִחֲמַת עֲוֹנוֹתָיו הַמְּרַבִּים, כִּי מִי
שְׂפּוֹגֵם בְּפָגֶם-הַבְּרִית, אֶפְלוֹ עַל-יְדֵי הַרְהוּרִים רָעִים, שְׂמֵהֲרַהֵר אַחַר
נֶאֱוָף, שְׂקוּץ, תַּעוּב, כְּבֹרָא קְלָפוֹת וּמִשְׁחִיתִים, מְכַל שְׂפֵן שְׂמֵנֶבֶל
אֶת פִּיו בְּנֶאֱוָף, הוּא בּוֹרָא קְלָפוֹת יוֹתֵר גְּדוּלוֹת שֶׁל מִשְׁחִיתִים
שְׂמֵצַעְרִים אוֹתוֹ, וּמְכַל שְׂפֵן וְכֹל שְׂפֵן כְּשַׁעוֹשָׂה מַעֲשֵׂה נֶאֱוָף בְּפַעַל,
רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, הוּא בּוֹרָא קְלָפוֹת קְשׁוֹת שֶׁל מִשְׁחִיתִים, אֲשֶׁר הֵם
רוֹדְפִים אוֹתוֹ עַד חֲרָמָה. וְלִכֵּן הָעֲצָה הַיְעוּצָה הוּא רַק לְבָרַח אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, וַיִּבְקֶשׁ רַחֲמִים עַל עֲצָמוֹ, וַיִּחֲזֵר בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וַיִּתְנַדֵּה עַל

רבוּי עוֹנוֹתָיו, שְׁחָטָא בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה, וְאָז יתְפָּרְדּוּ כָּל פּוֹעְלֵי אָוֶן, וְשָׁב וּרְפָא לוֹ. וְכָל אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים שְׁמַצְעָרִים אוֹתוֹ יתְבַטְּלוּ כְּמוֹ הָרוּחַ וְכוּ'. וְלִכְּן בְּשַׁעַה שְׁרַשְׁעִים קָמִים עָלֶיךָ וּמְדַבְּרִים עָלֶיךָ, רָאָה לְהִיּוֹת סְבִלָן, וְלֹא לַעֲנוֹת לָהֶם, אֶלֶּא בְּרַח לָךְ רַק אֱלִיו יתְבַּרֵךְ, וְאָז תִּרְאֶה שְׁיִתְבַּטְּלוּ לְפָנֶיךָ לְגַמְרִי, הֵם יִפְּלוּ מִטָּה מִטָּה עַד שְׁיִתְבַּטְּלוּ כְּלִיל, וְאַתָּה תַעֲלֶה רַק מַעֲלָה מַעֲלָה וְכוּ', וְעֲנֵתָה צְדָקָתְךָ בְּיוֹם מָחָר, רַק תַּצִּיֵּת אוֹתִי אֶל תַּעֲנָה לְשׁוּם גּוֹי עַרְל טָמֵא וְכוּ', לְשׁוּם עַז פָּנִים רָשָׁע אַרוּר וְכוּ', שְׁמַחֲרַף וּמְגַדֵּף אוֹתְךָ וְכוּ', אַתָּה בְּרַח לָךְ רַק אֱלִיו יתְבַּרֵךְ, וְתִרְגִּיל עֲצָמְךָ רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יתְבַּרֵךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֶךְ, שְׁזוֹ נִקְרָאת הַתְּבוּדָּה, שְׁאָמַר רַבְּנוּ ו'ל' (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ו, חֶלֶק ב', סִימָן כה): הַהַתְּבוּדָּה הִיא מַעֲלָה עֲלִיוֹנָה מֵהַכֹּל, דְּהֵינּוּ אָדָם שְׁמַרְגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יתְבַּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, זֹהִי הַמְדַּרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה. וְלִכְּן שְׁתַּק שְׁתַּק, וְאֶל תִּכְנַס בְּשׁוּם וּפּוֹחִים עִם שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי חָבַל עַל הַכַּחוֹת שְׁלֶךְ, אֱלוֹ שְׁמַחֲרָפִים וּמְבַזִּים אוֹתְךָ, הֵם הֵם הַקְּלָפוֹת שְׁבַרְאֵת עַל-יַדֵי עוֹנוֹתֶיךָ, וְחָבַל לָךְ לְרִיב עִמָּהֶם, תְּשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאָז יתְפָּרְדּוּ כָּל פּוֹעְלֵי אָוֶן, וְיִתְבַטְּלוּ מִלְּפָנֶיךָ לְגַמְרִי.

הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע אָמַר: כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּמַחְשָׁבָה, אֲזִי הוּא סוֹבֵל מִלְּדָוּו, כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּדַבּוּר, אֲזִי סוֹבֵל מֵאֲשֵׁתוֹ, וְכְשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּמַעֲשִׂים, סוֹבֵל מִבְּנֵי אָדָם; וְלִכְּן רָאָה לְשׁוּב עַל מַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה שְׁלֶךְ, וְאָז תִּרְאֶה שְׁפִתָּאֵם יתְבַטְּלוּ מִלְּפָנֶיךָ לְגַמְרִי.

זְכוֹר גַּם זְכוֹר, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טוֹב לְתִשׁוּבָה כְּמוֹ הַשְּׁתִיקָה לְמַחְרָפוֹ וְלְמַבְזוֹ, הַלְוֹאֵי הַלְוֹאֵי שְׁתַּכְנִים דְּבַר זֶה בְּתוֹךְ לְבָבְךָ, וְאָז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט כז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נְצֻכִים, כ"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיִיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאִי לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה, כִּי הַשְׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכֹל, וּבְזִכּוֹת הַשְׂמִיחָה בּוֹדְאֵי תִזְכִּי לְמִצָּא אֶת בֶּן זִיגְדָּךְ.

נָא וְנָא רְאִי לְשֹׁמֵר שְׁבֵת-קִדְשׁ, וּבְזִכּוֹת שְׂמִירַת שְׁבֵת-קִדְשׁ תִּזְכִּי לְמִצָּא אֶת בֶּן זִיגְדָּךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׂתִזְכִּי לְהִתְחַתֵּן מֵה שֵׁיּוֹתֵר מֵהָר.

הַעֲקֵר אֶל תְּהִי בְּרַרְנִית, אֶלְא הַשְׂדוּךְ הָרֵאשׁוֹן שֶׁיִּצְיַעו לָךְ, תִּתְחַתְּנִי לְשֵׁם שְׁמַיִם, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, וְשָׁנַת עֶשֶׂר וְאֶשֶׁר וְכָבוֹד...

י"ט כח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נְצֻכִים, כ"ה אֱלוֹל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, שְׁכָל הָעוֹלָם כְּלוּ זֶה הַכֹּל אֱלֻקוֹת, וְזֶה הַשְּׂכָל שֵׁי שֵׁי בְּכֹל דְּבָר, שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל כָּל-כָּף לְהִסְתַּפֵּל עַל זֶה (עִין לְקוּטִי"מֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), הִינֵנו דּוֹמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוֹשׁ

לְגַבִּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְזֶה לְעֵמֶת זֶה נֶגֶד הַשֶּׁכֶל יֵשׁ כַּח הַמְדָמָה, הַדְמִיּוֹן שְׁמֵטֵמֵטֵם אֶת דַּעַת הָאָדָם (עִי' לְקוּיִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כח), וְצָרִיף לְהוֹצִיא עֲצָמו מִן הַמְדָמָה וּלְבוֹא אֶל הַשֶּׁכֶל, שֶׁהוּא לְהַפִּיר אֶת הַבוֹרָא יִתְבַרֵךְ שְׁמוֹ. וְרוֹאִים שֶׁזֶה לְעֵמֶת זֶה בְּמָקוֹם לְהַסְתַּכֵּל עַל הַשֶּׁכֶל דִּקְדָּשָׁה שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר, עֲשֵׂה הַסֵּמ"ךְ־מ"ם כָּל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת שֶׁל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁזֶה כָּלֵל שְׂכָלִיּוֹת וְדְמִיוֹנוֹת הַגּוֹיִים, שֶׁהִמְצִיאָו כָּל מִינֵי כְּלֵי מַשְׁחִית, שֵׁיכּוֹלִים בְּנִי־אָדָם לְשַׁבֵּת וּלְבַלּוֹת שְׁעוֹת עַל גְּבֵי שְׁעוֹת, וּלְשַׁרֵף אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, וְאֶפְלוּ לֹא תוֹפְסִים שֶׁהַזְּמַן הַיָּקָר עֶבֶר בְּהֶבֶל וְרִיק וְכוּ', כִּי כָּל מִינֵי יְרֵאוֹת חֵיצוֹנִיּוֹת וְכוּ', כָּל מִינֵי הַסְתַּכְּלוּיֹת רְעוֹת וְכוּ', לוֹקְחִים מֵאָדָם אֶת הָרְאִיָּה הָאֲמִתִּית, כִּי הָאָדָם צָרִיף לְהַסְתַּכֵּל רַק עַל אֲרִיף אֲנִפִין דִּקְדָּשָׁה, וְכַנְגֵד זֶה מִסְתַּכֵּל עַל אֲרִיף אֲנִפִין דְטִמְאָה (עִי' לְקוּיִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמב); אֲרִיף אֲנִפִין זֹהוּי יְחִידָה שְׁבִנְפֶשׁ, שְׁכָבֵר לֹא רוֹאִים כְּלוּם רַק אֱלֻקוֹת מִכָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה. וְזֹהוּי הַמְדָרְגָה הַכִּי עֲלִיּוֹנָה, שֶׁלֹא רוֹאִים מִשׁוּם דָּבָר רַק אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל זֶה!

מָה אָמַר לָךְ! רַבְּנוּ ז"ל אָמַר פְּעַם, אֲשֶׁר יֵשׁ בְּזֶה רְזִין וְרָזִי דְרְזִין, כִּי כָּל הַבְּרִיאָה הִיא כְּמוֹ חֲבָלִים שֶׁל בְּרִזָּל דְרֵאָט אֲרַבְעֵט, הִינּוּ שְׁכָל הַבְּרִיאָה מִה שְׁאֲנַחְנוּ רוֹאִים כָּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם, הַכֹּל מְקַשֵּׁר לְמַעֲלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, כָּאֵן אֵין דָּבָר שֶׁל טַבַּע, מְקַרְה וּמְזַל, וְכַמוֹבָא (לְקוּיִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יז), שְׁבָאֲמַת גַּם הַטַּבַּע זֶה הַשְּׂגָחָה, וְאֵין אָנוּ יוֹדְעִים אֶת הַהַפְרָשׁ בֵּין זֶה לְזֶה. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּיִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יג), שְׂרַבִּים נִתְפַקְרוּ עַל־יְדֵי שְׂרָאוּ 'צַדִּיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ', שֶׁזֶהוּ גַם־כֵּן בְּחִינַת טַבַּע וְהַשְּׂגָחָה, כִּי רָשָׁע וְטוֹב לוֹ' זֶה אוֹלֵי מִצַּד הַטַּבַּע, וְלְהַפּוּף 'צַדִּיק וְרַע לוֹ' זֶה אוֹלֵי מִצַּד הַשְּׂגָחָה, אֲף רַבְּנוּ ז"ל גִּלָּה לָנוּ, שְׂאֵין אָנוּ יוֹדְעִים מִה זֶה טַבַּע מִה זֶה הַשְּׂגָחָה, כִּי הַכֹּל אֶחָד, עַל־כָּל־פְּנִים הָעֵקֶר הוּא לְמַסַּר אֶת עֲצָמוּ וְכָל כְּלוֹ אֱלִיו יִתְבַרֵךְ, וְלִידַע שְׂאֵין יוֹדְעִים כָּלֵל, הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְלֹא יִתְבַלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם, כִּי מִה שְׁנַגְזוֹר לוֹ זֶה מִה שְׂיִקְבֵּל וְכוּ', וְאִם יִשְׁפֹךְ שִׁיחַ וְתַפְלָה אֱלִיו יִתְבַרֵךְ, שְׂיִתֵּן לוֹ מִה שֶׁהוּא צָרִיף וְכוּ', אֲזִי אֵין צָרִיף לְתַת עֲצָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא —

איך יתן לו, ועל-ידי מי יתן לו, הקדוש-ברוך-הוא יודע מה שטוב להאדם וכו', הוא רק צריך לבקש ממנו יתברך כל מה שצריך, והוא יקבל את זה, כי תפלה מועלת רק שלא יתפלל על אף אחד שימות, כי אז הוא נקרא מזיק ולא מעניש (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ד'), שאלו המפרסמים נקראים מזיקי עלמא, עין שם.

על-כל-פנים ראה רק למסר את כל פלך אליו יתברך, ותרגיל עצמך לבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, אפלו שדוד הטבע ממך, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנ), הטבע מחייב כן, והתפלה משנה את הטבע, כי תפלה זו השגחה, גלוי אלקותו יתברך בהתגלות נוראה ונפלאה מאד.

אשרי מי שתמיד בורח רק אליו יתברך, יודע שאין לו בזה העולם על מי לכטח רק עליו יתברך, ומוכא בספר "אמתחת בנימין" לתלמיד הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: כמו אדם שמסתובב במדבר, ואין לו אף אחד, וכבר לא אכל פמה ימים, ופתאם רואה אדם עם לחם, אזי לא יעזב אותו, אלא יתחנן אליו: "אנא תן לי לחם, כי אני גוע ברעב", ולא יעזב בשום פנים ואפן עד שיתן לו קצת לחם, כי בנפשו הוא, כמו-כן ויותר מכן האדם צריך לדעת, שבזה העולם אין לו אף אחד רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, והוא תלוי כל-כלו רק בידו יתברך, בלי שום ספק וספק ספקא, וכל חיותו, וכל מציאותו וכל קיומו, זה רק הקדוש-ברוך-הוא, כשיתברר לו דבר זה, אזי יהיה הכי מאשר, כי אז אינו בוטח בשום ברירה — רק בו יתברך לבד, וזו שלמות הבטחון (ירמיה יז, ז): "ברוך הגבר אשר יבטח בהויה, והיה הויה מבטחו", וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עו), ששלמות הבטחון הוא כשאדם מבטל עצמו לגמרי אליו יתברך, ונעשה אור ישר ואור חוזר, שאז נעשה ראיה בשלמות, ומקבל את כל צרכיו רק ממנו יתברך ישר, כמו שכתוב (תהלים קמה, טו): "עיני כל אליך ישברו", אזי ונאתה נותן להם את אכלם בעתו" ממך, שזה נקרא השגחה שלמה, ולכן תבקש כל מה שאתה צריך, אבל לא להזיק אנשים בלבקש עליהם

שְׂיִמוֹתוֹ וְכוּ', כִּי עַל זֶה נֶאֱמַר (מִשְׁלֵי יז, כו): "גַּם עֲנוּשׁ לַצַּדִּיק לֹא טוֹב".

אָקוּהָ שְׁתַּבִּיחַ דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר.

הַמֵּאחַל לָךְ פְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט כט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נְצֻכִים, כ"ו אָלוּל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד הִצְטַעַרְתִּי לְשִׁמְעַ מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעֵנֶיךָ הַהֲתַקְרָבוֹת אֶל רַבְּנוֹ וְ"ל וְכוּ', וְאִיךָ שְׂאֲתָה סוֹבֵל עַלְבוּנוֹת, בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים מֵאִינְשֵׁי דְלָא מְעֵלֵי וְכוּ'. מַה אָמַר לָךְ, הֲרֵי רַבְּנוֹ וְ"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מִוֶּהֶר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), שְׁעָקַר הַתְּשׁוּבָה הוּא — לְשִׁמְעַ בְּזִיוּנוֹ וַיְדַם וַיִּשְׁתַּק וְכוּ', וְכֵן מוֹבָא שָׁם: כְּשֶׁנִּקְדָּה הַתַּחֲתוֹנָה שְׂזָה מְרִמֵּז עַל נִשְׁמָה, שְׂרוּצָה לְעֵלוֹת אֶל נִקְדָּה הַעֲלִיוֹנָה, שְׂזָה מְרִמֵּז עַל הַצַּדִּיק, בְּהִכְרַח שְׂיַעֲבֵרוּ עָלָיו בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים, שְׂזָה אוֹת א' — קוֹ בְּאֻמְצַע זֶה ו', שְׁמִים אֵשׁ וּמִים, אָזִיל סוּמְקָא וְאֲתִי חִיּוּרָא (בְּכַא מְצִיעַא נח:), 'י תַּתְּאָה 'י עֲלָא, וְכֵךְ זוֹכִים שְׁנַתְּגַלָּה אֵלָיו אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁהוּא אֶל"ף, כִּי הַצַּדִּיק מִגְבִּיָּה אֶת הַנִּשְׁמָה שְׁנִמְצָאת לְמִטָּה, וְאִי-אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מִהַצַּדִּיק, אֶלָּא עַל-יְדֵי בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים, וְאִזּוֹ אִם עוֹמֵד עַל עֲמֻדוֹ וְאִינוֹ נִשְׁבֵּר, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְּגַלָּה אֵלָיו אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם. וְזֶה שְׁדוּד הַמְּלֶךְ מִתְּלוּנָן וְאוֹמֵר (תְּהִלִּים כב, ח): "כָּל רֹאֵי יִלְעִיגוּ לִי יִפְטִירוּ בְּשִׁפְהָ יִנְיֵעוּ רֵאשׁ", הֵינּוּ שְׁכָל אֵלּוֹ שְׂרַק הַסִּתְּפָלוֹ עַל דְּוֵד, צַחֲקוּ מִמֶּנּוּ וּבִטְלוּ אוֹתוֹ בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, וְכָל אֶחָד הֵנִיעַ רֵאשׁוֹ עָלָיו וְכוּ'. תְּצִיר לְעֲצָמְךָ אִם זֶה הִיָּה קוֹרָה לָךְ, מָה הִיָּת עוֹשֶׂה?! הֲרֵי הִיָּת נִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי, הִיָּת נִכְנָס בְּדַפְאוֹן וּבְעֲצָבוֹת וְכוּ', וְלִהְפֵּךְ, דְּוֵד הַמְּלֶךְ מְרַב צַעַר וּבוֹשׁוֹת שְׁסָבַל, אֲדַרְבָּה הַתְּחִינָה בְּיֹתֵר, וּבָא

אליו יתברך בלב אמת, עד שזכה להעשות רגל רביעית במרכבה להשכינה, ולכל זה זכה רק על-ידי הבזיונות ושפיכות דמים שסבל כל ימי חייו, והוא ברח תמיד רק אליו יתברך, ושפף לבו בתפלה אליו יתברך.

ולכן אני מבקש אותך, שאל תגיב ואל תענה לשום ברירה שבעולם. שתק שתק, וזה יביא אותך אל מדרגה עליונה מאד בגלוי אלקות. רק זכור גם תזכור לשתק ולשתק למחרפי ולמבזי נפשך.

המאחל לך פתיבה וחתומה טובה...

י"ט ל

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים, כ"ו אלול ה'תשנ"ב.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתמיד בכל יום בהרבה פרקים משניות, אשר אין ערך אליהם, ונחכמינו הקדושים אמרו (ויקרא רבה, פרשה ז', סימן ג'): אין כל הגליות הללו מתפנסות אלא בזכות משניות; ולכן אל תהיה בטלן, ואל תסתכל על שום ברירה שבעולם, אלא תתמיד הרבה בלמוד משניות, ואל תסתכל על אלו הכלבים שאינם מתביישים לנבח על בחורים שמתמידים בגרסא בלמוד משניות, פי מהכלבים לא ישאר שום דבר רק הנביחות וכו', מה שאין פן מהבחורים ישאר עשר פעמים ששה סדרי משנה, או עשרים או שלשים וכו' (יש כבר בחורים שסימו ששים ושבעים פעמים, והם רק בחורים, ומה יהיה במקו כל החיים! ?)

ראיתי ב'בעל הטורים' דבר נפלא (דברים לא, ב): משה רבנו אמר

אֲשֶׁר י"ט לא — י"ט לב בַּנַּחַל מֵה

לְכַלֵּל יִשְׂרָאֵל "בֵּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אֲנֹכִי הַיּוֹם, לֹא אוֹכֵל עוֹד לְצֵאת וּלְבוֹא" וְגו', מֵלֵא וַי"ו, שְׁלֹא אוֹכֵל עוֹד לְבוֹא בְּשֵׁשֶׁת סְדְרֵי מִשְׁנָה, עַיִן שָׁם; הֵינּוּ עַד יוֹם פְּטִירְתּוֹ לְמַד שֵׁשֶׁת סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְזֶה פְּלֵא.

הַמֵּאַחַל לָךְ פְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט לא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נִצְבִּים, כ"ו אֱלוּל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנֶכֶן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צְרִיף שְׂתַדַּע, שְׂאֵבָא צְרִיף לְהַשְׁקִיעַ בִּילְדִיו וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם וְכו', וּלְהִתְעַנֵּן בְּמָה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם וְכו', וְזֶה יְסוֹד גְּדוֹל בְּחִנוּךְ, אִם מִשְׁקִיעִים בִּילְדִים, לְבִסוּף מוֹצִיאִים מֵהֶם הַרְבֵּה, וְלִכֵּן זְכוֹר וְגַם זְכוֹר מֵה שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן קז): הַבְּנִים שׁוֹטִים כְּשִׂאֲבֵיהֶם כְּעֶסֶן; וְזֶה פְּשׁוּט, הַבְּנִים שׁוֹאֲלִים אֶת הָאֲבָא כָּל מִינֵי קִשְׁיוֹת וּשְׂאֵלוֹת כְּדִגְמַת יְלָדִים וְכו', וּכְשֶׁהָאֲבָא כְּעֶסֶן, אֲזִי צוֹרַח וְצוֹעֵק עַל יְלָדָיו, וּמְגַרְשֵׁם מֵעַל פָּנָיו, וְלֹא עוֹד אֵלָּא, שְׂרַחֲמָנָא לְצִלָּן, מְקַלְלֵם וְכו'. וְלִכֵּן אֶשְׂאֵל אוֹתָךְ אִיךָ הַיְלָדִים שְׁלָךְ יְכוּלִים לְהִיּוֹת יְלָדִים בְּרִיאִים בְּנִפְשָׁם וּבְשִׁכְלָם?! וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ עִם יְלָדֶיךָ, רֵאֵה לְהַשְׁקִיעַ בָּהֶם הַרְבֵּה מְאֹד, וּתְדַבֵּר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וּבְטַחוּן, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַח גְּדוֹל.

הַמֵּאַחַל לָךְ פְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט לב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נִצְבִּים, כ"ו אֱלוּל ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְתִרְגֵּיל עֲצָמְךָ רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שְׂעוּבֵךְ עֲלֶיךָ סִפְקוֹת וּבִלְבוּלִים וְכוּ', כָּל זֶה מִחֲמַת עוֹנוֹתֶיךָ הַמְרַבִּים, שְׂרַבְנוּ ו'ל אָמַר (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת אַמוּנָה, סִימָן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל אָדָם מִכְנִיס כְּפִירָה בְּאָדָם; וְלִכֵּן כָּל אֶחָד כְּפִי עוֹנוֹתָיו, כְּמוֹ-כֵן נִכְנָס בּוֹ כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה קָשָׁה לוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְכִמּוֹ שְׂאֵמַר רַבְנוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), כִּי בְּאֵמַת אִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ בִּידִיעָה שְׁלֵמָה, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא נִמְצָא עִמּוֹ וְשׁוֹקֵד עַל שְׁפֹתָיו, בְּוַדָּאִי הִיָּה מְדַקְדֵּק מְאֹד לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּמִחֲמַת שְׂאִין אַמוּנָתוֹ שְׁלֵמָה, בְּשִׁבִיל זֶה אֵינּוּ מְדַקְדֵּק כָּל-כָּף וְכוּ', וּבְאֵמַת בְּלִי אַמוּנָה אֵי-אֶפְשָׁר לְהַתְּפִיל וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְכֵן לְהַפּוֹף בְּלִי תְּפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, קָשָׁה מְאֹד שְׁתִּהְיֶה לוֹ אַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, עַד שִׁירְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּגִלּוֹי רַב וְכוּ', וְלִכֵּן צְרִיכִים קֹדֶם לְהַשְׁלִיךְ יַדְעוֹת וְשִׁכְלוֹ וְחִכְמָתוֹ הַמְדַמִּים, וְלְהַרְבּוֹת בְּדַבּוּרִים אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, וְאִזּוּ בְּמִשָּׁף הַזְּמַן שְׁלֹא יִפְסִיק מִלְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְיִתְחַנֵּן וּיִבְקֹשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ עַל אַמוּנָה בְּרוּרָה, אִזּוּ כְּשִׁיחָה עֲקֹשָׁן גְּדוֹל, וְלֹא יִפְסִיק מִלְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, אִזּוּ בְּמִשָּׁף הַזְּמַן יִתְגַּלֶּה אֵלָיו מֶלֶךְ הַכְּבוֹד בְּעֲצָמוֹ, שְׁיִזְכֶּה לְאַמוּנָה בְּרוּרָה כְּזוֹ, עַד שְׁלֹא יוּכַל לְחִיוֹת מִבְּלִי לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְיִרְגִישׁ עֵינָיו בְּעֵינֵי אִיךָ שְׁמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעַל כָּל נְשִׁימָה וּנְשִׁימָה תִּהְיֶה יָהּ (בַּמְדַּבֵּר רַבָּה, פְּרָשָׁה יד, סִימָן ט').

מָה אָמַר לָךְ! בְּזֶה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהַגִּיעַ אֶל דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים כְּאֵלוֹ, עַד שְׁמֵהֶפֶךְ אֶת כָּל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה אֶל רוֹחֲנִיּוֹת חִיוֹת אֶלְקוֹת, שְׁמִרְגִישׁ עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם תַּעֲנוּג עוֹלָם הַבָּא, הָעֶקֶר תְּלוּי כְּפִי הַבְּטוּל שְׁמִכְבֹּט עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִין בּוֹ שׁוּם יִשׁוּת וְגֵאוּת כָּלֵל, כְּמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב), שְׁהַתְּבוּדוֹת מְבִיאָה אֶת הָאָדָם אֶל בְּטוּל הַמְּצִיאוֹת, וְנִכְלָל בְּמַחְיֵב הַמְּצִיאוֹת. וְכֵן אָמַר רַבְנוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עב): סִימָן שְׁמִקְרַב לְהַצְדִּיק הָאֵמַת — כְּשִׁנּוּפְלֵת עֲלֵיו שְׁפִלוֹת אֲמַתִּית; וְלִכֵּן

אל תהיה בטלן כל היום, רק ראה לחטף כמה דבורים אליו יתברך,
ואל תבלבל עצמך מאחרים כלל, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך כתיבה וחתומה טובה...

י"ט לג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים, כ"ו אלול ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חסדי השם יתברך, שהציון הקדוש פתוח, צריכים לעשות
עכשו התעוררות גדולה בכל העולם כלו על ענין ראש השנה
באומן, ויש בדעתי להדפיס כמה ספרים על ענין זה, הינו מעלת
האדם הזוכה להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה באומן דיקא, ששם
הוא עקר הקבוץ ולא במקום אחר, אמת שאם אי-אפשר לאחד
לנסע, שיאסף עוד עשרה אנשי שלומנו, ובניחד יעשו קבוץ, כמו
שאמר מוהרנ"ת ז"ל: איפה שמתקבצים יחד עשרה מאנשי שלומנו
בראש השנה, שם רבנו ז"ל נמצא, אבל עקר הקבוץ הוא באומן
דיקא, נגמרה המחלקת — מרון, ירושלים וכו', רבנו ז"ל רצה
שנסע אליו לאומן וזה ברור, ולכן אשרי מי שיסע לראש השנה
לאומן אל ציון רבנו ז"ל, אף שזה בא קשה מאד וכו', עם כל זאת
זה היה רצונו של רבנו ז"ל, ואת זה צריכים לפרסם לכל העולם
כלו, שכלם יבואו לשם.

העקר הוא אהבה בין כלל אנשי שלומנו, ועל זה אורב
הסמ"ך-מ"ם מאד, כי הוא יודע, שאם תהיה אהבה בין אנשי
שלומנו ובפרט בראש השנה, אז תהיה הגאולה, ועל-פן עושה
פלוגים ומריבות בין אנשי שלומנו, וזה חבל מאד מאד, כי
על-ידי-זה מתאחרת הגאולה. ולכן צריך כל אחד לראות, שמצדו
לא יהיה עכוב הגאולה, וכמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק

א', סימן עח), שְׁצַרְיָהּ כָּל אָדָם לְרֵאוֹת שְׁמַצְדּוֹ לֹא יִהְיֶה עֲכֹב מְשִׁיחָא, דְּהֵינּוּ לְעֵשׂוֹת תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּלְתַקֵּן מַעֲשָׂיו, עֵינַן שָׁם.

תהלה לאל, הדפסתי עכשו עוד פעם את כל ספרי רבנו ז"ל בתכלית ההדור והיפוי באותיות גדולות מאירות עינים: "לקוטי מוהר"ן", "ספרי-מעשיות", "ספר-המדות", "שיחות-הר"ן", "חיי מוהר"ן", וצריכים להפיצם במרץ גדול בכל העולם כלו, כי רק בזה תלוייה הגאולה — כשיתפרסם שמו של רבנו ז"ל בעולם, ותהיה חשיבות גדולה לספריו הקדושים, אז יכולים להכין עצמנו אל הגאולה.

בין כך לאט לאט מתרבה הקבוץ ביבנאל, ששם נבנתה עיר על שם רבנו ז"ל, "יבנאל עיר ברסלב", אשרי מי שיכנס לגור שם, ולא יחסר לו שום דבר, כי לבסוף לכלם יהיה בית ודירה משל עצמו, ולא יצטרך לגור בשכירות אצל אחר כלל.

מה אמר לה! עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל זה רק להתמיד בספריו הקדושים, ולעשות לעצמו שעורים קבועים ב"לקוטי מוהר"ן", אשר רבנו ז"ל גלה לנו, שהספר הזה יעשה את האדם בעל תשובה ובעל השגה וכו', אשרי מי שיחזור הרבה על ה"לקוטי-מוהר"ן" הקדוש והנורא, עד שיהיה שגור על פיו בעל-פה ממש, ורק בזה תלוייה כל ההתקרבות. ודע לה, שאין לתאר ולשער את עמק הספר הקדוש "לקוטי-מוהר"ן", הפלול מכל הסודות, ויכולים לפרש את כל התורה בלה: תנ"ך, ששה סדרי משנה, בבלי, ירושלמי וכל המדרשים כלם, ואת ספרי הזוהר והתקונים, וכל כתבי האריז"ל, על-פי הקדמותיו הקדושות, כי ספר זה כלול מהכל, ולמי שיש ידיעה בו וכו', יכול לפרש הכל על-פי הקדמותיו הקדושות, ועקר דבריו הם לעבדא ולמעשה, שיזכה להחזיק מעמד בזה העולם העובר, כי על כל אחד ואחד עובר מה שעובר וכו', כל מיני ירידות ונסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שמחזיק מעמד.

המאחל לה כתיבה וחתומה טובה...

י"ט לד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים, כ"ו אלול ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֶחַ.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַעֲקָר שְׁמֹר עַל הַדְּבֹר שְׁלֶךְ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עח), שֶׁהַדְּבֹר זֶה הַשְׂכִּינָה, וְאָסוּר לְהַמְשִׁיכָהּ בַּגְּלוּת, וְצָרִיכִים לְשְׁמֹר עַל זֶה מְאֹד, אָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁיִּצְיֵר בְּדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר, נִמְצָא, כְּשֶׁמְדַבֵּר עִם מִיֶּשְׁהוּ, הוּא מְדַבֵּר אִז עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּהַתְּלַבְּשׁוֹת (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'): כְּשֵׁי שֶׁגִּזְרוֹת חֲסִד־וְשְׁלוֹם, צָרִיכִים לְהַלְבִּישׁ אֶת הַתְּפִלָּה בְּסִפּוּרִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּנִיאל ד, יד): "בַּגִּזְרוֹת עִרְיָן פִּתְגָמָא", הֵינּוּ לְאַחַר גִּזְרוֹת דִּין, אִזִּי "וּמֵאִמֵּר קִדְיָשִׁין שְׂאֵלְתָא", אִזִּי הַצְּדִיקִים מְלַבִּישִׁים שְׂאֵלְתָם בְּמֵאֵמֶר, וְלִכֵּן הַצְּדִיקִים אֶפְלוּ כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִם הָאָדָם, הֵם מְדַבְּרִים אִז עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמַעֲט מְאֹד אֲנָשִׁים מְבִינִים בְּזֶה, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁרָץ אַחֲרֵי צְדִיקִים כְּאֵלוֹ, שֶׁיְכוּלִים לְהַחֲיוֹת אוֹתוֹ, וְלְהֵאִיר בּוֹ גַם-כֵּן אֱלֻקוֹת, כִּי בְּעֵצָם גְּדוּלֵי מוֹבְחָרֵי הַצְּדִיקִים, אֵינָם צָרִיכִים אֶת אֵף אֶחָד, כִּי הֵם דְּבוּקִים בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ לְגַמְרֵי, בְּבִטּוּל כָּל הַרְגֻשׁוֹתֵיהֶם, וּמִמִּילָא כְּבָר גִּלְקַח מֵהֶם חִיזוּ דְהֵאִי עֲלָמָא לְגַמְרֵי, וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ מִזֶּה, כִּי זֶה גֵּעֵלָם מֵעֵין כֹּל. וְלִכֵּן לֹא בַחֲנָם שְׁבִגְנֵי-אָדָם מְזוּלְזָלִים מְאֹד בְּצְדִיקִים, כִּי כְּבִיכּוּל כְּמוֹ שְׁמֹזְלִזְלִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ [אָדָם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי תוֹעֵבוֹת, וְלֹא שֶׁם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְפָנָי עֵינָיו, שֶׁהוּא נִמְצָא כְּאֵן, וְרוּאָה מְעַשְׂיוֹ וְכוּ', כִּי אֵין גִּשְׁם רוּאָה רִוּחָנִין], כְּמוֹ-כֵּן אִישׁ גַּם וְעַב לֹא יוּכַל לְתַפֵּס צְדִיק הַדְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִכֵּן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יד): כְּפִי הַכְּבוֹד שֶׁמְכַבֵּד אֶת יְרֵאֵי הַשֵּׁם, כֵּן יְדוּעַ שְׂאֵצְלוֹ כְּבָר נִתְעַלָּה כְּבוֹד הַשֵּׁם

יְתַבְרֶךְ, כִּי כָל זְמַן שֶׁכְּבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ בַּגְּלוּת, שֶׁבְּנֵי-אָדָם לֹא שָׁמִים לֵב שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא כָּאֵן אֹתוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, כְּמוֹ-כֵן מְזַלְזֵל בִּירְאֵי הַשֵּׁם, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה, וְאִי-אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג אֶת רוּחַחַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁנִּמְצָא כָּאֵן, אֶלָּא עַל-יְדֵי שֶׁבָּא לִיְדֵי בְּטוּל גְּמוּר בְּעֵינַי עֲצֻמוֹ, כִּי צְרִיף אָדָם לְהִקְטִין עֲצֻמוֹ לְפָנַי גְּדוּלִים מִמֶּנּוּ, וְלְפָנַי בְּנֵי-אָדָם כְּעֶרְכּוֹ, וְלְפָנַי קְטַנִּים מִמֶּנּוּ, וְלְפַעְעָמִים שֶׁהוּא בְּעֲצֻמוֹ קֵטָן שֶׁבְּקִטְנִים, צְרִיף לְהִקְטִין עֲצֻמוֹ גַּם כַּנְּגַד מְדַרְגֵּת עֲצֻמוֹ, שִׁיְהִיָּה בְּטֵל וּמִבְטָל גַּם בְּעֵינַי עֲצֻמוֹ, שֶׁאֲזוֹ יִרְגִּישׁ מִי הֵם הִירְאֵי הַשֵּׁם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים טו, ד): "נִבְזָה בְּעֵינָיו נִמְאָס, וְאֵת יִרְאֵי הַשֵּׁם יִכְבֵּד", כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה. וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד לְשָׁמֵר עַל הַדְּבֹר, וּבִכְפֻרֵט לֹא לְדַבֵּר עַל צְדִיק הַדְּבֹק בְּקִבְעוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי בּוֹדָאֵי יַעֲנֵשׁ מִקְדָּם אוֹ אַחֲר־כֵּף, וְכֵן זֶהוּ סִימָן אִם הָאָדָם יֵשׁ לוֹ יִרְאֵת שָׁמַיִם אוֹ לֹא — אִם יֵשׁ לוֹ יִרְאֵת הַכְּבוֹד לְפָנַי צְדִיק וּמִכְבֵּד אוֹתוֹ וְיִרָא מִמֶּנּוּ, זֶה סִימָן שִׁישׁ לוֹ יִרְאֵת שָׁמַיִם וְיִרָא מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל אִם מְזַלְזֵל בִּירְאֵי הַשֵּׁם, סִימָן שֶׁהוּא רַחוּק לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּמְזַלְזֵל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְכוּ', וְרַחֲמָנוּת גְּדוּלָּה עָלָיו.

וְלִכֵּן רְאָה מַה לְּפָנֶיךָ, שֶׁמֹר עַל פְּתַחֵי פִיךָ, כִּי הַדְּבֹר הוּא מְאֹד יָקָר, כִּי הִיא הַשְּׂכִינָה, וְלִכֵּן הֶעֱקָר לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה עַל פְּגָם הַדְּבֹר, שֶׁזֶה גְּלוּת הַשְּׂכִינָה, וְכִשְׁזוּכָה לְהַעֲלוֹת אֶת הַדְּבֹר לְשִׁרְשׁוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּלָּה אֵלָיו הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלֵי שׁוּם לְבוּשִׁים, כִּי אֲזוֹ כָּבֵד עוֹלָם הַתְּקוּוֹן אֶצְלוֹ, בְּבַחֲיַת (עוֹבְדֵיהָ א, כא): "וְהִיְתָה לְהַנִּי"ה הַמְּלוּכָה", כִּי גְלוּי הַמְּלָכוֹת זֶהוּ גְלוּי עֲצָם שֵׁם הַנִּי"ה, שֶׁשֵּׁם כָּבֵד הַכֵּל בְּטֵל וּמִבְטָל, הִיָּה הֵנָּה וְיִהְיָה, אִין שָׁם מְצִיאוֹת שֶׁל זְמַן, כִּי הַכֵּל בְּטֵל לְגַבֵּי אִין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

מַה אָמַר לָךְ! אִם תִּחְזֹר הַרְבֵּה בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנּוֹ ו"ל, שֶׁהוּא סִפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ — הַ"לְקוּי־מוֹהַר"ן הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲזוֹ תִמְצָא שֵׁם נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת עַד מְאֹד, גְּלוּיִים כְּאֵלוֹ, שֶׁקָּשָׁה וְכִבֵּד לְמַצָּא בְּמִקּוֹמוֹת אַחֲרִים וְכוּ', וְרַבְּנּוֹ ו"ל רָצָה מְאֹד, שֶׁנִּתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרוֹ "לְקוּי־מוֹהַר"ן", עַד שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר עַל פִּינוֹ מִמֶּשׁ, אֲשֶׁרֵי הָאָדָם

שאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כֻּלָּל, וְהוּא מְקַרֵּב אֶל צְדִיק גָּדוֹל
בְּקִבְיּוֹת, וְאֵז אֶל רַב טוֹב הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן יְזַכֶּה.

הַמֵּאחֵל לָךְ פְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט לה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר וַיֵּלֶךְ, ג' תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הַיּוֹם הַיּוֹם הַזֶּה חֲזַרְתִּי מֵהַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהֵייתִי שָׁם עַל רֹאשׁ
הַשָּׁנָה, מֵה מְאֹד גָּדְלוֹ חֲסָדָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁזָּכִינוּ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם לְהִיּוֹת
בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲצֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אָמַר, שָׂאִין לְמַעַלָּה מִדְּבַר זֶה —
לְהִיּוֹת אֲצֶלוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה (סִימָן הַר"ן, סִימָן תו), וּבְחֲסָדוֹ יִתְבָּרַךְ,
זָכִינוּ לְקַיֵּם אֶת רְצוֹנוֹ עַל אֶף כָּל הַטְּרָדוֹת וְהַבְּלָבוּלִים הַקְּטָנוֹת וְכוּ'
וְכוּ', זָכִינוּ לְעֵבֶר עַל הַכֹּל, וְהֵיינוּ אֲצֶלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְזֶה רָאוּי
לָנוּ לְשִׂמְחַת כָּל הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ, וּבּוֹדָאֵי יִמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ,
כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּרֹאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה נו, סִימָן יג): כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה יִשְׂרָאֵל
נִאֲחָזִים בְּעֵבֶרוֹת וּמְסַתְּבָכִים בְּצָרוֹת, וּבְרֹאשׁ הַשָּׁנָה הֵם נוֹטְלִים שׁוֹפָר
וְתוֹקְעִים בּוֹ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לָהֶם, וּבִפְרָט בְּזִכְיוֹת הַצְּדִיקִים
הַקְּדוֹשִׁים שׁוֹכְנֵי עֵפֶר, אֲשֶׁר אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל: בְּנֵי,
אִם אַתֶּם מְבַקְשִׁים לְזִכְוֹת לְפָנַי בְּדִין בְּיוֹם הַזֶּה, תִּהְיוּ מְזִכִּירִים זְכוּת
אֲבוֹת (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה כט, סִימָן ו); וּבִפְרָט שֶׁעַמְדָנוּ עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ
ז"ל, וּבְלִינוּ שָׁם כְּמָה יָמִים בְּשִׁפְיֹת נֶפֶשׁ, וְשִׁפְכָנוּ נֶפְשָנוּ אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, בּוֹדָאֵי נְזַכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה.

בְּאֵתִי לְחִתּוּקָךְ וּלְעוֹרְרָךְ וּלְאַמְצָךְ וּלְעוֹרְדָךְ, שֶׁבְּשָׁנָה זוֹ נִדְפְּסִים
הַמּוֹן סְפָרִים מְסֻפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיִתְרָה שְׁאֵת וּבְיִתְרָה עַז לְגִלוֹת וּלְפָרְסִים
אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גָדוֹלָה, כִּי רְאִיתִי,
שֶׁתִּהְיֶה לְאֵל, שֶׁדְּבַרְנוּ עָשׂוּ רֵשֶׁם בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי הִתְקַבְּצוּ

בלי עין הרע קבוץ של יותר משלשת אלפים וחמש-מאות אנשים כן ירבו, אשר בודאי הספרים הקדושים עשו את הפעלה הגדולה הזו, ועל-כן רצוני חזק, שהשנה הזו, שנת תשנ"ג, תהיה שנה של הדפסה, שנדפס המון ספרים חדשים לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, ומאד מאד חפצי ורצוני להכין ספרים יקרים, ולהפיצם בכל תפוצות ישראל, ובפרט בראש השנה הקדוש בין אנשי שלומנו, כי ראיתי איך שכלם צמאים לדבר ה', וכל ספר או עלון שרק יוצא, כלם חוטפים את זה, ועל-כן רצוני חזק מאד מאד בשנה זו, להכניס את עצמנו ביתר שאת וביתר עז לחבר ספרים חדשים, לחזק ולאמץ נשמות ישראל, ולקרובם אליו ותברך, ולגלות ולפרסם את אמתת מציאותו ותברך בכל העולם כלו, אשר כל זה עבודתנו בימים הנוראים האלה — בראש השנה וביום כפור, לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו ותברך בכל העולם כלו. "וידע כל פעול כי אפה פעלתו ויבין כל יצור כי אפה יצרתו, הוי"ה מלך ומלכותו בכל משלה".

נא ונא ראה לחזק את עצמך ואשתך גם יחד, להוציא מתחת ידכם בשנה זו ספרים חדשים ביתר שאת וביתר עז, ובודאי לא תפסידו — לא בגשמיות ומכל שכן לא ברוחניות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתהיה לכם שנה טובה ומתוקה, שנה של הצלחה בכל הענינים בגשמיות וברוחניות גם יחד.

המאחל לכם חתימה טובה...

י"ט לו.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר וילך, ג' תשרי ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עַל הַצִּיּוֹן עִם דְּמֵי הַפְּדִיּוֹן, יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, וְתִהְיֶה שְׂרוּיָה בְּבִיתְכֶם
תָּמִיד רַק אֲהַבָּה, אֲחֹה וְרַעוּת וְהַבְּנָה הַדְּדִית.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לְבַל תִּצְטַעַר, שְׁלֹא זָכִיתָ לְהַצְטַרֵּף עִמָּנוּ
לְנִסְיָעָה הַקְּדוֹשָׁה עַל צִיּוֹן רַבָּנוּ וְ"ל בְּעִיר אוּמָן, כִּי בָזָה שְׂוִתְרָתְךָ
לְאִשְׁתְּךָ, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂמַעְכָּשׁוּ הִיא תִּנְתָּר לְךָ, וְתִזְכּוּ
יַחַד לְבָנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וְתִהְיֶה הַבְּנָה הַדְּדִית בֵּינֵיכֶם, וְכֹדָאֵי
לְבַטֵּל פְּעַם אַחַת, כְּדֵי שְׂיִזְכּוּ לְקַיֵּם הַרְבֵּה פְּעָמִים וְכוּ' וְכוּ', לֹא כָּל
פְּעַם יְכוּלִים לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גְּדוֹל וְלְהַצְלִיחַ, כִּי לְפְעָמִים יְכוּלִים
לְהַפְסִיד יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר מְרוּיָחִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן בָּזָה שְׂנִשְׂאֲרָתְךָ כְּפִי
רְצוֹן אִשְׁתְּךָ, בְּיִשְׂרָאֵל תִּצָּא לְךָ טוֹבָה גְּדוֹלָה מְזֹה, וְעוֹד תִּזְכּוּ לְעַבֵּר
לְגוֹר בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב".

הַעֲקֵר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׂבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלֹא תִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוּלָם, וְאֲדַרְבֵּה תִשְׁתַּדֵּל
לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבָּנוּ וְ"ל בְּיַתֵּר שְׂאֵת וּבְיַתֵּר עֵז כָּל הַשָּׁנָה,
וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ לְךָ שְׂפַע רַב בְּפִרְנִסָּה, וְלֹא תִצְטַרֵּף
לְבְרִיּוֹת, אֲלֹא עוֹד תּוּכַל לְהַשְׁפִיעַ לְאַחֲרִים, וְעַל-דִּי-זֶה נִכּוֹן לְבָךְ
יְהִי בְּטוֹת, שְׂתִהְיֶה לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה, שָׁנָה שְׂל שְׂפַע
בְּגִשְׂמִיּוֹת וְשְׂפַע בְּרוּחָנִיּוֹת, וְתִזְכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּו
יְתַבְרַךְ.

הַמְּאַחַל לְךָ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט לז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּלֶךְ, ג' תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׂוֹתָה מִיָּמֵי הַנְּחָל נוֹבַע
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

מָה אָמַר לְךָ! הַיּוֹם חֲזַרְתִּי מֵהִנְסִיעָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְרוֹאִים גַּפְּלָאוֹת תָּמִים דְּעִים, הִנֵּה עוֹד הַיּוֹם בְּבִקְרָה הַיִּיִתִי בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל וְשִׁפְכֹתִי שָׁם לְבִי, וּבְאֹתוֹ יוֹם אֲנִי כֹּבֵר נִמְצָא בְּנִי יוֹרֵק, רוֹאִים בְּחוּשׁ אֵיךְ שֶׁנִּתְקַיְּמוּ דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֵמַר שְׁעוֹד יִהְיֶה כְּלִי כְּזֶה, כְּשֶׁאָדָם יִהְיֶה לוֹ אֵיזֶה צַעַר וּבִלְבוּל, וְלֹא יֵדַע אֵיךְ לְשִׁית עֲצָה לְנַפְשׁוֹ, אָזִי יִסַּע מִסּוּף הָעוֹלָם אֶל יְרוּשָׁלַיִם, אֶל מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, וַיִּשְׁאַל אוֹתוֹ עֲצָה, וְעוֹד יוּכַל לְחַזֵּר לְזְמַן תְּפִלָּה ... מֵהַ שְׁהִיּוֹם רוֹאִים כְּפִי הַהִתְגַּלּוֹת שֶׁל הַטְּכִנְיָקָה, אֵיךְ שֶׁיְּכוֹלִים כֹּבֵר לְסוּבֵב אֶת הָעוֹלָם בְּמִשְׁךְ שְׂעָה אַחַת אֶת כָּל כְּדוּר הָעוֹלָם, וּבְכַפְרֵט כְּהִיּוֹם שֶׁהִתְפַּתְּחוּ הָאֵירוֹנִים, רוֹאִים בְּחוּשׁ אֶת דְּבָרֵי ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל שֶׁהִתְבַּטָּא פַּעַם, שְׁעוֹד יִהְיֶה זְמַן שֶׁתְּפַלֵּת שְׁחֵרִית וְהִשְׁתַּטַּחְתָּ עַל הַצִּיּוֹן הַקְּדוּשָׁה יִהְיֶה בְּאוֹמֵן, וְלֹאֲכַל סַעֲדַת צְהָרִים חֲזָרָה בִּירוּשָׁלַיִם, וּבְזוֹ הַלְשׁוֹן אָמַר: "עַם וְעַט נֶאֱדָר זֵינִן אֲ צִיִּיט אַז מְוֹעַט קַעֲנַעֵן דַּאוּוִינַעֵן שְׁחֵרִית אוֹן מְשִׁתַּטַּח זֵינִן אוֹיפִין רַבִּינִים צִיּוֹן אוֹן זַאגֵן צַעֵן מְזִמּוֹרֵי תְּהֵלִים אוֹן עֶסֶן מִיטָאג וְוַעַט מְעַן אִין יְרוּשָׁלַיִם", וְהִיּוֹם רוֹאִים אֶת זֶה בְּחוּשׁ, שֶׁבְּשִׁלֵּשׁ שָׁעוֹת יְכוֹלִים לְהִגִּיעַ לְאוֹמֵן, וּכְמוֹ-כֵן לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית, זוֹ נִסִּיעָה שֶׁל כְּאַחַת-עֶשְׂרֵה שָׁעוֹת. הִנֵּה בְּבִקְרָה עוֹד הַתְּפִלָּנוּ שְׁחֵרִית, וְאַמְרָנוּ תְּקוּן הַכְּלָלִי, וְהִשְׁתַּטַּחְנוּ עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן, וְהִיּוֹם בְּעָרֵב בְּתְּפִלַּת עֲרֵבִית הַתְּפִלָּנוּ כֹּבֵר בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית, מִי הָאֵמִין לְדַבֵּר כֹּזֶה?! יַעֲזוֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁגַם אֶתָּה תִּצְטָרֵף בְּשָׁנָה הַבָּאָה אֲלֵינוּ לְטוֹבָה לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אִין עֲרַף אֲלֵיו, וְלִהְיוֹת אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

נֹא וְנֹא רֵאָה לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה וְיִהְיֶה מֵהַ שִׁיְהִיָּה, כִּי בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַצְּלַחַת בְּר' יִשְׂרָאֵל — כְּשִׁזּוּכָה לְהִתְחַזֵּק, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם אֵינוֹ שׁוֹבֵר אוֹתוֹ.

הַזְכַּרְתִּי אוֹתְךָ לְטוֹבָה וְאֵת בְּתוּךָ, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכֶּה לְשִׂדְכָה לַחֲתָנָה בְּנִקְל, בְּלִי שׁוּם טְרָדוֹת וּבִלְבוּלִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֵנִי מִבִּקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, וְאִזּוֹ תִצְלִיחַ בְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט לח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּדֶּךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּלֶךְ, ג' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל הַיַּיִן וְחֻכִּים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שֶׁאֲתָה מִחֲזֵק אֵת עֲצָמְךָ לְהַשְׁתַּוְּקֵק לִילְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֲלֵיהֶם.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֵת גְּדֹל הַהֲתַעֲוֹרְרוֹת שֶׁהִיָּתָה אֲצִל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַזֶּה — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה גַם-כֵּן לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים; כִּי כְּשֶׁבָּאִים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרֹט בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְרוֹאִים אֵת הָעִבּוּדָה שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַשְּׂמַחֹת וְהַבְּכִיּוֹת מֵהַשְּׁנַעֲשֵׂה שָׁם, זֶה מְעוֹרֵר אֵת הַלֵּב עַל כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה, וְעַל-כֵּן יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכֶּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהִיּוֹת אֲצִל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ לָזֶה, וְגִדְּל הַתְּקוּנִים הָאֵלוּ גַעְלָם גַּעְלָם מְכַל הָעוֹלָמוֹת, וּבִפְרֹט בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵנוּ צְרִיכִים לְקַיֵּם אֵת דְּבַרֵי רַבְּנוּ ז"ל כְּפֶשׁוּטוֹ, וְלֹא לְהִיּוֹת חֲכָם וְכוּ' וְכוּ', וְאֵף שֶׁבָּא מֵאֵד קָשָׁה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֵנוּ צְרִיכִים לְקַיֵּם אֵת זֶה בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת לְבוֹא עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה כְּדֶרֶךְ קִבְּלַת עַל, וְאֵף שֶׁהַגְּשָׁמִיּוֹת אֵינָה מְסַדְרֶת שָׁם כָּלֵל וְכוּ' וְכוּ', אֵנוּ בָּאִים רַק כְּדֵי לְקַיֵּם אֵת רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ' וְכוּ'.

נָא וְנָא אַבְקֵשׁ אוֹתְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! הִנֵּה נִכְנָסֶת שָׁנָה חֲדָשָׁה שָׁנָה, שְׁעָדִין לֹא הֵיטָה בְּעוֹלָם, רְאֵה לְקַבֵּל עַל עֲצֻמָּךְ קִבְלוֹת חֲדָשׁוֹת. וְאַחַת מֵהַקִּבְלוֹת הַיָּא — שְׁתַּהֲיֶה חֶזֶק מְאֹד לֹמַר בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה מֵהַשָּׁנָה הַזֹּאת אֶת סֵדֶר תְּקוּנַת חֲצוֹת, וְזֶה בְּסֵף הַכֹּל לִוְקַח עֶשֶׂר אוֹ חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה דְקוֹת וְאַפְלוּ פְחוֹת מְזֶה, עִם כָּל זֹאת אֲמִירַת חֲצוֹת הַיָּא הַמְתַּקַּת הַדֵּינִים, כִּי אִזּוּ הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם, וְהוּא פְדִיּוֹן הַכּוֹלָל, שְׁפוּדָה אֶת הָאָדָם מִכָּל צָרוֹתָיו. וְעַל-כֵּן מִי שֵׁישׁ לוֹ צָרוֹת וּמְרִירוֹת, יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֹמַר בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר תְּקוּנַת חֲצוֹת, וְזֶה כְּבָר יִפְעַל אֶת הַתְּקוּנִים הַגְּדוֹלִים בְּשָׁמַיִם לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַדֵּינִים.

וְכֵן תְּקַבֵּל עַל עֲצֻמָּךְ חֶזֶק וְלֹא יַעֲבֹר לְהַתְּבוּדָד עֲצֻמָּךְ עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֱלֹיוּ יִתְבַּרְךָ, וְתוֹסֵפֵר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל לְבָבְךָ, כַּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת כָּלָל, וְאִזּוּ תַצְלִיחַ דְרָבְךָ.

וְכֵן רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצֻמָּךְ עַל-כָּל-פְּנִיִם קְבִיעוֹת חֲזָקָה מֵהַיּוֹם הַזֶּה לְלַמֵּד אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי חֶזֶק וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי לֹא יַעֲבֹר לְךָ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לְמוֹד גְּמָרָא, אֲשֶׁר הוּא מְאֹד מְאֹד מְסֻגָּל לְזַכּוֹת אֶת הַנֶּפֶשׁ, כִּי דָף גְּמָרָא מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְזֶה יוֹתֵר מִהַמּוֹן תַּעֲנִיּוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אִם זוֹכִים לְחֲדָשׁ אֵיזָה חֲדוּשׁ בְּתוֹךְ הַדָּף הַזֶּה — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר מַעֲלָתוֹ, וְעַל-כָּל-פְּנִיִם אִם לֹא יְכוּלִים לְחֲדָשׁ, פְּדָאִי לְעֵין חֲדוּשֵׁי תוֹרָה עַל הַדָּף הַזֶּה בְּסִפְרֵי הָרַאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים, וְדָף גְּמָרָא בַּיּוֹם הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, וּבְמִשְׁפָּחַי יָמִים וְשָׁנִים תִּקְנֶה לְעֲצֻמָּךְ בְּקִיאוֹת עֲצוּמָה, וְעַל-כֵּן עוֹד מֵהַיּוֹם הַזֶּה תִּתְחִיל לְלַמֵּד אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי, וְאַפְלוּ שִׁיחֶיךָ לְךָ אֵיזָה בְּלָבוּל וְטְרִדָה, וְלֹא תוּכַל לְעֵין לְעַמְּךָ, תֹּאמַר עַל-כָּל-פְּנִיִם אֶת הַדָּף גְּמָרָא כְּמוֹ שֶׁהוּא, אֲפְלוּ בְּלִי פְרוּשׁ רַשׁ"י וְתוֹסְפוֹת, וּלְבַל יַחֲסֹר לְךָ יוֹם אֶחָד מֵהַדָּף הַיּוֹמִי הַקְּבוּעַ, וְאִם יִתְרַחֵב לְךָ יוֹתֵר, תִּלְמַד עִם פְּרוּשׁ רַשׁ"י וְתוֹסְפוֹת וְכֵן עִם מְפָרְשֵׁים.

וְכֵן תְּקַבֵּעַ לְעֲצֻמָּךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם סִימָן שְׁלֹחַן עָרוּךְ עַל-כָּל-פְּנִיִם מִחֲבֵר רַמ"א, כִּי מְאֹד מְאֹד הַזְהִירָנוּ רַבְּנֵינוּ ז"ל עַל לְמוֹד שְׁלֹחַן

צְרוּף, וְתַתְחִיל מֵהַתְחַלַּת אֲרַח חַיִּים, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיּים, וְאִזּוֹ תַתְחִיל יוֹרֵה דַעַה, וּכְשֶׁתִּסִּים תַתְחִיל אֶבֶן הָעֶזֶר, וּכְשֶׁתִּסִּים תַתְחִיל חֲשׁוֹן מִשְׁפָּט, וּכְשֶׁתִּסִּים תַתְחִיל עוֹד פַּעַם אֲרַח חַיִּים, וְכִּי תַתְנַהֵג כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וּבְיַדְאֵי צְרִיכִים לְלַמֵּד עִם הַמַּגְנִים, שֶׁהֵם ה'מַגֵּן אֲבָרָהִם' וְ'טוֹרֵי זָהָב' וְכוּ' וְכוּ', וְלִבְרַר לְעַצְמוֹ הַהֲלָכָה, עַל-כָּל-פְּנִיִם יוֹם שֶׁאַתָּה מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, וְאִין רֵאשִׁיף עִמָּךְ, רֵאֵה לְלַמֵּד אִזּוֹ סִימָן מִחֲבֵר רַמ"א לְבַד, וְדַבֵּר זֶה יִהְיֶה לְךָ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! רֵאוּי לָנוּ לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד, שֶׁאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, וְאִין אַתָּה צְרִיף לְהַתְבַּלְבֵּל כָּלֵל מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל, וְאִזּוֹ תַצְלִיחַ דְּרַכְךָ. תַּהֲלֵךְ לְאֵל, רֵאִיתִי אֶת חֲבֵרֶיךָ, שֶׁגַּם-כֵּן נִתְקַרְבוּ אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּשָׁנָה שֶׁעָבְרָה, וְתַהֲלֵךְ לְאֵל, הֵם מְצַלִּיחִים מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, וְאִנִּי מְקוּהָ, שֶׁגַּם אַתָּה תַצְלִיחַ. הַעֲקָר רֵאֵה לְבְּרוּחַ מְכַל מִינֵי לְצִים, שֶׁלְבַל יִהְיֶה לְךָ שׁוּם שְׂכִיחוֹת עִמָּהֶם כָּלֵל, וְאִזּוֹ תַצְלִיחַ אֶת דְּרַכְךָ, וְתִדַּע שֶׁאַפְלוּ בֵּין אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יֵשׁ כָּל מִינֵי לְצִים, אִף לֹא צְרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶם כָּלֵל, רַק לְלַכֵּת בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת כְּפִי שֶׁגִּלְהָ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וּכְפִי שֶׁאֲנִי לוֹמֵד עִם תַּלְמִידֵי, שְׂיִכּוּלִים לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֵׁר, וְאַפְלוּ צְדִיק גָּמוּר מְאֹד, דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרַךְ בְּדַבְּקוֹת אִין סוּף, אִף שֶׁאִין לוֹ כָּל הַשְּׁטִיּוֹת הַמְדַמּוֹת שֶׁנִּדְבְּקוּ בְּאַנְשִׁים, שֶׁחֹשְׁבִים בְּאַפֵּן שֶׁלְהִיּוֹת מְקַרְבֵּ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, צְרִיכִים אֶת כָּל הַשְּׁגָעוֹנוֹת וְהַשְּׁטִיּוֹת הָאֵלוּ וְכוּ' וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁכְּתִבְתָּ לִי וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַכֵּל דְּמִיּוֹן, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן כה בְּסוּפּוֹ), שֶׁעַכְשָׁו הַיְצָר הָרַע נִקְרָא כַּח הַמְדַמָּה, עֵינֵי שָׁם; כִּי הַיְצָר הָרַע מְכַנִּים בְּאָדָם דְּמִיּוֹנוֹת גְּדוּלִים שֶׁצְרִיכִים לְהַתְנַהֵג כְּמוֹ פְּרָא אָדָם, וְכִּי יֵשִׁיג אִיזוֹ מְדַרְגָּה, וּבְכֹאֲמַת הַכֵּל דְּמִיּוֹן גְּדוּל מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, וּמִתְמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט לט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַב־יְעִי לְסִדְרֵי וַיִּלְךָ, ג' תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת הַפְּדִיּוֹן קָדָם רֹאשׁ הַשָּׁנָה עִם הַקְּוִיטָל, וְהַזְכָּרָתִי אוֹתָךְ וְאֶת בֵּיתְךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים עַל-יְדֵי פְּלֹא עָלִיוֹן, וְתִהְיֶה לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, וְתִזְכֶּה לְרוֹת רַב נַחַת מִכָּל יְלָדֶיךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ אִם אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג לִי שֵׁשֶׁה אֶתְרוּגִים מִהַדָּרִים לִי וּלְבָנִי, וְאַשְׁלֵם לְךָ כְּפִי שֶׁתְּבַקֵּשׁ, וְכֵן מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לְהִבִּיא בְיָמִים אֵלוֹ אֶל אָבִי שְׁלִיט"א אֶתְרוּג מִהַדָּר, וְאֲנִי אֶשְׁלֵם לְךָ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׂיִהְיֶה לָנוּ אֶתְרוּג נֶאֱדָה לְקַיֵּם אֶת מִצְוַת הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ, וְכֵן שְׁנִזְכֶּה לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי הַצְּדִיקִים שְׁאֲמְרוּ, שֶׁתִּבְתַּת אֶתְרִ'ג' הוּא רֹאשֵׁי תְבוֹת (תְּהִלִּים לו, יב): אֶל תִּבּוֹאֲנִי רִגְלֵי גֵ'אָוָה, שְׁנִזְכֶּה לְשָׂרֵשׁ מֵאֲתָנוּ כָּל מִינֵי יִשׁוֹת וְגֵאוֹת, וְנִזְכֶּה לְבִטֵּל אֶת עֲצָמָנוּ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּלֵב טָהוֹר, כִּי הַגֵּאוֹת הֵיא מְאֹד מְאֹד שְׁנוֹאָה אֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִין אָנִי וְהוּא יְכוּלִים לְגוֹר בְּעוֹלָם (סוֹטָה ה.), וְאַצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ חָשׁוּב כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל שְׁפַל בְּדַעְתּוֹ, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹרָה רַק בְּאֲדָם שְׁמַמְעַט עֲצָמוֹ, וּכְשֶׁאֲדָם שְׁפַל בְּדַעְתּוֹ, וְאִין בּוֹ שׁוֹם יִשׁוֹת וְגֵאוֹת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁפִּיעַ עָלָיו שְׁפַע רַב בֵּינָם בְּגִשְׁמֵי וּבֵינָם בְּרוּחֵי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ מִתְּפִלָּל בְּעֶדְךָ וְעַל בֵּיתְךָ וְעַל יְלָדֶיךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, וְיִהְיֶה לְךָ רַב נַחַת מֵהֶם וְתִגְדָּלֵם בְּנִקְלָה.

הַמְּאַחַל לְךָ חֲתִימָה טוֹבָה...

מאד מאד רצייתי, שתביא לאבי שליט"א בימים אלו עוד קדם יום הכפורים אתרוג נאה ומשבח מאד, ואני אשלם לך, וכן אם תהיה לכם הזדמנות לשלח לכאן ששה אתרוגים לי ולבני, ואשלם לך במיטב כספי, ותודה מראש.

י"ט מ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וילך, ג' תשרי ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מה אמר לך, ידידי היקר! מאד מאד הצטערתי בצערך הקשה, שהפסדת את המטוס וכו', והיה צר לי מאד עליך, ובפרט כשבאת אלי לפני התפלה בדמעות בעיניך, נצבט לבי מכאבך הגדול וכו' ואף שלא יכלתי אז לדבר עמך, כי עמדתי קדם המקוה והתפלה, ומה גם אחר-כך לא יצא לי לדבר עמך בשדה התעופה, כי היו שם טרדות רבות פנהוג, עם כל זאת באתי לחזק ולאמץ אותך, שלבל תחלש דעתך, כי הכל הם התקונים שמקבלים מרבנו ז"ל, והצער והעגמת נפש שיש לאדם הן בהליכה והן בחזרה, הוא גם-כן מהתקונים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לך שנה טובה מתוקה, שנה של חסד ורחמים, שנה שתזכה לנצל את הזמן היקר בעבודת השם יתברך, ותזכה אתה ואשתך להיות מכניסי אורחים, אשר על-ידי-זה תזכו לקבל פני שכינה, ותרוו רב נחת מהילדים ויהיה לכם, אף טוב כל החיים.

נא ונא ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה עצומה, שזכית להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, אשר אין עוד דבר גדול מזה, ותאמין לי, שגם אנחנו לא יודעים מה ומי ואימת וכו' וכו', אלא

אָנוּ מְקַיְמִים אֶת רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, שֶׁבְקִשְׁנוּ לְבוֹא
אֵלָיו עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט מא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וּבִלְבָד, ד' תְּשׁרִי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאִם מֵצַד אֶחָד יֵשׁ לִי עֲגָמַת נֶפֶשׁ
מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וְכוּ', וְכוּ', עִם כָּל זֹאת
מֵצַד שְׁנֵי אֲנִי מְלֵא שְׂמֵחָה, שְׂאֵתָה זוֹכָה לְחֹטֵף בְּכָל יוֹם נִקְדוֹת
טוֹבוֹת, וּבִפְרָט הַלְמוּד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר הוּא
מְטַהֵר וּמְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְאֶפְלוּ מִי שֶׁנֶּפֶל בְּעִבְרוֹת וּבַחֲטָאִים קָשִׁים
וּמְרִים וְכוּ' וְכוּ', אִם יִהְיֶה חֲזֵק וְאִמִּיץ בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד ח"י פְּרָקִים
מִשְׁנִיּוֹת, לְבִסּוֹף הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה תּוֹצִיאֻ מִהַפֶּח יְקוּשׁ שֶׁנֶּפֶל לְשֵׁם
(שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט), וְצָרִיכִים לִהְיוֹת חֲזֵק וְאִמִּיץ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד,
לֹא לִפְלִ בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, כִּי עַקֵּר כְּוִנַּת הַיִּצָּר הָרַע הוּא רַק לְהַחֲלִישׁ אֶת
הָאָדָם בַּחֲלִישוֹת הַדַּעַת, שֶׁיִּבְעַט לְגַמְרֵי וְכוּ' וְכוּ' וְיִהְיֶךָ אֶת הַקְּעָרָה
עַל פִּיהָ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְשׁוּם דְּבָר
שֶׁבְעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ.

רְאֵה לְמִסֵּר אֶת נִפְשְׁךָ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְתִהְיֶה רַק שֵׁשׁ וְשִׁמְחַ
תְּמִיד, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצֻמְךָ מִכָּל רַע.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שֶׁמְדַבְּרִים עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְתֵאָר
וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזַק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לְדַבֵּר
וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז וְצָלִיחַ דְּרַכּוֹ תְּמִיד.

חזק ונאמן עם הנקדות טובות שאתה חוטרך בכל יום, כי אצלו
 יתברך מאד מאד יקרה כל הזזה והעתקה שאדם מזיז ומעתיק את
 עצמו אליו יתברך.

המאחל לך חתימה טובה...

י"ט מב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וילך, ד' תשרי ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הדיו"ח של בית-ספר לבנות "בית
 פיגא" על שם אמו של רבנו ו"ל, ומאד מאד שמחתי לקראת
 הבשורה משמחת, איך שאתם מכניסים כל מיני מרץ והתאמצות
 להחדיר בבנות אנשי שלומנו יראת שמים ומדות טובות, יעזר לך
 הקדוש-ברוך-הוא, שתעברי את ההולדה בנקל, ותתחדשי בכחות
 חדשים, ותעמדי על המשמר, ותעזרי שנוזפה לפתח מערכת חנוך
 על טהרת הקדש, ובגשמיות תהיה לך גם פרנסה בשפע, וסוף כל
 סוף תהיה לכם דינה משלכם כרצונכם, והקדוש-ברוך-הוא יעזר,
 שיכנסו לגור עוד המון משפחות ביבנאל, עד שנוזפה לקהלה חרדית
 על טהרת הקדש, ולחנך ולגדל את ילדינו כרצונו יתברך, ולגלות
 את אמתת מציאותו יתברך בכל העולם כלו, ונוזפה לשמע קול
 שופרו של משיח.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
 מבקש ומתפלל עליך ועל בעלך ועל הילדים, שתזכרו לבריאות
 השלמה ולנחת דקדשה ולשנה טובה ומתוקה.

המאחל לך חתימה טובה...

י"ט מג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וילך, ד' תשרי ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע איך את מתחזקת.

תאמיני לי, שעובר בזה העולם על כל אחד ואחד מרירות וצרות, יסורים וקטנות וחלישות הדעת וכו' וכו', ובפרט את, שעברת כל-כף הרבה משברים וכו', הקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך מעתה, ותזכי להוליד נשמות קדושות וטהורות, ולמלא את החסרון.

עליך לדעת, פי אין אנו יודעים חשבוננו של הקדוש-ברוך-הוא, ובנדאי הכל בחסד וברחמים גדול, והוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה נוראה ונפלאה מאד ובחשבון צדק, ועל-כן אסור להרהר אחריו יתברך בשום פנים ואפן, אלא לומר: "הכל לטובה", וכך מה דעביד רחמנא לטב עביד' (ברכות ס), פי בנדאי יש בזה דברים נעלמים ונסתרים מאתנו לגמרי.

נא ונא ראי להיות שמחה ועליזה, ותשמחי את בעלך, והקדוש-ברוך-הוא בנדאי יעזר לכם להפקד בזרע של קימא, ויהיה לכם בית ודירה משלכם, ולא תצטרכו לגור בשכנות אצל אחרים.

מה טוב ומה נעים, אם את יכולה לבקר אצל רופא פרטי, פי אלו הרופאים בבית-חולים, הם סתם מפקרים ומתעללים וכו', ולכן כדאי ללכת רק אל רופאים פרטיים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בחיין, ותהיה לכם דירה משל

עצמכם, ולא תצטרכי לגור אצל אחרים, ותבשרי לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך חתימה טובה...

פה תקבלי רצוף מכתב לחברותיך, ותמסרי להן את זה.

י"ט מד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וילך, ד' תשרי ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

חסדי השם יתברך, זכיתי להיות אצל ציון רבנו ז"ל על ראש השנה, והרבה התפללתי עליך ועל אשתך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתקבל תפילתי לרחמים ולרצון, ותפקדו בזרע של קימא.

ראה, ידידי היקר, לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותתחיל התחלה חדשה בכל יום מחדש, פי באמת כפי המרירות והצרות והבלבולים שעוברים על האדם בזה העולם, אין שום עצה אחרת רק לעשות בכל פעם התחלה חדשה. וזו היתה דרכו של רבנו ז"ל — לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ודיקא על-ידי-זה מצליחים, ועל-כן ראה לשכח את העבר, ולעשות תמיד התחלה חדשה, ואז תצליח דרכך, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

נא ונא ראה להיות בשמחה, פי השמחה היא היסוד והעקר ביהדות. ורבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות הצלחה, סימן א'): מי ששמח תמיד — הוא מצליח; ועל-כן תהיה רק בשמחה, ותשמח את אשתך, ועל-ידי-זה תצליח בכל דרכך, ותזכה לדירה משלך, ולא תצטרך לגור בשכונות ובשכירות אצל אחרים.

ראה לקבץ לעצמך שעור במקרא בכל יום, באפן שתזכה לסיים את פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י בכל שבוע, וזו סגולה גדולה ליראת שמים. וכן תרגיל את עצמך ללמד

פָּרַק אֶחָד מִשְׁנֵיזוֹת לְאֵט, וּלְהִשְׁתַּדֵּל לְהִבִּין כָּל מַה שֶּׁאַתָּה יְכוּל, וְכֵן תִּלְמַד בְּבֶן אִישׁ חַי' הַהֲלָכוֹת עַל כָּל פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּע, הֵינּוּ בְּכֹל שְׁבוּע תִּלְמַד הַהֲלָכוֹת אֲשֶׁר חִבֵּר לְפָרִשְׁת הַשְּׁבוּע הַזֶּה, וְרַבְּנּוּ ז"ל הִזְהִירֵנוּ מְאֹד מְאֹד עַל הַהֲלָכוֹת, לְבַל יִחָסֵר יוֹם אֶחָד מִבְּלֵי לְמוּד הַהֲלָכוֹת.

וְעַל כָּלֵם — תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזוֹכֶה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל, וְאִף שְׁבַתְחִלָּה נִדְּמָה שֶׁלְרִיק יִגְעוּ וְיִטְרַחוּ, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁסוּף כָּל סוּף כָּל דְּבוּר וְדְבוּר עוֹשֶׂה רָשָׁם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שֶׁאֲנִי מִבְּקָשׁ מִתְפִּיל לְבַעַדְךָ וּבַעַד אֲשֶׁתְּךָ, וְתִזְכֶּה לְבִשֵׁר לִי בְּקִרְוֹב בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט מה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּלֶךְ, ד' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּגִיל שְׁלֹךְ צְרִיכִים כְּבָר לְהִיּוֹת בּוֹגְרִים וְכוּ', וְאַתָּה צְרִיכָה לְהִגִּיד לְהַבְּחוֹר חֵד מִשְׁמַעִית, שֶׁזֶה לֹא יְכוּל לְלַכֵּת כָּךְ, אִם הוּא רוֹצֶה לְהִתְחַתֵּן — זֶה חַיּוּבִי מִבְּחִינַתְךָ, אֲבָל הוּא לֹא יְכוּל לְהִיּוֹת תַּחַת הָעֵל וְהַמַּתַּח שֶׁל אָבִיו וְכוּ' וְכוּ', כִּי בְּצוּרָה כְּזוֹ אִי-אֶפְשֶׁר לְהַקִּים בֵּית, כִּי לְהַקִּים בֵּית הַמִּשְׁמַעוֹת הִיא לְהִיּוֹת עֲצָמָאִים, הֵן אֲמַת, שֶׁאֲנִי מִבֵּין אוֹתוֹ, שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְגִשׁוֹת אֶל אָבִיו, וְהוּא אֵינּוּ יְכוּל לְעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲתָה צְרִיכָה לְהִסְבִּיר לוֹ, שֶׁזֶה לֹא יְכוּל לְלַכֵּת כְּכֵה, וְגַם הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה אֲמָרָה

(בראשית ב, כד): "על-כן יעזב איש את אביו ואת אמו, ודבק באשתו, והיו לבשר אחד"; ולכן אם הוא באמת מתכוון ברצינות להתחתן איתה, הוא צריך להבין שצריכים לוותר קצת וכו', ואין אני מתכוון כלל, חס-וחסלה, לפגם בכבוד אב ואם, פי המצנה הזו היא מהחמורות שבחמורות (דברים ובה, פרשה ו', סימן ב'), עם כל זאת כדי להתחתן, מובא בהלכה, שמתר לבן לעזב את אביו, ועל-כן את צריכה אחת ולתמיד להעביר לו את המסר הזה, ואם הוא יקבל את זה — הרי טוב, ואם לאו — תדעי, שדבר זה יכול להמשיך ימים על גבי ימים ושנים על גבי שנים, ואת תשארי תקועה משני הצדדים, לא להתחתן עמו, ולא למצא זוג אחר, ועל-כן עצתי, שתאמרי לו את זה פתוח, ואז תצליחי.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתבשרי לי בקרוב בשורות משמחות.

המאחל לך חתימה טובה...

י"ט מו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וילך, ד' תשרי ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות בעלך, שלוקח שכר מתזונת בשמחות ובתפלות וכו' וכו', אין שום חשש כלל, ואדרבה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיצליח בעבודתו עבודת הקדש, וישמח את האלקים ואנשים, ותהיה לכם פרנסה בשפע והצלחה בכל מעשה ידיכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני

מִבְקָשׁ מִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, וַיְהִי לָכֶם אֶף
טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט מז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּלֶךְ, ד' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיִעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה
הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְרַבְּנוּ ו'ל הַזֵּהִיר מְאֹד מְאֹד עַל מִדַּת הַשִּׁמְחָה,
וְתִכְףּ-וּמְיָד בְּשִׁאֲדָם שְׂמַח, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְרַחֵב לוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחֵי-חַיּוֹת.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ו'ל עֲמָקִים מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי
שִׁיתְעַמֵּק בְּכָל יוֹם בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וַיִּלְמַד שְׁעוּרִים פְּסֻדָּרִין בָּהֶם, כִּי
בְּאֵמַת אֲצֵל רַבְּנוּ ו'ל יֵשׁ עֲצוֹת פְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר יְכוּלוֹת לְקָרֵב אֶת כָּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ אֱלֹוֵי יִתְפָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַתְמִיד בְּסִפְרֵי
רַבְּנוּ ו'ל, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֱלֹוֵי יִתְפָּרֵךְ בְּכָל יוֹם, וְאֲפִלוּ
מֵעַט דְּמַעַט גַּם-כֵּן יִקָּר מְאֹד אֲצֵלוֹ יִתְפָּרֵךְ, וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֲשֶׁר בְּדָרְךָ
כָּל מִדַּת הַבִּישְׁנוֹת שִׁאֲדָם מִתְבַּיֵּשׁ מִבְּנֵי-אָדָם, עַד שְׂאִינוּ מְסֻגֵּל
לְעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר, דְּבָר זֶה בָּא עַל פִּי רַב כְּשִׂאִין לוֹ בְּשַׁחוּן עֲצָמֵי,
וְלִזְכוֹת לְהַגִּיעַ לְבִשְׁחוּן עֲצָמֵי הוּא עַל-יְדֵי הַתְּמִדָּה רַבָּה בְּלִמּוּד סִפְרֵי
רַבְּנוּ ו'ל, וְכֵן לְהַרְבוֹת בְּתַפְלָה וְהַתְּבוֹדָדוֹת לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר לְפָנָיו
יִתְפָּרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְכַבוֹ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת חִזְקֵךְ וְאֲמִיץ

בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזוֹ וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים וּנְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאַחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט מח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּלֶךְ, ד' תּוֹשָׁרֵי ה'תּשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַיְסוּד
וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יַדֵּי שִׂמְחָה יְכוּלִים לְסַבֵּל אֶת כָּל מַה
שְׁעוֹבֵר עָלָיו.

הַעֲקָר הוּא סְבָלְנוּת, לְסַבֵּל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלֹא לְהַצְטַעַר
עַל עוֹלָם שְׂאֵינוּ שָׁלוֹ, וְסִפֵּר הָרַב הַקְדוּשׁ מִקְמָאֲרָנָא זי"ע בְּהִיּוֹתוֹ
יְלֵד קִטָּן אֲרַע בְּבֵיתוֹ, שְׁעָבְרוּ שְׁנֵי יָמִים וְרַעְבּוּ לְלֶחֶם מִגְדֵּל הַעֲנִיּוֹת
שְׁעָבְרָה עֲלֵיהֶם, וְאָבִיו הַקְדוּשׁ ר' אֶלְפִּסְנָדֶר זי"ע יָשַׁב עַל הַתּוֹרָה
וְעַל הַעֲבֻדָה, וּפְנִיּוֹ הָיוּ בּוֹעֲרוֹת כְּלַפִּידִים, וּלְפָתַע נִגַּשׁ אֶל יְלָדָיו,
וּכְשִׁרְאָה אוֹתָם בְּצַעַר, שְׂאִין לָהֶם מַה לְאָכֹל, עָנָה וְאָמַר לָהֶם בְּזוֹ
הַלְשׁוֹן: "יְלָדִים, הֲלֹא הִסְבַּל לֹא יֵאָרִיךְ יוֹתֵר מִשְׁבָּעִים שְׁנוֹתֵינוּ" ...
וּבְאֵמַת מוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סא), שְׁכַל
הַשְּׁבָעִים שָׁנָה אֵינָן עוֹלוֹת אֶלָּא כְּרַבַּע שָׁעָה, וְעַל-כֵּן בְּשָׁבִיל רַבַּע
שָׁעָה כְּדָאֵי לְאֵבֶד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, וְלְדַאֵג דְּאֵגַת חָנָם;
עַל-כֵּן רְאֵה לֹא לְדַאֵג דְּאֵגַת חָנָם.

בְּזֶה שְׂאֵנִי צוֹעֵק עָלֶיךָ וְכוּ', מִפְּנֵי שְׂאֵתָה מִתְפָּרַע בֵּין הַקְהָל,
וְאֵין לָךְ מִדַּת הַצְּמִצּוּם, וּבְכִפְרֵט כְּשִׂאֵתָה נִגַּשׁ אֵלַי וְאֵתָה מִתְפָּרַע,

אָנִי צוֹעֵק עָלֶיךָ, אָבֵל אֵינְ לִי, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, שׁוֹם כְּוֹנֵה לְרַחֲמֶיךָ, אֲדַרְבֵּהּ,
אָנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ בְּתַכְלִית הָאֱהָבָה, כְּאֲשֶׁר הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ
יֹדֵעַ דְּבַר זֶה, וְאֵתָה צְרִיף לְצַמְצָם אֶת עֲצָמֶיךָ, וְלֹא לְהִיּוֹת מְבֹהֵל
וּמְבֹלָבֵל וְכוּ' וְכוּ', וְאֵל זֶה זֹכִים דִּיקָא עַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַהִתְבּוֹדָדוֹת,
שְׁתַּפְּרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת
וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ בְּזֶה וּבְכָּא לְגַצַּח
נְצָחִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד מְשֻׁנְיּוֹת, שְׁמֹזְכֶיךָ אֶת הַנֶּפֶשׁ מְכָל
מִיְנֵי חֲלָדָה.

הַמֵּאחֵל לְךָ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט מט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר וַיֵּלֶךְ, ד' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שִׁיחִיו.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת בְּרִכְתְּכֶם לְקִרְאֵת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, וְכָל
הַמְּבָרֵךְ — מִתְבַּרֵךְ מֵאֵל עֲלִיּוֹן.

הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתִּהְיֶה לְכֶם שְׁנַת אֲשֶׁר וְעֲשֶׂה, שְׁנַת אֱהָבָה
וְשִׂמְחָה, וְתִזְכּוּ שִׁיתְמַלְאוּ כָּל מִשְׁאָלוֹת לְבַבְכֶם לְטוֹבָה, וְתִזְכּוּ
לְהִתְדַבֵּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וַיִּמְשֵׁךְ עֲלֵיכֶם אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ הַמֵּאִיר בְּכָל הָעוֹלָם
כָּלוּ.

הַמֵּאחֵל לְכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט נ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּלֶךְ, ד' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂזַכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ז"ל.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הֵיִסוּד וְהֶעֱקָר אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל הוּא יְשׁוּב הַדַּעַת, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, וְלִזְכוּת לְיִשׁוּב הַדַּעַת זוֹכִים עַל-יַדֵּי שְׂמַחָה (עִין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'); וְאִי-אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְשְׂמַחָה, אֲלֵא עַל-יַדֵּי שְׂיִחְפֹּשׁ וַיִּבְקֹשׁ בְּעֶצְמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׂיֵשׁ בּוֹ, כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא אֶפְלוּ שְׂעָשָׂה מַה שְׂעָשָׂה, עֲדִין יֵשׁ בּוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְרֵאוּי לוֹ לְשִׂמְחַ מָּאֵד מָּאֵד עִם כָּל נְקֻדָּה וְנְקֻדָּה טוֹבָה שְׂיִמְצָא בְּעֶצְמוֹ (עִין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב); עַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, יַדֵּי־יְהִיָּה! לְחֻזַּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִינֵי אֶפְנִים שְׂבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשְׂמַחָה, וְתִדּוֹן אֶת עֲצָמֶךָ לְכַף זְכוּת, וְאֵל תִּמְשִׁיף עָלֶיךָ עֲבוּדוֹת כְּבוֹדוֹת, שְׂעַל-יַדֵּי-יְהִיָּה תִתְבַּטֵּל לְגַמְרִי.

רְאֵה לְאֹכֵל בְּזִמְן וְלִישֵׁן בְּזִמְן, כִּי מַעוּט הַשְּׁנָה מְבַלְבֵּל הַמַּחַ וְהַדַּעַת לְגַמְרִי, וּמִתְפּוֹצְצִים עֲצָבִיו עַד שְׂאִין לוֹ סְבָלְנוּת לְשׁוֹם דְּבָר, וְאֵז יֵצֵא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסְדוֹ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הֵיִסוּד וְהֶעֱקָר בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לִידַע שְׂמַעַט גַּם-כֵּן טוֹב, וְטוֹב מְעַט בְּכּוֹנֵה מִהַרְבֵּה שְׂלֵא בְּכּוֹנֵה, וְלִכֵּן רְאֵה לְצַמְצֵם אֶת עֲצָמֶךָ, וְלְהִתְפַּלֵּל עָרֵב וּבִקֵּר וּצְהַרִים בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת וּבְמִגְזֵן דִּיקָא, מְלָה בְּמְלָה מִתּוֹף הַסְּדוּר דִּיקָא, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוּת וּבְכַפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, וְעַל-יַדֵּי-יְהִיָּה יָאִיר עָלֶיךָ אוּרוֹ הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, כִּי כְּשֶׁאֲדָם מִתְפַּלֵּל בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת וּבְצַבּוּר, עַל-יַדֵּי-יְהִיָּה נַעֲשֶׂה כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, וְעַל-יַדֵּי שְׂנַכְלָלִים בְּנַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יַדֵּי-יְהִיָּה זוֹכִים שְׂיִשְׁרֶה בּוֹ אוּר הַשְּׂכִינָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֻזַק אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָהּ
 רְגִיל בָּהּ, וְתִדַּע וְתִאֶמֶן, שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂאֵתָהּ מְדַבֵּר אֵלָיו
 יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר לְשַׁעַר כָּלֵל,
 אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוֹ מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, רַק מְרַבָּה לְדַבֵּר עִמּוֹ
 יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי
 מִבְּקֶשׁ מִתְפַּלֵּל בְּעִדָּךְ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאַחַל לְךָ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט נא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּלֶךְ, ד' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלִי שְׂמִחְתִּי לְשִׁמְעַי הַטוֹב מִמֶּךָ —
 אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! בְּקִשְׁתִּי הִרְבֵּה עָלֶיךָ וְעַל אֲשֵׁתְךָ
 בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שְׂתַזְכּוּ לְחַיִּים מְאֻשְׁרִים, וְתַפְקְדוּ בְּזֵרַע שֶׁל קִימָא.

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּגִמְרָא, לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם דָּף
 גְּמָרָא אֶפְלוֹ בְּגִרְסָא, וְאֶפְלוֹ בְּלֹא פְרוּשׁ רַש"י וְתוֹסֵפוֹת, כִּי לְמוֹד דָּף
 גְּמָרָא מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְלַמֵּד
 בְּכֹל יוֹם דָּף גְּמָרָא, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תַּחְזִיק בְּדָף הַיּוֹמִי
 שְׁלוֹמְדִים רַבּוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הָעֵקֶר אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם
 דְּבַר וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְתִשְׁתַּדֵּל
 שְׂיִהְיֶה לְךָ תָּמִיד שְׁלוֹם וְאַהֲבָה עִם אֲשֵׁתְךָ, וְשִׁלָּא יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם, חֵס
 וְחִלְיָהּ, שׁוּם רִיב וּמַחֲלָקָת, רַק אֶחָד יַעֲזֹר אֶת הַשְּׂנִי, וְתִהְיֶה בֵּינֵיכֶם
 הַבְּנָה הַדְּדִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַצְלִיחוּ בְּנִשְׂוֹאֵיכֶם.

נָא וְנָא רָאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרנוּ מַה טוֹב חֲלָקְנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהַתּוֹדֵעַ מֵרַבְּנוּ ו"ל, שְׁגָלָה לָנוּ יַעֲזָה נוֹרָאָה כְּזוֹ לְדַבֵּר לְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחַתָּנוּ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי בְּלֹא זֶה מִי יוֹדֵעַ מָה הִזָּה לָנוּ, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עָלִינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנּוּם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהַתּוֹדֵעַ מֵרַבְּנוּ ו"ל, וּמָה הֵיינוּ עוֹשִׂים בְּלִעְדֵּיו, עַל-כֵּן רָאָה לְהַחֲזִיק בְּרַבְּנוּ ו"ל בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְשִׁיחָיָה קָשׁוּר בְּנִימֵי נִפְשֶׁךְ לְמוֹד רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּמִדָּה בְּסִפְרוֹ הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן", "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" ו"סְפָר-הַמַּדּוֹת" וְשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, שֶׁהֵן: "חֵי-מוֹהֵר"ן" ו"שִׁיחוֹת-הַר"ן", אֲשֶׁרִי מִי שְׁשׁוֹקֵד בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ שִׁיכוֹת גְּדוּלָּה אֶל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי עָקֵר הַהִתְקַרְבוּת אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל רַק כְּפִי לְמוֹד וְהַתְּמִדָּה בְּסִפְרִים הַקְּדוּשִׁים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ מִתְּפִלָּל בַּעֲדֶךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכֶּךָ, וְתִשְׁמִיעַ לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט נב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּלֶךְ, ד' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ.

מַה מֵאֵד גְּדוּלָּה שְׂמַחְתִּי, שְׂזַכִּיתִי לְרֹאוֹתְךָ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל הַפְּלִיג בְּמַעְלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְבוֹא אֶצְלוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי אֵז יְכוֹל לְתַקֵּן אֶת כָּלֵם, אֶפְלוּ

אלו שֶׁנִּפְגְּמוּ כָּל-כֶּף שֶׁהוּא אֵינוֹ יְכוּל לְתַקְּנָם כָּל הַשָּׁנָה, אָבֵל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה גַּם לָהֶם יֵשׁ תְּקוּן (תַּיִי-מוֹהַר"ן, סִימָן תו). עַל-כֵּן רָאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד עַל הַחֹסֵד חַנּוּם, שֶׁזְּכִינוּ שֶׁהֵינּוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן.

אודות הַלְמוּדִים, טוֹב מְאֹד שֶׁתְּלַמֵּד בְּכָל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְּן שֶׁתּוּכַל לְסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת פְּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וְכֵן רְאֵה לְלַמֵּד אֶת הַהֲלָכוֹת מִהַבֵּן אִישׁ חַי' עַל-פִּי סֵדֵר פְּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד, שֶׁנִּזְכֶּה לְלַמֵּד הַלְכָה, וְהַגְּאוּן הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים מִבְּאֲגֻד ז"ל עָשָׂה דְבַר גְּדוֹל מְאֹד, שֶׁלְקַט אֶת הַהֲלָכוֹת הַנְּחוּצוֹת לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְסִדְרָן כְּפִי פְּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וּבְאִפְּן הַזֶּה יִזְכּוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל לְסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת הַהֲלָכוֹת, וְיִהְיוּ בְּקִיָּאִים בְּהַלְכָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְשַׁמַּח מְאֹד עַל נַעֵם חֻלְקֶךָ עַל "אָשֶׁר בַּנְּחַל" שֶׁם חֻלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ, וְאַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת שֶׁשׁ וְשַׁמַּח עַל חֻלְקֶךָ, שֶׁנִּפְלְתָ בַּחֲלֹק רַבְּנוּ ז"ל, וּמָה הֵייתָ עוֹשֶׂה כְּלִי רַבְּנוּ ז"ל.

אודות שְׂדוּכִים, בְּוֹדָאֵי תַזְכָּה לְמִצָּא אֶת בֵּת זוּגָךָ, הֶעֱקַר אֶל תַּהֲיֶה בִּרְרָן, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁבְּאַמַּת תַּזְכָּה עוֹד הַשָּׁנָה לְהַתְּחַתֵּן בְּסִימָן טוֹב וּבְמַזְל טוֹב, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשֻׁמְחָה, וְכֵן רְאֵה לְהַפְּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אָשֶׁר אֵין עֶרְךָ אֵלָיו.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט נג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּלֶךְ, ד' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת הַצֶּק בְּסֵף מְאֹה וְחֲמִשִּׁים דוֹלָר לְצַדָּקָה, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזָכוֹת זֶה, שֶׁיִּמְתְּקוּ מִמְּךָ כָּל הַדִּינִים, וְתַזְכָּה

אֲשֶׁר י"ט נד — י"ט נה בנחל עג

להפתב ולהחתם בספרן של צדיקים גמורים, ותהיה לה שנה טובה ומתוקה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכה עוד לרוות הרבה נחת מבנך, ומכל יוצאי חלציה, וכבר לא תדע משום צער, יגון ואנחה, ויהיו רק שמחות בביתך.

המאחל לה חתימה טובה...

י"ט נד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וילך, ד' תשרי ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את הצ'ק בסך מאה ושמונים דולר לצדקה, יעזר לה הקדוש-ברוך-הוא בזכות זה, שימקו ממך כל הדינים, ותהיה לה שנה טובה ומתוקה, שנת חיים ואשר וכבוד, ויהיו רק שמחות בביתכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט נה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וילך, ד' תשרי ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

כבר הכנתי לה מכתב אָתמול, אף עדין לא תקתקו את זה, על-כן אמרתי לרוץ בשורותים אלו לפניה, אחרי שאתה כותב

שְׁאֵתָה כָּל-כֶּף שְׂמֵחַ, שְׂזֻכִית לְהִיּוֹת עִם יַלְדֶיךָ עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל
בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

מָה אָמַר לָךְ! בְּזֶה רְאוּי לְשִׂמְחַ כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה, וַיֵּשׁ לִי תְהִלָּה
לְאֵל, כַּמָּה תְּכַנִּיּוֹת יָפוֹת לְחִבְר סְפָרִים יִקְרִי עֲרֹךְ בְּגִלּוּי אוֹר רַבְּנוּ
ז"ל, כִּי רְאִיתִי אֵיךְ שָׂרַב רַבָּם שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁהָיוּ עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ
ז"ל, חֲטָפוּ אֶת זֶה, וּבִפְרָט "לוֹיחַ בְּרֶסֶלֶב". וְעַל-כֵּן אָנִי כֹבֵר מִשְׁתַּדֵּל
לְהַכִּין סְפָרִים קְדוּשִׁים עַל הַשָּׁנָה הַבָּאָה עָלֵינוּ לְטוֹבָה, יִתֵּן הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים. הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁבְּשָׁנָה זוֹ תִזְכָּה
לְהַדְפִּיס הַמּוֹן סְפָרִים, וּבִפְרָטִיּוֹת חֲלָקֵי "אָשֶׁר בְּנַחַל", חֲלָק אַחֵר
חֲלָק, וְרְאִיתִי אֶת גְּדֹל הַצְּמָאוֹן שֶׁהָיָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו אַחֵר
הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים.

אוֹדוֹת ... רְאֵה שְׂיִדְוַח מְחַר בְּדִיּוּק מָה עָשׂוּ בְּבִנְיָה, וְכֵן אוֹדוֹת
הַתַּקַּע, אָנִי מְסַרְתִּי לוֹ אֶת זֶה שֵׁם בְּאוּמָן, וְהָיָה בְּחִבְלֵהָ קִטְנָה,
וְכַנְרָאָה שְׁנַאֲבַד אוֹ נִשְׂאָר שֵׁם, וְעַל-כֵּן אִם יְכוּל לְקַנּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
— מָה טוֹב וּמָה נְעִים, וּפָה זֶה עוֹלָה סֶף הַכֹּל חֲמִשָּׁה-עָשָׂר דּוֹלָר,
וְעַל-כֵּן טוֹב שְׂיִקְנֶה אֶת זֶה בְּאֶרֶץ, וְאִם לֹא יִמָּצָא, אָבִיא אֶת זֶה
מִכָּאן. אֲקַוֶּה שֶׁתּוֹדִיעַ לִי מ... כַּנ"ל.

הַמֵּאחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ט נו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסִדְר וַיִּלָּךְ, ה' תּשְׁרִי ה'תּשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ", הַגָּרִים בְּ"יְבִנְאֵל עִיר
בְּרֶסֶלֶב", הַזֵּה עָלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל
צָרָה צוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר עכשו בעשרת ימי תשובה האלה, שאנו עומדים בין כסה לעשור, הנה מצד אחד זכינו להיות אצל ציון רבנו ז"ל בעיר אומן, אשר הבטיחנו בהבטחה כל-כף גדולה, שמי שיהיה אצלו בראש השנה, ראוי לו לשמח כל השנה בשמחה אין סופית, ובנדאי מי שזכה להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, על אף גדל המרירות והצרות והיסורים וההרפתקאות והמגיעות והעכובים שהיו פרוכים בדבר, עם כל זאת עדין מרגיש ויגיש כל השנה את הנעם והערבות והמתיקות שזכה לשם, והנה מצד השני אנו עומדים לפני היום הקדוש והנורא יום הכפורים, שאמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבא, פ'ק א'): ימים יצרו ולא אחד בהם — זה יום הכפורים לישראל, לפי שהיתה שמחה גדולה לפני הקדוש-ברוך-הוא, שנתנו באהבה רבה לישראל ובשמחה, כי ביום הזה הקדוש-ברוך-הוא מכפר כל עוונותינו. ולכן ראוי לנו להיות בשמחה עצומה על נעם חלקנו, שזכינו להברא מזרע ישראל. ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב פהנא): אמר הקדוש-ברוך-הוא, אם עשיתם תשובה בעשרת ימי תשובה, ואתם באים לפני ביום הכפורים, אפלו יש לכם עוונות מן הארץ עד השמים, אני מלבינם כשילג; כי בו ביום אין להסמ"ך-מ"ם שום פח לקטרג, כמאמרם ז"ל (ויקרא רבה, פ'רשה כא): בימות החמה שס"ה יום, השטן גימטריה שס"ד, שכל ימות השנה השטן מקטרג, ויום הכפורים אינו מקטרג, כי אז בו ביום הכפורים, הסמ"ך-מ"ם בעצמו מוכח להודות שאין עם כעם ישראל, כמאמרם ז"ל (פרקי דרבי אליעזר, פ'ק כט): ראה סמ"ך-מ"ם, שלא נמצא בהם חטא ביום הכפורים, אמר לפניו: רבנו של עולם, יש לך עם אחד בארץ כמלאכי השרת בשמים, מה מלאכי השרת יחפי רגל, כף ישראל נדמים כמלאכי השרת וכו', עין שם.

על כן ראו, אחי ורעי היקרים! להיות שמחים ועליזים כל השנה, שזכיתם להיות על ציון רבנו ז"ל, וכן זכיתם שאתם נכנסים ליום הכפורים, שאז מוחל לכם הקדוש-ברוך-הוא על הכל, והעקר תשתדלו שתהיה ביניכם אהבה, אחנה ורעות, ואיש את רעהו יאמר

חזק, ויבקש ממנו מחילה, כמאמרם ז"ל (יומא פה): עברות שביין אדם למקום יום הכפורים מכפר, עברות שביין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר, עד שירצה את חברו; ועל-כן תשתדלו מאד מאד, שתהיה שרויה ביניכם אהבה, אחנה ורעות, שעל-ידי-זה בעצמו יתבטל כחו של הסמ"ך-מ"ם; כי עקר כחו לקטרג הוא כשיש אינה פרוה בין נשמות ישראל, או מחלקת, או מריבות ביניהם, ואז הוא עולה ומקטרג אליו יתברך, אבל תכף-ומיד כשנתאחדים נשמות ישראל ביחד, אין לו שום כח לקטרג, כי אז כשעם ישראל מחזיקים את עצמם ביחד, על-ידי-זה נכללים באורו האין סוף ברוך הוא, שהוא אור הבינה, אור יום הכפורים, שעל-ידי-זה נתבטל כח של הסמ"ך-מ"ם לגמרי. לכן תעשו כל מיני פעולות שבעולם להיות שמחים ועליונים, ותקבלו על עצמכם שתהיה תמיד ביניכם אהבה אחנה ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק, ותעזרו אחד לחברו בכל מיני אפנים שבעולם — בין בגשמיות ובין ברוחניות, ועל-ידי-זה תצליחו דרככם.

המאחל לכם חתימה טובה...

י"ט נז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וילה, ו' תשרי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם העלים "אור יבנאל". מה אמר לך, ידידי היקר! הצורה החיצונית עם הכותרת היא מאד מאד יפה, כן תמשיך כל השנה בלה, ורצוף פה כמה מאמרים שבקשת.

העקר ראה להכניס מה שיותר מאמרים המדברים מגלוי אמתת

מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאוֹר רַבְּנוּ ז"ל, כִּי בְּנֵי-אָדָם אוֹהֲבִים מְאֹד לְקַרֵּא הַרְבֵּה, וְזוֹ כֹּל הַחֲקֵמָה — לְהַכְנִיס מֵה שְׂיֹתֵר כּוֹתְרוֹת וּמֵאֲמָרִים מְעַנְיָנִים מְאֹד מְאֹד הַמוֹשְׁכִים אֶת הַלֵּב, כִּי צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כּוֹתְרוֹת בּוֹלְטוֹת, שֶׁדָּבָר זֶה מוֹשֵׁף אֶת הָעֵינַיִם, וְהַקּוֹרֵא רוֹצֵה לְקַרֵּא מֵה פְּתוּב בְּמֵאֵר זֶה, וְכֵף יְכוּלִים לְהַחֲדִיר בֵּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד נִצְרָכֶת בְּעֵתִים הַלְלוּ, וּבְפֶרֶט אַחֲרֵי דְבָרֵי הַפְּפִירוֹת וְהַמִּינוֹת שֶׁל ... וְכוּ' וְהַכּוֹפְרִים וְהָאֲפִיקוֹרְסִים הַמְּמַלְאִים בְּכָל יוֹם אֶת עֲתוּנֵיהֶם הַרְעִים וְהַמְרִים, הַמְּדַבְּרִים בְּגִלּוּי נִגְדוֹ יִתְבָּרַךְ, רַחֲמֵנָא לִישׁוּבָן, וְעַל-כֵּן זֶה לַעֲמַת זֶה אָנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת לְגִלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכֻלֵּי מְכֻלֵּי שׁוּנַיִם. וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה מְבִין דְּבָר מֵתוֹךְ דְּבָר בְּמָה אָנִי מִתְכַּוֵּן, הָעֵקֶר שֶׁיְהִי כַּמָּה שְׂיֹתֵר מֵאֲמָרִים עִם כּוֹתְרוֹת חֲדָשׁוֹת, וְדַעַת לְנִבּוֹן, שֶׁלְּבַל תִּחַסֵּר "מִשְׁנַת בְּרֶסֶלֶב".

אוֹדוֹת שֶׁאַתָּה מְבַקֵּשׁ תְּמוּנוֹת, תִּתְקַשֵּׁר עִם ... הוּא עֹשֶׂה הַמּוֹן תְּמוּנוֹת מְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְתִכְתֵּב אוֹדוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְתִשְׁאַל אֶת גִּיּוֹסָךְ ... וְכֵן אֶת שְׂאֵר אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵה שְׁקָרָה, וְאִיךָ שֶׁעָבַר עָלֵינוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְתוּכַל לַעֲשׂוֹת מְזֶה כְּתִבָּה יָפָה מְאֹד מְאֹד.

הָעֵקֶר תִּשְׁתַּדֵּל, שֶׁהַשָּׁנָה יִהְיֶה עֲתוֹן עִם חֵן מִיְחָד — הֵן בִּמְרֵאָה הַחִיצוֹנִי וְהֵן הַתְּכֵן הַפְּנִימִי, וְתִרְבֶּה לְדַבֵּר בְּמוֹדְעוֹת וּבְמֵאֲמָרִים בְּעַנְיָן הַתְּלִמּוּד-תּוֹרָה "לְדֵי-חֵן", וְהַבֵּית-סֵפֶר "בֵּית פִּיגָא", וְהִישִׁיבָה קְטֻנָּה לְצַעֲרִים "בֵּית שְׁלֵמָה", וְגַן לְבָנִים וְגַן לְבָנוֹת, וּמֵהַשְּׁחִיטָה שֶׁלָּנוּ "עוֹף בְּרֶסֶלֶב", וּבְכָלֵל כָּל הַפְּעֻלוֹת טוֹבוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל-יְדֵינוּ, כִּי טְבַעֵם שֶׁל בְּנֵי-אָדָם לְהַתְרַשֵּׁם כְּשֵׁרוּאִים אֶת זֶה בְּדַפּוּס, וְרַב הָעוֹלָם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת הַפְּעִילוֹת הָאֲדִירָה הַחִיּוּבִית שֶׁאַנְחָנוּ עוֹשִׂים בְּיַבְנָאֵל, רַק שְׁמַעוּ שְׁלִילִי, וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְהוֹרִיד אֶת הַכְּתָמִים מְעָלֵינוּ וּלְכַתֵּב רַק חִיּוּבִי, וְתַעֲשֶׂה אֶת זֶה בְּצוּרָה הַכִּי יָפָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶךָ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ פְּרִנְסָה בְּשַׁפְעַת שְׁתַּזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל חוֹבוֹתֶיךָ, וְתַעֲבֹר לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, וְשֶׁיְהִי לְךָ בְּכָל פַּעַם חֲדָשׁוֹת מֵה לְכַתֵּב וְגַם תְּמוּנוֹת, כִּי אִם אַתָּה תִּהְיֶה בְּשִׁטַּח, תַּעֲשֶׂה מִכָּל דְּבָר קָטָן חֲדָשׁוֹת, כְּמוֹ שֶׁתִּקְנֶנוּ כְּבִישִׁים

וכו', או נקו וכו', כל מה ששׂיף לעיר, ותכתב את זה בצורה כזו כאלו כל העירה שלנו, וגם תכניס פה ושם תמונה יפה: "יבנאל נקיה", או "אנחנו הולכים על יבנאל נקיה", או "השׂיף בסל וחסל" וכדומה, פי דבר זה מושף מאד את העינים, ויעשה פעלה גדולה פי העתון צריך להיות כתוב בצורה משלמת, והבן למעשה.

המאחל לך חתימה טובה...

י"ט נח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וילך, ו' תשרי ה'תשנ"ג.

שׁלום ובִּרְכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להדפיס חלק אחר חלק "אשר בנחל", ושום דבר שבעולם לא יעצר אותך, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהשנה תזכה להוציא לכל הפחות עשרה חלקי "אשר בנחל" חלק אחד בכל חודש.

מאד מאד אבקש אותך אם אפשר לומר לאחיה, שיביא אתרוג מהדר אל אבי שליט"א עוד קדם יום הכפורים, וכן ראה לדאג אודות אתרוגים בעבורי.

ההכרח לקצר מחמת טרדותי הרבות, ראה לדונח במשך היום מה קרה אודות הבניה, ותאמר ל... שיעמד חזק חזק על הקבלן, שיגמר את המקלט, פי אם לא יגמר, אני לא אביא לו כסף, וכן על אלומיניום שירכיב את החלונות.

המאחל לך חתימה טובה...

י"ט נט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר האזינו, מחרת יום הכפורים שם ה' (י')
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

ראה להתחיל את השנה החדשה בהתחדשות חדשה ביתר
שאת וביתר עז, ושום דבר לא ימנע אותך מלהפיץ את אור רבנו
ז"ל, כי השנה עלינו לעשות תעמולה גדולה על דבר רבנו ז"ל יותר
מכל השנים, ויש בזה כמה טעמים וכו', והקדוש-ברוך-הוא יצליח
דרךנו, ומה טוב ומה נעים, שעוד תעשה תעמולה גם בין אנשי
שלוֹמנו, שגם הם יעסקו בעבודת ההפצה, כי השנה יהיו נעשים
דברים מאד מאד מעניינים בדבר רבנו ז"ל, יזכנו הקדוש-ברוך-הוא
לראות את זה כמו עינינו. ורואים בחוש איך שלאט לאט הרבה
הרבה וכו' וכו' מתחילים להתפורר ולהתפרד וכו', ומתחילים
להיות נמנים על דבר רבנו ז"ל, כי שמו הקדוש מתפרסם בדרך
גדול בכל העולם פלו, ואף שלעת עתה אפלו בין אנשי שלוֹמנו אין
מי שיתפס מאין זה בא, אלא בודאי הכל לטובה וחסד מהקדוש-
ברוך-הוא, ששם חלקנו בין מפיצי תורתו ודעתו ואורו של רבנו
ז"ל, זה חלקנו וזו נחמתנו וזה תקוננו. והיה טוב מאד אם תוכל
להפיץ גם "דגלים", כי חבל שמנחים אצלו כבר שנתים, וטוב
לעורר עוד כמה מאנשי שלוֹמנו שיפיצו "דגלים", וזה בעצמו יכניע
את כל מי שצריך להכניע. וכן תאמר ל... ול... וכו' וכו' להפיץ
"דגלים", והקדוש-ברוך-הוא יעזר שדגל רבנו ז"ל יפרסם בעולם.

המאחל לך חג שמח...

י"ט ס.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חַמִּישִׁי מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, תַּלְמִידֵי "הַיִּכְל-הַקִּדְּשׁ", דֵּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַוַּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִּילֵם מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! מוֹבָא (וַיִּקְרָא כג, מב): "בַּסִּפּוֹת תִּשְׁבּוּ שְׂבַעַת
יָמִים", אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סְפָה ב.): אָמְרָה תוֹרָה, כָּל שְׂבַעַת
הַיָּמִים צָא מִדִּירַת קִבְעָה, וְשָׁב בְּדִירַת אֲרָעֵי. מַהִי דִירַת קִבְעָה? שְׂאֲדָם
קוֹבֵעַ לְעַצְמוֹ דִירָה שְׁפָה יָגוּר וּפְהָ יְהִיָּה, וּפְהָ יִשְׂאָר, זֶה נִקְרָאת דִירַת
קִבְעָה. אֲבָל בְּחַג הַסִּפּוֹת אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: צָא מִדִּירַת קִבְעָה
וְשָׁב בְּדִירַת אֲרָעֵי, זֹהִי מִצְוֹת סְפָה. וְאַחֲרֵי-כֵן יֵשׁ לָנוּ מִצְוֹת תִּשְׁבּוּ
כְּעֵין תְּדוּרוֹ, מַה דִירָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, אֵךְ סְפָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ (שָׁם כח:),
כְּשֵׁם שְׂבִדִירָה חַיִּים בְּצוּתָא הַבְּעַל וְהָאִשָּׁה, כְּמוֹ-כֵן בַּסִּפָּה צָרִיךְ כָּךְ
לְהִיּוֹת. לְמַדִּים מִכָּאן שְׁנֵי דְבָרִים: א. צָא מִדִּירַת קִבְעָה וְשָׁב בְּדִירַת
אֲרָעֵי. אָדָם צָרִיךְ לְצֵאת מִהַקְּבִיעוֹת שְׁלוֹ, וְלִידַע שְׂפָל חַיָּיו זֶה אֲרָעֵי,
עוֹבֵר וְכוּ'. מִדוּעַ כָּל אֶחָד כָּל-כָּךְ שְׂבוּר וּמִתְסַפֵּל וּמִבְּלָבָל, עֵקֶב
הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שְׂעוּבָרִים עָלָיו? כִּי חוֹשֵׁב שְׂבָא לְזֶה הָעוֹלָם,
וְיִשְׂאָר כָּאן לְנִצְחָה. אוֹ שֵׁישׁ לוֹ מֵאָה שָׁנָה לְחַיּוֹת פֶּה, עַל-כֵּן הוּא
שְׂבוּר, וְחוֹשֵׁב: אֵינִי יָכוֹל לְקַבֵּל עַל עַצְמִי צָרוֹת לְמִשְׁךְ מֵאָה שָׁנָה.
זֶה נִקְרָאת דִירַת קִבְעָה, שְׂחוֹשֵׁב שְׂנִשְׂאָר פֶּה בְּזֶה הָעוֹלָם בְּקִבְעִיעוֹת.
אֲבָל אִם אָדָם יוֹדֵעַ שְׂפָל הַחַיִּים זֶה אֲרָעֵי, שְׂאֲנַחֲנוּ עוֹבְרִים מִפֶּה,
בְּאֲנוּ לְכָאן בְּעִבוּר תַּכְלִית אַחַת — לְהַכִּיר אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׂמוֹ,
לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְקַיֵּם מִצְוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, אִזּוֹ הוּא יָכוֹל
לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ כָּל הַצָּרוֹת וְכָל הִיסוּרִים, וְאֵין זֶה עוֹשֵׂה אֶצְלוֹ שׁוֹם
רָשָׁם, אֶלָּא יוֹדֵעַ שֶׁהַכָּל נִסְיוֹן מִן הַשָּׁמַיִם.

הן אמת, שעל כל אחד עוברים נסיונות קשים ומרים, אחד יותר ואחד פחות, אף אין אדם שלא יעבר עליו איזה משבר בחיים, אלא כל אחד חושב, שהבעיה והצרה שלו הן הכי קשות, ואף שיכול להיות שכפי בחינתו באמת זו הצרה הגדולה ביותר, אחד סובל עניות ודחקות, שאין סבל גדול מזה, אשר אומרים חכמינו הקדושים (עין שמות רבה, פרשה לא, סימן יב): אם היו מכניסים את כל הצרות בכף מאזנים אחת, והעניות והדחקות בכף מאזנים שניה, העניות מכרעת לכלם. כל-כף קשה היא העניות; ישנם הסובלים מהילדים, ישנם הסובלים מהעדר שלום-בית, ישנם הסובלים מהקרובים והרחוקים, אף אין דבר כזה, שלא יעבר על האדם איזה משבר בחיים, אבל אם אדם יודע שהזמן קצר מאד מאד, וחבל על כל יום שעובר בדכאון, בעצבות ובמרירות וכו', אזי לוקחים את החיים בקלות. וזה נקרא 'צא מדירת קבע ושב בדירת ארעי', לידע שאנו ארעיים בזה העולם, הנה באנו לזה העולם, והנה נחזור לזה העולם חזרה אל הקדוש-ברוך-הוא. ולכן האם פדאי בזמן הקצר הזה להיות ממרמרים ובדכאון?! הלא החיים כל-כף קצרים, כמו שאומר דוד המלך: "ימי שנותינו בהם שבעים שנה"; אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), שכל החיים הם כרבע שעה, האם פדאי בשביל רבע שעה להיות ממרמרים?! חכמינו הקדושים אומרים (תנחומא שמיני ב'): אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר; ולכן עלינו לחיות את חיינו כמו שבונים סכה, ויושבים בה שבעה ימים. והנה אחר שבעה ימים מפרקים את הסכה, כמו-כן החיים כל-כף פורחים, ולא פדאי להשבר ולהיות בעצבות ובמרירות לרגע אחד — זו מצות סכה. שאנו למדים ממנה — 'צא מדירת קבע, ושב בדירת ארעי', אז תשרה בינינו השכינה. מהי שכינה? אדם מרגיש שהקדוש-ברוך-הוא מסבב אותו. כשנכנסים בתוך הסכה, מרגישים התעלות רוחנית, חשים איזה אור שלא מרגישים בבית, תשוקה אל הקדוש-ברוך-הוא, שאף אחד אינו יכול להסביר לזולתו, אדם בסכה יושב ביתר דרך ארץ, לא יצעק ולא יתפרע, כי מתביש משכניו, ובפרט אם ספת השכן סמוכה לספתו, אזי לא יריב עם אשתו, לא יקפיד על הילדים, כי

יתביש מאד, סָכָה זו דירת ארעי, שאדם צריך לדעת, שבא לזה העולם לארעי. הדבר השני שלמדים מהסָכָה: 'תשבו כעין תדורו', מה דירה איש ואשתו אף סָכָה בן. השלמות היא שיהיה שלום-בית, שיהיה שלום עם האשה, שלום עם הבית, ולכן נקראת הסָכָה "סכת שלום". הצדיק, אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג), עושה כל מה שביכולתו לעשות שלום בין האדם לעצמו, פי רב בני אדם שבורים ורצוצים ושונאים את עצמם, ומזה בא, שאחר-כך אין שלום בבית. אם הבעל ממרמר, שאינו יכול לסבל את עצמו, אזי הוא מוציא את כל עצביו על אשתו או על ילדיו. כמו-כן אם האשה ממרמרת מאיזו סבה שלא תהיה, היא מוציאה את עצביה על בעלה וילדיה, וכל זה בא מפאת שאדם אינו מרצה מעצמו, אינו שמח עם זולתו, ולכן הוא ממרמר ומדכדך. כמו-כן אנשים ממרמרים מאיזו סבה שלא תהיה, כגון: אדם לזה כסף, ושקע בחובות, ואין לו לפרע, אזי הוא ממרמר ובטענות על כל העולם כלו. ומי אומר לו להפגס לצרה, ולהסתבך בסבוכים כספיים? ! הוא בעצמו אשם בזה. וזה מה שאומר דוד המלך (תהלים ה, ה): "כי לא אל חפץ רשע אתה, לא יגרו רע"; הקדוש-ברוך-הוא אינו חפץ רשעות, וממילא לא יגור אצלה רע. אם אדם הוא איש בליעל, ועושה רשעות לעצמו, אינו מרחם על עצמו, כי סוף כל סוף למד אותנו רבנו ז"ל דרך בחיים, דרך קלה, שאדם ידבר אל הקדוש-ברוך-הוא, וישפך לבו לפניו יתברך, ויתישב: רבונו של עולם, מה אעשה? נקלעתי בצרה, אזי מאיר לו השם יתברך מה לעשות, זה נקרא ישוב הדעת, שאדם יודע מה לעשות בכל אשר עובר עליו, אבל פגע שאדם חי בלי ישוב הדעת, הוא מספן גדול, ועושה רשעות לעצמו, רשעות לזולת, לזה כספים ואינו משלם, וממילא הוא מתקוטט עם אנשים, זה התרוץ הטוב ביותר — במקום לשלם חוב, לריב עם הזולת, ובזה פוטרים עצמם מחוב, רחמנא לצלן. וכן בבית, כשמתקוטט עם אשתו, אזי מסיר מעצמו אחריות לדאג לה, אשר אין לה רשעות גדולה מזו. וזה מה שאמר דוד המלך: "כי לא אל חפץ רשע אתה", הקדוש-ברוך-הוא אינו רוצה ברשעות שאתה עושה לעצמך ולזולתך.

חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים מְסַפְּרִים (שְׁבַת ל.א.), שֶׁבֶּא גוֹי אֶחָד וְרוּצָה לְהִתְגַּיֵּר, אִזִּי נִכְנָס לְהֵלֵל הַזֶּקֶן וּשְׂאֵלוֹ: אֲנִי רוּצָה לְלַמֵּד אֶת כָּל הַתּוֹרָה עַל רֶגֶל אַחַת. וְעָנָה וְאָמַר לוֹ: מַה דַּעְלָךְ סְנִי לְחַבְרָךְ לֹא תַעֲבִיד, וְזוֹ כָּל הַתּוֹרָה כְּלָהּ. אָדָם צָרִיךְ לְשָׁמֵר לֹא לַעֲשׂוֹת רַע לְזוּלָתוֹ, אִזִּי אֶצְלוֹ לֹא יִגּוֹר שׁוֹם רַע. אָדָם צָרִיךְ לַדַּעַת — סִכָּה זֶה סִכַּת שְׁלוֹם, נִכְנָסִים בְּתוֹכָהּ וּמְרַגִּישִׁים אֶת הַשְּׂכִינָה. תִּשְׁבּוּ כַּעֲיֵן תְּדוּרוֹ, כִּשְׁם שְׁבִיבִית צָרִיךְ שִׁיחִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְלַעֲזֹר זֶה לְזֶה, כֵּן צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּסִפָּה, וְלַדַּעַת שְׁאֵנוּ מְסַבְּבִים בְּאַלְקוֹת, וְאִם תִּחְיוּ כֵּךְ — תִּזְכּוּ לְחַיֵּי גוֹ-עֲרֵן.

וְאִם-כֵּן לְמַדִּים מִן הַסִּפָּה שְׁנֵי דְבָרִים: לִידַע כִּשְׁם שֶׁהַסִּפָּה הִיא אֲרַעִי, כֵּךְ הַחַיִּים — הִנֵּה אָנוּ פֹּה וְהִנֵּה אָנוּ יוֹצְאִים מִפֹּה. וְכֵן לִידַע שְׂצָרִיכִים לְגוֹר בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר בְּשְׁלוֹם וְכִרְאוּי, וְלִהְיֶה קָפִיד עַל הַמְצוּוֹת קִלָּה כְּבַחְמוּנָהּ. צָרִיךְ לְשָׁמֵר מְאֹד עַל כְּשָׁרוֹת הַמְּאָכְלִים, וְלֹא לְזַלְזֵל בְּזֶה כְּלָל וּכְלָל. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לג), שֶׁהַצְּדִיק עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לְעַצְמוֹ, בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וּבֵין אָדָם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל אֶחָד הוֹלֵךְ מִמְּרָמֵר וּבִכְעֵס עָלָיו יִתְבַּרֵךְ, חַס וְשְׁלוֹם, וְיֵשׁ לוֹ קִשּׁוּיֹת רַבּוֹת לְאִין סִפֵּר. הַצְּדִיק נִכְלָל בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּבְנֵי אָדָם אוֹהֲבִים אֶת עַצְמָם וְלֹא אֶת הַצְּדִיק, וּמִי שְׂרוּצָה לְהִטְעוֹת, יִטְעֶה רַק אֶת עַצְמוֹ.

מוֹהַרְנ"ת ז"ל כִּשְׁהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל סִפֵּר: נִסְעָתִי עִם חֲבֵרֵי ר' נִפְתָּלִי אֶל רַבְּנוּ ז"ל. (כִּפְדוּעַ אֲז נָסַעוּ בְּעַגְלָה וְסוּסִים, וְהָסוּס צָרִיךְ לְנוּחַ כָּל חֲצִי שָׁעָה וְכוּ'), וּכְשֶׁהִגִּיעוּ לְתַחֲלַת עִיר בְּרִסְלָב, הִצְרִיכוּ לַעֲצֹר וּלְתַן מְסַפּוֹא לְסוּסִים, וְנִכְנָסוּ בְּבֵיתוֹ שֶׁל יְהוּדִי בְּשֵׁם ר' דָּב דוּבְרַעֲשׁ. אָמַר ר' נָתָן: זֶה הִיְתָה תַּחֲלַת הַתְּקַרְבוּתִי אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רְאִיתִי, שֶׁכָּל הַבֵּית מְדַבֵּר רַק מִרַבְּנוּ ז"ל, כָּל הַבֵּית מְלֹא מִרַבְּנוּ ז"ל: הַבַּעַל, הָאִשָּׁה, הַיְלָדִים, אֲז הַבְּנֵי שְׁבִיבִית הִזָּה נִמְצָא רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רַק מִזֶּה דִּבְרוּ. וְזֶה עָשָׂה אֶצְלִי רֵשֶׁם מְאֹד גְּדוֹל.

וְהִנֵּה כִּיצַד זָכָה מוֹהַרְנ"ת ז"ל לְמַה שְׂזָכָה? מִפְּנֵי שֶׁהִיְתָה לוֹ

אַמוֹנֵת חֲכָמִים אַמְתִּית, וּמָה נִקְרָאת אַמוֹנֵת חֲכָמִים? אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג): כְּשֶׁמְסַלְקִים אֶת הַדַּעַת לְגַמְרִי, וּמָה
שֶׁהַחֶכֶם אוֹמֵר — זֹאת מְקַיְמִים. אִךְ אִם אַתָּה מְכַנֵּס אֶת דַּעַת עֲצָמְךָ,
אֵינְךָ מִקְרָב אֶל הַצַּדִּיק אֲלָא אֶל עֲצָמְךָ, אַתָּה אוֹהֵב לְשִׁמְעַע מַה שֶּׁאַתָּה
רוֹצֵה, וְעוֹשֶׂה כְּרִצּוֹנְךָ; מוֹהַר"ן ת"ז לְבַטֵּל עֲצָמוֹ וְכָל כְּלוֹ אֶל רַבְּנוּ
ז"ל, וַיִּדַע, מַה שֶּׁרַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר — זֶהוּ זֶה! וְהִיָּה בְּעֵינַי עֲצָמוֹ כְּלֹא
מִמֶּשׁ, וּבְעֵבוֹר זֶה זָכָה לְהַשִּׁיג בְּרַבְּנוּ ז"ל יוֹתֵר מִכָּל הַתְּלַמִּידִים.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! מָה אִמַּר לָכֶם! הֲלֹא הַצַּדִּיק מוֹסֵר נַפְשׁוֹ
בְּעֵבוֹר תְּלַמִּידוֹ, וְאֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכָה לְחוּשׁ אֶת זֹאת, וְלִהְפִיר לוֹ טוֹבָה
מֵעַמְקֵי לְבוֹ. הֵיכָן הַפֶּרֶת הַטּוֹב שֶׁהַצַּדִּיק מוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּעֵבוֹרְכֶם, הֵיכָן
הַפֶּרֶת הַטּוֹב, שֶׁהַצַּדִּיק סוֹבֵל יְסוּרִים בְּעֵבוֹרְכֶם! בְּשָׂבִיל מִי סוֹבֵל
יְסוּרִים?! מָה עָשָׂה הַצַּדִּיק?! הֲלֹא גָּנְבוּ וְעָשְׂקוּ אוֹתוֹ, וּמָסְרוּ אוֹתוֹ
בְּכָל מֵינֵי מְסִירוֹת, וְהַעֲלִילוּ עָלָיו עֲלִילוֹת שְׂוֹא וְשָׂקָר, וּבְזוּ אוֹתוֹ
בְּבִזְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְהַצַּדִּיק אֵינּוּ שֵׁת לְבוֹ, אֲלָא דְּבוּק כָּל כְּלוֹ
בוֹ יִתְבַּרֵּךְ... לְפָנַי תִּקְיַעַת שׁוֹפֵר בְּכִיתִי מְאֹד וְאִמְרַתִּי: רַבּוֹנוּ שֶׁל
עוֹלָם! עֲכָשׁוּ נִפְתָּחִים הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם, וְאַתָּה תַּעֲיֵד לְפָנַי
בֵּית-דִּין שֶׁל מַעֲלָה, אִם נִגְעַתִּי פֶּעַם בְּכֶסֶף שֶׁל אַחֲרִים, הֲלֹא עָשִׂיתִי
רַק טוֹבוֹת לְזוּלָת, גָּנְבוּ אוֹתִי וְגָזְלוּ מִמֶּנִּי, וְעָכָשׁוּ אֲנִי צָרִיךְ לְסַבֵּל
אֶת הַסָּבֵל הַגָּדוֹל הַזֶּה.

הִנֵּה אָנוּ נִכְנָסִים עִתָּה לְתוֹךְ הַסְּפָה, אֲשֶׁר הִיא מְזַכֶּכֶת אוֹתָנוּ עִם
אֲלֵקוֹת, אֵיזָה נַעַם וְעִרְבוּת, אֵיזָה זִיו הוּא זֶה! אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לְיִשְׂרָאֵל: בְּעוֹלָם הַזֶּה אִמְרַתִּי לָכֶם שֶׁתַּעֲשׂוּ סְפָה לְשֵׁלָם לִי
גְּמוּלִי שֶׁגִּמְלַתִּי עִמָּכֶם, שֶׁנֶּאֱמַר: "בְּסַפּוֹת תֵּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים", וְאֲנִי
מַעֲלָה עֲלֵיכֶם כְּאֵלּוֹ אַתֶּם גּוֹמְלִים לְפָנַי, אֲבָל לְעֵתִיד לְבוֹא אֲנִי אוֹפִיעַ
בְּמַלְכוּתִי, וְאֲגַן עֲלֵיכֶם כְּסָפָה (מְדַרְשׁ פִּנְחוּמָא אֲמַר כב); הֵינּוּ בְּזֶה שֶׁאָנוּ
יוֹצְאִים מִהַבֵּית וְנִכְנָסִים אֶל הַסְּפָה, אָנוּ נוֹתְנִים הַפֶּרֶת הַטּוֹב
לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכְּשֶׁיִּצְאָנוּ מִמִּצְרַיִם וְהִצְרַכְנוּ לֵילֵךְ בַּמִּדְבָּר,
וְסָפָה אוֹתָנוּ הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ בְּסָפָה, כְּמוֹ-כֵן עִתָּה, עָבְרוּ עָלֵינוּ
מִשְׁבְּרִים וְגָלִים וְהֵינּוּ שְׁבוּרִים, וְהִנֵּה הַגִּיעַ הַצַּדִּיק לְהַצִּילָנוּ, לְמָה
נִשְׁכַּח מָה עָשָׂה הַצַּדִּיק בְּעֵבוֹרָנוּ, אֲשֶׁר מָסַר נַפְשׁוֹ וְכָל כְּלוֹ רַק

בשְׂבִילֵנוּ, וְהִיעֲלָה עַל דַּעַתְנוּ לִשְׂכַח הַטּוֹבוֹת הַלְלוּ, וְחַס וְשָׁלוֹם,
 לִילֵךְ כְּנֶגֶד הַצַּדִּיק?! אַךְ מַה לַעֲשׂוֹת? הַנְּסִינּוֹת קָשִׁים וּמְרִים,
 וְהַסְמֶן-מ"ם מִפְתָּה אֶת הָאָדָם בְּפִתּוּי סָרֵק, עַד שְׂאָדָם עוֹשֶׂה שְׁטִיּוֹת
 — "אוֹלֵת אָדָם תִּסְלַף דְּרָכּוֹ, וְעַל הַיְוָ"ה יִזְעַף לְבוֹ" (מְשָׁלִי יט, ג),
 וְאַחֲר־כֵּן יֵשׁ לוֹ טְעֵנוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵךְ, לָמָּה כֵּן נַעֲשֶׂה לוֹ וְלָמָּה כֵּן,
 בְּמָקוֹם לְהַפִּיר טוֹבָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהַנְּסִים נִגְלִים
 שְׂעֵשֶׂה עִמוֹ, וְלִתֵּן תּוֹדָה לַצַּדִּיק שְׂעִזּוֹר לוֹ לְהִתְחַתֵּן וּלְחַתֵּן אֶת יְלָדָיו,
 עוֹד הוּא פּוֹעֵר פֶּה לְדַבֵּר סָרָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. אִם מוֹהֲרֵנִי ת"ו לְאָמַר,
 שְׂזָה מַה שְׂנַתֵּן לוֹ אֶת הַדְּחִיפָה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי רָאָה בֵּית
 שְׂמִדְבָרִים שָׁם רַק מִרְבָּנוּ ו"ל — הַבַּעַל, הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים, וְאָמַר:
 רְאִיתִי בְּבֵית הַזֶּה אֶת רַבְּנוּ בְּחוּשׁ, כִּי כָּלֵם מְדַבְּרִים רַק מִרְבָּנוּ ו"ל,
 אִזּוֹ מִדּוּעַ שְׂאָצְלָנוּ זֶה לֹא יִהְיֶה?!

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד, הִנֵּה בָּא חַג הַסְּפּוֹת, חַג הָאָסִיף, שְׂאִזּוֹ
 אוֹסְפִים אֶת הַתְּבוּאָה, זֶהוּ חַג שֶׁל שְׂמֻחָה, חַג שְׂמֵרָגִישִׁים אֶת
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חַג שֶׁל הַפֶּרֶת הַטּוֹב, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂמַר
 עָלֵינוּ בְּשַׂעָה שְׂהֵינּוּ בְּצָרָה בְּמִדְבָר, שְׂהֵינּוּ שָׁם נְחֹשִׁים וְעַקְרָבִים,
 וְהוּא יִתְבַּרֵךְ סִבָּף עָלֵינוּ. כְּמוֹ-כֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ יוֹדַע בְּדִיוֹק
 מְאִיזָה לְכַלּוֹף וּבוֹץ וְצָרָה הַצַּדִּיק הוֹצִיאֵנוּ, הַצַּדִּיק חִתֵּן אוֹתוֹ, וְעַד
 שְׂזָכָה לְרֵאוֹת יְלָדִים, וְעַד שְׂזָכָה לְרֵאוֹת נְכָדִים וְכוּ', מִדּוּעַ שְׂלֹא
 תִּהְיֶה לוֹ הַפֶּרֶת הַטּוֹב?! וּבַפֶּרֶט בְּעֵת כְּזֹאת, אֲשֶׁר מִצּוֹת סִכָּה מְרַמְזֵת
 עַל הַפֶּרֶת הַטּוֹב. וְלָכֵן כְּתוּב (דְּבָרִים טז, טו): "וְשְׂמֻחָתָ בְּחִגָּךְ וְהִיִּת
 אַךְ שְׂמִיחָ". כִּי זֶה הַשְׂמֻחָה הַכִּי גְדוֹלָה — כְּשֶׁמְכִירִים הֵיטֵב, שְׂבַלְעֵדִי
 הַצַּדִּיק לֹא הֵינּוּ יוֹדְעִים מַה לַעֲשׂוֹת. הֲלֹא עַד שְׂמִתְחַתְּנִים, יֵשׁ
 כָּל-כֵּף הַרְבֵּה סְפִקוֹת, וְלָמִי שׂוֹפְכִים אֶת הַלֵּב?! בְּחֹר אֵינּוּ עוֹזֵב אֶת
 הַצַּדִּיק, מְטָרִידוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה, לַיְלָה וַיּוֹם, וְעַד שְׂמִתְחַתְּנִים, וְהִנֵּה
 מִתְחִילִים לָרִיב, וְשׂוֹב צְרִיכִים אֶת הַרְבִּי שְׂיַעֲשֶׂה שְׁלוֹם-בֵּית, וְהִנֵּה
 רוֹצִים יְלָדִים, וְשׂוֹב זְקוּקִים לַצַּדִּיק וּלְבָרְכוֹתָיו וְכוּ'.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, סִכָּה מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ מַה זֶה הַפֶּרֶת הַטּוֹב, שְׂאִנּוּ
 בּוֹנִים סִכָּה, וְזוֹכְרִים שְׂהֵינּוּ בְּמִדְבָר בְּמָקוֹם נְחֹשִׁים וְעַקְרָבִים,
 וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סִבָּף אוֹתָנוּ בְּאַרְבַּע רוּחוֹת: מִזְרַח, מֵעָרֵב, צָפוֹן,

דְרוֹם, מַעֲלָה, מִטָּה, כְּדֵי לְשַׁמֵּר אוֹתָנוּ. כִּף הַצַּדִּיק שׁוֹמֵר אוֹתָנוּ מִכָּל רַע. הָאֵם אָנוּ חוֹשְׁבִים מְזֵה פַעַם?! הָאֵם אָנוּ מְתִישְׁבִים פַּעַם בְּיָשׁוּב הַדַּעַת לְהֵבִין מַה עָבַר עָלֵינוּ, וּמִי עֲזָרָנוּ?! הֲלֹא עַד שְׁהִינּוּ רַגְקִים וְהִתְחַתְּנוּ, וְהַצַּדִּיק מְסַר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּרָנוּ, וְלֹא נָח וְלֹא שָׁקֵט עַד שְׁחַתֵּן אוֹתָנוּ, וּבְזָכוֹתָיו יֵשׁ לָנוּ יְלָדִים וְכוּ', וְהִנֵּה לֹא אוֹרֵךְ זְמַן רַב, וּכְבֹּר מְדַבְּרִים עַל הַצַּדִּיק, חַס וְשְׁלוֹם, וְשׁוֹכְחִים אֶת כָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁהַצַּדִּיק עָשָׂה, הֵיטְכֵן?!

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהִנֵּה נִכְנַס עֲכָשׁוּ חַג הַסְּפּוֹת, חַג הַשְּׂמֵחָה, חַג שֶׁל צֵלָא דְמַהִימְנוּתָא, אָנִי רוֹצֵה מְאֹד שְׁתִּהְיוּ שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, זָכְרוּ כִי 'צֵא מִדִּירַת קִבְעַ וְשֵׁב בְּדִירַת אֲרָעִי', אָנוּ נִמְצָאִים פֹּה לְתַקִּיפָה קִצְרָה, וְלִכְּנֵן תְּכַל לָרִיב. רְאוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כָּל מִצְוָה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים, שְׁתִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה מְאֹד וּבְטוֹב לִבָּב. וְאוֹי לָנוּ אִם לֹא נִהְיֶה בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר בְּזֵה אָנוּ מְזַלְזָלִים בְּבוֹרָא יְתִבְרַךְ שְׁמוֹ, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתָנוּ, וְרוֹצֵה לְרְאוֹת אֵיךְ אָנוּ שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים. רְאוּ מָה אָנִי עוֹבֵר — יְסוּרֵי תַפְת, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אָנִי מְדַבֵּק עֲצָמֵי אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲז אָנִי מְרַגֵּשׁ כִּי אֵין חֲסֵר לִי מְאוּמָה. רְאוּ לְדַבֵּר מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶפְלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת בַּיּוֹם, וּלְבַקֵּשׁ כָּל צְרָפְכֶם, וְאֲז תִּרְאוּ אֶת גְּדֹל הַנְּסִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם. וְהַעֲקֹר לְבַקֵּשׁוּ יְתִבְרַךְ — לְזָכוֹת לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְקַיֵּם מִצְוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, אָנוּ שׁוֹמְרִים שֶׁבֶת, רַק מִפְּנֵי שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צוּה, מְדַלִּיקִים גִּירוֹת, רַק מִפְּנֵי שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צוּה, שׁוֹמְרִים טְהָרַת הַמְּשֻׁפָּחָה, רַק מִפְּנֵי שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צוּה, צְרִיכִים כָּל-כֶּף לְשַׁמֵּר עַל הָעוֹן הַחֲמוֹר שֶׁל נִדְּהָ, אֲשֶׁר הִשְׁלַכְתִּיו נוֹרְאוֹת מְאֹד. וְכֵן צְרִיכִים הַפְּרַת הַטּוֹב — מִי הִבִּיאָנוּ לְשִׂמְחָה הַזֹּאת?! וְצְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה לָנוּ הַפְּרַת הַטּוֹב. וּכְשֶׁרוֹאֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם הַפְּרַת הַטּוֹב, שְׂאוּהֵב אֶת הַצַּדִּיק שֶׁמְסַר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבְלֵנוּ, אֲזִי מְשַׁלֵּם לְאָדָם כְּפָל כְּפָלִים.

יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכֶּה לְהִתְאַחַד יַחַד, וְשׁוּם בְּרִיָּה

שְׁבַע עוֹלָם לֹא תוּכַל לְהַפְרִיד בֵּינֵנוּ, וּבְזָכוֹת הַתְּפִלוֹת שֶׁתִּתְפַּלְלֵנוּ, אֲזָכְרָה לְבוֹא בְּקִרְוֹב מְאֹד, וְתִהְיֶה הַשְּׂמִיחָה הַכִּי גְדוֹלָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג שְׂמֵחַ...

י"ט סא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים שֵׁם ה' (י') ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִיָּמִי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן מְצֵאתִי כָּאֵן אֶת מִכְתָּבְךָ שֶׁשִּׁלַּחְתָּ לִּי מִכְּבָר, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמוֹן יְרִיעוֹת, וּבּוֹדְאֵי חֲלָקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל" בְּיַדְךָ, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ, וְתִעֲיֵן הַיֵּטֵב בְּהַמְּכַתְּבִים, כִּי הַכֹּל נִכְתָּב בְּשִׁבְלֶךָ, וְרְאוּי לְךָ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֲלָקְךָ, שְׂזִכִּיתָ לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבֵּנוּ וְ"ל בְּעִיר אוֹמֵן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

רְאֵה לְהִתְאַזֵּר מְאֹד מְאֹד בְּעִזּוֹת וּבְעֵקֶשׁנוֹת הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא לְהִתְפַּחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, רַק הַדְּבֵק עֲצֻמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִמְדֵּי תִכְנֹן אֶל הַתְּכֵלִית הַנְּצַחִית, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵּיּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְכֹל רִגַע וְרִגַע שֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְחֶשֶׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, כִּי לֹא נִשְׁאָר מִכָּל הָאָדָם רַק הַנְּשֻׁמָּה, וּכְפִי שְׂזוֹכָה לְדָבֵק עֲצֻמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוֹ מְסִיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל אֵף כָּל הַבְּלוּבִלִים וְהַטְּרָדוֹת, הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים, הַעֲנִיּוֹת וְהַדְּחָקוֹת וְכוּ' וְכוּ', זוֹהִי מַעֲלַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, אֲשֶׁרֵנוּ שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מִרַבֵּנוּ וְ"ל. אִם תּוּכַל לְהַדְפִּיס עוֹד פַּעַם אֶת סֵפֶר "שְׂמִירַת־הַבְּרִית" הַגְּדוֹל, וְלְהוֹסִיף כְּפֹה קִנְטְרָסִים הַשִּׁיכִים לָזֶה, כְּגוֹן: "מְאִירַת עֵינַיִם", "בְּרַח מִהַמְּלַכְדָּת", "צֵא מִהַבֵּץ", וְכֵן כָּל הַקִּנְטְרָסִים הַשִּׁיכִים לְשְׂמִירַת הַבְּרִית, לְזָכוֹת גְּדוֹלָה

יְחֻשְׁב, כִּי עוֹבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים מֵה שְׁעוֹבֵר, וְהַסְפֹּר הַזֶּה הוּא לָהֶם
לְהַצִּיל נַפְשׁוֹת מִמָּוֶה.

הַמֵּאַחַל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

י"ט סב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר הָאֲזִינוּ, ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... וְאֲחִיו
... שְׂיִחִיו.

עֲכָשׁוּ קַבְלָתִי אֶת הַשְּׂשֵׁה אֶתְרוּגִים, וּתְשׂוּאוֹת חֵן לָכֶם בְּעִבּוֹר
זֶה (נֵא לְכַתֵּב כַּמָּה זֶה עוֹלָה, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְשַׁלֵּם עַל זֶה בְּכֶסֶף מְלֵא,
כִּי כֶּף מוֹבֵא בַּיְהוּדָה הַקְּדוֹשׁ (חֶלֶק ב' קכח), שְׁעַל מִצְוֵה צְרִיכִים לְשַׁלֵּם),
יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, וְיֵאִיר לָכֶם הַמִּזֵּל
שְׁלָכֶם כֹּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, וְתִרְוּ רַב נַחַת מִיְלֻדֵיכֶם, וְתִגְדְּלוּ אוֹתָם בְּנִקְלָה.

נֵא וְנֵא לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, וְלְהַשְׁתַּדֵּל לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ
ז"ל כֹּל יְמֵי חַיֵּיכֶם. כְּשֶׁהֵייתִי בַּחֹר צְעִיר בְּגִיל שְׁש־עֶשְׂרֵה, וְאָז זָכִיתִי
לְהִתְוַדַּע מִרַבְּנוּ ז"ל, וְגִדְל הַטּוֹבוֹת שְׁזָכִיתִי לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ז"ל, קַבְלָתִי
עַל עֲצָמִי, יַעֲבֹר עָלַי מָה, אֲנִי אֶת רַבְּנוּ ז"ל לֹא אֶעֱזֹב, וְאֶשְׁמַשׁ אוֹתוֹ
כֹּל יְמֵי חַיֵּי, וּבְאֶמֶת הֵייתִי בְּסִכָּנוֹת גְּדוֹלוֹת וְכוּ', וְהָיוּ לִי נִסִּיּוֹנוֹת
רַבִּים עַד בְּלִי סוּף לְעֹזֵב, חֲסִין־שְׁלוֹם, אֶת רַבְּנוּ ז"ל, זָרְקוּ אוֹתִי
מִהִישִׁיבָה עִם בְּזִיוּנוֹת וְכוּ', וְהַפֵּל בְּשִׁבִיל הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל,
קַבְלָתִי מִכּוֹת רִצְח וְכוּ', וְהַפֵּל שְׁאֶעֱזֹב כְּכֹר אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא
רַק שְׁלֹא עֲזַבְתִּי, אֲלֵא עוֹד פָּרַסְמָתִי אֶת רַבְּנוּ ז"ל לְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ,
פְּשוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, הַדְּפַסְתִּי בְּשָׁנָה אַחַת אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל:
"לְקוּטֵי־מוֹהַר־ר"ן", "סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת", "סְפָר־הַמִּדּוֹת" "קְצוּר־לְקוּטֵי־
מוֹהַר־ר"ן, "לְקוּטֵי־עֲצוֹת", הַשִּׁיחוֹת וְהַ"חֵי־מוֹהַר־ר"ן", וּמֵה לֹא, כָּל
הַסְּפָרִים — שְׁמוֹנִים וְחֲמִשָּׁה אֲלֶף בְּמִסְפָּר, וְעַדִּין לֹא הֵייתִי בְּגִיל
עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ בְּשָׁנַת תַּשְׁכ"ה, וְהַפְּצָתִי אֶת זֶה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וְאֶף

שָׁהִיו לִי הַפְּסָדִים גְּדוֹלִים, כִּי לֹא נִכְנַס חֲזָרָה רַק מַחְצָה שְׁלִישׁ וַיִּרְבִּיעַ, וּבִבִיתִי לֹא הָיָה מִמֶּשׁ מָה לֶאֱכֹל, עִם כָּל זֹאת אֲמַרְתִּי לְעֶצְמִי יַעֲבֹר עָלַי מָה, רַבְּנוּ ז"ל עָשָׂה לִי טוֹבוֹת כָּל-כֶּף גְּדוּלוֹת, שֶׁקָּרַבְנִי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲנִי אֲשַׁמֵּשׁ אוֹתוֹ עַד הַנְּשִׁימָה הָאַחֲרוֹנָה, וּמָה שֶׁעָבַר עָלַי זֶה לִי כ"ח שָׁנִים מֵאֵז שֶׁהִדְפַּסְתִּי וְהַפְּצַתִּי אֶת כָּל הַסְּפָרִים סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְעַדִּין אֲנִי עוֹשֶׂה אֶת זֶה וְכוּ', תִּקְצַר הִירֵיעָה, וַצְרִיכִים עַל זֶה סֵפֶר בְּפָנַי עֲצָמוֹ, וּבִפְרָט מָה שֶׁעָבַר עָלַי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעֶצְמָם — רְדִיפוֹת וּבְזִיווּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים וְכוּ' וְכוּ', וְקִבַּלְתִּי וְאֲנִי מְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה, וְאֲנִי מִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, תָּמִיד רַבְּנוּ ז"ל לְפָנַי עֵינַי, וְהַפְּרַת הַטּוֹב מָה שֶׁעָשָׂה לְנַפְשִׁי, זֶה עוֹמֵד קִדָּם הַכֹּל וְכוּ' וְכוּ'.

וְכָל זֶה כְּתַבְתִּי לָכֶם עַכְשָׁו, כְּדֵי לְהַפִּיר לָכֶם טוֹבָה עַל הַחֶסֶד שֶׁעֲשִׂיתֶם עִמָּדִי, וּפְעַם אַחֲרַת אֲשַׁתְּדֵּל לְהַאַרְיָךְ יוֹתֵר בְּסִפּוּר יָמֵי חַיֵּי, וּמָה שֶׁעָבַר עָלַי (הַכֹּפֵל הַדָּבָר, תִּכְתְּבוּ לִי כִּמְהָ אֲנִי צָרִיךְ לְשֵׁלֶם, כִּי עַל מִצְוֵה צְרִיכִים לְשֵׁלֶם דִּיקָא).

אִם אֲפָשֶׁר לְבָרַר אֵיפָה ... עַכְשָׁו, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ, וְכֵן מָה עִם הַסֵּפֶר, הָאֵם נִכְנַס לְדָפוּס.

הַמֵּאחַל לָכֶם חַג שְׂמֵחַ...

י"ט סג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב חַג הַסְּכוּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נַעַם חֲלֻקְךָ, "אֲשֶׁר בַּנְּחָל" שֵׁם גּוֹרְלֶךָ, וְאַתָּה זוֹכָה וּמְזוֹכָה אֶת אַחֲרִים, אֲשֶׁר זוֹהִי הַצְּדָקָה הַכִּי גְּדוּלָּה.

וְהִנֵּה מוּבָא מִהָאָרִיז"ל, אֲשֶׁר בְּעָרַב חַג הַסְּכוּת, אֵז הוּא הַזְּמַן הַכִּי מְסַגֵּל לְמִצְוֹת צְדָקָה, וְכֵן סֵפֶר תְּלִמִּידוֹ רַבֵּי חַיִּים וַיִּטְאַל ז"ל,

שְׁבַעֲיָנִי רָאָה אֵיךְ שְׁבַעֲרַב סְכוּת פֶּתַח רְבוּ הָאָרִיז"ל אֶת אַרְנָקוֹ לִפְנֵי
 כָּל עֲנֵי שָׁבָא, וְאָמַר לוֹ: תִּקַּח כַּמָּה שְׁאֵתָה רוּצָה. וְעַל-כֵּן דִּיקָא הַיּוֹם
 בְּעָרַב סְכוּת תִּקְבַּל עַל עֲצֻמָּךְ לְהַדְפִּיס וּלְהַדְפִּיס וְכוּ' וְכוּ',
 וַיִּכְבֵּר יְזַמִּין לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְפִיזִים שְׁיַפִּיצוּ אֶת הַסְּפָרִים
 הַקְדוּשִׁים, הַמְּגִלִּים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֶת גְּדֻלַּת רַבְּנוּ ז"ל,
 וְאֶת מַעְלַת לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְיִתְפַּלֵּה וְהַתְּבוּדָה, אֲשֶׁר כָּל זֶה
 הוּא הַצְּדָקָה הַכִּי גְדוּלָה שָׂרָק יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְזֶה בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי
 סוּף כָּל סוּף יְמֵי חַיֵּינוּ הֶבֶל, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן וְעוֹד מְעַט כְּבָר נִהְיָה
 שֵׁם וְכוּ', וּמָה יִשְׁאַר מֵאַתָּנוּ? רַק בְּזֶה שְׂגָלֵינוּ וּפְרָסְמָנוּ אֶת הָאֱמוּנָה
 הַקְדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרֵנוּ!

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׂמַח...

י"ט סד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי חַל הַמוֹעֵד סְכוּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה יִגִּיעוּ אֵל ... גְּרוּ
 יֵאִיר.

שְׁלַחְתִּי לָךְ מִכְתָּב עָרַב הַחַג, וְלֹא שְׂמַעְתִּי מִמֶּךָ כָּל הַזְּמַן, הָאֵם
 הַכֹּל בְּסֹדֵר אֲצִלְךָ?! הָעֵקֶר חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲפֹלוּ דַבּוּר אֶחָד
 וְעוֹד דַּבּוּר אֶחָד, כִּי כָּל דַּבּוּר וְדַבּוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית, הַצְּלָחָה
 כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֵם הָיוּ בְּגִי-אָדָם יוֹדְעִים מַעְלַת
 הַדַּבּוּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָיוּ מְדַבְּרִים כָּל הַיּוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הֵן בְּשַׁעֲה
 שְׁנִמְצָאִים בְּבֵית וְהֵן בְּשַׁעֲה שְׁנִמְצָאִים בְּרַחוּב, אֵף פַּעַם יְהוּדֵי אֵינוּ
 לְבַד, תְּמִיד הוֹלֵךְ עִמּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְזֶה יְסוּד דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל,
 וּבִידִיעוֹת אֵלוּ יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּכֹל מְקוֹם, כִּי הוּא אֵינוּ
 מְצַמְצָם בְּשׁוּם מְקוֹם וְדו"ק. וְעַל-יְדֵי-זֶה מוֹרִידִים מְעַצְמָם מְנִיעוֹת
 הֵן מֵהַאֲשָׁה וְהֵן מֵהַמְּשַׁפְּחָה וְהֵן מֵהַחֹתֶן וְכוּ'. אֲשֶׁרֵנוּ שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים

מַרְבִּי כְּזֶה, וְאָנוּ זֹכִים לְשִׁמּוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל
הַחֶסֶד חָנּוּם הַזֶּה.

תִּתְקַשֵּׁר לְ... שְׁהִיֵּעַ הַפֶּקֶס, וְאָנִי מְנַסֶּה לְהַחְזִיר אֶת הַמְּכַתֵּב,
וּכְפִי הַנְּרָאָה אֵינּוּ מְחַבֵּר כָּלֵל.

הַמֵּאֲחַל לָךְ חַג שְׂמַח...
...

י"ט סה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי ח"י תְּשׁרִי, יוֹמָא דְהַלּוּלָא שֶׁל רַבְּנוּ הַקְדוּשׁ הַנַּחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקִּדְּשׁ" הַגָּרִים
בְּ"יַבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַזֵּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם
וְיִצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
הַצַּעַר שֶׁיֵּשׁ לִי, שְׂאִי-אֶפְשֶׁר לִי לְהִיּוֹת עִמָּכֶם בְּחַג הַקְדוּשׁ הַזֶּה, וּמֵאֵד
אַבְקָשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שֶׁתִּתְפַּלְלוּ בַּעֲדֵי, שְׂכַבְרֵ אֲזוּכָה
לְהוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפַּעַל חֲשָׁקִי וְרִצּוֹנִי וְכַסּוּפִי — לָבוֹא וּלְגוֹר
וּלְהַתְגוֹרֵר עִמָּכֶם בְּקִבְיָעוֹת.

רְאוּ לְשִׁמּוֹר אֶת בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם, שֶׁלְּבַל יִלְכוּ עִם רוּחַ הַזְּמַן,
וְחֲסִי-וְשְׁלוֹם, חֲסִי-וְשְׁלוֹם, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִהְיֶה לְלַקֵּת אֶל הַקְּפוּת
שְׁנִיּוֹת שְׁעוּשָׁה הַסֵּמ"ך-מ"ם, אֲשֶׁר שָׁם רוֹקְדִים בַּחוּרִים וּבַתּוֹלוֹת
אֲנָשִׁים וְנָשִׁים גַּם יַחַד, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, אֲשֶׁר שְׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם,
וְגִדּוֹל הָעוֹן הַזֶּה מְנַשּׂא, צְרִיכִים לְבָרַח מֵהַפְּרִיצוֹת וְהַתְּעוּבוֹת הָאֵלוּ
כְּמוֹ שְׂבוֹרְחִים מֵאֵשׁ.

נָא וְנָא שְׁיִשְׁתַּדֵּל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹמַר בְּיָמִים אֵלוּ אֶת
הַתְּפִלָּה קמ"ה מִלְּקוּטֵי-תְּפִלוֹת, הַמְּדַבְּרֵת מִחַג הַסְּכּוֹת וּמִבְּנֵית דִּירוֹת

חֲדָשׁוֹת, וּבִנְדָאֵי דְבַר זֶה שִׁיף לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַיְקָרִים הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלַכְל אֶחָד וְאֶחָד
תְּהִיָּה דִירָה מְשָׁלוֹ, וְלֹא יִצְטָרֵף לְגוֹר בְּשִׁכְנוֹת וּבְשִׁכִירוֹת, וְלֹא תוֹעִיל
הַסְתַּת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שׁוּם דְּבַר, כִּי מֵה שֶׁתִּפְּלֶה פּוֹעֵלֶת, שׁוּם דְּבַר
שֶׁבְעוּלָם לֹא יְכוּל לִפְעֹל, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְרַבֵּה לְהַתְּבוּדָד עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם
עֲמוֹ תִתְּבַרֵף, וּמְפָרֵשׂ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו תִּתְּבַרֵף,
וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

המאחל לָכֶם חג שמח...

י"ט טו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם תִּתְּבַרֵף, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּא ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְ... גֵרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְקִרְאֵת הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה שֶׁשְׁחַרְר בְּנֵךְ
מִבֵּית-חֹלִים, כִּי הִרְבֵּה תִפְּלוֹת שֶׁפָּכְתִּי בְּעִבּוּרוֹ, וְהִרְבֵּה פְּחָדִים עָבְרוּ
עָלַי וְכו'.

נָא וְנָא לַעֲשׂוֹת תִּתְּבַרֵף-וּמְיָד מַעֲקָה, כִּי זֶה בְּכָלֵל "לֹא תִשִּׁים דָּמִים
בְּבִיתְךָ" (דְּבָרִים כב, ח), שֶׁדָּרָשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּתַבּוֹת מֵא:) עַל סֵלֶם
רְעוּעַ, וְעָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר עַל דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים צָרִיכִים לְמָסַר
אֶת נַפְשׁוֹ בְּפִעֵל, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּמְיָד תִּבְשֹׂר לִי בְּשׂוּרוֹת
מְשֻׁחָחוֹת.

נָא לְהַכְרִיז בְּשָׁמַי, שְׁלֵא יִהְיֶן אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לִילֵךְ אֶל
הַקְּפוֹת שְׁנִיּוֹת שְׁעוֹשֶׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, כִּי שְׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם,
תִּעֲרֹבוֹת גְּבָרִים וְנָשִׁים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

רְאֵה תִתְּבַרֵף-וּמְיָד בְּאֶסְרוֹ חַג לְהַרְפִּיב אֶת הַחֲלוֹנוֹת לְמַעֲלָה,
וְתִלְחֹץ עָלָיו מָאד מָאד, כִּי גַם זֶה בְּבַחֲיַנַת מַעֲקָה וְכו', וּמֵה גַם שְׁאֲנִי

רוצה שהתלמידים יתחילו ללמד שם תכף-וימיד אחר ההג, וכן ...
הבטיח לי שיצבע באפן ש ... יקבע שם חשמל וכו'.

המאחל לך יום טוב שמח...

י"ט סז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון הושענא רבא ה'תשנ"ג.

שלום ל... גרו יאיר.

היום קבלתי את ה"אור יבנאל", ויצא משהו מיוחד הן הדפוס
והן התכן, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד תעסק בעסק הדפסה,
ותצא מכל חובותיך וצרותיך, פה תקבל רצוף מכתב, שתשלח את
זה תכף-וימיד במוצאי יום טוב אל ...

רק חזק ואמץ מאוד מאוד להיות בשמחה, פי השמחה היא
רפואה לכל, ותשמר מאוד על הבריאות, ותברח מכל מיני דאגות
של חנם, כי מי שעסוק בהדפסת ספרי רבנו ז"ל, אין שום ספק
שנמחלים כל עוונותיו, כי כל המזכה את הרבים — אין חטא בא
על ידו (אבות ה, יח).

במוצאי החג תצלצל ל... שילחץ מאוד מאוד על זה שמרכיב
את החלונות, שיבוא ויגמר את עבודתו עוד טרם שאני בא.

אתה יכול לענות לי, כי כאן הכל מפעל רק על-ידי גויים, וכן
זה הולך כבר בדרך אוטומטית, ואין שום חשש.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מתפלל בעדך תמיד.

המאחל לך חג שמח...

י"ט טח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

הַיּוֹם קִבְּלָתִי אֶת "אוֹר יִבְנָאֵל".

מָה אִמַּר לָךְ, מִמָּשׁ יִפִּי וּפְאָר, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּכְתַּב עוֹד דְּבָרִים יְפִים וְחֲדָשִׁים, וְלִהְלַבִּישׁ בְּזֶה דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְתוֹרַת רַבֵּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְקָרֵב אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל-פִּי הַדֶּרֶךְ הַתָּם שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבֵּנוּ ז"ל. בְּמִדּוֹר הַלְכָה רְאֵה לְהַזְכִּיר אֶת שֵׁם הָרַב ... וְכֵן תִּהְיֶה בְּקִשְׁר עִם ... וְתִכְתַּב עַל "בֵּית פִּיגָא", וְשַׁחֲסִידֵי בְּרִסְלָב מְפִיצִים סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּמַקְסִיקוֹ, כִּי ... נִסַּע לְשָׁם, וּמְפִיץ אֶת הַקְּנֻטְרַס הַחֲדָשׁ שָׂאָף נִדְפָס בְּשִׁפְהַ "סְפָרְדִית", וְכֻלָּם מְקַבְּלִים אוֹתָם בְּכַבּוֹד גָּדוֹל, וְדוֹרְשִׁים דְּרָשׁוֹת בְּכָל בֵּית-הַכְּנֶסֶת שֶׁבַעִיר מֵתוֹרַת רַבֵּנוּ ז"ל, רְאֵה לְכַתֵּב מָה שְׁיִוְתָר, וְכֵן לְהַכִּין עוֹד תּוֹרוֹת, וּכְשֶׁאֲבוֹא בְּשָׁבוֹעַ הַבָּא, אֲגִיחַ אֶת כָּלָן, וְכָךְ תּוּכַל לְסֵדֶר "דְּרָשׁוֹת מוֹהֲרָא"ש", חֶלֶק ג'.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ לַעֲשׂוֹת וְלִהְיוֹצִיא לְאוֹר בְּכָל פְּעַם יוֹתֵר יָפֵה, כְּדָאֵי לָךְ לְנִסַּע לִיבְנָאֵל וּלְצֻלָּם, וְלִרְשָׁם חַיִּוּבֵי.

הַמְּאַחַל לָךְ יוֹם טוֹב שְׂמֵחָ...

י"ט טט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם לְבִנְךָ, וְיִקְיָם אֶצְלוֹ (מִשְׁלֵי כד, טז): "שָׁבַע יִפְלֹ צְדִיק

וְקָם, אֲשֶׁר זֶה נֹאמֵר עַל מֹשֶׁה דִּיקָא, וּבְיַדָּאֵי יְהִיָּה אֲצִלוּ וְקָם, וְעוֹד יְהִיָּה צְדִיק גְּדוֹל בְּרִיא וְשָׁלֵם.

אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְכֶם עַל הַעֲבוּדָה הַנִּפְלְאָה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים בְּהַדְפָּסַת סִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וּכְבָר זְכִיתֶם לְהוֹצִיא ה' פְּרָכִים בְּיַפִּי וּבִפְאָר בְּזֶה, אֲשֶׁר לֹא יֵאמָן כִּי יִסְפֵר, וְזֶה מִנַּח עַל שְׁלַחְנֵי תְּמִיד, וְאֲנִי מִשְׁתַּעֲשֵׂע עִמָּהֶם, וְעוֹד יָבוֹא הַיּוֹם, שְׁלֹא יְהִיָּה בֵּית, שְׁלֹא יְהִיָּה שָׁם כָּל הַסֵּט "אֲשֶׁר בְּנַחַל", אֲשֶׁר הַסְּפָרִים הִלְלוּ מְחִיִּים וּמְחַזְּקִים אֶת נֶפֶשׁ הַהוֹגָה בָּהֶם, כִּי נִכְתְּבוּ בִישׁוּעַת ה', עַל-יְדֵי תַקְוָה הַתְּשׁוּקָה וְהַכְּסוּפִין שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כִּי כָּל הַדְּבוּרִים נִתְחַדְּשׁוּ דִיקָא, עַל-יְדֵי תַקְוָה תְּשׁוּקָתָם, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכּוּ לְהוֹצִיא חֵלֶק אַחֵר חֵלֶק בִּפְאָר וּבַהֲדוּר וּבִיַּפִּי עִם מְרָאֵי מְקוֹמוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת הַיַּפִּי שֶׁל הַסְּפָרִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ רַב נַחַת מֵהִילָדִים...

נֹא לְהַתְקַשֵּׁר אֶל ... וְלַהוֹדִיעַנִי אִם בָּא ... זֶה שְׁעוֹשֶׂה אֶת הַקִּיר אֶבֶן, וְכֵן דִּו"חַ מָה עָשׂוּ הַיּוֹם.

י"ט ע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשַׁרֵּי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ עִם בְּרַכַּת הַשָּׁנָה.

יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, וְתִזְכֶּה לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמֵחַ, וְתִדְבֵק נִפְשָׁךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר אֵין עוֹד נֵעֵם וְעַרְבוּת וְזִיו יוֹתֵר מִזֶּה שְׁאַדָּם דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא יָכוֹל לַעֲבֹר עַל הַכֹּל, וּכְמוֹ שְׁאֵמֵר הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ, לְאָדָם אֶחָד: תִּקְבַּל כָּל הַבָּא עֲלֶיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּאַהֲבָה, וְאִזּוֹ יְהִיָּה לָךְ עוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלָם הַבָּא. וְהַשִּׁיבֵנו הָאָדָם: רַבִּי, יְהִי רְצוֹן שְׁיִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כַּח לְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה. וְהַשִּׁיב לּוֹ

הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ: אָמֵת אֲמַרְתָּ, כְּאוֹמֵר
שְׁצַרִּיכִים חֲזוּק לְקַבֵּל אֶת כָּל הַבָּא עָלָיו בְּאַהֲבָה.

רְאֵה לְעַבֵּד עַל מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת לְסִבֵּל כָּל הַבָּא עָלֶיךָ, וְאִז תִּרְגִּישׁ
עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זִיו חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּזֶה וּבְכָא. וְרַבְּנוּ
ז"ל הַפְּלִיג בַּמַּעֲלַת הַסְּבָלָנוֹת מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ
לְמַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, אֲלֵא עַל-יַדֵּי אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ (צ"ן
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה).

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שָׁנָה טוֹבָה...

י"ט עא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ
יְאִיר.

מָה אֲמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל כָּל
הַחֶסֶד שְׁעָשִׂיתָ, שֶׁהַשְׁתַּדְּלִיתָ שִׁיְהִיָּה לָנוּ מְנַיֵן לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה בִּיבְנֵאֵל,
אֲשֶׁר זֶהוּ דְבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּי אִם לֹא אוֹמֵן אֲזִי יִבְנֵאֵל.
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּזְכֶּה בַּשָּׁנָה הַבָּאָה עֲלֵינוּ לְטוֹבָה
לְהִיּוֹת עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן, עַל-כָּל-פְּנִיִם אֵיךְ
שִׁיְהִיָּה עָלֶיךָ לְהַחִיּוֹת אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שִׁישׁ בָּךְ,
וּבְפָרֵט שְׁזָכִיתָ לַעֲשׂוֹת מְנַיֵן בִּיבְנֵאֵל, אֲשֶׁר הוּא דְבַר גְּדוֹל עַד מְאֹד
מְאֹד, וּבּוֹדְאֵי הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטֵי פְּרֻטֵי מַדִּין שְׂמִים, דְּבַר גְּדוֹל
וְדְבַר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגָּחָה עֲלֵינוּ מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ,
שְׂאֵתָה תִּשְׂאָר וְתִמְשִׁיךְ עִם הַמְּנַיֵן.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּזְכֶּה הַשָּׁנָה לְחַדֵּשׁ אֶת הַכּוֹלֵל,

וּלְהוֹסִיף בּוֹ תַלְמִידִים, וַיְהִיָּה לָךְ שְׁפַע גָּדוֹל לְהַשְׁפִּיעַ לְתַלְמִידִים,
וַיִּלְמְדוּ תוֹרָה בְּהַתְמַדָּה רַבָּה וּבְהִרְחִיבַת הַדַּעַת.

נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, אֶלְא רְאָה לְשִׁמְחָה וּלְשִׁמְחָה אֶת
אַחֵרִים, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ וּבְעַד אֲשֶׁתְּךָ וּבְעַד יְלָדֶיךָ, שֶׁתִּזְכְּפוּ לְשָׁנָה טוֹבָה
וּמִתּוֹקָה, שְׁנַת חַיִּים וְעֶשֶׂר וְכַבּוֹד.

הַמֵּאַחַל לָךְ שָׁנָה טוֹבָה...

י"ט עב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִיָּמֵי הַנַּחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן אָנִי מְקַבֵּל בְּכֹל פֶּעַם אֶת תְּרוּמַת יְדֶךָ בְּשִׁבִיל הַתְּלִמוּד-
תּוֹרָה וּבֵית-הַסֵּפֶר לְבָנוֹת וְהַיְשִׁיבָה קִטְנָה בְּיַבְנָאֵל, יַעֲזוֹר לָךְ הַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת הַצְּדָקָה הַזֹּאת שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, עַל-יְדֵי פְּלֵא
עֲלִיוֹן.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! מְאֹד מְאֹד נִצְטַעְרְתִּי, שְׁלֵא זְכִיתָ
לְהַצְטַרֵּף אֵלֵינוּ וְלִהְיוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן, יַעֲזוֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְנִסְעַ בְּכֹל שָׁנָה לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה.

הַרְבֵּה בִקְשָׁתִי עָלֶיךָ וְעַל בְּנֵי בֵיתְךָ עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל,
וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ וְתִצָּא מִכָּל צְרוּתֶיךָ, וְתִזְכֶּה
לְעֵלוֹת לְאַרְצֵנוּ הַקְדוֹשָׁה, וְלָגוֹר בְּ"יַבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב".

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לִהְיוֹת

בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וּמִי שֶׁהוּא שֹׂמֵחַ תָּמִיד — מְצַלִּיחַ תָּמִיד (סִפְר־הַמְּדוּת, אוֹת הַצְּלָחָה, סִימָן א'), וְתִשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, שֶׁהוּא זְכוּךְ הַנֶּפֶשׁ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזֹּכֶה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִכְלָל בְּח"י עֲלָמִין, וְהוּא תִקּוּן הַבְּרִית גָּמוּר מְאֹד, וּמוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִכָּל הָעֲבָרוֹת, כִּי מִי שֶׁנִּפְּל לְשָׂאֵל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתוֹ, אִם יַעֲשֶׂה לְעֶצְמוֹ חֵק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כָּךְ וְכָךְ, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְצֵאת מִן הַפֶּחַ יְקוּשׁ שֶׁנִּפְּל בּוֹ, וּמִקְבֵּל אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר "כָּךְ וְכָךְ" הוּא אֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת (עֲיֵן שִׁיחוֹת-הַרְבֵּן, סִימָן ט').

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ אֶת דְּרָכְךָ, וַיִּמְלֵא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת מְשָׁלוֹת לְבָבְךָ לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שָׁנָה טוֹבָה...

י"ט עג.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדּוּר לְךָ-לְךָ הַתְּשׁוּבָה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב" הַגָּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיְצִילֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶן.

אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים הַשְּׁבוּעַ בְּפִרְשַׁת לֶךְ-לֶךְ, פִּרְשֵׁה חֲדָשָׁה, שְׁבוּעַ חֲדָשׁ, וּמָה שְׂאֵנוּ יְכוּלִים לַפְעַל בְּשְׁבוּעַ זֶה, זֶה מִשְׁהוּ מִיְחָד, הַשְּׁבוּעַ הַזֶּה עוֹד אֵף פַּעַם לֹא הָיָה לָנוּ בְּחַיִּים, וְאִם נִזְכֶּה לְמַלְאוֹתוֹ בְּדְבָרִים טוֹבִים, לֹא נִתְחַרַט כָּלֵל וְכָלֵל. וּבְשְׁבוּעַ הַזֶּה כָּכֵל שְׁנִרְבֶּה בְּמַצּוּוֹת, כָּכֵל שְׁנַעֲזוֹר אַחַד לְשָׁנִי, זֶה תַּהֲיֶה לָנוּ זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד. כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית יב, א): "וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם, לֶךְ לְךָ מֵאֲרָצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאֶךָ". הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר לְאַבְרָהָם, שְׁיִלֵךְ מִהָאָרְצוֹת שְׁלוֹ, מִהַהוֹלְדָה שְׁלוֹ, מִהַעֲבָר שְׁלוֹ,

לְאָרֶץ אֲשֶׁר יֵרָאֶה לוֹ, וְאִיזוֹהִי? אָרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֲבָרְהָם אָבִינוּ עֶבֶר
 עָשְׂרָה נְסִינּוֹת קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד, אָבֵל הָיָה חֲזַק בְּמֵאֹד מְאֹד
 בְּאִמּוֹנָה בְּבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים, שְׂאֲבָרְהָם
 אָבִינוּ הָיָה רֹאשׁ לְמֵאֲמִינִים. הוּא הָיָה הִרְאֵשׁוֹן שְׁגֵלָה וּפְרָסָם אֶת
 הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד כְּדֵי כֶּף שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית
 רַבָּה, פְּרָשָׁה מַג, סִימָן ז'), שְׂאֲמַר לוֹ הַבּוֹרָא: אַתָּה גְּלִית אוֹתִי לְכָל
 הַבְּרִיּוֹת, וְלָכֵן תִּהְיֶה אַתָּה שְׂתָף עִמִּי בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. בְּזֶה שְׂאֲדָם
 מְגֵלָה אֶת הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְזוּלַת, הוּא גַעֲשֵׂה שְׂתָף בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית. וְלָכֵן עֲלֵינוּ לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, לְעֻזֹב אֶת הָאֲרֻצִּיּוֹת
 שְׁנֹדְבָקָה בְּנוֹ, סוּף כָּל סוּף יִשְׁנֵם הִרְבֵּה שְׁלֵא קָבְלוּ חֲנוּךְ שֶׁל תּוֹרָה
 וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם, יֵשׁ הִרְבֵּה שְׁלֵא נוֹלְדוֹ בְּקִדְשָׁה, יֵשׁ הִרְבֵּה שְׁלֵא לְמַדּוֹ
 דְּבָרִים טוֹבִים בְּבֵית, וְעַל אֵלֶּה אוֹמֵר הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: לֵךְ-לְךָ
 מִהָאֲרֻצִּיּוֹת שְׁלֵךְ וּמְמוֹלְדֶתְךָ, וּמִבֵּית הָאָבָא, כִּי תֵרַח עוֹבֵד עֲבוּדָה
 זָרָה הָיָה, וְלָכֵן כְּשְׂאֲדָם חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, צְרִיךְ לִילֵךְ מִהִטָּבֵע הָרַע
 שְׁלוֹ, וּמִמָּה שְׁלֵמֵד בְּבֵית — אִם לֹא גָדַל בְּבֵית טוֹב, אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 אֲרָאָךְ — אָרֶץ יִשְׂרָאֵל.

רַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קמ"ה), אָרֶץ יִשְׂרָאֵל זֶה
 אִמּוֹנָה, כְּשִׁישׁ לְאָדָם אִמּוֹנָה, יֵשׁ לוֹ סְבָלְנוּת, וְיָכוֹל לְסַבֵּל כָּל הָעוֹבֵר
 עָלָיו, וְזֶה הַיְסוּד שְׂאֵנוּ צְרִיכִים לְקִנּוּת לְעֻצְמָנוּ. וּבִפְרָט אִשָּׁה שֶׁהִיא
 עֹקֶרֶת הַבֵּית, צְרִיכָה הַמּוֹן סְבָלְנוּת לִילְדִים, שְׁיָכוּלִים לְהוֹצִיאָהּ
 מִהַדְּעַת, הִילְדִים מְמַרְרִים אֶת הַחַיִּים, הִילְדִים שׁוֹבְבִים גְּדוּלִים מְאֹד,
 אָבֵל עַדִּיף כֶּף, מְאֲשֶׁר, חַס וְשְׁלוֹם, שְׁלֵא יוֹכְלוּ לְזוּז, רַחֲמָנָא לְצִלָּן,
 וְאָז יִשְׁבוּ בְּמָקוֹם אַחַד. יֵלֵד תּוֹסֵס זֶהוּ יֵלֵד בְּרִיא. מוֹהַר"ן ז"ל
 אוֹמֵר, שְׂרַבְנוּ ז"ל מִבֵּיא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א), שְׁכַדִּי לְהוֹלִיד
 אֶת הַמַּחֲזִין צְרִיכִים הִרְבֵּה לְצַעֵק, וְלָכֵן הַחֲדִיר הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 שְׁהִילְדִים יִהְיוּ שׁוֹבְבִים, וְיִצְעֲקוּ וַיִּצְרַחוּ, וְכֶף מוֹלִידִים אֶת הַמַּחֲזִין.
 אָבֵל צְרִיכִים כַּחוֹת אֲלֵיהֶם; וְעַקֵּר הַכַּחוֹת זֶה סְבָלְנוּת, לֹא לְהַתְּפַרֵץ
 עֲלֵיהֶם, אִף שְׁזֶה כָּל-כֶּף קָשָׁה, כְּאִמּוֹר, כִּי טָבֵע שֶׁל אִשָּׁה שְׂאִין לָהּ
 כַּחוֹת הִרְבֵּה, וְצְרִיכָה לְסַבֵּל אֶת הַבְּעַל, אֶת הִילְדִים, עַל הַפְּרִנְסָה,
 וּמָה תַעֲשֶׂה! ?

לִכְּנֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), אִיךָ יִכְבֹּשׁ מְשִׁיחַ אֶת הָעוֹלָם? עַל-יְדֵי תַפְלָה, תַפְלָה הִיא יְסוּד הַחַיִּים. אָבֵל לַתַּפְלָה צְרִיכִים חֹטֵם — אַרְיִכוֹת אַפִּים, סְבֻלָּנוֹת. כָּל תַּפְלָה שְׂיֵהוּדִי מִתְפַּלֵּל — מִתְקַבֵּל בְּשָׂמַיִם. אָבֵל יֵשׁ תַּפְלָה, שְׂתַכַּף שְׂמוֹצִיאִים אוֹתָהּ מֵהַפָּה — מִתְקַבֵּלֶת, יֵשׁ תַּפְלָה שְׂמִתְקַבֵּלֶת אַחַר שְׁעָה, יֵשׁ תַּפְלָה שְׂמִתְקַבֵּלֶת אַחַר יוֹם אֶחָד, וְיֵשׁ תַּפְלָה שְׂאֵחַר שְׁבוּעָה, וְיֵשׁ תַּפְלָה שְׂאֵחַר חֹדֶשׁ וְשָׁנָה, אוֹ אַחַר כַּמָּה שָׁנִים, אָבֵל אִף תַּפְלָה לֹא הוֹלֶכֶת לְרִיק, כָּל תַּפְלָה, כָּל תַּחֲנֻנָּה, כָּל בְּקָשָׁה שְׂמִבְקָשִׁים וּמִתַּחֲנֻנִים לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, אֵינָה הוֹלֶכֶת לְטִמְיוֹן, וְלִכְּנֵן לְקִנּוֹת מִדַּת הַסְּבֻלָּנוֹת זֶה הַחֲשׂוֹב בְּיוֹתֵר. הָאִשָּׁה צְרִיכָה לְסַבֵּל מֵהִילָדִים, מֵהַבְּעַל וְכוּ', וְאִיךָ קוֹנִים מִדַּת הַסְּבֻלָּנוֹת? עַל-יְדֵי אַמוּנָה, צְרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּעַצְמָנוּ שְׂהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֶה עַמָּנוּ, אֶתְנוּ וְאַצְלָנוּ, אִם אָדָם רוֹצֵה לְדַעַת אִם יֵשׁ לוֹ בְּאַמַּת אַמוּנָה, עָלָיו לְמַדֵּד אֶת חֶלֶק הַשְּׂמִחָה שְׂיֵשׁ לוֹ. מִדּוּעַ אָדָם אֵינּוּ בְּשְׂמִחָה? מִסְּבִיר רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי אֵין לוֹ אַמוּנָה, אִם הִיְתָה לְאָדָם אַמוּנָה לְדַעַת שְׂהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֶה וְרוּאָה אוֹתוֹ וְשׂוֹמֵעַ אוֹתוֹ, הִיְהִי שְׂמִיחַ מְאֹד, וְהִיְתָה לוֹ סְבֻלָּנוֹת לְעִבֹר אֶת כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, וְהִיְהִי מְחֻפָּה וּמִמְתִּין עַל כָּל דְּבָר. אִף דָּא עָקָא, שְׂמֵרֵב הַצְּרוּת נִשְׁבֵּר הַמִּיחַ וְהַכֹּחַ, עַד שְׂאֵין מְסֻגְלִים לְקִנּוֹת לְעַצְמָנוּ מִדַּת הַסְּבֻלָּנוֹת, וְאֵנוּ מִתְרַגְּזִים מְכֹל דְּבָר קָטָן, וְזֶה הַפָּגָם הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר.

וְלִכְּנֵן אִיךָ מוֹדְדִים אֶת מִדַּת הַסְּבֻלָּנוֹת? אִם אֲנַחְנוּ נִהְיָה שְׂמִיחִים וְעֵלִיזִים, זֶה סִימָן שְׂיֵשׁ לָנוּ אַמוּנָה, וְזֶה סִימָן שְׂאֵנוּ סְבֻלָּנִים. וְאִיךָ זוֹכִים לְשְׂמִחָה? אֲשֶׁר טָבַע שֶׁל אָדָם שְׂנוֹפֵל לְעַצְבוֹת וּלְדַכְאוֹן, וּבִפְרָט אִשָּׁה נִמְשַׁכֶּת לָזֶה, כִּי הִיא תְּשׁוּשָׁה וְחִלוּשָׁה, עַד שְׂאֵפְסוּ כַחוּתֶיהָ הֵן לְיִלְדִים, הֵן לְפִרְנָסָה, הֵן לְבֵית וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אִם הִיא מִתְחַזְּקֶת וּמְשַׁמַּחַת עַצְמָהּ בְּכָל הַכַּחוֹת, שׂוֹמַעַת כְּלֵי נְגִינָה, מְשַׁמַּחַת אֶת בְּעֵלָהּ וְהִילָדִים, נוֹתֶנֶת לְכֹל מְשׁוּמֶת לֵב, מְכַבֶּדֶת אֶת בְּעֵלָהּ וּמְיַקְרֶת אוֹתוֹ, וְשׂוֹמֶרֶת עַל שְׁלוֹם-בֵּית, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, אֲזִי זוֹכָה לְחַיִּים עֲרָבִים וְנִעִימִים.

לָךְ לָךְ מֵאַרְצָךְ, כְּשִׁחֻזְרִים בְּתִשׁוּבָה צְרִיכִים לְעֹזֵב אֶת כָּל

הָאֲרִצִּיּוֹת, וְכֵן אֵת כָּל הַטְּבַע הָרַע שֶׁקָּבְלוּ בְּבֵית, אֵין זֹאת אוֹמֶרֶת, חֵס וְשְׁלוֹם, לְזַלְזַל בַּהוֹרִים, אִף שֶׁעֲדִין לֹא שָׁבוּ בְּתִשְׁבָּה, וּרְחוּקִים הֵם מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת, אִף עַל הַיְלָדִים לְקַיֵּם מִצְוֹת כַּבוּד אָב וְאִם, וּמִי שֶׁמְזַלְזַל בַּהוֹרָיו — לְבִסוּף יִלְדִיו מְזַלְזָלִים בּוֹ. כָּל יוֹם וְיוֹם צְרִיכִים לְצַלְצַל לַהוֹרִים לְשָׂאל בְּשְׁלוֹמָם, כַּמָּה זְמַן זֶה אוֹרֵךְ? ! כַּמָּה אֲגוּרוֹת זֶה עוֹלָה? ! וְלַהֲתַעֲנֵן בָּהֶם, וְלְדוֹבְבָם וּלְשִׁמְחָם, וְלַהֲיוֹת עִמָּהֶם בְּקֶשֶׁר טוֹב, אֲשֶׁר אֵין מִצְוָה גְדוֹלָה מִזֹּו. וְאֶפְלוּ שֶׁרְחוּקִים הֵם עֲדִין מִהִיָּדוּת, וּבְדַרְךָ כָּלֵל אִם תַּעֲשׂוּ כֵן, לְבִסוּף יִשׁוּבוּ גַם הֵם בְּתִשְׁבָּה. וּבּוֹדָאי בַּד בְּבַד עִם הַכַּבוּד שֶׁמְכַבְּדִים אוֹתָם, צְרִיכִים לְהַקְפִּיד עַל קִלְחָה כְּבַח־מוֹרָה, וְעַלִּיהֶם לִידַע שֶׁאַתֶּם שׁוֹמְרִים שַׁבָּת, שׁוֹמְרִים כְּשֵׁרוֹת, הוֹלְכִים בְּצַנִּיעוֹת כְּבַת יִשְׂרָאֵל אֲמִתִּית וּכְשֵׁרָה. וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְסַפֶּרֶת שְׁעֵרוֹת רֵאשָׁה לְגַמְרִי, אֲשֶׁר בְּזָה מְבִיאָה בְּרָכָה בְּבֵית, כִּי בְּזָה שְׁנַתְּגַלֶּה הַשְּׁעָר, גּוֹרְמִים לְקַלְלָה בְּבֵית, וְלַעֲנִיּוֹת, וְלִילְדִים בְּלַתִּי מְצַלְחִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.

נָא וְנָא רְאִינָה לַהֲיוֹת בְּשִׁמְחָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְלִשְׂמַח זֹו אֵת זֹו, כִּי הַשְּׁמִיחָה מְבִיאָה שְׁפַע גְדוֹל בְּבֵית. וּמֵאַיִן יוֹדְעִים שֶׁמְאַמִּינִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? אִם יֵשׁ סִבְלָנוֹת וְשִׁמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁמְקַרְבִּים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וּבְאַמֶּת לֹא צְרִיכִים לְדַחֵק אֵת הַשְּׁעָה. בּוֹדָאי יִשְׁנֵן גְּזֵרוֹת מְלִמְעָלָה שֶׁאֵינָנוּ מְבִינִים, אָבֵל מַה שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה — זֶה לְטוֹבָה.

תְּרָאוּ אֵילֹו צְרוֹת אָנִי עוֹבֵר, וְאֵינָנִי דוֹחֵק אֵת הַשְּׁעָה, אֵלָא אָנִי מְרַבֶּה בְּתַפְלָה, כִּי אָדָם צְרִיף לִידַע שֶׁזְּמַנּוֹ מְסוּר בִּידֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַעֲקָר לֹא לְבַטֵּל אֵת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּהֶבֶל וָרִיק.

דוֹד הַמְּלָךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים לֹא, טז): "בְּיָדְךָ עֲתוֹתַי" — הַעֲתוֹת וְהַזְּמַן שְׁלִי זֶה בְּיָדְךָ יִתְבַּרֵךְ, וְלִכֵּן "הַצִּילֵנִי מֵאוֹיְבֵי וּמִרוּדְפֵי", הֵינּוּ אִם אָדָם דוֹחֵק אֵת הַשְּׁעָה, אָזִי הוּא הָאוֹיֵב וְהַרוּדֵף שֶׁל עֲצָמוֹ, כִּי אֵין יְכוּלִים לְקַבֵּל כָּל מַה שְׁרוּצִים בְּבַת אַחַת, רַק צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ אֵת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּסִבְלָנוֹת גְדוֹלָה. מַה הִיָּה פָגַם עִם יִשְׂרָאֵל בְּחַטָּא הַעֲגָל? אָבְדָה לָהֶם אֲמוּנַת חַכְמִים, וּבְמִקוֹם לְהִמָּתִין בְּסִבְלָנוֹת

לְשׁוּבוֹ שֶׁל מְנַהִיגֵם, אָמְרוּ הָעֶרְב־רַב: "כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ לֹא יָדַעְנוּ
מֶה הִיָּה לוֹ" (שְׁמוֹת לב, א), וְעָשׂוּ עֶגְלָה. יֵשׁ הַרְבֵּה שְׁנוּפְלִים בְּדַעְתָּם
בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, וְהוֹלְכִים וְעוֹשִׂים לְעֶצְמָם עֶגְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. שְׂכָחוּ
שֶׁהַצְּדִיק הִזָּה הוֹצִיאָם מֵהַבּוֹץ, הַצְּדִיק הִזָּה חִזַּק וְעוֹדֵד וְשִׂמַח אֶתְכֶם,
חִתָּן אֶתְכֶם, הֵבִיא לְכֶם כָּל־כֶּף הַרְבֵּה נַחַת, וְצָרִיכִים רַק לְהִמָּתִין
וּתְרָאוּ יְשׁוּעָה. וְזֶהוּ שְׂאוֹמֵר דּוֹד הַמְּלִיךָ: "בִּיָּדְךָ עֲתוּתִי", הַעֵת וְהַזְּמַן
שְׁלִי זֶה בְּיַד שְׁלֹךְ, אָבֵל "הַצִּילֵנִי מֵאוֹיְבֵי וּמֵרֹדְפָי", אִם אֲדַחֵק אֶת
הַשְּׁעָה אֲנִי רוֹדֵף שֶׁל עֶצְמִי, אֲנִי הָאוֹיֵב שְׁלִי. וְלִכֵּן צָרִיכִים לְהִתְאַוֵּר
בְּסִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה, וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה.

וְאִם אָדָם שׂוֹאֵל — לְמָה קָרָה לִי כֶּף, לְמָה עָבְרוּ עָלַי חֲדָשִׁים
וְשָׁנִים כָּל־כֶּף קָשִׁים? זֶה מְנַסְתְּרוֹת הַבְּרִיאָה. וְהַעֲקָר לְעֵמֶד בְּנִסְיוֹן
וְלְהִחְזִיק מֵעֵד הַסּוּף, וְאַשְׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לָזֶה, אַשֶׁר לְרַב טוֹב
הַצֶּפּוֹן יִזְכָּה, וְלִשְׂמֻחָה עֲצוּמָה.

רְאִינָה לְקִנּוּת לְעֶצְמָכֶם מֵדַת הַשְּׂמֻחָה, כְּדֵי לְהִמָּתִיק כָּל הַדֵּינִים,
וְהִתְחַזְּקוּ בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁלֹּא תִשְׁמְעוּ שׁוֹם רַע עַל הַצְּדִיק, וְכֶּף
אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן פ'), שְׂבִינֵי־אָדָם יוֹתֵר גְּרוּעִים
וּמְסַפְּנִים מִהַסַּמ"ךְ־מ"ם, וְיִכּוּלִים לְפִתּוֹת אֶת הָאָדָם וּלְעַקֵּם לוֹ הַדַּעַת
וְהַשְּׂכָל יוֹתֵר מֵהַיָּצָר הָרַע.

נָא וְנָא רְאִינָה לְשִׂמְחָה אֶת בְּנֵי בֵיתְכֶם, הֵן אֶת הַבַּעַל וְאֶת
הַיְלָדִים, וְלִהְפִיג כָּל מֵינֵי מִתְחִים בְּבֵית, וְהִסְרַנָּה אֶת הַלַּחֲץ וְהַדְּחַק,
וְכָל זֶה בָּאֵם תִּתְחַזְּקֶנָּה בְּמֵדַת הָאֲמוּנָה, לְהַכְנִיס אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא בֵּינֵיכֶן, לְהַכְנִיס אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּתוֹךְ הַבֵּית, לְדַבֵּר עִם
הַבַּעַל וְהַיְלָדִים מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְלְהִתְחַזֵּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְהִאֲמִין שֶׁהַכֹּל
מְלַמְעָלָה, וְלְהַכְנִיס אֹיְבָה שְׂמֻחָה בְּתוֹךְ הַבֵּית, אֹיְבָה שֶׁל שְׁלֹנָה
הַנֶּפֶשׁ, אֵיזָה עֲנֵג וְנֵעֵם הוּא זֶה. אוֹ אֲזוּ יִשְׁפִיעַ עָלֵיכֶן הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא שְׂפַע גְּדוֹל מְאֹד.

תִּסְתַּכְּלָנָה עָלַי אֵיזָה צַעַר וְיִסּוּרִים אֲנִי עוֹבֵר, אֵךְ אֲנִי יוֹדֵעַ,
שֶׁהַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְגַם הַמַּקַּל שְׂמֻחָה בִּי — הַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ.
וְלִכֵּן צָרִיךְ לְשׁוּב עַד הַמַּכָּהוּ.

מה אמר לכן! אַחַד מֵהַיְסוּדוֹת בְּשָׁלוֹם-בֵּית — לְתֵת תְּשׁוּמַת לֵב לַבַּעַל, וְתַכְּף כְּשֶׁשָׁב הַבֵּיתָה, לְכַבְּדוֹ וּלְיַקְרוֹ מְאֹד, וְלִתֵּן לוֹ כָּל צְרָכָיו. אִם תִּצְיַתְנָה אוֹתִי בְּזֶה, תִּזְכִּינָה לְחַיּוֹת חַיֵּי גֵן-עֵדֶן.

הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע קָרַב הֵמוֹן אֲנָשִׁים לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִמַּד לְתַלְמִידָיו אֱמוּנָה וְסִבְלָנוּת. וּבֵין תַּלְמִידָיו הָיָה צַדִּיק קָדוֹשׁ רַבִּי יַעֲקֹב יוֹסֵף, שֶׁהָיָה בַּעַל הַתּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף. בְּתַחֲלָה בָּא לַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע, וְשָׁמַע מִמֶּנּוּ שֶׁכָּל מַה שְּׂרוּאִים וְשׁוֹמְעִים — הַכֹּל זֶה הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן מַה לְהִיּוֹת בְּלַחֵץ וּבְמַתַּח וּבַעֲצָבִים, הֲלֹא אָנוּ בִּידֵי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אָדָם לְעֵתִים נִעְשֶׂה הַשׁוֹנֵא הַכִּי גָדוֹל לְעַצְמוֹ, אִם אָדָם אֵינוֹ בְּשִׂמְחָה, אִם הוּא רַב עִם זֹולָתוֹ, הוּא הַשׁוֹנֵא הַכִּי גָדוֹל שֶׁל עַצְמוֹ. וְהַתְּלִמִּיד בַּבַּעַל הַתּוֹלְדוֹת הָיָה צַדִּיק קָדוֹשׁ, אֲבָל הִלֵּךְ בְּגִבּוּרָה וּבְקִדְשָׁה, וְהָיָה קוֹפֵדֵן גָּדוֹל, וְכִשְׁפָּא לַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע לְמַדוֹ הַצַּדִּיק, שֶׁיַּדַּע שֶׁכָּל מַה שְּׂקוֹרָה בְּעוֹלָם זֶה רַק מֵאֵתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵין דְּבָר בְּלֵי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע לְתַלְמִידוֹ: לֵךְ תִּשְׁמַע בַּחוּץ מַה בְּנֵי אָדָם מְדַבְּרִים, וְתַדַּע לֵךְ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְדַבֵּר, וְתַפְסִיק עִם הַגִּבּוּרָה דְקִדְשָׁה שְׁלֵךְ. לֵךְ נָא בְּסִבְלָנוּת וּבְשִׂמְחָה, וְלֹא בְדִרְדֵּר קוֹפֵדֵנוֹת.

פַּעַם אַחַת הִזְמִינֵהוּ לְהִיּוֹת סִנְדֵּק בְּבֵרִית, וְאֶצְלוֹ אָרַךְ זְמַן הַרְבֵּה עַד שֶׁבָּא, כִּי הִכִּין עַצְמוֹ בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, בְּיַחְוָדִים וּבְשִׂמּוֹת, וְהִנֵּה הַיּוֹלְדֵת בְּבֵית-הַכִּנְסֵת, הַתִּינוּק בְּבֵית-הַכִּנְסֵת, הַקָּהָל מִמְתִּין, וְעַדִּין לֹא הִגִּיעַ, כִּי הִכִּין עַצְמוֹ לְהִיּוֹת סִנְדֵּק (סִנְדֵּק שֶׁהוּא צַדִּיק, גַּם הַיֶּלֶד יִהְיֶה צַדִּיק) וּמֵאֲחַר שֶׁהִתְמַהֵמָה כָּל-כֶּף, אָזִי נָטְלוּ אֵיזָה יְהוּדֵי פֶּשׁוּט לְסִנְדֵּק, וְתַכְּף פְּשׁוּטִים הַבְּרִית הוּא הִגִּיעַ, וְהָיָה בְּהַקְפָּדָה גָּדוֹלָה מְאֹד. שָׂכַח כִּי רַבּוֹ הִזְהִירוֹ שֶׁלֹּא לְהִיּוֹת כְּעֶסֶן וְקוֹפֵדֵן. בְּכֵן, הִלְכוּ לְטַל יָדִים וְעָרְכוּ אֶת הַסַּעֲדָה, וְגַם הוּא הִשְׁתַּתֵּף בָּהּ, וַיֵּשֶׁב בְּרֹאשׁ הַשְּׁלֶחָן וְהִצְטַרֵּף לְסַעֲדָה. אֲבָל הָיְתָה לוֹ קוֹפָדָה עַל שֶׁלֹּא חָפוּ לוֹ. וְהִנֵּה נִכְנַס אָדָם עָנִי, בְּגִדָיו קְרוּעִים וּבְלוּיִים וּמֵרָאֵהוּ אוֹמֵר דְּלוֹת וְעֵנִיּוֹת גָּדוֹלָה

מָאד. וּבַעַל-הַבַּיִת הַקְּדִימוֹ בְּשָׁלוֹם, וּשְׁאָלוֹ: מָה אַתָּה רוֹצֶה? חֲלָה קִטְנָה אוֹ גְּדוֹלָה וְכוּ', אַתָּה רוֹצֶה אֶת זֶה? (וְהַצְבִּיעַ עַל הַחֲלָה הַגְּדוֹלָה?) וְעֵנָה הָעֲנִי: שְׂיֵהֶיָה כָּךְ. וְנִטַּל יָדַיִם. אַחֲר־כֵּן הֵבִיא לְפָנָיו מִנָּה גְּדוֹלָה שֶׁל דָּג וּשְׁאָלוֹ: זֶה מִסְפִּיק בְּשִׁבְלִיכֶם? וְעֵנָה הָעֲנִי: שְׂיֵהֶיָה כָּךְ. אַחֲר־כֵּן הֵבִיא לוֹ מָרְק וּשְׁאָלוֹ: אַתָּה רוֹצֶה אֶטְרִיּוֹת אוֹ קִנְיִדְלֶךָ וְכוּ'? וְאָמַר: שְׂיֵהֶיָה כָּךְ. וְאַחֲר־כֵּן: אַתָּה רוֹצֶה עוֹף? וְעֵנָה: שְׂיֵהֶיָה כָּךְ, עַל כָּל מֵאֲכָל שֶׁשְׂאֲלוֹהוּ אָמַר: שְׂיֵהֶיָה כָּךְ, עַד שֶׁשָּׁחַקוּ כֻּלָּם מִתְּשׁוּבוֹתָיו. וְהִנֵּה נָפַל מְעִילוֹ עַל הָאָרֶץ, וּשְׂאֲלוֹהוּ: זֶה שְׁלֶךָ? וְעֵנָה: שְׂיֵהֶיָה כָּךְ וְכוּ'. רַק הַצְדִּיק הַקְּדוֹשׁ בַּעַל 'הַתּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף' לֹא שָׁחַק, וְנִזְכָּר בְּדַבְרֵי רַבּוֹ, שֶׁאָמַר: כָּל מִה שֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ — זֶה מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם אוֹמֵר עַל כָּל דְּבָר "שְׂיֵהֶיָה כָּךְ", גַּם אֲנִי צָרִיךְ שְׁלֹא לְהַקְפִּיד, אֲזוֹ לֹא נִתְּנָה לִי סִנְדָקְאוֹת — שְׂיֵהֶיָה כָּךְ, וְלָמָּה שְׂאֲהֶיָה בְּכַעַס?! וְאַחֲר־כֵּן הִתְּבוֹדַד לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְאָמַר: "רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מִי הִיָּה אָדָם זֶה?" וְגִלּוֹ לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, שֶׁזֶה הִיָּה אֱלֹהֵי הַנְּבִיא, שֶׁבָּא לְלַמְדוֹ לְמוֹד חָשׁוּב זֶה, לְקִנּוּת לְעֲצֻמוֹ מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְלֹא לְהַקְפִּיד כָּלֵל וְכָלֵל, אֲלֵא עַל כָּל דְּבָר לוֹמַר: "שְׂיֵהֶיָה כָּךְ".

אִם הָאִשָּׁה הִיָּתָה מְרַגְּלָה עֲצָמָה בַּבַּיִת לוֹמַר עַל כָּל דְּבָר: "שְׂיֵהֶיָה כָּךְ", הַבַּעַל מְקַפֵּיד, הִיא עוֹנָה: "שְׂיֵהֶיָה כָּךְ כִּפִּי שְׂאֲתָה רוֹצֶה", הַיְלָדִים מוֹצִיאִים אוֹתָהּ מִדַּעְתָּהּ, הִיא נִינוּחָה וְסַבְּלָנִית, וְאֵינָה מְקַפֵּידָה, אֲזִי הִיָּתָה חַיָּה חַיִּים קָלִים וְטוֹבִים יוֹתֵר.

מַעֲלַת הָאִשָּׁה הִיא גְּבוּהָה בְּמָאד מְאֹד. הִנֵּה הָאִשָּׁה מְבָרַכַת כָּל יוֹם בְּרָכָה: "שְׁעֲשֵׁנִי כְּרַצוֹנוֹ", שֶׁזוֹ מַעֲלָה הַרְּבָה יוֹתֵר גְּבוּהָה מִן הָאִישׁ, כִּי הִיא מְבַטֵּלַת עֲצָמָה לְגַמְרֵי אֱלֹו יִתְּבַרְךָ, שְׁעֲשֵׁנִי כְּרַצוֹנוֹ — שְׂיֵהֶיָה כָּךְ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲשִׂיתָ עִמִּי כִּפִּי שְׂאֲתָה רְצִיתָ, וְאִשָּׁה שֶׁמְחַדֵּירָה בְּעֲצָמָה אֶת הַדַּעַת הַזוֹ, לִידַע — שְׂיֵהֶיָה כָּךְ, שֶׁכִּפִּי שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֶה — כָּךְ יֵהֶיָה, מַעֲלָתָה גְּבוּהָה לְאִין עָרֶךְ. וְעֲלֶיהָ לְהַחֲשִׁיב אֶת מַעֲלָתָה הַנִּשְׁגָּבָה הַזוֹ, וְלִידַע כַּחַה וְחִשְׁבּוּתָהּ.

נָא וְנָא רְאִינָה לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמָכֶן דְּבוּרִים אֱלֹו, וְלִדְבַק עֲצָמָכֶן

אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִשְׁיַח כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְכֶּן לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִידַע שְׁכַל הַקּוֹרָה עִמָּכֶן, הַכֹּל מִלְמַעְלָה, וּבִזְוָה תַחְיִינָה חַיִּים טוֹבִים וְנַעֲמִים. הִיָּה יְהוּדִי, חֵיט פְּשׁוּט בְּפּוֹלְנָאָה, שְׁקֵנָה חֲלָקָה בְּבֵית הָעֲלָמִין, וְאִף אֶחָד לֹא יָדַע, וּבְכֹל יוֹם כְּשֵׁאִישׁ לֹא רָאָה, הַתְּגַנֵּב וַיֵּצֵא לְבֵית הָעֲלָמִין, וְעָמַד שָׁם וּבְכָה, וְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, פַּה אֶהְיֶה, פַּה יִקְבְּרוּ אוֹתִי, עֲזֹרְנִי שְׁלֹא אֶהְיֶה בְּכַעַס, שְׂאֵהְיֶה תְּמִיד שְׂמֵחַ, וְלֹא אֵלֶךְ מִמְרָמֵר, שְׁלֹא אָרִיב עִם אִף אֶחָד, הִנֵּה פַה הַתַּחֲנָה הָאֲחֵרוֹנָה שְׁלִי, פַּה אָנִי מְסִים אֶת הַחַיִּים, וְלָמָּה אִם-כֵּן אֲתַרְגֵּז וְאֶכְעַס עַל אִיוֹ בְּרִיָּה". וְהִיָּה נוֹהֵג לוֹמֵר: "שִׂיְהִיָּה כָּף, שִׂיְהִיָּה כָּף". לְיָמִים, בְּעַל הַתּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בָּא לְבֵית הָעֲלָמִין הַזֶּה בְּעַת לְוִיָּה כְּלִשְׁהִי, וְהַרְגִישׁ שֶׁבְּאִיוֹ חֲלָקָה מְאִיר אֹר גְּדוֹל מְאֹד, וְחָשׁ רִיחַ גִּין-עֵדֶן. וְעַל-כֵּן הֵלֵךְ וְקָנָה חֲלָקָה לְיַד הַמְּקוֹם הַזֶּה. וְכֵן מִצְדָּה הַשְּׁנִי שֶׁל הַחֲלָקָה קָנָה הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ ר' לִיִּב מוֹכִיחַ. לְיָמִים, נִפְטַר הַחֵיט, וְקָבְרוּ אוֹתוֹ בַּחֲלָקָה שְׁקֵנָה. וּכְשֶׁנִּפְטַר בְּעַל הַתּוֹלְדוֹת, לֹא רָצוּ הַתְּלַמִּידִים לְקַבְּרוֹ לְיַד הַחֵיט וְכוּ', אֲבָל הָיִיתָ שֶׁהֵנִיחַ צְנוּאָה שְׂרוּצָה דִּיקָא אֶת הַמְּקוֹם הַזֶּה, הַצְּרִכּוּ לְקַיֵּם צְנוּאָתוֹ. לְמִדִּים מִכָּאן מַעֲלָתוֹ שֶׁל כָּל יְהוּדִי וְיְהוּדִי אֶפְלוּ הַפְּשׁוּט בִּיּוֹתֵר, שְׁמַדְבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְכָל אֲשֶׁר קוֹרָה עִמּוֹ יוֹדַע וּמְרַגֵּישׁ שֶׁזֶה מֵאֵתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְכָף הִיָּה רָצוֹן הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקוֹ!

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶּן, שֶׁתְּרַאֲיֵנָה לְנִסְעַ מַפְעַם לְפַעַם לְקַבְּרוֹת צְדִיקִים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כְּגוֹן: לְצִיּוֹן רַבִּי מְאִיר בְּעַל הַנֶּסֶס זִי"ע, וְלַהַדְלִיק שָׁם גַּר מִשְׁמֵן שְׁתְּבִיאוֹ עִמָּכֶן, וְתַבְקָשְׁנָה עֲלֵיכֶן וְעַל בְּעֲלֵיכֶן וְעַל יְלָדֵיכֶן, שִׁיִּצְלִיחוּ בְּכֹל מַעֲשֵׂיהֶם, וְיִהְיוּ בְּרִיאִים, כִּי כָּלְנוּ יְקוּקִים לִישׁוּעוֹת, וְתֵאמְרָנָה: "אֵלֶּהָ דְמְאִיר עֲנִי", "אֵלֶּהָ דְמְאִיר עֲנִי". תְּסַעְנָה גַם לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי בְּמְרוֹן, תְּסַעְנָה לְחַנְיָה הַמְּעַגֵּל בְּחִצּוֹר, וְלִשְׁנֵי בְּנָיו, שְׁהִיָּה לָהֶם כַּח אֲדִיר בַּתְּפִלָּה. תְּסַעְנָה לְרַבִּי עֲקִיבָא, לְרַבִּי מַרְבַּ"ם, לְרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זַפְאִי וְחַמְשַׁת תְּלַמִּידָיו, רַב אַמִּי וְרַב אַסִּי וְכוּ' וְכוּ', אֵין מַעְלָה גְּדוֹלָה מִזֶּה — מְלַהֲתַפְלֵל בְּקַבְּרוֹת צְדִיקִים, וְלִבְקֵשׁ מֵאֵתוֹ יִתְבַּרֵּךְ כָּל צְרָכֵיכֶם, אֵילוּ יִשׁוּעוֹת יְכוּלִים לַפְּעַל אֲזוֹ, אִם יִהְיֶה לְכֶן שְׁכַל וְתִשְׁתַּחֲנֶנָה עַל קַבְּרוֹת צְדִיקִים,

ותכפינה לפניו יתברך, אין לתאר ולשער מעלתכן, כי תפלותיכן חשובות מאד לפניו יתברך.

הנה החילוני לומר בתפלה: "משיב הרוח ומוריד הגשם", וראיתי לפרש: אם אפה תשיב את הרוחניות להקדוש־ברוך־הוא, ותתפלל ותדבר אליו יתברך, אזי "ומוריד הגשם", שהקדוש־ברוך־הוא יוריד לנו את הגשמיות — פרנסה בשפע ובכוח. יעזר הקדוש־ברוך־הוא, שבזכות התפלה, בזכות השמחה, בזכות הסבלנות, בזכות האמונה, נזכה להתקרב יותר ויותר אל הקדוש־ברוך־הוא, ונתחזק באמונת חכמים.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט עד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וירא, י"ד חשון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

עכשו חזרתי לביתי מהנסיעה הקדושה בארץ ישראל, ומצאתי את מכתבך, ומה מאד עגמה נפשי בקראי דברך, ופלא על גבי פלא כל סגנון המכתב שלך כאלו אני עושה הפליה בין אשכנזים לספרדים וכו' וכו', הלא מי עוד מקרב ספרדים פמוני, ובזה אני יכול להתגאות בבית־דין של מעלה, כי ממש אני מוסר את נפשי בשביל אחינו בני ישראל הספרדים, ועל־כן איני יודע מי הכניס בך את הלשון־הרע הזה, והיה פדאי לי מאד מאד לדעת מי הוא זה, כדי להסיר את התולעת מתוכנו, כי בחסדו יתברך, אנו זוכים עכשו להקים קהלה נפלאה של אברכים רציניים, ויש בדעתי להכניס עכשו ראש הכולל רציני, באפן שיהיה המקום מקום תורה, ועל־כן איני רוצה שתהיה בינינו איזו תולעת או מחרחר ריב, פידוע אשר רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על מחרחרי ריב, ומוהרנ"ת ז"ל היה

מֵרַחֵק לְגַמְרֵי מַמְנוֹ — בַּעַל מַחְלָקֶת וּמַחְרָחֵר רִיב וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן תּוֹצִיא אֶת הַדְּמִיוֹנוֹת הָאֵלוּ מֵרֵאשֶׁף וְכוּ' וְכוּ'.

ואודות גבאי, תאמין לי שזה אינו דבר קל בכלל, למשל לא היה לי מי שיעמד אצלי, ולקחתי את ... גרו ואיר, והצריך להיות ער עד שעה ארבע בבקר, ואיך היתה אשתך מנחת אותך לעמד שעות על גבי שעות עד קדם אור היום לעמד אצלי? ! הלא ... גרו ואיר בעצמו נפל על פניו מרב חלשה, ושאל אותי: איך יש לי כחות כאלו וכו' וכו'. ובאמת עליך לדעת, כי גבאי הוא ראשי תבות: ג'למוד ב'ין א'נשים י'ריבים, כי מי נכנס אצלי? אנשים מרי נפש הצריכים חזוק, או לעשות שלום-בית, או משפחות שצריכים לעשות שלום וכו' וכו', והגבאי צריך לישוב בחוץ שעות על גבי שעות, ולחכות וגם חוטף בזיונות, כי כל אחד צועק שהוא בא קדם וכו' וכו', וזה לא בשבילה, כי אם אחד יבזה אותך ואתה עדין נפש, ממילא תשבר, בכך יותר טוב לך להיות גבאי פזה להכניס בך א'דירנו ב'וראנו ג'ואלנו י'וצרנו, שתכניס בדעתך אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ותמיד תחזיק במדת החסד, שהיא מסטרא דימינא, אשר הוא גם-כן ראשי תבות: ג'ב'א'י' — א'נא ב'כח ג'דלת י'מינך, על-כן איני יודע למה אתה צריך להיות כל-כך בחלישות הדעת, מפני הבלים והבלי הבלים, שמסיתים ומדיחים אותך ומחלישים את דעתך תמיד.

ואודות הנסיעות, תאמין לי, שלי לא חסר מי שיקח אותי, אף אתה בקשת ממני מאד, שאסע עמך, אזי נסעתי עמך, אבל אם זה קשה לך, לא חסר לי רכבים לנסע, ובענין הפסך, תאמין לי, שלא נתתי לאף אחד כסף רק ל... שהיה תקוע באמצע הדרך פעם אחת, ולא היה לו לשלם על הבגוזין. ועל-כן ראה להוציא מעצמך את החלישות הדעת שהכניסו בך, ותחזק את עצמך בכל מיני אפנים, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ואז טוב לך כל הימים.

לדעתי, היית צריך לפתח איזה עסק בפרנסה, או על-כל-פנים

לקחת חברותא וללמד עמו, כי השעמום והבדוד משבר את האדם מאד מאד, ויש לו זמן לחשב מעצמו, כי באמת אסור לאדם לחשב מעצמו, תמיד צריך להתקדם רק לחשב מהקדוש-ברוך-הוא.

תאמין לי, שאתם משפחה מאד מאד מצלחת, ואנשי שלומנו מסתכלים עליכם כמו על מודל, ובפרט אשתך עוזרת מאד לנשות אנשי שלומנו, ועל-כן אל תכנס ביניכם חלישות הדעת, אדרבה, אתם צריכים להתחזק מאד מאד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ראה להדביק את עצמך בו יתברך, אשר זה עקר התכלית בזה העולם, להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, ולחשב רק ממנו יתברך, ועל-ידי-זה תצליח את דרכך תמיד.

נא ונא ראה לכתב לי וממש תחיני, כי נפשך קשורה בנפשי, ואת גדל הנסים שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, זה נעלם ממך לגמרי, כי סוף כל סוף בודאי תהיה לכם וילה פה ביבנאל, ואתם משפחה לדגמא לכל אנשי שלומנו בכל המובנים, ועל-כן תוציא את כל החלישות הדעת שנכנסה בך, ותתחיל להתמיד בלמוד התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר ותקונים, וספרי רבנו ז"ל, ואז תצליח את דרכך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט עה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וירא, י"ד חשון ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד צר לי על הבזיונות שאתם סובלת וכו', אבל עליך לדעת, כי כף הוא מי שעוסק בצרכי צבור, שההכרח לסבל בזיונות ושפיכות דמים, ואם פונתך רק לשמים, את לא צריכה לשים לב לשום בריה שבעולם, אני רואה בחוש עין

בְּעֵינַי, כִּי מְנַסִּים אוֹתָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, וּתְהִלָּה לְאֵל, עַד עֲכָשׁוּ עִמְדָנוּ
 בְּנִסְיוֹן עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד
 מֵעַט יִהְיוּ לָנוּ מְבָנִים מִשְׁלָנוּ, וְלֹא נִצְטָרֵף לְהַגִּיעַ לְשִׁלְחַן אַחֲרֵים
 וְכוּ', הָעֵקֶר רְאֵי לְחִזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּה, כִּי הַחֲנוּף
 הֵן לְבָנִים וְהֵן לְבָנוֹת הֵם הָעֵינַיִם שֶׁל הָאָדָם, וּכְמוֹ שְׁאָדָם זֶהִיר
 וְשִׁמּוֹר שְׁלֹא יִשְׁחַק בְּאִישׁוֹן עֵינָיו, כְּמוֹ-כֵן צְרִיכִים לִהְיוֹת זֶהִיר
 וְשִׁמּוֹר לֹא לְשִׁחַק בַּחֲנוּף הַיְלָדִים, וְעַל-כֵּן רְאֵי לְהִמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדָה
 הַקְדוּשָׁה הַזֹּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה
 גְּדוּלָה — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְרַק צְרִיכִים אִמָּץ לֵב
 וְהַתְחַזְּקוֹת, וְלֹא לָשִׁים לֵב בְּכָלֵל אֶל הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין שֵׁישׁ מֵצַד
 הַהוֹרִים וְהֵן מֵצַד הַמּוֹרוֹת, אֵף מָה, זְמַן הוּא זְמַן, הַמּוֹרוֹת צְרִיכוֹת
 לְדַעַת, שֵׁישׁ עֲלֵיהֶן אַחֲרִיּוֹת הַכִּי גְדוּלָה, וְהֵן צְרִיכוֹת לְבוֹא בְּזְמַן, וְזֶה
 לֹא מִשְׁחַק יְלָדִים, וְאֵת צְרִיכָה לְעַבֵּד עַל הַזְּכוֹת הַזֹּה, וְשׁוּם דְּבָר
 שְׁבַעוּלָם לֹא יִבְלָבֵל אוֹתָךְ, וְאִפְלוּ שְׁתַּקַּבְּלִי בְּזִיוּנוֹת, חֶסֶד-וְשָׁלוֹם
 וְתִסְבְּלִי, לֹא תִשְׁמִי לֵב אֶל זֶה.

אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְלֹא
 תִצְטָרֵכִי לְהַגִּיעַ לְשׁוּם אֵי נְעִימוֹת, חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.

נֹא וְנֹא רְאֵי לְחִזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוּל
 אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּכְמוֹ שְׁרָאִינוּ עַד עֲכָשׁוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת שְׁעָשָׂה
 עִמָּנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כֵּן עוֹד נִרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֵׁיַעֲשֶׂה עִמָּנוּ עַל
 כָּל פָּרֵט וּפָרֵט, כִּי גְדוּל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, הָעֵקֶר לְהַכְנִיס אֶת
 עֲצָמוֹ בְּאִמּוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַכֵּל רַק מִמָּנוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲשֶׁרִי
 וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד בְּעַת שְׁצַר וּמֵר לּוֹ, וּמִתְחַבֵּר עֲצָמוֹ
 אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵז בּוֹדָאֵי לֹא יִפְסִיד שׁוּם דְּבָר.

רְאֵי לִהְיוֹת בְּקֶשֶׁר מִתְמִיד, וּלְדוֹחַ כָּל פָּרֵט.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט עו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, י"ד חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד אַבְקֵשׁ אוֹתְךָ, אִם אֶפְשָׁר לְהִתְחִיל לַעֲשׂוֹת טִיחַ בְּחֻדְרִים, וְלַצְבֵּעַ אֶת הַחֻדְרִים, כִּי בְּעוֹד כַּמָּה שָׁבוּעוֹת אָנִי בָּא עִם אִשְׁתִּי לְאֶרֶץ, וְקִשָּׁה לָּהּ מָאד לְסַבֵּל אֶת הַרִיחַ שֶׁל הַצְּבַע, וְעַל-כֵּן אִם תּוּכַל עוֹד הַיּוֹם לְהִתְחִיל עִם ... אֶהְיֶה לְךָ אֲסִיר תּוֹדָה, מְלַבֵּד שְׂאֲשֵׁלֶם לְךָ כְּפִי שְׁנֹדֵבֶר בִּיגְנוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּזְכֶּה לְרוֹת רַב גַּחַת מִהֵילָדִים, וְתִהְיֶה לְךָ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעוֹ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְבוֹא לְיַדִּי מִתְּנַת בְּשׂוֹר וְדָם, וְתִצָּא מִכָּל צְרוּתֶיךָ וְחֻבוֹתֶיךָ, וְיִהְיֶה אִיךָ טוֹב וְשְׁלוֹם בְּבֵיתְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט עז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֲמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם לְצֵאת מִכָּל מִינֵי דִמְיוֹנוֹת, וּבְכַרְט מִי שְׁרוּצָה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, עָלָיו לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מָאד עַל הָעֲנִיָּן הַזֶּה לְצֵאת מִכָּל מִינֵי דִמְיוֹנוֹת שְׁבַעוֹלָם, כִּי הָעֲבֵרוֹת שֶׁל הָאָדָם מְטַמְּטִים אֶת הָאָדָם, וּבְכַרְט בְּדִמְיוֹנוֹת וְחֲזִיוֹנוֹת וְכוּ', וְכוּ', וְעַל-כֵּן רְאֵה לְצִיַּת אוֹתִי לְבַטֵּל מִמֶּךָ אֶת כָּל הַדִּמְיוֹנוֹת וְהַשְּׁטִיּוֹת שְׁנֹדֵבֶיךָ

בָּךְ, בַּתָּךְ הִיא קִטְנָה מְאֹד עֲדִין, וְהַבְּחֹר גַּם־כֵּן, וְעַל־כֵּן תּוֹצִיא אֶת
הַדְּמִיוֹן הַזֶּה מִדַּעְתְּךָ וְלִבְךָ, כִּי זוֹ עֲצַת הַיֵּצֵר הָרַע לְבַלְבֵּל אוֹתְךָ בְּעֵנִין
הַשְּׂדוּף הַזֶּה, כִּי יֵשׁ לְשִׁנְיָהֶם עוֹד זְמַן גָּדוֹל, וְהַרְבֵּה מִיָּם עוֹד יַעֲבְרוּ
בִּירְדֵּן, עַד שְׂיִכּוֹל לְצִאת דְּבַר זֶה מִפֶּה אֶל הַפֶּעַל, וְעַל־כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ
לְמָה אַתָּה צָרִיף לְחִיּוֹת בְּדְמִיוֹנוֹת, תִּשְׁכַּח מִכָּל הָעֲנָנִין, וְתִתְחִיל לְדַבֵּק
עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׂעוֹר עִם חֵבֶר דִּיקָא, שְׂיִלְמַד עִמָּךְ בְּכָל יוֹם
כַּחֲצֵי שָׁעָה 'עֵין יַעֲקֹב', וְיֵשׁ הַיּוֹם בְּשִׁפְהָ אֲנִגְלִית 'עֵין יַעֲקֹב' מִתְרַגֵּם
הַפְּלֵא וְפְלֵא, וְכַמוֹ־כֵן טוֹב מְאֹד שְׂתִלְמַד אֶת הַיִּלְקוּט מִעַם לוֹעֵז
בְּשִׁפְהָ אֲנִגְלִית, כִּי הוּא סֵפֶר הַפְּלֵא וְפְלֵא מְלֻקָּט מִכָּל הַסְּפָרִים וְהַלְכָה
וְאַגְדָּה, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׂתִלְמַד בְּכָל יוֹם 'קִצּוֹר שְׁלֶחַן עֲרוּף'
בְּשִׁפְהָ אֲנִגְלִית, שְׂעַל־כָּל־פְּנִים תִּלְמַד אֶת הַהֲלָכָה לִילָף בָּהּ וְאֵת
הַדְּרָךְ לַעֲשׂוֹת, וּמְאֹד מְאֹד הַזְהִירְנוּ רַבְּנוּ ו'ל עַל עֲנִין לַמּוֹד הַלְכָה,
כִּי בְּלֹא לַמּוֹד הַלְכָה אֵין יְכוּלִים לְהִיּוֹת יְהוּדֵי כָּלֵל, כִּי אִם לֹא יוֹדְעִים
אֶת רְצוֹן הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֵיךְ יְכוּלִים לְהִיּוֹת יְהוּדֵי.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁפְתֵי הָאֵם שְׁלָךְ,
וְתִדְבֹר וְתִשְׁיַח לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לִבְבְּךָ, וְשׁוּם דְּבַר
שְׂבָעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְאֵז אִם תַּחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּדֶרֶךְ זוֹ,
תִּצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַיִם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים בְּתַמִּימוֹת וּבַכְּפִישִׁיטוֹת גָּדוֹלָה,
וְאֵל תְּהִיָּה חֶכֶם בְּעֵינֶיךָ, וְרֵאוּי לָךְ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד, שְׂזִכִּיתָ לְהִיּוֹת
כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה אֲצֵל רַבְּנוּ ו'ל בְּאוּמָן, אֲשֶׁר אֵין
לְמַעֲלָה מִזֶּה, וּמִי שְׂזָכָה לְהִיּוֹת אֲצֵל רַבְּנוּ ו'ל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֵינוֹ
נִדוּן כָּל הַשָּׁנָה כָּלֵל.

רְאֵה לְנִדוּר לְהַפְצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וְתִשְׁלַח אֶת הַצְּדָקָה לְכָאן,
וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתִצְלִיחַ דְּרָכְךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת,
וְתִבְשֹׂר לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּדַרְכְּךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט עח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיִיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלוֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

הַעֲקָר אֵל תַּתִּיאֲשִׁי, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֵמֵן, וַיְבַדְּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ. אֶת צְרִיכָה לְהַתְחַזֵּק
בְּכָל מִינֵי אֶפְנָיִם שֶׁבְּעוֹלָם לֹא לִפְלֵ בַיָּאוֹשׁ, כִּי הֵיאֵוֹשׁ גְּרוּעַ מֵהַכֵּל.

אֶף הַרְגִילִי אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשֵׁפֶת הָאֵם שְׁלֶךָ, כִּי
הוּא יִתְבָּרַךְ מְלֹא כָל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעַדְיוֹ יִתְבָּרַךְ
כָּלֵל, וְכָל מַה שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו — נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל. הֵן אֲמַת שֶׁיִּכּוֹל
לְהִיּוֹת שֶׁעוֹבֵר שְׁבוּעַ שְׁבוּעִים, חֲדָשׁ חֲדָשִׁים, וְאֶפְלוּ שָׁנָה, עַד
שֶׁנִּתְקַבְּלוֹת הַתְּפִלָּה, וְאִם הָאָדָם חֲזַק מְאֹד לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְלִבְקֶשׁ כָּל מַה שֶׁהוּא צָרִיךְ, סוּף כָּל סוּף רוֹאֶה יִשׁוּעוֹת
וּרְפוּאוֹת, עַל-כֵּן הַרְגִילִי אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וּבְפֶרֶט בְּעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, שֶׁתְּרַכִּי בְּנֵרוֹת לְכָבוֹד שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאִז
תִּשְׁפְּכֵי אֶת לִבְךָ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִבְּקֶשֶׁת בְּעַת
הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, מְאֹד מְקַבְּלוֹת וּמְרַצָּה בְּשָׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ וּבְעַד בְּנוֹתֶיךָ, שֶׁיִּהְיֶה לָכֵן רַק טוֹב, וְתִזְכְּרֵי

אֲשֶׁר י"ט עט בְּנַחַל קיג

לְחַזֵּר וּלְבַנּוֹת אֶת בֵּיתְךָ, וַיְהִיֶּה לָכֶם שִׁפְעַת בְּרָכָה וְהִצַּלְתָּה וּפְרִנְסָה
בְּשִׁפְעַת, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְבָרִיּוֹת, וַיְהִיֶּה לָכֶם בֵּית חַם, וְהִכַּל יִסְתַּדֵּר.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהִצַּלְתָּה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט עט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וְתִבְשֹׂר לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמָּחוֹת.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְשׁוֹם דָּבָר
שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים חֲזוּק חֲדָשׁ
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמוֹ, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל
הַיָּמִים.

עֲקֹר הַהִתְחַזְּקוֹת מְקַבְּלִים רַק מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְכָל מִי שְׁלוֹמֵךְ
יּוֹתֵר סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הוּא מְקַבֵּל מִשָּׁם יּוֹתֵר הַתְּחַזְּקוֹת, וְעַל-כֵּן רְאֵה
לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר קַבּוּעַ בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר
בְּנַחַל", וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ, כִּי כָּל הַמְּכַתְּבִים נִכְתְּבוּ גַם לָךְ,
וְתִהְיֶה קַבּוּעַ בְּסִפֵּר זֶה, וְשֵׁם תְּמַצָּא הַתְּחַזְּקוֹת וְעֵדוּד עַל כָּל פְּרִט
וּפְרִט בְּחַיִּים.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! בְּעֶגְנֵן הַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל אֵין
לְמַעַלְהָ מְזֵה, וְהוּא תְּקוּן גְּמוּר עַל כָּל הָעֲוֹנוֹת, כִּי בְּזֶה שְׁמִפְיָצִים
אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְאַחֲרֵים נִתְקַרְבִּים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ עַל יָדוֹ,
זֶה עֲקֹר תְּקוּן הַתְּשׁוּבָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְעַסֵּק בְּהַפְּצַת מַעֲיָנוֹת
הַחֲכָמָה חוּצָה, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְּבוֹדֵד עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר שְׁמֻדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה גִּצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ,
שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאִנִּי
מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בַּעֲדֶךָ, שְׁתַּזְכֶּה לְמִצְאָתָא בֵּת זִוְגָךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי תְּמִיד
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

י"ט פ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיְרֵא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב
מִמֶּךָ, וּמִי יִתֵּן, שְׁנִזְכֶּה לְהַתְּוַעַד וּלְדַבֵּר יַחַד כְּרִצּוֹנְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע אֲשֶׁר
אִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיךָ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה
וּמְקַיִם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חִי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם
עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה תְּנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל
עוֹלָם, וּכְפִי שְׂאָדָם מְכַנִּיס בְּדַעְתּוֹ לְמוֹדִים אֵלּוּ, אֲזַ מְצַלִּיחַ לְעֵבֵר אֶת
זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר שְׁבֵת-קַדְשׁ כְּהִלְכָתוֹ, כִּי כָּל הַשׁוֹמֵר שְׁבֵת מוֹחֲלִין
לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו (שְׁבֵת קִיח.), וְזוֹכִים לְעִשְׂרֵי שְׁבוּעוֹת נִפְלְאָה בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחֵי חַיּוֹת, וְצָרִיכִים לְלַמֵּד כָּל הַשָּׁבוּעַ הַלְּכוֹת שְׁבֵת, כִּי הֵן הַלְּכוֹת
הַתְּלוּיּוֹת בְּשַׁעֲרָה, וְאֵפְלוּ אָדָם שְׁשׁוֹמֵר שְׁבֵת, צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ מֵאֵד מֵאֵד, שְׁלֵא יִגִּיעַ חֶסֶד-וְשְׁלוֹם אֶל חֲלוּל שְׁבֵת, וְשְׁבֵת הִיא

שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (זֶהר חֶלֶק ב' פח:), וְכֹל מִי שֶׁנִּכְנָס בְּתוֹךְ שַׁבָּת, נִכְנָס בְּתוֹךְ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַשְׁגָּחָה מְאִירָה עָלָיו מְאֹד מְאֹד כָּל הַשָּׁבוּעַ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאִז יִהְיֶה שְׁמוֹר מְכֹל מִיַּי מְזִיקִים וְעֹנְשִׁים קָשִׁים וּמְרִים, וְתִהְיֶה לוֹ הַצְּלָחָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט פא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד עִם הַמַּתְנוּת שֶׁנִּתֵּן לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — בְּעֵלְךָ וְהַיְלָדִים הַיְקָרִים שִׁיחִיו, וְאַתֶּם לֹא צְרִיכִים לְדַאֵג כָּלֵל עַל הַעֲתִיד, אִם יִהְיֶה עוֹד בֶּן אֹ אוֹ לֹא וְכוּ' וְכוּ', הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, אַתֶּם רַק צְרִיכִים לִהְיוֹת שְׂמֵחִים וְעֹלִיזִים, וְלִהְשָׁתַדֵּל בְּיוֹתֵר שִׁיחֶיהָ בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם, וְזֶה מְשַׁפֵּיעַ גַּם עַל הַיְלָדִים, כִּי כְּשֵׁי שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין הַבָּעַל וְהָאִשָּׁה, זֶה מְשַׁפֵּיעַ עַל הַיְלָדִים, שֶׁהֵם גְּדֹלִים וּמְצַלִּיחִים מְאֹד.

תְּרַבִּי בַתְּפִלָּה בְּהַדְּלָקַת נְרוֹת, וְאִז תְּבַקְשִׁי הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מֵה שְׂאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בַשָּׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּכֹל דְּרָכְכֶם, וְיִהְיֶה לְכֶם אֵךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים, וְתִזְכּוּ לְדִירָה מְרוּחַת, וְלִהְכָּנִיס אוֹרְחִים הַגּוֹנִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט פב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵד, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת מְקוֹר הַשֵּׁם שִׁי"ק הוּא, כִּי בְּעֵת שְׁנַגְזָרָה גְזֵרַת הַמְּלָכוֹת, שָׁפַל אֶחָד וְאֶחָד צָרִיף שֵׁם פְּרָטִי לְמִשְׁפַּחְתּוֹ, קִבְּלוּ אֶת זֶה לְגִזְרָה גְדוֹלָה, וְהָיָה יְהוּדֵי קְדוּשׁ שְׁלֹא רָצָה לְהִקְרָא בְּשֵׁם מִשְׁפָּחָה, אָף מִחֲמַת גְזֵרַת הַמְּלָכוֹת קָרָא לְעֶצְמוֹ שֵׁם שִׁי, וְהָיָה תָּמִיד רוֹשֵׁם בְּרֵאשֵׁי תְבוּת כְּזֶה שִׁי"ק, וְכִנְיָתּוֹ הִיְתָה שֶׁהוּא רֵאשֵׁי תְבוּת: שֵׁם יִשְׂרָאֵל קִדְשׁ, וְכֵן שֵׁם יְהוּדֵי קִדְשׁ, וּבְמִשְׁךָ הַזְּמַן עוֹד אֲנָשִׁים לָקְחוּ אֶת הַשֵּׁם מִשְׁפָּחָה הַזֶּה, אֲבָל אֵינָם קְרוּבֵי מִשְׁפָּחָה כָּלֵל, וְלִכֵּן אֵין רֵאזִיה שָׁפַל מִי שְׁנִקְרָא בְּשֵׁם שִׁי"ק, שֶׁהוּא מֵאוֹתָה מִשְׁפָּחָה.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁאַתָּה תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת יְהוּדֵי קְדוּשׁ, וַיְתַאֲוִים לְךָ הַשֵּׁם יְהוּדֵי קְדוּשׁ, שֶׁהוּא רֵאשֵׁי תְבוּת שִׁי"ק.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט פג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵד, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָאֵד מָאֵד אֲבִקֶשׁ אוֹתְךָ אִם אֶפְשֶׁר לְעֲשׂוֹת טִיחַ וְלִצְבֹּעַ בְּבֵיתִי, כִּי בְּעוֹד כַּמָּה שָׁבוּעוֹת אֲנִי בָּא עִם זוּגָתִי תַחְיָה, וְרִצִּיתִי שְׁכַבְּר יְהִיָּה אֲז גָּמוֹר הַכֵּל, וְאַהֲיָה לְךָ אֲסִיר תּוֹדָה מָאֵד, מְלַבֵּד שְׁאֲשֵׁלֶם לְךָ כַּמּוֹבֵן, וְכֵן רֵאָה לְגַמֵּר אֶת כָּל עֲבוֹדוֹת הַתְּאוּרָה מֵה שְׁצָרִיכִים.

רֵאָה לַחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְאַף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֵתָה נִמְצָא בְּמִצָּב מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ־הוּא בּוֹדֵאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה נִסִּים וְנִפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ, וְהֵנִס הַכִּי גְדוֹל, שְׂתִזְכֶּה לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט פד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂכַבְר מְסֻרָת אֶת הַכֶּסֶף לְדִירָה, וּבּוֹדֵאי תִכְנֵס מֵה שְׂיִוְתֵר מִהֵר, וַיְהִיָּה בֵּיתְךָ בֵּית וַעֲד לְחֻכְמִים, וְתִתְמִיד שָׁם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הַעֲקֹר רֵאָה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְאֵל תִּהְיֶה בְּטֶלֶן, רַק תִּהְיֶה תְּמִיד שְׂמִח וְעֵלִיז, וְתִנְצֵל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּטוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי — הֵן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהֵן בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוּת, וְהֵן בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֻכְמָה, וּבְזֶה תִּצְלִיחַ דִּרְכְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט פה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵל תִּשְׁכַּח מֵה שְׂאֲמַרְתִּי לְךָ בְּטֶלְפוֹן כִּי לִפְנֵי הַחֲמִשָּׁה־עָשָׂר לַחֲדָשׁ הַשְּׁנַיִם־עָשָׂר אֵי־אֶפְשָׁר בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן אֶפְלוּ לְחֹשֶׁב מִשׁוּם דְּבָר, כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְכַסּוֹת אֶת כָּל הַצְּאִיקִים. גַּם רֵאָה לַעֲמֹד חֲזֹק מְאֹד מְאֹד עַל ... שְׂיִגְמֹר אֶת הַשְּׂרוּתִים לְמִטָּה, וְאֵת כָּל מֵה שְׂיִישׁ לוֹ עוֹד לְגִמּוֹר, וְכֵן הַשְּׂיִישׁ בְּמִרְפֶּסֶת, וְתִתְחִילוּ לְחֹשֶׁב עַל תְּכַנִּית יָפָה

לאַרױן־קױשׁ, ױכן תלחץ מאד מאד על ... זױ שׁעױשׁה אַתּ
האַלױמיניױם, שׁיגמױר אַתּ כּל החלונות, ױלדעתי, כּכּר יכּול להתחיל
להרױב אַתּ הדלת הראַשׁית, כּי עױד מעט יכּנס החרף ױהייה קר
מאד, ױעשׁה מױ שׁאַמרתױ לךּ ללחץ על ... בענין הספּסלים, ױאַם לאַ
ירצה, נראה איך להתמודד עמו, ױהקדוש־ברױף־הוא יעזױר לנו, שׁלא
נצטרף להתעסק עם דברים כּאלו, אף צריכים מאד מאד לשמױר על
הכּסף, כּאַשׁר הױהירנו רבנו ױ"ל על דבר זױ מאד מאד, ױאַמר
(חיי־מוהר"ן, סימן תקמז): כּמױ תורה ותפלה האדם מפסיד ומאַבד עד
שׁמשיג כּסף, ױאַחר־כּף הוא מבזבז אַתּ זױ על שׁטיות, ױצריכים
לשמױר על הכּסף מאד מאד, ױרבנו ױ"ל הקפיד על דבר זױ מאד מאד,
ױאַם אַחד מאנשי שלומנו כּא ױאַמר לו שׁאַבד כּסף, לא די שׁרבנו
ױ"ל לא חזקו, אַלא עױד בזהו ױאַמר לו: היתכן שעל כּסף לא
שׁומרים?! ױאַמר: כּשׁאַני הולך על הדרך עם מעות, אַני מחביא אַתּ
זױ היטב בכּיס בתוף כּיס, וממשמש בכּיסי כּל שׁעױה.

המאחל לךּ ברכה ױהצלחה מן השמים...

ראה למסר אַתּ המכתבים האלו לייעדם.

י"ט פו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וירא, ט"ז חשון ה'תשנ"ג.

שׁלום ױברכה ױכל טוב סלה יגיעו ױירדפו אַל ידידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

פּױה תקבל רצוף שׁער ספּר "אוצר הקנטרסים", ױכן רשימה
לשׁלשׁה חלקים, ױאַני מקווה להקדוש־ברױף־הוא, שׁיציא מאד מאד
יפה, ױהשלשׁה הקנטרסים האחרונים תקבל עד יום ראשון בלילה,
כּי הם עדין לא היו נדפסים, לדעתי ... גרו יאיר, יכּול לעשות אַתּ
השׁער מאד יפה, כּדגמא שׁתמצא פּױה, הינו הכותרת בעגול.

רק חזק ואמץ, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, כי בעזרתו יתברך, תדפיס את כל הספרים, ואפלו את העתון, רק צריכים לעשות עם שכל ודעת, ודי לחכימא, כי הרי ... גרו יאיר וגיסו רוצים לקחת את זה בידיים וכו', ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שיצליח בעתון מאד, כך שיוריד את כל העל מעלי ומעליך, הינו שיכסה את עצמו מהפרסומות, ולא תצטרך לשלם להמדפיס על זה, ונוכל להדפיס כמה אלפים ויתפשט לארצה ולרחבה בארצנו הקדושה, וכן כאן בחוץ לארץ.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט פז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגא, ט"ז חשון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

עכשו שמעתי מ... שיצא הכל מהדפוס בתכלית ההדור והיפי, ראה שבלי יום ראשון יהיה פתוח הפקס שלך, ואז אשלח לך שלשה מכתבים, ואודות הפסך תקבל בסוף השבוע.

העקר ראה להכניס את עצמך ביותר ויותר בתוך "אור ובנאל" שיצא בתכלית ההדור והיפי, ומאד מאד רציתי שתשלח לי עוד פעם את הרשימה מהתורות שיש לך, כי מאיזו שהיא סבה זה נעלם לי, ואיני יכול למצאו, ובלי רביעי שבוע זה למדתי בלונדון את התורה ס"ו, ועל-כן תשלח לי כמה תורות חסרות לך על הסדר של דרשות-מוהרא"ש לסדרן כסדרן.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתצליח ברבך, ותזכה לסדר "דרשות-מוהרא"ש", חלק ג'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט פח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. בְּקֶשֶׁר לְרִכְבּ, זֶה טוֹב מְאֹד, אֲבָל רַק
אִם יְכוּלִים בְּתִשְׁלוּמִים לְכֹל הַפְּחוֹת לְאַרְבַּעַת חֳדָשִׁים, כִּי מִזְמַן אֵין
לִי בְּכֹלֵל, כִּי אֲנִי עֹכָשׁוּ בְּדַחְקוֹת גְּדוּלָה, וְאֲנִי צָרִיךְ לְגַיֵּס אֶת הַכֶּסֶף,
כְּדֵי לְשַׁלֵּם אֶת הַצְּאִקִים, שֶׁזֶהוּ הוֹן תּוֹעֲפוֹת לְחֹדֶשׁ אֶחָד, וְעַל-כֵּן אִם
אֲתָה יְכוּל לְהִסְתַּדֵּר בְּתִשְׁלוּמִים שֶׁל אַרְבַּעַת חֳדָשִׁים לְהִתְחִיל
מִהַחֹדֶשׁ הַבָּא — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ אֶת
דְּרָבְךָ.

רְאֵה לְלַחֵץ מְאֹד מְאֹד עַל ... שְׁיִגְמֹר אֶת הָעֲבוּדָה, כִּי סוּף כָּל
סוּף נִתְתִי לוֹ כְּמַעַט אֶת כָּל הַכֶּסֶף, עַל-כֵּן תִּלְחֹץ עָלָיו מְאֹד מְאֹד,
וּתְבַשֵּׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

פֶּה תִקְבַּל כַּמָּה מִכְתָּבִים וְתִמְסְרֶם, כִּי הֵם נְחוּצִים מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תִּשְׁלַח לִי בְּלִילָה דו"ח מֵה קוֹרָה.

י"ט פט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

רְאֵי לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מְזֵה שְׁלֹא קִבְּלָנוּ
רְשִׁיוֹן, אֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב

אוֹתָנוּ, וּבְקָרוֹב נִזְכָּה לְהַפְנוֹס בְּמַבְנִים מְרַחְבִּים, הֵן לְהַבְנוֹת וְהֵן לְהַבְנִים, וְאֵנִי רוֹאֶה שֶׁהַכֹּל מֵהַשָּׁמַיִם אֵיךְ שֶׁסָּבְבוּ וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי רַק מַחֲכָה שֶׁ... יַחְתֵּם לִי עַל אֵיזָה מִסְמָךְ בְּעֵנִין הַבְּנִין שְׁלִי, וְאִזּוֹ אֲשַׁתְּדֵּל לְבַקֵּשׁוּ קְרֵאוֹנִים בְּעֵבוֹר הַבֵּית-סֶפֶר, וְאִם לֹא מִמְּנוּ, רוּחַ וְהַצְלָחָה יִהְיֶה מִמָּקוֹם אַחֵר.

הַעֲקָר רְאֵי לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

אֵין אַתָּה יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַזְּכוּת שֶׁנִּפְלָה בְּחֻלְקֶךָ, שֶׁתִּהְיֶי מְנַהֶלֶת בֵּית-סֶפֶר "בֵּית פִּיגָא" בְּיַבְנָאֵל, וְעַם כָּל הַקְּשִׁיִּים, סוּף כָּל סוּף עוֹד תִּרְאֵי אֵיךְ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת. הַעֲקָר שְׁצָרִיכִים — סְבֻלּוֹת גְּדוּלָה, וְאִזּוֹ תִּרְאֵי אֵיךְ שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַעֲקָר לְעוֹרֵר אֶת הַבְּנוֹת לְהַתְּפַלֵּל בְּכֹל יוֹם, שֶׁנִּזְכָּה לְמָקוֹם מְרוּחַ, כִּי מֵה שֶׁתְּפַלֵּה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוּלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל.

רְאֵי לְהִיּוֹת בְּקֶשֶׁר, וְעַל-כָּל-פָּנִים דְּרָךְ פְּקִס.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט צ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיְרָא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נִרוֹ זְאִיר.

חֲזַרְתִּי לְכָאֵן בְּשְׁלוֹם, מִמֶּשׁ תְּשׁוּשׁ כַּח מְכַל מֵה שֶׁעָבַר עָלַי בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֲחִיּוֹת, וְתִשְׁאַל קֶצֶת אֶת ... נִרוֹ זְאִיר, וְהוּא יֹאמֵר וַיִּסְפֹּר לְךָ אֵיךְ וּמֵה שֶׁרַק עָבַר וְכוּ'.

אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי בְּעֵנִין הַגְּמִילוֹת חֶסֶד שֶׁהִלִּינִי לִי, מִמֶּשׁ הֵייתִי בְּלַחֲץ כְּזֶה, אֲשֶׁר אֵין לְשַׁעַר, וְאֲנִי לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחֹזֵר אוֹ עַל חֲנֻכָּה אוֹ עַל-כָּל-פָּנִים

תִּכְרַחֲוּ וּמִיד אַחַר חֲנֻכָּהּ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁפִיעַ עָלַי שְׁפַע לְשָׁלֵם לְךָ עַד הַפְּרוּטָה הָאַחֲרוֹנָה הַכֹּל.

מָה אָמַר לְךָ! אֵינִי מְלִים בְּפִי לְהַסְבִיר לְךָ אֶת גְּדֹל הָעֶסֶק שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בּוֹ, וּבִפְרָט בְּעֵינַי הַדְּפֹסֶת סִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְאֵל יִהְיֶה הָעֶסֶק הַזֶּה קָטָן בְּעֵינַיִךְ, כִּי אֲלֵפִים וְרִבּוּבוֹת בְּנֵי-אָדָם מְחִיִּים עֲצָמָם בְּזֶה וְעוֹד יִחִיו עֲצָמָם בְּזֶה, וְאֶתְמוּל טִלְפָן אֵלַי יְהוּדֵי חֲרָדִי, וְשִׁפְךָ אֶת כָּל לְבוֹ אֵלַי, וְאֵינִי רוֹצֵה לֹאמַר אֶת שְׁמוֹ מִפְּנֵי הַבוּשָׁה, וְכָל עֵקֶר דְּבוּרָיו הָיוּ עַל קֶטֶב "אֲשֶׁר בְּנַחַל", שְׂזוּ כָּל הַחַיּוֹת שָׁלוֹ, כִּי בְּלֹא זֶה הָיָה מְזֻמָּן מִתְאַבֵּד, וְהוּא יְהוּדֵי חֲרָדִי שְׁלוּמֵד תּוֹרָה, וְכִבֵּר חֲתָן שְׁנֵי יְלָדִים, אֶף נִכְנָסָה בּוֹ מַחְלָה שֶׁל פֶּחַד, עַד שֶׁמִּפְּחַד לָצֵאת בַּחוּץ לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וְכוּ', כִּי הוּא מִפְּחַד מִבְּנֵי-אָדָם, וְסִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל" מְחִיִּים אוֹתוֹ, וְלוֹלֵא זֹאת הָיָה מִשְׁתַּגֵּעַ וּמִתְאַבֵּד, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְכֵן סִפֵּר לִי ... שֶׁהֵלֶךְ לְהַפְיִץ אֶת סִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל" בֵּין חֲרָדִים, וְכַמָּה מֵהֶם שֶׁבָּחוּ אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, וְאָמְרוּ לוֹ: אֵינִי אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל הַפְּעֻלוֹת שֶׁאַתָּה פּוֹעֵל עִם הַפְּצַת סֵפֶר "אֲשֶׁר בְּנַחַל", כִּי הִרְבֵּה הִרְבֵּה אֲבָרְכִים וּבְנֵי הַנְּעוּרִים מְחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם בָּהֶם.

וְעַל-כֵּן רָאוּ אַתָּה וְאֶשְׁתֶּךָ לְהִתְמַיֵּד בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה בְּמַרְץ וּבְהִתְחַזְקוֹת שֵׁישׁ לְכֶם, אֲבָל בֹּא תְּבוֹא עַל שְׂכָרְךָ, וְסוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, הָעֵקֶר תִּתְחַזְקוּ לְהוֹצִיא חֵלֶק אַחֵר חֵלֶק, וְהַקְּדוּשָׁה-כְּרוּף-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

בְּלִילָה יִהְיֶה כָּבֵד מוֹכֵן שֶׁעַר עַל סֵפֶר "אוֹצֵר הַקְּנֻטְרָסִים", וְכֵן רְשִׁימָה עַל ב' כְּרָכִים, וְאַקְוָה שֶׁיַּעֲשֶׂה פְּעֻלָּה גְּדוּלָה בְּעוֹלָם, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עִכְשָׁו עַל בְּנֵי-אָדָם צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים, וְאֵינִי לָהֶם שׁוֹם הַתְּחַזְקוֹת רַק מִהַקְּנֻטְרָסִים, אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי חֵלְקְכֶם, שֶׁאַתֶּם עוֹסְקִים בְּעֶסֶק קְדוּשׁ כְּזֶה.

רָאוּ לְכַתֵּב לִי אֶת הַתְּאָרִיךְ שֶׁל הַמְּכַתֵּב שֶׁנִּגְמַר חֵלֶק ו', כִּי זֶה מְאֹד נְחוּץ לִי לְדַעַת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט צא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

נָא לְהוֹדִיעַנִי מַה קָרָה בּוֹעֲדָה, וְכֵן צְרִיכִים לְהִזְדַּרֵּז מְאֹד מְאֹד לְהוֹצִיא אֶת הַחֲתִימָה מִ... קֶדֶם שְׂיִתְחַרֵּט וְכוּ', וְעִכְשָׁו בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ, יֵשׁ סְבוּיִים שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל צַד הַיּוֹתֵר טוֹב, כִּי צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בְּזִרְיוֹת.

נָא וְנָא לְדַחֵק עַל ... שְׂיִגְמֹר לְמַטָּה אֶת הַשְּׂרוּתִים וְלֹא יִתְחַמֵּק, כִּי נִתְתִּי לוֹ כְּמַעַט אֶת כָּל הַכֶּסֶף. וְכֵן רְאֵה לְדַחֵק עַל ... שְׂיִגְמֹר עִם הַסְּפָסָלִים, אֵל תִּפְחָד מִמֶּנּוּ, אֲדַרְבֶּה תֹאמֵר לוֹ, שְׂאִינוּ מִחֲזִיק בְּדַבּוֹר שֶׁהַבְּטִיחַ עוֹד בְּיוֹם רֵאשׁוֹן וְכוּ', וְכֵן תּוֹדִיעַ לִי אִם ... וְ... כָּאוּ לַעֲבֹד.

אוֹדוֹת הַרְכָּב, תִּדַע כִּי בְּחֻדֶשׁ זֶה יֵשׁ עָלַי לַחֵץ כָּבֵד מְאֹד, כִּי הוֹצֵאתִי לְמַעַלָּה מִתְשָׁעִים אֶלְפֵי ש"ח טְשָׁעִקִים, וְצְרִיכִים לְכַסּוֹת אֶת זֶה, וְעַל-כֵּן אֵין בְּאִפְשָׁרוּתִי לַעֲשׂוֹת דְּבָר, אֲפִי אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעַל חֲנֻכָּה יִהְיֶה לָךְ, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

נָא לְדַוַּח עַל כָּל הַנ"ל, וְכֵן מַה קוֹרֶה בְּיִשְׁבִּיבַת "בֵּית שְׁלֹמֹה".

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט צב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְרֵא, י"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות לצדקה, יעזר לך הקדוש־ברוך־הוא, שימתיקו ממך כל הדינים.

נא ונא ראה לדיק עצמך בו יתברך, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ותעשה בכל פעם התחלה חדשה. העקר אל תחשב הרבה ממך, אלא תסיח דעתך ממך ומכל עסקי העולם הזה, כי כל הצרות והיסורים והמרירות שעוברים על האדם, הם רק מחמת שהוא חושב הרבה מעצמו ומאשתו ומילדיו, וזה הורס אותו לגמרי, ועקר הרפואה לא לחשב כלל. וכמו שאמר רבנו ז"ל: תקון הברית — נישט איבער טראכטיין" לא לחשב ולהרהר, שזה הוא היסוד בתקון הברית, וכבר אמרתי פעם (בראשית יג, יח): "וירא אלו הוי"ה באלני ממרא" וגו', ממר"א — ראשי תבות: מ'חשבה ר'עה מ'חשבה א'חרת, הינו כשנכנסת לאדם איזו מחשבה רעה, יחשב כבר מחשבה אחרת, כי רב הצרות של האדם הן רק מחמת שחושב הרבה מעצמו, האדם צריך להסיח דעת לגמרי מעצמו, ולא לחשב מעצמו, ועל־ידי־זה ינצל מכל צרותיו, וזה אשר ממר"א עולה בגימטריה רפ"א, כי עקר הרפואה על־ידי־זה שאינו חושב מעצמו.

נא ונא ראה לחזק את עצמך בכל דבר, שיהיה בשוב הדעת גדול מאד, ואל תעשה שום דבר בחפזון, כי כל העושה בחפזון כוזב, כמו שאמר דוד המלך (תהלים קטז, יא): "אני אמרתי בחפזי כל האדם כוזב", בזה שאדם עושה את מעשיו בחפזון ובבהלה, בלי שום ישוב הדעת, הוא כוזב לגמרי, כי אי־אפשר להגיע לישוב הדעת, כי אם על־ידי הרבה תפלה והתבודדות, ועל־פן הרגל את עצמך להתבודד עמו יתברך, ועל־ידי־זה תצליח דרכך בין בגשמי ובין ברוחני, אשרי מי שמתבודד עצמו בכל יום, ואז יצליח את דרכו תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט צג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְרֵא, י"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
מִמֶּךָ.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עֲכָשׁוּ בְּבֵיתְךָ, בְּוִדְאֵי אֵינֹו דְּכָר פָּשׁוּט, וְצָרִיכִים
הַרְבֵּה יָשׁוּב הַדַּעַת, וְאֶסוּר לְהִיּוֹת פְּזִיז וְלַעֲשׂוֹת אֶת דְּבָרָיו בְּחַפְזוֹן,
וּכְבָּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת כ.): מְתוּן מְתוּן אַרְבַּע מְאוֹת
זוּזִין שׁוּיָא; וְאָמַר הַחֶכֶם, מִי שִׁירוּץ — יִכָּשֵׁל, וּמִי שִׁימְהָר יִלְבֹּט,
כֹּל הַמְרַבֵּה לְחֶשֶׁב יִמְלֹט; כִּי צָרִיכִים הַרְבֵּה יָשׁוּב הַדַּעַת לְפָנַי
שְׁשׁוּבָרִים שְׁדוּף; וְאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קטז, יא): "אֲנִי אֶמְרָתִי
בְּחַפְזִי כֹּל הָאָדָם כְּזוֹב", בְּזֶה שְׁאָדָם עוֹשֶׂה מַעֲשָׂיו בְּחַפְזוֹן — הוּא
כְּזוֹב; וְכֵן כָּתִיב (ישעיה ל, טו): "בְּשׁוּבָה וְנַחַת תִּנְשָׁעוּן"; דִּיְקָא
כְּשְׁאָדָם יוֹשֵׁב בְּנַחַת וְחוֹשֵׁב וּמִיִּשֵׁב אֶת מַעֲשָׂיו, עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לוֹ
יְשׁוּעָה. וְעַל-כֵּן אִם כָּבַר בְּתַךְ נִעְשְׂתָה כְּלָה, וּמֵאִיזוֹ סִבָּה לֹא מִסְתַּדָּר
מִשָּׂהוּ, לֹא צָרִיכִים לְשַׁבֵּר שְׁדוּף, אֶלֶּא צָרִיכִים לְחֶשֶׁב הַרְבֵּה מְאֹד
מְאֹד עִם הַרְבֵּה יָשׁוּב הַדַּעַת.

רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ וּלְשִׁמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ וְאֶת בְּתֻךְ, כִּי
הַשְׁמַחָה מִכְּנֻסַת בְּאָדָם בְּטַחֲוֹן חֲזָק, וְאִשְׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְשִׁמַּחָה, כִּי
שְׁמַחָה הִיא רְפוּאָה לְכֹל, וּבִפְרָט בַּמַּצָּב שְׁלָךְ, שְׁנִקְלַעְתָּ פֶה בְּצָרוֹת
כְּאֵלוֹ, רְאֵה לְהִיּוֹת מִיִּשֵׁב בְּדַעְתְּךָ מְאֹד, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוִדְאֵי
לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי

מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ וְתִהְיֶה תָּמִיד שְׂמֵחַ, וְתִרְגִּיל
אֶת עֲצֻמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט צד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסִדְר וַיֵּרָא, ח"י חֲשׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקֹּדֶשׁ", הַגָּרִים
בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַגּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם
וַיִּצִילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה
בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזָּק אֶת עֲצֻמְכֶם מְאֹד מְאֹד בְּמִדַּת
הָאֱהָבָה וְהָאֲחֻדוּת, לְהַחֲזִיק אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד, וְלִדְוֹן אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי
לְכַף זְכוּת, וְלַעֲוֹרֵר וְלְחִזָּק אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד יָקָר אֲצִלוֹ
יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּיטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'):
כְּשֶׁפָּעֲלוֹת הַמְּשָׁנוֹת מִתְאַחֲדִים בְּאֲחֻדוֹת פְּשוּט, זֶה מְאֹד מְאֹד יָקָר
בְּעֵינָיו יִתְבַּרֵךְ; וּבְאֲמַת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ תְּנַחֲוּמָא, פְּרַשְׁת
שׁוּפְטִים): בְּזִמְן שִׁישְׁרָאֵל עוֹשִׁים חֲבוּרָה אַחַת, אֲפִלוּ עֲבוּדָה זָרָה
בֵּינֵיהֶם, אֵין מִדַּת הַדִּין נוֹגַעַת בָּהֶם; כָּל-כֶּף חָשׁוּב אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵךְ
הָאֱהָבָה וְאֲחֻדוּת, וְאָמְרוּ (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה, פְּרַשְׁת בְּרַאשִׁית): בְּעוֹלָם הָיָה
מִפְּנֵי שְׂאִין מִתְחַבְּרִים זֶה עִם זֶה, מְקַנְאִים זֶה בְּזֶה, אֲבָל לַעֲתִיד לְבוֹא
כְּשִׁיתְחַבְּרוּ זֶה עִם זֶה — יִתְעַלוּ; רוֹאִים מְכָאן, בְּאֵם מִתְאַחֲדִים
בְּיַחַד, הָרִי זֶה טוֹבַת הַפֶּלֶל, וְזוֹכִים לְהַתְעַלּוֹת מֵעֵלָה מֵעֵלָה; וְעַל-כֵּן
תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם אֱהָבָה, אַחֻוּהַ
וְרַעוּת, וְתִדְוֹנוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי לְכַף זְכוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַצְּלִיחַ
בְּכָל דְּרָכֵינוּ, וְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם לֹא תוּכַל לָנוּ כָּלֵל, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל
(יְלְקוּט עָמוּס, רַמְזוֹ תְקַמַח): בְּנִהַג שְׁבַעֲוֹלָם אָדָם נוֹטֵל אֲגָדָה שֶׁל קִנְיָם,
אֵין יְכוּל לְשַׁבְּרֵן בְּכַת אַחַת, אֲבָל אַחַת אַחַת אֲפִלוּ תִינּוֹק יְכוּל

לְשִׁבְרוֹ. וְכֵן אֶתְּהָ מוֹצֵא, שְׂאִין יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִין, עַד שְׂיַעֲשׂוּ אַגְדָּה אַחַת. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְמִסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ עַל נִקְדָּה זֹאת, שְׂיִהְיֶה בִּינֵינוּ תָּמִיד אֲהָבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֶר חֲזַק, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ בְּדַרְכֵּנוּ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְשׁוּם בְּרָיָה שְׂבַעוּלָם לֹא תוּכַל לָנוּ.

בְּלִיל שְׂבַת-קִדְשׁ זֶה הִנֵּה הַדְּבֹר עַל-פִּי הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ע"ו, שְׂיֵשׁ אֹר הַיָּשָׁר וְאֹר הַחֹזֵר, הֵינּוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתְּפֵל וּמְבִיט וְצוֹפֶה תָּמִיד עַל הָעוֹלָם, וּמִמְשִׁיף שְׂפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה לְכָל בְּרִיּוֹתָיו, כִּי הוּא מְשַׁגֵּיחַ עַל כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְזֶן וּמְפָרְנֵס מִקְרָנֵי רְאֵמִים עַד בִּיצֵי כְּנִים, שְׁזָה אֹר הַיָּשָׁר, כְּבִיכּוֹל, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתְּפֵל וְצוֹפֶה עָלֵינוּ וְעַל בְּרִיּוֹתָיו שְׂבָרָא, וּבִאֲמַת לְמָה יִהְיֶה דָּבָר כְּזֶה שְׂיִחְסֹר לְבַנְי-אָדָם, הָרִי הוּא יִתְבָּרַךְ צוֹפֶה וּמְבִיט וּמְשַׁגֵּיחַ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט? אֵלָּא יֵשׁ גַּם אֹר הַחֹזֵר, הֵינּוּ שְׂבָרִיּוֹתָיו צָרִיכִים לְהַסְתַּפֵּל תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי שְׂחֹזְרִים וּמְסַתְּפֵלִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה כָּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הַשְּׂפַע, וּכְפִי רְבוּי הַכְּלִים שְׂאָדָם מְכִין לַעֲצָמוֹ, כֵּן נִשְׂפַע עָלָיו הַשְּׂפַע, כְּמוֹ שְׂאֹמֵר אֵלֵי שְׂפַע אֵל אֶשְׁתּוֹ שֶׁל עוֹבְדָיָה (בְּהַפְטֵרַת הַשְּׂבוּעַ): "וַיֹּאמֶר לְכִי שְׂאֵלִי לָךְ כְּלִים מִן הַחוּץ מֵאֵת כָּל שְׂכֵנֶיךָ כְּלִים רִיקִים, אֵל תִּמְעִיטִי וְגוֹ', וַיְהִי כְּמִלְאֵת הַכְּלִים, וַתֹּאמֶר אֵל בְּנָה, הַגִּישָׁה אֵלַי עוֹד כְּלִי, וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֵין עוֹד כְּלִי וַיַּעֲמַד הַשָּׁמַן" וְגוֹ', כִּי כָּל זְמַן שְׂיֵשׁ כְּלִי, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה אֹר הַחֹזֵר, וּמִתְחַבְּרִים אֹר הַיָּשָׁר וְאֹר הַחֹזֵר, שְׂזוֹ הַשְּׂגָחָה שְׂלֵמָה, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׂפַע שְׂפַע רַב, וְעַל-כֵּן כָּל הַשְּׂפַעוֹת שְׂבַעוּלָם בָּאוֹת רַק בְּזִכּוֹת עִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם קְרוֹבִים בִּיּוֹתֵר אֵל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשַׁכֵּת עֲלֵיהֶם הַשְּׂגָחָתוֹ הַפְּרִטִי פְּרִטִית, עַד שְׂכָּל אַמּוֹת הָעוֹלָם נִזְוָנִין בְּזִכּוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכֵן בֵּין יִשְׂרָאֵל בְּעַצְמָם, כָּל מִי שְׂיּוֹתֵר קְרוֹב אֵל הַתּוֹרָה וְאֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׂפַע עָלָיו שְׂפַע רַב, כִּי מְכִין לַעֲצָמוֹ כְּלִי. זֶזוּ מַעֲלַת הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים, שְׂכָּל-כֶּף דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שְׂכָּל עֵינֵיהֶם רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הֵם מְכִינִים כְּלִים, שְׁזָה אֹר הַחֹזֵר, וְנִשְׂפַע עֲלֵיהֶם שְׂפַע שְׂהוּא אֹר הַיָּשָׁר, לֹא-כֵן כָּל אֱלוֹ

שְׂרָחוּקִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כְּפִי רְחוּקָם כֵּן נֶחְסַר מֵהֶם הַשְּׁפַע, וְזוֹ הֵיטָה מַעֲלַת אֲבָרְהָם אָבִינוּ, שְׁמַסַּר אֶת נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמַל אֶת עֲצָמוֹ, שְׂזוֹ הֵיטָה מְסִירוֹת נַפֶּשׁ מִצְדוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה "וַיֵּרָא אֵלָיו הַנְּי"ה" וְגו', שְׁנַתְּגַלְתָּה אֵלָיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּכְמוֹ-כֵן אֲבָרְהָם אָבִינוּ אָחִז בְּדַרְכֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁזָּן וּמְפָרְנֵס לְכָל, וְעַל-כֵּן גַּם הוּא הֵיטָה מְכַנִּיס אוֹרְחִים, כִּי נַעֲשֶׂה צְנוּר כְּדָגְמַת דְּלַעֲלָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה גַם-כֵּן אוֹר הַיִּשְׂרָאֵל. וּכְשֶׁגָּמְרוּ לְאָכֹל, וּבִקֵּשׁ אֶת אוֹרְחָיו לְבָרֵךְ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי אָמַר לָהֶם: לֹא מִשְׁלִי אֲכַלְתֶּם, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה אוֹר הַחוּזָר, וְנִשְׁפְּעוּ הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת. וּמִכָּל זֶה רוֹאִים מַעֲלַת מְצִוַּת הַכְּנָסַת-אוֹרְחִים, שֶׁהִיא גְדוּלָה מִהַקְּבֵלַת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה (שְׁבַת קכז), כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם מְכַנִּיס אוֹרְחֵי, הוּא נַעֲשֶׂה בְּעֲצָמוֹ אוֹר הַיִּשְׂרָאֵל, שְׁמִשְׁפִּיעַ לְאַחֲרָיִם, וְעַל-יְדֵי-זֶה שֶׁהֵם מְבָרְכִים אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, נַעֲשִׂים בְּחִינַת אוֹר הַחוּזָר, וְכָל זֶה גֵרָם עַל-יְדֵי מַעֲשָׂיו, וּכְמוֹ-כֵן צָרִיךְ כָּל אָדָם לְדַעַת שֶׁהוּא רַק אוֹרְחַת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְכָל מַה שֶׁנּוֹתֵן לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵרִי זֶה בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וּכְשֶׁנּוֹתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַטוֹב שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה אוֹר הַחוּזָר, וּכְשֶׁנִּתְחַבְּרִים אוֹר הַיִּשְׂרָאֵל וְאוֹר הַחוּזָר, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂית הַשְּׁגָחָה שְׁלֵמָה, וְנִשְׁפַּע עֲלָיו שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, וְעַל-כֵּן רָאוּ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיוֹתֵר בְּעִבּוּדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת — לְמַסַּר אֶת עֲצָמְכֶם לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְסַתְּפֹל רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ יְכוּל לְעֹזֵר לָנוּ, וְלֹא שׁוֹם בְּשׂוֹר נָדָם, וְכֵן הִרְגִּילוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְהַכְנִיס אוֹרְחִים בְּבֵיתְכֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפַּע עֲלֵיכֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֶׂה יְדֵיכֶם, וְתִתְבָּרְכוּ בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה.

בְּבִקְרָה בְּעַת "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" דְּבִרְנוּ מִהַסְּפוּר מִהַבְּעִרְגִּיר וְעַנִּי, מַעֲשֶׂה י', "שֶׁהִמְלִיךְ הָרָאוֹן בָּא לְמָקוֹם בַּת הַקִּיסָר, וְעָשָׂה לוֹ שִׁיר, וְנָעַץ בְּתוֹךְ הַשִּׁיר עַל-פִּי הַחֲכָמָה זֹאת כָּל אוֹתָם הַמְּקוֹמוֹת, דִּהְיִינוּ הַזֹּאת עַדִּים, אַךְ עַל-פִּי הַשִּׁיר נִזְדַּמְּן לוֹ שֶׁלֹּא סִדְרָם כְּסִדְרָה אֶת הַמְּקוֹמוֹת, כִּי כֵן הִגִּיעַ לוֹ עַל-פִּי חֲכַמַת הַשִּׁיר", שֶׁבְּאֵמַת הַזֹּאת מִימּוֹת הֵם כָּלֵל הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְּרִירוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל מִי שְׂרוּצָה לְהַכְנִיס אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁעוֹבְרִים עֲלָיו צְרוֹת וְיְסוּרִים, מְרִירוֹת וְהַרְפַּתְקָאוֹת

ומכאובים, בבחינת (משלי כד, כז): "שבע יפל צדיק וקם", שעל כל צדיק צריך לעבר שבע מימות, אף העקר הוא וקם, שיחזיק מעמד, כי סופי תבות של הפסוק: 'שבע' יפול' צדיק' וקם', הוא ראשי תבות ע'מ'ל'ק', שהוא מקרר את כל בר ישראל בשעה שעובר עליו מה שעובר, ואומר לו: הרי אתה רואה שעובר עליך הז' מימות, ועל-כן מה ולמה לך לחזור אליו יתברך, אף לא-כן הצדיק, שהוא בבחינת וקם, שמחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יכול לשבר אותו, אף רואים על-פי-רב, שבגוי-אדם אינם יודעים שכל מה שעובר עליהם ברוחניות ובגשמיות, הכל הוא בחשבון צדק ובהשגחה נוראה ונפלאה מאד כסדרן, ועל-כן זה שעשה את השיר, עשאם שלא כסדרם, כפי חכמת השיר, וזו היתה הטעות שלו, כי באמת רואים אצל דוד המלך, שמכל צרה וצרה שעברה עליו, עשה מזה שיר להקדוש-ברוך-הוא, נכנס לצרת בת-שבע, עשה מזה שיר, נכנס לצרת אבשלום בנו, עשה מזה שיר, נכנס בצרת שאול עשה שיר וכו' וכן מכל צרותיו עשה שיר תהלה להקדוש-ברוך-הוא, שזה כלל כל ספר תהלים, וכמו-כן צריך כל בר ישראל לעשות שיר ושבח והודאה להקדוש-ברוך-הוא מכל צרותיו שעוברות עליו וכו', כי צריך לידע, אשר בכל צרותיו לו צר, כפיככול, הוא בעצמו נמצא שם, והכל בסדר ובחשבון גמור, ובא לשם על המקום, כי מובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פג), שיש מקום שהוא למעלה מהמקום, ששם מדרגת הצדיקים, שעומדים במקום שהוא למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן, תכלית הידיעה שלא גדע, ושם דיקא עושים את השירה, הינו שצריכים להתחזק מאד לא לפל בדתו משום דבר שעובר עליו, רק לבוא אליו יתברך, ואז דיקא יראה נסים נגלים, שיעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא.

בסעדה ג' דברנו על-פי התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פד, שכל יום ויום מאיר בו טוב הגנוז של הקדוש-ברוך-הוא, אף אי-אפשר להגיע אל הטוב הזה מחמת הנחשים והעקרבים, שהוא כלל המחשבות והבלבולים, הצרות והיסורים שעוברים על האדם, שמבלבלים ומבלבלים את דעת האדם, שבלבל יגיע אל הטוב הגנוז,

וּמִשָּׁם עוֹבֵר עַל הָאָדָם מַה שְּׁעוֹבֵר — צְרוֹת וַיְסוּרִים וּמְכַאוּבִים רָעִים, עַד שְׁמַקְלֵל אֶת יוֹמוֹ, שָׁזָה כָּלֵל מְרִירֵי יוֹם וּקְשֵׁי יוֹם, שְׁעוֹבֵר עַל כָּל מְרֵי נֶפֶשׁ, מַחְמַת שְׁלֵא זוֹכִים לְרְאוֹת אֶת הַטּוֹב הַגָּנוּז שְׁבָכֵל יוֹם וַיּוֹם, וְאֵי-אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ לָזֶה, אֲלֵא עַל-יַדֵּי שְׁיֹתֵר בְּמַמוֹנוֹ, שְׁאָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת וּתְרֵן, וּבִפְרֻט בְּבֵיתוֹ עִם אִשְׁתּוֹ, שְׁלֵא יִדְקֶדֶק כָּל-כֶּף עַל כָּל פְּרֻט וּפְרֻט, וּכְשֶׁאָדָם נַעֲשֶׂה וּתְרֵן בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, עַל-יַדֵּי-זֶה נִתְרַחֵב מַחוּ וְדַעַתּוֹ, עַד שְׁזוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל הַטּוֹב הַגָּנוּז שְׁבָכֵל יוֹם וַיּוֹם, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְכָל זֶה.

וְדַעַת לְנִבּוֹן, כִּי הַדְּבֹר הֵיךְ בְּאֲרִיכוֹת גְּדוּלָה, וְאֵי-אֶפְשֶׁר לְרַשְׁמֵם עַל פְּנֵי הַכֶּתֵב (וַיִּדְפֹּס בְּעִזְרַתּוֹ יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ בְּתוֹךְ הַנַּחֵל, עַל-יַדֵּי הַתְּלַמִּידִים), הַעֲקֵר רְאוּ לְחִזֵּק אֶת עֲצַמְכֶם כָּל הַשָּׁבוּעַ לְלַמֵּד בְּהַתְמָדָה רַבָּה תוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְקוֹם מְקָדָם בְּכָל יוֹם, אִם אֶפְשֶׁר לְהַתְּפַלֵּל וְתִיקֵן — מַה טוֹב וּמַה נְעִים, וְאִם לֹא, עַל-כָּל-פְּנִים לְבוֹא בְּמַנְיָן שְׁנֵי לְהַתְּפַלֵּל בְּמַנְיָן דִּיקָא, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וּבְזִכּוֹת זֶה יִרְחֵב לְכֶם כָּל הַיּוֹם. וּבְזֶה פִּרְשָׁנוּ (בְּרֵאשִׁית כב, ג): "וַיִּשְׁכַּם אֲבָרְהָם בַּבֶּקֶר", שְׁצָרִיכִים לְקוֹם בַּבֶּקֶר מְקָדָם, וְעַל-יַדֵּי-זֶה "וַיִּחַבֵּשׁ אֶת חֲמֻרוֹ", חוֹבְשִׁים אֶת הַחֲמֻרִיּוֹת שְׁלוֹ, כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכָה לְקוֹם בַּבֶּקֶר מְקָדָם, עַל-יַדֵּי-זֶה חוֹבֵשׁ אֶת הַחֲמֻרִיּוֹת שְׁלוֹ, וְלֹא עוֹד אֲלֵא "וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי נְעָרָיו אֹתוֹ", שְׁלוֹקַח אֶת שְׁנוֹת נְעוּרָיו, כִּי עַל-יַדֵּי שְׁאָדָם קָם בְּכָל יוֹם בַּבֶּקֶר מְקָדָם, עַל-יַדֵּי-זֶה זוֹכָה לְאֲרִיכוֹת יָמִים, שְׁמֵאָרִיף כָּל יוֹם וַיּוֹם בְּטוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, וְלוֹקַח אֶת שְׁנֵי נְעוּרָיו עִמּוֹ אֶת הַשָּׁנִים שֶׁל נְעוּרָיו, "וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ", עַל-יַדֵּי-זֶה הוּא תְּמִיד צוֹחֵק מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי יִצְחָק עַל שֵׁם הַצְּחוּק — "כָּל הַשִּׁמְעַ יִצְחָק לִי" (בְּרֵאשִׁית כא, ו), וְעַל-יַדֵּי-זֶה "וַיִּבְקַע עֲצֵי עֵלֶה", עֲצֵי עוֹלָה עוֹלָה כְּמִסְפֵּר "רָעָה", הֵינּוּ עַל-יַדֵּי צְחוּק וְשִׁמְחָה זוֹכִים לְבַקֵּעַ אֶת הַרָעָה שְׁעוֹבֶרֶת עָלָיו, וְזוֹכִים לְהַגִּיעַ אֶל תְּכֵלִית הַמַּדְרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה, "וַיִּקֶם וַיִּלֶּךְ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים". אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחְדִּיר דְּבָרִים אֵלּוֹ בְּתוֹךְ לְבוֹ, שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שִׁתְּחַזְּקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בַּיַּחַד, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֶר חֲזַק, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּצְלִיחוּ.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט צה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֶר וַיֵּרָא, ח"י חֲשׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּ"יַבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיִּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, וַיִּירוּ רַב נַחַת מִיְלֻדֵיהֶם.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַחַת וְאַחַת מִכֵּן, שִׁתְּחַזְּקוּ אֶת עֲצָמְכֶן בַּיַּחַד, וְעַל־יְדֵי־זֶה שׁוּם בְּרָיָה שֶׁבְּעוֹלָם לֹא תוּכַל לָכֶן, כִּי הָעֶקֶר הוּא אֲהָבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְזֶה הָיָה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁנִּחְזַק אֶת עֲצָמָנוּ בַּיַּחַד, וּבִפְרָט הַנָּשִׁים, שֶׁמָּאד הַזְּהִיר עַל זֶה הָאָרִיז"ל לְתַלְמִידָיו, שֶׁיִּהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין נְשׁוֹת תַּלְמִידָיו, וּפְעַם אַחַת אֲרָעָה אִיזוֹ קִטְטָה בֵּין נְשׁוֹת תַּלְמִידָיו, וְעַל־יְדֵי־זֶה אָמַר הָאָרִיז"ל: רְצִיתִי לְהִבְיֵא אֶת הַגָּאֻלָּה, וּמַחֲמַת שֶׁהָיָה אֵיזָה רִיב וּמַחֲלָקָת בֵּין נְשׁוֹת תַּלְמִידֵי — נִתְעַכְבָּה הַגָּאֻלָּה. רוֹאִים מִזֶּה אֵיךְ שֶׁנְשׁוֹת הַתַּלְמִידִים צְרִיכוֹת לְהִחְזִיק אֶת עֲצָמָן בְּאַהֲבָה וְאַחְוָה וְרַעוּת יוֹתֵר מִהַתַּלְמִידִים בְּעֲצָמָם, כִּי כְּשֵׁישׁ שְׁלוֹם בֵּין הַנָּשִׁים, מִמִּילָא יֵשׁ שְׁלוֹם בֵּין הַגָּבְרִים, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה, וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן מָאד מָאד, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלֶנָּה לְדוֹן אַחַת אֶת הַשְּׂנֵיָה לְכַף זְכוּת, כִּי סוּף כָּל סוּף אָנוּ מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁנוּ, שֶׁיִּהְיֶה לָנוּ בֵּית־סֵפֶר בְּיַבְנָאֵל, וְתִהְיֶה לָאֵל, זֶה מִתְּפַתַּח עַל אֵף הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שֶׁאָנוּ סוֹבְלִים מֵהַסֵּמ"ךְ־מ"ם, שֶׁקָּשָׁה לְקַבֵּל תַּקְצִיב לְשִׁלְּם לְהַמּוֹרוֹת וּשְׂכָר דִּירָה וּשְׂאָר הַתְּפַתְּחוֹת שֶׁל בֵּית־הַסֵּפֶר, עִם כָּל זֹאת עַל־יְדֵי עֲקֻשָׁנוֹת וּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ שֶׁל הַמּוֹרוֹת וְהַמְּנַהֲלָת, עַל־יְדֵי־זֶה אָנוּ מִצְּלִיחִים, וַיַּעֲזֵר הַקֹּדֶשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁבְּאַמַּת כָּבֵד נִפְגַּס בְּבִגְדֵינוֹ

שְׁלָנוּ, וְלֹא נִצְטָרֵךְ לְחֶסֶד שֶׁל אַחֲרִים, וְכָל זֶה תְּלוּי כְּפִי הָאֲחֵדוֹת
וְהָאֲהָבָה וְהַהֲבָנָה הַדְּדִית שֶׁתְּהִיָּה בֵּינֵיכֶם, כִּי סוּף כָּל סוּף כָּל
הַמְּסִירוֹת נִפְשׁ זֶה בְּעֵבוֹר בְּנוֹתֵיכֶם, וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדְּלֶנָּה לְשִׁתֵּף פְּעֵלָה עִם
הַמּוֹרוֹת וְהַמְּנַהֲלֵת, וְלִדְוֹן אֶת כָּל אַחַת לְכַף זְכוּת, וְכֵן תִּשְׁתַּדְּלֶנָּה
לְהִתְקַבֵּץ יַחַד עַל-כָּל-פָּנִים פְּעֻמִּים בְּשָׁבוּעַ, וְאִשָּׁה תַעְזוֹר לְרַעוּתָהּ
בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁפָעוּלָם, כִּי לְפַעֲמִים חִיוּךְ וְדַבּוּר טוֹב, יוֹתֵר שְׂוָה
מִמְלִיוֹן דּוֹלָר, כִּי עַל כָּל אַחַת וְאַחַת עוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם מֶה שְׁעוֹבֵר
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְצָרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְעַל-כֵּן רְאוּ
לְחֹזֵק אַחַת אֶת הַשְּׂנִיָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאַמַּת תַּצְלִיחוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יַעֲזֹר, שְׁנֹזְכָה לְהַתְּפַתֵּחַ, וְשִׁתְּבֶנָּה "עִיר בְּרֶסֶלֶב" בְּמֵלֵא מוֹבֵן
הַמְּלָה, שֶׁתְּהִיָּה עֲנִיָּה עַל טְהָרַת הַקִּדְּשׁ, מוֹסְדוֹת חֲנוּךְ מִשְׁלָנוּ, שְׁלֹא
נִצְטָרֵךְ לְשַׁלַּח אֶת יְלָדֵינוּ חוּץ לְיִבְנָאֵל, וְכֵן שְׁנֹזְכָה לַעֲזוֹר גַּם
בְּגִשְׁמִיּוֹת, שִׁיְהִיָּה שְׁפַע בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִצּוּי בֵּינֵנוּ.

מָאד מָאד אַבְקֵשׁ אֶת כָּל אַחַת וְאַחַת מִכֵּן שֶׁתְּתַפְּלֶנָּה, שְׁנֹזְכָה
לְהוֹצִיא אֶת כָּל זֶה מִכַּח אֶל הַפְּעַל, וּבְזְכוּת הַתְּפִלָּה שְׁלִכֵן בְּנֹדָי
נֹזְכָה לְזֶה, כִּי צָרִיכִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְהַתְּפַלֵּל עַל כָּף, וְרַבְּנוּ ז"ל
הַפְּלִיג מָאד מָאד בְּמַעַלְתַּת תְּפִלַּת הַנְּשִׁים, וְאָמַר, שֶׁהֵן מְקַבְּלוֹת
וּמְרַצוֹת יוֹתֵר בְּשָׂמִים, וְלִכֵּן תִּתְּפַלְּלֶנָּה בְּכָל יוֹם, שְׁנֹזְכָה לְכָל טוֹב
אַמְתִּי וְנִצְחִי, וְאִזּוּ יְהִיָּה גַם לְכֵן טוֹב.

הַמֵּאחַל לְכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט צו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קִדְּשׁ לְסֹדֵר וַיְרֵא, ח"י חֲשׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נִרוּ יְאִיר.

אַקוּהָ שְׁקַבְּלָתָּ אֶת הַשְּׁעַר שֶׁל "אוֹצֵר-הַקְּנִטְרָסִים", וְכֵן אֶת
הַרְּשִׁימָה לְסֹדֵר לְשִׁלְשָׁה כְּרָכִים, וּבְלִילָה תִקְבַּל דְּרֹךְ הַפְּקֵס אֶת
הַשְּׁלִשָׁה קְנִטְרָסִים הָאֲחֵרוֹנִים: "רַק רְגַע", "תּוֹדָה וְהוֹדָאָה", "יֵשׁ

עֲתִיד", וּבְצִרוּף תְּקוּן הַכְּלָלִי, אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁיְהִי סֵפֶר יָפֵה מְאֹד, וְכֵן נוֹכַל לְהַמְשִׁיךְ חֵלֶק אַחַר חֵלֶק.

אִוֹדוֹת "אוֹר יְבִנְאֵל", רְצִיטֵי מְאֹד מְאֹד שֶׁיִּתְפַּתַּח, וְזֶה יוֹרִיד אֶת הָעַל הַכֶּסֶּפִי מִשְׁנֵינוּ, ו... וְגִיסוֹ יְכוּלִים לִפְתַּח אֶת זֶה מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן זֶה צָרִיף לְהִיּוֹת מְדַפֵּס דָּרָף עֲמוּמֹת חֶבְרַת "מִי הַנַּחַל", וְיְכוּלִים לִפְתַּח אֶת הָעֵתוֹן יָפֵה מְאֹד, לְהַדְפִּיסוֹ בְּכָל שָׁבוּעַ כַּמָּה אֲלָפִים, וְזֶה יְהִי קִדּוּשׁ הַשֵּׁם גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּי דָבָר כְּזֶה עֲדִין לֹא הָיָה בַּחֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב, לְהוֹצִיא עֲלוֹן בְּכָל שָׁבוּעַ, וְעַל-כֵּן אֲנִי יוֹדֵעַ לָמָּה אַתָּה צָרִיף כָּל-כֶּף לְהַקְפִּיד עַל דָּבָר זֶה, אוֹ לִפְלֵי בַּחֲלִישוֹת הַדַּעַת, אַדְרָבָה, יִגְדִיל תוֹרָה וַיֵּאדִיר, לֹא מוֹצִיאִים מִיָּדָךְ שׁוֹם דָּבָר, אַדְרָבָה, תְּדַפִּיס מֵה שִׁיּוֹתֵר סְפָרִים, כִּי אֵין שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁיְכוּלָה לְהַתְחַרֵּת עִמָּכֶם, כִּי אַתֶּם מוֹצִיאִים אֶת הַסְּפָרִים בְּצוּרָה כָּל-כֶּף יָפֵה וּבַהֲדוֹר נִפְלָא, שְׁאֵין לָכֶם מִתְחַרָּה, וְלָכֵן תִּמְשִׁיכוּ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, אֲבָל בְּעֵנֵן הָעֵתוֹן, אַתָּה צָרִיף לְהַבִּין, שְׁאֵם אַחַד לֹא יִקַּח אֶת זֶה בַּיָּדִים, לְבַסּוֹף נִשְׁאָר תְּקוּעִים וְלֹא נוֹכַל לְהַדְפִּיס, אֲבָל כֶּף כְּשֶׁשְׁנִיָּהֶם לּוֹקְחִים אֶת זֶה בַּיָּדִים, זֶה יְכוּל לְהַתְפַּתַּח לְכַמָּה אֲלָפֵי טַפָּסִים בְּשָׁבוּעַ, וְלָכֵן כָּל הָעֵנֵן שֶׁל הַמְּנוּיִים הַפְּרָסוּמוֹת צָרִיף לְעֵבֵר עַל יָדוֹ, כִּי זֶה צָרִיף לְהִיּוֹת מְנַתֵּק לְגַמְרֵי מֵהַהוֹרָאת קִבְעַ, כִּי זֶה לֹא שָׁיֵף לָזֶה, הָעֵתוֹן צָרִיף לְהִיּוֹת גּוֹף עֲצָמָאִי, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ. לָכֵן אַל תִּפְּל בְּשׁוֹם חֲלִישוֹת הַדַּעַת, כִּמוֹ שֶׁפְּתַבְּתָ לִי בְּעָרֵב שַׁבַּת, שְׁאַתָּה מִפְּחַד שֶׁמִּתְחַר יְבוֹא אַחַר, וַיּוֹצִיא מִיָּדָךְ אֶת הַסְּפָרִים, אַחַד לֹא תִלּוֹי בְּשֵׁנִי, הָעֵתוֹן צָרִיף לְהִיּוֹת מְנַתֵּק לְגַמְרֵי מִשְׁאָר דְּבָרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ, וְזוֹ תִּהְיֶה טוֹבָה גְּדוֹלָה גַם לְכָלִּישוֹת הַהַדְפָּסָה, כִּי יְכוּלוֹת לַעֲשׂוֹת פְּרָסוּמוֹת עַל הַסְּפָרִים שֶׁהַדְפִּיסוֹ עַד עַכְשָׁו.

נָא וְנָא שְׁלַבֵּל תִּהְיֶה לָךְ חֲלִישוֹת הַדַּעַת כְּרָגַע, כִּי אֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ, שְׁכָל חֲלָקִי "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְכָל הַסְּפָרִים בְּכַתֵּב יָד, אַתָּה תְּדַפִּיסֶם, וְלֹא מוֹצִיאִים מִמֶּךָ, חֶסֶם וְשִׁלּוּם, שׁוֹם דָּבָר, רַק הָעֵתוֹן הוּא דָּבָר שְׁצָרִיכִים לְרִאוֹת שֶׁתִּהְיֶה לָזֶה הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה, וְאַדְרָבָה אַתָּה מַצְדִּיק רֹאה לְעֹזֵר לוֹ, שְׁנֹזְפָה לְהוֹצִיאֵהוּ מִכַּח אֶל הַפַּעַל, וּבְכַפְרֵט שְׁחָצִי שְׁנָה

עד שהוא יכנס בְּזֶה, ממילא זה עובר דְּרַכָּךְ. אָנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא שְׂאֵתָה מִבֵּין אֶת הַכֹּל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט צז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר וַיְרֵא, ח"י הַשָּׁנָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

אֲקַנֶּה שְׁתּוֹרְזוּ עֲצֻמָּךְ הַיּוֹם לְהַחֲתִים אֶת ... עַל הַתְּכָנִית,
וְתַכְךָ-וּמַיֵד לְהַבִּיאוּ אֶל הַנוֹעֵדָה, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שְׁיִהְיֶה בְּעֶזְרָנוּ וְשִׁילָךְ מֵהָר, וְלֹא כְמוֹ שֶׁהֵם אוֹמְרִים כְּמֵה חֲדָשִׁים
וְכוֹ', כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַל-הַבַּיִת שֶׁל הָעוֹלָם וְלֹא הַנוֹעֵדָה וְכוֹ'.

נָא וְנָא לְלַחֵץ עַל ... שְׁיָבוֹא וַיַּעֲבֹד וַיִּגְמֹר, וּבִפְרֵט סְמוּךְ
לְהַמְדֻרְגוֹת מִבְּחוּץ שֶׁהַצְפוּי אֶבֶן יִגְמֹר, וְכֵן תִּלְחֹץ עַל ... שְׁיִגְמֹר כְּבָר
עִם הַחֲלוּנוֹת, וְכֵן תִּדְבֵּר עִם ... בְּתַקִּיפוֹת, וְאִם לֹא יִרְצֶה, תִּרְאֶה לִילָךְ
עֲמוּ בְּחֹמֶר הַדִּין.

אֲקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוֹזְכָה לְהַקִּים כָּאֵן בִּיבְנֵאֵל "עִיר
בְּרֶסֶלֶב" לְתַפְאֲרָתָה.

אוֹדוֹת ... מֵאַרְצוֹת-הַבְּרִית, לֹא כְּדֹאֵי לָךְ לְהַטְרִיחַ עֲצֻמָּךְ, כִּי זֶה
סֶתֶם דְּבָרִים בְּטָלִים, וְגַם כִּי בִּרְתִי שֶׁהוּא בְּתִהְלִיךְ מְשֻׁפָּטִים עִם
אֲשֶׁתּוֹ הָרֵאשׁוּנָה, וְגַם יֵשׁ שֶׁם חֲטִיפַת יָלֵד וְכוֹ', מֵה לָנוּ וְלַצָּרָה
הַזֹּאת, צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לַעֲבֹר עַל הַחֹק הַבִּינְלָאֲמִי,
וְעַל-כֵּן חֲדַל לָךְ מִזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

בְּלִילָה תִּשְׁלַח לִי דו"ח.

י"ט צח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וירא, ח"י חשון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי שְׂאֵתָה נִכְנָס בְּעֵבִי
הַקּוֹרָה לְהַדְפִּיס אֶת "אוֹר יְבִנְאֵל", שָׁנָה יִהְיֶה קְדוּשׁ שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל
בְּעוֹלָם, וַיִּהְיֶה כָּלִי נִפְלָא לְהַחֲדִיר אֲמוּנָה בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲךָ
הָיָה טוֹב מְאֹד, אִם תִּסְבֵּיר הַיֵּטֵב ל... כְּדֵי שְׂלֹא יִפְּל בְּחַלִּישוֹת הַדַּעַת,
כִּי סוּף כָּל סוּף הוּא הַפְּסִיד הַמּוֹן כֶּסֶף, כִּי מְכָרוּ בְּחֻצֵי מְחִיר, וְאִף
אֶחָד שְׂלֹא יִפְסִיד, וַיְכוּלִים לְבוֹא עִמּוֹ לְעֵמֶק הַשָּׁוְהָ.

אוֹדוֹת ... חֲזַרְתִּי לְכָאן בְּיוֹם שְׁלִישִׁי, וּבְיוֹם רְבִיעִי מִסְרַתִּי אֶת
זֶה אֵלָיו, וּבְיוֹם חֲמִישִׁי הָיָה פֶּה חַג, וְהַכֵּל הָיָה סְגוּר וּבְיוֹם שִׁשִּׁי הֵם
סְגוּרִים, וְעַל-כֵּן יִלְךְ לְשֵׁם בְּיוֹם שְׁנִי, וְתִכְף-וּמִיד אֲשַׁלַּח לְךָ דָּאָר
אֶקְסֶפְרִס שְׁהוּלְךָ לְשִׁלְשָׁה יָמִים מִהֶכָּא לְהֶתֶם.

אוֹדוֹת לְשָׁנוֹת, הַטּוֹב בְּעֵינַיִךְ עָשָׂה, הַעֲקָר שְׂיֵצֵא מֵה שְׂיִוְתָר
יָפָה, לְדַעַתִּי, אֶת הַשַּׁעַר תַּנִּיחַ לְשָׁנָה הַזֹּאת כְּמוֹ שֶׁהַתְּחַלָּתָה, כְּדֵי שְׂלֹא
יִתְחַלְּפוּ הַכּוֹתְרוֹת בְּשַׁעַר בְּכָל פְּעַם רַק בְּכָל שָׁנָה, וְכֵן "מִשְׁנַת
בְּרִסְלָב" כְּדָאֵי שְׂיִשְׂאָר, כִּי זֶה עוֹשֶׂה אֶת זֶה יוֹתֵר רִשְׁמִי לְבְּרִסְלָב,
אֲךָ הַשַּׁעַר תַּעֲשֶׂה כְּרִצּוֹנְךָ, וְכֵן בְּעֵינַיִ רְפוּאָה וְכוּ', מֵה שָׂרַק יְכוּלִים
לְהִדָּר וּלְיִפּוֹת — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, וְזֶה יוֹצֵא מְאֹד מְאֹד יָפָה.

בְּלִילָה תִקְבַּל שְׁלִשָּׁה מִכְתָּבִים וּשְׁלִשָּׁה מֵאֲמָרֵי "יְבִנְאֵל", כְּדֵי
שְׂלֹא תִהְיֶה תְלוּי בִּי, וְכֵן תִּכְנִיס שְׁנֵי "מִזֵּל טוֹב" ל... וְל... תְּבַרֵר אֶת
הַפְּרָטִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ הַצִּלָּחָה...

י"ט צט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חיי-שרה, י"ט חשון ה'תשנ"ג.

שלום ל... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את העמוד, ויצא מאד מאד יפה, שלחתי לך דרך הפקס כמה מכתבים וכמה מאמרים ולא עבר.

העקר ראה להכניס עצמך היטב בעתון "אור יבנאל" ואקנה שיצא מה שיותר יפה.

המאחל לך כל טוב...

י"ט ק.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חיי-שרה, י"ט חשון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל... גרו יאיר.

פה תקבל רצוף קנטרס "רק רגע", וכן הפתגמים להדפיס בעמוד שני מכל קנטרס, ולדעתי, אתה כבר יכול להדפיס "אוצר הקנטרסים" חלק א', אני שולח שער ל... והוא יסדר לכם, וזה יצא מאד מאד יפה, ובמקום לחזר ולהדפיס "שיחות-מוהרא"ש" כדאי להתקדם עם "אוצר הקנטרסים", אשר רב בני-אדם אין להם את כל הקנטרסים, וכן נאבד אם הם בודדים, וכך אם יהיו בכרך, יהיה דבר יפה מאד.

אודות העתון "אור יבנאל", כפי שהבנתי מ... הוא ידפיס את זה אצלך, וישלם לך על כל עתון, כך שלא יהיה שם הפסד, ולבסוף כשיכנס גם שפע, אזי יבוא גם אליך.

מה אמר לך! מה שכתבת בענין בית-חולים כן הוא האמת, מי שחושב כך, מוסר את גפשו בעבור רבנו ז"ל, ותהלה לאל, יום

אֲשֶׁר   י"ט קא   בַּנְחַל   קלז

האַחרון לא מַש מדעתי כָּרַגַע, וְעַל-יְדֵי-זֶה אָנִי מְצַלִּיחַ לְקַפֵּץ
בְּדָבָרִים שֶׁל מְסִירוֹת נֶפֶשׁ בְּדָבָר רַבֵּנוּ ז"ל, וּמְצַלִּיחַ עַל אֶף כָּל
הַצְרוֹת וְהַחֻבוֹת.

הַמֵּאֲחַל לָךְ כָּל טוֹב...

תִּכְתֹּב לִי מַה דַּעְתְּךָ.

י"ט קא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חַיֵּי שָׂרָה, י"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

כָּבֵד כְּתִבְתִּי לָךְ כַּמָּה מִכְתָּבִים וְלֹא קִבַּלְתִּי תְּשׁוּבָה, תֵּאֲמִין לִי
שֶׁמְסַפִּיק לִי צְרוֹת וּמְרִירוֹת וְכוּ', וְאֵינִי צָרִיךְ עוֹד וְכוּ', כָּל עֲנִין
הָעֲתוּן לֹא שׁוּה לִי, אִם תִּהְיֶה נַעֲשִׂית לָךְ מִזֶּה אֵיזוֹ חִלְשׁוֹת הַדַּעַת
וְצַעַר, כִּי אֲצַלִּי הַעֲקָר סִפְרֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", אֲשֶׁר חִלְבִּי וְדַמִּי
מְסַרְתִּי בְּעִבּוּרָם, וְהֵם הַחַיִּים שְׁלִי, כִּי סוּף כָּל סוּף עִם הַמְּכַתְּבִים
הָאֵלוֹ טִילְתִּי אֶת יָמֵי חַיֵּי, כַּמְעַט שְׁאִין יוֹם שְׁלֹא כְּתִבְתִּי מִכְתָּב,
וּבְדַרְךָ כָּלֵל אָדָם כּוֹתֵב רַק בְּמָה שְׁאוּחֵז — אִם בְּעֲלִיָּה וְאִם בִּירִידָה
וְכוּ', וְזֶהוּ כָּל חֵלְקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", שֶׁהֵם עַד עַכְשָׁו כָּבֵד יוֹתֵר
מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף מִכְתָּבִים, וְזֶה הוֹלֵךְ לִי בַּחַיִּים שְׁיִדְפֹּס, בּוֹדָאֵי יֵשׁ אֲצַלִּי
הַמוֹן סִפְרִים בְּכַתְב־יָד, שְׁעִזִּין אֵינִי מִדְּפִיסָם מִטְעָמִים הַכְּמוּסִים
עֲמָדִי, כְּמוֹ כָּל "שֵׁפֶת הַנְּחַל" פְּרוּשׁ עַל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְכֵן עַל
כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל וְהַזֵּהר וְהַתְּקוּנִים וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵינִי רוֹצֶה שְׁתִּהְיֶה לָךְ
אֵיזוֹ חִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְעַכְשָׁו קִבַּלְתִּי מִכְתָּב מ... שְׁכוֹתֵב לִי, שְׁלֹא
הַבְּנִתִי אוֹתוֹ, הוּא רוֹצֶה דִּיקָא שְׁאֵתָה תְּדַפִּיס אֶת הָעֲתוּן, וּבְמִשְׁךָ
הַזְּמַן יִהְיֶה לָךְ גַּם-כֵּן שְׁפַע מִזֶּה, כְּמוֹ שְׁתַּמְצָא אֶת מִכְתָּבוֹ רְצוּף כָּאֵן.

הַמְּחַכֶּה לְתְּשׁוּבָה מִהִירָה...

י"ט קב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חיי־שרה, כ' חשוון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אָנִי מְצַטְעֵר בְּצַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, עַד שְׁאַתָּה נוֹפֵל
בְּשִׁגְעוֹן מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וְכֹל זֶה בָּא מִחֲמַת חֲטָאִים וְעוֹנוֹת,
כִּי אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אֲלֵא אִם כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוֹת (סוּטָה ג.),
וְכֹל אֶחָד כְּפִי רְבוּי הָעוֹנוֹת שְׁלוֹ בֵּן מִשְׁתַּגֵּעַ, וְעַל־כֵּן לְדַעְתִּי, הִיָּה
טוֹב שֶׁתִּקַּח כְּדוּרֵי אַרְגָּעָה, וְזֶה לֹא כִלְכֶּךָ חֲמוּר כְּפִי שְׁאַתָּה חוֹשֵׁב,
כִּי אַחֲרַת פְּשוּט תִּשְׁתַּגֵּעַ, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִכָּל רַע, וּכְדָאֵי
שְׁתַּלְּךָ אֶל רוּפָא, שְׁיִכְתֹּב לְךָ מִרְשָׁם בְּאִפְּן שְׁלֵא תִשְׁתַּגֵּעַ לְגַמְרֵי,
רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, כִּי
לְמוּד מִשְׁנִיּוֹת מְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה וּמִכָּל מִינֵי רַע,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל
בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם לַעֲשׂוֹת בְּכֹל שְׁבֻעַ סִיּוּם עַל מַסְכַּת תַּעֲנִית,
כִּי בְּמַקוֹם לְהִתְעַנּוֹת, טוֹב יוֹתֵר לְלַמֵּד מַסְכַּת תַּעֲנִית.

שְׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מִמִּדַּת הַכַּעַס וּרְצִיחָה, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ בְּמִדַּת
הַסְּבָלָנוּת, וְאַסוּר לְהִיּוֹת רָשָׁע וְכַעֲסָן עַל אֲשֶׁתְּךָ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה
לָנוּ, אֲשֶׁר כַּעַס בָּא עַל־יְדֵי פְגָם־הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי הַנוֹאֵף
מִפִּירִים אוֹתוֹ עַל־יְדֵי הָאֵף, וְעַל־יְדֵי שְׁאָדָם בְּכַעַס סִיּוּם שֶׁהוּא נוֹאֵף,
עַל־כֵּן צְרִיכִים לְשְׁמַר מְאֹד מְאֹד מִכַּעַס וּרְצִיחָה וּקְפֻדוֹת, שֶׁהוֹרְסִים
אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע שְׁכָל
דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים עִמוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲפִלּוּ דְבוּר אֶחָד, מְאֹד מְאֹד יִקָּר
בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־כֵּן אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ,

אֲשֶׁר י"ט קג בְּנַחֵל קִלְט

וְאִם תִּהְיֶה חֶזֶק בְּדַבְרֵי אֱלֹהִים, תִּרְאֶה נִסִּים וּנְגִלִים שְׂמֵעָה עִמָּךְ
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, וְתַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חַיֵּי-שְׂרָה, כ' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה גִּיעֵנוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלְתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּבֵיתְךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הָרַבָּה סְבֻלָּנוֹת
עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּחַיִּים, וְזֶה אֲנַחְנוּ מִקְבָּלִים
מִרְבֵּנוּ ז"ל — סְבֻלָּנוֹת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֵּה לָנוּ אֶת הָאֲמוּנָה
הַקְדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכַפִּי שְׁאָדָם מְכַנֵּס בְּעֶצְמוֹ אֶת לְמוֹד הָאֲמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, כְּמוֹ-כֵן הוּא זוֹכֶה לְהֵיוֹת סְבֻלָּן, וּמֵאַרִיךְ אֵף עַל כָּל מֶה
שְׁעוֹבֵר עָלָיו, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה),
כִּי אַרְיִכוֹת אֲפִים תְלוּיָה בְּאֲמוּנָה, וְכַפִּי שְׁאָדָם זוֹכֶה לְהֵיוֹת בְּאֲמוּנָה,
כֵּן זוֹכֶה לְהֵיוֹת מְאַרִיךְ אֵף עַל כָּל מֶה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וּבְאֲמַת כָּל
הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים צְרוֹת וּמְכַאוּבִים וְיִסוּרִים מִבֵּית וּמִבְחוּץ,
וְאֵי-אֶפְשָׁר לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם רַק עַל-יְדֵי אַרְיִכוֹת אֲפִים, וְעַל-כֵּן
רָאָה לְהֵיוֹת מְאַרִיךְ אֵף עַל כָּל מֶה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַצְלִיחַ
אֶת דְּרָכְךָ.

הַעֲקָר אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְאֵל תָּרִיב עִם אֲשֶׁתְּךָ, תִּנְיַח אֶת
הַכֵּל לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא יִנְהִיג אֶת הַכֵּל, כִּי זֶה דְבַר שְׁקָשָׁה
לְתַן עֲצָה, וּבְכַרְט, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, לְעֹזב שְׂדוּף, בְּזֶה אֵינִי רוֹצֵה לְהֵיוֹת

מְעַרְב כָּלֵל, וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה מַה שְּׁטוּב בְּעֵינֶיךָ, הֶעָקָר רַק חֲזַק אֶת
עֲצָמְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חַיֵּי-שָׂרָה, כ' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְשִׁמְחָה מְאֹד וּלְשִׁמְחָה אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ, כִּי הֶעָקָר הוּא
שְׂמִיחָה, וְאִם הַבֵּית הוֹלֵךְ בְּשִׂמְחָה, אֲזִי כָּל הָאוִירָה שְׂמִיחָה, וְאִם
הָאוִירָה שְׂמִיחָה, אֲזִי כָּל הָאָדָם שְׂמִיחָה וְכוּ' וְכוּ', כִּי הֶעָקָר הוּא שְׂמִיחָה,
וְצָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, לְשַׁמֵּר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד
מְאֹד מֵעֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, וְכֵן תְּשִׁמְחֵה וְתַבְדִּיחַ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַיְקָרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶךָ תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְקוֹם בְּכָל יוֹם מִקֶּדֶם מְאֹד, וְאִם אֶפְשָׁר לְהַתְּפַלֵּל
וְתִיקֵן — אֵין לְמַעַלָּה מְזִיָּה, וְכֵן תִּלְמַד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה,
גְּמָרָא, מְדִרָּשָׁה, הַלְכוֹת וְאַגְדוֹת, בְּרִייתוֹת וְתוֹסֵפְתָאוֹת, וְתַכְנִיִּס אֶת
עֲצָמְךָ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶךָ, וּבְכָל
אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמִּתְנַהֵּג שֶׁל הַתְּבוּדוֹת קִבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְרָאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה
מְאֹד מְאֹד בְּמִתְנַהֵּג הַזֶּה, וְלִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל
הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁזְּכִינוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ ז"ל, וְלִידַע מֵעַנִּין
אַחִידוֹת, לְהִיּוֹת מְאַחָד עִם הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
רְגִילִים לוֹמְרִים: אִם לֹא זְכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבֵּנוּ ז"ל רַק כְּדֵי לְקַבֵּל
אֶת הָעֲצָה הַזֶּה, כְּבָר הִיָּה כְּדָאֵי לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, וּמִכָּל שְׁפָן שְׁעַל-יְדֵי
רַבֵּנוּ ז"ל קִבְּלָנוּ עוֹד וְעוֹד עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי

אָשֶׁר   י"ט קה   בְּנַחֵל   קמא

שְׁזוּכָה לְנֶצֶל אֶת הָעֶצֶה הַקְדוּשָׁה הַזֶּה לְדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְאִז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְלֹא תִתְחַרֵט כָּלֵל,
וְתִשְׁתַּדֵּל שֶׁיְהִי שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דַּרְכְּךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֹּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי, כִּי נִפְשֶׁךָ
קְשׁוּרָה בְּנַפְשִׁי.

י"ט קה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵר חַיֵּי-שְׂרָה, כִּי חֲשׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי־יְהִיָּה לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְּתָבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי־יְהִיָּה! אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל
הַשְּׂמִימָה שֶׁהַכְּנִסֶּת בִּי, שֶׁכְּתַבְתָּ לִי מִכְּתָב, כִּי זֶה כַּמָּה רְצִיטִי לְהִתְקַשֵּׁר
אַתָּה, כִּי מְאֹד רְצִיטִי לְדַבֵּר אַתָּה, אֲבָל רְאִיתָ אֶת גְּדֵל הַטְּרָדוֹת שֶׁעָבְרוּ
עָלַי בְּהִיּוֹתִי שֵׁם בִּיבְנֵי־אֵל, וְלֹא אֶסְתַּיְעָא מִלְּתָא, אֲף שֶׁהִיָּה חֲשָׁקִי מְאֹד
מְאֹד חֲזָק לְדַבֵּר עִמָּךְ, אֲף מֵרַב עִמָּס הָאֲנָשִׁים וְהַבְּלוּלִים שֶׁעָבְרוּ
אַז, לֹא יָצָא לִי לְדַבֵּר עִמָּךְ, וּבְכָל יוֹם רְצִיטִי לְכַתֹּב לְךָ, וְלֹא אֶסְתַּיְעָא
מִלְּתָא, וְעַכְשָׁו כְּשֶׁקִּבְּלַתִּי אֶת מִכְּתָבְךָ, מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי, כִּי עַכְשָׁו
אוּכַל לְכַתֹּב לְךָ.

בְּעֵנֵן הַשִּׁירִים, תִּדְעַ שֶׁזֶּה עֵנֵן נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, אֲף פְּשוּט אֵין
זֶה בְּרִשׁוּתִי, אִם אַתָּה יְכוּל לְהִתְקַשֵּׁר אֶל ... כִּי הוּא מִתְעַסֵּק בְּזֶה,

ובְּנֹדָאי יִרְצָה לְהַכְנִיסָם, כִּי הוּא מִחַפֵּשׁ דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, וּבַפֶּרֶט שֵׁשׁ לֶךְ זִיקָה וּמְשִׁיכָה אֶל שִׁירִים, רְאוּי לֶךְ לְהוֹצִיא אֶת זֶה מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, וְלִי פָּשוּט לֹא יָצָא אֶפְלוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ מִזֶּה מְרַב טְרֹדוֹתֵי, כִּי קִבְּלֹתִי אֶת זֶה עוֹד לִפְנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאַחֲרֵיכֶּן נִסְעֵתִי אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וּבֵינָן כֶּן נִשְׁכַּח הַכֹּל מִדַּעְתִּי, וְעַל־כֵּן טוֹב מְאֹד שֶׁתִּשְׁלַח לּוֹ אֶת זֶה, וְהוּא יִדְפִּיס אֶת זֶה בְּחַפְזָן לֵב מְאֹד, וְאַתָּה צָרִיף לְהַכְנִיס אֶת עֲצֻמָּךְ בְּזֶה, כִּי הֵם דְּבָרִים יְפִים מְאֹד, בְּנֹדָאי אִם תִּלְבִּישׁ אֶת הַשִּׁירִים לְדַבְּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית — תִּצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד, כִּי הֵם דְּבָרִים הַמוֹשְׁכִים אֶת הַלֵּב מְאֹד, וַיֵּשׁ בְּנֵי־אָדָם שְׂמֵתְעוֹרְרִים מִזֶּה.

אֹדוֹת עֲצָם הַעֲנִינָן יִבְנֹאֵל, אַתָּה צָרִיף לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד שְׂמַח, שְׂאַתָּה זֹכָה לְגוֹר בְּיִבְנֹאֵל, כִּי זֶהוּ חֶסֶד חֲנָם מִהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּבַפֶּרֶט מִי שְׂזוֹכָה לְצֵאת בְּלִילָה לְהַתְּבוֹדֵד עֲצֻמוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בֵּין הַהָרִים, הוּא צָרִיף לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד שְׂמַח, כִּי הַהַתְּבוֹדוֹת הַיָּא מַעֲלָה עֲלִיוֹנָה מִהַכֹּל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה), וּבַפֶּרֶט כְּשְׂזוֹכִים לְהַתְּבוֹדֵד אֶפְלוֹ בַּיּוֹם בֵּין הַהָרִים — מַה טוֹב וּמַה נְעִים, כִּי רוֹאִים אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְהַשָּׁמַיִם וְכֹל הַנוֹף בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה הַמְאִירָה מְרַב זִיו וַיְפִי שֶׁל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר תִּמְיֵד עֵינֵי הַוּי"ה בַּה מְרֹאשִׁית הַשָּׁנָה עַד אַחֲרִית שָׁנָה (דְּבָרִים יא, יב), וְזֶה נֹאמֵר עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַל־כֵּן הַזֹּכָה לְהַסְתַּפֵּל עַל אֲדַמַּת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מִסְתַּפֵּל, כְּבִיכּוֹל, בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ צוֹפֵה מִבֵּית בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעֲוֹלָם, וְתִתְחַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִדְבֹר עִמָּהֶם בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶה כָּל רְצוֹנִי וְחֻשְׁקִי וְכִסּוּפִי, שֶׁיִּדְבְּרוּ אִיחָד עִם הַשְּׁנִי רַק מִעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל זֶה אַתָּה צָרִיף לְהַכְנִיס אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיוֹתֵר לְדַבֵּר רַק מִעֲצוֹת רַבְּנוּ ו"ל וְדַבּוּרֵי אֲמוּנָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיוּ לֶךְ הַרְבֵּה חֲבָרִים, וְכֵן אֲשַׁתָּךְ, שֶׁתִּתְחַבֵּר עִם גִּשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִדְבֹר הַרְבֵּה דַבּוּרֵי אֲמוּנָה, וְתִחַזֵּק אַחַת אֶת הַשְּׁנִיָּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיוּ לָהּ הַרְבֵּה חֲבָרוֹת; כִּי בְּאַמַּת אַתָּם צָרִיכִים לְהַתְּחִיל לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים וּמִמִּילָא תִפְעֲלוּ, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל לְמוֹהַרְנ"ת ו"ל: אַתָּה תִּדְבֹר. וְהֵבִין מוֹהַרְנ"ת ו"ל שֶׁהוּא פּוֹעֵל, הֵינּוּ כִּי בְּזֶה שְׂמֵדְבָרִים עִם אַחֲרִים דַּבּוּרֵי אֲמוּנָה

— נַעֲשֶׂה אֹר וְאֹר חוֹזֵר, מְדַבְּרִים עִם אַחֲרִים, וְעַל-יַד־יָדֵינוּ
מְקַבְּלִים חֲזָרָה, וְלִכֵּן אַתָּה וְאַשְׁתְּךָ רְאוּ לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים, וְעַל-יַד־יָדֵינוּ
יְהִיו לָכֶם חֲבֵרִים.

מָאד מָאד רְצִיתִי שֶׁהַאֲבִיב הַיְקָר ר' ... יִכָּנֵס לְגוֹר שָׁם, כִּי אֲנַחְנוּ
צָרִיכִים רֹאשׁ כּוֹלָל, וְלִדְעָתִי, הוּא מָאד מָאד מְכַשֵּׁר לָנוּ, יַעֲזֹר לּוֹ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁיִּכָּנֵס, כִּי הוּא יָכוֹל לְתַרֵּם לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַמּוֹנִן.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה וַיִּהְיֶה מֶה שִׁיְהִיָּה, הַתְחַזְּקוֹת צָרִיכִים
עַל כָּל יוֹם וְעַל כָּל שָׁעָה וְעַל כָּל רִגְעַ, וְזֶה אֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים מִרְבֵּנוּ
ו"ל, וְמֶה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ו"ל. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ
בְּיוֹתֵר לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, וְשׁוּם דְּבָר
שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה וַיִּהְיֶה מֶה שִׁיְהִיָּה.

נָא וְנָא רְאֵה, יְדִידֵי הַיְקָר! לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם רַק
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׂמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ, וּתְשַׂדֵּל שֶׁסָּבִיב
סָבִיב תִּהְיֶה רַק שִׂמְחָה, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ עַל הַכֹּל, כִּי אִי-אֶפְשָׁר לְצַאֵת
מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַיְרִידוֹת, אֲלֵא עַל-יַד־יְדֵי שִׂמְחָה, בְּסוּד: "כִּי בְּשִׂמְחָה
תִּצְאוּ" (יִשְׁעִיָּה נה, יב), עַל-יַד־יְדֵי שִׂמְחָה יוֹצְאִים מִתְּגֻלוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׁאֲנִי
מִתְּפַלֵּל וּמְבַקֵּשׁ בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חַיִּי-שְׂרָה, כ' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

מִדֵּי כְּתָבִי מְכַתֵּב לְבַעֲלֶיךָ אֲמַרְתִּי לְכַתֵּב גַּם אֵלֶיךָ, אִף שֶׁרְצִיתִי

לדבר עמכם מאד בהיותי ביבנאל, אף לא יצא הדבר מכח אף הפעל.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שלא יקח הרבה זמן, עד שתתאקלמו ביבנאל ושם בחיק הטבע והנוף היפה, תזכו להתעלות ברוחניות ובגשמיות גם יחד, העקר צריכים התחזקות, וזה זוכים על-ידי שמתחזקים אחרים, וכשמתחזקים אחרים יש לו גם-כן התחזקות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם ביבנאל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חיי-שרה, כ' חשון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, כי אפה חקוק בפנימיות לבבי לטוב כל הימים. ומאד מאד הייתי בצער על צערך וחלישות דעתך. ובאמת תדע, אשר בזה העולם עובר על כל אחד ואחד כל מיני צרות ויסורים וחלישות הדעת, ועקר גדלת בר ישראל — להחזיק מעמד, ששום דבר שבעולם לא יוכל לשברו ולבטלו, ועל-כן מפאן ולהבא ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ועקר ההתחזקות הוא על-ידי שמחה שתשמח את עצמך, ועל-ידי-זה באמת תהיה בן-חורין אמתי.

ראה לחזק את עצמך ביותר, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, יהיה אף שיהיה ויהיה מה שיהיה, כי האדם נמצא בזה העולם בסכנה גדולה עד מאד, הנה הוא עולה מעלה מעלה, והנה יורד מטה מטה, הנה מתלהב מהקדוש-ברוך-הוא, עד שמוכן

למסר את נפשו אליו יתברך, עד שנופל לעמקא דתהומא רבא, עד שרוצה לברח לגמרי ממנו יתברך, וזה סובב והולך אצל כל בר ישראל, כי הסמ"ך-מ"ם אורב על כל אחד ואחד בצורה אחרת, ועל-פני אשרי ואשרי מי שמחזיק מעמד, ששום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו, וזה כל הלמוד של רבנו ז"ל — איך להחזיק מעמד ולעבר את זה העולם בשלום. ועל-פני ראה, אהובי, ידידי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, תהלה לאל, יש לנו רבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, המחיה ומחזק אותנו על כל מה שעובר עלינו, ואנו צריכים לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא בכל יום ויום מחדש על החסד חנם שעשה עמנו, שקרבנו אל רבי אמת כזה, רבי נורא כזה, טוב להודות לפניו יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

מה אמר לה, ידידי היקר! רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנב): כשבאה נשמה קדושה לעולם עם הענפים השיכים לה, אזי הקלפה מסבבת אותה, ונשאר פתח נגד האמונה, כי כנגד האמונה הפתח פתוח וכו', עין שם; הינו כפי גדלת הצדיק, הסמ"ך-מ"ם אורב מאד מאד לנתק את האדם מהצדיק בכל מיני נכלי ערממיות, שהצדיק הוא גבוה יותר בשכילה, ומה לה להיות מקרב אצל הצדיק, עד שרוצים להשליך את האדם לגמרי ולנתקו משרשו, אבל נשאר פתח אחד נגד האמונה, כפי שאדם מחזק את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, כן זוכה להצליח, ועל-פני עלינו להתחזק מאד מאד באמונה פשוטה בו יתברך, ועל-ידי-זה נצליח את דרכנו ברוחניות ובגשמיות גם יחד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותנו.

ראה ללכת לישן מקדם, באפן שתוכל להיות ער מקדם, ותאמר תקון חצות, ואחר-כך תלמד שעורים כסדרן בתורה הקדושה עד קדם אור היום, ואז תלך לטבל ולהתפלל תפלת הויתקין, אשר אין למעלה מזה, ותחזק את אנשי שלומנו בעבודה הקדושה הזו, שיתפללו ותיקין עם הנץ, שהיא מצוה מן המבחר, ועל הכל תדון

לְכַף זְכוּת אֶת אֱלוֹ שְׂאִינָם יְכוּלִים לְקַיֵּם זֹאת, וְאַתָּה תִּשְׂמַח אֶת
עַצְמְךָ, כִּי אַתָּה כֵּן יְכוּל לְקַיֵּם זֹאת, וּשְׂכָרְךָ גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאֵה לְשׁוֹחַ וְלִסְפָּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ,
וְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם נִשְׁבָּר,
הוּא כְּבָר אֵינּוּ יְכוּל לַעֲשׂוֹת שׁוֹם דְּבַר, וְעַל-כֵּן עָקַר הַקִּטָּב שֶׁל דְּבַר
רַבְּנוּ ז"ל לֹא לְהַשְׁבִּיר מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, וּכְשֶׂאָדָם חִזַּק וְאִמְיָן
בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לֹא לְהַשְׁבִּיר, כִּי הוּא מִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי
אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחַ דְּרָכוֹ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין
בְּרוּחָנִיּוֹת.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת חֲמִיּוּשָׁה, כ' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ עִם הַמְּעוֹת לְפָדְיוֹן, יַעֲזֹר לְךָ
הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיוֹן.

רְאֵה לְחִזַּק אֶת עַצְמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע שֶׁהוּא
יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּבִיַּדֵּי עוֹת אֱלוֹ
תּוּכַל לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד אֶפְלוֹ בְּהַמְצָבִים הַכִּי קָשִׁים שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ
בְּחַיִּיךָ, וּבְכַפְרֵט שְׂאֵתָה נּוֹפֵל בְּכָל פַּעַם בְּפָגַם הַבְּרִית וְכוּ' וְכוּ', רְאֵה
לְלַכֵּת לְמַקְנָה וְלוֹמַר אֲזֵ הַעֲשֶׂרָה מְזִמּוּרֵי תְהִלִּים, כִּי כָּךְ גָּלָה לְנוּ
רַבְּנוּ ז"ל: כְּשֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם מֵה שְׁעוֹבֵר בְּפָגַם הַבְּרִית, יִלְךְ
תַּכְּף-וּמְיָד לְמַקְנָה, וַיֹּאמֶר הַעֲשֶׂרָה מְזִמּוּרֵי תְהִלִּים, וְלֹא יִחַשֵּׁב כְּלָל
מִזֶּה, כִּי הָעָקָר הוּא הַמְּחַשְׁבָה, וְצָרִיכִים לְזְכוּת לְמַחְשָׁבָה נִקְיָה,
לְשֹׁמֵר עַצְמוֹ מְאֹד מְאֹד לֹא לְחַשֵּׁב יוֹתֵר, וּכְשֶׁזּוֹכִים לְטִהָרָה אֶת
הַמְּחַשְׁבָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִצּוּלִים מִכָּל רַע, כִּי עָקַר תַּקּוּן הַבְּרִית הוּא
הַמְּחַשְׁבָה, כִּי צָרִיכִים לְשֹׁמֵר אֶת הַמְּחַשְׁבָה מְאֹד מְאֹד, וְרַבְּנוּ ז"ל

אָמַר (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עב), שֶׁעָקֵר הַיְצָרִים רְעִים הֵם בְּמַחְשְׁבָתוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְהֵם בָּאִים מִהַדְּמִים שְׁלֵא זָכָה לְזַכֵּךְ אוֹתָם, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִכְנָסִים בּוֹ כָּל מִינֵי פְחָדִים שֶׁמִּפְחָד מִכָּל בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְעַל־יְדֵי שְׂזוּכָה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת מַחְשְׁבָתוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא נִצָּל מִכָּל מִינֵי רְעוֹת וְצָרוֹת רַבּוֹת, וְעַל־כֵּן רָאָה לוֹמַר בְּכָל יוֹם הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, וְלֶךְ לְמִקְנָה, וְאֵל תַּחֲשֹׁב יוֹתֵר, כִּי הָעָקֵר הוּא שְׁמִירַת הַמַּחְשְׁבָה, שֶׁצָּרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד עַל הַמַּחְשְׁבָה, וּבְמִקּוֹם שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב — שֵׁם כָּל הָאָדָם (עֵינִי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא).

נָא וְנָא רָאָה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ בְּעִבּוּר הַפְּצַת מַעֲיֵנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה מֵה שְׁיִהְיֶה, אִם תִּהְיֶה חֲזָק וְאִמִּיץ בְּדַבָּר זֶה, שׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, עַל־כֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְפַל כָּל־כֶּף בְּדַעְתְּךָ מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, רַק רָאָה לְהִיּוֹת עָסוּק בְּהַפְּצַת מַעֲיֵנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וּבְזֶה יִלֶּךְ לְךָ הַזְּמַן, שְׁלֵא תַחֲשֹׁב מַחְשְׁבוֹת רְעוֹת וְהַרְהוּרִים רְעִים, שְׁלֵא תִבּוֹא לְיַדֵּי עֲבָרוֹת, חֲסִי־וְשָׁלוֹם, וְצָרִיכִים לְבְרוּחַ תְּמִיד רַק אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּנָּצַל מִכָּל רַע.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קט.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר חַיֵּי־שָׁרָה, כ' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַחֲזִיחָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְגִדְּלֵנִי שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר.

אוֹדוֹת מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', רָאִי לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ פְּעַם וּלְתַמִּיד, וְאֵל תִּתְיַאֲשֵׁי, חֲסִי־וְשָׁלוֹם, בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא צוֹפֶה וּמַבִּיט עַל כָּל בְּרִיָּה,

ובודאי יש לך בן זוג טוב השיף לשרש נשמתך וכו', ולמה לך ללכת ולרעות בשדות זרים, ולמצא שם נטיעות מקלקלים וכו', פי עליך לדעת, אם יקרה לך עוד פעם או פעמים אכזבות כאלו, חס־ושלום, תפלי בדכאון, וחבל לך, את בחורה צעירה מלאת חיים, ואת יכולה כל־כף הרבה לתרם בחיים, למה לך לסגור את עצמך באהבות נכזבות.

עליך לדעת, כי ההורים שלך רוצים רק את הטוב ממך, ולכן תשתדלי מאד מאד בכבוד אב ואם, שהיא המצוה הכי גדולה, ואני מקנה להקדוש־ברוך־הוא, שיבוא בחור מלמד ובעל מדות טובות, ושיפגש אותך בכבוד גדול, ותוכלי לבנות בית נאמן על טהרת הקדש, ועל־כן חזרי אל שרשך ועזבי את השטיות לרוץ אל בחורים פורקי על וכו' וכו', אשר הם באים והולכים כמו הרוח וכו' וכו', וסתם כף לבלות את החיים, זה לא בשביל בחורה פקחית כמוך. נא ונא חזרי לך אל התורה ואל היראה, ובודאי זמין לך הקדוש־ברוך־הוא בחור חרוץ ופקח ויפה ובעל מקצוע, שלא תצטרכי אחר־כך לשבור את הראש מאין לוקחים לאכל וכו' וכו'.

אני מקנה להקדוש־ברוך־הוא, שתציתי אותי ותעזבי את כל השטיות, ותכניסי את הקדוש־ברוך־הוא בתוך החיים שלך, ותשני לגמרי את מהלך מחשבתך לטוב, והקדוש־ברוך־הוא אב הרחמן, בודאי מקבל אותך תמיד, כי הוא יתברך אב הרחמן, ומחיה ומנהיה ומקים את כל הבריאה כלה, והכל ממנו יתברך, אף הוא מנסה את כל אדם בכל יום בנסיונות אחרים.

ראי לכתב לי תכף־ומיד אם קבלת את הפקס הזה, ותשתדלי להיות בקשר, והקדוש־ברוך־הוא יעזר שכבר אזפה לשמע בשורות משמחות ממך, שזכית למצא את בן זוגך האמתי השיף לשרש נשמתך, ותבני בית נאמן בישראל, והכל כפי רצון הוריק היקרים, שהם רוצים רק הטוב ממך.

ראי לכתב לי, ומאד אשמח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חַיֵּי-שָׂרָה, כִּי חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמְּךָ, אִיךְ
שְׂאֵתָה מִמְּשִׁיךְ לְלַמֵּד עִם הַבְּחוּרִים — אֵינן לְתֹאֵר וְאֵינן לְשַׁעַר כָּלֵל,
כִּי זֶה חֶלְקִי מִכָּל עַמְלִי, שְׂזִכִּיתִי לְהַקִּים יְשִׁיבָה בְּיַבְנָאֵל, וְאֵינן מְלִים
בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל גִּדְל הַחֶסֶד חֲנָם שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה עִמִּי, וּבְנֹדָאֵי גַם
עִמְּךָ, כִּי בְּאֵמֶת אִם הָאָדָם רוֹצֶה לְתַקֵּן אֶת מַעֲשָׂיו, הָעֶקֶר הוּא
שְׁיִלְמַד עִם אַחֲרִים, כִּי בְּזֶה שְׁלוֹמֵדִים עִם אַחֲרִים וּמְתַקְנִים אַחֲרִים,
בְּזֶה מְתַקְנִים גַּם אֶת עַצְמָם, וּבְכֹרֵט בְּגִי הַנְּעוּרִים, שְׂאֵינן דְּבָר גְּדוֹל
מְזֶה, וְעַל-כֵּן הֵן אֵמֶת שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ מֵהֶם צָעַר וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת
וּבְלִבּוּלִים וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל תִּדַּע, כִּפִּי שְׁהֵייתִי שָׁם שְׁבוּעִים, רְאִיתִי עֵינן
בְּעֵינן אִיךְ שֶׁהֵם מְשַׁתְּנִים בְּכָל יוֹם, רַק צְרִיכִים לְדַבֵּר אִתָּם פְּתוּחַ
מִעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עַל-פִּי דַעַת רַבָּנוּ וְ"ל וְעֲצוּתוֹ הַקְּדוֹשׁוֹת,
וּלְסַפֵּר לָהֶם הַרְבֵּה סְפוּרִים, וּבְכֹרֵט מֵה שְׁשִׁמְעַת וְרְאִיתָ אֲצִלָּנוּ, כִּי
אֲמוּנַת-חֻכְמִים הִיא הַיִּסוּד וְהָעֶקֶר בְּדַעַת רַבָּנוּ וְ"ל, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלְק א', סִימָן ס"א, עַל-יְדֵי אֲמוּנַת-חֻכְמִים יְכוּלִים לְהוֹצִיא
אֶת מִשְׁפָּטָנוּ לְאוֹר וְכוּ' וְכוּ', וּבְלִי אֲמוּנַת-חֻכְמִים הָאָדָם אָבוּד
לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַכְנִיס בְּהֶם אֲמוּנַת-חֻכְמִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ, הֵן עִם עַצְמְךָ וְהֵן עִם הַתְּלַמִּידִים, וְגַם תִּעֲזֹר
לְהַמְלִיךְ ר' ... עִם תְּלַמִּידָיו, וְאֵנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזֶה
שְׂתַדְבֵּר עִם הַיְלָדִים דְּבוּרֵי יְרֵאת שָׁמַיִם, עַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ. וְצְרִיכִים
לְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֻדָּשׁ, כִּי כְמוֹ שְׂמִדְּבָרִים עִם מְבַגֵּר, זֶה
מוֹעִיל רַק לְשַׁעַת אַחַת וְסָפֵק לְיוֹם, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה עִם בְּחוּרִים
צְעִירִים, צְרִיכִים לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֻדָּשׁ, וּבְאֵמֶת יִצְרוּ שֶׁל אָדָם
מִתְגַּבֵּר עֲלָיו בְּכָל יוֹם וּמִבְקָשׁ לְהַמִּיתוֹ, וְאֵלְמָלָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
עוֹזְרוֹ, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשִׁין ל'); וְעַל-כֵּן רְאֵה לְדַבֵּר

עִמָּהֶם הִרְבֵּה מִדְּבוּרֵי יִרְאַת שָׁמַיִם, וְאֵל תִּתְּבַיֵּשׁ כָּלֵל, וְאֵל תִּחַשְׁבֵּהוּ שֶׁהֵם יְלָדִים קִטְנִים, שֶׁקָּשָׁה לְדַבֵּר עִמָּהֶם. כָּכֹר יָדוּעַ לָךְ הַסְּפוּר, שְׁמוֹהֵרֵנּוּ"ת ו"ל אָמַר פֶּעַם לְאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהִתְפַּלֵּא אֵיךְ הוּא מְבַלֵּה זְמַן עִם אַבְרָהָם צָעִיר (אֲזוּ הָיָה הַמְּנַהֵג לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל שְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה), וּמוֹהֵרֵנּוּ"ת ו"ל דִּבֶּר הִרְבֵּה עִם אֶחָד בְּגִיל כְּזֶה, וּשְׂאֵלוֹ: לָמָּה לָכֶם לְבָלוֹת אֶת הַזְּמַן עִם צָעִיר כְּזֶה? עָנָה וְאָמַר: אָט אִיז עָר אַ בַּחוּר, אָט אִיז עָר אַ יוֹנֵגְעֶרֶמָאן, אָט אִיז עָר אַן אַלְטֶער אִיד, אֹוֹן אָט טְרַאגֶט מְעַן אִיהֶם שׁוִׁין, וְאַתָּה אֹוֹמֵר לִי שְׂאֵנִי מְבַלֵּה אֶת הַזְּמַן הַיְקָר. וְיִזְכֵּר סְפוּר זֶה, כִּי מְאֹד תִּצְטָרֵךְ אֶת זֶה לְהִתְלַמְּדִים, צָרִיכִים לְדַבֵּר עִמָּהֶם רַק דְּבוּרֵי תוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְעַל-יַד־זֶה תִּצְלִיחַ עִמָּהֶם, כִּי הֵם כָּלִים שְׁקוֹלְטִים.

וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר גַּם עִם שְׂאֵר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רַק דְּבוּרֵי יִרְאַת שָׁמַיִם וְעֲצוֹת רַבֵּנוּ ו"ל, כִּי אֲנִי רוֹצֵה שֶׁהָאוֹרֵה וְהָאֲרַבֵּעַ אֲמוֹת שְׁלֵנוּ יִהְיֶה רַק מִרַבֵּנוּ ו"ל, שְׁלֹא נִדְּבַר דְּבוּרִים אַחֲרֵים בְּכָלֵל, רַק דְּבוּרִים וְעֲצוֹת רַבֵּנוּ ו"ל, וְאֲנִי רוֹצֵה לְבַעַר אֶת כָּל הַלְּצִים, שְׁלֹא יִהְיֶה שָׁם שׁוּם לֵץ, רַק אַבְרָכִים רְצִינָיִים. וְלָכֵן תִּמְשִׁיף בְּלִמּוּד "לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת", וְאֵל תִּהְיֶה קִטָּן בְּעֵינֶיךָ, וּתְדַבֵּר בְּשִׁבְת-קִדְשׁ הַדְּבוּרִים הָאֵלוּ שֶׁשָּׁמַעְתָּ אֲצִלְנוּ יָמִים וְשָׁנִים, וּבְיָדָאֵי תִפְעַל אֲצִלְנוּ, וְכֵן תִּתְאַוֵּר בְּעֲזוֹת דְּקִדְשָׁה, וְתִתְפַּס אֶת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֲפִלּוּ הַקִּטָּן, וְתִשָּׂם עָלָיו אֶת הַכְּלִי, וְתִרְאֶה אֵיךְ שָׁגַם הוּא יִתְחִיל לְשִׁיר אֶת הַשִּׁיר, כַּמוֹכָא בְּסְפוּרֵי-מַעֲשֵׂיֹת מִהַבֵּן מֶלֶךְ וּבֵן שִׁפְחָה שֶׁנֶּחֱלָפוּ, עֵינֵי שָׁם; וּבְכָל יוֹם הַרְגַּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁלֹא דִּבְרַת עֲמוּ אֶתְמוּל, וְתִסְפֹּר וְתִשׁוּחַ עֲמוּ בְתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאֲזוּ תִרְאֶה אֶת גִּדְּלֵ הַנִּפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשׂוּ מִזֶּה, וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! וְתִמְשִׁיף בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְהַקִּים חֲבֵרָא קְדִישָׁא בְּיַבְנָאֵל עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, וְאָף שֶׁזֶה נִרְאֶה מְאֹד מְאֹד רַחוּק מְרַב הַצָּעִיר וְהַקִּטְנוֹת וְהַחֲלִישוֹת הַדַּעַת וְהַמְרִירוֹת וְהַעֲנִיּוֹת שְׁעוֹבָרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עִם כָּל זֶה לֹא צָרִיכִים לְהִתְבַּלְּבֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

מַה טוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תִּלְמַד אֶתָּה וְר' ... עִם הַתְּלַמִּידִים בְּסִגְיָה שֶׁל 'כְּבִתָּה' לְכַבוֹד חֲנֻפָּה, לְלַמֵּד עִמָּהֶם הַגְּמָרָא וְהַרְשָׁ"י וְהַתּוֹסְפוֹת,

אֲשֶׁר י"ט קיא בנחל קנא

וכן הרמב"ם והטור והשלחן ערוך השיך להלכות חנכה, כי הן הלכות מרביות, וטוב מאד שיידעו את זה, אני מקווה לבוא תכף-ומיד אחר חנכה, ואז אבחנו אותם, ואביא להם מתנות יפות, כף תמיד להם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש מתפלל בעדך, שתצליח עם התלמידים, ותראה ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קיא.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר חיי-שרה, כ' חשוון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אני מצטער למה ... מהאלומיניום לא בא, לכן אני מבקש אותך, שתלחץ עליו מאד מאד שיבוא, ויגמר את העבודה, כי נתתי לו צ'קים דחויים ואני שובר את הראש איך לשלם את הזה, פשוט עשיתי מעשה שטות שנקנסתי בלחץ ובחובות גדולות, נתתי צ'קים ועכשו אני רץ הנה והנה לכסות את הצ'קים ולבסוף הוא לא בא, ועל-כן ראה לכתב לי תכף-ומיד את מספר הטלפון שלו כי אני רוצה לצלצל אליו, כי נסכס בדעתי לבוא, בעזרתו ותברך שמו, על חנכה, ורציתי מאד שיהיה כבר גמור אז, וכן ראה ללחץ מאד על ... שגם אליו נתתי צ'ק דחוי.

אני מקווה שלא יהיו לך בעיות עם ... בענין החתימה, ותתעצב עם ... מה לעשות, וכן ראה לכתב לי מה קרה לבסוף עם ... בענין הספסלים, אל תניח את זה סתם הפקר.

בַּעֲנִין רָכַב, אֵינִי שׁוֹכַח מִמֶּךָ כָּלֵל, אָבֵל בְּשׁבוּעוֹת אֵלֶי אֲנִי
 בְּלִחְצִים גְּדוּלִים מְאֹד מְאֹד, כִּי אֲנִי צָרִיף לְכַסּוֹת יוֹתֵר מִשְׁמוֹנִים אֶלְף
 שָׁקֶל, וְהַכִּיס רֵיק וְאֵין בּוֹ, וְעַכְשָׁו אֲנִי שׁוֹבֵר אֶת הָרֹאשׁ אִיף לְצֵאת
 עִם צ'קִים, וְעַל-כֵּן הִתְקַרַח לְחִכּוֹת עוֹד כַּמָּה שְׁבוּעוֹת, וְאֲנִי מְקַנָּה
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר, וּבְיַדֵּי צָרִיכִים לְהַתְפַּלֵּל
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט, וְאֶפְלוּ עַל דְּבַר זֶה, כְּמוֹ
 שְׁאָמַר פֶּעַם רַבָּנוּ ז"ל לְמוֹהַרְנ"ת ז"ל, שְׁאֶפְלוּ כְּשֶׁהִבְגֵּד קְרוּעַ,
 צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי בְּגַד חֲדָשׁ"
 וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל פֶּרֶט
 וּפְרָט.

הַכָּפַל הַדְּבַר, רְאֵה לְכַתֵּב לִי תַכְף-וּמִידָא אֶת מִסְפַּר הַטְּלַפּוֹן שֶׁל
 ... מִהַאֲלוּמִינִיּוּם, וְגַם אֶתָּה תִלְחֹץ עָלַי, וְאֲנִי אֶצְלָצֵל אֵלָיו עוֹד
 הַיּוֹם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קיב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר חַיִּי-שְׂרָה, כ' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיַמִּיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֲקַנָּה שְׁקִבְלַת אֶת הַמְּכַתְּבִים, וְתוֹכֵל לְהַכִּין עוֹד גְּלִיוֹנוֹת יָפִים,
 הַעֲקָר רְאֵה לְהַכְנִיס שָׁם הַרְבֵּה דְבוּרֵי אַמּוּנָה, מֵה שְׁאֵתָּה שׁוֹמֵעַ
 מִהַקְּסוּטוֹת שְׁלִי, וְתַעֲשֶׂה מְזֵה פְתֻבוֹת מְאֹד יָפוֹת, וְכֵן אֶת הַחֲדָשׁוֹת
 שְׁקוּרִים בְּעוֹלָם, תִּלְבִּישׁ בְּזֵה דְבוּרֵי אַמּוּנָה, כִּי הַעֲקָר הוּא אַמּוּנָה
 וְצָדִיק, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבָּנוּ ז"ל לְמוֹהַרְנ"ת ז"ל: בְּשַׁעַת שֶׁתְּכַתֵּב
 מֵאַמּוּנָה וְצָדִיק — "צוּ שְׁפָרִיט דְעַם פְּעִין", שֶׁתְּרַחֵב אֶת הָעֵט, הֵינּוּ
 לְהַאֲרִיף לְכַתֵּב, כִּי הַיּוֹם צָרִיכִים לְכַתֵּב הַרְבֵּה מְאֹד מֵאַמּוּנָה פְּשוּטָה,

אֲשֶׁר   י"ט קיב   בְּנַחֵל   קִנְג

כִּי עוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם מֵה שְׁעוֹבֵר — כָּל מִינֵי יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וּבִפְרָט בְּעִנְיַן אַמוּנָה, כִּי כָּל כְּלֵי הַתְּקַשְׁרוֹת מְדַבְּרִים בְּגִלּוּי נִגְדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים רַק לְגַלוֹת אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְזֶה יְסוֹד גְּדוֹל.

הַיּוֹם הַזֶּה ... אֲצַל הַקּוֹנְסוּלִיָּה הַיִּשְׂרָאֵלִית, וְחַתֵּם בַּפְּנִיָּהם, וְהֵם חָתְמוּ עַל זֶה, וְהֵבִיא אֶת זֶה אֵלַי, וּכְבֹּר שְׁלַחְתִּי אֶת זֶה הַיּוֹם בְּדָאָר אֶקְסֶפְרִס, שְׁלוֹקֵחַ יוֹמִים אֶל הַכְּתָבֶת שֶׁל ... וְעַל-כֵּן תֹּאמַר לוֹ, שְׁאַתָּה מְחַפֵּה לְדָאָר נְחוּץ.

אֲנִי מְאֹד מְקוּנָה שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עִם הַגְּלִיוֹנוֹת, כִּי בְּאַמַּת אִם תִּכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּזֶה בְּלֵב וְנִפְשׁ, אַתָּה יְכוּל לְהוֹצִיא מְזֶה פְּרִנְסָה, וְכֵן לְכַסּוֹת אֶת דְּמֵי הַדְּפוּס, וּלְדַעְתִּי, מְחִיר בְּזֶה שֶׁתִּקְבַּל אֲצֶל ... לֹא תִקְבַּל בְּשׁוּם מְקוֹם, וְכֵכָה הוּא יִהְיֶה שְׁבַע רְצוֹן וְשִׂמְחָה, וְאַתָּה תִּהְיֶה מְרַצָּה וְשִׂמְחָה, וְיִהְיֶה טוֹב לְשִׁנִּיכֶם, כִּי לֹא כְּדַאי לְהַכְנִס בְּאֵיזָה קֶצֶר וּמְחַלְקֵת נְרִיב, כִּי סוּף כָּל סוּף הוּא מְדַפִּיס אֶת הַסְּפָרִים בְּמִסִּירוֹת נִפְשׁ הַכִּי גְדוֹלָה.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי אֵילוֹ תוֹרוֹת חֲסֵרוֹת עוֹד עַל-פִּי סֵדֵר "דְּרָשׁוֹת מוֹהֲרָא"ש", תוֹרָה ס"ו, וְעַל-כֵּן תִּכְתֵּב לִי עוֹד אֵילוֹ תוֹרוֹת חֲסֵרוֹת עַד מְקוֹם שְׁאַתָּה אוֹחֵז.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שְׁאַשְׁתָּךְ שֶׁתַּעֲבֹר אֶת הַלְּדָה בְּקִלּוֹת, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

בְּעֵתוֹן הַבָּא רְאֵה לְהַכְנִיס "מִזֵּל טוֹב" לִּי ... וְלֹא שְׁתוּ וּלְ... וְלֹא שְׁתוּ, לְשִׁנִּיָּהֶם נוֹלְדָה בַּת, תִּבְרַר אֶת הַפְּרָטִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, כ' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכָבֶר הַתַּחֲלָתָה לְסֵדֶר לְדָפוּס אֶת
"אוֹצֵר הַקְּנֻטְרִיסִים", חֶלֶק א', וְתַכְתֹּב לִי אִם חֲמֹשֶׁה-עָשָׂר קְנֻטְרִיסִים
מִסְפִּיק, כִּי אִם לֹא, יְכוּלִים לְהוֹסִיף עוֹד כַּמָּה קְנֻטְרִיסִים, וּלְדַעֲתִי,
חֲמֹשֶׁה-עָשָׂר קְנֻטְרִיסִים יִהְיֶה בְּעֶרְךָ סֵפֶר שֶׁל שְׁלֹשׁ-מְאוֹת עֲמוּדִים.

נָא וְנֵא לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַע-עוֹלָם, וְאֵל תַּפֵּל
בְּדַעֲתְךָ כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְזָכוֹת הַדְּפָסֶת "אֲשֶׁר
בַּנְחַל" תַּעֲמִד לָךְ שְׁתַּצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ, וְתֵצֵא מִכָּל חוֹבוֹתֶיךָ, וְתִבְשֹׂר לִי
תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, כ"א חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַקָּרָה לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ אִם אֶפְשֶׁר לְגַמֵּר אֶת הָעֵבוֹדָה בַּחֲדָרִים
עִם הַטִּיחַ וְהַצָּבֵעַ, וְאֶהְיֶה לָּךְ אֲסִיר תּוֹרָה מֵאֵד, מְלַבֵּד שְׂאֲשֵׁלֶם לָּךְ
כָּל הַמְּגִיעַ לָּךְ.

רְאֵה לִישָׁב בְּשַׁעוֹרוֹ שֶׁל הָרֵב ... כְּשֶׁלוֹמֵד בְּעָרֶב, כִּי כָּל מִי
שֶׁנִּכְנָס לְבֵית-הַמְּדָרֶשׁ לְלַמֵּד וְלִשְׁמַע דְּבַר תּוֹרָה, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֵה לְאַחַר
אֲרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת שֶׁנִּכְנָס לְבֵית-הַמְּדָרֶשׁ לְמַעַלְהָ לִשְׁמַע תּוֹרָה,
כִּי הַנְּשֻׁמָּה שְׁלוֹמְדַת תּוֹרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, לוֹמְדַת גַּם בְּעוֹלָם הַבָּא,

אֲשֶׁר י"ט קטו — י"ט קטז בַּנְחַל קנה

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמַצְרֶיךָ אֶת עֲצָמוֹ אֶל שְׁעוֹר לְמוֹד תּוֹרָה,
שְׁלוֹמֵימִים כָּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְשִׁמְעַע גַּם בְּעוֹלָם הַבָּא תּוֹרָה.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, כ"א חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה נִגְיֵעוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּמְשִׁיךְ בְּטִיחַ וּבְהַצְבַּע בְּדִירְתִי, כִּי
אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבּוֹא לְחַנּוּכָה, וּמְאֹד רְצִיתִי שְׁיִהְיֶה
גְּמוּר עַד אִזּוֹ, וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׁאַשְׁלֵם לְךָ כְּפִי שְׁמַגִּיעַ לְךָ, וְאַהֲיֶה לְךָ
אֲסִיר תּוֹרָה מְאֹד, כִּי פְּשוּט בְּשַׁעַה שְׁיִשׁ צָבַע וְטִיחַ וְכוּ', קֶשֶׁה לְגוֹר
בְּבֵית, וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד, אִם תּוּכַל לְגַמֵּר אֶת הָעֵבוֹדָה.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוּר לְךָ, שְׁיִהְיֶה לְךָ הַרְבֵּה נַחַת מִהִילָדִים וְתִגְדְּלֵם בְּנִקְל,
וְתִהְיֶה לְךָ פְּרֻנְסָה בְּשַׁפַּע, שְׁלֹא תִצְטָרֶךְ לְבְרִיּוֹת.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, כ"א חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְמָסוֹר אֶת שְׁנֵי הַמְּכַתְּבִים לִיעֲדָם, כִּי רְצִיתִי מְאֹד שְׁיִגְמֹר
אֶת הָעֵבוֹדָה, כִּי אִם אֲנִי בָּא עַל חַנּוּכָה, רְצִיתִי מְאֹד שְׁיִהְיֶה גְּמוּר,
וְכֵן תִּזְרָזוּ אֶת ... לְגַמֵּר אֶת הַמְּדַרְגּוֹת מִבְּחוּץ, כְּדֵי שֶׁהַקִּיר אָבֵן יִגְמֹר
גַּם שָׁם, וְתִדְוַח לִי אִם הִגִּיעַ ... מִהֶאֱלוּמֵינִיּוֹם הַיּוֹם, וּפְהַ תְּקַבֵּל רְצוּף
קְבֻלָּה מִהַבְּנֵק, שְׁשִׁלַּחְתִּי הַיּוֹם לְבִנְק הַפּוֹעֲלִים.

רֵאָה לְהַמְשִׁיךְ בַּהֲתַבּוֹדוֹת, כִּי מֵה שֶׁתִּפְּלֶה וְהַתַּבּוֹדוֹת פּוֹעֲלֹת, שׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם אֵינּוּ יָכוֹל לִפְעֹל, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת מְזֵה בְּעֲצָמוֹ תִּפְּלֶה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׂאִינוּ יָכוֹל לְהַתְּפַלֵּל וְכוּ', וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָסֶת שְׂמֵחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קיז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, כ"א חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְצַדִּיקָה, וְכֵן מְדִי פַעַם בְּפַעַם אֲנִי מִקְבֵּל מִמֶּךָ מַעֲטָטָה עִם כֶּסֶף לְצַדִּיקָה, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, וְכִבֵּר תִּקַּח אֶת עֲצָמֶךָ בְּיָדֶיךָ, וְלֹא תִהְיֶה כָּל-כֶּף שָׁבוּר, כִּי בְּאַמֶּת כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, זֶה רַק מִחֲמַת חֶסְרוֹן הַהֲתַבּוֹדוֹת, כִּי אִם הִיִּית זֹכָה לְהַתַּבּוֹד עֲצָמֶךָ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכָל יוֹם, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, כָּל הַחַיִּים שֶׁלָּךְ הָיוּ עוֹבְרִים לְפָנֶיךָ בְּצוּרָה אַחֲרַת, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּזֵה הָעוֹלָם הוּא רַק מִפְּנֵי שְׂאִין אַתָּה מִתַּבּוֹדֵד עֲצָמֶךָ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְרֵאָוִי לָךְ לְהַתַּבּוֹד עֲצָמֶךָ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פָּנִים שְׂעָה אַחַת, וְאִף שְׂאִנִּי יוֹדַע שֶׁשְׂעָה זֶה מְאֹד קָשָׁה, כִּי סוּף כָּל סוּף קָשָׁה לְאָדָם לְשַׁבֵּת בְּמָקוֹם אֶחָד שְׂעָה אַחַת וּלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים אִם יָכוֹלִים לְחַלֵּק אֶת הַשְּׂעָה לְשֵׁלֶשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם, וּבְכָל פַּעַם לְהַתַּבּוֹד עֲשָׂרִים דְּקוֹת, וְזֶה כְּבָר לֹא קָשָׁה, וְאִם גַּם זֶה קָשָׁה, אֲזוּ כִּדְאִי לְהַתַּבּוֹד עֲצָמוֹ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ מְדִי פַעַם חֲמֵשׁ דְּקוֹת עַל הַשְּׂעוֹן, וְכֵךְ בְּמִשְׁךָ הַיּוֹם תִּתְמַלֵּא שְׂעָה אַחַת, וּבְאַמֶּת מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כָּל הַיְשׁוּב הַדַּעַת שְׁלוֹ הוֹלֵכֶת בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, וְעַל-כֵּן אֲשָׂרִי וְאֲשָׂרִי מִי שֶׁזֹּכָה לְהַתַּבּוֹד עֲצָמוֹ, וְזֶה הָיָה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְעַל קֵטֵב זֶה יְסוּד וְעֵקֶר חֲסִידוֹת בְּרַסְלָב, לְדַבֵּר וּלְשׁוֹחַ וּלְסַפֵּר אֶת

אֲשֶׁר י"ט קיח בַּנַּחַל קנז

כָּל אֲשֶׁר עִם לִבּוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה
לְהִתְבַּדֵּד עֲצָמוֹ עֲמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נֹא וְנֹא רֵאָה לְהַחְזִיק בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, וְתִהְיֶה חֲזֵק מְאֹד בְּאַמִּירַת
ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, וְגַם אֵת זֶה אַתָּה יָכוֹל לְחַלֵּק לְשֵׁלֶשׁ
פְּעָמִים: שְׁשֵׁה פְּרָקִים קִדְּם הַצְּהָרִים, שְׁשֵׁה פְּרָקִים אַחַר הַצְּהָרִים
וְשְׁשֵׁה פְּרָקִים בְּלִילָה, וּבְאַפֵּן הַזֶּה תּוּכַל לְסַיֵּם מִדֵּי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ
שְׁשֵׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְזֶה לֹא צָרִיךְ לְהִיּוֹת עַל הַסְּדֵר, הַיְנוּ בְּדִיוֹק בְּרֹאשׁ
חֲדָשׁ לְסַיֵּם שְׁשֵׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, כִּי הָאָדָם הוּא אֵינוֹ מְכוֹנָה, וּפְעַם
הוּא מִחֲסִיר מִהַח"י שְׁלוֹמֵד רַק שְׁנֵי פְּרָקִים אוֹ חֲמִשָּׁה פְּרָקִים,
וְעַל-כֵּן נִתְעַרְבַּב הַסְּדֵר, וְעַל-כֵּן לֹא צָרִיכִים לְדַקְדַּק אִם זֶה לְפִי סְדֵר
הַחֲדָשׁ, רַק בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְהִיא סִגְלָה לְהִרְגֵּ אֵת
הַיָּצֵר הַרַע שְׁבוֹעֵר בְּאָדָם מְאֹד מְאֹד בְּתַאוּת נְאוּף.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ נְרַבְךָ, הַעֲקֵר שְׁמֵר עַל עֲצָמְךָ מְאֹד
מְאֹד לֹא לִפְלַ בַּפֶּח, וְלֹא לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים מְבֹהָלִים וּמְבַלְבְּלִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסְדֵר חַיִּי-שְׁרָה, כ"א חֲשׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ אֵיזוֹ מִצְוָה, וְלְהַדִּיר בְּהַמְצָוָה הַזֹּה, וּבְזִכּוֹת
הַמְצָוָה הַזֹּה תִּוְשָׁעִי.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֲנִי

קנח   אָשֶׁר   י"ט קיט   בַּנְחַל

מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶרְבּוֹ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי וּתְבַשְׂרֵי לִי בְשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת
תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֵר חַיֵּי-שָׂרָה, כ"א חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאַל תִּפְּלֵ
בְּיָאוֹשׁ וּבַעֲצָבוֹת וּבִדְכָאוֹן וְכוּ' וְכוּ', כִּי זֶה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם בֵּין
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל יוֹם, וְתִדַּע וְתֵאֱמִין אֲשֶׁר כָּל דְּבַר
וְדַבּוּר שְׁמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עוֹשֶׂה רָשָׁם לְמַעַלָּה, כִּי כָּל דְּבַר
וְדַבּוּר, הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי
שְׁזוּכָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּמִתְבַּוְּדָד עֲצֻמוֹ בְּכֹל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי הַלַּמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת מְטַהֵר אֶת
הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּתְמַיֵּד בְּלַמּוּד
מְשֻׁנִּיּוֹת, שְׂאֵז זוּכָה לְזִכּוּף וְטַהֲרַת הַנֶּפֶשׁ, וּמִן הַבַּיִת יוֹסֵף גְּלָה,
שְׂלֵא זָכָה לְכָל הַמַּדְרָגוֹת שְׁלוֹ, עַד שֶׁנִּתְגַּלָּה לוֹ מַגִּיד מִן הַשָּׁמַיִם רַק
עַל-יְדֵי שֶׁהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, וְעַל-כֵּן רְאֵה גַם אֶתָּה לְהִתְמַיֵּד
בְּלַמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹצִיא אוֹתָךְ מִכָּל הַצָּרוֹת
וְהַיְסוּרִים שֶׁנִּכְנָסְתָּ בָּזָה, וּתְבַשֵּׂר לִי בְשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, כ"א חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

מָאֵד מָאֵד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

רְאֵי שְׂתַחֲוֶה לָךְ הַבְּנָה בֵּינֵךְ לְבֵינִי בְּעֲלֶיךָ, וְתִדוּנֵי אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת,
וְתַעֲשֵׂי כָּל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם-בַּיִת אֲצִלְכֶם, וְכֵן
תִּלְכְּוּ בְּקָלוֹת עִם הַיְלָדִים, אֲסוּר לְלַכֵּת בְּיַד קָשָׁה.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר בָּזָה הָעוֹלָם צְרִיכִים הֵרְבָּה סְבָלָנוֹת, וּמִמֵּדַת
הַסְבָּלָנוֹת הוּא, שְׁצָרִיכִים לְסָבֵל גַּם מֵעֲצָמוֹ, הֵינּוּ אֲסוּר לְהֵאָשִׁים אֶת
עֲצָמוֹ עַל כָּל דְּבָר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, וְלֹא כְּמוֹ שְׂצָרֶיךָ, אֲסוּר לְהִשְׁפִּיל
אֶת עֲצָמוֹ, וְלְהֵאָשִׁים אֶת עֲצָמוֹ, כְּמוֹ שְׂאֲסוּר לְהֵאָשִׁים וּלְהִשְׁפִּיל אֶת
זוּלָתוֹ, כִּי אֲסוּר לְהִשְׁפִּיל אֶת עֲצָמוֹ, וְגַם בָּזָה צְרִיכִים סְבָלָנוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקַשׁ מִתְּפַלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַחֲוֶה לָכֶם הַצְּלָחָה רַבָּה בְּבַיִת, וְתִשְׁתַּדְּלֵי
לְהַדְּלִיק שְׁבַעַת גְּרוֹת לְכַבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וּלְבַקֵּשׁ אֶת הֵרְבָּה מִמֵּנוּ
יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהֵאָשָׁה מִבְּקִשְׁתָּ בְּעַת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת, מָאֵד
מְקַבֵּלַת וּמְרַצָּה בַּשָּׁמַיִם.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, כ"ב חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי

מָאד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הָרַב ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָאד מָאד אַבְקַשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז עִם הַשְּׁעוּרִים, לְלַמֵּד עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם הַלְכוֹת, כִּי זֶה יְסוּד גְּדוֹל מָאד מָאד לְלַמֵּד הַלְכוֹת, כִּי רַב רַבָּם אֵינָם יוֹדְעִים הַלְכָה, וּבְזֶה שֶׁתִּלְמַד עִמָּהֶם, אַתָּה גוֹרֵם גַּחַת-רוּחַ גְּדוֹלָה לְמַעַלָּה בַּשָּׁמַיִם, כִּי תִדַע, אֲשֶׁר אֶצְלוֹ יִתְבַּרְךָ מָאד מָאד יָקָר אָדָם שְׁזוֹכָה לְקָרֵב אֶת בְּנָיו יִתְבַּרְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, עַד שֶׁאֲמָרוּ בַּזֶּהר הַקְּדוֹשׁ (תְּרוּמָה קַחַת): וַיִּפְּאֵה מֵאֵן דְּאֶחִיד בְּיָדָיו דְּחִיבָא, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְאַחֵז בְּיָדֵי בְּנֵי-אָדָם חִיבִים, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, רוֹאִים מַה שֶׁקָּרָה בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁעֵבֵר מַה שֶׁעֵבֵר עַד שֶׁנִּתְרַחֲקוּ כָּל-כָּף מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ וְכוּ' וְכוּ', וַתִּהְיֶה לְאֵל, עֲכָשׁוּ הֵם חוֹזְרִים בַּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה אֲךָ הֵם צְרִיכִים לְדַעַת הַלְכוֹת, לְדַעַת אֵיךְ לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי הַשֵּׁם, וְעַל-כֵּן רָאָה לְלַמֵּד עִמָּהֶם בְּכָל יוֹם הַלְכוֹת, וּבְזְכוּת זֶה עוֹד תִּרְאֶה פְּרוֹת יְקָרִים בַּעֲמֶלְךָ.

וְלִכֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבַּעוֹלָם, וְאֵל תִּהְיֶה לְךָ חֶסֶד-וְשְׁלוֹם שׁוֹם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, אֲדַרְבָּה, עָלֶיךָ לְהִיּוֹת שֶׁשׁ וְשִׁמַּח עַל נַעַם חֲלֻקְךָ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם חֲלֻקְךָ וְגוֹרְלְךָ, וְאַף שֶׁאֵנִי יוֹדֵעַ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ הָרַבָּה בְּלִבּוֹלִים וְחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת מִכַּמָּה וְכַמָּה דְּבָרִים וְכוּ' וְכוּ', אֲךָ מַה אֲנִי יְכוֹל לֹאמַר כְּבָר עַל זֶה וְכוּ' וְכוּ', מֵרַב הַמְּסִירוֹת שֶׁיֵּשׁ עָלַי מִהַסְמֵ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע מִהַצָּרוֹת שְׁעוֹבָרִים עָלֵינוּ, שֶׁאֲנַחְנוּ נִכְנָסִים בְּכָל פַּעַם בְּחֻבוֹת חֲדָשִׁים עַל לֹא דְבָר, כְּסָפִים הוֹלְכִים לְאֵבוֹד, רַק כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת הַמְּסִירוֹת שְׁלוֹ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲנִי מִחֲזִיק מֵעַמֵּד וְאֵינִי נוֹפֵל בְּדַעַתִּי, אֲדַרְבָּה אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבַּעוֹלָם לְהַמְשִׁיךְ וְלִכְנוֹת בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז, וְמִי יִתֵּן שְׁנוֹזְכָה שֶׁיִּכְנָסוּ פֹה בְּיִבְנָאֵל לְגוֹר עוֹד הָרַבָּה מִשְׁפָּחוֹת, וַתִּהְיֶה לָנוּ קִהְלָה נִפְלְאָה מָאד מָאד.

נָא וְנָא רָאָה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְאִם קָטָן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה, וְעָלֶיךָ נִפְלְאָה חוֹבַת הַיּוֹם, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם

שְׁעוּרִים הֵן בְּכוֹלֵל וְהֵן בְּעָרֵב — כּוֹלֵל בְּעֲלֵי בְּתִים, וְתֹאסֵף אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתִדְבֵּר עִמָּהֶם, שֶׁהֵם צְרִיכִים לְבוֹא אֶל הַשְּׁעוּרִים, כִּי חָבֵל חָבֵל מְאֹד מְאֹד שֶׁהַנְּשָׁמוֹת יֵלְכוּ לְאֲבוּד, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים, שֶׁהֵם יְבוֹאוּ אֶל הַשְּׁעוּרִים שְׁלָף, וְתִלְמַד עִמָּהֶם הֶלְכוֹת, כִּי זֶה הַיְסוּד, וְרַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד, שֶׁנִּהְיֶה בְּקִיָּאִים בְּהֶלְכָּה, שְׁלֵבֵל יַחֲסֵר לָנוּ יוֹם אֶחָד מִבְּלֵי לַמוֹד הֶלְכָּה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ מִתְּפִלָּל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכֶךָ — בֵּינָן בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵינָן בְּרוּחֵי נְיּוּת, וְתִבְשֹׂר לִי תַמִּיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתַּוְּקֵק לְקַבֵּל מִמֶּךָ מִכְּתָב, שֶׁתְּכַתֵּב לִי כָּל הַפְּרָטִים וּמָה יֵשׁ לְתַקֵּן, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁאֲתֶה מִמְּשִׁיךְ לְכַתֵּב אֶת הַהֶלְכוֹת, כְּדִי לְהַדְפִּיסֵם בְּגִלְיוֹן.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר חַיִּי-שְׁרָה, כ"ב חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבַע מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

מָה מְאֹד כְּסוּפֵי וְחֲשָׁקֵי לְדַבֵּר עִמָּךְ, וְלִרְאוֹת עַל-כָּל-פָּנִים אֶת כְּתִיבַת יְדֶךָ, רְאֵה לְחִזָּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוּם דְּבָר שְׁלֵא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, אֲדַרְבֶּה רְאֵה לְקוּם בְּכָל יוֹם קִדְם אוֹר הַיּוֹם, וְתִתְבַּוֵּד עֲצָמֶךָ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אַז הוּא הַזְּמַן הַכִּי טוֹב, וְכֵן בְּמִשְׁךָ הַיּוֹם רְאֵה 'לִגְנֵב' זְמַן עַל לַמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, רַמְב"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן, זֶהר וְתַקוּנִים, מְכַל לַמוֹד וְלַמוֹד תִּלְמַד אֲפִלוּ קִצַּת דְּקִצַּת, בְּאִפְּן שְׁלֵבֵל יַחֲסֵר לְךָ יוֹם אֶחָד מִבְּלֵי לַמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְזֶה יִתֵּן לְךָ כֹּחַ לְהַתְעַלּוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר,

כי אין לך עוד טוב כמו למוד התורה הקדושה, ועל-כן ראה להתמיד בהתבודדות ובתפלה ובקשה ובלמוד התורה הקדושה, וזה יחזיק אותך בין בגשמיות ובין ברוחניות, כי אין לנו שיור אלא התורה הזאת.

אשרנו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, שאנו זוכים לידע מרבי אמת בזה, רבי נורא ונפלא בזה, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי וממש תחיני.

י"ט קכג.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר חיי-שרה, כ"ב חשוון ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, באמת לא הבנתי היטב את הדרשה שלך, אבל לגבי מה ששאלת בעבור משפחת ... הנה באמת אין בזה שום עולה כלל, חס-ושלום, כי כל המורות הן פשוט מתנדבות, ומה שמקבלות זה מנדבות, פשוטו כמשמעו, ועל-כן אין להם שום פחד ממה לפחד — לא מדינא דשמיא ולא מדינא דמלכותא, אף בענין שלך עדין איני מבין איך נקלעת בחובות כאלו, שהבנק יקח ממכם בכל חדש שלש-מאות וחמשים שקלים רק לרביית, וצריכים לעשות סוף וקץ להצרה הזו, כי הרבית אוכלת את האדם, ורומא לישובן, ועל-כן תבררי לי יותר את הפרט הזה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע בתפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכי כבר לדירה משל עצמך, ולא תצטרכי לשלם שכר דירה לאחרים, אלא תשלמי את המשכנתא שלךם, ותזכי לגדל את הילדים בנקל, והקדוש-ברוך-הוא יצליח

אֲשֶׁר י"ט קכד בְּנַחֵל קסג

דַּרְכְּכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי־נְיֻוֹת, וַיִּהְיֶה לָכֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהִצְלַחַת בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלִי לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרַךְ אִפְלוּ כַּמָּה דְקוֹת, כִּי אֶצֶל רַבְּנֵינוּ ו"ל הָיָה מְאֹד מְאֹד יָקָר תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהִצְלַחַת מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר חַיֵּי־שָׁרָה, כ"ב חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוּ יְאִיר.

מְדִי כְּתָבִי מִכְּתָב לְאִשְׁתְּךָ, אֲמַרְתִּי לְכָתֹב גַּם אֵלָיךְ.

רְאֵה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִדַּע שְׁבֻזָּה הַעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֻדָּשׁ, וְאֶסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם יְהִי אֵיךְ שִׁיְהִי, וּבִפְרִט אַתָּה, שְׂאֵתָה זוּכָה לְקוּם בְּכָל יוֹם קֶדֶם אוֹר הַיּוֹם, וְאַתָּה טוֹבֵל בְּמִקְוֵה מַעֲיָן וּמִתְפַּלֵּל וְתִיקֵין, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבָר יָקָר מִזֶּה, כִּי כִּשְׂאֵדָם זוּכָה לְהַתְפַּלֵּל וְתִיקֵין, עַל־יְדֵי־זֶה הוֹרֵג אֶת יֶצְרוֹ הָרַע, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם תְּפִלַּת הַיְּתִיקֵין, אֲשֶׁר חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים הַפְּלִיגוּ מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲלָתָם, וְלִכֵּן עִם נִקְדָּה זוֹ רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנָא רְאֵה לְעַבֵּד עַל עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד בְּמִדַּת הַשְּׂמִחָה, שְׂתַהֲיֶה תְּמִיד שְׂמִחָה, וְתִשְׂמַח אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְּקָרִים, וּמַעֲלַת הַשְּׂמִחָה עוֹלָה עַל הַכָּל, וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂשִׂמְחָה תְּמִיד, כִּי מִי שְׂשִׂמְחָה תְּמִיד הוּא מַצְלִיחַ, וְתִקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּלִמּוּד תַּנ"ךְ וּמִשְׁנֵיּוֹת וּגְמָרָא וְשִׁלְחָן עָרוּף וְזֹהַר וְתַקוּנִים, וְתַחֲיֶה אֶת עֲצָמְךָ מִכָּל לִמּוּד וְלִמּוּד, כִּי עַל־יְדֵי לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, נִמְשָׁךְ עַל הָאָדָם אוֹר עֲלִיּוֹן, וְנַעֲשֵׂה כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׂכִינָה, וְכֵן תִּרְגְּלֵי אֶת עֲצָמְךָ

לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה
כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁר־י מִי שֶׁחֲזַק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת,
וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אִם אֶפְשָׁר לְלַכֵּת בְּשַׁבַּת בְּגָדִים לְבָנִים — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי
בְּאֵמַת הָאָרִיז"ל הִזְהִיר לְלַכֵּת בְּשַׁבַּת בְּבִגְדֵי לְבָנִים, אֲךָ מֵאֵז הַגְּלוּת
נִטְבַּע אֶצֶל אֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְלַכֵּת בְּשַׁבַּת בְּגָדִים שְׁחוּרִים, אֲשֶׁר
הַמְּקַבְּלִים מְאֹד מְאֹד מְקַפִּידִים עַל זֶה, וְהֵנָּה לְלַכֵּת בְּגָדִים לְבָנִים
בְּמָקוֹם שֶׁכֻּלָּם הוֹלְכִים שְׁחוּרִים, הֵרִי הוּא כְּחֻזֵּן שֶׁשְּׂמַח בֵּין אַבְלִים,
וְעַל-כֵּן רַב הָעוֹלָם מִתְבַּיְשִׁים לְלַכֵּת עִם בְּגָדִים לְבָנִים, וְגַם אֲנִי בְּחוּץ
לְאָרֶץ אֵינִי לוֹבֵשׁ בְּגָדִים לְבָנִים, אֲבָל פֶּה בִּיבְנָאֵל, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל,
זְכִינוּ לְהַפְנִס פֶּה בְּמָקוֹם חֲדָשׁ שֶׁהִפֵּל חֲדָשׁ לְגַמְרִי, קִבְּעֵנוּ פֶּה לִילְךָ
בְּבִגְדֵי לְבָנִים, כִּי הַחֲלוּנִיִּים מִמִּילָא מְסַתְּפָלִים עָלֵינוּ כְּמוֹ
שֶׁמְסַתְּפָלִים, וְאֶצְלָם אֵין שׁוּם חֲלוּק וְהַפְרָשׁ כָּלֵל, אֲבָל אֶצְלָנוּ הוּא
דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, שֶׁהוֹלְכִים בְּשַׁבַּת בְּבִגְדֵי לְבָנִים, וְזוֹכִים לְטְהוּרַת
הַמַּח וְהַמְּחֻשְׁבָּה, אֲשֶׁר־י מִי שֶׁזוֹכֶה לְלַכֵּת בְּבִגְדֵי לְבָנִים בְּשַׁבַּת-
קֹדֶשׁ!

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָפְכֶם בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאֵז
טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קכה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר חַיִּי-שְׁרָה, כ"ב חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂמַח שֶׁהִתְחַלַּתֶּם לַעֲסֹק בְּאַסְפַּת הַקְּנֵטְרָסִים,
וְתִדְפִיסוּ חֶלֶק אַחַר חֶלֶק בְּשֵׁם "אוֹצֵר הַקְּנֵטְרָסִים", וּלְדַעַתִּי זֶה יִהְיֶה
סֵפֶר חֲדוּשׁ שֶׁבְּחֵדוּשִׁים, וּמִי יִתֵּן שְׁגָם תְּכַנִּיס מְרָאָה מְקוֹמוֹת, זֶה

יְהִי סֵפֶר לְהַפְלִיא, כִּי כֹף יִהְיֶה שְׁמוֹר כָּל קִנְטָרִס שֶׁכָּבַר נִדְפָס עַד עַכְשָׁו, עֲרָף שֶׁל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת קִנְטָרִסִים, וּמֵה שֵׁיִשׁ לְזֶה אֵין לְזֶה, וְאֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵהַשָּׁנִי, וְכֹף יִהְיוּ מְרַכְזִים בְּמִקּוֹם אֶחָד, וְאִתָּה יְכוּל לְהִדְפִיסוֹ בַּפֶּעַם הָרֵאשׁוֹנָה רַק חֲמֵשׁ מֵאוֹת עֲתָקִים, וְאַחֲר־כֵּן אִם יוֹפֵץ אִתָּה יְכוּל לְהִדְפִיס יוֹתֵר, רַק תִּחְזִיק אֶת הַפְּלֶאטֶס (שְׁקוֹרִין מֵאַטְרִיצִיעֵן), וְזוֹ תִהְיֶה זְכוּת הַרְבִּים גְּדוֹלָה, וְאֲנִי כָּבַר מְכִין לָךְ עוֹד בְּמֵה סְדְרוֹת לִיְתֵר הַחֲלָקִים, רַק אִם יִחְסְרוּ מִסְפַּר דְּפִים לְבִסּוֹף, אֲנִי יְכוּל לְצַרֵּף אֲלֵיהֶם מִכְתָּב כָּלְלִי, כְּדֵי שִׁישְׁלֵם הַגְּלִיּוֹן.

הַעֲקֵר רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצֻמָּךְ מְאֹד, וְתִדַּע אֲשֶׁר הִפְצַת אֹר רַבְּנוֹ וְ"ל זוֹהִי הַגְּאֻלָּה מִמֶּשׁ, וְאִךְ שְׁכַל אֶחָד צוּעֵק: "מְשִׁיחַ, מְשִׁיחַ" וְכוּ', אֲבָל לְבִסּוֹף יִתְגַּלֶּה לְכָל, שְׁזֶה רַבְּנוֹ וְ"ל בְּעֲצֻמוֹ, וְאֹרּוֹ יְכַבֵּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְצֻטְעֵר עַל ... שְׁלֹא צִיַּת אוֹתִי לְבוֹא לְכָאן, כִּי כָאן יֵשׁ רוֹפְאִים מְמַחִים, אִךְ מֵה לַעֲשׂוֹת? הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְזֶה מוֹסֵר הַשְּׁכַל מֵה נַעֲשֶׂה מְאָדָם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חֵי-שְׂרָה, כ"ג חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אוֹדוֹת ... אֲנִי אֶמְרִיתִי לוֹ בְּפִרוּשׁ שִׁיבּוֹא לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית לַעֲשׂוֹת אֶת הַנְּתוּחַ, וּבְעֵגֶן הַפֶּסֶף פֶּה הוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת הַכָּל בְּחֻנָּם, אִךְ מִצַּד שְׁנֵי יֵשׁ בּוֹ אֵיזָה פֶּחַד וְכוּ' פְּנִימִי וְכוּ', וְזֶה מֵה שֶׁמֵּעַכְבוֹ מְלָבוֹא לְכָאן, וְלִכֵּן שְׁלֹא יִסְפֵּר לָךְ סִפּוּרִים, שְׁאֲנִי רְצִיתִי וְאֲנִי אֶמְרִיתִי וְכִדוּמָה, כִּי כָל אֶחָד בָּא בְּטַעֲנָה אַחֲר־כֵּן, וּבְאֻמַּת מֵה שְׁאֲנִי לֹא עוֹשֶׂה לַעֲצֻמִי אֵינוֹ עוֹשֶׂה לְאַחֲרִים, כִּי גַם אֲנִי

לא רצייתי לעבר נתוח בארץ ישראל, ואף שהיה לי אז רופא ממחה עם כל זאת לא רצייתי, כי הרופאים שם הם מפקרים.

אם תוכל לסדר את קנטרס "סליחה ומחילה" מה טוב, כי הוא קנטרס נפלא הפלא ופלא, המדבר מגלוי אלקותו ותברך ומדת הסבלנות, לסבל את כל החרופין וגדופין שעוברים על האדם, וכדאי שתלקט מכל הספרים. ואם אפשר לשלח לי בדאר אור גליון "אור יבנאל" — מה טוב, והאם ... ממשיך? ותכתב לי יותר פרטים בענין ספר "אוצר הקנטרסים", איך אתה רוצה להדפיסם, לדעתי, כדאי להדפיסם כדגמת "אוצר האמונה", והוא יהיה ספר חדוש שבחדושים.

המחכה לתשובה...

י"ט קכז.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר חיי־שרה, כ"ד חשוון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל, הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר במדת השמחה, אשר מאד מאד הזהירנו על זה רבנו ז"ל יותר מהכל, ואמר (לקוטי־מנהר"ן, חלק ב', סימן כד): מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ועקר השמחה היא בזה שזוכים להאמין בו ותברך, אשר "עז וחדוה במקומו" (דברי־הימים א' טז, כז), ואין עוד שמחה יותר גדולה משמחה זו, שאדם זוכה לשמח בו ותברך, שעל־ידי־זה הוא זוכה להמשיך על עצמו מחיץ עליונים, בבחינת: "מטי ולא מטי" וכו', תכלית המדרגה העליונה, סוד הפתח (לקוטי־מנהר"ן, חלק א', סימן כד); כי על־ידי תקף השמחה, שאדם שש ושמח בעשיית מצוותיו ותברך, על־ידי־זה מתישב מחו, וזוכה להעשות כלי להמשיך על עצמו

אורו האין סוף ברוך הוא, וזוהי השמחה האמתית — כשאדם שש ושמש באין סוף ברוך הוא, ודן את עצמו לכף זכות, ומברך בקול רם: "שלא עשני גוי", אשר השמחה הזו עולה על כל השמחות, וכן עקר השמחה — כשאדם זוכה ללמד ולהתמיד ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה, כמאמרם ז"ל (תנא דבי אליהו רבה, פרק יח): אמר להם הקדוש-ברוך-הוא לישראל: בני, וכי מה שמחה יש לו לאדם? אלא בדברי תורה בלבד, הא כל המשמח בכסף וזהב, מה שמחתו בהם לאחר מיתה?! אבל אתם, בני, בואו ושמחו עם התורה שמחה שלמה כדרך שאני משמח בכם, הרי שעקר השמחה היא רק שמחה בו יתברך ושמחה בתורה הקדושה, אשרי מי שזוכה לשמח תמיד ולשמח את אחרים.

מוהרנ"ת ז"ל אף שהיה ידוע ללב נשבר ושפל וענו, אף-על-פי-כן היה תמיד בפנים שוחקות, וצהלתו היתה על פניו, ומקבל את כל אדם בסבר פנים יפות, אף השונאים שלו, ופניו היו תמיד מאירות באדממיות גדולה, עד שמי שהסתכל על פניו, היה לו הרהור תשובה, ומבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יט): צריך לזכור את הפנים, שיוכל כל אחד לראות את פניו בפנים שלו כמו במראה, עד אשר בלא תוכחה ובלא מוסר יתחרט חבירו תכף על מעשיו רק ממה שיביט בפנים שלו, כי על-ידי שיביט בפנים שלו, יראה את עצמו כמו במראה, איך פניו משקעות בחשוך וכו', עין שם; וכל זה זוכים דיקא כשהוא שש ושמח תמיד, ופניו מאירות מרב שמחה, ואז מי שהסתכל עליו, יתעורר בתשובה שלמה ואמתית, כי כשאדם שש ושמח, נעשות פניו כמו מראה, ומובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כג): פנים דקדושה הם אנפין נהורין, בחינת חיים, בחינת שמחה וכו', עין שם; וכן מובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנג): אם התלמיד יש לו פנים, הינו בחינת אנפין נהורין, בחינת מראה מלטשת, אזי יכול לקבל פנים, לקבל אור פני הרב, ואזי ראוי שהרב יתראה עצמו בתוך פני התלמיד המקבל פניו, כמו בכל מראה מלטשת, שכל העומד בפניו, רואה את עצמו בתוך המראה וכו', עין שם; על-פני מאחר

שזכיתם להתודע מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ראוי לציית אותו עד הסוף, ובפרט במדת השמחה, להיות תמיד שמחים ועליזים, ועל-ידי-זה תוכלו לקרב את כל בר ישראל אליו ותברך, כי בעונותינו הרבים, עובר על כל אחד ואחד מה שעובר — צרות ויסורים, מכאובים ומרירות, וכשבא אדם עם פנים שמחות ועליזות, אזי האדם בא ונדבק אליו, ומספר לפניו את כל צרותיו, וכשזוכים לחזקו ולאמצו, זה עולה על הכל, אשרי מי שמציית את רבנו ז"ל, ושמח בעצמו ומשמח את אחרים, שאז בודאי יהיה חלקו בחלק השכינה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קכח.

בעזרת השם ותברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר חיי-שרה, כ"ה חשון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויודעו אלו ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל בדעתך בשום פנים ואפן יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, כי בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום ויום, וצריכים לשמר את עצמו מאד מאד לא לפל בדכאון וביאוש, אשר לא יביא את האדם אל שום דבר, רק אל השאול תחתית ומתחתיו, כי כשאדם נופל לדכאון ויאוש, על-ידי-זה מאבד את העולם הזה, כי אין לו כבר שום חשק אל שום דבר בעולם הזה, ואינו רוצה לעבד, ואינו רוצה לדבר עם אשתו, כי אין לו כבר סבלנות אל שום דבר, וכן מאבד גם את עולמו הנצחי, כי אינו לומד ואינו מתפלל, ואינו

מְקַיֵּם מְצוּוֹת, עַל-כֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבַע-עוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַע-עוֹלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתָךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד, וְצָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ, וְעַקֵּר הַחֲזִיק — שְׂאֵנוּ זֹכִים לֵידַע מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּגַלָּה לָנוּ סוּדוֹת כְּאֵלוֹ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט בַּחַיִּים, וְהַעֲקֵר צָרִיכִים לְפַתַּח אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְלִלְמַד בָּהֶם, כִּי מֵרַב יֵאוּשׁ, גַּם הַלְמוּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע-עוֹלָם לְלַמַּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלִקְבֹּעַ לַעֲצֻמוֹ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן בְּכָל יוֹם, וְשְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" בְּכָל יוֹם כְּסִדְרָן, וְזֶה אֲשֶׁר יַעֲזֹר לוֹ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! צָרִיכִים לְהַשְׁתַּוְּקֵק תָּמִיד רַק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְזוֹ צָרִיכָה לְהִיּוֹת עֲבוּדַת בֵּר יִשְׂרָאֵל — תָּמִיד רַק לְהַשְׁתַּוְּקֵק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה כְּשֶׁאָדָם מִשְׁתַּוְּקֵק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, אֲזִי נִמְשַׁכֵּת עָלָיו הָאָרֶה גְּדוּלָה מְלֻמְעָלָה, כִּי כָּל אֶחָד שָׂרָשׁוּ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, וּכְשִׁיּוֹרֵד אֵל זֶה הָעוֹלָם, הוּא שׁוֹכַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הוּא שׁוֹכַח מֵאִיִן נִשְׁמַתוֹ חֲצִבָּה, אָבָל עַל-יְדֵי שְׂאָדָם מִתְעוֹרֵר עֲצֻמוֹ וּמִשְׁתַּוְּקֵק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכֶה שְׁיִוָּרֵד עָלָיו אוֹר עֲלִיּוֹן מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּשְׁתַּוְּקֵק עֲצֻמוֹ בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִכָּל שָׁכֵן וְכָל שָׁכֵן כְּשֶׁזֹּכֶה לְהוֹצִיא מִפִּיו אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים, שְׂאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רָאָה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ וּמִמָּשׁ תַּחֲנִינֵי, כִּי נִפְשֵׁי קְשׁוּרָה בְּנַפְשָׁךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל אִשְׁתְּךָ, שְׁתַּהֲיֶה בְּרִיאָה, וְתָרוּוּ רַב נַחַת מִכָּל הַיְלָדִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קכט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר חַיֵּי־שְׂרָה, כ"ה חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְכֵן שְׁמַחְתִּי מָאד מָאד לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע־עוֹלָם, כִּי אֵין זֶה עֲצָה
לְפַל כָּל־כֶּף בְּדַעְתָּךְ כְּמוֹ שְׁאַתָּה נוֹפֵל מִדֵּי פֶעַם בְּפֶעַם, עַד שְׁאַתָּה
מִתְיָאֵשׁ עֲצָמְךָ לְגִמְרֵי מַהְרַחֲמִים, וְנִדְמָה לְךָ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְנֶה
מִמֶּךָ, וּבְאַמַּת לֹא כֶף קִבְלָנוּ מִרְבֵּנוּ ו"ל, רְבֵנוּ ו"ל גְּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר
אֶסוּר לְהִתְיָאֵשׁ עֲצָמָנוּ בְּשׁוּם פְּנִים שְׁבַע־עוֹלָם, כִּי אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ
בְּעוֹלָם כָּלֵל, וּבְאַמַּת אֶתָּה רוֹאֶה בְּעֲצָמְךָ, אֵיךְ שְׁהֵימִים פּוֹרְחִים, הִנֵּה
יּוֹם וְהִנֵּה לַיְלָה, הִנֵּה שְׁבוּעַ וְהִנֵּה חֹדֶשׁ וְהִנֵּה שָׁנָה, וּמְאוּמָה אֵין
בְּיַדְךָ, עַל־כֵּן אֵיעֲצָךְ וַיְהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ, שְׁתִּכְף־וּמְיָד תִּתְחַתֵּן עִם
הַבְּחוּרָה לְשֵׁם שְׁמַיִם, וְאֵל תִּדְאָג דְּאֵגַת מְחַר, כִּי חָבַל לָכֶם לְחַיּוֹת
כְּכָה בְּלִי חֶפְזָה וְקִדּוּשִׁין, שֶׁהוּא אֶסוּר חֲמוּר מָאד, וְלָכֵן רְאֵה לְהִתְחַתֵּן
מִהַר לְשֵׁם שְׁמַיִם, וְהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לָכֶם בֵּן זָכָר בְּסִימָן טוֹב
וּבְמִזְל טוֹב.

רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע־עוֹלָם, כִּי גְדוֹל
אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּנִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, אִם
רַק תְּצִיַּת וְתַחֲיָה אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי עֲצוֹת, וְעַקֵּר הַעֲצָה הִיא לְשִׁמַּח
אַחֲרֵים.

רְאֵה לְחֶשֶׁב בְּכָל יוֹם מִמְנוּ יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ שְׁמֵלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ,
וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִחֲיָה וּמְהִיָּה
וּמְקִיַּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמִם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם
עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְפִי שְׁאָדָם מְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בְּזַכְרוֹן

זֶה, בְּן מְצָלִיחַ בְּדַרְכּוֹ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ שׁוֹכַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׁזוֹ הַמְדַרְגָּה הַכִּי גְדוֹלָה שֶׁהָאָדָם צָרִיף לְבּוֹא אֵלֶיהָ בְּזֶה הָעוֹלָם.

נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, רַק תִּתְחִיל הַתְחֵלָה חֲדָשָׁה בְּכַח רַבְּנוֹ ז"ל, וּבּוֹדָאֵי תִזְכֶּה לְצֵאת מִהָרַע וְהַחֲשֵׁף שְׁנִלְכַדְתָּ בָּהֶם, הָעֶקֶר רַק לְשִׁמְעַע תְּמִיד כְּלִי זֶמֶר שְׁיַחֲיוֹ וַיִּחְזְקוּ אוֹתְךָ, וְאֵל תִּהְיֶה כָּל-כָּף מִיֵּאֵשׁ בְּחַיִּיךָ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קל.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסִדֵּר חַיֵּי-שְׂרָה, כ"ה חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים עַל-יְדֵי פֶלֶא עֲלִיּוֹן.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יְבּוֹא הַטּוֹב, וְתִזְכֶּה לְאוֹר הַגְּנוּז שֶׁהוּא אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ הַמֵּאִיר בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַכִּין אֶת עֲצָמוֹ לְקַבֵּל אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּאֵמַת הוּא יִתְבָּרֵךְ רוֹצֵה לְהִיטִיב לְבְרִיּוֹתָיו, אֶלֶּא הָאָדָם מִחֲמַת רַב חֲלִישוֹת דַּעְתּוֹ וְקִטְנוֹת מַחוֹ, הוּא נוֹפֵל וְנִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי, עַד שֶׁמִּתְיָאֵשׁ לְגַמְרֵי מִהַחַיִּים שְׁלוֹ, וְאִינוֹ רוֹצֵה שׁוּם דָּבָר, וּמֵאַבֵּד בְּיָדַיִם אֶת הַטּוֹב הַגְּנוּז שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְהַשְׁפִּיעַ עֲלָיו; כִּי בְּאֵמַת הוּא יִתְבָּרֵךְ רוֹצֵה לְהַשְׁפִּיעַ לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל שְׁפַע אוֹר וְחַיּוֹת וְזִיו וְדַבְּקוֹת, אֵף הָאָדָם מְבַזְּזֵי אֶת הָאוֹרוֹת צַחְצַחוֹת שְׁנוֹתָנִים לוֹ מְלַמְעֵלָה, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִיּוֹת בְּרִיָּה לֹא לְאַבֵּד אֶת אֵלוֹ הָאוֹרוֹת הַצַּחְצַחוֹת שְׁזוֹכִים וְכוּ' וְכוּ'.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֵוֹלָם, וְתִשְׁתַּדֵּל לְעֲשׂוֹת עֲבָדָה לְגַמֵּר אֶת הַשְּׂדוּף מִה שְׁיִוְתֵר מִהֵרָ, וְתִתְחַתֵּן

קעב אָשר י"ט קלאַ בנחל

לְשֵׁם שְׁמַיִם, כִּי מוּבָא בְּזֵהָר הַקְּדוּשׁ (ח"ג ז':), אֲשֶׁר אֵי־אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת אָדָם הַשְּׁלֵם לְהַשִּׁיג דְּבִקּוּת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ, אֲלֵא כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְהִתְחַתֵּן, וְאִז נִקְרָא אָדָם הַשְּׁלֵם. וְרַבְּנֵי ו"ל הַקְּפִיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, שֶׁאָדָם יִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְצִיָּת אֶת רַבְּנֵי ו"ל!

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

י"ט קלאַ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר חַיִּי־שְׂרָה, כ"ה חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיַמִּיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ עִם הַתְּמוּנוֹת מֵהַצִּיּוֹן, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

מְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְדַבֵּר עִמָּךְ, וְכֵן לְקַרְא אֶת שְׁנֵי מַכְתְּבֶיךָ שֶׁקַּבְּלַתִּי.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיְקָר! עֲלִיךָ לְשָׁמֵר אֶת עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד, כִּי מְצַד אֶחָד אַתָּה עוֹשֶׂה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְהִבְיָא אֲנָשִׁים אֶל צִיּוֹן רַבְּנֵי ו"ל, אֲשֶׁר אֵינן לְמַעַלָּה מְזֵה, כִּי בְּאֵמַת זֶה הַמַּתָּנָה הִכִּי יָפָה וְהִכִּי יִקְרָה, שְׁנַתֵּן לָנוּ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּזֵה הָעוֹלָם — אֶת צִיּוֹן רַבְּנֵי ו"ל, כִּי עוֹד לֹא הָיָה צְדִיק בְּעוֹלָם שֶׁיִּבְטִיחַ הַבְּטָחָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר מִי שֶׁיָּבוֹא אֲצֵל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ, וַיֹּאמֶר שֶׁם הָעֲשָׂרָה מְזִמּוֹרֵי תְּהִלִּים, אִז אֶפְלוּ אִם עֲצֻמוֹ וְגִבְהוֹ חֲטָאֵי וּפְשָׁעָיו, יוֹצִיא אוֹתוֹ מֵהַשְּׁאוּל תַּחְתִּית וּמִתְחַתִּיו, וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזֹּכֶה לְהִבְיָא בְּגֵי־אָדָם אֶל צִיּוֹן רַבְּנֵי ו"ל, וְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים מְסַפְּרִים, שֶׁהֵרֵב הַחֲסִיד ר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרִדוֹנֶעֶר ו"ל, הִיָּתָה דְּרַכּוֹ לְהִבְיָא אֲנָשִׁים אֶל צִיּוֹן רַבְּנֵי ו"ל, וְאַחַר שֶׁהִבְיָאם אֶל צִיּוֹן רַבְּנֵי ו"ל, עָנָה וַאֲמַר לָהֶם: עַד כָּאֵן

הִבֵּאתִי אֶתְכֶם, מִכָּאן וְלִהְבֵּא רַבְּנוּ ז"ל כְּכֹר יִטְפֵּל עִמָּכֶם, כְּאוֹמֵר שֶׁהַעֲקָר לְהֵבִיא בְּנֵי-אָדָם אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְרַבְּנוּ ז"ל כְּכֹר יַעֲסֹק בְּתַקּוּנָם. וְעַל-כֵּן טוֹב מְאֹד שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה וּמְאַרְגֵּן נְסִיעוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶיךָ חֲלָקֶיךָ!

אָךְ מֵצַד שְׁנֵי עָלֶיךָ לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד מִכָּל מִינֵי מַחְלָקֹת וּמִכָּל מִינֵי לִיְצָנִים, כִּי הַלִּיצָנוֹת הֵיא עֲקָר הַפֶּתַח שֶׁל הַטְּמְאָה, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, שֶׁעֲקָר הַפֶּתַח שֶׁל הַטְּמְאָה הֵיא קְלַפַּת הַלִּיצָנוֹת, כְּמוֹ שְׂאֵמֵרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבַּת קד.): הֵבֵא לְטַמְא פּוֹתְחִים לוֹ, שְׂנֵאֵמֵר: "אִם לְלִצִּים יְלִיץ", וְדִיֵּק מוֹהֲרַנ"ת ז"ל — לָמָּה לְמַדּוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מִפְּסוּק זֶה דִּיקָא? אֵלֶּא לְגַלוֹת לָנוּ, אֲשֶׁר עֲקָר הַפֶּתַח שֶׁל הַטְּמְאָה הוּא עַל-יַדֵּי קְלַפַּת הַלִּיצָנוֹת, וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְּבִים קְלַפָּה זֹו נִכְנָסָה גַם בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבַפֶּרֶט בְּ... שְׂיֵשׁ שְׂמָה הַרְּבִה לִצִּים הַמְּקַרְרִים אֶת הָאָדָם, וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לְשֹׁמֵר מְאֹד מִכָּל מִינֵי הַבָּלִים וְהַבְּלֵי הַבָּלִים, אִם אֵתָה רוֹצֶה לַעֲסֹק בְּהִבָּאת בְּנֵי-אָדָם אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אָבֵל יוֹתֵר מִזֶּה אֵל תַּעֲסֹק בְּשׁוּם עֲסָק, רַק תִּלְמַד בְּהַתְּמָדָה רַבָּה עִם חֲבֵרֶיךָ ... וְאֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמֶיךָ עִם עֲסָקִים אַחֲרִים, וְהַהֲכַרַח לוֹמֵר אֵלֶיךָ, שְׂלֵא כְּדֹאֵי שְׂתַכְנַס בְּעַנְיַן הַדְּפַסַּת סְפָרִים וְכוּ', וּבְעַנְיַן מְכִירַת סְפָרִים וְכוּ', שְׂכַל זֶה הֵיא עֲצַת הַיֵּצֵר לְנַתֵּק אוֹתָךְ לֵאט לֵאט מִלְמוּד שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן עִם חֲבֵרֶיךָ הַיִּקְרִים, כִּי תִהְיֶה לֵאל, זְכִיתָם לְגַמֵּר כָּל-כֶּף הַרְּבִה בְּשִׁלְחֹן עָרוּךְ, מִמֶּשׁ זְכִיתָם לְלַמֵּד חֲצִי מְאַרְבָּעָה חֲלָקֵי שִׁלְחֹן עָרוּךְ, וְכֵן גְּמַרְתֶּם אֶת כָּל הַמְּדַרְשִׁים, וְעַל-כֵּן לֹא כְּדֹאֵי לָךְ לְהַפְסִיק עֲכָשׁוּ מִלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי חֲבַל מְאֹד עַל הַזְּמַן הַיִּקְר, וְזוֹ עֲצַת הַיֵּצֵר הַרַע הַמְּלַבִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת, שְׂתַעֲסֹק בַּדְּבָרִים שֶׁהֵם נִגְדֵי הַשְּׂכָל וְנִגְדֵי הַדַּעַת, עָלֶיךָ לְהַתְּמִיד בְּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, תְּנִיחַ כְּכֹר אֶת כָּל הַלִּצִּים, וְשְׂלֵא יִהְיֶה לָךְ שׁוּם עֲסָק עִמָּהֶם, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם יִשְׁבְּרוּ אוֹתָךְ, וַיִּחְלִישׁוּ אֶת דַּעְתָּךְ, עַד שֶׁתַּפֵּל בְּנִפְיָלָה כְּזוֹ שְׂלֵא תוּכַל לְקוּם. עַל-כֵּן אֵי עֲצָךְ וַיְהִי אֲלֵקִים עִמָּךְ, שְׂמֵהִיּוֹם וְהִלְאָה רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצָמֶיךָ בְּיַדֶּיךָ, וְתַתְּחִיל לְלַמֵּד בְּיַתֵּר שְׂאֵת וּבְיַתֵּר עִז עִם חֲבֵרֶיךָ ... גֵּרוּ יְאִיר, שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּמַקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרַשׁ, וּבְשִׁלְחֹן עָרוּךְ כְּסִדְרָן

דיקא, פּרצונו של רבנו ז"ל, ובזמן הפנוי שלך תתעסק בעסק הקדוש הזה להביא בני-אדם אל ציון רבנו ז"ל, ואל יותר מזה אל תפגס — הן בהדפסה והן במכירת ספרים, שזה סתם בטול זמן, ומחליש את דעתך.

מה אמר לך, ידידי היקר! אם היית יודע מה הקנטרסים שלנו גורמים בעולם, ואילו ספורים יש, שבני-אדם שנפלו בעמקא דתהומא רבא, והקנטרסים האלו הצילו אותם ממש, היית עוסק בהפצת הקנטרסים האלו, ולא היית חושב להדפיס לברך קנטרסים וכו' וכו'.

ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ותדע שהוא יתברך מחיה ומנהיה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והוא יתברך מתלבש את עצמו בזה העולם, כי דומם, צומח, חי, מדבר, הם לבוש של אין סוף ברוך הוא, שהוא יתברך הלביש את עצמו בזה, והאדם צריך לדבק את עצמו בכל דבר ודבר למצא רק את הקדוש-ברוך-הוא, הינו את הפנימיות שבכל דבר ודבר, ועל-ידי-זה יזכה לזכך ולטהר את נפשו מפל מיני חלדה, אשרי מי שזוכה לדבק את עצמו בו יתברך.

נא ונא ראה להתבודד עצמך עמו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבך, וכל אשר עובר עליך תספר לפניו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ותשמר מאד מאד שלא יעבר עליך יום אחד בלי תפלה והתבודדות, כי התפלה וההתבודדות מטהרות ומזככות את האדם מבית ומבחוץ, כמו שכתוב (ויקרא א, ט): "וקרב וקרעו רחץ במים", ומים הוא ענין של תפלה, בחינת (איכה ב, יט): "שפכי במים לבך", וצריכים לרחץ את עצמו מבית ומבפנים על-ידי תפלה, הינו לבקש ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו, ותדע ותאמין, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך — הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, מי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, אזי כבר אינו רוצה לבלבל את עצמו משום דבר שבעולם, אך עליך לדעת, כי אי-אפשר לזכות

אָשֶׁר   י"ט קלב   בַּנְחַל   קעה

לתפלה והתבודדות בשלמות, אלא כשבורחים מכל מיני ליצים, ובפרט מהליצנים המסתובבים בין אנשי שלומנו, צריכים לברח מהם כמו שבורחים מאש, כי קלפת הליצנות מחלשת את הדעת וגורמת חלישות הדעת, עד שמתרחק ומתקרר לגמרי מהקדושה, ועל-כן ראה מה לפניה.

נא ונא ראה לקחת את עצמך בידך, ותוציא רמזים מהמכתב הזה, כי לא כל דבר אני יכול לכתב לך בפרטי פרטיות, אך מרב אהבה שיש לי אליך, אשר הקדוש-ברוך-הוא בעצמו יודע דבר זה, וראית כבר נסים נגלים שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא — הן במציאת הזיווג, והן במציאת דירה, והן בהלדת ילדים חמודים, על-כן ראה לקחת את עצמך בידך, ותעזב כבר את הכל, ותתחיל ללמד ביתר שאת וביתר עז בהתמדה רבה עם חבריך הנ"ל.

וההכרח לי לומר לך, שסוף כל סוף תהיה עליך מחלקת גדולה מאד, כי מי שעוסק בצרכי צבור, ובפרט מי שעוסק בהבאת אנשים לרבנו ז"ל, הסמ"ך-מ"ם לא ישקט עליו, רק יגביר עליו מרירות ומניעות ומחלקת עצומה, ועל-כן ראה לשמר את עצמך מאד, ואז טוב לך כל הימים.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קלב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... נרו זאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

לדעתי, היה טוב לך לקחת פדורי ארבעה, כדי שלא תהיה

כָּל-כֶּף מְעַצְבֵּן, כִּי הֵעֲצֵבְנוּת הוֹרֶסֶת אֶת הַחַיִּים לְגַמְרִי, וּבְאֵמֶת כָּל הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, הוּא אֵיךְ לְזַכּוֹת לְהִיּוֹת סִבְלָן בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם כָּל מִינֵי בְּעִיּוֹת וְצָרוֹת, וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים, עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְהָאָדָם צָרִיךְ לְסַבֵּל עַל הַכֹּל, כִּי בְּלִי סִבְלָנוּת אֵי-אֶפְשָׁר לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, וּכְמֵאֵמֶר הַחֶכֶם: הַסִּבְלָנוּת הִיא תַּחְבּוּלָה מִי שָׂאִין לוֹ סִבְלָנוּת, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁקוֹנֶה לְעֲצֵמוֹ אֶת מִדַּת הַסִּבְלָנוּת וְאִינוֹ כּוֹעֵס, כִּי הַפֶּעַס הוֹרֵס אֶת הָאָדָם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וּבַפֶּרֶט בְּעֵנֶן שֶׁלֶף, זֶהוּ סֵם הַמָּוֶת לְהִיּוֹת מְעַצְבֵּן וּבְכַעַס וְכוּ' וְכוּ', שְׁזֶה הוֹרֵס אוֹתָךְ לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תּוּכַל לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, סִימֵן קנ"ה, וְלוֹמַר עֲלֶיךָ הַתְּפִלָּה מְלִקּוּטֵי-תְּפִלוֹת, וְלִבְקֶשׁ הַרְּבֵה מִמֶּנּוּ יִתְּבַרְךָ עַל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה וְעַל אַרְיכוֹת אַפָּיִם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל מֵהַכֹּל, וְכֵן אִם תּוּכַל לְקַחַת כְּדוּרֵי אַרְגָּעָה, זֶה לֹא נוֹרָא, כִּי כֶּף עַל-כָּל-פָּנִים תִּהְיֶה רְגוּעַ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד בְּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי לֹא יִשְׁאַר מִהָאָדָם רַק מָה שְׁזוֹכָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם, וְאֵף שְׁבִגְי-אָדָם מִתְּלוּצְצִים מְזֶה, נִרְאֶה בְּסוּף מִי יִתְּלוּצֵץ מִמִּי, מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, הוּא זוֹכֵה לְקִנּוּת תַּנ"ךְ, מִשְׁנֵיּוֹת, בְּבְלִי, יְרוּשְׁלָמִי, רַמְב"ם, טוֹר וְשֶׁלְחַן עֲרוּף, זֶהוּ וְתַקּוּנִים, וְכָל סְפָרֵי קְבָלָה, וְסְפָרֵי חֲסִידוֹת וּמוֹסֵר, וְיֵשׁ אֲצִלוֹ אוֹצְרֵי אוֹצְרוֹת שֶׁל מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים וְדְבוּרִים לְאֱלֹפִים וְלַרְבָּבוֹת, שְׁדַבֵּר עִמּוֹ יִתְּבַרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְּבַרְךָ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שָׂאִין לְתֵאָר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעֵדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ, וְתַבְּשֵׁר לִי תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קלג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשוון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ זְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַסְפּוֹר הַנּוֹפֵלָא אִיךָ שְׂזִכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ז"ל. מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! הַסְפּוֹר הוּא סְפוֹר נוֹרָא וְנּוֹפֵלָא מְאֹד, אִיךָ קִנְטֵרס אֶחָד יְכוֹל לְהַפְּךָ אֶת בְּחִירַת הָאָדָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּזֵה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יְרִידוֹת וְנִפְיִלוֹת, הַשְּׁלֵכוֹת וְקִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ' וְכוּ', וְהַהֲכָרַח לְפָל בְּכָל פַּעַם, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזִוְכָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, לֹא יִפֹּל בְּדַעַתוֹ, וְעַל זֶה צְרִיכִים עֲבוּדָה גְּדוּלָה מְאֹד, כִּי דְבָר זֶה עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם, וּבִפְרָט עַל הַצְּדִיקִים הַרוֹצִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עָלֶיהֶם עוֹבֵר יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', וְאִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ מַה שְּׂעוֹבֵר עַל צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים, הָיִיתָ נִבְהָל וְנִשְׁתַּוְּמָם, אִיךָ שְׁהֵם מִחְזִיקִים מֵעַמֵּד, וְכֹל שְׂפָן עָלֵינוּ הַרְחֻקִים, בְּיָדָאֵי עוֹבֵר מַה שְּׂעוֹבֵר, וְעָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׂבַעוּלָם לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְהַגִּיעַ אֵל מִדַּת הַשְּׂמִיחָה וְהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת עֲצֻמְנוּ.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצֻמְךָ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, שְׂתַלְמַד בְּכָל שְׁבוּעַ פְּרִשְׁתַּת הַשְּׁבוּעַ עִם פְּרוּשׁ רַש"י וְהַתְּרַגּוּם, וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ שְׁעוּר בְּמִשְׁנֵיּוֹת, לוֹמַר פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת פְּרָק אַחַר פְּרָק, עַד שְׂתַזְכֶּה לְסִיַּם מִסְכָּתָא, וְתַתְּחִיל עוֹד מִסְכָּתָא, וְכֵן תִּזְכֶּה לְסִיַּם שְׂשָׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְכֵן תַּעֲשֶׂה בְּלִמּוּד גְּמָרָא, וְתַהֲיֶה עֲקֻשָׁן גְּדוּל עַל זֶה, וְאִפְלוּ שְׂאֵתָה לֹא מִבֵּין בְּהִתְחַלָּה כָּל דְּבָר, הָעֵקֶר רְאֵה לוֹמַר הַרְבֵּה, כִּי רַבּוּי הַלִּמּוּד פּוֹתַח אֶת הַלֵּב.

וְעַל כֵּלָּם רְאֵה לְלַמַּד הַרְבֵּה סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,

"ספוריי־מעשיות", "ספר־המדות", וְאֵל יְחִסֵּר לָךְ יוֹם אֶחָד שְׁעוֹר מֵהַסְּפָרִים הָאֵלּוּ, כִּי הֵם מְטַהְרִים וּמְזַכְּכִים אֶת הַנַּפֶּשׁ.

רְאֵה לְהַתְּבוּדָד עֲצָמְךָ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִשְׁמֹר אֶת עֲצָמְךָ מִמַּחְשָׁבוֹת שְׁלֵא תַחֲשֹׁב הַרְבֵּה, כִּי כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, הֵן רַק מַחֲמַת רַבּוּי הַמַּחְשָׁבוֹת שְׁמַבְלִבְלִים אוֹתְךָ, וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל מַחְשָׁבָה, וְאָמַר: נִישָׁט אֵיבָעֵר טְרַאכְטֵן (לֹא לַחֲשֹׁב הַרְבֵּה), וְזֶה עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית — לֹא לַחֲשֹׁב הַרְבֵּה, אֲלָא תְּמִיד לְלַכֵּת קְדִימָה, וְלֹא לְהַתְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשּׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְקַיֵּם זֹאת בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, כִּי הַמַּחְשָׁבוֹת שֶׁל הָאָדָם מְבַלְבְּלוֹת אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וּמִי שְׁזוּכָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, זוּכָה לְחַיִּים נְצַחִיִּים, חַיִּים אֲמִתִּיִּים, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַצִּית אֶת רַבְּנוּ ז"ל!

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁנֵהִיָּה מְקַשְׂרִים תְּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשֶׁן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחֲתִי שְׂאֲתָם מִסְתַּדְרִים, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׂתִזְכּוּ תְּמִיד לְהַסְתַּדֵּר, וְתִהְיֶה אֶהְבָּה, אַחֲוָה וְרַעוּת בֵּינֵיכֶם.

נָא וְנָא רְאֵי לְחִזּוּק אֶת נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִדְבְּרִי עִמָּהֶן דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְזַכְרֵי אֶת הַנְּסִים שְׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁהִיִּית כְּבָר אַחֵר הַיְאוּשׁ, שְׁאֵף פָּעַם לֹא תִמְצָאֵי בַעַל, וְהִנֵּה זְכִית לְבַעַל נִפְלֵא, וּמָה גַם לְדִירָה בִּיבְנֵאֵל, וְעוֹד זֹאת, שְׁזַכִּית

אֲשֶׁר   י"ט קלה   בַּנַּחַל   קעט

לְבֵן נַחְמָד, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתוּלִידֵי עוֹד בְּנִים חַיִּים וְקַיָּמִים, וְתַרְוֵי מֵהֶם רַב נַחַת.

הַעֲקָר רְאֵי לְלַמֵּד הַלְכוּת שַׁבַּת הַחֲמוּרוֹת מְאֹד, וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת מְאֹד בְּקִיָּאִים בְּהַלְכָּהּ, וּבַפֶּרֶט בְּהַלְכוּת שַׁבַּת, לְכֹלֵי לְהַכְשִׁיל חֹסֵי-וְשְׁלוֹם בְּהַלְכוּת שַׁבַּת הַחֲמוּרוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצֻמְךָ מִכַּעַס וּרְצִיחָה, שְׁדָּבֵר זֶה מִבִּיא אַחֲרֵי-כֵן לְכֹל מִינֵי דְבָרִים שְׁבַע-עוֹלָם, וּבַפֶּרֶט לְמַחְלָקָת, וְהַמְחָלָקָת מְאֹד מְאֹד מְגַנָּה בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ רוּצָה שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲוָה בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, וּמִסְפִּיק לָנוּ הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים, הַמְחָלָקָת וְהַמְרִיבוֹת שְׂיִישׁ לָנוּ עַם אַמּוֹת הָעוֹלָם, וּמָה וְלָמָּה אָנוּ צָרִיכִים אֶת הַמְחָלָקָת בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל?! וְצָרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין כָּלֵל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבַפֶּרֶט וּבַפֶּרֶטִי פְּרֻטִיּוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, צָרִיכִים לְרְאוֹת שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיהֶם רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים תְּלַמִּידֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" הַגְּרָם בְּיַבְנָאֵל, הֵם צָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁם עַל נִקְדָּה זוֹ שֶׁל אַהֲבָה וְאַחֲוָה, וְרַעוּת וְשְׁלוֹם.

נָא וְנָא תִכְנִיס אֶת עֲצֻמְךָ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי הַתּוֹרָה

הַקְדוּשָׁה מְקַרְרֶת אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי רְצִיחָה וְכַעַס, וּמִי שְׂזוּכָה לְקַבֵּעַ לְעַצְמוֹ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּכָל יוֹם, הוּא עוֹקֵר מֵעַצְמוֹ אֶת מִדַּת הַכַּעַס, כִּי הַכַּעַס בָּא רַק עַל-יְדֵי פְגָם-הַבְּרִית, שְׂאָדָם נִפְגָּם, רַחֲמָנָא לְצַלָן, בְּמַחוֹ וּבְדַעְתּוֹ וּבְרֵאָיָה וּבְעֵשְׂיָה וּדְבוּר וְכוּ' וְכוּ', רַחֲמָנָא לִישְׁזוּבָן, וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה רוֹצַח מִמֶּשׁ, וְכוּעַס הֵן עַל אֲשֶׁתּוֹ וְהֵן עַל שְׂכְנָיו וְהֵן עַל קְרוֹבָיו וְהֵן עַל מְשַׁפְּחָתּוֹ, וְהֵן עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ לְהַנְצִיל מֵהַמְדָּה הָרַעָה וְהַמְגַנָּה שֶׁל כַּעַס וּרְצִיחָה וּקְפִידוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעַצְמָךְ שְׁעוֹר כְּסֻדְרָן בְּמִשְׁנֵיּוֹת, וְתֹאמֶר פָּרֻק אַחַר פָּרֻק, כִּי הַלְמוּד בְּמִשְׁנֵיּוֹת מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לֹאמֹר בְּכָל יוֹם ח"י פָּרֻקִים מִשְׁנֵיּוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הוֹרֵג אֶת יְצֵרוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עַצְמָךְ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתָמִיד תַּחֲשׁוּב אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּרֵךְ מְלֹא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְתַכְנִיִּס בְּעַצְמָךְ אֶת הַמַּחֲשָׁבָה הַזֹּאת, וְאֵף שְׂאֲנִי יוֹדַע, שְׁעַדִּין אֶתָּה רְחוּק מִכָּל זֹאת, עִם כָּל זֹאת כְּפִי שְׂאָדָם מְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ בְּדַבְּקוֹת אֱמֶת וּבְדַבְּרֵי זֶה, כֵּן זוּכָה שְׁנִפְתָּחִים לוֹ שְׁעָרִים חֲדָשִׁים בְּאוֹר הָאֱלֹקִי, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַכְנִיִּס אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשָׁה-כְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדְר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִדְעֵי שְׁבַעוּדָה קְדוּשָׁה יֵשׁ בְּיַדְךָ בְּזֶה שְׂאֵת מְלַמֶּדֶת אֶת בְּנוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי בְּאַמֶּת לְהַחֲדִיר אַמוּנָה פְּשוּטָה בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן מִי שְׁמַלְמֵד אֶת בְּנֵי אוֹ בְנוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂכָרוֹ הַרְבֵּה מְאֹד עַל-פִּי פְּעִלוֹ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שִׁיְהִיָּה לְךָ כַח לְשֵׁאת אֶת הָעַל הַזֶּה, וְתִלְמְדוּ עִם הַיְלָדִים, וְיִהְיֶה לְךָ רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁימְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, וְתִזְכֶּה לְהוֹלִיד בְּנִים חַיִּים וְקַיָּמִים.

רְאֵה שְׂאֵשְׁתְּךָ תְּדַלִּיק לְכָבוֹד שְׁבַת-קִדְשׁ שְׁבַעָה גְרוֹת, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי גְרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וּבְזָכוֹת זֶה תִּזְכּוּ לְבָנִים חַיִּים וְקַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה חִזּוֹק בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, כְּפִי רַבּוּי הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְרִירוֹת הָעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, הָאָדָם צְרִיף לְהִתְחַזֵּק בְּשִׂמְחָה, וּבַפְּרָט אֶת אֲשֶׁתְּךָ תִּרְאֶה לְשִׂמְחָה, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (בְּבֵא בְּתָרָא י'): מַה יַּעֲשֶׂה אָדָם וְיוֹלִיד בְּנִים זְכָרִים? יִשְׂמַח אֶת אֲשֶׁתּוֹ, כִּי הַשְּׂמִחָה בְּבֵית מִרְחִיבָה אֶת הַמַּחֲזִין

וְהִדְעַת, וְזוֹכִים לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, וְעַל-כֵּן אֲשָׁרִי וְאֲשָׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְרֵאוֹת, שְׁתַּשְׁרֶה רוּחַ שֶׁל שְׂמֵחָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, כִּי בְּבֵית שִׂישׁ אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה — שָׁם הַשְׂכִּינָה מְצוּיָה, וּבְמָקוֹם שֶׁהַשְׂכִּינָה מְצוּיָה — שָׁם הַבְּרָכוֹת מְצוּיּוֹת, אֲשָׁרִי מִי שֶׁחֲזַק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתּוֹ וְאֶת קְרוֹבָיו וְשִׂכְנָיו, כְּדִי שִׂיְהִיָּה כָּל הַבֵּית מְלֵא שְׂמֵחָה, כִּי הַשְׂמֵחָה הִיא סִגְלָה מְאֹד לְהוֹלְדָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּבְזִכְרוֹת זֶה יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׂיְהִי לָךְ בָּנִים חַיִּים וְקַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קלח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה גִיעֵו וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מַצְטַעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלַיךְ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה, כִּי הַשְׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל, וּכְשֶׁאָדָם שָׁשׁ וְשִׂמַּח, אֲזִי זוֹכָה לְרְפוּאָה, וְעַל-כֵּן אֶתָּה צָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְבָרַח מֵעֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְבְרִיאוֹת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף גַּם יַחַד.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֵל אָבִיו, וְתִדַּע שֶׁמְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן הוּא יִתְבָּרֵךְ שׁוֹמֵעַ כָּל

אָשֶׁר י"ט קלט בנחל קפג

תִּפְלֶה שְׂאֲדָם מִתְּפַלֵּל אֵלָיו, וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו, וְאִזּוּ יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ תְּמִיד.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וְאִזּוּ אֶכְתֵּב לְךָ בְּאַרְיֵכוֹת.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרֻכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל.

רְאֵה לְהִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, כִּי אֵין לְךָ עוֹד טוֹב כְּמוֹ לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּכְשִׂאֲדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה בְּשִׂמְחָה, עַל־יְדֵי־זֶה מְטַהֵר אֶת הַנַּפְשׁ מִכָּל מִינֵי חַלְדָּה, וּבִכְפָּרֵט מִי שְׂמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לּוֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, הוּא הוֹרֵג אֶת יִצְרוֹ הָרַע, וְהַ'בֵּית יוֹסֵף' סֵפֶר, שְׂזוּכָה שְׁנַתְּגַלֶּה אֵלָיו מִלְּאַף מִן הַשָּׁמַיִם רַק עַל־יְדֵי שְׂהִתְמִיד בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, וְעַל־כֵּן רְאֵה לּוֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ בֵּין בְּגִשְׂמִי וּבֵין בְּרוּחֲנִי.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה מַט, סִימָן ד'): כָּל מִי שְׂיֵשׁ לוֹ בֵּן יִגַּע בְּתוֹרָה, הוּא מְתַמְלָא עָלָיו רַחֲמִים, שְׂנֵאֲמַר (מִשְׁלֵי כג): "בְּנִי, אִם חָכַם לְבָבְךָ, יִשְׂמַח לְבִי גַם אֲנִי", וְעַל־כֵּן בְּזֶה שְׂאֵתָה מִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּזֶה אֵתָה מְכַנֵּס שְׂמֵחָה בְּלֵב אָבִיךָ הַגִּשְׂמִי, וְכֵן אָבִיךָ הַרוּחָנִי שֶׂהוּא הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי אֶצֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְאֹד מְאֹד חֲשׁוּבָה תּוֹרָה, וְאִם הָיָה בְּנִי־אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת שְׂקִידַת הַתּוֹרָה, הָיָה מְתַמְיָדִים בְּזֶה יוֹמָם וְלַיְלָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְיַדַע

שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַיֶּה וּמְהַיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר — הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתָבָרָךְ, וְכַפִּי שְׂאֵדָם מְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בִּידֵיעוֹת אֱלוֹ, כְּמוֹ-כֵן נִתְבָּרַר וְנִזְדַּבְּרָךְ מִחוּ וְנִדְעָתוֹ, וְזוֹכָה לְאוֹרוֹת צַחְצָחוֹת, אוֹרוֹת רוּחָנִיּוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בְּאִמוּנָה בּוֹ יְתָבָרָךְ, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, וְיִהְיֶה מַה שִׁיְהִיָּה.

רְאֵה לְכָתֹב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִנִּי.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבָרָךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה עֲכָשׁוּ בְּאִישׁוֹן לִי לָהּ קַבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וְאִמְרָתִי לְרוּץ אֵלֶיךָ בְּשׁוֹרוֹתִים אֱלוֹ, הֵן אֲמַת אָנִי מִבֵּין מִכְּתָלֵי מִכְּתָבְךָ, שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד לְךָ הַלְמוּד עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים תְּלַמִּידֵי "בֵּית שְׁלֹמֹה", שֶׁהֵם יִהְיוּ בְּקִרְוֵב תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְלֵ-הַקְּדָשׁ" אֲמַתִּיִּים, אֲבָל עָלִי לְהוֹדִיעַ לְךָ, אֲשֶׁר שׁוּם דְּבָר לֹא הוֹלֵךְ לְרִיק, כִּי אֱלוֹ הַבְּחוּרִים קְטַנִּים, עוֹד יִהְיוּ עוֹבְדֵי ה' אֲמַתִּיִּים, מִתְּמִידִים בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְקָמִים לְחֻצוֹת וּמִתְבּוֹדְדִים בֵּין הַהָרִים, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחֻזַּק עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד, וְתִמְשִׁיךְ בְּעִבּוֹדְתְךָ עֲבוֹדַת-הַקְּדָשׁ, וְתִקְנִים אֶת דְּבוּרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שְׂאֵמֵר לְמוֹהַרְנ"ת ו"ל "אֶתָּה תְּדַבֵּר", וְהַבֵּין מוֹהַרְנ"ת ו"ל, שֶׁהוּא פּוֹעֵל עִם דְּבוּרָיו, בְּוִדְאֵי זֶה קָשָׁה, אֵךְ זְכוּר אֶזְכֹּר מַה שֶׁסְּבַלְתִּי מִהַבְּחוּרִים בְּשַׁעַה שֶׁלְּמָדוֹ אֲצַלִּי — מִחֻלְקוֹת וּמְרִיבוֹת, וּכְוֹחִים וְעִגְמַת נַפֶּשׁ וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל לְבִסוּף כְּלָם הַתַּחֲתָנוּ וְהַקִּימוּ בְּתִים,

וּרְבָם כְּכֹלֵם עוֹבְדֵי ה' בְּאֵמֶת, מְפִיִּצִים אוֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ, וַיֵּשׁ לָהֶם חֶלֶק גָּדוֹל בְּזוֹה שְׁהִתְקַרְבוּ כַּמָּה אֲלֵפֵי אַנְשִׁים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כְּמוֹ שְׂרָאִינוּ בְּחוּשׁ אֶת הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאַף אֶחָד אֵינוֹ תוֹפֵס, כִּי כָל אֱלוֹ הַמְּקַרְבִּים הַחֲדָשִׁים בָּאוּ רַק הוֹדוֹת תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", שֶׁהִפִּיצוּ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל כָּל הַשָּׁנִים בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, בְּוֹדָאֵי אֱלוֹ הַתְּלַמִּידִים בְּיַבְנָאֵל יִצְחָחוּ פִּי כַּמָּה, כִּי, תְּהִלָּה לְאֵל, הֵם סְגוּרִים שָׁם, וְחַיִּים בֵּין אֲוִירָה שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", וְאַנִּי מְקוּנָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד תְּרָאָה בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה בְּמַעֲשֵׂה יְדִיד, רַק חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְעוֹד תְּרָאָה נִפְלְאוֹת מֵה שִׁיחִיָּה נַעֲשֶׂה מֵאֱלוֹ הַתְּלַמִּידִים, רַק תִּסְפֹּר לָהֶם הַרְבֵּה סְפוּרִים מֵה שְׂרָאִיתָ וְשִׁמְעָתָ כְּאֵן, כִּי סְפוּרִים מוֹשְׁכִים אֶת הַלֵּב מְאֹד מְאֹד אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁגַּם הוּא נִתְעוֹרֵר לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, רַק הוֹדוֹת הַסְּפוּרִים שֶׁשִּׁמְעָה, וְעַל-כֵּן תְּרִבֵּה בְּסְפוּרִים, וְכֵן כְּדָאֵי מְדֵי פַעַם גַּם לְהַכְנִס אֶל הַכֶּתֶף שֶׁל ר' ... גְּרוֹ יְאִיר, כִּי סוּף כָּל סוּף, הֵם יִכְנָסוּ גַם לְכֶתֶף שְׁלָךְ, וְתִהְיֶה לָךְ יְשִׁיבָה גְדוֹלָה, וְעַל-כֵּן כְּדָאֵי כְּבָר עֲכָשׁוּ מְדֵי פַעַם לְהַכְנִס וּלְסַפֵּר לָהֶם אֵיזָה סְפוּר יָפָה מַעֲנִין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ.

בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם אֶכְתֹּב לָךְ מִכְּתָב אַרְךְ.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה גִיְעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יְאִיר.

אֵף שְׁכַתְבִּיתִי לָךְ בְּאַמְצַע הַלֵּילָה מִכְּתָב אַחַר שֶׁקִּבַּלְתִּי מִמְּךָ מִכְּתָב, עִם כָּל זֹאת אֲמַרְתִּי לְרוּץ עוֹד פַּעַם מִכְּתָב אֵלֶיךָ, כְּדֵי לְחַזְקֶךָ וּלְאַמְצֶךָ בְּעֶזְרַת הַלְמוּד עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים שֶׁל יְשִׁיבַת "בֵּית שְׁלֹמֹה".

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת הַדְּבָר
 הַזֶּה, וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁזֶה קָשָׁה וְכָבֵד לָךְ מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת
 עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, אֱלוֹ הַבְּחוּרִים עוֹד יִהְיוּ גְדוֹלִים, בְּעִזְרוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, הֵם עֲכָשׁוּ סֵף הַכֹּל בְּגִיל בֵּר מְצוּהָ, וַיְכוּלִים לְהַחֲדִיר
 בָּהֶם הַמּוֹן יִרְאֵת שְׁמִים, וּבִפְרֻט כְּשֶׁתִּסְפֹּר לָהֶם הַרְבֵּה סְפוּרֵי צְדִיקִים,
 וְכֹל מֵה שֶׁשֹּׁמְעֵת אֶצְלָנוּ וְרֵאִית אֶצְלָנוּ, הַכֹּל תִּסְפֹּר לָהֶם, כְּדֵי לְלַהֵב
 אֶת לְבָם אֱלֹו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן שְׁגַם הַכֹּתֶה הַשְּׂנֵינָה, גַּם־כֵּן
 יִגִּיעוּ לְעַל הַמְצוּוֹת וַיִּכְנָסוּ אֶצְלָךְ, וְכֵן לְאֵט לְאֵט תִּתְפָּרֵס הַיְשִׁיבָה
 שְׁלָנוּ, וַיְבוֹאוּ גַם בְּחוּרִים מִבְּחוּץ, וְלֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן שְׂנֵתִים אוֹ
 שְׁלֹשׁ שָׁנִים, שֶׁכָּבֵר תִּהְיֶה לָךְ קְבוּצָה שֶׁל כַּחֲמֵשִׁים בְּחוּרִים, כִּי
 תִהְיֶה לְאֵל, מִבֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּעֶצְמָם הַיְלָדִים מִתְבַּגְּרִים, וְכִכָּה
 נַעֲמִיד יְשִׁיבָה רְצִינִית עִם בְּחוּרִים הַרוֹצִים וְחֹפְצִים בְּאֵמֶת בְּעִבּוּדַת
 הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁזֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, אָבֵל, תִּהְיֶה
 לְאֵל, הַתְּעַקְשֵׁת וְהַתְּחַלְתֵּת עִם גְּרַעֲיִן אֶחָד טוֹב, וְאַתָּה מִשְׁתַּדֵּל מְאֹד
 מְאֹד, שֶׁהֵם יִהְיוּ בְּחוּרֵי יְשִׁיבָה עִם בְּגַד עֲלִיוֹן וְכוּבַע עֲלִיוֹן וְכוּ, וְכֹו,
 וְשִׁדְעוּ שֶׁהֵם כָּבֵר לֹא יְלָדִים וְכוּ, וְכוּ, וְכֹו צְרִיךְ לְהִיּוֹת. אֲנִי מְקַנְהָ
 לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁלֹא יַעֲבֹר הַרְבֵּה זְמַן, שֶׁתִּרְאֶה פְרוֹת אֶצְלָם,
 אַתָּה צְרִיךְ רַק לְדַבֵּר אִתָּם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְלֹא לְפַחַד
 מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם וּמִשׁוּם דְּבָר כָּלֵל, וְאֵל תִּפְּל בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת
 כָּלֵל, כִּי מִי שְׁלוֹקַח עֲצָמוֹ אֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְקַרְבָּם, הַהֲכָרַח שֶׁתִּפְּל
 עֲלִיו בְּכֹל פַּעַם חִלְשׁוֹת הַדַּעַת, כִּי נִדְמָה לוֹ שְׂאִינוּ פּוֹעֵל בְּדְבוּרָיו
 כָּלֵל, אָבֵל כְּשֶׁאָדָם אֵינוֹ מְסַתְּפֵל עַל כָּל זֶה, עַל־יְדִי־זֶה הוּא מְצַלִּיחַ
 מְאֹד מְאֹד דְּרַכּוֹ, וּבִפְרֻט כָּאֵן בֵּיבְנֵאֵל, אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־
 הוּא, שֶׁבְּחוּרִים יַצְלִיחוּ מְאֹד מְאֹד, אַתָּה רַק תִּדְבֹּר אִתָּם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה
 וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל, וְטוֹב מְאֹד שֶׁתְּשִׁיחַ עִמָּהֶם
 בְּכֹל יוֹם מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְתַחֲזֹר לְפָנֶיהֶם אֶת הַשִּׁיחוֹת מ"חֵי־מוֹהַר"ן
 ו"שִׁיחוֹת־הַר"ן", וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — שֶׁהַבְּחוּרִים יַחֲזִרוּ הַרְבֵּה
 ב"סְפָר־הַמַּדּוֹת", כִּי הַמַּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם, וּבִפְרֻט בְּגֵי הַנְּעוּרִים
 צְרִיכִים לְחַזֵּר כָּל־כֹּף ב"סְפָר הַמַּדּוֹת", עַד שֶׁיִּהְיֶה שְׁגוּר בְּעַל־פֶּה,
 וְתִשְׁתַּדֵּל שֶׁכָּל אֶחָד שֶׁקָּשָׁה לוֹ אִיזוֹ קָשָׁיָה, שִׁיכְתֹּב לִי, וְכֹו אֶפְרָשׁ
 לָהֶם אֶת הַקָּשָׁה לָהֶם ב"סְפָר־הַמַּדּוֹת", כִּי "סְפָר־הַמַּדּוֹת" מְחַדֵּד אֶת

המת, באֲשֶׁר יש בו השגות נוראות ונפלאות שהשיג רבנו ז"ל, והוא שלחן ערוך של מדות.

על-כל-פנים איך שהוא אתה ראה להיות חזק ואמין מאד מאד לדבר עם הבחורים מיראת שמים, איך שאין שום תכלית אחרת בזה העולם, רק לעבד את הקדוש-ברוך-הוא, ואל תחשב שהם קטנים, אדרבה, כל מה שבחורים יותר צעירים, נכנסת בהם יותר יראת שמים, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רו), שעדין נשמתם לא רחוקה מהעולם הבא, ועל-כן הם יקבלו את דבריך בנקל. העקר צריכים לראות — 'שמאל דוחה וימין מקרבת' (סוטה מז), וצריכים רק לדבר מעבודת השם יתברך ולא מדברים אחרים, ותמיד תציר בדעתך, שהם כבר בחורים גדולים בני עשרים, וכך תדבר אתם וכך תלמד אתם, ובזה תצליח את דרכך, כי אם חושבים שהם עדין ילדים קטנים, על-ידי-זה הם נשארים ילדים קטנים, ועל-כן צריכים לדבר אתם כמו שמדברים עם מבגרים — רק דבורי יראת שמים, ובפרט ספורי צדיקים, שדבר זה מאד מאד מלהיב את הלב.

עוד תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא בין בגשמיות ובין ברוחניות, תתאר לעצמך בעוד כמה שנים תהיה לך ישיבה לכל הפחות של חמשים בחורים, אינה נחת רוח יתיה לך מזה, אינה קדוש השם יתיה לך מזה, שתהיה לך חבורת עובדי השם שיוצאים בכל לילה לקיים בתמימות ובפשטות את דבורו של רבנו ז"ל, שגלה לנו את המשנה "הנעור בלילה" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב), וכן יתמידו בלמוד התורה הקדושה, ויתפללו בקול גדול, עד שכל בית-הכנסת ירעיש מקולם, זה יתיה ממש נחת-רוח לשמע. בודאי עכשו קשה וכבד לך, אבל תסתפל על העתיד, וזה יתיה לא רחוק משנתים שלש, ואשר פורחים כצל עוף הפורח באויר.

תאמין לי, שאני יושב פה בחוץ לארץ בגלות גדולה, אך מה לעשות? נכנסתי בחובות לרבבות דולרים, כי זו הפניה שבנתי

עכשו עולה הון תועפות, בנדאי הסמ"ך-מ"ם עושה את שלו, ומסר ומסר אותנו בכל פעם במסירות אחרות, אבל כבר לא יועיל לו שום דבר, ורצייתי מאד לבנות עוד את בית-המדרש הגדול, אבל לעת עתה אני מחיה את עצמי עם הבנין הזה, וסוף כל סוף אֶזְכֶּה גם-כן לבוא לגור שם, ואף שזה נראה כחלום, תאמין לי, שִׁכְמוֹ שֶׁהַכֵּל הֵיזָה עַד עַכְשָׁו כַּחֲלוֹם וְנִתְגַּשֵּׁם הַחֲלוֹם, כְּמוֹ-כֵן הַחֲלוֹם הֵזָה גַם-כֵּן יִתְגַּשֵּׁם, וְעַלֶיךָ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׂאֵתָה זֹכָה לְגוֹר בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה. וְרַבְנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, סִימָן א'): עַל-יְדֵי יִשְׁבַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מְשִׁיגִין הַשְּׂגָחַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל הָעוֹלָם. וְגָלָה הָרַב מִטְּשֵׁעֵהֵרִין ו"ל רָמַז מִהַמְּדַרְשׁ פְּרֻשַׁת לֶךְ-לָךְ, פְּרֻשָׁה לֹט, סִימָן א': לְפִי שֶׁהֵיזָה אָבִינוּ אֲבָרְהָם אוֹמֵר, תֹּאמֵר שֶׁהָעוֹלָם הֵזָה בְּלֹא מְנַהִיג, הִצִּיץ עָלָיו הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְאָמַר לוֹ: אָנִי בַעַל הָעוֹלָם, הֵיזָה וְיֹאמֵר הַנְּי"ה אֵל אֲבָרְהָם לֶךְ לָךְ מֵאַרְצְךָ וְכוּ' וְגו', אֵל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ, הֵינְנוּ דִיקָא כְּשִׁגְרִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שָׁם נִתְגַּלָּה הַשְּׂגָחַת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נֶאֱמַר (דְּבָרִים יא, יב): "תְּמִיד עֵינֵי הַנְּי"ה בָּהּ מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה", שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צוֹפֶה וּמְבִיט עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִכָּל הָאֲרָצוֹת, כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא הַפְּלִטְרִין שֶׁל מְלֶךְ, וּמִי שֶׁגָּר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, דוֹמֶה כְּמִי שֵׁישׁ לוֹ אֱלוֹהִים, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁזֹּכָה לְגוֹר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, נִמְשַׁכֵּת עָלָיו הַשְּׂגָחַת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזָה רְאוּי לָךְ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד, וְאֵף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁקֶשָׁה לָךְ לְגוֹר עַכְשָׁו בְּיִבְנָאֵל, אָבֵל אָנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיחִיָּה לָךְ בֵּית וְדִירָה מְשֻׁלָּךְ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְגוֹר בְּשִׁכִּירוֹת כָּלֵל, כִּי רְצוֹנִי שֶׁתַּעֲזֹר לִי מְאֹד מְאֹד לְפַתַּח אֶת הַמְּקוֹם, וּבִפְרָט בְּרוּחֲנִיּוֹת הַמְּקוֹם, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְלַמַּד בְּכָל שַׁבַּת בְּעִקְשָׁנוֹת גְּדוּלָה שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ מִהַמְּלַעֲיָגִים וְכוּ', רַק תִּהְיֶה עִם עֲזוֹת וְעִקְשָׁנוֹת דִּקְדוּשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ, וּבְאִמְצַע הַשְּׁבוּעַ טוֹב מְאֹד שֶׁתְּלַמַּד עִם הַתְּלַמִּידִים סְפָרֵי רַבְנֵי ו"ל, וּבִפְרָט "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת" לְפָרֶשֶׁם עַל-פִּי הַהַקְּדָמוֹת שֶׁל רַבְנֵי ו"ל, אָנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּרְאֶה עוֹד נַחַת, וְהַמְּקוֹם יִתְהַפֵּךְ לְמְקוֹם תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְתוּכַל לֵישֵׁב בְּשִׁלּוֹת הַנֶּפֶשׁ לְלַמַּד תּוֹרָה, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְלַכֵּת בְּגִלוֹת מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל,

אָשֶׁר   י"ט קמב   בְּנַחֵל   קפ"ט

אַתָּה כָּבֹד זָכִיתָ כַּמָּה שָׁנִים לְהַפְיִץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עֲכָשׁוּ הַגִּיעַ הַזְּמַן, שֶׁתֵּשֵׁב בְּמָקוֹם קְבוּעַ לְלַמֵּד אֶת הַשְּׁעוּרִים שֶׁלָּךְ בְּמַקְרָא, מִשָּׁנָה, גְּמָרָא, מְדְרָשׁ, בְּרִיתוֹת וְתוֹסֵפְתָאוֹת, וְכֵן תִּלְמַד עִם אַחֵרִים, וְתַגְלֶה לָהֶם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, וְתַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנֹכַח קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּכְבֹד סִדְרַתִּי עִם הַבֵּנֶק, וְהַפְקַדְתִּי הַיּוֹם גַּם-כֵּן כְּסֵף, כְּדֵי לְשַׁלֵּם אֶת יְתֵר הַצְּרִיקִים שֶׁצְּרִיקִים לְהַכְנִס עוֹד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי עִם שְׁפַע, שְׁאוּכַל לְשַׁלֵּם אֶת כָּל הַחֻבוֹת, וּכְבֹד אֲצַא מֵהַפֶּח יְקוּשׁ הַזֶּה שֶׁנִּפְלַתִּי וַיְהִיָּה לִי יָשׁוּב הַדַּעַת, כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד שׁוֹנֵא חֻבוֹת, וְאֲנִי מְבַקֵּשׁ תָּמִיד אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאַצֵּא מֵהַחֻבוֹת בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

תִּלְחֹץ מְאֹד מְאֹד עַל ... שֶׁמֶרְכִּיב אֶת הַחֲלוֹנוֹת, שֶׁיִּרְכִּיב אֶת הַחֲלוֹנוֹת וְהַדְּלָתוֹת, כְּדֵי שְׁלֹא יִכְנַס גְּשֵׁם.

רְאֵה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וּלְשִׂמְחָה אֶת יְלָדֶיךָ, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מִכַּעַס וּמִקְפָּדוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפַע עָלֶיךָ שְׁפַע שֶׁל פְּרֻנְסָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט), אֲשֶׁר עַל-יְדֵי כַּעַס הָאָדָם מְאֵבֵד אֶת הַכֶּסֶף שֶׁלוֹ, וְצְרִיקִים לְהִיּוֹת מְאָרֶיךָ אַף, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְאֲרִיכוֹת אַפִּים, שְׁאֵז תְּהִיָּה לוֹ פְּרֻנְסָה בְּשְׁפַע.

אֵל תִּשְׁפַח לְהַתְּבוֹדֵד בְּכֹל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת

לך קביעות עצומה לדבר בכל יום עמו ותברך, כאשר ידבר איש עם רעהו והבן אל אביו, ועל ידי־זה תצליח וירכך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קמג.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר תולדות, כ"ז חשוון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ר' ... גרו יאיר.

בכל יום ויום אני רוצה לכתב לך, אך מרב טרדותי עובר יום אחר יום, ואיני כותב לך, והנה מדי כתבי מכתב לר' ... גרו יאיר, שמשבר לי מדי פעם בפעם מה קורה בישיבה, אמרתי לרוץ דברי גם אליך.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין למעלה מזה מללמד עם תלמידים, ואף שאני יודע שזה קשה מאד מאד כי הם ילדים קשים, עם כל זאת סוף כל סוף אתה עוסק בעסק התורה, ואצלו יתברך מאד מאד יקר כשזוכים ללמד עם תינוקות של בית רבן, עד שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קיט:): אין העולם מתקנים, אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן; ואמרו (שם): "אל תגעו במשיחי" — אלו תינוקות של בית רבן, ואמרו (שם): אין מבטלין תינוקות של בית רבן, אפלו לבגין בית־המקדש; עמד וראה את מעלת הלמוד עם תינוקות של בית רבן, והוא מאד מאד חשוב אצלו יתברך, ומוכא בזהר הקדוש: כשבא רבי שמעון בן יוחאי אל איזה מקום, אמר: אני הולך עכשו קדם לקבל אנפי שכינתא, והלך לבקר את תינוקות של בית רבן, ואמר, שהם אנפי שכינתא (עין זהר חדש, פרשת לך־לך); הן אמת שיילדים הם קשים מאד מאד, כי אמרו חכמינו הקדושים (ספ"ה כא:): דעתו של תינוק גסה עליו, בשביל זה קשה מאד מאד ללמד עמהם, אבל השכר הוא נורא נוראות, עד כדי כך, שאמרו חכמינו הקדושים (קהלת רבה, פרשה ט', סימן א'): בשעה שהתינוקות

נפטרם מבית רבן, בת קול יוצאת ואומרת להם: לך אכל בשמחה את לחמך; כל-כף חשוב הדבר אצלו? תברך, ועל-כן ראה לחזק את עצמך ביותר בעבודה הקדושה הזו — ללמד עם התינוקות של בית רבן. ובזכות זה ישפיע לך הקדוש-ברוך-הוא השפעות גדולות בין בגשמיות ובין ברוחניות, רק תחזיק מעמד ואל תשבר משום דבר, תדבר עמם דבורי אמונה והשגחה פרטית, כי הילדים בעודם צעירים, נחקק בהם כל דבור ודבור שמדברים ולומדים עמם, וכשחזקים בזה, אזי סוף כל סוף יגדלו יראי השם. לכן ראה לחזק את עצמך מאד מאד, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, ועוד תראה נחת מפרי עמלך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך בין בגשמי ובין ברוחני, ותבשר לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קמד.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר תולדות, כ"ז חשון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמר את עצמך מאד מאד לא להיות בעזות פנים, כי כל מי שיש בו עזות פנים, בידוע שהוא נכשל בעברה (תענית ז.), ועל-כן מאד מאד תשמר את עצמך מעזות, ומאד מאד אני מצטער מה שקרה בבית-הכנסת, שאתה בחור צעיר צריך להתחצף נגד הגבאים, הלא עליך לשבת בפנה שלך, ושם להתפלל ושם ללמד את השעורים שלך, ועל-ידי-זה תצליח, כי עם עזות לא מצליחים כלל, אדרבה, עזות עוקרת את האדם מזה העולם ומהעולם הבא.

ועל-כֵּן מהיום והלאה אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד, שֶׁתְּבוֹא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהַתְּפַלֵּל עָרֵב וּבֶקֶר וְצַהֲרַיִם, וְתֵשֵׁב שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל עַד מְאֹד, וְתִרְבֶּה בְּנִתְיַנֵּת צְדָקָה בְּקִפּוֹת שֶׁל בֵּית-הַכְּנֶסֶת, כִּי מִי שֶׁפָּגַם בְּפָגַם-הַבְּרִית, יַעֲסֹק בְּצַרְכֵי רַבִּים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַלוּ לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ, וְתִלְמַד בְּהַתְּמָדָה רַבָּה בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיֹת, אֲשֶׁר הוּא תִקְוֵן גְּמוּר לְפָגַם-הַבְּרִית, וְכֵן תֹּאמֶר אֶת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים עִם הַתְּפִלָּה שֶׁלְאַחֲרֶיהָ בְּכָל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּזְכֶּה לְסִיִּים בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", שֶׁרַבְּנוּ ו"ל הַבְּטִיחַ: מִי שֶׁיִּתְמַיֵּד בְּסִפְרוֹ, יִפְתַּח אֶת קִשְׁיוֹת גִּידָיו, וְיִהְיֶה נֹעֵשֶׂה בְּעַל הַשְּׂגָה וּבְעַל מְדַרְגָּה וּבְעַל תְּשׁוּבָה גְּדוֹל (עֵין חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן שִׁמְט), וְכֵן תֹּאמֶר בְּכָל יוֹם "יוֹם שֶׁל תְּהִלִּים" בְּאִפֵּן שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּים בְּכָל שְׁבוּעָה אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, וְאִם תִּקְרֵם אֶת כָּל זֹאת, אֲזִי טוֹב לְךָ לְנַצַּח.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְשִׁמְחַ הַרְבֵּה מְאֹד, שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, וְתִשְׁתַּדֵּל לְרִשְׁם אֶת שְׁמֶךָ בְּמִשְׁרַד הַפְּנִים, שֶׁאַתָּה גֵר בִּיבְנָאֵל, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ גַם בְּמַצִּיאת הַזְּוִיג, כִּי מִי שֶׁגֵר בִּיבְנָאֵל, בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קמה.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ח חֶשְׁוֹן הַתְּשַׁנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַהוֹרִים הַיְקָרִים שֶׁל תְּלִמִּידֵי "בֵּית שְׁלֹמֹה", הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִרְחִיב לָהֶם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתְּשִׁימוּ לִבְ אֶל דְּבָרֵי אֱלוֹ, אֲשֶׁר אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מִפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי, עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי שְׁתֵּי הַכְּתוּבֹת שֶׁל

הַיְשִׁיבָה בָּאוּ לִי בַמְסִירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, וְכֵן שְׁנֵי רֵאשֵׁי הַיְשִׁיבָה מְשַׁקֵּיעִים כַּחוֹת עֲצוּמִים מֵעַל וּמַעְבֵּר בְּיַלְדֵיכֶם, וּכְבֵּר בְּמָה פְּעָמִים רָצוּ לְהַפְסִיק עֲבוּדְתֶם וְכוּ', כִּי הַיְלָדִים מְאֹד מְאֹד קָשִׁים וְכוּ', עִם כָּל זֹאת הֵם עוֹשִׂים מֵעַל וּמַעְבֵּר מִכֶּחֶם, וּמְשַׁקֵּיעִים בְּהֵם תּוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם, וּכְשֶׁהֵייתִי שָׁם בְּחַנְתִּי אוֹתָם, וְאֲנִי יָכוֹל לְהַעִיד, שֶׁלֹּא הָיָה תִלְמִיד אֶחָד מִשְׁתֵּי הַכַּתוּוֹת, שֶׁלֹּא עָנָה הֵיטֵב עַל שְׁאֵלְתִּי, אֶף רֵאִיתִי אֶיךָ שֶׁהַיְלָדִים הֵם מְאֹד שׁוֹבְבִים, וְהֵם צְרִיכִים עוֹד הַרְבֵּה הַרְבֵּה שְׁפוּר, וְתַהֲלָה לְאֵל, רֵאשֵׁי הַיְשִׁיבוֹת מוֹכְנִים לְהַשְׁקִיעַ, אֲבָל רַק בְּתַנְאִי, שֶׁיְהִיָּה שְׁתוּף פְּעֵלָה מִהַהוֹרִים, וּמָה זֹאת אוֹמְרַת שְׁתוּף פְּעֵלָה? לֹא כְּשֶׁחֲסִי-וְשָׁלוֹם שְׁנֵי יְלָדִים רְבִים בְּיַגִּיהֶם, וַיְבֹאוּ אֲבָא אֶחָד וַיִּתֵּן סְטִירָה לְבֵן שֶׁהִתְחִיל עִם בְּנוֹ ... וַיַּעֲשֶׂה דִין לְעֲצָמוֹ, זֶה לֹא נִקְרָא שְׁתוּף פְּעֵלָה, זֶה נִקְרָא פְּרָאוֹת, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, כִּי מִי אוֹמֵר שֶׁהֵבֵן שֶׁל הַזּוּלַת הִתְחִיל עִם בְּנֵי הַתְּחִיל עִם הַזּוּלַת?! וְעַל-כֵּן אֲנִי מְאֹד מוֹחָה וּמְקַפִּיד עַל דְּבַר כְּזֶה שְׁאַרְעַ, שְׁאַבָּא יִסְטֵר לְבֵן שֶׁל חֲבֵרוֹ, מִי שְׁמַךְ לְאִישׁ לְעֲשׂוֹת דִין לְעֲצָמוֹ, בְּשַׁעַה שֵׁישׁ רֵאשׁ יְשִׁיבָה עַל הַמְּקוֹם. לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ מֵהַיּוֹם וְהַלְּאָה מְאֹד מְאֹד לְהַזְהֵר בְּדַבְרֵיכֶם כְּאֵלוֹ, רַק תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְשַׁתֵּף פְּעֵלָה וְלַעֲזוֹר בְּמָה שְׁאַתֶּם רַק יְכוּלִים לַעֲזוֹר, סוּף כָּל סוּף אֵלּוּ הַיְלָדִים שְׁלָכֶם, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ בְּהֵם, הַרֵאשֵׁי יְשִׁיבוֹת מְשַׁקֵּיעִים רִוּחַנִיּוֹת, וְאַתֶּם צְרִיכִים לַעֲזוֹר לָהֶם בְּגַשְׁמִיּוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף הַשְׂכֵּר לְמוֹד מְאֹה שְׁקַל לְחַדֵּשׁ זֶה פְּרַנְסַתָּם, וְתַעֲשׂוּ חֲשָׁבוֹן בְּמָה יְלָדִים יֵשׁ, וְכַמָּה שְׁקָלִים הֵם מְקַבְּלִים בְּסוּף הַחֲדָשׁ, אַחַר יְגִיעָה וְטִרְחָה שֶׁל חֲדָשׁ שְׁלָם ... וּלְבַסּוּף גַּם שְׂכַר הַלְמוּד לֹא מְשַׁלְּמִים.

לְזֹאת, מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּשְׁתַּפּוּ פְּעֵלָה עַל-כָּל-פְּנִים שֶׁלֹּא יְהִיו מְרִיבוֹת בֵּין הַיְלָדִים, תִּתְעַנְּנוּ מִה עוֹשִׂים הַיְלָדִים אַחַר הַלְמוּדִים, וְכֵן בְּעַת הַפְּסָקָה, רְאוּ לַעֲזוֹר לְהַמְלִיךְ וְהַרֵאשׁ יְשִׁיבָה, וְכַף יִצְלִיחוּ בְּגִיכֶם, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה הַעֲנִיָּם שְׁלָכֶם, וְכִמּוֹ שְׁשׁוּמְרִים עַל הַעֲנִיָּם, כִּי צְרִיכִים לְשֹׁמֵר עַל יְלָדִים, כִּי הֵם הַעֲתִיד שְׁלָכֶם, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד תִּירוּ מֵהֶם רַב נַחַת. וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ שֶׁלֹּא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן — שְׁלֹשׁ אוֹ אַרְבַּע שָׁנִים, וּכְבֵּר

צָרִיכִים לְחַשֵּׁב עַל שְׂדוּכִים, כִּי הַזְּמַן פּוֹרֵחַ וְכוּ', וְעַל-כֵּן רְאוּ לְשַׁתֵּף פְּעֵלָה, וְלַעֲזוֹר לְרֵאשֵׁי הַיְשִׁיבוֹת וְכֵן לְהִילָדִים, וְתַכְנִיסוּ אֶת עֲצָמְכֶם יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּתוֹךְ יְלָדֵיכֶם, וְתַחֲזְרוּ עִמָּם עַל הַלְמוּדִים שֶׁלְמָדוּ, וְכִף תִּצְלִיחוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּצְלִיחוּ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְתָרוּ רֹב נַחַת מִיְלָדֵיכֶם.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ח חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁכְּתַבְתָּ לִּי בְּאַרְיִכוֹת קֶצֶת וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! עָלֶיךָ לְדַעַת כִּי רַבְּנוּ ז"ל יָרַד אֵל זֶה הָעוֹלָם בְּדוֹר הַזֶּה הַיְקָא, כְּדִי לְתַקֵּן אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת הַנְּפוּלוֹת, וְהוּא הַבְּטִיחַ הַבְּטָחָה חֲזָקָה, אֲפֹלוּ מִי שֶׁעֲצָמוּ וּגְבָהוּ פִּשְׁעֵיו וְחֻטְאָיו, אִם יִזְכֶּה לְבוֹא אֵל צִיוֹנוֹ הַקְדוּשׁ, וַיֹּאמֶר שֶׁם הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהֵלִים, בְּפִאוֹת יוֹצִיא אוֹתוֹ מִהַשָּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו, וּבְפָרֵט מִי שֶׁזָּכָה לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֵין לְמַעַלָּה מְזֻכּוֹתוֹ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁבְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא מְתַקֵּן אֲנָשִׁים שֶׁאֲפֹלוּ הוּא אֵינוֹ יְכוֹל לְתַקֵּן כָּל הַשָּׁנָה. עֲמַד וּרְאֵה וְהַשְׁתוּמֵם, רַבְּנוּ ז"ל שֶׁהוּא תַקֵּן כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְיְכוֹל לְתַקֵּן אֶת כָּל הַנְּפֻשׁוֹת הַפְּגוּמוֹת מִכָּל הַדּוֹרוֹת, שֶׁבָּאוּ בְּגִלְגּוּל אַחַר גִּלְגּוּל מְאוֹת וְאַלְפֵי שָׁנִים וְכוּ' וְכוּ', וַיֵּשׁ נְשָׁמוֹת פְּגוּמוֹת כְּאֵלוֹ, שְׁגַם רַבְּנוּ ז"ל אֵינוֹ יְכוֹל לְתַקֵּן אוֹתָן כָּל הַשָּׁנָה, אֲבָל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה גַּם אוֹתָן יְכוֹל לְתַקֵּן, וְעַל-כֵּן בְּזֶה שֶׁזָּכִיתָ לְבוֹא אֵל צִיוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּבְפָרֵט עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, רְאוּי לָךְ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, וְאִם שֶׁמַּעַתָּה

מַאִיזָה אַבְרָהָם מְצַדֵּעַ וְכוּ', שְׂאֵמֶר שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ שְׂצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל מִתַּקֵּן וְכוּ', תִּדְעַ, שְׂהַאֲבָרָךְ הַזֶּה הָיָה כְּמוֹתֶךָ, וְאוֹלֵי יוֹתֵר גְּרוּעַ מִמֶּךָ, וְזֶה בְּרוּר, כִּי לֹא יִדְבַר אֶחָד נֶגְדַ צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲלֵא מִי שֶׁהוּא פְּגוּם, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְאִם אַתָּה שׂוֹאֵל אוֹתִי אִם אֲנִי מְכִיר אוֹתוֹ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אֲנִי מְכִיר אוֹתוֹ טוֹב מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן לְמִי שְׂזוֹכָה לְבוֹא אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שְׂהַהֲכַרְח לּוֹ לְשִׁמְעַ מַחֲלָקֶת, כְּמוֹבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'): וְתִאֲמִין שְׂכָל מִצְוֹתָא וּמְרִיבָה שְׂיִישׁ בֵּין הַצְּדִיקִים הַשְּׁלֵמִים, אִין זֶה אֲלֵא כְּדִי שְׂיִגְרָשׁוּ סְטָרִין אַחֲרֵין, שְׂזֶה פְּרוּשׁ (מְשַׁלֵּי טו, לא): "אֲזַן שְׂמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חַכְמִים תְּלִין", לְשׁוֹן תְּלוּנָה וּמְרִיבָה, כְּשֶׂאֲתָה שׂוֹמֵעַ מְרִיבָה שְׂבֵין הַצְּדִיקִים, תִּדְעַ שְׂזֶה מְשַׁמֵּיעִין אוֹתֶךָ תּוֹכַחָה עַל שְׂפִגְמַתָּ בְּטַפֵּי מַחֲדָה, שְׂעַל זֶה נֶאֱמַר (מְשַׁלֵּי ב, יט): "כָּל בְּאֵיָה לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיִגּוּ אַרְחוֹת חַיִּים", שְׂאֲתָה דְּבוּק בְּסִטְרָא דְּמוֹתָא וְכוּ', וּבְיַדָּאֵי אִם לֹא הָיָה נִפְגָּם מַחֲדָה, לֹא הָיוּ נִשְׁמָעוֹת לָךְ מְרִיבוֹת שְׂבֵין הַצְּדִיקִים. וְאִין הַמְרִיבָה אֲלֵא בְּשִׁבְלֶךָ, כְּדִי שְׂתִּשׁוּבַב מִמֶּנּוּת לְחַיִּים וְכוּ', עֵינִ שָׂם; וְהָאֲרִיף בְּזֶה מוֹהַר"נ"ת ז"ל בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (תְּפִלִּין, הַלְכָה ד', אוֹת ד'), שְׂבִאָמֶת בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ מוֹבָא עַל הַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל פְּגַם-הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, לֹא מוֹעִילָה שׂוּם תְּשׁוּבָה, אִף רַבְּנוּ ז"ל גְּלָה לְנוּ, שְׂיִישׁ תְּשׁוּבָה עַל הַכֹּל, וְאִף אֶחָד אִינוּ מִבֵּין אֶת פְּרוּשׁ הַזֶּהר, רַק הוּא בְּעֵצְמוֹ (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עא), הֵינּוּ שְׂהֶאֱדָם שְׂפִגָם כָּל-כָּף הַרְבֵּה בְּפִגְם-הַבְּרִית, הוּא צְרִיף לְהַתְּנַסוֹת וּלְהַצְּטַרְף וּלְעַמֵּד בַּנְּסִיּוֹן הַזֶּה שֶׁל הַהֲתַרְחָקוֹת הַזֹּאת, דְּהֵינּוּ שְׂיִרְחִיקוּ אוֹתֶךָ כָּל-כָּף בְּכָל מִינֵי הַתְּרַחְקוֹת, דְּהֵינּוּ שְׂכּוֹתְבִים עֲלֵיו שְׂאִין מוֹעִיל תְּשׁוּבָה, וּמְכָל שְׂכֵן כְּשֶׂשׂוֹמֵעַ עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל מֵאַבְרָהָם פְּגוּם, שֶׁהוּא אִינוּ יוֹדֵעַ אִם צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל מוֹעִיל וְכוּ' וְכוּ', וּכְשֶׂהוּא פְּתִי וְסָכֵל, וְאִינוּ מְרַחֵם עַל עֵצְמוֹ, שְׂלֹא לְאַבֵּד אֶת עוֹלָמוֹ, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, אֲנִי מוֹצֵא פְּטוֹר לְעֵצְמוֹ לְהַתְּרַחֵק מִהַתְּשׁוּבָה, מֵאַחַר שְׂכִבְר נִכְתַּב עֲלָיו, שְׂאִין מוֹעִילָה לּוֹ תְּשׁוּבָה, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, וּמְכָל שְׂכֵן כְּשֶׂשׂוֹמֵעַ מֵאִיזָה אַבְרָהָם מְצַדֵּעַ, שְׂעוֹמֵד בְּאוּמָן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה וְכוּ' וְכוּ', וְאוֹמֵר: אִינִי יוֹדֵעַ אִם יֵשׁ תְּשׁוּבָה לְמִי שְׂחָטָא בְּמִזִּיד וְכוּ' וְכוּ', כְּאֵלוֹ הוּא שׂוֹמֵר הַפֶּתַח בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן זֶה הַנְּסִיּוֹן לְכָל

מי שפגם בברית, שמעמידים עליו ליצנים, המתלוצצים מצדיקים אמתיים, ויש לו נסיון גדול — או לשמע לדברי הצדיקים שהם מרחמים על נשמות ישראל, ויורדים לכל אחד ואחד למקומו, ומאירים לו את דרכי התשובה, או, חס־ושלום, שהולכים אחר דרך הלצים. ועל־פן הבחירה בידך, כי מי שחושב באמת על התכלית שלו, ויש לו רחמנות על עצמו, אף־על־פי שרואה כל מיני התרחקות שבְעוֹלָם, שמרחקים אותו כל מיני מצרעים וכו' וכו', ואפלו שכתוב עליו שאין מועילה תשובה, אף־על־פי־כן אינו מסתכל על זה כלל, אדרבה, יש לו רחמנות יותר על עצמו, כי אף־על־פי־כן מה יהיה בסופו, ומה יעשה ביום פקדה; ומי שאינו רוצה להטעות את עצמו, שלא לאבד את עולמו, חס־ושלום, כל מה שמוצא ורואה שמרחקים אותו יותר, הוא מרחם על עצמו יותר, וצועק אל השם יותר ויותר מעמקא דלבא, עד ישקיף וירחם השם משמים; כי באמת השם יתברך חפץ חסד הוא, ואין שום דבר שיעמד בפני התשובה, וכמו שמצינו כבר בכמה וכמה רשעים גדולים, שפגמו בטפי המח וכפרו בעקר, אף־על־פי־כן נתקבלו בתשובה, ואזי כשזוכה לעמד בנסיון הזה וחוזר בתשובה שלמה, אף־על־פי שנדמה לו שמרחקים אותו, אזי הקדוש־ברוך־הוא מרחם עליו, ומתקרב על־ידי־זה דיקא, על־ידי שעומד בנסיון הזה של התרחקות.

וזה כל הצרות שעוברים בעתים הללו בעולם, שבעונותינו הרבים, ישנו דור המבול שהוא פגם־הברית, ודור ההפלגה, שהוא כפירות ואפיקורסות, עוד פעם בעולם, ואי־אפשר להנצל מזה, רק על־ידי התקרבות לרבנו ו"ל. והסמ"ך־מ"ם יודע זאת, ועל־פן העמיד מחלקת גדולה על רבנו ו"ל, ומתלוצץ מכל אלו המתקרבים לרבנו ו"ל, כמובא בספורי־מעשיות, מעשה ז' — מהזכוב והעפכיש, שספר לנו רבנו ו"ל, שקדם שיִרְדֶּה נשמתו לזה העולם, עמד הסמ"ך־מ"ם וצעק: אם הנשמה הזאת תרד לזה העולם, אין לי כבר מה לעשות, והשיבו לו, שהנשמה הזאת מכרחה לרדת בעולם, אבל אתה צא ומצא לך עצה מה לעשות, ויצא ומצא לעצמו

עֲצָה, וְבֵא חֲזָרָה עִם אֵיזָה זְקֵן וְכוּ' וְצַחֲקוּ וְכוּ', וְאָמַר: יֵשׁ לִי כָּבֶד
עֲצָה, שֶׁהַנְּשִׂמָה הַזֹּאת יְכוּלָה לְרַדֵּת בְּזֵה הָעוֹלָם, וּפְרָשׁוּ אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁזֶּה הִיְתָה הָעֲצָה שֶׁלּוֹ שִׁיִּצְחָקוּ וְכוּ', הֵינּוּ שֶׁכָּל דְּבַר רַבְּנוּ
ו"ל יִהְיֶה צָחוּק, וְכִף הִיָּה מֵאֵז שֶׁנִּתְגַּלָּה רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וּמִי שֶׁמָּסַר
נַפְשׁוֹ לְגִלוֹת אוֹתוֹ, סָבַל רְדִיפוֹת וְחַרוּפִין וְגִדּוּפִין וּבְזִיוּנוֹת, כְּמוֹ
שֶׁקָּרָה לְמוֹהַרְנ"ת ו"ל, שֶׁהוּא הִיָּה רֵאשׁוֹן וְהִיִּחִיד מִתְּלִמְיָדֵי רַבְּנוּ
ו"ל, שֶׁמָּסַר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעֵבֹר לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל
בְּעוֹלָם, בְּשִׁבִיל זֶה סָבַל חַרוּפִין וְגִדּוּפִין מֵאִינְשֵׁי דְלָא מְעֵלִי, עַד
שֶׁהִכְנִיסוּ אוֹתוֹ כְּמָה פְּעָמִים בְּבֵית-הַסֵּהַר וְכוּ' וְכוּ', וּרְדִפוּהוּ כָּל יְמֵי
חַיָּיו, וְכֵן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר כָּל אֱלוֹ שֶׁמְגַלִּים וּמְפָרְסְמִים אֶת דַּעַת רַבְּנוּ
ו"ל בְּעוֹלָם, וּמְגַלִּים אֶת גְּדֹל רַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הֵם סוֹבְלִים מְכָל מִינֵי
לִיִּצְנֵי הַדּוֹר, כִּי בְּכָל דּוֹר וְדוֹר יֵשׁ לִיִּצְנֵי הַדּוֹר, כְּמוֹ שְׁרוּאִים בְּפִרְשַׁת
הַשְּׁבוּעַ זֹה, אֲשֶׁר לִיִּצְנֵי הַדּוֹר אָמְרוּ עַל אַבְרָהָם אֲבִינוּ: מֵאֲבִימֶלֶךְ
נִתְעַבְּרָה שָׂרָה (רש"י בְּרֵאשִׁית כה, יט); אַבְרָהָם אֲבִינוּ שֶׁהִיָּה קֹדֶשׁ
הַקְּדוּשִׁים, רֵאשׁ לְמֵאֲמִינִים, וּמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעֵבֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְגִלָּה
וּפְרָסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ בְּכָל הָעוֹלָם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הָיוּ לִיִּצְנֵי
הַדּוֹר אוֹמְרִים וּמִתְּלוֹצְצִים מִמֶּנּוּ, שֶׁמֵּאֲבִימֶלֶךְ נִתְעַבְּרָה שָׂרָה, וְזֶה
לְמוֹד אֵיךְ שֶׁלִּיִּצְנֵים יֵשׁ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, וּכְשֶׁאָדָם מְרַחֵם עַל נַפְשׁוֹ
בְּאֲמֵת, וַיִּדְעַ בְּאֲמֵת אֶת נִגְעֵי לִבּוֹ וּמִכְאוּבָיו, וּמִתְחִיל לְרַחֵם עַל
עַצְמוֹ, וּבִפְרָט כְּשֶׁמִּתְחִיל לְרֵאוֹת אֶת גְּדֹל חֶמְדוֹ הָעוֹן שֶׁעָשָׂה בְּזֵה
הָעוֹלָם, וּבִפְרָט בְּפָגַם-הַבְּרִית, וּמְכָל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁנִּכְשַׁל עִם זְכוֹר
וְכוּ', רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, שֶׁעַל-פִּי הָאֲר"י הַקְּדוֹשׁ עַל כָּל פַּעַם וּפַעַם
צָרִיכִים לְהִתְעַנּוֹת רַג"ל תְּעֵנִיתִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וּמְכָל שֶׁכֵּן וְכָל
שֶׁכֵּן מִי שֶׁהִכְשִׁיל אֶת אַחֲרִים, בְּיָדָאֵי רַחֲמָנוֹת גְּדוּלָה עָלָיו, אֶף-עַל-
פִּי-כֵן גַּם אוֹתוֹ רַבְּנוּ ו"ל יְכוּל לְתַקֵּן, אֲבָל זֶה הַנְּסִיּוֹן שֶׁלּוֹ, שִׁיְהִיָּה
הַהִכָּרַח לוֹ לְשִׁמְעַ כָּל מִינֵי הַתְּנַגְדוֹת, שֶׁלֹּא יִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל,
וְאֶפְלוּ כְּשֶׁכָּבֵר יִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, יִהְיֶה לוֹ הַהִכָּרַח לְשִׁמְעַ
כָּל דְּבַר אֲסוּר עַל אֱלוֹ שֶׁמְקַרְבִים אוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל אֱלוֹ
שֶׁמְרַחֲמִים עָלָיו, וְעַל אֱלוֹ שֶׁנּוֹתְנִים לוֹ עֲצוֹת אֵיךְ לְהִתְקַרֵּב לְהַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם זֶה לֹא מִסְפִּיק, הוּא יְכוּל לְעַמֵּד בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן
עַל יַד צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְגַם שֵׁם יְגִידוֹ לוֹ, שֶׁאֵין יוֹדְעִים אִם יֵשׁ לוֹ

תקוין, עד כְּדֵי כֶּף הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שׁוֹנֵא אֶת הָאָדָם. וְכִמוּ שְׁאֲמַר ר' אֲבֵרְהָם בְּר' נַחְמָן ז"ל (בְּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר "בְּאוֹר הַלְקוּטִים" — פְּרוּשׁ עַל הַ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן): "דְּעַר בְּעַל דְּבַר אִיז אַ שׁוֹנֵא פֶּאֶרְזֵן מְעַנְטֵשׁ נִישְׁט נָאֵר בְּגִשְׁמִיּוֹת נָאֵר אֶפְלוּ בְּרוּחַנִיּוֹת", כִּי הוּא רוֹצֵה לְרֵאוֹת אֶת הָאָדָם סוֹבֵל בְּגִשְׁמִיּוֹת, וּמְכַל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן בְּרוּחַנִיּוֹת.

הַקְדַּמְתִּי לָךְ כָּל זֹאת, כִּי זֶה אֶחָד מִתְקוּנֵי הַתְּשׁוּבָה, לִידַע שֶׁהַהֲכָרַח יִהְיֶה לָךְ לְשִׁמְעַע מַחְלָקַת וּמְרִיבוֹת וּלְשׁוֹן-הֶרֶע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת וְכוּ' וְכוּ', וְאִם בְּאַמַּת תִּישָׁב אֶת עֲצָמְךָ מִהַ עֲשִׂיתָ וּבְאִיזָה בּוֹר אֶתָּה נִמְצָא וְכוּ' וְכוּ', וְאַף-עַל-פִּי-כֵן תֹּאמַר: "פֹּה אֲנִי מְקַבֵּל חַיּוֹת, וְזֶה תְּקוּנֵי הַנְּצֻחִי", אֲזַ אֲשַׁרְיָךְ וְאֲשַׁרִּי חֲלָקָה! וְאִם תִּמְשֹׁךְ אַחֵר לְצִים — אוֹי לָךְ וְאוֹי לְנַפְשְׁךָ!

וּלְהֶאֱרִיךְ בְּעֵנֶיךָ זֶה כָּבֵר הֶאֱרַכְנוּ הַרְבֵּה מְאֹד, וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד שֶׁתִּקְנֶה אֶת סֵפֶר "שְׁמִירַת-הַבְּרִית", וְיֵשׁ שָׁמָּה הַקְדָּמָה אַרְבָּה, וְרֵאוּי לָךְ לְלַמֵּד אֶת הַהַקְדָּמָה בְּעִיּוֹן רַב, וְקִיִּים כָּל אֲשֶׁר נֹאמַר שָׁם, כִּי אֵין עוֹד יְרִידָה וּנְפִילָה בַּפְּגָם-הַבְּרִית, שְׁלֵא יִהְיֶה רְשׁוּם שָׁם הַתְּקוּין עַל זֶה, וּפֹה אֲנִי שׁוֹלַח לָךְ קִנְטָרִס "טְהַרַת-הַבְּרִית", וְתִשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם כָּל מַה שְׁנֹאמַר בּוֹ, כִּי הֵם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִם תִּעֲזֹב הֵיטֵב בְּסִפְרִים אֵלוּ, אֲזַ תִּרְאֶה שְׂגָם לָךְ יֵשׁ תְּקוּנָה, כִּי עֲדִין לֹא אֶבְדָּה תְּקוּנְךָ, וְאֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל!

מִה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּתְמַיֵּד מְאֹד בְּלִמּוּד "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, תִּלְמַד תּוֹרָה אַחֵר תּוֹרָה, וְאֶפְלוּ שְׁאֶתָּה לֹא מִבֵּין אֶת כָּל הַתּוֹרוֹת תִּלְמַד אֶת הַתּוֹרָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר הַסֵּפֶר שְׁלוֹ יִפְתַּח קִשְׁיוֹת גִּידֵי לְבָבוֹ (חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן שִׁמְט), וְיִנְקֶה אוֹתוֹ מִכָּל מִינֵי חֲטָאִים וְעוֹנוֹת, וְיִרְחֹץ אוֹתוֹ מִכָּל מִינֵי זְהָמוֹת וּפְסָלָת, וְיִזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּעַל תְּשׁוּבָה גָּמוּר עַל-יְדֵי סִפְרוֹ הַקְדוּשׁ "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", וְעַל-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּלְמַד הַרְבֵּה "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן". וּמוֹהַר"ן תִּזְכֹּר לְאֶחָד: חֲזוֹר חֲזוֹר הַרְבֵּה "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", כִּי בְּגוּף שִׁיְהִיָּה מְנַח הַ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", הַתּוֹלְעִים בְּקָבֵר יִבְרַחוּ, וְעַל-כֵּן אִם אֶתָּה כָּל-כֶּף מִפְּחַד מִתּוֹלְעִים, רֵאֵה לְהִתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד

ב"לקוטי-מוהר"ן", וזו תהיה לך שמירה מאד בגשמיות וברוחניות, ולדעתי, העקר מה שאתה צריך לפחד מהתולעים החיים שמסתובבים בעולם, שהם כלל הלצים, שהם יותר גרועים מהתולעים בקבר, כי התולעים בקבר רק אוכלים את הגוף, אבל לא את הנשמה, ואלו התולעים החיים המסתובבים בעולם, שהם הלצים המדברים כל דבר אסור על יראים ושלמים ועל עובדי השם, אלו התולעים אוכלים את נשמות ישראל, ואלו הם הרשעים ארורים, שצריכים להתרחק מהם, כי הם שלוחי הסמ"ך-מ"ם ממש.

ראה להרגיל את עצמך לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, כי האמירה בעלמא במשניות מזככת ומטהרת את הנפש מכל מיני חלדה, ואתה צריך להיות עקשן גדול על זה, כי אני יודע, שיהיה לך קשה מאד מאד לקיים זאת, אבל עם כל זאת, אם תהיה עקשן מדי יום ביומו לומר ח"י פרקים משניות באמירה בעלמא, תזכה לתקון נצחי, כי אמירת ח"י פרקים משניות הורגת את היצר הרע, ומי שבווער בו כל-כף היצר הרע, ראוי לו ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, ורבנו ז"ל גלה לנו (שיחות-הר"ן, סימן יט), שאפלו אותם האנשים הרחוקים מהקדשה מאד, שגלכדו במצודה רעה, עד שרגילים בעברות, חסוֹשְׁלוֹם, רחמנא לצלן, רחמנא לישזבן, אף-על-פי-כן כח של התורה גדול כל-כף, שיכולים להוציא אותם מהעברות שהיו רגילים בהם, חסוֹשְׁלוֹם, ואם יעשו להם חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום כף וכף יהיה איה שיהיה, בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על-ידי התורה, כי כח התורה גדול מאד וכו', עיין שם; ואמרו אנשי שלומנו, כי קבלה בידם שפך וכף הוא אמירת ח"י פרקים משניות, וכבר ראיתי בעיני בחורים ואברכים, שנפלו בעמק חשף בור דות וכו' וכו', ולקחו את עצמם לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, סוף כל סוף יצאו מהפח יקוש שלהם שנפלו אל זה, ועל-כן ראה לקיים זאת בתמימות ובפשיטות לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, ואף שבתחלה יהיה לך קשה מאד, שתחשב שאתה סתם מתפלל ... משניות, עם כל זאת זה עקר תקוניך, כי משנ"ה אותיות נשמ"ה, ומטהרת את הנפש.

גַּם רָאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ לומר בְּכָל יוֹם אֶת ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי, דְּהֵינּוּ הַעֲשֶׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים שֶׁגָּלָה רַבְנוּ ז"ל, וְתֹאמַר אַחַר זֶה הַתְּפִלָּה מ"לקוּטֵי-תְפִלוֹת", וְתִהְיֶה חֶזֶק בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לומר עֲשֶׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים עִם הַתְּפִלָּה, וְאִם תִּזְכֶּה לְשַׁפֵּךְ דְּמָעוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, כִּי תְפִלָּה בְּדָמָעוֹת מְאֹד מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְעַל כָּלֵם — רָאָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יתְבַרַךְ אֶפְלוּ כַּמָּה דְבוּרִים, כִּי כָּל דְבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יתְבַרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְהַעֲקָר בְּשִׁמְחָה, כִּי תְפִלָּה שֶׁהִיא בְּשִׁמְחָה, הִיא עֲרֻכָּה וּמְתוּקָה בְּפִיו שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצִיֵּת אֶת כָּל מָה שֶׁכְּתִבְתִּי לָךְ, וְאֲנִי יוֹדֵעַ וּבֹטוּחַ, שֶׁהַיֵּצֵר הִרְעָה לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְתִכְף-וּמִיד כָּבֵר תִּמְצָא לְצִים שֶׁיִּדְבְּרוּ עֲלֵי כָּל דְבָר אֲסוּר, וְזֶה עֲקָר הַנְּסִיוֹנִיךָ, כִּי כָּךְ קָרָה לֹא רַק לָךְ, אֲלָא כָּל מִי שֶׁרוּצָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְדוּשָׁה, וְכָל מִי שֶׁהִיָּה יוֹתֵר פְּגוּם וְנִתְקַרֵּב אֶל הַקְדוּשָׁה, הַתְּחִיל לְדַבֵּר עֲלֵי כָּל דְבָר אֲסוּר, וְזֶה בְּרוּר, וְזֶה עֲקָר הַנְּסִיוֹן שֶׁלָּךְ. עַל-כָּל-פְּנִים קִבַּל אֶת הָאֱמֶת מִמִּי שֶׁאֲמָרָה, וְתִחַשְׁבֵּה הַיֵּטֵב עַל תְּכִלִּיתְךָ וְעַל אַחֲרִיתְךָ קֹדֶם שֶׁיִּהְיֶה מְאֹחֵר, כִּי סוּף כָּל סוּף עֲבֵרוֹת חַמּוּרוֹת כְּאֵלוּ צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְתַקֵּן, עִם כָּל זֹאת עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי יֵשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, רַבִּי רַחֲמָן כְּזֶה, רַבִּי גְדוֹל כְּזֶה, שֶׁיִּכּוֹל לְתַקֵּן גַּם אוֹתָנוּ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכָה לְהַחֲזִיק בְּרַבְּנוּ ז"ל, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח!

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תּשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

רֵאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצַמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאַל תִּפְּל
 בְּדַעְתְּךָ מִכֹּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד
 תִּרְאֶה נִסִּים וּנְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַעֲקֹר תִּחֲזַק אֶת
 עֲצַמְךָ בְּאִמּוֹנָה פְּשׁוּטָה, וְתִתְמַיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר אֵין
 טוֹב מִהַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרֻשַׁת
 תְּבוּא): מָה הַפִּיִם אֵין הָעוֹלָם יְכוֹל לְעַמֵּד בְּלֹא הֵם, וְהָאָדָם מְטַהֵר
 עֲצָמוֹ בָּהֶם, כִּפֹּךְ אֵין הָאָדָם יְכוֹל לְעַמֵּד בְּלֹא תּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת
 אֵיךְ יִטְהַר. וְעַל-כֵּן רֵאָה לְהִתְמַיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְהַתּוֹרָה
 הַקְּדוֹשָׁה תִּנְקֶה אוֹתְךָ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וַיִּמְשֵׁךְ עָלֶיךָ
 שְׁפַע הַדַּעַת, לִידַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּכָל דְּבָר, וּבַכֶּרֶט בְּבִיתְךָ, שְׁתַּהַיֵּה
 סִבְּלָן גְּדוֹל עַל כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, כִּי
 אֵי-אֲפָשֶׁר לְהִנְהִיג בֵּית, אֲלֹא עַל-יְדֵי מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְכֹל מִי שֶׁהוּא
 סִבְּלָן בְּיוֹתֵר — הוּא מְצַלִּיחַ בְּיוֹתֵר. וְעַל-כֵּן הִרְגַּל אֶת עֲצַמְךָ בְּמַדַּת
 הַסְּבָלָנוֹת, וְאִז טוֹב לָךְ בְּזֶה וּבְכָא כָּל הַיָּמִים.

רֵאָה לְשַׁמַּח מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֶךָ, עַל אֲשֶׁר בַּנְּחַל שָׁם גּוֹרְלֶךָ,
 וְאִתָּה זוֹכָה לְהִיּוֹת מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲשֶׁר אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ
 מְאֹד מְאֹד חֲשׁוֹב הַלִּמּוּד שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, עַד שְׁאָמְרוּ
 חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִסְכַּת פְּלָה רַבְתִּי, פָּרָק ב'): בְּכָל יוֹם מְלֹאךְ יוֹצֵא
 מִלִּפְנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּל אֶת הָאָדָם, וְכִיוֵּן שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא מְסַתְּפֵל בְּתִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, מִיָּד נִהַפֵּךְ הַכַּעַס לְרַחֲמִים. עַמֵּד
 וּרְאֶה וְהִשְׁתּוֹמֵם! אֵין עוֹד דְּבָר שְׂיִכּוֹל לְהַחְזִיק אֶת מַדַּת הַדִּין כְּמוֹ
 הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, שְׁלוֹמֵדִים תּוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה, וּמְדַבְּרִים
 מְאִמּוֹנָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה, כִּי הֵם הֵבֵל פֶּה שְׂאִין בּוֹ חֲטָא, וְעַל-כֵּן רֵאָה
 לְלַמֵּד עִם הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן בְּחִיּוֹת וּבְדַבְּקוֹת וּבְשִׂמְחָה, וְתַדְבֵּר
 עִמָּהֶם דְּבוּרֵי אִמּוֹנָה, וְתַחַקֵּק בָּהֶם אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹדָם
 קִטְנִים, לְמַעַן יִשְׂאֵר אֲצֵלָם כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ
 (שְׁבַת קִיט'): אֵין הָעוֹלָם מְתַקִּים, אֲלֹא בְּשִׁבִיל הֵבֵל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית
 רַבֵּן, וּבַכֶּרֶט פֶּה בִּיבְנָאֵל, מְקוֹם שְׂאָף פֶּעַם לֹא הָיָה תִלְמוּד-תּוֹרָה זֶה
 תִּשְׁעִים שָׁנָה, מֵאִז שֶׁנִּבְנְתָה וְנִתְיַסְּדָה יְבְנָאֵל, עָלֵינוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד,
 שְׂזַכֵּינוּ לְפִתּוּחַ כָּאֵן תִּלְמוּד-תּוֹרָה, וְשׁוֹמְעִים הֵבֵל פִּיהֶם שֶׁל תִּינוּקוֹת

שֶׁל בֵּית רַבֵּן. וְלֹא בַחֲנָם, שֶׁהִסְמֵ"ךְ-מ"ם אֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, אֲבָל כָּבֵד לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוֹם דְּבָר, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: "נִצְחָתִי וְאֶנְצַח, כִּי מִדְּתוֹ נִצַּח". וְלִכֵּן רָאָה לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד בַּעֲבוּדְתָךְ עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, וְתַעֲשֶׂה אֶת זֶה בְּאַמוּנָה, וּבְיֹדָאֵי בְּזֻכוֹת זֶה עוֹד תִּרְאֶה הַרְבֵּה נַחַת, שְׂיִרְחִיב לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּדִירְתָךְ וּבְפִרְנִסְתָּךְ וּבְשָׁלוֹם בֵּיתְךָ.

נָא וְנָא הֲרַגְלֵ אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרַךְ, כִּי אֵין לָנוּ רַק תְּפִלָּה, וְכָל מָה שְׁאַנּוּ צְרִיכִים, הוּא רַק לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ, כִּי עַקֵּר הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס אֵלָיו יְתַבְרַךְ הוּא רַק עַל-יַדֵּי תְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׁגִלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד): דַּע, שֶׁעַקֵּר הַהִתְחַבְּרוּת וּדְבָקוֹת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ הוּא עַל-יַדֵּי תְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא שַׁעַר שְׂדֵרְךָ שֶׁם נִכְנָסִים לְהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, וּמִשָּׁם אֲשַׁתְּמוּדְעִין לִיהַּ וְיְתַפְּלֶה בְּחִינַת מַלְכוּת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קט, ד): "וְאֲנִי תְּפִלָּה", וְתַפְּלֶה לְשׁוֹן הַהִתְחַבְּרוּת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ל, ח): "נִפְתּוּלֵי אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי", וְתִרְגּוּמוֹ: לְשׁוֹן הַהִתְחַבְּרוּת, וְרַש"י ז"ל פִּרְשׁ שָׁם: הַרְבֵּה תְּפִלוֹת הַתְּפִלָּתִי לְהִיּוֹת שְׁוֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּפִרְשׁ עַל זֶה מוֹהַר"ן ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, רֵאשׁ חֲדָשׁ, הַלְכָה ה'), שְׁוֶה רָמַז אֵיךְ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה וּבַקְּשָׁה מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ, כְּמוֹ שֶׁעֲשִׂתָּהּ לְאָה, שֶׁבְּכַתְּהָ הַרְבֵּה מְאֹד, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַנְצִיל מִחֲלָקוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ, וְכֵן רַחֵל בְּקִשָּׁה וְהַפְצִיחָה לְהִיּוֹת שְׁוֶה עִם אַחֻוֹתָהּ, שְׁוֶה כָּלֵל הַתְּפִלוֹת, שֶׁכָּל בַּר יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ, שֶׁגַּם הוּא יִהְיֶה שְׁוֶה כְּכֹל הַצְּדִיקִים הַדְּבָקִים בּוֹ יְתַבְרַךְ, וְכֵן שְׁלֹא יִפֹּל בְּחֲלָקוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ, וּמָה שֶׁתְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת שׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם אֵינּוּ פּוֹעֵל. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם אֵלָיו יְתַבְרַךְ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת עַל כָּל תְּלִמִיד וְתִלְמִיד שְׂיִצְלִיחַ, וְאִז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת.

וּמִסְפָּרִים, שֶׁהִיָּה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְלַמֵּד אֶחָד, וְהַצְּלִיחַ מְאֹד מְאֹד עִם הַתְּלִמִּידִים, וּפְעַם שֶׁאָלוּ אוֹתוֹ כְּמָה מְלַמְּדִים: בְּמָה כִּחְךָ גְּדוֹל? בְּמָה אַתָּה מַצְּלִיחַ יוֹתֵר מִכְּלָנוּ? ! עֲנֵה וְאָמַר לָהֶם: אֲגִלָּה לָכֶם אֶת הַסוּד, בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֲנִי קֹדֶם אֹרֵר הַבְּקָר, וּמִתְּפַלֵּל אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְשׁוֹפֵךְ אֶת שִׁיחַ תְּפִלָּתִי אֵלָיו יְתַבְרַךְ עַל כָּל תְּלִמִיד וְתִלְמִיד, וְאֲנִי מִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ שְׂאֲצִלִּיחַ, וְאֲנִי מִפְּרֵשׁ אֶת שֵׁם כָּל תְּלִמִיד

וּתְלַמֵּיד, וּמִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִהְיֶה גַעֲשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל אֶת דְּבָרֵי תוֹרַתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, וְזֶה סוּד הַצְּלָחָתִי (אֲנֹכִי גַם אֲנִי בַהֲיוֹתִי יָלַד קֶטָן לְמַדְתִּי אֲצֵל הַמְּלַמֵּד הַזֶּה בְּתַלְמוּד-תּוֹרָה "עֵץ חַיִּים" בִּירוּשָׁלַיִם); רוֹאִים מִזֶּה סוּד הַהַצְּלָחָה שֶׁל מְלַמֵּד.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רִבְעִיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

רְאֵי לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּמַדַּת הַשְּׂמֻחָה, כִּי הַשְּׂמֻחָה הִיא רְפוּאָה בֵּין בְּגַשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְאִשָּׁה שֶׁהִיא תְּמִיד בְּשְׂמֻחָה, עַל-יְדֵי-זֶה הִיא מְשַׁרְהָ אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, כִּי אִשָּׁה נִקְרָאת עַקְרַת הַבַּיִת, כִּי הִיא עַקֵּר הַבַּיִת, וְעַל-יְדֵי שְׂמֻחָה זוֹכִים לְהִרְחַבַת הַדַּעַת, שְׂמֻבִיָּאָה לְהֶאֱדָם סְבָלְנוֹת, וְהַסְבָּלְנוֹת הִיא הַבְּרַכָּה שֶׁל הָאָדָם, כִּי בְּלִי סְבָלְנוֹת אֵי-אֶפְשָׁר לְהַשְׁתַּלֵּט עַל הַיְלָדִים, וְאֵי-אֶפְשָׁר לְהִנְהִיג בַּיִת וְאֵי-אֶפְשָׁר לְהַתְקִים כָּלָל, וְעַל-כֵּן רְאֵי לְהַחְדִּיר אֶת הַשְּׂמֻחָה בְּתוֹךְ בַּיִתְךָ, וְתַשְׁתַּדְּלִי שְׂתַהֲיֶה בְּתוֹךְ בַּיִתְךָ אֲוִיָּה שֶׁל שְׂמֻחָה, וְאִז תִּרְאֵי שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְתִמְשַׁךְ עֲלֵיכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

נָא וְנָא רְאֵי מִפְעַם בְּפַעַם לְשַׁפֵּךְ שִׂיחַ וְתַפְלָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ כָּל מָה שְׂאֵת צְרִיכָה, כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ אָב הַרְחָמָן, וְשׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וּכְשֶׁאָדָם מְרַבֵּה בְּתַפְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵה לְהַמְשִׁיךְ לְעֲצָמוֹ יְשׁוּעָה. וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַשִּׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, הָיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה תְּמִיד, כִּי מָה שְׂמֻבְקָשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדוּךָ וְעַל כָּל מִשְׁפַּחְתְּךָ, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וַיִּתְרַחֵב לָכֶם, וַיִּהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב וְשִׂמְחַת הַחַיִּים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה מִרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי, וְהַשִּׂמְחָה מְכַנְסֶת בְּאֲדָם בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי, שֶׁיֵּאֱמִין גַּם בְּעֲצָמוֹ, שֶׁזֶה יְסוֹד חִזֵּק בְּאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה. וְכִמּוֹ שֶׁגִּלְהָ לָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא; וּבְחֶלֶק ב', סִימָן פו), שֶׁכִּמּוֹ שֶׁיֵּשׁ לְאֲדָם אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כֵּן צְרִיף הָאֲדָם שֶׁתְּהִיָּה לוֹ אֲמוּנָה גַּם בְּעֲצָמוֹ, וְעַל־פִּי־רֵב הָאֲדָם נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתַקְוָה מְמַנּוּ, וּכְאִלוֹ כְּבָר שׁוֹם דָּבָר לֹא יִהְיֶה מְמַנּוּ, וְכֹל זֶה מִחֲמַת שְׁאִין לוֹ אֲמוּנָה בְּעֲצָמוֹ, כִּי צְרִיכִים שֶׁתְּהִיָּה לוֹ גַּם אֲמוּנָה בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא כֵּן יְכוֹל וְהוּא כֵּן יִצְלִיחַ, וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (סוֹטָה מו:): עַל פְּסוּק: "כִּי מִי בִז לְיוֹם קִטְנוֹת" (זְכוּרֵי ד, י), מִי גָרַם לְצַדִּיקִים שֶׁיִּתְבַּזְּבוּ שֶׁלְּחַנֵּן לְעַתִּיד לְבוֹא? קִטְנוֹת אֲמוּנָה שֶׁהִיָּתָה בְּעֲצָמָם, כִּי הִמְאֲמִין הָאֱמֵתִי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, הוּא יֵאֱמִין גַּם בְּעֲצָמוֹ, שֶׁבּוֹדָאֵי גַּם הוּא יְכוֹל לְהִתְקַרֵּב לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְגַם הוּא יְכוֹל לְהַצְלִיחַ, וְתַכְף־וּמְדָד כְּשִׁיכְנֶסוּ בּוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, שֶׁגַּם הוּא יְכוֹל לְהַצְלִיחַ, וְגַם הוּא יְכוֹל לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהִגִּיעַ לְכֹל הַמְדַרְגּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, אֲזַי יִכְנֶס בּוֹ בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי, וְלֹא יִפְחַד מִשׁוֹם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְגַם בְּגִשְׁמִיּוֹת

רואים, אָשֶׁר עֵקֶר הַצְּלַחַת הָאָדָם הוּא רַק בְּמִי שֵׁישׁ לוֹ בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי שְׂאֲנֵי כֵּן אוֹכֵל, וְאֲנִי כֵּן אֲצַלִּיחַ וְכַדוּמָה, וְכֵךְ בְּאַמַּת מְצַלִּיחִים, לֹא-כֵן מִי שֶׁהוּא פֹחֵדֵן, וְנִשְׁבֵּר מִכָּל דְּבָר, וְנוֹפֵל בַּחֲלִישוֹת הַדַּעַת, הוּא אֵינוֹ מְצַלִּיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְזֶה דְּבַר גְּשָׁמִי, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין עֵרֶךְ כָּלֵל בַּדְּבָר רוֹחֲנִי, אִי-אֶפְשֶׁר לְהַצְּלִיחַ, כִּי אִם כְּשֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּעֲצָמוֹ וּבְטַחֲוֹן עֲצָמֵי. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדְךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד שֶׁיְהִיָּה לְנוּ מְנַיִן וְתִיקִין בְּכָל בְּקָר, וְתִכְף אַחַר הַתְּפִלָּה תִקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר בְּ"לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן" הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא עַל-כָּל-פָּנִים חֲמִש־עֶשְׂרֵה דְקוֹת, וְתִצְרַף עוֹד כַּמָּה אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כְּמוֹ הָאֲבָרָךְ ... וְעוֹד כַּמָּה אֲבָרְכִים, וְתִלְמְדוּ בְּצוֹתָא חֲמִש־עֶשְׂרֵה דְקוֹת "לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן" אַחַר הַתְּפִלָּה חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְזֶה יִפְתַּח לְכֶם אֶת קִשְׁיוֹת לְבַבְכֶם, וְיִכְנִיס בְּכֶם הַתְּעוֹרְרוֹת וְהַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה, כִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל מְסַגְּלִים מְאֹד מְאֹד לְפִתּוּחַ אֶת הַלֵּב, וְכִכָּה כִּבְר תְּהִיָּה מִיִּשְׁבַּח כָּל הַיּוֹם, וְכַמוֹ-כֵּן רְאֵה לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְאֵל תִּפְחַד מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִצָּא לְהַפְצָה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ שְׁפַע שֶׁל פְּרִנְסָה, הַעֲקֹר רְאֵה לְגִלוֹת אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדְבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, כִּי אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַזְּכוּת שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׁזוּכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְּבִים, אָשֶׁר זְכוּת הַרְּבִים תְּלוּיָה בּוֹ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנֵי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קנ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תּשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

רְאֵי לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר, וְתְעוֹרְרֵי וְתִחְזְקֵי וְתִשְׁמְחֵי אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי תְהִלָּה לְאֵל, אֲנִי מְקַבֵּל בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת מִמֶּךָ,

על-ידי שאַר הנָּשִׁים, שְׂכַלְנֵן מִסְתַּכְּלוֹת עֲלֵיךָ כְּדַגְמָא, וְעַל-כֵּן תִּנְצְלִי אֶת הַכַּח שֵׁישׁ לָךְ הֵן לְדַבֵּר עִם אַנְשִׁים בְּעֵינֵי חַנוּף, שְׂצָרִיכִים מְאֹד לְשַׁפֵּר אֶת חַנוּף הַיְלָדִים, וְלַחְזֹקֵם וְלַעֲוֹדְדֵם בְּנִקְיַת הָאִמוּנָה, אֲשֶׁר אֵין לָנוּ רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְמָה עָשׂוּ אֲבוֹתֵינוּ וְאֲבוֹת אֲבוֹתֵינוּ בְּשַׁעַה שְׁעֵמֶד עֲלֵיהֶם הֶמֶן הִרְשַׁע וְכוּ' וְכוּ', בְּכָל דּוֹר וְדוֹר עוֹמְדִים עֲלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצִילֵנוּ מִיָּדָם וְכוּ' וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן גַּם עֲכָשׁוּ אֶסּוּר לָנוּ לִפְּל בְּדַעַתְנוּ כְּלָל, וְאַף שָׂבָא לָנוּ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה כָּל דְּבָר וְדְבָר שְׁאֵנוּ רוֹצִים לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִפְרָט בְּעֵינֵי הַחַנוּף שֶׁל הַבְּנִיִּם וְחַנוּף הַבְּנוֹת, בָּא לָנוּ הַדְּבָר מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מוֹסֵר אוֹתָנוּ עַל יְמִין וְעַל שְׂמָאל, אַף-עַל-פִּי-כֵן אִם נִהְיֶה חוֹזְקִים אֲזוּ נִצְלִיחַ, וְדְבָר זֶה תַּחֲקִי בְּעֵצְמָךְ וּבְכָל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַזְכְּרִי בְּאֵמַת לְהַשְׁפִּיעַ עַל שְׂאֵר הַנְּשִׁים — אִמוּנָה וְשִׂמְחָה, וְאֲזוּ טוֹב לָנוּ מִכְּלָנוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קנא.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַיְיִנִּיק וְחַפִּים ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמְּךָ, וְלִרְאוֹת אֶת כְּתִיבַת יְדְךָ, רְאֵה לְחִזּוֹר בְּ"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, עַד שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר עַל פִּיךָ בְּעַל-פִּהּ, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם, וּבְמִדָּה שְׂאָדָם מוֹדֵד — בָּהּ מוֹדֵדִין לוֹ (סוֹטָה ח.), הֵינּוּ בְּאִיזוֹ מִדָּה שְׂאָדָם מִתְנַהֵג — כִּפֵּי מִתְנַהֲגִים עִמוֹ, וּכְשֵׁישׁ לְאָדָם מִדּוֹת טוֹבוֹת, כְּלָם אוֹהֲבִים אוֹתוֹ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתַמְצָא חֵן וְחֹסֶד בְּעֵינֵי כָּל רוֹאֵיךָ, וְתַצְּלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קנב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְרֵאָה לְבִשָּׁר לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשִׁמְחוֹת,
וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

נָא וְנָא רֵאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִדַּע שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ
מִחַיָּה וּמִהֵוָה וּמִקִּיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, הֵם
עֲצָם עֲצָמֵיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְצָרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ
בְּיוֹתֵר בְּאֻמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי אֲמוּנָה הוּא כָּבֵר אֵינוֹ
צָרִיף לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֲבוֹדוֹת קִשׁוֹת, רַק לְפִתּוֹחַ אֶת הַפֶּה וּלְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ, כִּי מִי שֶׁאֵין לוֹ אֲמוּנָה, הוּא צָרִיף לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קִשׁוֹת,
כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פו), וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי
וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁעוֹבֵד עַל נִקְדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ,
אֲשֶׁר בְּכֹל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וּכְפִי שְׁמִכְנִיסִים אֶת עֲצָמוֹ בְּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה
הַזֶּה — כֵּן מְצַלִּיחִים.

נָא וְנָא רֵאָה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ תְּמִיד לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִדַּע
וְתֶאֱמִין, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה
כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁחִזַּק
בְּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, אֲשֶׁר זֶה הִיסוּד וְהַעֲקָר
בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל.

עֲכָשׁוּ כְּשֶׁאַתָּה נִכְנָס לְ... הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּתַפְלָה
וְהַתְּבוּדוֹת, כְּדִי שְׁלֵא תִשְׁפַּע, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, מִהַסְּבִיבָה וּמִהַחֲבָרָה,
אֲדַרְבָּה, רֵאָה לְדַבֵּר עִם כָּל מִיִּדְעִיף רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל
עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֶתָּה רַק תְּדַבֵּר אֲמוּנָה וְשְׁלֵא יִהְיֶה אִכְפַּת

לך שום דבר, ומכל שכן וכל שכן כשתוכל להפיץ בין שאר חבריך קנטרסים — אין למעלה מזה, כי מי יודע אם לא בשביל זה קבלת את המשרה הזו, כדי שתהיה בין שאר ידידיך, ולהחזיר בהם אמונה הקדושה, כי האדם צריך לדעת, אשר הוא שליח של הקדוש-ברוך-הוא, כי כל בר ישראל היכן שרק הולך, הוא צריך לגלות ולפרסם את דעת האמונה, דעת התורה, ועל-כן ראה להיות חזק ואמיץ בעבודה הקדושה הזו, והקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך מכל רע.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

גא ונא ראה להתמיד בלמוד משניות, ואם תוכל לגמור ולסיים בכל יום ח"י פרקים משניות — אין למעלה מזה, כי הלמוד משניות הורג את היצר הרע, אשרי מי שחזק בלמוד משניות. וחקמינו הקדושים אמרו (מדרש רבה, פרשת צו): אין הגליות מתכנסות אלא בזכות למוד משניות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קנג.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר תולדות, כ"ט חשוון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל פלגיות אנשי שלומנו היקרים, תלמידי "היכל-הקדוש" הגרים באשדוד, הונ"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרו ויצילם מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם להחזיק את עצמכם ביחד, ותתאספו על-כל-פנים פעם בשבוע, ללמד ביחד ספרי רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה, כי הלמוד בספרי רבנו ז"ל מעורר ומחזק מאד מאד את האדם, ומושך אותו אליו ותברך, ועל-כן ראו

לְהִתְאַסֵּף כָּלְכֶם יַחַד עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם בְּשָׁבוּעַ, וְהַטּוֹב בְּיֹתֵר הוּא בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת לַעֲשׂוֹת סְעֻדַת מְלוּוֹה-מְלָכָה, לְשִׁיר אֶת הַזְּמִירוֹת בְּכָלֵי זָמֵר, וְלִדְבַר אֶז מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

נָא וְנָא זָכָה אוֹתָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכְיוֹת חַנּוּם, שְׁבָנוּ רַק בְּשִׁבְלֵנוּ בְּתַיִם חֲדָשִׁים בְּיַבְנָאֵל, וְהֵם עוֹמְדִים רִיקִים, וְיִכּוּלִים לְהַפְנוֹס לְגוֹר שָׁם עִם סוֹף שֶׁל אַרְבַּעַת אֲלָפִים דוּלָר, וְרוֹאִים שְׁמֵתִיקִימִים בְּחוּשׁ דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאָמַר לְרַבֵּי נִפְתָּלִי ז"ל: "מָה לָּךְ לְדָאָ? בְּשִׁבְלֵנוּ נִבְרָא הָעוֹלָם" (חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן רטו); זֶה דְּבַר לְמַעְלָה מִהַשְּׁכָל, כִּי מִי הָאָמִין עוֹד לְפָנָי כַּמָּה חֲדָשִׁים, שְׁיִבּוֹאוּ בְּפַעַל מִמֶּשׁ מִהַמוֹעֲצָה, וְלִבְקֹשׁ אוֹתָנוּ בְּפִרְטוּיֹת שְׁנַקַּח אֶת הַדִּירוֹת, וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהוּא זָכָאי לְמִשְׁכַּנְתָּא, שְׁיִרְאֶה לְנַצֵּל אֶת זֶה תַּכְף-וּמְיָד, וְתִקְפְּצוּ עַל הַדִּירוֹת, כִּי בְּעוֹד חֲדָשׁ בְּעֶרְךָ הַכֹּל יִגְמַר, וְחֻבֵּל לְהַחֲמִיץ מְצִיאָה כְּזוֹ, וְנוֹתְרוּ עוֹד כְּשִׁבַע דִּירוֹת, עַל-כֵּן כָּל הַזְּרִיז הָרִי זֶה מְשַׁבַּח.

רְאוּ לְחֻזַק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל מֵינֵי אַפְּנִים שְׁבַעוֹלָם לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, כִּי אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל אֶת גְּדוּל זְכוֹת הַרְבִּים שְׁאַתֶּם גּוֹרְמִים, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם מֵהַ שְׁעוֹבֵר, כָּל מֵינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים, קַטְנוֹת וּמְכַאוּבִים, עַד שֵׁישׁ מְקָרִים שֶׁל הַתְּאַבְּדִיּוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, מֵרַב דְּכַאוּן וְיֵאוּשׁ שְׁמִסְכָּבִים אֶת בְּנֵי-אָדָם בְּעַתִּים הַלְלוּ, אֲשֶׁר דַּחְקוֹת הַפְּרִנְסָה הוֹרְסַת כָּל חֻלְקָה טוֹבָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׁמִפְיָצִים דְּבוּרֵי אֲמוּנָה עַל-יְדֵי הַקְּנִטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, מִמֶּשׁ מְצִילִים בְּנֵי-אָדָם מִמָּוֶת לְחַיִּים, מִמֶּשׁ בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא, כְּמוֹ שְׁאֲנִי מְקַבֵּל הַמוֹן מִכְּתָבִים בְּכָל יוֹם, שְׁבַנֵּי-אָדָם מְסַפְרִים אֶת כָּל צְרוּתֵיהֶם וּבְעִיּוֹתֵיהֶם וְכוּ' וְכוּ', וְאֵיךְ שֶׁהַקְּנִטְרָסִים שְׁזִכִּיתֶם לְהַפִּיץ קָרְבוֹ אוֹתָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזָכוּ לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל יָדָם, וְעַל-כֵּן רְאוּ לַעֲסֹק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וּבְזִכְיוֹת זֶה תִּתְּשְׁעוּ בְּרוּחָנוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי

מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ תָמִיד בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְתִזְכּוּ לְהִרְבוֹת בְּתוֹרָה וּבְתַפְּלָה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם..

י"ט קנד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַב־יְעִי לְסִדְרֵי תוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׂמְעַ הַטּוֹב, אֵיךְ שְׂאֵת מְחֻזְקָת אֶת עֲצָמְךָ עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', וּבִיּוֹתֵר שְׁמַחְתִּי שְׂאֵת עוֹזֶרֶת לְאַבִּיךָ בְּפִרְנִסְתּוֹ, כְּדֵי שְׁיֵצֵא מִכָּל הַקְּשָׁיִים. מָה אָמַר לָךְ! אֵין עוֹד מִצְּוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, הֵינּוּ מִכְבוֹד אָב וְאִם, וּבִפְרֻט פֶּה אֶת עוֹבְדֵת בְּמִסְגֵּרַת תַּחַת הַהוֹרִים, וְאֶת עוֹזֶרֶת לַהוֹרִים, וְאֵנִי בְּטוֹחַ שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְמִין לָךְ בְּחוֹר פְּקֻחַ וּמִצְּלַח וְיֵרָא שְׁמַיִם, שְׁתִּכְנִי בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, הָעֵקֶר אֵל תְּהִי פְּזִיזָה יוֹתֵר, רַק תִּחְזְקִי אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלִים, וְתִהְיִי שְׂמַחָה וְעֲלִיזָה עַל חֻלְקֶךָ, וְאֵל תַּעֲמִיִּסִי עָלֶיךָ הַרְבֵּה עֲבוּדוֹת, רַק בְּכָל יוֹם לְחַטֵּף אֵיזוֹ תַּפְּלָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁיָרוּם מִזְלֶךְ וְשְׁתַּצְלִיחִי בְּחַיֶּיךָ, וְאֵל תְּבַלְבְּלִי אֶת עֲצָמְךָ יוֹתֵר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׁתַּצְלִיחִי בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְתִחְזְקִי מֵעַמְד בְּחַיֶּיךָ, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלִים לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְאֵז תַּצְּלִיחִי כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנֶכֶן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה מְאֹד אָנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הִתְחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם,
וּבִפְרָט מִי שֶׁכָּבֵר נָפֵל לְעוֹמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּא בְּשִׂאוֹל תַּחְתִּית
וּמִתַּחְתִּיו, הוּא צְרִיךְ בִּיּוֹתֵר לְהִתְחַזֵּק, כְּדֵי לְצַאת מֵהַפֶּח יְקוּשׁ שֶׁנִּפְּל
לְשָׁם, וְאַתָּה צְרִיךְ לְדוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ לְכַף זְכוּת, כִּי בְּאַמַּת כָּל מָה
שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם מִבֵּיתוֹ — זֶה אֲשֶׁתוֹ, הַכֹּל הוּא מַחְמַת חֲטָאִיו
וְעוֹנוֹתָיו הַמְרַבִּים, שֶׁחֲטָא וּפָגַם נִגְדוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבְּנֵי
ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פז), כִּי עַקֵּר הַפָּגַם הוּא מֵאַחַר שֶׁנָּטָה
מִזְוֹגוֹ, תַּהֲיֶה לוֹ מִתְנַגְּדָת וְלֹא תַהֲיֶה נוֹטָה אַחַר רְצוֹנוֹ, מַחְמַת שֶׁנָּטָה
מִמֶּנּוּ, וְלֹא הָאִיר בָּהּ, וּמִזֶּה נִתְהַוָּה שֵׁישׁ לוֹ רְצוֹן אַחַר כְּנֻגְדָּהּ, וְאִז
לֹא זָכָה — כְּנֻגְדוֹ (יְבָמוֹת סג); וְהִתְקוֹן לָזֶה הוּא — לְדָם וְלִשְׁתָּק,
וְלִסְבֵּל חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֶצְמוֹ יִזְכֶּה לְתַקֵּן מָה שֶׁפָּגַם,
וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה רוֹצֶה שִׁיְהִיָּה לְךָ שְׁלוֹם-בֵּית אֲמַתִּי, אַתָּה מְכַרְח לְדָם
וְלִשְׁתָּק, וְלֹא לְהִגִּיב עַל כָּל דְּבַר שֶׁאֲשֶׁתְּךָ אוֹמְרַת, אֲדַרְבֵּהּ, רְאֵה לְעֶזֶר
לָהּ בְּכָל מִיָּנִי אֶפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִז טוֹב לְךָ בְּזֶה וּבְכָּא לְגַצַּח נְצַחִים.

רְאֵה לוֹמַר בְּכָל יוֹם הָעֶשְׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, שֶׁגָּלָה רַבְּנֵי ז"ל,
שֶׁהוּא תַקוּן פָּגַם הַבְּרִית, שֶׁהֵם הִתְקוּן הַכְּלָלִי, וּמִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ,
שֶׁחֲטָא וּפָגַם בְּפָגַם-הַבְּרִית, עָלָיו לוֹמַר כָּל יְמֵי חַיָּיו אֶת הָעֶשְׂרָה
מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, וְהוּא סִגְלָה גַם לְפָרְנֶסֶה בְּנֶקֶל, כִּי מִי שֶׁזָּרַק טַפֵּי מַחֹ
עַל הָאֶרֶץ, רַחֵמָנָא לִישׁוּבָן, עַל-יְדֵי-זֶה אֵין לוֹ פָּרְנֶסֶה, וְסוּבֵל עֲנִיּוֹת
וּדְחָקוֹת גְּדוּלָה, וְעַל-יְדֵי שֶׁזוֹכִים לוֹמַר בְּכָל יוֹם הָעֶשְׂרָה מִזְמוֹרֵי

ריב אָשֶׁר י"ט קנו - י"ט קנו בנחל

תהלים שגלה רבנו ז"ל, שהם תקון הכללי, על-ידי-זה מתקנים החטא הזה, ועל-ידי-זה נשפעת עליו גם-כן פרנסה, כמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ"ט, עין שם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצית אותי, ואז תצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קנו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות, כ"ט חשון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את שני המכתבים, הקדוש-ברוך-הוא ישלח לך רפואה שלמה, ותהיי בריאה.

העקר סבלנות, כי בלי סבלנות אי-אפשר לעבר את זה העולם קלל, ולדעת, מאחר שפבר זכית להדפיס פל-כף הרבה מכתבים ב"אשר בנחל" וכן המון קנטרסים וכו', הדיבורים צריכים להיות בתוך הגידים שלך, למען תתחזקי בכל מיני אפנים ובכל מיני מארעות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קנו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות, כ"ט חשון ה'תשנ"ג.

שלום אל ... גרו יאיר.

עכשו דברתי עם ... הוא מבקש שתפנה אליו מחר, ונותן לך מכתב, ועל-כן תפס אותו במלה שלו, ולך מחר, באמת איני מבין את האדם הזה, אפלו לפוליטיקאי גרוע, הוא גם לא טוב, בקשתי

מִמֶּנּוּ אֵיזָה קְרֵאוֹן, וְהִבְטִיחַ שְׁאִין לוֹ, דְּבַר שֶׁהוּא שָׁקֵר גַּם, אֲבָל רְאִיתִי מַה שָּׁרַק לֹא דִבַּרְתִּי אִתּוֹ, הוּא הִתְחַמַּק בְּכָל מִינֵי חֲכָמוֹת וְכוּ', וּבִאֲמַת אֵינִי מִבִּין אֶת הָאָדָם הַזֶּה, לְדַעֲתִי, הוּא שׁוֹטֵה, כִּי הָאָדָם צָרִיף תָּמִיד לַחֲשֹׁב וְכוּ', וְעַל-כֵּן לְדַעֲתִי, אֵין מַה לְדַבֵּר עִמּוֹ יוֹתֵר, בְּעִנְיַן בֵּית-הַסֵּפֶר הוּא מְמִילָא אֵינוֹ רוֹצֵה לְעֹזֵר, עַל-כָּל-פָּנִים מַה שְּׁכֵן הִבְטִיחַ, רְאֵה לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֶת הַמְּכַתֵּב.

אֵל תִּשְׁכַּח מְחַר, שְׁיִתְחִילוּ הַצְפוּי אֲבָן עַל הַמְרַפֶּסֶת שֶׁ ... יִסְדֵּר אֶת הַגַּג עַל הַפְּרָגוּלָה, וְכֵן רְאֵה לְלַחֵץ עַל ... שְׁיִגְמֹר אֶת הָאָרוֹן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֵינוּ שְׁפַע, שְׁנוּכַל לְבָנוֹת תְּלִמּוּד-תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר מְשֻׁלָּנוּ, וְלֹא נִצְטָרֵף לְשׁוּם טוֹבוֹת מְאַחֲרִים כָּלֵל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב דִּו"חַ אִם דִּבַּרְתָּ עִם ...

י"ט קנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אֶתְמוּל אַחַר שֶׁדִּבַּרְתִּי עִמְכֶם, רַק אֲזוֹ תִפְסְתִּי אֶת גִּדְּלֵי הַשָּׁקֵר וְהַכֹּזֵב שֶׁל ... אֵיף שְׁכָל הַמְסִירוֹת הֵן רַק מִמֶּנּוּ וּבְעֶצְמוֹ, וְאֵף שֶׁזֶה דְּבַר שֶׁלֹּא עוֹלָה עַל הַדַּעַת וְהַשְׁכָּל, סוּף כָּל סוּף הוּא צָרִיף אוֹתְנוּ, עִם כָּל זֹאת בְּגִלּוּי הוּא אוֹמֵר לִי, שְׁאֵת בֵּית-הַסֵּפֶר לֹא תִקְבְּלוּ, דְּבַר שֶׁלֹּא יִתְכַן בְּשִׁכְלֵי אֲנוּשֵׁי, אָדָם שֶׁצָּרִיף וְרוֹצֵה אֶת הַטוֹבוֹת שֶׁלָּךְ, וְאֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ לֹדֵר בְּגִלּוּי שֶׁלֹּא יִתֵּן, מִכָּל זֶה אֲנִי רוֹאֶה שְׁכָל עִנְיָנֵנוּ הוּא רַק תְּפִלָּה, וְכִמּוֹ שֶׁאִמַר וְהִתְפָּאֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִימוֹהֵר"ז, חֵלֶק ב', סִימָן צג): "כָּל הָעִנְיָן שְׁלִי הוּא רַק תְּפִלָּה", וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְהִרְבּוֹת רַק בַּתְּפִלָּה, וּלְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אֶת כָּל הַנְּשִׁים נְשֵׁי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁיִתְפַּלְּלוּ בְּכָל יוֹם אֲלֵינוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁיִהְיֶה לָנוּ מְבִנָּה מְשֻׁלָּ עִצְמוֹ, וְלֹא

נצטרף טובות משום בשר ודם, ולא נצטרף לידי מתנת בשר ודם, אשר מתנתם מעוטה ובזיונם מרבה, ואני רואה בחוש, שמן השמים מוליכים אותנו בדרך כזו, שגדע שהכל למעלה מהטבע והמזל וכו', וכי אין לנו בעולם רק אבינו שבשמים, ורק אליו ראוי לנו לבוא ולהתפלל, ולשיח ולספר צרותינו ומכאובינו וכו', והוא יתברך בודאי יעזר לנו, פאשר עזר לנו עד עכשו, וכמו שרואים בחוש חזרה מה שפכר פעלנו, עצם העבדה שיש לנו בית-ספר "בית פיגא", ועצם העבדא שפכר מדברים על תלמוד-תורה "ילדי חן" לכל הגילאים, זה בעצמו גם בתוך גס, ואין בעל הגס מפיר בנסו (גדה לא), עלינו רק להתחזק ולהתפלל ולעורר אחרים שיתפללו, ועל-ידי-זה נראה עוד נסים גלויים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קנט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות, כ"ט חשוון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

אקנה שקבלת את מכתבי, מאד מאד רציתי שתקח את עצמך בידך, ואל תהיה קטן בעיניך כלל, רק תקבץ בכל יום מגזן אנשי שלומנו, שיתפללו ותיקין, אשר אין למעלה מזה, ואחר התפלה תקבעו לעצמיכם שעור קטן ב"לקוטי-מוהר"ן" כסדרן רבע שעה בדיוק, כך יהיה קיום להשעור, כי טוב מעט בכונה מהרבה שלא בכונה, הינו בכונה ללמד מעט, כדי שיחזיק "מעט", מלקבע ללמד הרבה, כדי שישאר "לא" כלום, והלמוד ב"לקוטי-מוהר"ן" מטהר את הנפש מכל מיני חלדה, ומכניס תשוקה עצומה לאדם אליו יתברך, ופותח לבו ללמד בכל חלקי התורה הקדושה, ומה גם שהלמוד הזה יאחד אתכם, כי כל אחד יחדש איזה חדוש, כי כשלומים בצותא, כל אחד מוציא את נקדתו הגנוזה בו, ועל-ידי

כָּל הַנְּקֻדּוֹת זֹכִים לְהִתְאַחַד, וּלְקַבֵּל מִהַנְּקֻדָּה הַכִּלְלִית שֶׁהוּא הַצַּדִּיק (לְקוּיטִי-מוֹהֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד). הָעֵקֶר שֶׁתְּהִיָּה עֶקֶשׁוֹן עַל דְּבַר זֶה, וְתֵצֵא מִהַקְטָנוּת וְכו', כִּי תִהְיֶה לְאֵל, מֵהַיֵּשׁ לָנוּ לְהִתְפַּעֵל מִמִּישָׁהוּ, בְּשִׁעָה שֵׁישׁ לָנוּ רַבִּי גְדוֹל כָּל-כָּף, אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ צָרִיף אוֹתוֹ, וּלְבִסוּף כָּלֵם יִתְקַרְבוּ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ עַל-יְדֵי עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת.

וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל שֶׁהַמְּנִיָּן מְעַרֵּיב יַחְזִיק מֵעַמֵּד בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, הִינּוּ הַמְּנִיָּן הָרֵאשׁוֹן שֶׁהוּא עֲשָׂרִים דְּקוֹת אַחַר הַשְּׂקִיעָה, וְצָרִיכִים לְעוֹרֵר אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁמִּתְפַּלְלִים וְתִיקִין, שֶׁיָּבֹאוּ לְהִתְפַּלֵּל גַּם בְּמִנְיָן הָרֵאשׁוֹן שֶׁל תְּפִלַּת מְעַרֵּיב, בְּאִפְסָן שֶׁהַמְּקוֹם שֶׁלָּנוּ יִהְיֶה תְּפוּס, בְּעוֹרְתוֹ יִתְבַּרְךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תְּכַתֵּב לִי אֶת הַכְּתָבֶת שֶׁל חֲבֵרִיף ...

י"ט קס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֻדֵּר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תּשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אַנְיָה שֶׁקְּבַלְתָּ אֶת מְכַתְּבִי, בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, יַעַן שֶׁזָּכָה אֲתָכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַפְּנֵס כָּאֵן בִּיבְנֵאֵל, שֶׁבְּעוֹרְתוֹ יִתְבַּרְךָ יִתְהַפֵּף הַמְּקוֹם לְהִיּוֹת "עִיר בְּרֶסֶלֶב", פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְאִף שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם עֲדִין אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד עָלֵינוּ, עַל כָּל זֹאת לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוֹם דְּבַר, כִּי כָּבֵר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל עַל עֲצָמוֹ: "נִצְחָתִי וְאַנְצָח", לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתְּתַאֲזְרֵי בְּעִזּוֹת וּבְעֵקֶשׁוֹנוֹת דְּקֻדְשָׁה, וְתִתְרַמֵּי אֶת חֲלֻקְךָ לְדַבֵּר עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, וְתִחְזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וְאַשֶׁה תְּעוֹרֵר לְרַעוּתָהּ, וְאֵל תִּתְבַּיְשֵׁי כָּלֵל, רַק לְדַבֵּר בְּגִלּוּי מֵעֲצוֹת רַבֵּנוּ ו"ל, וְאַנִּי בְּטוֹחַ שֵׁישׁ

רטז אָשֶׁר י"ט קסא — י"ט קסב בַּנְחַל

לָךְ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ לְתָרֵם לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתוּצִיאֵי אֶת הַכַּחוֹת מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל וְתַצְלִיחֵי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קסא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פַּה תִּקְבַּל רְצוּף פְּמָה מְכַתְּבִים, רְאֵה לְמָסֵר אֶת זֶה לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, גַּם רְאֵה לְדוֹת הָאֵם קִבְּלֵת מְכַתֵּב מ... וְהָאֵם מְסַרֶת אֶת זֶה לְוַעֲדָה, וְגַם תִּכְתֹּב דו"ח מְעִיֵן הַעֲבוּדָה בְּבִגְדֵיךָ, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, רַק חֲזַק בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְתִקְבַּל כָּל מַה שְּׁאַתָּה צָרִיךְ, כִּי "טוֹב הַיְי"ה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו" (תְּהִלִּים קמ"ה, ט), וְאֵם דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, אָמֵר כֵּן, בְּנֹדָאֵי הוּא כֵּן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קסב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְיָ לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲקוּנָה שְׁקִבְּלֵת אֶת מְכַתְּבִי, רְאֵה לְחֲזַק עֲצֻמָּךְ, וְעוֹד תִּרְאֶה הַרְבֵּה נִסִּים וּנְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הִנֵּה טוֹב מְאֹד שְׁתִּקְנֶנָּה עַל חֲשִׁבוֹנֵי סֵפֶר "מְסֻלַּת יִשְׂרָאֵל" בְּאוֹתִיּוֹת גְּדוֹלוֹת עִם נִקְדוּת, וְתַתֵּן סֵפֶר לְכָל תַּלְמִיד, וְתִלְמְדוּ בְּכָל יוֹם פָּרָק, כִּי רַבְּנוּ ז"ל בִּקְשׁ מִהַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּתַחֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת, שְׂיִלְמְדוּ "מְסֻלַּת יִשְׂרָאֵל", וְהוּא סֵפֶר מוֹסֵר מְאֹד קָל לְהִבִּין, וּמוֹשֵׁף אֶת הַלֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְנֹדָאֵי לְלַמֵּד עִם הַתַּלְמִידִים בְּזֶה בְּכָל יוֹם, הַעֲקֹר לְהַחֲדִיר בָּהֶם יִרְאֵת

שָׁמַיִם, וְאֶקְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁסוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה פְּרוֹת
 בְּעִמְלֶךָ, גַּם רְאֵה שְׁיִהְיֶה חֲזַק הַמְּנִיחַן שֶׁל תְּפִלַּת עַרְבִית בְּזִמְנָהּ, הִינּוּ
 עֲשָׂרִים דְּקוֹת אַחַר הַשְּׁקִיעָה, שֶׁשֵּׁם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא כָּבֵד לִילָה
 גְּמוּר, כְּאֲשֶׁר רוֹאִים בְּחוּשׁ, רַק בְּצֵאת הַשָּׁבֶת כְּדָאִי לְחִכּוֹת ע"ב
 מִינוּטִין כְּשִׁיטַת רַבְּנוּ תָם, עַד שְׁעוֹשִׁין מְלֹאכָה דְּאוּרִיטָא, אֲבָל לְגַבֵּי
 מַעְרִיב יְכוּלִים לְהִתְפַּלֵּל, כִּי הוּא וְדָאִי לִילָה שֵׁם. סוּף כָּל סוּף הַכֹּל
 יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְאֲנִי רוֹאִים בְּחוּשׁ אֶת גְּדֹל הַנְּסִים שְׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּאֵן בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", עַל אִף גְּדֹל הַמְּסִירוֹת
 וְהַעֲפוּבִים וְכו', עִם כָּל זֹאת עוֹד מְשַׁפְּחָה נִכְנָסֵת לְגוּר וְעוֹד מְשַׁפְּחָה
 וְכו', עַד שְׁיִהְיֶה "עִיר בְּרֶסֶלֶב" בְּמֵלֵא מוּכָן הַמְּלָה.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קסג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֲשׁוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיִחִיו.

אֵין מְלִים בְּפִי לְפָאָר וּלְשַׁבַּח אֶת מַעְשֵׂיכֶם וּפְעֻלַּתְכֶם בְּהַדְּפַסֵּת
 סִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", שְׁזֶה מִמֶּשׁ פְּאָר וְיִפִּי, וְעוֹד יָבוֹא הַיּוֹם שְׁתִּירְאוּ
 בְּרַכָּה בְּעִמְלֶכֶם, כִּי הִיא זְכוֹת הַרְבִּים לְדוּרוֹת, וְתִהְיֶה לְאֵל, הֵם כְּלִים
 לְהַחֲדִיר בְּהֵם אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְעֵצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, הַתְּחִזְקוֹת
 וְהַתְּעוֹרְרוֹת לְתוֹרָה וְלַתְּפִלָּה, לְשִׁמְחָה וְלַצְּדָקָה וְחֶסֶד.

נָא וְנָא חֲזַקוּ וְאֲמְצוּ בְּיָתֵר שְׁאֵת וּבְיָתֵר עוֹז, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 כְּדָאִי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, מִי הָאֲמִין דְּכָר כְּזֶה, אֲשֶׁר בְּמַעַט זְמַן כָּבֵד
 תְּחִזְקוּ מִחֶלֶק שְׁשֵׁי בְּשׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", מְדַפֵּס וּמְסַדֵּר וּמְנַקֵּד
 בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל
 הַחֶסֶד חֲנֻם שְׁעֹשֶׂה עִמָּנוּ.

וְהִנֵּה אֶתְמוּל מְסַר לִי ר' ... גְּרוּ יְאִיר, אֶת הַסֵּפֶר "תּוֹף הַנַּחֵל"
 עַל סֵפֶר דְּבָרִים, מְסַדֵּר יְפֵה מְאֹד, וְעַל-כֵּן הֵאֵם אֶתְּם רוֹצִים אֶת זֶה

כָּבֵר בְּדָאָר אַקְסֶפְרִס, אוּ יְכוּלִים לְחַכּוֹת עַד חֲנֻכָּה, שְׁיֵשׁ בְּדַעְתִּי
וּרְצוֹנִי לְהִיּוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, נָא לְכַתֵּב לִי.

רַק חֲזָקוֹ וְאַמְצוֹ לְהוֹצִיא חֶלֶק אַחֵר חֶלֶק מִ"אוֹצֵר הַקְּנֻטְרִיסִים",
שְׂיִהְיֶה אוֹר נִפְלָא, בְּעֶזְרְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָאֵם קְנֻטְרִיס "תּוֹדָה וְהוֹדָאָה"
קִבְּלֵתֶם?

הַמְּחַכָּה לְתִשׁוּבָה...

י"ט קסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, רֵאש־חֲדָשׁ כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הַצְּמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְבָבִי כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יֵאִיר.

פֶּה תִקְבַּל רְצוֹנִי עוֹד כַּמָּה פְּתֻגָּמִים לְסֵדֶר הַקְּנֻטְרִיסִים, וְאַקְנָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתוֹכָה לְהַכִּין לְדָפוּס אֶת "אוֹצֵר הַקְּנֻטְרִיסִים"
חֶלֶק א' וְלְהַדְפִּיסוֹ, וְתַכְף-וּמְיָד כָּבֵר תִּתְחַיֵּל לְסֵדֶר חֶלֶק ב', וְאַחֲר־כֵּן
חֶלֶק ג' וְכו' וְכו'.

מָה אָמַר לָךְ! אֵינְךָ מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת גְּדֻלַּת זְכוּת הַרְבִּים
הַתְּלוּיָה בְּזֶה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים מֵה
שְׁעוֹבֵר — קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְכו' וְכו', עַד שְׂרַבֵּם כְּכֹלֵם נֶעְלָם
וְנִתְחַשֵּׁף וְנִתְכַּסֶּה מֵהֶם הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וְאַפְלוּ
מְשׁוּפָּרָא שׁוּפָּרָא כִּידוּעַ דְּבַר זֶה בְּעוֹלָם, וְלֹא בְּחֻנָּם, שְׂרַבְנוּ וְ"ל צַעַק
מְאֹד מְאֹד, שְׂקִדָּם בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ תִּהְיֶה הַתְּגַבְּרוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת
וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, וְיִהְיֶה קִשָּׁה וְכִבְד לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, כִּי מְלַמְעֵלָה תְּבוּא
אַפִּיקוֹרְסוֹת בְּשָׁבִיל גְּסִיוֹן. וְצַעַק וּבְכָה: "אוֹי, אֵיךְ יוֹכְלוּ לְעַמֵּד
אַנְשִׁים מְעֻטִים כְּנֶגֶד כָּל הָעוֹלָם, מֵרַב הַשְּׂקָר וְהַחֲשָׁף שְׂיִתְפַּשֵּׁט
בְּעוֹלָם" (עֲזַן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רכ); וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אָנוּ עֲדִים לְכֹל
זֹאת מֵה שְׂקוּרָה עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם. וְעַל-כֵּן מִי שְׂזוֹכָה לְהַדְפִּיס וְלִגְלוֹת
אוֹר הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וְאַפְלוּ הוּא בְּעַצְמוֹ פְּגוּם מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן,

עם כל זאת בּוֹדְאֵי בְּזֻכּוֹת הַרְבִּים שְׂזוּכָה, יִמְחוּ כָּל עֲוֹנוֹתָיו וְזֶה בְּרוּר. וְדָבָר זֶה נִדְמָה כְּמוֹ שְׂבוּעֶרֶת אֵשׁ גְּדוֹלָה בְּבֵית וְאַרְמוֹן הַמֶּלֶךְ, וּכְשֶׁצּוֹעֵקִין "הִצִּילוּ", אִזּוּ מִי שֶׁרַק בָּא וּמֵבִיא דְּלֵי מַיִם לְשִׁפְךָ עַל הָאֵשׁ, וּמִשְׁתַּדֵּל לְכַבּוֹת אֶת זֶה, אֵין בּוֹחֲנִין אִזּוּ מִי הוּא, וְאִם הוּא עֹבֵד שֶׁפֶל פָּגוּם וּמִגִּשָּׁם וְכוּ' וְכוּ', אֲלֵא כָּל מִי שֶׁרַק מֵבִיא אֵיזָה דְּלֵי מַיִם וְשׁוֹפֵךְ עַל הָאֵשׁ, מְעַלְתוֹ גְּבוּהָה מְאֹד מְאֹד, וּכְשֶׁנִּכְבְּיֵת הָאֵשׁ, אִזּוּ בָּא הַמֶּלֶךְ לְהִתְעַנֵּן — מִי עֶזֶר לְכַבּוֹתָהּ, וְנוֹתֵן מִתְּנוּת. וְכָל מִי שֶׁהֵבִיא יוֹתֵר מַיִם לְכַבּוֹת אֶת הָאֵשׁ, וְגֵרַם לְכַבּוּיָהּ, שִׁכְרוּ גְדוֹל מְאֹד מְאֹד. וְכִמּוֹ-כֵן בְּאֵין עֶרְךָ כָּלֵל בְּרוּחָנִיּוֹת. בּוֹעֶרֶת עֲכָשׁוּ אֵשׁ הַתְּאוּוֹת, אֵשׁ הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת, עַד שֶׁהִמְאֹרֵי אֵשׁ שׁוֹרְפֵת וּמְכַלִּית כָּל חֻלְקָה טוֹבָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, עַד שְׁנִתְקַיִם (אֵיכָּה ד, א): "תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה אֲבִי קִדְשׁ בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת"; שֶׁכָּל הַנְּשָׁמוֹת מִתְּגַלְגְּלוֹת בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת, וְהִשְׁקוּץ תְּעוּב זֶהוּם וְנִאוּף הֵם בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת, וְהַכֵּל בְּשֶׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם א, יג): "מִמְרוֹם שִׁלַּח אֵשׁ בְּעֶצְמַתִּי"; כִּי מִלְמַעְלָה יוֹרְדֵת אֵשׁ הַתְּאוּוֹת וְהַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת, כְּדֵי לְנַסּוֹת אֶת הָאָדָם, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרַק זוֹכֵה לְהֵבִיא לְעוֹלָם גְּלוּי אֱמוּנָה וְהִשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וּמַחְדִּיר אֱמוּנָה וְהִתְחַזְּקוֹת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הָרִי הוּא מְכַבֶּה אֶת אֵשׁ הַתְּאוּוֹת וְהַכְּפִירוֹת, וְכָל מִי שֶׁמֵבִיא יוֹתֵר לְהִצְלַחַת כְּבוֹי הָאֵשׁ, מְעַלְתוֹ וְחִשְׁיבוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ, אֲפֵלוּ שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ הֵכִי גְרוּעֵ וְהֵכִי מִגִּשָּׁם וְהֵכִי מִזֶּהֱם וְכוּ' וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן אִתָּה צְרִיף לְחַזֵּק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ, עַל גְּדֹל זְכוּתְךָ בְּזֻכּוֹת הַרְבִּים, וְאַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בֵּין בְּרוּחָנִיּוֹת וּבֵין בְּגִשְׁמִיּוֹת יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וְכוּ', וְאַתָּה מְסַבֵּב בְּחֻבּוֹת עֲצוּמִים, עִם כָּל זֶאת בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ רְאוּי לְךָ לְשִׂמְחָה וְלְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, שֶׁאַתָּה מְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים בְּזֻכּוֹת כְּזוֹ, אֲשֶׁר זְעִירִין אֵינּוֹן אֲשֶׁר יְכוּלִים לְהִרְאוֹת דְּבָר זֶה בְּעוֹלָם, וְתִהְיֶה לְאֵל, כָּל חֻלְקֵי שׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" שֶׁהִדְפַּסְתָּ כְּבָר אִתָּה, עֲכָשׁוּ הֵם כָּל-כָּף יָפִים וּמוֹשְׁכִים אֶת הָעֵין בְּיָפִים וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן כָּל חֻלְקֵי "שִׁיחוֹת-מוֹהֲרָא" שֶׁהִדְפַּסְתָּ עַד עֲכָשׁוּ, יֵצְאוּ כָּל-כָּף יָפָה, מִמֶּשׁ לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֵּר, וְאַנִּי

אֲסִיר תּוֹדָה לִידִידֵי ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁלֵקֵט וְסִדֵּר עַד עֶכְשָׁיו כָּל אֵלּוֹ
הַחֲלָקִים, דְּבוּרִים וְשִׁיחוֹת וְסִפּוּרִים יְקָרִים, שְׂאֵמֶרְתִּי וְדִבַּרְתִּי בְּכָל עֵת
מִצּוֹא, אֲשֶׁר אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעַל-יְדֵי שִׁיחוֹת אֵלּוֹ
יָקִים אֲצִלִּי דְבָרֵי רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'): זֶהוּ עֵקֶר
הַשְּׁלֵמוֹת, שְׁתִּשְׂאֵר דַּעְתּוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה גַּם בְּעַת הַהִסְתַּלְקוֹת
כְּשֶׁהִנְשָׂמָה עוֹלָה לְמַעְלָה וְכוּ', וּכְשִׁימְלָאוּ יָמָיו וַיִּגִיעַ זְמַן
הַסְתַּלְקוֹתוֹ, אֲזִי יִתְלַבֵּשׁ בְּזֶה הַדְּבוּר שֶׁהַכְּנִיס בְּחִבְרוֹ, וַיְהִי נֶחֱשֵׁב
כְּאֵלּוֹ הוּא מִמֶּשׁ קָיָם בְּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ', עַיִן שָׁם; וְעַל-יְדֵי הַשִּׁיחוֹת
הָאֵלּוֹ יָקִים זֹאת בַּשְּׁלֵמוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף כֶּף דִּבַּרְתִּי וְכֶף סִפַּרְתִּי.
וְעַל-כֵּן עֲלִיךָ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְךָ, עַל אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם
גּוֹרְלֶךָ, וּמָה גַּם שְׂזִכִּיתָ לְהַדְפִּיס כֶּבֶר כַּמָּה מְלִיּוֹנִים קִנְטָרְסִים בְּלִי
שׁוּם גְּזֻמָּא כָּלֵל, כְּמוֹ שְׂאֵתָה בְּעֶצְמְךָ יוֹדֵעַ זֹאת, וּלְסַפֵּר לָךְ אֵת
הַפְּעֻלוֹת טוֹבוֹת שֶׁגִּרְמָו בְּעוֹלָם — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, כִּי יֵשׁ כֶּבֶר
הַיּוֹם מֵאוֹת וְאַלְפֵי בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא, שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל-יְדֵי
הַקִּנְטָרְסִים הָאֵלּוֹ שֶׁנִּדְפְּסוּ עַל יְדֶךָ, וְכֵן זְכִיתָ לְלַקֵּט אֵת כָּל
הַקִּנְטָרְסִים הַמְּדַבְּרִים מֵאֲמוּנָה, וְהַדְפֵּסְתָּ אֵת זֶה תַּחַת הַשֵּׁם "אוֹצֵר-
הָאֲמוּנָה", וְכֵן הַדְפֵּסְתָּ בְּצִוְיָה מְאֹד מְאֹד יָפָה אֵת הַסֵּפֶר הַנּוֹרָא
וְהַנִּפְלָא מְאֹד "אֲרוֹךְ אַפִּים", וְצִרְפְּתָ אֵלָיו "אוֹצֵר-הַסְּבָלְנוֹת" — כָּל
הַקִּנְטָרְסִים הַשִּׁיכִים אֶל סְבָלְנוֹת, וּבּוֹדָאֵי אִם תִּזְכֶּה לְהַדְפִּיסוֹ עוֹד
פְּעַם, תִּצְרַף אֶל זֶה עוֹד כַּמָּה קִנְטָרְסִים הַמְּדַבְּרִים מִסְּבָלְנוֹת,
שֶׁנִּתְּוֹסְפוּ אַחַר שְׁכָבֶר נִדְפַס, וְכֵן הַדְפֵּסְתָּ בְּצִוְיָה מְאֹד יָפָה אֵת הַסֵּפֶר
הַנּוֹרָא מְאֹד "שְׁמִירַת-הַבְּרִית" וְצִרְפְּתָ אֵלָיו כַּמָּה קִנְטָרְסִים הַשִּׁיכִים
לְזֶה, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁעוֹד תִּזְכֶּה לַחֲזוֹר וּלְהַדְפִּיסָם
בְּצִרוּף עוֹד קִנְטָרְסִים הַשִּׁיכִים לְשְׁמִירַת הַבְּרִית, כְּגוֹן: "בְּרַח
מִהַמְּלַכְדָּת", "צֵא מִהַבֶּיץ", "מְאִירַת עֵינַיִם" וְכַדּוּמָה, אֲשֶׁר כָּל זֶה
הוּא זְכוּי הַרְבִּים נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, שְׂאִין לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל,
וְאִף שְׂאִנִּי יוֹדֵעַ, שְׂאֵתָה מְסַבֵּב עִם צְרוֹת וְחוֹבוֹת עֲצוּמִים וְכוּ', שְׂאִנִּי
בְּעֶצְמִי יוֹדֵעַ מָה זֶה חוֹבוֹת, כִּי אֲנִי לוֹמֵד אֵת זֶה עֶכְשָׁיו לְקַח עַל
בְּשָׂרִי, שְׂאִנִּי מְסַתְּבֵב כְּמִבְהָל וּמִבְּלָבֵל כְּדִי לְכַסּוֹת צְרָקִים שֶׁהוֹצֵאתִי,
עִם כָּל זֹאת זֹאת נֶחֱמַתִּי בְּעֵינַי, שְׂאִנִּי יוֹדֵעַ שְׁכָל הַחוֹבוֹת שְׂאִנִּי חָיֵב,
הֵם רַק בְּשָׁבִיל זְכוּת הַרְבִּים, וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם

שְׁנִסְתַּבְּכוּ בְּחֻבּוֹת לְאֵלֶּפִים וְלִרְבּוֹת וְכוּ' וְכוּ', עַל דְּבַרֵי הַבֵּל הַבֵּלִי
הַבֵּלִים שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהִשְׁקִיעוּ בְּבַתִּים וּבַעֲסָקִים וּבְמַגְרָשִׁים
וּבְמַנְיֹת וְכוּ' וְכוּ', וְכָל הַכֶּסֶף עָלָה וּפְרַח בְּאֹוִיר בֶּן לֵילָה וּבֶן יוֹם,
כְּמוֹ קִקְיוֹן דִּיּוֹנָה, וְנַעֲשׂוּ עֲנִיִּים מְרוּדִים, רַחֲמָנָא לְצַלְן, עַד שֶׁהִרְבֵּה
הַתְּאֵבָדוּ מְרַב צַעַר וְעִגְמַת נַפְשׁ, וְאַחֲרֵים מְסֻתּוֹכְבִּים בְּשִׁבְרוֹן לֵב
וּבְדַכְּאוֹן גָּדוֹל, וְהַכֵּל עַל עֲנִינֵי הַבֵּל, וְתַהֲלָה לְאֵל, כָּל הַצָּרוֹת
וְהִיסוּרֵין וְהַחֻבּוֹת שֶׁלָּנוּ הֵם עַל דְּבַרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְזֶה בְּעֲצֻמוֹ רְאוּי
לָנוּ לְהִתְחַזֵּק. לָכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל
מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְתַחֲזֹר עַל מַכְתְּבֵי זֶה כָּל הַחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ
וְהַנּוֹרָא הַזֶּה — חֹדֶשׁ כְּסֵלוֹ, שֶׁהוּא סוּד (שְׁמוֹת ג'): "וַיִּרְא י' כִּי סוּר
לְיִרְאוֹת" רְאֵשֵׁי תִבּוֹת: כְּסֵלִי"ו, כִּי מִשֶּׁה רַבְּנוּ שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֵת,
נָתַן לְבוֹ לְהִסְתַּפֵּל בְּצַרְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְעַקֵּר צַרְתָּן הוּא הַמַּשָּׂא שֶׁל
עוֹנוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), שֶׁזֶה כָּלֵל הָעֲנִין שֶׁל חֲנֻכָּה,
שֶׁמִּתְחַלֵּת בְּחֹדֶשׁ זֶה דִּיקָא, כִּי הוּא לְשׁוֹן חֲנוּךְ, לְחֲנוּךְ אֶת עֲצֻמוֹ לִילָךְ
בְּדַרְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עַל-פִּי דְרָכֵי עֲצוֹתָיו הַקָּדוֹשׁוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק, כִּי
חֲנֻכָּה הוּא עַל שֵׁם הַחֲנוּךְ וְהַתְּחַדְּשׁוֹת, וְלָכֵן בְּחֹדֶשׁ זֶה צְרִיכִין
לְהִתְחַלֵּל לְהַדְפִּיס אֶת דְּבַרֵי רַבְּנוּ ז"ל יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּבּוֹדָאי אִם נִתְחַלֵּל
— נִזְכֶּה לְסִיִּים וּלְהַצְלִיחַ.

הַמַּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קסה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר תּוֹלְדוֹת, רְאֵשֵׁי-חֹדֶשׁ כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתְּזַרְזוּ עֲצֻמְךָ בְּעֲשִׂיַת הַמַּפְתָּחוֹת עַל
שׁו"ת "אָשֶׁר בַּנְחַל", חֶלֶק ו', כִּי זֶה מְעַכֵּב וּמְאַחֵר מְאֹד אֶת
הַהַדְפָּסָה, וּכְבָר צְרִיכִים לְהִתְחַלֵּל לְסֵדֵר וּלְהַדְפִּיס אֶת חֶלֶק ז', וְחֻבֵּל
עַל כָּל יוֹם.

פְּתַבְתִּי מִכְתָּב אֲרֹף עֲכָשׁוּ לְ... גֵרוֹ יְאִיר, רְאֵה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ אֵת
הַמְּכַתֵּב, שְׁתוּכַל לְעֵינַי בּוֹ, כִּי כַּמָּה נִקְדוּת שְׂיָכוֹת גַּם לָךְ, כִּי סוּף כָּל
סוּף מַה יִּשְׁאַר מֵאַתָּנוּ? רַק זְכוּת הַרְבִּים שְׂזַפְּנוּ אֶת הַרְבִּים.

נָא וְנָא זָכַר אֶת גִּדְּל הַנְּסִים וְנִפְלְאוֹת שְׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא — הֵן עִם מְצִיאת הַזְּוִיג, וְהֵן עִם הַשְּׁלוֹם-בֵּית נִפְלֵא שְׂיֵשׁ
בֵּינֵיכֶם, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְהִיא עוֹזֶרֶת לָךְ בְּכָל, וְרְאוּי לָךְ לַתֵּן תּוֹדָה
וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שְׁעָשָׂה עִמָּךְ.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, רְאֵה לְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֶי, וְיָפֵה שְׁעָה אַחַת קֶדֶם,
וְכֵן רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קסו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שֶׁבַת-קֹדֶשׁ לְסִדְר תּוֹלְדוֹת, ב' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִדַע
שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מִמְּלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹף כָּל עֲלָמִין,
וְכִפִּי שְׁתַּכְנִיס בְּעֲצָמְךָ אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת זוֹ — בֵּן תַּצְּלִיחַ, כִּי
עַל-יְדֵי אֱמוּנָה מְצַלִּיחִים כָּל יְמֵי חַיָּיו, כִּי "אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרַכּוֹת"
(מִשְׁלֵי כח, ח).

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ וּבְעֵד מִשְׁפַּחְתְּךָ, שְׁתַּהֲיֶה לְכֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה
וּפְרֻנְסָה טוֹבָה וְזוּוּגִים וְהַצְּלִיחָה.

כְּפִי הַנִּרְאָה אֶהְיֶה בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה תַּכְּף-וּמִיָּד אַחַר חֲנֻכָּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תּוֹלְדוֹת ב' כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד לֹא לְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, כִּי הַזְּמַן הוֹלֵךְ וּפּוֹרֵחַ, וְאִי־אֶפְשָׁר לְתַפְסוֹ כָּלֵל, כִּי אִם עַל־יְדֵי דְבוּרִים שְׂמֻדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְרְאוּי לָךְ לְדַעַת, שְׁכָל דְבוּר וְדְבוּר שְׂמֻדְבָּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, שְׂאִין לְתֹאֵר וְלִשְׁעַר כָּלֵל, וְעַל־כֵּן בְּמִקּוֹם לְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, כְּדֹאֵי לְדַבֵּר וְלִשׁוֹחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל הַצְּרוֹת שְׂאֲדָם סוֹבֵל בְּפָגַם־הַבְּרִית הֵן רַק מִחֲמַת שְׁעֵמוֹם וּבַטּוֹל הַזְּמַן, כִּי חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (כְּתוּבוֹת נט.): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לְיַדֵּי זְמָה וְלְיַדֵּי שְׁעֵמוֹם שֶׁהוּא שְׂגָעוֹן, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְשֹׁמֵר עַל הַזְּמַן שְׁלָךְ לֹא לְבַטְלוֹ, אוֹ לְעַבֵּד אוֹ לְלַמֵּד תּוֹרָה וְלַהֲתַפְּלִל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה שְׂאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (אָבוֹת ב, ג): טוֹב תִּלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שִׁיגִיעַת שְׁנִיָּהֶם מִשְׁכַּחַת עוֹן, לְשׁוֹן שְׂכָחָה, שְׂמִשְׁכִּיחַ אֶת הָאָדָם לְחַטָּא, כִּי הוּא כָּל־כֶּף טְרוּד, עַד שְׂאִין לוֹ זְמַן לְחַטָּא, וּמְכַל שְׂכֵן כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת וְהַהֲרָהוּרִים רְעִים בָּאִים לְאָדָם רַק כְּשֵׁישׁ לוֹ זְמַן לְחֻשְׁב, עַל־כֵּן רְאֵה לְשֹׁמֵר עַל זְמַנְךָ הַיָּקָר, וְהַעֲקֵר רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ שְׂמִירַת הַזְּמַן יוֹתֵר טוֹב מְזֵה.

כָּל הַכֶּסֶף שְׂאֲתָה רוֹצֵה לְנַדֵּב לְצַדָּקָה בְּעַבּוּרֵי, תִּפְקִיד רַק בְּחֻשְׁבוֹן הַבִּנְיָן שְׁלִי וְזֶה בְּנֹדָאֵי מַגִּיעַ אֵלַי, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֵינִי מִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַכֶּסֶף הַזֶּה אֲלֹא לְהַדְפֹּסֵת הַסְּפָרִים, אוֹ לְעַנְיֵי אֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ, אוֹ לְתִלְמוּד־תּוֹרָה וּבֵית־סֵפֶר שְׁלָנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרַת תּוֹלְדוֹת, ב' כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִכֶּם, שְׂאַתֶּם מִסְתַּדְרִים זֶה עִם זֶה, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּזְכּוּ לְשִׁלוֹם־בֵּית אִמְתִּי, וְשִׁתְהִיֶּה אֲהָבָה וְאַחֲוָה, רַעוּת שְׁלוֹם בֵּינֵיכֶם תָּמִיד, וּבְזָכוֹת אֲהָבָה וְשִׁלוֹם־בֵּית תַּזְכּוּ לְבָנִים חַיִּים וְקָיָמִים.

נָא וְנָא לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה גִירוֹת לְכָבוֹד שַׁבַּת־קִדְשׁ, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל שְׁמֶן זַיִת, וּלְהַתְפַּלֵּל בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת וּלְבַקֵּשׁ כָּל מַה שְּׁצָרִיכִים, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרוֹצִית בְּשָׂמִים.

מְאֹד מְאֹד רָאוּ לְהַקְפִּיד עַל הַדְּלָקַת אַרְבָּעָה גִירוֹת, שֶׁהוּא נֶגֶד שֵׁם הַנְּי"ה בְּרוּךְ הוּא, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל שְׁמֶן זַיִת לְכָבוֹד שַׁבַּת־קִדְשׁ, וְהַזְהִיר בְּגִירוֹת שַׁבַּת, הַיֵּזֶן לָהּ בָּנִים תַּלְמִידֵי חֻכְמִים.

נָא וְנָא רָאוּ לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתַי וַיִּתְבָּרַךְ בְּכֹל יוֹם בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּבְזָכוֹת זֶה יִשְׁמַר אֶתְכֶם הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִכָּל רָע.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרַת תּוֹלְדוֹת, ב' כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְלָתִי, וְגִדְלִי שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבְפִרְט בְּזֶה שְׂפַתְבָּת לִי, שֶׁהַשְּׁלוֹם־בֵּית

מִשְׁתַּפֵּר אֶצְלָךְ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבָאֲמַת יְהִיָּה לָכֶם שְׁלוֹם-בֵּית אֲמַתִּי. כִּי בְּאֲמַת יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ הֶבֶל, וּפּוֹרְחִים כְּחֵלוֹם וְכוּ', וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה כְּדָאֵי לָרִיב עִם הָאִשָּׁה. לָכֵן תִּשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעְעוֹלָם, שְׂמַצְדָּךְ יְהִיָּה תָמִיד שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בּוֹ יְתַבְרַךְ, וְתַדַּע שֶׁהוּא יְתַבְרַךְ מַחֲיָה וּמְהוּוּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָהּ, וְדוּמָם, צוּמָת, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְרַךְ, וּכְפִי שְׂאָדָם מְכַנִּים בְּדַעְתוֹ יְדִיעוֹת אֵלוֹ, כֵּן מַצְלִיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהַכְנִיס בְּעֲצָמוֹ תָּמִיד אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יְתַבְרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַצְלִיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרַכּוֹת" (מְשָׁלִי כח, כ), וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל עַגְנֵן הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ, שְׂאִין לָנוּ רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, וּכְשֶׁאֲדָם יוֹדַע זֹאת, אֲשֶׁר אֵין לוֹ רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה יַצְלִיחַ בְּחַיּוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, וְשִׁתְּהִיָּה לָךְ קְבִיעוֹת עֲצוּמָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, וְתַדַּע אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִדְבָּרִים עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתָאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וּמִבֵּיתְךָ וְעַד לְבֵית-הַכְּנֶסֶת אַתָּה יְכוּל לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, וְכֵן חֲזָרָה, וְתַדַּע שְׂכָל אֵלוֹ הַדְּבוּרִים שְׂמִדְבָּרִים עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, מְצַטְרָפִים לְחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל, וְאִם הָיוּ בְּגִי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַמְּדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, הָיוּ מִתְמַיִדִים בְּזֶה כָּל הַיּוֹם כָּלוּ, כִּי זֶה מַשְׁרָה אֶת הַשְּׂכִינָה לְמַטָּה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהַתְמַיֵּד בְּשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיף עָלָיו בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִתְּפִלָּל וּמִבְּקָשׁ בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרַכְכֶם, וְיְהִיָּה לָכֶם רַק טוֹב בְּחַיֵּיכֶם, וְתִזְכּוּ לְהַכְנִס מַה שְׁיִוְתָר מֵהַר בְּדִירָה הַחֲדָשָׁה שְׁלָכֶם, וְיְהִיָּה בֵּיתְכֶם בֵּית וְעַד לְחַכְמִים, וְתַכְנִיסוּ אוֹרְחִים שָׁם.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קע.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר תולדות, ב' כסלו ה'תשנ"ג.

שלום רב אַל ... תחיה.

מדי כתבי מכתב לבעלך, אמרתי לכתב גם לך. ראי לחזק את עצמך ביותר במדת השמחה, כי השמחה ממשכת ברכה ורפואה בחיי האדם, ועל־כן צריכים למסור את נפשו על מדת השמחה, והוא ענין שבא מאד מאד קשה, ועל־כן תעשי כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, וזה יביא ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם, כי מי שהוא בשמחה תמיד — מצליח.

עליך לדעת, כי בבית ששרויה שם אוירה של שמחה, אוירה של שלום, אזי הילדים גדלים ומצליחים מאד מאד בכל הענינים בגשמיות וברוחניות, ולהפוך, חס־ושלום, בית שהוא מלא עצבות ועצלות, מרירות ומחלקת ומריבות, הילדים גדלים בעייתיים, רחמנא לצלן, ועל־כן תעשי כל מיני פעולות שבעולם, שיהיה תמיד שלום ואהבה ביניכם, ועל־ידי־זה יגדלו הילדים באוירה של שמחה ושל שלום, ותזכו לרוות מהם רב נחת.

ראי לבקש בכל יום ממנו יתברך, שכבר תזכו להכניס בדירה החדשה שלכם, ומשנה מקום משנה מזל, והקדוש־ברוך־הוא יעזר לכם בפרנסה בשפע גדול.

ראי לכתב לי מכתב אחד פעם בשבוע, וממש תחיני, כי נפשי קשורה מאד בבעלך ובמשפחתך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קעא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר תולדות, ג' כסלו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... יָרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה, כִּי אֵין עוֹד
טוֹב בַּחַיִּים כְּמוֹ מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וּכְשֶׁאָדָם שְׂמַח, זֹכֶה לְיִשׁוּב הַדַּעַת,
וַיִּנְצַל מִכָּל צָרוֹתָיו וּמִכָּל מְרִירֵיוֹתָיו, וְצָרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ
בְּיוֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וּכְפִי שֶׁאָדָם שֵׁשׁ וְשֵׁמַח, כֵּן תִּתְרַחֵב לוֹ דַּעְתּוֹ,
כִּי עַל־יְדֵי שְׂמִיחָה תִּתְרַחֵב הַדַּעַת וְהַמַּח (עֵיִן לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן
(י').

נָא וּנְא רְאֵה לְקָרֵב אֶת אִשְׁתְּךָ, וְתִדוּן אוֹתָהּ תְּמִיד לְכַף זְכוּת,
וְהִיא הַמַּתְנָה שְׁנַתֵּן לָךְ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְעַל־כֵּן תִּכְבְּדָהּ וְתִיַקְרָהּ
מְאֹד מְאֹד, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, כִּי כָל הָעֲשִׁירוֹת וְהַהֲצִלָּה בָּאָה
לְאָדָם בְּזְכוּת הָאִשָּׁה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט.):
אוֹקִירוּ לְנִשְׁכֵּיכוּ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ; וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן סט), שְׁכָל הָעֲשִׁירוֹת בָּאָה לְאָדָם בְּזְכוּת אִשְׁתּוֹ, וְעַל־כֵּן
תַּעֲשֶׂה זֹאת לְכַבֵּד וּלְיַקָּר מְאֹד מְאֹד אֶת אִשְׁתְּךָ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּצְלִיחַ
אֶת דְּרָכְךָ.

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ בְּכֹל יוֹם שְׁעוֹר בְּמִקְרָא, שְׁעוֹר בְּמִשְׁנָה,
שְׁעוֹר בְּגִמְרָא, שְׁעוֹר בְּמִדְרָשׁ, שְׁעוֹר בְּזִהָר, שְׁעוֹר בְּתַקוּנָּים, שְׁעוֹר
בְּלְקוּטִי־מוֹהַר"ן וְשְׁעוֹר בְּשִׁלְחַן עֲרוּף, אֲשֶׁר הָאִמְרָה בְּעִלְמָא מְאֹד
מְאֹד מְסֻגְלָת, וּמִכָּל שְׁכָן בְּמִשְׁףּ הַזְּמַן יִתְעוֹרֵר לְבַבְךָ לְהִבִּין אֶת עִמְק
דְּבְרֵי הַתּוֹרָה.

וְהִנֵּה כְּתִיב (תְּהִלִּים קכ, ב): "הַיְוָ"ה הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְׁפַּת שָׂקָר

מְלִשׁוֹן רַמְיָהּ; וַיֵּשׁ לֹאמֵר, כִּי פָגַם הַבְּרִית הוּא פּוֹגֵם אֶת הַנֶּפֶשׁ, וּמִי שְׁמַדְבֵּר שְׂקֵר, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא פּוֹגֵם בַּבְּרִית, כִּי עַל-יְדֵי אַמֶּת, נִשְׁמָר אוֹת בְּרִית (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אַמֶּת, סִימָן כד); וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לֹא לֹאמֵר שְׂקֵר, וְלֹא לְרַמּוֹת אֶת הַבְּרִיּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה שְׂיֵהִיָּה שְׁמוֹר בַּבְּרִית, וְזֶה שְׂבִקְשׁ: "הַיְוָ"ה הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְׁפַּת שְׂקֵר מְלִשׁוֹן רַמְיָהּ", הֵינּוּ בְּזֶה שְׂאֲשֹׁמֵר אֶת עֲצָמֵי מִשְׁפַּת שְׂקֵר מְלִשׁוֹן רַמְיָהּ, עַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל נַפְשִׁי מִפְּגַם הַבְּרִית.

אֲשֶׁרנּוּ מַה טוֹב חֻלְקֵנוּ וּמַה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אַמֶּת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֹסֵד חַנּוּם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קעב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ג' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלִי שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַי הַטוֹב מִמְּכֶם — אֵינִי לְתֹאֵר וְאֵינִי לְשַׁעַר כָּלֵל, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תִּבְשְׂרוּ לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

אֶת לֹא יְכוּלָה לְתֹאֵר אֶת גִּדְלֵי הַשְּׂמֵחָה שְׂגִרְמָתִי לִי, בְּזֶה שְׂאֵת כּוֹתֶבֶת שְׂאֵת עוֹזֶרֶת לְתַלְמוּד-תּוֹרָה עִם הַיְלָדִים הַקְטַנִּים, וְאַפִּית לָהֶם עֲגָה וְאֵת מְקַרְבַּת אוֹתָם וְכוּ' וְכוּ'. מַה אִמַּר לְךָ! אֵינִי עוֹד דְּבָר גְּדוֹל מִזֶּה מְלַקְרֵב נְעָרֵי יִשְׂרָאֵל אֶל תַּחַת כַּנְּפֵי הַשְּׂכִינָה, וְלוֹמֵר עִמָּהֶם פְּסוּקִים, כְּגוֹן: "תּוֹרָה צְוָה לָנוּ מִשֵּׁה מוֹרְשָׁה קְהֵלֶת יַעֲקֹב", וְלִדְבֹר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, וְלִלְמַד עִמָּהֶם אֶל"ף-בֵּי"ת, וְהִיא מִצְוָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן רְאִי לְשִׁמְחַ מְאֹד עַל נַעֲם חֻלְקֵךְ שְׁנִפְּלָ לְךָ, שְׂאֵת מִזְכָּה אֶת הַרְבִּים וְעוֹזֶרֶת לָנוּ מְאֹד, כִּי אֲנִי רוֹצֵה מְאֹד שְׂיִתְפַּתַּח

הַתְּלַמּוּד-תּוֹרָה שְׁלֵנוּ, וְצָרִיכִים לְהַחֲדִיר בָּהֶם הַרְבֵּה תּוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם.

רְאֵי לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וְשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, כִּי כָּל הַצָּרוֹת שָׁאֵת סוּבְלֵת, הֵן רַק מִחֲמַת שָׁאֵת חוֹשֶׁבֶת רַק מֵעֲצָמָךְ, כְּבָר הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּשְׁכַּח מֵעֲצָמָךְ, וְתִתְחִילִי לְחֶשֶׁב מֵאַחֲרֵים — אֵיךְ יְכוּלִים לַעֲזֹר לְאַחֲרֵים, וּבִפְרָט בְּזֶה שֶׁתַּעֲזְרוּ לְיְלָדִים הַקְּטָנִים שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂכֵלָם מְעַרְיָכִים אוֹתָךְ בְּשִׁבִיל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן תִּמְשִׁיכִי בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וּבִזְכוּת זֶה יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהוֹלִידָה בְּנִקְלָה, וְכֵן תִּזְכִּי לְהַכְנִס אֶל הַדִּירָה שְׁלֵךְ, וְתַעֲשׂוּ חֲנֻכַּת הַבַּיִת סְעֵדָה גְּדוּלָה לְכֹל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְגַם אֲנִי אֶזְכֶּה לְהִיּוֹת שָׁם.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּאַהֲבַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְאַהֲבָה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֶהְבָּה, סִימָן ג'): עַל-יְדֵי אֶהְבַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, נִשְׁמַר הַנֶּפֶשׁ מִכָּל פְּגָעִים רָעִים. וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד מְאֹד לְאַהֲבָה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִכְנִיֶּסֶי אֶת עֲצָמָךְ בְּדָבָר זֶה מְאֹד, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחִי, שְׂשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם לֹא תוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחִי וְתִכְנִיֶּסֶי מֵהַ שְׂיֹתֵר מֵהַר לְדִירָה הַחֲדָשָׁה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵי לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

י"ט קעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת תּוֹלָדוֹת, ג' כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוּן קַבְלָתִי, וְאֶף שְׂאִינִי מִכִּיר אוֹתְךָ, עִם כָּל זֹאת מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַתִּי לְשִׂמְעַ, שְׂזִכִּיתָ לְהַכְנִס לְגוּר בְּיַבְנָאֵל, יַעֲזֹר לְךָ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַהַיְתָה לְךָ דִּירָה מִשָּׁל עֲצֻמְךָ, וְלֹא תַצְטַרְךָ לְגוּר בְּשִׁכְנוֹת וּבשִׁכִּירוֹת, וְתִזְכֶּה לְהִתְחַתֵּן, וְתִבְנֶה בַּיִת גָּאֲמֵן בְּיִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּמִדַּת הַשְּׂמֵחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, וּמִי שֶׁשָּׂמַח תָּמִיד — הוּא מַצְלִיחַ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזִוְכָה לְשִׂמְחָה תָּמִיד, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַצְלִיחַ בֵּין בְּגִשְׂמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתַבְּרָךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו, וְתִדַּע כִּי עֲנִין הַתַּפְּלָה וְהַבְּקָשָׁה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, הוּא הַנְּהַגָּה כְּלָלִית שְׂגָלָה רַבְּנוּ ז"ל לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזִוְכָה לְדַבֵּר וּלְשִׂיחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יְתַבְּרָךְ בְּכָל יוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכּוֹ בֵּין בְּגִשְׂמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, כִּי עַל-יְדֵי שְׂאָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יְתַבְּרָךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִצַּל מִכָּל רַע, וַיֵּשׁ לוֹ אֶל מִי לַפְּנוֹת בְּעֵת צָרָה, וְלוֹלִי זֹאת הָאָדָם אָבוּד, כִּי בָּזָה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְרִירוֹת וְצָרוֹת וַיְסוּרִים, קִטְנוֹת וְחִלְשוֹת הַדַּעַת וְכוּ' וְכוּ', וְאִין לוֹ אֶל מִי לַפְּנוֹת, אָבֵל עַל-יְדֵי הַגְּלוּי הַנוֹרָא וְהַנְּפֵלָא הַזֶּה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׂגָלָה לְנוּ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתַבְּרָךְ, יֵשׁ לְנוּ, תְּהִלָּה לְאֵל, אֶל מִי לַפְּנוֹת בְּעֵת צָרָה, וְלָכֵן תִּשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׂבַעוֹלָם לְהַתְּבוּדָה עֲצֻמְךָ עִמוֹ יְתַבְּרָךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

וְהִנֵּה כְּתִיב (תְּהִלִּים קכ"א, ב): "עֲזָרִי מֵעַם הַיְיָ" עֲשֵׂה שְׂמִים וְאַרְצִי"; וַיֵּשׁ לוֹמֵר, כִּי אָדָם בָּזָה הָעוֹלָם צָרִיךְ יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים רַבִּים, שְׁלֹא יִפֹּל בְּנוֹקְבָא דְתַהוֹמָא רַבָּא, עַל-יְדֵי שִׂישְׁפַח מִמְּנוּ יְתַבְּרָךְ; כִּי בְּאֲמַת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יְתַבְּרָךְ כָּלֵל, וְהוּא יְתַבְּרָךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יְתַבְּרָךְ, וְעַקֵּר הִרְיָדָה וְהַנְּפִלָה שֶׁל הָאָדָם הוּא, כְּשִׁשׁוּכַח מִמְּנוּ יְתַבְּרָךְ, עַד שְׂנַדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ הוּא חִי רַק עַל הָאָרֶץ, וְהַכֹּל טָבַע, וְהוּא צָרִיךְ אֶת הַטּוֹבוֹת מִבְּנֵי-אָדָם, וְאִז

כְּשֶׁאֵין לוֹ דְבַר זֶה, הוּא אִמְלַל לְגַמְרִי, וְזֶה שְׁמֵבְקָשׁ: "עֲזָרִי מֵעַם הַנּוֹי"ה עֲשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ", שְׁאֲזֹכָה לַיַּדַּע שְׁהַעֲזֹר שְׁלִי הוּא מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ גַּם יַחַד, שְׁמַחְבֵּר שְׁמַיִם וָאָרֶץ, הַיְנוּ שְׁאֵין שׁוּם הַפְּרָשׁ בֵּין שְׁמַיִם לְאָרֶץ, כִּי כְּשֶׁאֲדָם זֹכָה לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אֲזִי מְקַשֵּׁר אֶצְלוֹ הָעוֹלָם הַזֶּה אֶל הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא-כֵן כְּשֶׁנּוֹפֵל בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, הוּא מִפְּרִיד אֶת הָאָרֶץ מִן הַשְּׁמַיִם, כְּאֵלוֹ הֵם שְׁנֵי דְבָרִים, כְּאֵלוֹ יֵשׁ מְצִיאוֹת שְׁל רִיחְנִיּוֹת וּגְשָׁמִיּוֹת, וְאֵינָם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, לְזֹאת הוּא מְבַקֵּשׁ, שְׁאֲזֹכָה לַיַּדַּע שְׁ"עֲזָרִי מֵעַם הַנּוֹי"ה", לַיַּדַּע שְׁהַעֲזֹר שְׁלִי הוּא רַק מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהוּא עֲשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ לְשׁוֹן הַזֶּה, וְכָל עֵת וְרָגַע וְדָקָה, הוּא מַחְבֵּר שְׁמַיִם וָאָרֶץ, וְהֵבֵן.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

י"ט קעד.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תּוֹלְדוֹת, ג' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב

מִמְךָ.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצֻמְךָ מִכָּל רַע, וְעַקֵּר הָרַע הוּא פְּגַם-הַבְּרִית. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְרוּשְׁלָמִי פָּרָק א', הַלְכָה ה'): הָעֵינַן רוֹאָה וְהַלֵּב חוֹמֵד וְכָלִי הַמַּעֲשֵׂה גּוֹמְרִים; וְעַל-כֵּן רְאֵה מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹר אֶת עֵינֶיךָ, וְלֹא לְהַסְתַּפֵּל עַל נָשִׁים, כִּי דְבַר זֶה מְבִיא לַיַּדִּי הַרְהוּר עֲבָרָה, וְהַרְהוּרִים מְבִיאִים אַחֲרֶיךָ לַיַּדִּי עֲשִׂיָה, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה, שִׁישְׁמֹר אוֹתוֹ מִכָּל רַע, וְעַל-יַדֵּי-זֶה תִּהְיֶה נְשִׁמְרַת נַפְשׁוֹ.

וְהִנֵּה כְּתִיב (תהלים קכא, ז): "הַיְיָ יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל רָע יִשְׁמֹר אֶת נַפְשְׁךָ", וַיֵּשׁ לֹאמֹר, כִּי פָגַם הַבְּרִית נִקְרָא רָע, בְּחִינַת (פְּרָאשִׁית לט, ז): "רָע בְּעֵינֵי ה'", כִּי הַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה נִקְרָא רָע, וְכִשְׁאָדָם נִכְשָׁל בְּפָגַם-הַבְּרִית הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, נִפְגַּמְת נַפְשׁוֹ, וְהַקְּלֹפֹת שׁוֹרוֹת בּוֹ, וְזֶה בִקְשׁ: "הַיְיָ יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל רָע", כִּשְׁהוּא יִתְבַּרֵךְ יִשְׁמְרֶךָ מִהַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא רָע, עַל-יְדֵי-זֶה "יִשְׁמֹר אֶת נַפְשְׁךָ", שְׁלֹא תִהְיֶה בּוֹ הַשְּׂרָאָת הַקְּלֹפֹת, חֲסִי-וְשָׁלוֹם, וְהִבֵּן.

לְזֹאת רָאָה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד מִכָּאן וְלִהְבֵּא לְבַל לַעֲשׂוֹת הָרָע, וְתִשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִמִּיד תִּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ מַחֲיָה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמֵם, צוֹמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכִפִּי שֶׁתִּכְנִיס אֶת עֲצֻמָּךְ בְּזֶה, עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה שְׁמוֹר מִכָּל רָע, וַיִּשְׁמֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת נַפְשְׁךָ.

רָאָה לְהַפְיֵץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, כִּי זֶה תִּקְוֹנָךְ לְפָנֵי יוֹדֵעַ תַּעֲלוֹמוֹת.

הַכָּפַל הַדְּבָר, רָאָה מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר אֶת עֵינֶיךָ, וְתִשְׁמֹר אֶת עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִיּוֹת עֹז פָּנִים, כִּי כָּל מִי שֵׁיֵשׁ בּוֹ עֲזוּת, בְּיָדוּעַ שֶׁהוּא חוֹטָא, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַכְנִיס בְּכָל יוֹם בְּקִפּוֹת בְּבֵית-הַפְּנֹסֶת כַּמָּה שְׁקָלִים לְצַדָּקָה, כִּי מִי שֶׁפָּגַם בְּפָגַם-הַבְּרִית — יִרְכָּה בְּצַדָּקָה, כִּי כִּנְגֵד זֶה שֶׁהַשְּׁפִיעַ לְבַחוּץ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, יִשְׁפִיעַ לְמִקְוֹמוֹת קְדוּשָׁה, וְעַל-פֶּן תִּכְנִיס בְּכָל יוֹם בְּבֵית-הַפְּנֹסֶת בְּקִפּוֹת כַּמָּה שְׁקָלִים, וְזֶה עֵקֶר תִּקְוֹן הַבְּרִית (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסד), וְתִשָּׁב בְּבֵית-הַפְּנֹסֶת בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, וְתִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ג' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים ... יָרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדַל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרֹט שְׁאַתָּה כּוֹסֵף מָאֵד לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם
בֵּין אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין עוֹד דְּבַר טוֹב כְּמוֹ הַשְּׁלוֹם, כִּי
לְהַפּוֹךְ אֵין עוֹד רַע כְּמוֹ הַמַּחְלָקָת, כִּי כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שֵׁישׁ
לְאָדָם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, הֵם רַק כְּשִׁמְחָזִיק בְּמַחְלָקָת עִם
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּאַמֶּת צְרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת,
כְּמוֹ שְׁגִלָּה לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רכב): לְחַפְּשׁ
וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצָּא אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַטוֹב שָׁבוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים
לְהַעֲלוֹת אוֹתוֹ מִכַּף חוּב לְכַף זְכוּת, וּצְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל
דְּבַר זֶה מָאֵד מָאֵד, לֹא-כֵן הַסְּמ"ך-מ"ם עֵקֶר עֲבוּדָתוֹ הוּא רַק
לְהַכְנִיֵס בְּאָדָם רַק רַע כָּל הַיּוֹם, כִּי זֶה עֵקֶר עֲבוּדָתוֹ שֶׁל עֲמֶלֶק, רַק'
רַע' כָּל הַיּוֹם' — סוֹפֵי תְבוּת: ע'מ'ל'ק', וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְקַרֵּר אֶת
הָאָדָם, וּמְכַנֵּס בּוֹ סְפִקוֹת (שְׁמוֹת יז, ז): "הַיֵּשׁ הַגּוֹי"ה אִם אֵין",
כְּשִׁמְחָזִיקִים אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד עִם נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲזִי אֵף פַּעַם לֹא
תִתְקַרֵּר אֲצִלוֹ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲדַרְבָּה הוּא רוֹצֵה בְטוֹבַת כָּל בַּר
יִשְׂרָאֵל, לֹא-כֵן הַסְּמ"ך-מ"ם מַחְדִּיר בְּאָדָם סְפִקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וּמִמֵּילָא מְקַרֵּר אֶת הָאָדָם לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן זֶה לְעַמַּת זֶה
צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם.

זוֹ מַעֲלַת הַפְּצַת מַעֲיֵנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת
דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּצְרִיכִים לְעַבֵּד עַל זֶה בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי
גְּדוּלָּה, כִּי הַסְּמ"ך-מ"ם אֹרֵב מָאֵד מָאֵד בְּעַתִּים הִלְלוּ עַל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל לְהַכְשִׁילָם בַּפָּגַם הַבְּרִית, וּבַכְפִּירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, כְּאֲשֶׁר

רַבְתָּה הַקְּלָפָה הַזֹּאת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, כִּי הַמְּסִיוֹנָרִים עוֹבְדִים מְאֹד מְאֹד חֲזָק וּבִפְרָט בְּטְבַרְיָה, וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (עֵין חֶסֶד לְאַבְרָהָם, מֵעֵין ג', נֶהָר יג): לָמָּה נִקְרְאת טְבַרְיָה? שֶׁהִיא טְבוּרָה אֶרֶץ, וְכִמוּ הַתִּינוּק אֵינוֹ יוֹנֵק מֵאִמּוֹ אֶלָּא דֶּרֶךְ טְבוּרוֹ, כְּמוֹ-כֵן כָּל חַיֵּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא מְטַבְּרִיָּה, וַיִּבְנֶאֱלֵהּ הַיָּם מֵהַשְּׂדוֹת שְׁבַטְבַרְיָה, וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם רָצָה רַבֵּנוּ ז"ל לָגוּר בְּיִבְנֶאֱלֵהּ, כִּי בְּשָׂעָה שֶׁטִּיל בְּטְבַרְיָה, הִרְאָה עַל שְׂדוֹת טְבַרְיָה לְכוּן יִבְנֶאֱלֵהּ שְׂפָאן טוֹב לָגוּר, וְזָפָה אוֹתָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאֲנַחְנוּ נִכְנָסְנוּ לָגוּר שָׁם, וְעַל-כֵּן רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, בְּזֶה שְׂאֲנוּ זוֹכִים לָגוּר בְּיִבְנֶאֱלֵהּ, וְכֵן רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׂאֲנוּ זוֹכִים לְהַפִּיץ אֶת אֹרֵךְ יָמֵינוּ ז"ל בְּטְבַרְיָה, וּבְכָל הַיְשׁוּבִים שְׁסָבִיבוֹת יִבְנֶאֱלֵהּ, וְרְאוּי לָהּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁהּ בְּפַעַל מִמֶּשׁ לְהַפִּיץ אֶת "אֹרֵךְ יָמֵינוּ", כִּי הֵם כְּלִים יִקְרִים לְהַחֲדִיר עַל יָדָם אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם.

וְהִנֵּה כְּתִיב (תְּהִלִּים קכו, ג): "הַגְּדִיל הַנֶּזֶר" לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הֵינּוּ שְׂמֵחִים"; וַיֵּשׁ לוֹמֵר, כִּי גִלּוּי הַהַשְּׁגָחָה נִקְרְאת גְּדוּל, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (דְּבָרִים ד, כז): "כִּי מִי גוֹי גְּדוּל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו כֹּה' אֶלְקֵינוּ בְּכָל קְרָאֵנוּ אֵלָיו", כִּי זֶה גְּדֻלְתָּנוּ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּתָנוּ, וּמְשַׁנָּה הַטֵּבֵעַ עַל-יְדֵי הַשְּׁגָחָתוֹ? תְּבַרְךָ, וְכִמוּ שְׂכַתוֹב (מְלָכִים-ב' ח, ד): "סִפְרָה נָא לִי אֶת הַגְּדֻלוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהֵי שָׁמַיִם", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגִלָּה כז): וְאֱלֹהֵי שָׁמַיִם דְּעָבִיד בְּרַחֲמֵי הוּא דְּעָבִיד; נִמְצָא, שֶׁתְּפִלָּה הוּא נְסִים וְהַשְּׁגָחָה הַפֶּה הַטֵּבֵעַ, וְעַל-כֵּן זֶה נִקְרָא גְּדוּל (לְקוּשֵׁי-מוֹהָרֵן, חֶלֶק א', סִמָּן רנ), וְזֶה "הַגְּדִיל הַנֶּזֶר" לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, כִּשֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ נְסִים וְנִפְלְאוֹת לְמַעַלָּה מֵהַטֵּבֵעַ, שֶׁמְשַׁנָּה לָנוּ אֶת הַטֵּבֵעַ, "הֵינּוּ שְׂמֵחִים", עַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים לִידֵי שְׂמֵחָה, וְהֵבֵן.

הַרְגַּל אֶת עֲצָמָהּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרָהּ, וְתִבְקַשׁ וְתִתְחַנֵּן מִמָּנוּ יְתַבְּרָהּ כָּל מָה שֶׁאֵתָּה צָרִיךְ, כִּי בְּאֵמַת אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן, אֶלָּא עַל אֲבֵינוּ שְׁבַשְׂמִים, וְזוֹ צָרִיכָה לְהִיוֹת כָּל מְגַמְתָּנוּ — רַק לְהַפְלִל אֶצְלוֹ יְתַבְּרָהּ, וְכִשְׂאָדָם זוֹכָה לְהַפְלִל בּוֹ יְתַבְּרָהּ, אֲזַי אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

אֲשֶׁר י"ט קעו בנחל רלה

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתֵי שְׂאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קעו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ג' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלוֹתֵי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל הַצְּעֵר שְׁיֵשׁ לִי — אֵינן לְתֵאָר
וְאֵינן לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי עַכְשָׁו הַזְּמַן הַכִּי טוֹב לְקַנּוֹת בִּיבְנָאֵל, וְאִם
תִּפְסִיד עַכְשָׁו אֶת הַזְּמַן חֲבֵל מְאֹד, כִּי יְכוּלִים לְהַפְגִּס בְּאַרְבַּעַת אֲלָפִים
דוֹלָר, וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה מַה שְׁתַּעֲשֶׂה לְלַחֵץ עָלָיו, שְׁיִשְׁלַם לְךָ עַל-כָּל-
פְּנִים אַרְבַּעַת אֲלָפִים דוֹלָר, כִּי חֲבֵל לְךָ לְהַחֲמִיץ מְצִיאָה כְּזוֹ, וְאַנְחֵנוּ
חֲפִינוּ כָּל-כַּף הַרְבֵּה עַד שְׁנֹזְפָה לְדִירוֹת, וְעַכְשָׁו כְּשֵׁי הַדִּירוֹת לְמָה
לֹא תִקַּח דִּירָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהֵיוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְתִשְׁמַח אֶת אֲשֶׁתְּךָ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְתִהְיֶה סִבְלָן גְּדוֹל, כְּאֲשֶׁר
דִּבַּרְתִּי הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי עִם אִשָּׁה צְרִיכִים סִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה, וְאַסוּר
לְכַעַס אֶף פַּעַם, יְהִי מַה שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, אֵינן שׁוּם
הַתְּנַצְּלוֹת עַל זֶה לְהֵיוֹת בְּכַעַס וּרְצִיחָה עַל אֲשֶׁתּוֹ, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם,
אֲדַרְבֵּה צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל וְלָדוֹן אוֹתוֹ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יִצְלִיחַ בְּנוֹשׂוֹאֵינִי.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדְךָ, וְתִקְבַע לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים
כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם — בֵּין בְּמִקְרָא, בֵּין בְּמִשְׁנָה, בֵּין בְּגִמְרָא, בֵּין
בְּמִדְרָשׁ, כִּי הָאֲרַבְּעָה לְמוֹדִים אֵלּוֹ הֵם כְּנִגְד הָאֲרַבְּעָה עוֹלָמוֹת,
וְכִשְׂאָדָם זוֹכָה לְלַמַּד שְׁעוּרִים אֵלּוֹ בְּכָל יוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה מְמַשִּׁיף עַל
עֲצָמוֹ אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מְהֵאֲרַבְּעָה עוֹלָמוֹת.

נא וְנֵא רֵאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הֵינּוּ שְׁתַּמִּיד
 תַּכְּנִיס בְּמַחְשַׁבְתְּךָ אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵּיּוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּכְפִי שְׁתַּכְּנִיס
 בְּעֲצָמְךָ מַחְשָׁבוֹת אֱלוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין
 בְּרוּחָנִי, כִּי "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת" (מְשָׁלִי כח, ט), כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת
 בָּאוֹת לְהֶאֱדָם בְּזִכּוֹת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-כֵּן הָיוּ הַצְּדִיקִים
 הַגְּדוֹלִים דְּבָקִים תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה זָכוּ לְהַמְשִׁיךְ יְשׁוּעוֹת
 — הֵן לְעֲצָמָן וְהֵן לְאַחֵרִים.

רֵאָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְּשׁ לְסֹדֵר תּוֹלְדוֹת, ג' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵי לְבָשׁוֹר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי
 מְבַקֵּשׁ וּמַתְּפִלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂיִהְיֶה רַק טוֹב בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם תָּמִיד, וְתִהְיֶה
 בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

מַה טוֹב וּמַה נְּעִים לְהִרְבּוֹת בְּנִירוֹת לְכַבוֹד שִׁבְת-קִדְּשׁ, וְכָל
 הַמְּרַבֶּה הָרִי זֶה מְשַׁבַּח', כִּי זֶה מְבִיא אוֹר וְחַיּוֹת בְּבֵית, וְאֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה
 שְׁמַתְּפִלֵּת בְּעַת הַדְּלָקַת הַנִּירוֹת, כִּי אֵז הוּא זְמַן מְאֹד מְסֻגָּל שְׁתַּתְּקַבֵּל
 הַתְּפִלָּה בְּשָׁמַיִם.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קעח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר תולדות, ג' כסלו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְעוֹת לְפִדְיוֹן, יְעוֹזר לְךָ
הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדַּיְנִים, וְתִזְכֶּה כָּכֵר לְבִשָׁר לִי
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, שְׁתִּזְכֶּה לְהִתְאַרֵּס.

נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְאֵל תִּהְיֶה בְּרָרָן, אֲלֵא תִשְׁתַּדֵּל
לְהִתְחַתֵּן לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע שְׁכָל דְּבוּר
וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים עִמוּ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ,
שְׂאִין לְתֹאֵר וְלִשְׁעַר כָּלֵל, וְזוֹ הַמַּתְנָה שְׁקִבְלָנוּ מִרְבֵּנוּ ו'ל', כִּי הַתְּפִלָּה
וְהַבְּקָשָׁה שְׂאֵדָם מִתְּפַלֵּל וּמִבְּקֵשׁ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֶה לְבִטֵּל
אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מְכַל וְכֹל, כִּי כָּל הַצְּרוֹת שְׂיִישׁ לְאָדָם הֵן דִּיקָא
כְּשֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת 'יש', שְׁמַחְזִיק מֵעֲצָמוֹ, וְחוֹשֵׁב כְּאִלוֹ הַכֹּל תְּלוּי
בְּיָדוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי, אֲבָל בּוֹ בְּרָגַע שְׂאֵדָם מְבִטֵּל אֶת
עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁפַּעַת עָלָיו יְשׁוּעָה
גְּדוּלָּה מִן הַשָּׁמַיִם, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוּ
יִתְבָּרֵךְ, וְתִבְטֵל אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז תִּפְּעַל אֲצִלוֹ
יִתְבָּרֵךְ כָּל מַה שְּׂאִתָּה צָרִיךְ.

וְעַל כֵּלָם — רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשֻׁמְחָה, וְתִשְׁמַח אֶת כָּל
מִשְׁפַּחְתְּךָ, כִּי הַשֻּׁמְחָה הִיא הַהַצְּלָחָה שֶׁל הָאָדָם, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְשֻׁמַּח
בְּעֲצָמְךָ וְלִשְׁמַח אֶת כָּל מִשְׁפַּחְתְּךָ, וְזֶה יְבִיא בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂה יְדִיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ג' כְּסֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְבִשֶׁר לִי בְשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי, שְׁאַנִּי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שִׁיְהִיָּה רַק טוֹב בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם תָּמִיד, וְתִהְיֶה בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים לְהִרְבּוֹת בְּגִירוֹת לְכָבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְכֹל הַמְּרַבֵּה הָרִי זֶה מְשַׁבַּח, כִּי זֶה מְבִיא אוֹר וְחַיּוּת בְּבֵית, וְאֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שְׁמִתְפַּלֵּלַת בְּעַת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת, כִּי אַז הוּא זְמַן מְאֹד מְסֻגָּל שֶׁתִּתְקַבַּל הַתְּפִלָּה בַּשָּׁמַיִם.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קפּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ג' כְּסֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת הִיא עַל־יְדֵי שְׁמִחָה, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלִי לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה, וְאֵל תִּדְאַגִּי כָּל־כּוֹךְ עַל הָעֵבֶר וְעַל הָעֵתִיד שְׁלֹךְ, סוּף כָּל סוּף אֶת עַדִּין בַּחוּרָה צְעִירָה, וְכֹל הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ, וּמָה לָּךְ לְדַאֵג דְּאֵגַת חֲנָם, הַרְגִּילִי אֶת עֲצָמְךָ לְצֵאת לְבֵית־חֹלִים פְּעַם אוֹ פְּעַמִּים בְּשָׁבוּעַ

בְּתוֹר הַתְּנַדְבוֹת לַעֲזוֹר לְחוֹלִים, וְזֶה יַעֲזוֹר לָךְ הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי מִצּוֹת
בְּקוֹר חוֹלִים הִיא מִצְוָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאֲסוּר לָךְ לְהִיּוֹת כָּל־כֶּף מְכַנְסֵת
בְּעֵצְמֶךָ, אֲדַרְבָּה, בְּזֶה שְׂתַעֲזְרִי לְאַחֲרִים, תַּעֲזְרִי גַם לַעֲצֻמֶךָ, וּמָה גַם
אִם מְקִימִים מִצּוֹת בְּקוֹר חוֹלִים, הַמִּצְוָה כָּל־כֶּף גְּדוֹלָה, שְׂתַגֵּן עֲלֶיךָ
מִכָּל רַע, וְכֵן תִּרְאִי שֵׁשׁ אֲנָשִׁים שֶׁהֵם בְּמִצְבֵּים יוֹתֵר קָשִׁים מִמֶּךָ וְכוּ'
וְכוּ', וְעַל־כֵּן אֲסוּר לָךְ לִפְלֵ כָּרְגַע בְּיֹאוֹשׁ וּבְדַכְאֹן, וּלְהַגְבִּיחַ אֶת
הַיְדִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי אֲלוֹ אֲבָד מְנוּס וְתִקְנֶה מִמֶּךָ וְכוּ' וְכוּ', וְכֹאֲלוֹ כִּבֵּר
לֹא יִהְיֶה מִמֶּךָ שׁוֹם דְּבָר, אֲסוּר לְהַגִּיד וּלְדַבֵּר כִּכָּה, אֲדַרְבָּה, כָּל
הַחַיִּים לְפָנֶיךָ, אִם תִּלְכִּי בְּצוּרָה כְּזוֹ, אֲזוֹ תִצְלִיחִי דְרַבְּךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַהַיֵּי בְּרִיאָה, וְשֵׁלָא יַחֲסֹר לָךְ שׁוֹם דְּבָר
בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדֵּר וַיֵּצֵא, ד' פֶּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוּ יֵאִיר.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי עִם הַמְּעוֹת לְצַדִּיקָה, יַעֲזוֹר לָךְ
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמֶךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשׁוֹם דְּבָר שְׂבַעוּלָם
לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְתַעֲשֶׂה בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְהַעֲקָר אֵל
תַּחֲשַׁב הַרְבֵּה מִמֶּךָ, אֲלֹא תִסִּיחַ דַּעְתְּךָ מִמֶּךָ וּמִכָּל עֲסָקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה,
כִּי כָּל הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת שְׂעוּבֵר עַל הָאָדָם, זֶהוּ רַק מִחַמַּת
שְׁחוּשָׁב הַרְבֵּה מִעֲצָמוֹ וּמֵאֲשֶׁתּוֹ וּמִלְּדָיו, זֶה הוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרֵי,
וְעַקֵּר הַרְפוּאָה לֹא לְחֹשֵׁב כָּלֵל, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ וְ"ל: תְּקוּן הַבְּרִית
"נִישְׁט אֵיבַעֵר טְרַאכְטִין", לֹא לְחֹשֵׁב וּלְהַרְהוֹר, אֲשֶׁר זֶהוּ הַיְסוּד

בְּתִקּוּן הַבְּרִית, וּכְבֹר אֲמַרְתִּי פַעַם: "וַיֵּרָא אֵלָיו הַנְּוִי"ה בְּאֵלָנִי מִמְּרָא" וְגו' (בְּרֵאשִׁית יח, א), מִמְּרָא רֵאשִׁי תְּבוּת: מ'חֲשָׁבָה רְעָה מ'חֲשָׁבָה אַחֲרֵת, הֵינּוּ כְּשֵׁיחֲשֵׁב מִחֲשָׁבָה רְעָה, יִחְשֵׁב כְּבָר מִחֲשָׁבָה אַחֲרֵת, כִּי רַב הַצְּרוּת שֶׁל הָאָדָם הֵן רַק מִחֲמַת שְׁחֹשֵׁב הַרְבֵּה מֵעֲצָמוֹ, וְהָאָדָם צָרִיף לְהִסִּיחַ דַּעַת לְגַמְרֵי מֵעֲצָמוֹ וְלֹא לְחֹשֵׁב מֵעֲצָמוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנָּצַל מִכָּל צְרוּתָיו, וְזֶה אֲשֶׁר מִמְּרָא עוֹלָה בְּגִימְטְרִיָּה רפ"א, כִּי עֶקֶר הַרְפוּאָה, עַל-יְדֵי-זֶה שְׁאִינוֹ חוֹשֵׁב מֵעֲצָמוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל דְּבַר שִׁיְהִיָּה בְּיָשׁוּב הַדַּעַת גְּדוֹל מְאֹד, וְאֵל תַּעֲשֶׂה שׁוּם דְּבַר בְּחַפְזוֹן, כִּי כָּל הַעוֹשֶׂה בְּחַפְזוֹן — כּוֹזֵב, כְּמוֹ שְׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קטז, יא): "אֲנִי אֲמַרְתִּי בְּחַפְזִי כָּל הָאָדָם כֹּזֵב", בְּזֶה שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה אֶת מַעֲשָׂיו בְּחַפְזִי וּבְכֹהֶלָה, בְּלִי שׁוּם יָשׁוּב הַדַּעַת, הוּא כּוֹזֵב לְגַמְרֵי, כִּי אִי-אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ לְיָשׁוּב הַדַּעַת, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַרְבֵּה תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה, וְעַל-כֵּן הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְהַתְּבוּדָּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַפְךָ בֵּין בְּגַשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנִי.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְתְּבוּדָּה עֲצָמוֹ בְּכֹל יוֹם, וְאִזּוֹ יִצְלִיחַ אֶת דְּרַכּוֹ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קפב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ד' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמְּךָ.

מָה אֲמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטְעָר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עֲכָשׁוֹ בְּבִיתְךָ, בְּוַדָּאֵי אֵינוֹ הַדְּבָר פְּשוּט, וְצָרִיכִים הַרְבֵּה יָשׁוּב הַדַּעַת, וְאִסּוּר לְהִיּוֹת פְּזִיז וְלַעֲשׂוֹת אֶת דְּבָרָיו בְּחַפְזוֹן,

וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת כ.): מְתוּן מְתוּן אַרְבַּע־מֵאוֹת זְוִי שְׁוִי, וְאָמַר הַחֶכֶם: מִי שֶׁרוּץ — יִכָּשֵׁל, וּמִי שֶׁיִּמְהַר — יִלְבַּט, כָּל הַמְרַבֵּה לַחֹשֶׁב יִמְלֹט, כִּי צָרִיכִים הִרְבֵּה יָשׁוּב הַדַּעַת לִפְנֵי שְׁשׁוּבְרִים שְׂדוּף, וְאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קטז, יא): "אֲנִי אָמַרְתִּי בְּחַפְזִי כָּל הָאָדָם כַּזֹּב", וְזֶה שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה מַעֲשָׂיו בְּחַפְזוֹן הוּא כַּזֹּב, וְכֵן כְּתִיב (יִשְׁעִיָּה ל, טו): "בְּשׁוֹבָה וְנַחַת תִּנְשָׁעוּן", דִּיקָא כְּשֶׁאָדָם יוֹשֵׁב בְּנַחַת, וְחוֹשֵׁב וּמִיִּשֵׁב אֶת מַעֲשָׂיו, עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לוֹ יִשׁוּעָה, וְעַל-כֵּן אִם כָּבַר בְּתֵף גַּעֲשֵׂתָהּ כָּלָה, וּמֵאִיזָה סְבוּת שְׁלֵא מְסַתְּדֵר, לֹא צָרִיכִים לְשׁוֹבֵר שְׂדוּף, אֲלֵא צָרִיכִים לַחֹשֶׁב הִרְבֵּה מְאֹד מְאֹד עִם הִרְבֵּה יָשׁוּב הַדַּעַת.

רְאֵה לְשִׁמְחָה אֶת עֲצָמְךָ וּלְשִׁמְחָה אֶת אִשְׁתְּךָ וְאֶת בְּתוּךָ, כִּי הַשִּׁמְחָה מְכַנְסֶת בְּאָדָם בְּטַחֲוֹן חֲזֵק, וְאִשְׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְשִׁמְחָה, כִּי שִׁמְחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל, וּבִפְרָט בְּמַצָּב שְׁלֵף, שֶׁנִּקְלַטְתָּ פֶה בְּצָרוֹת כְּאֵלוֹ, רְאֵה לְהִיּוֹת מִיִּשֵׁב בְּדַעְתְּךָ מְאֹד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיַדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ וְתִהְיֶה תְּמִיד שִׁמְחָה, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וַיֵּצֵא, ה' כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה גִּיעֵוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל דִּידִי הַיִּקְרָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוֹ יֵאִיר.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֲזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, הֵן אֲמַת שְׁאֲנִי יוֹדַע שְׁעוֹבֵר

עֲלִיף הַרְבֵּה קִטְנוֹת וְחִלְישוֹת הַדַּעַת בְּכָל־לַיּוֹת וּבִכְפָּרְטִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ' וּבִכְפָּרְט מֵהַתְּלַמִּידִים, עִם כָּל זֹאת אֲנִי רוֹאֶה עֲתִיד גְּדוֹל בְּיַבְנָאֵל, וּבִכְפָּרְט עַל־יְדֵי הַתְּלַמִּידִים, אִף שֶׁהֵם קָשִׁים מְאֹד עֲכָשׁוּ, אָבֵל סוּף כָּל סוּף יִהְיוּ עוֹבְדֵי הַשֵּׁם גְּדוֹלִים מְאֹד, וְתִרְאֶה אֶת הַהִשְׁקָעָה שֶׁהִשְׁקַעְתָּ בָּהֶם בְּעוֹד שְׁנֵתִים, מִמֶּשׁ לֹא תֵאֱמִין אֶת הַהִפְרָשׁ, וְהַעֲקֹר צָרִיכִים לִילֹף עִמָּהֶם בְּחֻכְמָה עֲמֻקָּה, עֲמֻק עֲמֻק וְכוּ', לְקַרְבָּם בְּכָל מִינֵי הַתְּקַרְבוֹת, לְסַפֵּר לָהֶם סִפּוּרִים וּלְהַלְבִּישׁ אֶת הַלְמוּד גְּמָרָא בְּדֶרֶךְ סִפּוּר, וְכֵן אֶת הַחֻמֶּשׁ וְהַשְּׁלֹחַן עָרוּף, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (סֵפֶה כֹּא): דַּעְתּוֹ שֶׁל תֵּינּוֹק גֹּסֶה עָלָיו, וְעַל־כֵּן צָרִיכִים לְשַׁבֵּר אֶת הַגְּסוֹת שְׁלוֹ, עַל־יְדֵי שְׂמִגְבִּיָּהִים וּמְנַסִּים אוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל: מִי שִׁישׁ לוֹ מִחַ וְשִׁכַּל קֶטֶן, צָרִיכִים לְהַגְבִּיֵה אוֹתוֹ וְכוּ', וּבַצּוּרָה כְּזוֹ צָרִיכִים לְלַמֵּד עִם תְּלַמִּידִים, לְהַסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶם תָּמִיד כְּאִלוֹ הֵם כְּבָר מְבַגְרִים, וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם בַּצּוּרָה כְּזוֹ כְּאִלוֹ הֵם כְּבָר יוֹתֵר מְבַגְרִים מֵגִילָם לְכָל הַפְּחוֹת בְּעֵשֶׂר שָׁנָה.

וּכְמוֹ־כֵן רְאֵה לְדַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים בְּכָל יוֹם רַק מֵעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְשִׁלָּא יִהְיוּ לָךְ דְּבוּרִים אַחֲרֵים, רַק דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ בְּעֲבוּדַת הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה, כִּי אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מָה אַתָּה פּוֹעֵל עִם דְּבוּרֶיךָ, כִּי בָּזֶה שְׂמֵדְבָרִים עִם זוּלָתוֹ מְזֵה, עוֹשִׂים טוֹבָה הֵן לְעֲצֻמוֹ וְהֵן לְאַחֲרֵים, לְעֲצֻמוֹ הוּא עוֹשֶׂה טוֹבָה, כִּי בְּפִרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הַדְּבוּר כְּשֶׁמִּנַּח אֶצְלוֹ זֶה יִשָּׁן, וּכְשֶׁמִּדְּבַר עִם זוּלָתוֹ, נַעֲשֶׂה אוֹר יִשָּׁר וְאוֹר חוּזֵר, וְלִפְעָמִים בָּא הָאוֹר חוּזֵר קִדְּם הָאוֹר יִשָּׁר, וְעַל־כֵּן הוּא טוֹב לְעֲצֻמוֹ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אַחֲרֵים, וּמְכַל שֶׁכֵּן שְׂטוֹב מְאֹד לְדַבֵּר עִם אַחֲרֵים, שְׁעוֹשִׂים לָהֶם טוֹבָה גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם צָרוֹת וּמְרִירוֹת, קִטְנוֹת וְחִלְישוֹת הַדַּעַת, וּכְשֶׁזּוֹכִים לְחֻזֵק וּלְאַמֵּץ אוֹתוֹ וּלְהַחֲזִירוֹ אֶל הַמְּסֻלּוֹל שֶׁל הַקְּדוּשָׁה — אֵין לְמַעֲלָה מְזֵה, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם עִם כַּמָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתִקְבַּע לְעֲצֻמְךָ קְבִיעוֹת, וְכָל יוֹם תִּתְפָּס שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתִתְחִיל לְשׁוֹחַ עִמָּהֶם רַק דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּלֵי שׁוּם חֻכְמוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת כָּלָל, וְאֲנָשֵׁי

שְׁלוֹמֵנוּ מִסְפָּרִים, שְׁמוֹהֲרַנְתָּ ז"ל הִיְתָה דְרָכּוֹ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד אוֹ עִם כַּמָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי דְרָכָם שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִיְתָה, שֶׁהָיוּ נִכְנָסִים אֶצְלוֹ בְּבֵית לַחֲמִם אֶת עֲצָמָם בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וּכְשֶׁאָרַע יוֹם, שֶׁאֵף אֶחָד לֹא נִכְנַס, הָיָה יוֹצֵא בַחוּץ, וּמְחַפֵּשׂ אַחֵר אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ בְּיֹתֵר עַל דְּבַר זֶה לְדַבֵּר עִם זֹלָתוֹ, וְרַב הַנְּסִיעוֹת שֶׁנִּסְעָה מוֹהֲרַנְתָּ ז"ל מֵעִיר לְעִיר, לֹא הִיְתָה בַּעֲבוּר פְּסָף כָּלָל, רַק דְרָכּוֹ הִיְתָה לְלֶהֱב פֶּלֶךְ-ךָ אֶת תַּלְמִידָיו בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁמָּרַב הִתְמַדְתּוֹ בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבְמִצְוֹת וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, כְּבָר לֹא הָיוּ בָּאִים אֵלָיו, כִּי הָיוּ עֲסוּקִים מְאֹד מְאֹד בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵף הוּא הִבִּין כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִם לֹא יָבוֹאוּ לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ הַתְּחִזְקוֹת לְבִסּוֹף יִתְקַרְרוּ, לְזֹאת עָשָׂה לְעֲצָמוֹ קְבִיעוֹת לְנִסְעַ מְדֵי פַעַם בְּפַעַם דֶּרֶךְ אַחֲרֵת, שֶׁעֲבָרָה הַרְבֵּה עִירוֹת שֶׁגָּרוּ שָׁם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהִיְתָה עִיר שֶׁעָשָׂה שָׁם רַק לִינֵת לִילָה אַחַת, וְהִיְתָה עִיר שֶׁהָיָה שָׁם כַּמָּה יָמִים, וְהִיְתָה עִיר שֶׁהָיָה שָׁם עַל שַׁבַּת, וְלִפְעָמִים שָׁבוּעַ וּשְׁבוּעִים, הַכֹּל כְּפִי רַבּוֹי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁגָּרוּ בְּעִיר הַזֹּאת, כִּי הִבִּין אֲשֶׁר אִם הוּא לֹא יִסַּע נְסִיעוֹת, וְלְדַבֵּר וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְבִסּוֹף יִתְקַרְרוּ וְיִתְרַחֲקוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, וְלִכֵּן גַּם אַתָּה רְאֵה לְקִיָּם זֹאת, וְתַהֲלֵה לְאֵל, אֵינְךָ צָרִיךְ לְנִסְעַ שׁוּם נְסִיעוֹת, אֲלֵא תִשָּׂאֵר כָּאֵן בִּיבְנֵאֵל, וּבְכָל יוֹם תִּדְבַּר עִם שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מְלַבֵּד הַשְּׁעוֹר שֶׁתְּחִזִּיק בְּקְבִיעוֹת בְּכָל יוֹם שַׁבַּת-קִדְשׁ אַחֵר הַצְּהָרִים בְּלִמּוּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְתַרְבֵּה לְדַבֵּר אֶת כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁשִּׁמְעֵת אֶצְלָנוּ, כִּי אֲנִי רוֹצֵה שֶׁהָאוֹרְהָ בִּיבְנֵאֵל תַּהֲיָה נְעֻשִׁית אוֹרְהָ רְצִינִית שֶׁל אֲבָרְכִים בְּעֲלֵי תּוֹרָה וְעוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמִתְבּוֹדְדִים עֲצָמָם בְּכָל יוֹם, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִבְיֵא בְּקָרוֹב אֵינָה אֲבָרְךָ נִפְלֵא מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כְּדֵי שִׁיְהִיָּה רֹאשׁ הַכּוֹלָל, שִׁילְמַד עִמָּהֶם אֶת הַשְּׁעוֹרִים מִהַבְּקָר עַד מִנְחָה, כִּי עַל-פִּי-רַב הַתַּלְמִידִים לֹא לְמַדוּ בִישִׁיבוֹת, וְעַל-כֵּן קָשָׁה לָהֶם אֶפְלוּ פְּשׁוּטָן שֶׁל דְּבָרִים, הֵן שֶׁל מִקְרָא, וְהֵן שֶׁל מִשְׁנָה, וְהֵן שֶׁל גְּמָרָא, וְהֵן שֶׁל שְׁלַחַן עֲרוּף, וְהוּא יְלַמֵּד עִמָּהֶם רַב הַיּוֹם, כְּךָ שֶׁכָּל הָאוֹרְהָ בְּכוֹלָל תִּשְׁתַּנֶּה לְגַמְרֵי, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי, שֶׁכְּבָר אֲזַכֶּה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל

הַפְעֵל חֲשָׁקִי וְכֹסוּפִי, עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא אֶתָּה רְאֵה לְדַבֵּר
 בְּכֹל יוֹם עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת, וְתִדַּע שְׁבֹדָאֵי
 אֶתָּה פּוֹעֵל, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִם בְּנֵי-אָדָם, עוֹשֶׂה פְעֻלוֹת
 גְּדוּלוֹת מְאֹד, כִּי בְּדַרְךְךָ כָּלֵל כָּל אֶחָד סוֹבֵל מִחֲלִישוֹת הַדַּעַת וְקִטְנוֹת
 וְכוּ', כִּי הֶעֱנִיית מַעֲבָרַת עַל דַּעְתָּם וְעַל דַּעַת קוֹנָם (עֲרוּבִין מ.א.), וּמְכַל
 שְׁפָן מִי שֶׁנִּכְנָס בְּחֻבוֹת וְכוּ', נוֹפֵל לְגַמְרֵי וְכוּ', כִּי הַחֻבוֹת עוֹקְרִים
 אֶת הָאָדָם מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, וְעַל-כֵּן הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד
 לְהִשְׁמֹר וּלְהִזְהַר מִחֻבוֹת.

אֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּקְרָא אֶת דְּבָרֵי אֱלוֹהִים, וְאִז
 תִּרְאֶה אֵיךְ שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֵּה לְטוֹבָה.

שְׁלַחְתִּי לָךְ צִיָּק חֲמֵשׁ-מֵאוֹת שְׁקָלִים עַל חֹדֶשׁ כֶּסֶל, וְשְׁלַחְתִּי
 אֶת זֶה לְ... כִּי אֵין לִי אֶת מִסְפַּר תִּבְת דָּאָר שְׁלָךְ, וְאִם אֵין לָךְ תִּבְת
 דָּאָר, כְּדָאֵי שֶׁתִּפְתַּח תִּבְת דָּאָר בִּיבְנָאֵל, וְגַם טוֹב מְאֹד שֶׁתִּרְשֵׁם
 בְּמִשְׁרַד הַפְּנִים שֶׁאֶתָּה גֵר בִּיבְנָאֵל, וְאֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 שְׁסוּף כָּל סוּף תִּהְיֶה לָךְ דִּירָה מִשְׁלָךְ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְגוּר בְּשִׁכְנוֹת
 וּבְשִׁכְרוֹת אֲצֵל אַחֲרִים, וְזָכוּר תִּזְכֹּר מֵה שֶׁאֲנִי אוֹמֵר לָךְ, כִּי יֵשׁ עֲתִיד
 גְּדוּל לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב בְּכָלֵלִיּוֹת, וּלְתַלְמִידֵי "הַיְכָל-
 הַקְּדוֹשׁ" בְּפִרְטִיּוֹת בִּיבְנָאֵל, אֲשֶׁר סוּף כָּל סוּף תַּעֲשֶׂה "עִיר בְּרִסְלָב",
 וְאִף שֶׁנִּרְאֶה דְּבַר זֶה עֹכְשׁוֹ כְּחֹלֶם, אֲבָל אֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, שֶׁהַחֹלֶם תִּזְהַר יִתְגַּשֵּׁם, וְחִלְמָא טָבָא חֲזִיתִי, וְחִלְמָא טָבָא חֲזִיתִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קפד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיֵּצֵא, ה' כֶּסֶלו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
 מְאֹד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ר' ... גְּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזֹּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל תִּשְׁבֵּר

מִשֶׁם דָּבָר, כִּי אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת הַזֶּה, שְׁאַתָּה זֹכֶה לְלַמֵּד עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְאַף שְׁאַנִּי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת סוּף כָּל סוּף עוֹד תָּבוֹא עַל שְׂכָרְךָ בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד, כִּי הַהִשְׁקָעָה שְׁמִשְׁקִיעִים בְּבְנֵי הַנְּעוּרִים, וּבַפְּרָט כְּשִׁזְזוּכִים לְהַחֲדִיר בָּהֶם אֱמוּנָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם וְלַמּוֹד הַתּוֹרָה וְקִיּוּם הַמְצוּוֹת, זֶה מֵה שֶׁנִּשְׁאַר אֲצִלְךָ, וּכְכֹל שְׁמִכְנִיסִים בָּהֶם, כִּף יוֹצֵא פְרוֹת וּפְרֵי פְרוֹת, כִּי בְנֵי הַנְּעוּרִים הֵם כְּדַגְמַת אֶרֶץ טוֹבָה, כְּשֶׁרַק זוֹרְעִים בָּהּ, צוֹמְחִים פְרוֹת יָפִים, כִּי בְדַרְךְךָ כָּלֵל בֵּימֵי הַנְּעוּרִים יְלָדִים רוֹצִים לְשִׁמְעַ, וּמְכַל שִׁפְן וְכֹל שִׁפְן כְּשִׁמְלִבִישִׁים לָהֶם אֶת כָּל הַלְמוּד, שְׁלוֹמֵדִים עִמָּהֶם עֲמוּ גִמְרָא, חֲמֵשׁ וּמִשְׁנֵיּוֹת וְהַלְכוֹת בְּדַרְךְךָ סְפוּר, זֶה מוֹשֵׁף מְאֹד מְאֹד אֶת לְבָבְךָ, וְזוּהִי הַדַּרְךְ הַכִּי טוֹבָה וְהַכִּי קְלָה וְהַכִּי נְעִימָה לְהַמְשִׁיף אֶת לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, עַל-יְדֵי "סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת", וְלְהַלְבִּישׁ בָּהֶם יִרְאֵת שָׁמַיִם וְכוּ'.

הֵן אֶמֶת שְׁאַנִּי יוֹדֵעַ הֵיטֵב אֶת גְּדֹל הַבְּעִיּוֹת שֵׁישׁ לָךְ, כִּי הֵם יְלָדִים שְׁלֵא קִבְלוּ חֲנוּף כְּזֶה לְמַשְׁמַעַת וּלְסִדְר וְכוּ', וְעַל-כֵּן הֵם כָּל-כָּף פְּרָאִיִּים וְכוּ', וְגַם הַהוֹרִים סוּבָלִים מֵהֶם אֶת הַמּוֹת, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּחֻכְמָה עֲצוּמָה לְהַלְבִּישׁ אֶת כָּל הַלְמוּד בְּ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְדַרְכּוֹ שֶׁל תִּינוּק לְשִׁמְעַ סְפוּרִים, וְזֶה יִמְשֵׁף אֶת לְבָבוֹ מְאֹד מְאֹד אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וַיִּרְצוּ גַם לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְלִקְיָם אֶת מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרְךָ.

הַעֲקָר רָאָה לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, הַרְגֵל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עֲמוּ יִתְבַּרְךָ, וְלִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ כָּל מֵה שְׁאַתָּה צָרִיף, כִּי הַתְּפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ עוֹלָה עַל הַפֶּל, וְגַם צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ הַרְבֵּה, שְׁנֹזֶכֶה לְהַצְלִיחַ עִם הַתְּלַמִּידִים, כִּי הַתְּפִלָּה שְׁהַמְלַמֵּד מִתְּפַלֵּל עַל תְּלַמִּידוֹ, הִיא מוֹעֵלֶת מְאֹד מְאֹד, וְהִיא אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנּוּ מְלַמֵּד נִפְלָא, וְהַצְלִיחַ מְאֹד עִם תְּלַמִּידוֹ, וְשְׁאַלוּ אוֹתוֹ פְּעַם: מֵה סוּד הַצְּלַחְתְּכֶם? עֲנֵה וְאָמַר: בְּכֹל יוֹם וְיוֹם אֲנִי מִתְּפַלֵּל אֵלָיו יִתְבַּרְךָ עַל כָּל תְּלַמִּיד וְתְלַמִּיד שֵׁיִצְלִיחַ וְיִהְיֶה מִמִּשְׁמַע וְכוּ' וְכוּ', וְזוֹ כָּל הַצְּלַחְתִּי, וְגַם טוֹב שְׁתִּקְבַּע לְעֲצֻמָּךְ אֵינָה שְׁעוֹר בְּגִמְרָא וּבִשְׁלַחֲן

ערוף עם אָחד או שְׁנַיִם מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתִלְמָדוּ כְּסֻדְרָן, וְהִיא
הַצְּלָחָה נְצָחִית, שְׁאִין לָנוּ שִׁיּוֹר אֶלָּא הַתּוֹרָה הַזֹּאת.

שְׁלַחְתִּי לָךְ צִ'ק סֶךְ חֲמֵשׁ-מֵאוֹת שְׁקֵלִים עַל חֹדֶשׁ כְּסָלוֹ עַל
הַכְּתוּבָת שֶׁל ... כִּי לֹא הִיָּתָה לִי הַכְּתוּבָת שְׁלָךְ, וְטוֹב מְאֹד שֶׁתַּעֲשֶׂה
לְעֶצְמְךָ תְּבַת דָּאָר בְּיַבְנָאֵל, וְכֵן טוֹב מְאֹד שֶׁתִּרְשֵׁם אֶת הַכְּתוּבָת שְׁלָךְ
בְּמִשְׁרָד הַפְּנִיִּים, שְׂאֲתָה גַר בְּיַבְנָאֵל.

הַקְּדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֶדְךָ, שֶׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קפה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְר וַיֵּצֵא, ה' כְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אִין לְתָאָר וְאִין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׁמִחָה וְהַנְּחַת רִיחַ שְׁגֻרְמָתָ לִי,
בְּזֶה שְׂצִיפָתָ אוֹתִי, שֶׁהַתְּחִלָּתָ לֹמַר שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" תִּכְרַף-
וּמִיָּד אַחַר תְּפִלַּת הַנְּתִיקִין לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה עוֹלָה עַל
הַכָּל, כִּי בְּאַמַּת עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִשְׁבָּרִים
וְגִלִּים, חִלִּישוֹת הַדַּעַת וְקִטְנוֹת, זֶה מְעַצְמוּ וְזֶה מֵאַחֲרִים, זֶה מִלְדָּיו
וְזֶה מֵאַשְׁתּוֹ, זֶה מִשְׁכְּנוֹ וְזֶה מִקְרוֹבֵיו וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן לְבִסְפוֹף זוֹרְקִים
אֶת זֶה עַל הַמְּקוֹם וְכוּ', כְּאֵלוֹ הַמְּקוֹם הַזֶּה לֹא טוֹב בְּשִׁבְלֵי וְכוּ',
וְכֵאלוֹ הַמְּגִיז הַזֶּה לֹא טוֹב בְּשִׁבְלֵי וְכוּ', וְכֵאלוֹ אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים לֹא
שְׂיָכִים אֵלֵי וְכוּ' וְכֵדוּמָה, וְאִין אָדָם תּוֹפֵס, שְׁכָל הַבְּלִבּוּלִים וְהִירִידוֹת
וְהַנְּפִילוֹת הֵם מְעַצְמוּ, עַל-יְדֵי חֲטָאֵיו הַמְּרַבִּים שְׁחָטָא, שְׁלַכְן
מִבְּלִבָּלִים אֶת דַּעַתוֹ וְאֶת מַחְשַׁבְתּוֹ לְגַמְרֵי, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ כָּל

הַצָּרוֹת יֵשׁ לוֹ מִחֲבָרוֹ, וְכָל זֶה בָּא מִגֵּאוֹת וְיִשׁוֹת, כִּי אִם הָאָדָם בָּטֵל וּמִבְטָל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אָז שׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יִכּוֹל לְבַטְלוֹ וּלְבַלְבְּלוֹ כָּלֵל, וְזוֹ פְּנִיַת מֵאֲמָרָם ז"ל (בְּרִכּוֹת ו:): שְׁאֲמָרוּ: כָּל הַקּוֹבֵעַ מְקוֹם לְתַפְלָתוֹ אֱלֹקֵי אָבִיו בְּעֶזְרוֹ. וּכְשִׁמַּת, אוֹמְרִים לוֹ: אֵי עָנּוּ אֵי חֲסִיד מִתְלַמְּדֵיךָ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, עֵינֵי שָׁם; וְלִכְאוּרָה מָה עֵנִין עָנּוּ אוֹ חֲסִיד לְכָאן, אֲלֵא יֵשׁ לוֹמֵר, כִּי בְּיָדָי בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת אֵיךְ שֶׁהוּא יֵשׁ תָּמִיד כָּל מֵינֵי וּכְפֹחִים וְאֵי נְעִימוֹת, וּבִפְרָט בֵּין חֲסִידִים וְכוּ', וְעַם כָּל זֹאת כְּשֶׁרוֹאִים אָדָם שְׁקֵבַע לְעֶצְמוֹ מְקוֹם בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, וְאֵינוּ בּוֹרַח מִשָּׁם, וְנִשְׁאָר לְהַתְפַּלֵּל שָׁם עַל אֶף כָּל הַיּוֹכּוּחִים וְהָאֵי נְעִימוֹת שֵׁשׁ שָׁמָּה, זֶה סִימָן שֶׁהוּא הָיָה עָנּוּ אֲמָתִי וְחֲסִיד אֲמָתִי, כִּי לֹא הָיָה אֲכַפֵּת לוֹ שׁוֹם דְּבַר, הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהוּא בָּא לְבֵית־הַכְּנֶסֶת לְהַתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאֵין לוֹ שׁוֹם עֶסֶק עִם אַחֲרִים, וְעַל־כֵּן בְּזֶה שְׂאֵתָה לֹמֵד בְּרַבִּים אַחֵר תְּפַלֵּת הַנְּתִיקִין — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי זוֹ תְּהִיָּה טוֹבָה וְתוֹעֵלֶת לָךְ וּלְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ. וְהָיָה טוֹב מְאֹד שְׁכַל אַחַד יִשְׁתַּתַּף בְּהַשְׁעוֹר, וּבִיחַד תְּחַדְּשׁוּ חֲדוּשִׁים, כִּי כָּל אַחַד וְאַחַד יֵשׁ לוֹ נִקְדָּה מֵה שְׂאֵין בְּחֲבָרוֹ, וּבִיחַד הִיא נִקְדַּת הַצַּדִּיק, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד); וְעַל־כֵּן רָאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל יוֹם אַחֵר תְּפַלֵּת הַנְּתִיקִין "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן", וּבְשִׁבְתְּ אַחֵר תְּפַלֵּת הַנְּתִיקִין "סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיֹת", וְתַחֲזִקוּ וְתַחֲיוּ עֲצָמְכֶם, וְאֵל תְּהִיָּה קָטָן בְּעֵינֶיךָ, כִּי יֵשׁ לָךְ נִקְדָּה מֵה שְׂאֵין בְּאַחֲרִים, וְרֵאווִי לָךְ לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת כָּל הַנִּקְדוֹת שֶׁל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְחַזְקָם וּלְאַמְצָם וּלְעוֹדְדָם, וְכֵן אֲשַׁתַּף שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר עִם נְשׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּלְגַלוֹת לָהֶן אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל, אֲנִי מְקוּוֶה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁבִקְרוֹב הַכָּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, רַק תַּחֲזִיק מִמַּעַמְד, וְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם. רָאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶתָּה וְאֲשַׁתָּךְ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיוּ אוֹתִי.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ה' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְדַחֵק עַל ... שְׁיִגְמַר אֶת הַחֲלוֹנוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר לְךָ שְׁתַּזְכֶּה לְבַחֲיַנַת חֲלוֹן, הַמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן ט', שְׁיִפְנֹס בְּךָ אוֹר רַבְּנוּ ז"ל; כִּי יֵשׁ בְּבַחֲיַנַת אֶבֶן טוֹב, וַיֵּשׁ
בְּבַחֲיַנַת חֲלוֹן, כִּי צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּבַחֲיַנַת חֲלוֹן לְקַבֵּל מֵהַצַּדִּיק, וְצְרִיכִים
לְהִיּוֹת אֶבֶן טוֹב לְהֵאִיר לְאַחֲרִים, וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּזְכֶּה מִדֵּי
פַּעַם בְּפַעַם לְנִסְעַ נְסִיעוֹת לְכַמָּה קְבוּצִים לְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁים דְּבוּרֵי
יְרֵאת שָׁמַיִם, אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית עַל-פִּי הַקְּדָמוֹת שֶׁקְּבָלְנוּ מִרַבְּנוּ
ז"ל.

הַעֲקָר רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרַךְ, וְתַהֲיֶה עֲקֻשָּׁן
גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְצֵאת בְּכֹל יוֹם לְהַשְׁדָּה, לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר וּלְשׁוֹחַ אֶת
כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף כַּמָּה מִכְתָּבִים, שֶׁתִּמְסַר אֶת זֶה לְ... כִּי הֵם מְאֹד
נַחוּצִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ה' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

שְׁלַחְתִּי לַכְּתָבַת שְׁלֶךְ שְׁנֵי צ'קִים לְמָסוּר לְשְׁנֵי הַמְּלַמְּדִים עַל
חֲדָשׁ כְּסֵלוֹ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְגָבוֹת מֵהַהוֹרִים אֶת שְׂכָר לְמוֹד בְּעֵבוֹרָם, כִּי
זוֹ כָּל פְּרִנְסָתָם.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג כְּשׁוֹרָה בְּבֵית-
הַכְּנֶסֶת, וְאַתָּה אוֹחֵז אֶת הָעֲנִינִים תַּחַת יָדְךָ בְּחֻכְמָה, שְׂמַאל דְּיוֹחָה
וְיָמִין מְקַרְבֶּת (סוּטָה מ.ז.), בְּאִפֶּן שְׂיִהְיֶה סֵדֶר בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְשִׁלָּא
יִהְיֶה מִצָּב שֶׁל 'אִישׁ כָּל הַיֵּשֶׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה' (שׁוּפְטִים יז, ו), וְזֶה מְאֹד
מְאֹד נְחוּץ, וּבִפְרָט בְּעֵנִין מְכִירַת הָעֲלִיּוֹת וּגְבִיַת הַכֶּסֶף וְכוּ' וְכוּ',
יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה לָּךְ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעוֹ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ
לְבִרְיּוֹת, אֲלֵא הַפְּרִנְסָה תָּבוֹא לְתוֹךְ בֵּיתְךָ, וְתִזְכֶּה לְהִרְחִיב אֶת הָעֶסֶק
שֶׁל הַבָּשָׂר בְּכָל אֲרָצוֹ הַקְדוּשָׁה.

מְאֹד מְאֹד רְצִינִי, שְׁתִּשְׁתַּדֵּל אַתָּה וְ... שְׁנוּכַל לְפַתַּח חֲנוּת "עֲזֹר
שֶׁבֶת" בְּאִזּוֹר הַתַּעֲשִׂיָּה, וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ הֵן בְּשִׂכָר דִּירָה, שְׁתּוּכַל
לְהִתְחַלֵּק בְּזֶה, וְכֵן בְּהַמְכִירָה, כִּי כְּשִׂיבּוֹאוּ לְקִנּוֹת אֶת כָּל עֲנִינֵי
מַכְלַת, כָּבֵר יִקְנוּ גַם בָּשָׂר אֲצִלְךָ, וְטוֹב מְאֹד לְהִתְעַנֵּן אֲצִל ... אוֹ
כְּדוּמָה, וּבְיַחַד תִּלְכוּ לְשֵׁם, וְתִבְקְשׁוּ שְׂיִפְתַּחוּ חֲנוּת מַכְלַת "עֲזֹר
שֶׁבֶת", וְזֶה יִהְיֶה טוֹב לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, כִּי הַמִּצָּב בְּפְרִנְסָה עֲכָשׁוּ
מְאֹד מְאֹד דְּחוּק אֲצִל כָּלָם, וְזֶה יַעֲזֹר לְכָלָם, וְאוֹלֵי כְּדָאֵי לְדַחֵק אֶת
... שֶׁהוּא יִפְתַּח מַכְלַת, וְתִתְיַעֲצוּ בֵּינֵיכֶם.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְהַעֲקֵר
בְּאֻמוֹנָה פְּשׁוּטָה, כִּי הָאֻמוֹנָה הַקְדוּשָׁה הִיא יְסוּד הַכֹּל, כִּי "אִישׁ
אֻמוֹנוֹת רַב בְּרָכוֹת" (מְשָׁלִי כח, כ), כִּי עַל-יְדֵי אֻמוֹנָה מְמַשִּׁיכִים לְעֲצָמוֹ
שִׁפְעוֹ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, וְצָרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֻמוֹנָה פְּשׁוּטָה
בוֹ יִתְבַּרֵךְ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מִחֵיה וּמִהוֹהוּ
וּמְקִיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם
עֲצָמֵי חַיּוֹת אֲלֵקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּכְפִי שְׂאָדָם מְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בִּידֵיעוֹת
אֵלוֹ, בֵּן זוֹכָה לְיִשׁוּב הַדַּעַת וּלְשִׁמְחַת הַנֶּפֶשׁ, וּלְהַצְלָחָה מְרָבָה.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּקַּח אֶת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ לְחֶבֶר,
לְלַמֵּד עִמּוֹ אֵיזָה שְׁעוֹר בְּכָל יוֹם, כְּגוֹן: דָּף גְּמָרָא (דָּף הַיּוֹמִי אִם

רנ אָשֶׁר י"ט קפח — י"ט קפט בנחל

אָפֶּשֶׁר), כּי למוֹד דֶּף גְּמָרָא הוּא טְהֵרַת וְזכוּף הַנֶּפֶשׁ, וְשׁוֹמֵר אֶת הָאָדָם מִכָּל רַע, וְטוֹב לְלַמֵּד אֶפְלוּ גְמָרָא רַשִׁי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת, וְיִהְיֶה לְךָ רַב נַחַת מִלְדָּיְךָ, וְתִזְכֶּה לְחַתָּנָם בְּגִיל צָעִיר.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קפח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְרוּ יְאִיר.

דְּבַרְתִּי הַיּוֹם עִם הַזָּנֵג, וְאֲנִי מִקְנֶה שְׂיַחְזִיק בְּדַבּוּרוֹ, כּי כֵן הִבְטִיחַ לִי עַם ... שְׁעַדְיָן לֹא תִפְסְתִּי, כּי הוּא נִמְצָא עִכְשָׁו בְּאַרְגָּנְטִינָה (אוּלֵי יוֹדֵעַ ... אֶצֶל מִי הוּא מִתְאַכְסֵן), פֶּה תִקְבֵּל רְצוּף כְּמָה מִכְתָּבִים, רְאֵה לְמִסֵּר אוֹתָם.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קפט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְרוּ יְאִיר.

עִכְשָׁו קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ דְּרַךְ חַתָּנִי, וּבְאִמַּת הוּא צוֹדֵק, מִדּוּעַ לֹא תִתְעַנֵּן עַל הַדִּירוֹת הַחֲדָשׁוֹת, וְאַף שְׁאֲנִי מֵאחֵל לְךָ וִילָה, עִם כָּל זֹאת פְּדֹאֵי לְקַפֵּץ עַל זֶה מָה שְׂיִוְתֵר מֵהָר, קָדָם כָּל יְכוּלִים לְבָנוֹת עוֹד קוֹמָה, וְהַשְׁנִית — זֹו מְצִיָּאָה גְדוּלָה עַד מְאֹד, וּכְדֹאֵי שְׁתַּכְּף-וּמִיד תּוֹדִיעַ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּאַשְׁדּוּד וּבְאַשְׁקֶלוֹן, שְׂיִקְפְּצוּ עַל

אָשֶׁר י"ט קצ — י"ט קצא בנחל רנא

הדיירות, כי חבל שילך אל החלונים, ואצלנו זו קרן גדולה, שתכנס עוד משפחה חרדית, להרחיב את קהלתנו, וכך גם נוכל לפתח תלמוד-תורה לכל הגילאים. העקר אל תפחד כלל, כי מי שלבו חזק ואמיץ באמונה ברורה ומזככת בו יתברך, הוא אינו מתפחד משום דבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קצ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויצא, ו' פסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

מאד מאד רציתי שתכתב לי מה שלומך, ומה שלום אשתך, וממש תחיני, גם אבקש אותך מאד, שתתענגן אודות הדיירות החדשות, אם אתה יכול לקנות דירה, כי עכשו ירדו מאד המחירים, וחבל להחמיץ מציאה כזו.

המחכה לתשובתך...

י"ט קצא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויצא, ו' פסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

פה תקבל רצוף קנטרס "יש עתיד", ובזה יש לך כבר שלשה כרכים שלמים "אוצר הקנטרסים", ועכשו אני מכין לך רשימה לעוד שלשה כרכים, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנזכה להדפיס כרך אחר כרך.

אודות הדירות ביבנאל, באמת איני יודע למה אתה לא יכול לקפץ על אחת מהדירות האלו, כי זה חבל מאד מאד, כי היא מציאה גדולה, ואף שאני יודע שהלה גנב ממך את הכסף, ואני מאד מאד מצטער על זה, איך אינו מתביש עד עכשו, שלקח מכמה אברכים כסף על קרקע שאינו שלו, עם כל זאת תתענין אם אתה זכאי למשפנתא וכדומה, וכן טוב שתפרסם את זה בין אנשי שלומנו בבני-ברק.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתזכו לרוות רב נחת מילדיכם, ותהיה לכם פרנסה בשפע, ולא תצטרכו לבריות, ותוכלו להדפיס כל ימי חייכם את כל הספרים שיש תחת ידי בכתב-יד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קצב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ניצא, ו' כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתראה להכניס את עצמך בהגהות הספרים, כי היא זכות הרבים לדורי דורות, ותכניס מראי מקומות, כי ספר שיש בו מראי מקומות, נראה אחרת לגמרי, ועל-כן ראה להשתדל להכניס מראי מקומות הן בהשיחות והן בהקנטרסים, ומכל שכן וכל שכן בספרי שו"ת "אשר בנחל", והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה להרחבה בין בגשמיות ובין ברוחניות, ולמען השם לטובתך הנצחית תהיה קבוע ללמד בכל יום דף גמרא עם פרוש רש"י ותוספות, כי דף גמרא ביום מאיר את הנפש באור נורא ונפלא מאד, ומזככה מכל מיני חלדה שנדבקו באדם, ואם היו בני-אדם יודעים מה זה דף גמרא, היו חזקים מאד מאד בלמוד דף גמרא, והחפץ חיים ו"ל היה מאד מפליא את למוד דף היומי שתקן

ר' מאיר שפירא זצ"ל, ואמר שֶׁהַחֲזִיָּה מְסַכְתּוֹת, הֵינּוּ כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה מְסַכְתּוֹת כְּמוֹ תְּמוּרָה עֶרְכִּין וְכוּ' וְכוּ', שָׂאֵף פֶּעַם לֹא לּוֹמְדִים בְּהֵן, אִךְ כְּשֶׁאֲדָם חִזַּק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי יִגִּיעַ גַּם לְשֵׁם, וְעַל-כֵּן הוּא עֲנִיָּן נִפְלֵא מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרֹט אֲבָרָךְ אַחַר הַחֲתֻנָּה צָרִיךְ לְקַבֵּל עַל עֲצֻמוֹ קְבִיעוֹת עַל כָּל יְמֵי חַיָּיו שְׂיַעֲבֹר עָלֶי מָה, דָּף גִּמְרָא תְּמִיד אֲלֵמֵד, וְכֵן מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּזְכֶּה לְלַכֵּת אֶל שְׁעוֹר פֶּעַם בְּשָׁבוֹעַ לְלַמֵּד הַלְכוֹת גְּדוּה מִמְּגִיד שְׁעוֹר דִּיקָא, כִּי מָה שְׁלוֹמְדִים אֲצֵל מְגִיד שְׁעוֹר, זֶה שְׂוָה פִּי כְּמָה וְכְמָה מִמָּה שְׁלוֹמְדִים בְּעֲצָמָם, כִּי מְגִיד שְׁעוֹר מְבָרַר אֶת כָּל הַשִּׁטוֹת, וַיְכוּלִים לְשָׂאֵל אוֹתוֹ אֶת כָּל הַסְּפָקוֹת, וּבִפְרֹט בְּהַלְכוֹת חֲמוּרוֹת כְּאֵלוֹ, אֲסוּר לְסַמֵּךְ עַל דַּעַת עֲצָמוֹ, וְכֵן כְּדָאֵי לְלַכֵּת אֶל שְׁעוֹר שְׁלוֹמְדִים הַלְכוֹת שְׁבֵת, אֲשֶׁר אֵלוֹ הֵן הַלְכוֹת חֲמוּרוֹת מְאֹד מְאֹד.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל ... נְרוֹ יְאִיר.

נָא לְהוֹדִיעַ לְ... שְׁהַיּוֹם פְּרָסְמוֹ אֶת הַדִּירוֹת בִּיבְנָאֵל לְמַכְרָה פְּמַבִּית, שְׂיְכוּלִים לְקַנּוֹת מִי שְׂרוּצָה, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרַק יְכוּל שְׂיִקְפֹץ עַל דִּירָה, כִּי כָּל מְשַׁפְּחָה מְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ זֹו קָרַן גְּדוּלָה, וְאֲפֵלוֹ לְקַנּוֹת אֶת הַדִּירָה לְעֵשִׂית רְוָחִים, זֶה עֶסֶק מְצִיָּן, כִּי יִרַד הַמַּחִיר בְּאֶפֶן מְשַׁמְעוֹתִי, בְּעֶרְךָ עֲשָׂרִים אֶלְף דוּלָר, וְכֵן יֵשׁ יִתְרוֹן לְדִירוֹת הָאֵלוֹ, שְׂיְכוּלִים לְבַנּוֹת עַל זֶה קוּמָה שְׁנִיָּה לְמִי שְׂמְשַׁפְּחָתוֹ גְּדוּלָה, וְתַתְקֹשֶׁר תַּכְף-וּמִיד אֵלָיו שְׂיִפְרָסֵם אֶת דְּבַר זֶה לְכָלֵם, כִּי אַחֲרֵ-כֵן יוּכְלוּ לְמַכּוֹר אֶת זֶה, וַיְהִיָּה שְׂוָה פִּי כְּמָה, אֲקַנְהָ שְׂמַסְרֵת אֶת הַמְּכַתָּב כְּלָלִי לְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּאֲשֵׁדוּד, אֲבָל יוֹתֵר טוֹב הוּא לְעוֹרֵר תַּכְף-וּמִיד.

אודות "פעלת הצדיק", אֲשֶׁלַח לָךְ אֶת הַהֲגָהוֹת וְהַהוֹסְפוֹת בְּעוֹד
כַּמָּה יָמִים.

רק חזק ואמץ להדפיס את שו"ת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל" חלק ו', שְׁזָה
עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְעוֹשֶׂה רֶשֶׁם גָּדוֹל בְּעוֹלָם בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים.

תכתב לי מה שָׁלוֹם ... גֵּרוֹ יָאִיר, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לּוֹ
רְפוּאָה שְׁלֵמָה. רְאֵה לְהוֹדִיעַ אִם תִּקְמַתְקַתֵּם אֶת קִנְטָרִס "סְלִיחָה
וּמְחִילָה", כִּי הוּא קִנְטָרִס נִפְלָא.

הַמַּחֲכָה לְתִשׁוּבָה בְּעֵנִין פְּרָסוּם הַדִּירוֹת...

י"ט קצד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיֵּצֵא, ז' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד מְאֹד בְּמִדַּת הַשְּׂמֻחָה, וְתִדַּע אֲשֶׁר
בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרִי
אָדָם שְׂזוּכָה לְהַחְזִיק מֵעֲמֹד, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יִשְׁבֵּר אוֹתוֹ, כִּי
בְּאֻמַּת כָּל הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל הוּא לְמוּד עֲמֹק עֲמֹק מִי יִמְצְאוּנוּ,
אִיךָ שְׂזוּכִים לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, וְעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד
מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחִזִּיק מֵעֲמֹד,
וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְעַקֵּר הַעֲצָה לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם
בְּשָׁלוֹם הוּא עַל-יְדֵי שְׁנֵי הַגְּדָרִים: שְׂמֻחָה מִצַּד אֶחָד, וְתַפְלָה
וְהַתְּבוּדוֹת מִצַּד שְׁנֵי, הֵינּוּ מִצַּד אֶחָד צְרִיכִים לְשֻׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל
נַעַם חֻלְקָנוּ, שְׂזוּכִינוּ לְהַבְרָאוֹת מְזֻרָע יִשְׂרָאֵל, וְלַחֲפֵשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא
בְּעֲצֻמָּנוּ אֶת הַנְּקֻדוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת שְׁיֵשׁ בָּנוּ, וּמִצַּד שְׁנֵי עֲלִינוּ לְשַׁפֵּךְ
שִׂיחַ וְתַפְלָה, שְׂיַחּוּס וּיְרַחֵם עֲלֵינוּ, שְׂנֻזְכָּה לְהַחְזִיק מֵעֲמֹד, וְשְׂנֻזְכָּה
לְהִיּוֹת שְׂמֻחִים וְעֲלִיזִים, וְשִׁלָּא נִפְלַ בְּפִחַ יְקוּשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם הַמְּלֵא
סִכְנוֹת גְּדוּלוֹת, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשְׂמַח בְּכָל יוֹם, וּמְתַבּוּדָד עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַזְכֶּה לְתָרִם הַרְבֵּה לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, עַל-יְדֵי שְׂתַצְטַרֵּף אֶל הַלְמוּד בְּ"לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן", שְׁלוֹמֵדִים אַחַר תְּפִלַּת הַיְתִיקָן, וְתַחֲדַשׁ חֲדוּשֵׁים אֲמִתִּיִּים לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אֶת הַשּׁוֹמְעִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ז' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲזִיחַ.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, אֲנִי מִבֵּין הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב אֶת כָּל הַבְּעִיּוֹת וְהַהֲתַלְבְּטוּת שֶׁיֵּשׁ לָךְ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עָלִי לֵאמֹר לָךְ, שְׁבֻזָּה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁפָּרִים וְגַלְמִים, וְצָרִיכִים לְדוֹן אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי לְכַף זְכוּת, וְכַפֵּי שְׂזוּכִים לְדוֹן אֶת הַשָּׁנִי לְכַף זְכוּת, כֵּן מְצָלִיחִים בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי עַל כָּלֵם עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר, וְצָרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְכַף זְכוּת, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהַחֲזִיק מֵעֲמֵד. וּבְפָרֵט שְׂרַבְנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן פ'), שְׂתַכְלִית הַשְּׁלוֹם הִיא כְּשֶׁשָּׁנִי הַפְּכִים מִשְׁתּוּיִם, לֹא שֶׁשָּׁנִי אֲנָשִׁים מִחֲזִיקִים בְּאוֹתָהּ שְׁטָה, זֶה לֹא נִקְרָא שְׁלוֹם, שְׁלוֹם הוּא דִיקָא כְּשֶׁשָּׁנִי הַפְּכִים מִחֲזִיקִים בְּיַחַד, וְכְשֶׁזּוּכִים לְהַחֲזִיק מֵעֲמֵד בְּשָׁנֵי הַפְּכִים, זֶה עֵקֶר הַהַצְלָחָה — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהַשְׁלִים וְכוּ', וְאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, כִּי חָבֵל מְאֹד שְׂתַעֲזְבִי אֶת הַחַנוּף, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְתִבְשְׂרֵי לִי הַרְבֵּה בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ז' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מִצְטָעֵר עַל מָה שֶׁקָּרָה, וְאִינִי מִבִּין מָה וְלָמָּה, וּמֵאֵד רְצִינִי שֶׁתְּכַתְּבֵי לִי דו"ח, וּכְדַאי לְלַכֵּת אִתָּהּ בְּיַד רַבָּה וְכו' וְכו'.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי מִי שֶׁעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר, עֲלִיו לְהִתְאַזֵּר וְלִהְיוֹת מוֹכֵן לְקַבֵּל חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים, כִּי כָּךְ הוֹלֵכֶת עֲבוּדָה צְבוּרִית, כִּי מִן הַשָּׁמַיִם מְנַסִּים אֶת הָאָדָם אִם כּוֹנֵנֵתוֹ בְּאֵמֶת, אוֹ, חֲסִי-וְשָׁלוֹם, הוּא רוֹצֵה אֵיזָה שְׂכָר בְּזֵה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן עוֹבֵר עֲלָיו מָה שֶׁעוֹבֵר, וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁנִּכְנָס בְּעֲבוּדָה צְבוּרִית, עֲלָיו לְדַעַת, שֶׁיִּסְבֵּל חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים, וְיִחְשְׁדוּ בּוֹ וְכו' וְכו', וּמִי שֶׁכּוֹנֵנֵתוֹ בְּאֵמֶת לְעֵבֵד לְשֵׁם שָׁמַיִם, הוּא אֵינוֹ צָרִיךְ לְהִסְתַּפֵּל בְּכָלֵל עַל הָעֲלִבוֹנוֹת וְהַחֲרוּפִין וְגִדּוּפִין שֶׁהֵם מְנַת חֶלְקוֹ, וְזֶה עֹבֵר עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל שֶׁרַק נִכְנָס בְּעֲבוּדַת הַכָּלֵל לְשֵׁם שָׁמַיִם, שֶׁסֶבֶל צְרוּת יְגוֹן וְאֲנָחָה. וְזֶה הִיָּה הַסִּימָן הָאֵמֶתִי לְמִי שֶׁסֶבֶל עֲלִבוֹנוֹת עַל לֹא דְבָר, סִימָן שֶׁהִיָּה עֶסְקוֹ שֶׁעֶסְק בְּעֲבוּדַת הַכָּלֵל לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְעַל-כֵּן רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּיָתֶר שְׁאֵת וּבְיָתֶר עַז וְשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יִשְׁבֵּר אוֹתָךְ כָּלֵל.

אוֹדוֹת הַתְּשׁוּבוֹת הָאֲחֵרוֹנִים שֶׁל מְכוֹנֵת צְלוּם, בּוֹדַאי הַכֹּל יִסְתַּדֵּר, פְּשׁוּט עֲכָשׁוֹ נִכְנָסֵתִי בְּמִינוֹס בְּבִנְךָ, אֲבָל הַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְכֵן אוֹדוֹת הַמְּשֻׁכּוֹרוֹת לְמִוְרוֹת, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, אֶת רְאֵי רַק לְהִלְחִיץ אֶת ... וְתִקְבְּעֵי פְּגִישָׁה יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה וְכו' וְכו', וְכֵן הִיָּה טוֹב שֶׁיִּהְיֶה לָךְ אֵיזָה קֶשֶׁר עִם ... בְּטִבְרִיָּה, וְתִגִּידוּ לוֹ מְפָרְשׁוֹת מָה הִיָּה לְבִסּוּף... עִם כָּל זֹאת עֵינֵינוּ תְּלוּיּוֹת רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא לִיְדֵי מִתְּנַת בְּשׁוֹר וְדָם, שֶׁמִּתְּנַתֶּם מִעֲטָה וְחִרְפָתֶם מְרַבָּה וְכו' וְכו'.

רְאֵי לְשַׁלַּח דְּו"ח מֵה קָרָה בְּעֵינַי הַמְּסִירוֹת וְכו', וּבְעֵינַי מִשְׁרַד הַבְּרִיאוֹת וְכו', אִם הֵם עוֹשִׂים בְּעִוֹת. אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה וְנִעְבֵּר גַּם עַל זֶה, הָעֵקֶר לֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, וּבַפְּרָט אֶת, שְׁנִכְנִסְתָּ בְּעֵבִי הַקּוֹרֶה וְכו' וְכו', וְאֵת עוֹסְקֵת בְּעֵסֶק הַרְבִּים, אֶסוּר לָךְ לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וְכו' וְכו', הָעֵקֶר לְלַכֵּת עִם חֻכְמָה בְּיַד רַכָּה וּבְמַלִּים יְפוֹת, אֲשֶׁר זֶה יִשְׁבֵּר כָּל הַחֹמוֹת, כִּי כִּשְׂהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי נֵעַם יְכוּלִים לְכַבֵּשׁ אֶת הַכֹּל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַחֲוֶס וַיִּרְחַם עָלַיִנוּ, שְׂיִהְיֶה לָנוּ כְּבָר אֶת הַמְּקוֹם שְׁלָנוּ, וְלֹא נִצְטַרֵּךְ לְטוֹבוֹת שֶׁל בְּשׂוֹר וְדָם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ח' כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי נִפְשֵׁי קְשׁוּרָה בְּנִפְשֶׁךָ מְאֹד מְאֹד, וְזֶה לִי שְׁלֵשִׁים וְשֶׁבַע שָׁנִים, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂזַכִּיתִי לְהַתְנוּדַע וְלִהְתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וּבְמִשְׁפָּךְ כָּל הַשָּׁנִים לֹא מְצֵאתִי אֲבָרְךָ כָּל-כֶּף מִיָּחָד, שְׂיִשׁ לוֹ הַשְּׂגָה וּמַח גְּדוּל לְדַבֵּר רַבְּנוּ ו"ל, כִּי אֶתָּה מִבֵּין תַּכְּף-וּמִיָּד עַל הַמְּקוֹם כָּל מָה שְׂאֲנִי אוֹמֵר וּמְדַבֵּר מְדַבֵּר רַבְּנוּ ו"ל, וְדַבֵּר זֶה אֲנִי אוֹהֵב מְאֹד, כִּי בְּאַמַּת כְּשִׂזְכִּיתִי לְהַתְקַרֵּב, וְלִהְתְנוּדַע אֶל רַבְּנוּ ו"ל, הִיָּה בְּעֵקֶר רַק עַל-יְדֵי הַסְּפָרִים, שְׂתִּהְלֶה לְאֵל, לֹא הַפְּרָתִי אֶת אֶף אֶחָד, רַק הַתְּמַדָּתִי וְשִׂקְדָּתִי בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל יָמִים וְשָׁנִים

בְּהַתְמָדָה יוֹצֵאת מִן הַכָּלָל, וְעַל-כֵּן נִדְבַקְתִּי רַק אֶל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְכָל הַתְקַרְבוּתִי הִיא רַק אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ, שְׁפָנִיו, שְׁכָלוֹ וְחַכְמָתוֹ שֶׁם הוּא בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב); וְעַל-כֵּן מֵרַב שְׁקִידָה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, לֹא יָכַלְתִּי לְסַבֵּל בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן אֶחָד שְׁקָרָא אֶת עֶצְמוֹ עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא יָדַע בֵּין יְמִינוֹ וּשְׂמָאלוֹ וְכוּ', וְלָכֵן עָלִי לְגַלוֹת לָךְ, שְׁעַקֵּר הַהַתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל הִיא רַק כְּפִי הַשְׁקִידָה שְׁשׁוֹקֵד עַל דְּלִתוֹת סִפְרָיו הַקְדוּשִׁים, שְׁבֻזָּה הוּא מְשִׁיג אֶת פְּנָיו וְאֶת שְׁכָלוֹ וְאֶת חַכְמָתוֹ, כִּי פָנָי הַצַּדִּיק גְּנוּזִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קעג), וְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל הוּא גְלוֹי אֱלֻקוֹת נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִכְנִיס בְּסִפְרוֹ הַקְדוּשׁ אֶת כָּל חַכְמַת הַקְּבֵלָה מֵהַמְקַבְּלִים הָרֵאשׁוֹנִים עַד הָאֲרִיז"ל, וְכֵן סִפְרֵי הַזִּהָר וְהַתְקוּנִים, וְהַכַּל הַלְבִּישׁ בְּצוּרָה וּבְחֻכְמָה כְּזוֹ, שְׁגַם פְּשׁוּטֵי עֲרֻף וְיִקְטָנִים כְּמוֹנוֹ, תַּהֲיֶה לָהֶם הַשְׁגָּה בְּרוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְעַל-כֵּן כָּל מִי שְׁשׁוֹקֵד עַל דְּלִתֵי סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת לְעֶצְמוֹ דֶּרֶךְ בְּכָל סִפְרֵי קְבֵלָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֶּה גְלוּיִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד מְאֹד, וְכָל מִי שְׁמַתְמִיד יוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, מוֹצֵא בְּכָל פַּעַם טַעַם חֲדָשׁ וְגְלוּיִים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁיַחְזִיק בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַד שְׁיֵהִיו שְׁגוּרִים עַל פִּיו מִמֶּשׁ.

בְּעֵנִין הָרֵאש־בֵּית שְׁכַתְבָּתָּ, מְבַאֵר בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז, שְׁיֵהִי הַצַּדִּיק בְּעֶצְמוֹ, שֶׁהוּא בְּעַל-הַבֵּית שֶׁל הָעוֹלָם, הֵינּוּ שְׁמִשְׁרָה שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, וְנַעֲשֶׂה כָּל הָעוֹלָם הַזֶּה כְּרֵשׁוֹת הַיְחִיד, כְּרֵשׁוֹת יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם כְּמוֹ בֵּית, וּבֻזָּה תְלוּזָה כָּל הַגְּאֻלָּה, כִּי עַל הַגְּלוּת נֶאֱמַר (אִיכָּה ד, א): "תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה אֲבָנֵי קֹדֶשׁ בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת, בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים הַמְּסֻלָּאִים בְּפֹז" וְכוּ', דִּהְיִנוּ יִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים מְתַגְלָגְלִים, חֲסִי-וְשָׁלוֹם, בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת, כִּי נִסְתַּלַּק וְנִתְעַלַּם הָרֵאש־בֵּית, דִּהְיִנוּ הַצַּדִּיק הָאֱמֵתִי, וְנִתְגַּבֵּר, חֲסִי-וְשָׁלוֹם, הַהֶפֶךְ, מְפָרְסָמִים שֶׁל שְׁקֵר וְכָל מִינֵי טְמָאוֹת וְזַהְמוֹת, שֶׁהֵם כָּלֵל הַכְּפִירוֹת וְהָאִפִּיקוֹרְסוֹת, הַשְּׂרוּיִים בְּעוֹלָם, כִּי בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן סַבֵּב הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּךְ, שְׁיֵהִי יֵשׁ וְאִין, הֵינּוּ מַצִּד אֶחָד יִכִּירוּ וְיִדְעוּ אֱמֶתֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁזֶה זוֹכִים דִּיקָא כְּשֶׁמְקַרְבִּים

אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא רֹאשׁ-בֵּית, שֶׁהוּא מְגִבִּיהַ וּמַעֲלֶה אֶת רֹאשׁ כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ כְּלִי לְקַבֵּל אֶת הַשְּׂכִינָה, וְלַהֲפֹךְ, חֲסוּשׁוֹלוֹם, הַהֲפוּךְ לְגַמְרִי, כִּי בַשְּׂבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן פָּרֶסֶם כָּל מִינֵי שְׂקָרָנִים וְצָבוּעִים, כְּדֵי שְׂיִנְתְּקוּ אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, עַד שְׂיִשְׁכַּחוּ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּחַשְׁבוּ כְּאִלוֹ הַכֹּל טָבַע וּמִזֵּל, וְעַל זֶה אָנוּ צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם בְּעֵת חֲצוֹת, שְׁנִזְכֶּה שְׂיִתְגַּלֶּה הַיְפִי וְהַפֶּאֶר שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שְׂעַל-יְדֵי שְׂזוּכִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְבָּרְרִים אֲצִלוֹ הָאֲרָבָעָה יְסוּדוֹת, עַד שְׂמֵאִירוֹת אֲצִלוֹ הָאֲרָבַע אוֹתִיּוֹת הַנִּי"ה בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרֵךְ שְׂמוֹ, כִּי מְרַב גְּלוֹי אֹר, שֶׁהַצַּדִּיק מְגַלֶּה אֶת אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְתָּחוֹת הָעֵינַיִם, וְרוֹאִים רַק אִמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן הָרֹאשׁ-בֵּית הוּא רַבְּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ, עִם כָּל זֹאת מְבַאֵר בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (שְׁלוּחֵי, הַלְכָה ה'), שֶׁהַצַּדִּיק אֵינוֹ נִסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם, אֲלֵא עַד שְׂמִמְשִׁיךְ תְּלַמִּידִים, וְאִלוֹ תְּלַמִּידִים עוֹשִׂים תְּלַמִּידִים אַחֲרָיִם, וְכֵן מִדּוֹר דּוֹר, וּבְכָל דּוֹר נִמְצָא בֵּין תְּלַמִּידִים אֶחָד מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ לְגַלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת תּוֹרַת רַבּוֹ בְּעוֹלָם, שְׂאִז גַּם הוּא נִכְלָל בְּרֹאשׁ בֵּית הַזֶּה.

אודות למוד זכות על רשעים, שמוּבא בכמה מקומות בדברי רבנו ז"ל, וְלַהֲפֹךְ בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת יֵשׁ סְתִירָה וְכוּ', צָרִיכִים לְדַעַת דָּבָר זֶה, שְׂכָל בַּר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה מִי שְׂיִהְיֶה, כָּל זְמַן שְׂשֵׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו, צָרִיכִים לְדוֹנוֹ לְכַף זְכוּת, וְלַהֲשַׁתְּדֵל בְּכָל מִינֵי אַפְנָיִם שְׂבָעוֹלָם לְקַרְבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַנִּקְדָּה טוֹבָה שְׂיֵשׁ בוֹ, זוֹ נַשְׁמָתוֹ, שֶׁהִיא נִכְלָלֶת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְזֶה אִי-אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אַפֵּן שְׂבָעוֹלָם לְעַקֵּר, כִּי זוֹ מְצִיאֹת אֲשֶׁר כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא חֵלֶק אֱלוֹהַּ מִמַּעַל מִמַּשׁ, אִךְ מִחֲמַת רַב הָעוֹנוֹת וְהַחֲטָאִים, נַעֲלָם וְנִסְתָּר וְנִתְפַּסֶּה הַנִּקְדָּה טוֹבָה שְׂיֵשׁ בוֹ, שֶׁהִיא נִקְדַּת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים תָּמִיד לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצָּא אֶת נִקְדַּת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת שְׂיֵשׁ בְּכָל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה מַעֲלִים אוֹתוֹ מֵרַע אֶל טוֹב מִתַּחַת הַמָּקוֹם וּלְמַעַלָּה מִהַמָּקוֹם (לִקוּטֵי-מוֹתְרֵי, חֵלֶק א', סִימָן רפב), אֲבָל כָּל עֲנִיָּן שֶׁל לְמוֹד זְכוּת, אֵינוֹ אוֹמֵר שְׂצָרִיכִים לְלַמֵּד זְכוּת עַל מַעֲשָׂיו

הַרְעִים, חֲסִי־וְשָׁלוֹם, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, כִּי מֵה שְׁעוֹשִׁים נִגַּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְנִגְדוֹ יִתְבַּרֵּךְ, זֶהוּ רַע גָּמוּר, וְעַל זֶה אֵין מֵה לְלַמֵּד זְכוּת, רַע נִשְׁאָר רַע, אֲלֵא עַל בַּר יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְדוֹנוֹ לְכַף זְכוּת, לִידַע אֶת הַמַּעֲמָד וּמַצָּב שְׁלוֹ — לְמֵה וּבְשִׁבִיל מֵה הִגִּיעַ לְמָקוֹם שֶׁהִגִּיעַ וְכוּ', וּמִי שֶׁיִּכּוֹל לִירֹד אֶל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל אֶל מְקוֹמוֹ וְאֶל מַצְבּוֹ, הוּא דִּיקָא יְכוֹל לַעֲשׂוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה (לְקוּי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמָּן א'), וְהוּא יְכוֹל לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, שְׁיַחֲוֶס וּיִרְחַם עָלָיו, שְׁיִזְכֶּה לְצֵאת מִהַחֲשֵׁף שְׁנִפְּל לְשֵׁם. וְעַל-כֵּן כָּל הָעוֹנֵן שֶׁל לַמּוֹד זְכוּת הוּא לַמּוֹד עֵמֶק עֵמֶק מִי יִמְצָאֵנוּ, וּבְצוּרָה וּבְאִפְּן כְּזֶה יְכוֹלִים לְקָרֵב וּלְהַחֲזִיר בְּתִשׁוּבָה אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמִמִּילָא כְּבָר לֹא סוֹתְרִים דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל זֶה אֶת זֶה, שְׁבִמְקוֹם אֶחָד כְּתוּב שְׁצְרִיכִים לְדוֹן אֶת הַרְשָׁעִים לְכַף זְכוּת, וּבְמָקוֹם אֶחָד כְּתוּב שְׁצְרִיכִים לְהִזְהַר וּלְהִשְׁמַר מֵהֶם, וְלֹא לְהַתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם וְכוּ' וְכוּ', וְהַפְּרוּשׁ הוּא כַּנ"ל, שְׁבַעֲצָם נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הוּא חֶלֶק אֱלוֹהִים מִמַּעַל מִמַּשׁ, וְצְרִיכִים רַק לְגַלוֹת וּלְהַסִּיר אֶת הַכְּסוּיִים וְהַסְּתָרוֹת שְׁמִסְתִּירִים אֶת נִשְׁמָתוֹ, וְאִז יִרְאוּ אֶת הַיְיָלוֹם שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ, לֹא-כֵן אֶת מַעֲשֵׂיו הַרְעִים שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, עַל זֶה אֵין שׁוֹם לַמּוֹד זְכוּת, וּמִזֶּה צְרִיכִים לְהַתְרַחֵק, כְּדֵי שְׁלֹא יִלְמְדוּ מִמֶּנּוּ כָּלֵל, חֲסִי־וְשָׁלוֹם, וּכְשִׁיּוֹדְעִים יִדְעֶה זֶה, אִז יְכוֹלִים לְקָרֵב אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל אֲלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי דְבַר רַבֵּנוּ ז"ל הוּא דְּבִקוֹת עֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לְהַכְנִיס בְּעֲצָמוֹ אֶמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַד שְׁיִזְכֶּה לְהַכְּלִל בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא לְגַמְרִי, שְׁתַּהֲיֶה אֲצִלוֹ תוֹרַת הַשֵּׁם וּתְפַלַּת הַשֵּׁם מִמַּשׁ (לְקוּי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן כב'), שְׁבַעַת לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבַעַת הַתְּפִלָּה שְׁמִתְפַּלֵּל אֲלָיו יִתְבַּרֵּךְ, יִהְיֶה כָּל-כָּף נְכַלֵּל בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַד שְׁיִגִּיעַ אֶל מְדַרְגָּה כְּזוֹ לְחִשָּׁב: מִי מִתְפַּלֵּל? אֲנִי מִתְפַּלֵּל! וּמִינֵן שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא מִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם וְכוּ', מִי לוֹמֵד תּוֹרָה? אֲנִי לוֹמֵד תּוֹרָה! מִינֵן שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא לוֹמֵד תּוֹרָה וְכוּ', וְדו"ק.

לְלַכֵּת קְרוּעַ וּבְלוּי וּמִשְׁנֵה וְכוּ', וּלְהַתְנַהֵג עֲצָמוֹ כְּשׁוֹטָה וְכוּ',

זו דמיון ש'מדביק היצור הרע אל איש פֿשר, ובפֿרט לבעל תְּשׁוּבָה, כי אָדָם שְׁחָטָא פֿל זְמִינ, וְעֵבֶר עֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת, כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית דִּין, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, חֲלוּל שְׁבֵת וְאֲכִילַת טְרֵפוֹת וּנְבִלוֹת, וְכָל מִינֵי עֲרִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, וּמָה גַם שְׁפָל הוֹרְתוֹ וְלָדְתוֹ לֹא הָיוּ בְקִדְשָׁה כָּלֵל, אֲלֵא שְׁנוּלָד בֶּן הַנְּדָה, רַחֲמָנָא לְצֻלָן וְכוּ', בּוּדְאֵי אָדָם כֹּזֵה שֵׁישׁ לוֹ עֶבֶר מְלַכְלָךְ כֹּזֵה וְכוּ', כְּשֵׁרוּצָה לְחֹזֵר בְּתְשׁוּבָה, מְתַאֲחִזוֹת בּוֹ הַקְּלָפוֹת, וְצָרִיף לְקַחַת זְמַיִם וְשָׁנִים שֵׁיזְכָּה לְזַכֵּךְ וּלְטַהֵר אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל אֵלוֹ הַקְּלָפוֹת וְהַמְשַׁחֲתִימִים שְׁפָרָא בַּעֲוֹנוֹתָיו, וְעַל-כֵּן לֹא בַּחֲנָם כְּשֵׁאָדָם שְׁבָא מְרַקַע וְעֵבֶר כֹּזֵה, שְׁתַּכְּף-וּמְיָד כְּשֵׁרַק רוּצָה לְחֹזֵר בְּתְשׁוּבָה, מְתַאֲחִזִים בּוֹ פֿל מִינֵי קְלָפוֹת שְׁפָרָא בַּעֲוֹנוֹתָיו הַמְרַבִּים, וּמְשַׁגְעִים אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי דְמִיּוֹנוֹת, עַד שְׁנִדְמָה לוֹ שְׁצָרִיף לְלַכַּת כְּףֵי קְרוּעַ וּבְלוּי וְלַהֲתַנְהֵג עֲצָמוֹ כְּשׁוֹטָה, וְיִהְיֶה נִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ יֵשׁ בְּזֵה עֲבוּדָה גְדוּלָה מְאֹד, וְכֵאלוֹ שֶׁהוּא כְּבֹר תּוֹפֵס מְלֵאכִים וְכוּ', וְהוּא שׁוֹכַח שְׁעַדִּין הַדְּרָךְ מִמֶּנּוּ וְהֵלְאָה וְכוּ', וְצָרִיכִים עוֹד הַרְבֵּה הַרְבֵּה יְגִיעוֹת וּטְרַחְחוֹת לְזַכֵּךְ אֶת עֲצָמוֹ מֵהַבְּגָדִים צוּאִים שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם עַל-יַדֵי עוֹנוֹתָיו הַמְרַבִּים (לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יד), וְעַל-כֵּן אַל תַּחְלֵשׁ דַּעְתָּךְ מִמָּה שְׁאַתָּה רוֹאֶה אַנְשִׁים קוֹרְאִים אֶת עֲצָמָם בְּעַלֵי תְשׁוּבָה, וּמִכָּל שְׁכֵן שְׁמֵתִפְאָרִים שֶׁהֵם מְקַרְבִים כְּבֹר אֶל רַבְּנוֹ וְכוּ', וּמְתַנְהֵגִים עֲצָמָם בְּאִפְסָן מְשֻׁנָּה וְכוּ', עֲלִיף לְדַעַת שֶׁהַכֵּל דְמִיּוֹן, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוֹ וְכוּ' (לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה), שֶׁהַיִּצוֹר הָרַע נִקְרָא הַיּוֹם מִדְמָה, כִּי צָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְהוֹרִיד מֵעֲצָמוֹ פֿל מִינֵי דְמִיּוֹנוֹת שְׁנִדְבָקוּ בְּאָדָם, כִּי הַכֹּחַ הַמְדְמָה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְלָכֵן אַל תַּחְלֵשׁ דַּעְתָּךְ כָּלֵל, כִּי זֶה גַם-כֵּן אֶחָד מֵהַנְּסִיּוֹנוֹת שֵׁישׁ לְכָל מִי שְׁרוּצָה לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ וְכוּ', וְרוֹאֶה הַנְּהַגוֹת אַנְשִׁים כְּאֵלוֹ נִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ זֶה דְבַר רַבְּנוֹ וְכוּ'... וְכֵאלוֹ כְּףֵי צִנּוּה רַבְּנוֹ וְכוּ' לְהַתְּלַבֵּשׁ וְלַהֲתַנְהֵג... וְעַל-כֵּן מִתְרַחֵק, וְזֶה בְּרוּר; כִּי מִי שְׁלוּמֵד סִפְרֵי רַבְּנוֹ וְכוּ' וּבְקִי בָהֶם, הוּא לֹא יִמְצָא בְּשׁוּם מְקוֹם הַנְּהַגוֹת כְּאֵלוֹ, וְעַל-כֵּן אֵין עֲלִיף לְהַסְתַּכֵּל עַל דְּבָרִים כְּאֵלוֹ כָּלֵל, וּמָה לָךְ וְלָהֶם?! אַתָּה רֹאֶה לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמְךָ בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ וְכוּ', וְתַחֲזוֹר בְּזֵה פְעָמִים אֵין מְסַפֵּר, עַד שֵׁיְהִיוּ שְׁגוּרִים עַל פִּיךָ, שְׁתַּבִּיֵן כָּל רִמּוֹז בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ וְכוּ', כִּי יֵשׁ אֲלֵפִים וְרַבְּבוֹת עֲנִינִים בְּתוֹךְ סִפְרֵי רַבְּנוֹ וְכוּ', שְׁאִי-אֶפְשֵׁר

לתפס את זה, אלא על-ידי הרמזים שיש בים החכמה, כי יש ענינים שקשה וכבד להסביר את זה בפה, וצריכים להבין רק את הרמז, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז').

מה טוב ומה נעים, אם היית בא להכנס לגור ביבנאל, והיית ראש הכולל אצלנו ללמד עם האברכים בכל יום שעור בחמש ורש"י, שעור במשניות, שעור בגמרא, שעור בשלחן ערוך, ושעור בספרי רבנו ז"ל, כי תהלה לאל, יש לך את הכלים לזה, וזה היה טוב מאד לך בעצמך, כי אינו דומה מי שלומד בעצמו למי שלומד עם אחרים, כי כשלומדים עם תלמידים, ממילא נתחדדים המחין, וזוכים להבין יותר ויותר, כי מהמקיפים נעשה פנימיים וכו', וכן תהיה טובה לאברכים, כי בדרך כלל הם לא למדו בשיבות בצעירותם, ועל-כן כל דבר קשה להם וכו', ולכן במשך הזמן נרדם ומתקרה ונחלש החשק והרצון של הלמוד, לא-כן כשיש ראש כולל, ראש ישיבה שלומד עמם, ומכניס בהם בכל פעם חיות חדשה, בזה נתעוררים בכל יום מחדש, ועל-כן היא זכות הרבים גדולה מאד מאד, ובפרט שתהלה לאל, הישוב שלנו נתרבה, כי בכל פעם נכנסות משפחות חדשות, ולכן תקח את זה בחשבון, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך, ויצליח את דרכך תמיד.

נא ונא ראה להתמיד הרבה בשיחה בינו לבין קונו אליו ותברך, כי כל דבור ודבור שמדברים אליו ותברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל, ואשרי מי שעוסק מדי יום ביומו בשיחה בינו לבין קונו, שמוריד מעצמו את ההצלמות והפסויים והסתרות, וזוכה שמתגלה אליו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא ותברך שמו.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני, כי נפשי קשורה בנפשך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט קצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ח' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלִי שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְעַקֵּר שְׂמֵחָתִי הוּא שְׂצִיפָת אֹתִי, וְקִבְּעַתָּ
שַׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, תִּכְתֵּב-וּמְיָד אַחֵר תְּפַלֵּת הַנּוֹתִיקִין, כֵּן רָאָה
לְהַמְשִׁיךְ בְּשַׁעוֹר הַזֶּה, וְאִדְרָבָה שְׁכָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יֹאמֵר קָטַע
אֶחָד, וַיִּחַדֵּשׁ עָלָיו אֵינָה חֲדוּשׁ, וְדַבֵּר זֶה יֵאָחַד וַיִּקְשֶׁר אֶת כָּל אֶחָד
וְאֶחָד, כִּי אֶצֶּל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה מֵה שְׂאִין בְּחִבְרוֹ
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד); וְצָרִיכִים לְקַבֵּל אֶת נִקְדַּת כָּל אֶחָד
וְאֶחָד, וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּמְצָא לְעֶצְמְךָ אֵינָה חֵבֵר טוֹב מֵאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, לְלַמֵּד עִמּוֹ דָּף גְּמָרָא וְסִימָן שְׁלַחַן עָרוּף בְּכָל יוֹם, וְזֶה יִהְיֶה
טוֹב לָךְ מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵינּוּ דוֹמָה הַלּוּמֵד עִם חִבְרוֹתָא מְשֻׁלּוּמֵד
בְּעֶצְמוֹ, מְלַבֵּד הַשַּׁעוֹרִים כְּסִדְרָן שְׂצָרִיכִים לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם לְבַד
מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, הַלְכָה וְאַגְדָּה, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר בְּכָל
יוֹם עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, בְּכָל
פַּעַם תְּדַבֵּר עִם אַחֵר מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְכָלֵל זֶה תִּכְנִים בְּעֶצְמְךָ, שְׂמִי
שְׂמִקְרָב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, בְּאַמֶּת לֹא שִׁיף שְׂאִין לוֹ עִם מִי לְדַבֵּר וְכוּ',
וְלֹא שִׁיף שְׁהַמְקוֹם לֹא טוֹב בְּעֵדוֹ וְכוּ', כִּי מִי שְׁזוֹכָה לְדַעַת מִרְבְּנוּ
ז"ל, וְשׁוֹקֵד מְאֹד עַל דְּלִתּוֹת סְפָרִיו, הוּא צָרִיף לַעֲשׂוֹת לְעֶצְמוֹ אֲוִירָה
כְּזוֹ, שְׂתַמִּיד יִמְצָא שָׁם אֶת רַבְּנוּ ז"ל, הֵינּוּ בְּזֶה שְׂיִדְבֵר עִם כָּל
מִיִּדְעִיו וְשִׁכְנָיו מִרְבְּנוּ ז"ל, אֲזִי הַמְקוֹם הַהוּא שְׁהוּא נִמְצָא שָׁם,
יִתְהַפֵּף לְמְקוֹם קְדוּשׁ, לְמְקוֹם שְׂרַבְנוּ ז"ל שְׂרוּי שָׁם, וְאֲזוֹ כָּבֵר לֹא
שִׁיף לֹאמֵר שְׁהַמְקוֹם הַזֶּה לֹא טוֹב בְּעֵדוֹ, כִּי כָּל הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ
ז"ל, הוּא לְקִשֶׁר רוּחָנִיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד, וְכִדְרָךְ גַּר, שְׂאֵינּוּ דוֹלֵק
רַק כְּשִׁישׁ פְּתִילָה וְשִׁמּוֹן, שְׁהֵם גּוּף וּנְשָׁמָה, וְכִשְׁהֵם מְסֻדְרִים הֵיטֵב
הַפְּתִילָה וְהַשִּׁמּוֹן, אֲזוֹ דוֹלֵקֶת וּמְאִירָה מְאֹד מְאֹד, הַשִּׁמּוֹן אֵינּוּ שׁוֹטֵף

את הפתילה, והפתילה אינה שורפת את השמן, אלא שניהם משמשים זה את זה, כמזכרן גוף האדם, שמח מחשבתו הוא הפתילה (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), שהיא נשמתו הנאחזת בתוף הגוף, וצריכים שניהם יחד, וזה סוד השירה, כשאדם זוכה לחבר רוחניות וגשמיות גם יחד, אז הוא זוכה לשמע איך שכל הבריאה כלה אומרת שירות ותשבחות להקדוש-ברוך-הוא, כמובא בספורי מעשיות (מעשה יא) 'מהבן מלך ובן שפחה שנתחלפו, ששמעו קול החיות שכלם שואגים והומים בקולות משנים, שכל החיות והעופות כלם נתנו בקולם, האריה היה שואג, והלביא הומה בקול אחר, והעופות מצפצפים ומקשקשים בקולם, וכן כלם הומים בקולות, ובתחלה נודעו מאד, ולא הטו אונם אל הקול מחמת הפחד, אחר-כך הטו אונם, ושמעו שהוא קול נגינה וזמרה נפלאה ונוראה מאד, והטו אונם יותר, ושמעו שהוא קול זמרה ונגינה נפלא מאד מאד, שהוא תענוג נפלא ועצום מאד לשמע זאת, כל התענוגים של העולם, כלם כאין ואינם נחשבים ובטלים לגמרי נגד התענוג הנפלא הזה של הנגינה הזאת, עין שם; שכל זה הוא סוד שירת הבריאה ששרה אליו יתברך, ועל-כן מי שיש לו חוש רוחני, יש לו חוש בנגינה לחבר שירים וכו' וכו', לכן אל תהיה בטלן, רק ראה להוציא מכח אל הפעל את נקדתך, ושלא תתפעל משום ברחה שבעולם, ותדע, אם נכנסת לגור כאן ביבנאל, פה רואים בחוש את שירת הטבע, איך שהכל גלוי אין סוף ברוך הוא, כי הנוף והיפי מקסים מאד, ובודאי המקום יתהפך במשך הזמן להיות "עיר ברסלב" במלא מובן המלה, ההרים הם כל-כך טובים להתבודדות, כשאדם נכנס ביניהם, שוכח לגמרי איפה הוא, ועל-כן לא בחנם שהסמ"ך-מ"ם אורב כל-כך עלינו, עם כל זאת כבר אמר רבנו ז"ל: "נצחתי ואנצח", שמדתו מדת נצח, אם רק מתאזרים בחזק ובעקשנות מצליחים.

לכן ראה לחזק ולאמץ את אנשי שלומנו היקרים בכל מיני אפנים שבעולם, ותדבר בכל יום עם אחד או עם שנים מאנשי שלומנו בתמימות ובכשיטות דבורי אמונה והשגחה פרטית, ואל

תִּכְנָסוּ בְּכּוּחַיִם, כִּי הָעֲנִיּוֹת מַעֲבֵרֶת עַל דַּעְתּוֹ וְעַל דַּעַת קוֹנּוֹ (ערויבין מא.), וְלָמָּה צְרִיכִים לְדַבֵּר מִפְּרֹט וְכוּ', צְרִיכִים לְדַבֵּר רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, אַזִּי מִמִּילָא יִתְבַטְּלוּ כָּל הַדִּינִים, וַיִּמְשָׁךְ עָלָיו חֹסֶד וְרַחֲמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט קצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ח' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אִיךָ שְׁלֵאט לֵאט אֶת מְרַגְלָה אֶת עֲצֻמְךָ לְהִתְאַקְלֵם בִּיבְנָאֵל, אֲשֶׁר בְּאַמֶּת מִי שֶׁרַק מְסִתְפֵּל וּמִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב בְּהַנּוֹף הַמְקֻסִּים, הוּא יָכוֹל לְרְאוֹת גְּלוּי אֱלֻקוֹת עֵינַי בְּעֵינַי, כִּי לֹא רוֹאִים סְבִיב רַק אֶת הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב בְּאוֹר אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַמְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ בּוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים, וְהוּא צְרִיךְ לְנִצֵּל אֶת כַּחוֹתָיו, כִּי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ שְׁלִיחוֹת מִיַּחְדָּת בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי אַחֲרֵת לֹא הָיָה נִבְרָא, וְאִם נִבְרָא, בּוֹדָאֵי מְטָלֶת עָלָיו שְׁלִיחוֹת מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַקֵּר הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל הִיא לְגַלוּת וּלְפִרְסָם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא צְנוּר לְהוֹצִיא מִכַּח אֵל הַפְּעַל דְּרָכּוֹ גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן רְאִי לְדַבֵּר עִם נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ מְעֻזּוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת, וְתַתְּחִילִי לְדַבֵּר עִם אִשָּׁה אַחַת, וְתַתִּידְדִּי עִמָּה, וְאַחֲרֵכָּךְ עִם עוֹד אִשָּׁה, וְאִם אֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת שְׁעוֹר פַּעַם בְּשָׁבוּעַ, אוֹ בְּבֵיתְךָ אוֹ בְּבֵית אַחֵר אוֹ אֶפְלוֹ בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, כִּי כְּדָאֵי לַעֲשׂוֹת חוּג לְנָשִׁים פַּעַם בְּשָׁבוּעַ, וּלְדַבֵּר מְעֻזּוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵן עִמָּךְ עִמָּךְ מִי יִמְצְאוּנוּ, וְאֵל תַּחְלֵשׁ דַּעְתְּךָ כָּלֵל מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, אֶת צְרִיכָה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ

להיות משפיעה ולא משפעת, ודיקא על-ידי-זוה תצליחי בחייה, כי בדרך כלל בעיה נהנה רק בשרוצים לקבל וכו' כבוד או כסף או תשומת-לב וכו' וכו', ואם לא מקבלים מה שרוצים, מזה נעשים בעייתים, לא-כן מי שאינו רוצה להיות מקבל כלל, ואינו רוצה להיות משפע, אלא משפיע ונותן, הוא אף פעם לא יפגס בבעיות, אדרבה, הוא יכול להציל המון נפשות, ואת הלמוד הזה קבלנו מרבנו ז"ל — להיות משפיע ולא משפע, נותן ולא מקבל, אשרי מי שזוכה לזה, ואז טוב לו בזה ובבא כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט ר.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויצא, י' כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה ל... גרו יאיר.

אקנה שקבלת את הפקס והבנת מה להדפיס, הינו השיחות מ"שיחות-הר"ן", אני מקנה שהספר יצא בהדור ובליפי, כי עצם הספר הוא חדוש נפלא, אוצר פלי חמדה, כי כל קנטרס מחיה נפשות ממש, ומכל שפן "אוצר הקנטרסים", זה משהו נפלא עד מאד.

ובאמת אין מלים להסביר לך את מעלת ההדפסה שאתה עוסק להדפיס ספרינו, כי אני קורא בכל יום עשרות מכתבים בלי שום גזמא מבני-אדם שבורים ורצוצים, שעובר עליהם מה שעובר, והספרים החדשים מחיים ומחזקים אותם, יש תחת ידי בחדרי פמה שקים עם פמה אלפי מכתבים, ובכל יום ויום אני פותח פמה עשרות, ועונה למי שרק בא תחת ידי, ואני שומע צעקת בני ישראל, שעובר עליהם מה שעובר והספרים מחיים אותם, ועל-פן ראוי לכם לשמח מאד מאד על נעם חלקכם, אשר אתם עדין עוסקים בעבודה הקדושה הזו, כי אני יודע כפי גדל הענין, הסמ"ד-מ"ם מנסה לשבר את האדם מאד מאד, כי פמה הדפיסו ספרינו, ולבסוף נתקרו

ונתרחקו, ואצלי אין זה פלא כלל, כי אני יודע מרחוק מה שפועלים ועושים בעולם הספרים החדשים, ממש מחיים מתים, באשר גלוי וידוע לפניו יתברך, ועל-כן ראוי לכם לשמח מאד על נעם חלקכם, אשר בנחל שם גורלכם, ואתם עדין מתעסקים בקדשים בהדפסת הספרים הקדושים.

נא ונא לשמח מאד על נעם חלקכם, על אשר בנחל שם גורלכם.

אם אפשר לכתב לי אם שלחת "אור יבנאל", ואם לא, ראה לשלח לי מה שיותר מהר.

ראה להתמיד בלמוד "עין יעקב" ובלמוד "משניות", ואז טוב לך כל הימים.

המחכה לתשובה...

י"ט רא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויצא, י' פסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל היקר לי מאד ...
נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ואם אתה נכנס אל עבודתך, ראה לדבר שם רק דבורי אמונה והשגחה פרטית עם כל מי שרק תבוא בקשר, תדבר אתו מהקדוש-ברוך-הוא, ותחזקו ותאמצו, כי זה דבר מאד מאד הכרחי, כי בעוונותינו הרבים, עובר עכשו על נשמות ישראל מה שעובר, כל מיני מרירות ויסורים והרפתקאות, ועל-כן אשרי ואשרי מי שמנצל את כחותיו, ומדבר הרבה דבורי אמונה והשגחה פרטית,

שְׁבֻזָּה בְּעֶצְמוֹ הוּא עוֹזֵר הֵן לְאַחֲרִים וְהֵן לְעֶצְמוֹ, כִּי בְּזֶה שְׁמַדְבֵּר עִם אַחֲרִים, יְכוּל לְהִגְבִּיהֶם וְלְהַרְיָמָם אֶל הַקִּדְשָׁה, וְכֵן בְּאוֹתָהּ הַזְדַּמְנוֹת לְהִגְבִּיָּהּ וְלְהַרְיָאָה אֶת עֶצְמוֹ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹסֵק בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת — לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

כְּמוֹ-כֵן קַח אֶתְךָ חֲבִילָה קִנְטְרִיסִים, וְתַפְיץ אוֹתָם בֵּין יְדֵיֶיךָ, וְתִהְיֶה מְמוֹזְפֵי הַרְבִּים, אֲשֶׁר כָּל הַמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים אֵין חָטָא בָּא עַל יְדוֹ (אֲבוֹת ה, יח), וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְעֲשׂוֹת לְמַעַן זְכוֹת הַרְבִּים, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְר וַיֵּצֵא, י' כֶּסֶל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיִעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה — מְלֻזְכוֹת אֶת עִם יִשְׂרָאֵל בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וְזֶה תִקּוֹן גְּדוֹל לְפָגַם-הַבְּרִית, כִּי כִּנְגַד זֶה שְׁהִשְׁחִית אֶת זְרַעוֹ עַל הָאָרֶץ, וּפְזַר נְצוּצוֹת הַקְדוּשִׁים וְכוּ' וְכוּ', רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן וְכוּ' וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהַפְיץ אֶת אוֹר רַבְּנוֹ ז"ל בְּעוֹלָם, וְלֹא לְהַתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עֶצְמָךְ בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עַז בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת, וְאִז טוֹב לְךָ לְנַצַּח.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד לֹאמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּת, אֲשֶׁר הוּא תִקּוֹן גְּמוּר לְפָגַם הַבְּרִית, וְכֵן רְאֵה לְהַתְבּוּדָד עֶצְמָךְ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ,

אֲשֶׁר י"ט רג — י"ט רד בַּנְחָל רסט

וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שְׂכָבֶר תִּזְכֶּה לְמִצְאָת בַּת זִוְגָךָ, וְאִז טוֹב לְךָ
כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, י' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד רְצִיטִי לְדַעַת אֵיךְ אַתֶּם מְסַתְּדֵרִים, וְאֵיךְ הַסְתַּדֵּר הָעֲנִיָּן
שֶׁל הַגָּדֵר בִּינֵיהֶם לְבֵין הַשָּׁכֵן, אֲקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתִּהְיֶה
הַפְרָדָה מְחֻלָּטָה, וְתִהְיֶה לְךָ הַפְרָטִיּוֹת שְׁלֵף.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת
וְאֶת הַמַּחֲזִין, וְתִהְיֶי שִׁמְחָה וְעֲלִיזָה עַל הַחֲסֵד חֲנֹם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזֻכִית לְבַעַל טוֹב כְּזֶה, וּלְבֵן נַחֲמָד, וְגַם לְדִירָה
יָפָה, מִמֶּשׁ נְסִים וְנִפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִסְתַּכְּלִי
אֲחוֹרֵנִית, וְתִרְאִי אֶת גִּדְלֵי הַחֲסֵדִים וְהַרְחֲמִים גְּמוּרִים שְׂכָבֶר עָשָׂה
עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁיִהְיֶה לְכֶם רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

רְאֵי לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, י' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוּן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְגַדְל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ אֵין
לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְיֵשׁ סִפּוּר בֵּין
אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים שֶׁפַּעַם רָאָה מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אֶת תַּלְמִידוֹ ר' עוֹזֵר
שֶׁהוּא נִמְצָא בְּמִצָּב שֶׁל הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד, אֲךָ הָיָה עֲצוּב, עָנָה
וְאָמַר לוֹ, תִּדְעַ שֶׁדָּבַר רַבְּנוּ ז"ל הֶעֱקָר הוּא שְׂמֵחָה, וּבַהֲתְעוֹרְרוֹת
גַּם-כֵּן, כִּי הֶעֱקָר הוּא שְׂמֵחָה, אֲךָ צְרִיכִים גַּם הַתְּעוֹרְרוֹת, וְלֹא כְּמוֹ
שְׂנוּהֵג בֵּין אֵלוֹ הַרוֹצִים לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה, שֵׁישׁ לָהֶם רַק
הַתְּעוֹרְרוֹת אָבֵל חֲסֵרָה לָהֶם שְׂמֵחַת הַחַיִּים, וּבִאֲמַת מִי שֶׁמְרַגֵּל אֶת
עֲצָמוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת לְהִתְבּוֹדֵד אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְהֶעֱקָר הוּא
מִבְּקֵשׁ עַל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא זוֹכֵה שֶׁנִּתְרַחֵב לוֹ מִחוּ
וְדַעְתּוֹ, וְזוֹכֵה לְהַגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת הַשְּׂמֵחָה, וּכְשִׁזּוֹכֵה לְשִׂמְחָה, כְּבָר
זוֹכֵה לְהַפֵּל, כִּי בִּאֲמַת רַבְּנוּ ז"ל מֵבִיא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
נב), שֶׁצְרִיכִים לְהַתִּיגֵעַ יָמִים וְשָׁנִים עַד שֶׁשׁוֹבְרִים מִדָּה אַחַת,
וְאַחֲרֵי-כֵן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ עַל מִדָּה שְׁנִיָּה, וְאַחֲרֵי-כֵן עַל מִדָּה שְׁלִישִׁית,
וְלֹאט לֹאט לְעַבֵּד עַל עֲצָמוֹ יָמִים וְשָׁנִים עַד שֶׁיִּתְקַן אֶת כָּל מַדּוּתָיו,
וּכְשִׁשׁוֹבֵר אֶת כָּל מַדּוּתָיו הַרְעוֹת, אֲזִי עַדִּין נִשְׁאַרְתָּ אֲצִלּוֹ הַיְשׁוּת
וְהַגְּאוּהָ, וְגַם אֶת זֶה צְרִיכִים לְשַׁבֵּר וְכוּ'. וְאָמְרוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ
הַיְקָרִים, אִם-כֵּן הָאֵיךְ גִּדַע אֵיזוֹ מִדָּה עָלִינוּ לְהַגִּיעַ קֵדָם, כִּי הָרִי
אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְתַקֵּן אֶת כָּל הַמַּדּוּת שֶׁלָּנוּ, וְאָמְרוּ, שֶׁהַמַּדָּה הַרְאֵשׁוֹנָה
שֶׁצְרִיכִים לְתַקֵּן הִיא מִדַּת הַשְּׂמֵחָה, לְהִיּוֹת כָּל-כֵּף בְּשִׂמְחָה, שֶׁשׁוּם
דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, וּבְכֹרַע שֵׁישׁ אֲצִלּוֹ מִדַּת
הַשְּׂמֵחָה, אֲזִי שׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם כְּבָר לֹא יְכוּל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, כִּי הֶעֱקָר
הוּא שְׂמֵחָה. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְעַבֵּד מְאֹד מְאֹד עַל הַשְּׂמֵחָה.

וְזָכַר אֶת כָּל הַנְּסִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזִכִּיתָ
לְמִצָּא אִשָּׁה טוֹבָה וְאִשָּׁה נְאֻה בְּמַעֲשֵׂיהָ וְכוּ' וְכוּ', וּבְזֶה תִּתֵּן תּוֹדָה
וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְכֹרַט הַנְּסִים שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם, שְׂזִכִּיתֶם
לְבֵן נֶחֱמֵד וְגַם לְדִירָה מְשָׁל עֲצָמְכֶם, שֶׁאַתֶּם לֹא צְרִיכִים לְגוֹר כְּבָר
בְּשִׁכִּירוֹת וּבְשִׁכְנוֹת אֲצִל אַחֲרִים. לְזֹאת אַתָּה צְרִיךְ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד

מאד להיות בשמחה, והשמחה תרחיב לך את המחין, ותזכה להתחבר עם אנשי שלומנו, אשר זה דבר גדול מאד מאד להיות ביחד עם אנשי שלומנו, ותקח לעצמך אחד מאנשי שלומנו לחברותא, ותלמד עמו בכל יום דף גמרא חק ולא יעבר, כי דף גמרא הוא טהרת הנפש, ועל-כן מה טוב ומה נעים, אם תקבע לעצמך חבר מבין אנשי שלומנו ללמד עמו בחברותא דף גמרא בכל יום, אשר האמירה בעלמא גם-כן טוב מאד, מכל שכן פשולומדים גם עם רש"י להבין מה שלומדים — אין למעלה מזה, וזה צריך להיות בחברותא מלבד השעורים: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר ותקונים, שיהיה לך סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, פדאי שיהיה גם חבר ללמד עמו דף גמרא אחד, ומה גם שתזכו ללמד ביחד גם ספרי רבנו ז"ל, ותחזקו איש את רעהו, וזה דבר גדול מאד מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי וממש תחיני.

י"ט רה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויצא, י' בסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להניח תפלין, כי כל המניח תפלין — זוכה לחיים (מנחות מד.), ותזהר מאד מאד להניח בכל יום תפלין כשרות, ועל-ידי-זה תהיה לך הצלחה בחיך.

אודות וכו', אל תלחץ עליה, אלא לך בעדינות, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרככם, וצריכים הרבה סבלנות. ואודות הצרות

שְׁעוֹכְרוֹת בְּבֵית, טוֹב מְאֹד שְׂיבְדִקוּ אֶת מְזוֹזוֹת בֵּיתֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת,
וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אִיזוֹ דָּלֶת מְזוֹזָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִתְפַּלֵּל וּמִבְקֵשׁ בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דַרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, י' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נִרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַחֲדוּשׁ שֶׁחֲדַשְׁתָּ, וּמְאֹד מְאֹד יָפָה
הַחֲדוּשׁ, הַפְּלֵא וְפָלֵא, יַעֲזֹר לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּמִיד תִּתְחַדֵּשׁ
חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְרַבְּנֵנוּ וְ"ל אָמַר, אֲשֶׁר חֲדוּשֵׁי תוֹרָה הֵם תְּקוּן הַבְּרִית,
וַיְמִי שֶׁקִּלְקַל בְּבְרִיתוֹ, וְחָשַׁב מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים, אֲזַי
תְּקוּנוֹ שֶׁיִּתְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַכְנִיס אֶת עֲצֻמְךָ
בְּחֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְתִתְחַדֵּשׁ בְּכֹל פְּעַם חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ בְּכֹל
הַמּוֹבְנִים.

רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל
לְשׁוֹבֵר אוֹתָךְ, יִהְיֶה אִיךָ שֶׁיִּהְיֶה וְיִהְיֶה מֵה שֶׁיִּהְיֶה, וְהַעֲקָר הוּא עַל-יְדֵי
אָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לְהֵאֱמִין בְּאִמְתּוּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא
מַחֲיֶה וּמְתַהַוֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר,
הֵם עֲצָם עֲצָמֵיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְכֹל שֶׁהָאָדָם מְכַנִּים אֶת
עֲצָמוֹ בְּזָה, כֵּן יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכּוֹ, וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַכְנִיס אֶת עֲצֻמְךָ
בְּאָמוּנָה, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא אַל תִּהְיֶה בִּרְרוֹן, אֲלֵא אֶת הַשְּׂדוּף הָרֵאשׁוֹן שֶׁיַּצִּיעוּ לְךָ
— תִּתְחַתֵּן לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְזֶה יוֹעִיל לְךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי רַבְּנֵנוּ וְ"ל רָצָה
הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן שֶׁיִּתְחַתְּנוּ, וְעַל-כֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּעִבּוּדָה

הקדושה הזו של תפלה והתבודדות, לבקש ממנו יתברך, כי מה שתפלה פועלת — שום דבר שבעולם לא יוכל לפעל, ועל-כן בזה שתבקש ממנו יתברך שדוך, בודאי תזכה למצא את השדוך מה שיותר מהר, ומה טוב ומה נעים, אם תאמר את התפלות המובאות בספר הנפלא "מציאת-הזווג", וכן מה טוב ומה נעים, אם תזכה להדפיס את הקנטרס הנפלא הזה, אשר הציל כבר המון בני הנעורים.

וטוב לך להתקשר עם ... גרו יאיר, ולהדפיס אצלו על-כל-פנים אלה קנטרסים "מציאת הזווג", ולרשם את שמך, ובזכות זה תזכה למצא את בת זוגך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלתו שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בחיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויצא, "כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר ... גרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך מאוד מאוד להיות בשמחה, כי השמחה היא היסוד בדעת רבנו ז"ל, וכל מי שהוא שמח, יותר, נתרחב לו מחו ונדעתו יותר ויותר, כי העקר מה שהורס את האדם הוא העצבות, שמושכת את האדם לעצלות, ועל-כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות קדם בשמחה, כי הדבר הראשון שאדם צריך בזה העולם הוא שמחה, לשמח מאוד מאוד, שזכה להבאות מזרע ישראל ולא עשני גוי, אשר השמחה הזו עולה על כל השמחות, ובזכות השמחה הזו ימחל לך הקדוש-ברוך-הוא על כל חטאיך ויעוונותיך.

אודות הַנְּדָר שְׁנֵדֶרֶת, מה טוב ומה נָּעִים אם תִּלְךָ לְבֵית-הַכְּנֶסֶת
הַזֶּה, וּתְשַׁלֵּם אֶת הַסְּכּוּם שְׁנֵדֶרֶת, כִּי עוֹן נְדָרִים חֲמוּר מְאֹד מְאֹד,
אֲבָל יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת זֶה, שְׁמַשְׁלֵמִים אֶת הַנְּדָר.

אודות מַחְלָקֶת שֵׁשׁ בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל הַיְרֵאִים וְהַכְּשָׁרִים, צְרִיכִים
לְבָרַח מִזֶּה מְאֹד מְאֹד וְלֹא לְהִתְעַרֵּב, כִּי כָּלֵם קְדוּשִׁים, וְאֵין לָנוּ
לְהִתְעַרֵּב כָּלֵל בַּמַּחְלָקֶת שֶׁהִיְתָה בֵּין הַגֵּר"א וּבֵין שֵׁיטַת הַבַּעַל-שֵׁם-
טוֹב, דְּבָרִים אֵלוֹ הֵם לֹא בְּשִׁבְלֵנוּ, הֵם רַק לְנִסּוֹת אוֹתָנוּ, כִּי שְׁנִיָּהֶם
הֵיוּ צְדִיקִים קְדוּשִׁים מְאֹד מְאֹד, וְכֵן הִלְאָה, אֲסוּר לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים
וּמַחְלָקֶת בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, וְזֶה בַּעֲצָמוֹ חֵלֶק מִהַגְּלוּת שְׁלָנוּ, שֶׁלֹּא
יְכוּלִים לְהִתְאַחַד יַחַד, אֲלֵא יֵשׁ כָּל מִינֵי דַעוֹת, וְזֶה מֵה שְׁמַרְחִיק
יְהוּדֵי אַחַד מִהַשְּׁנַיִם, וְעַל-יְדֵי-זֶה סוֹבְלִים מֵה שְׁסוֹבְלִים, וְלִכֵּן לֹא
כְּדַאי לְהִתְעַרֵּב בְּשׁוּם מַחְלָקֶת, רַק לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָם בְּאַמוּנַת חֻכְמִים,
לִידַע שֶׁכָּלֵם טוֹבִים וְכָלֵם כְּשָׁרִים וְכָלֵם נְאִים וְיָפִים, וּבְכָלֵל צְרִיכִים
לְבָרַח מִמַּחְלָקֶת כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ, כִּי זֶה לֹא מְבִיא אֶל שׁוּם דְּבָר,
רַק הוֹרֵס אֶת הַעֲצָבִים.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תַּמְצָא מְרֻגָּע
לְנַפְשֶׁךָ, הֵן שְׁתַּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאֵין
לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁר הַעֲצָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל הַכֹּל, וּבִפְרָט לָךְ,
שְׁאִתָּה עֲדִין רֵוָק, וְגַר אֲצֵל הַהוֹרִים, אִתָּה כְּבָר צְרִיף לְהִתְחִיל לְצִיאַת
מֵעֲצָמְךָ, כִּי לְפַעְמִים הָאָדָם מֵרַב גְּאוּתוֹ, מִסְתַּכֵּל עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלֹא,
וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא אֵינוֹ יְכוּל לְמַצָּא שְׁדוּף, כִּי עוֹשֶׂה לַעֲצָמוֹ חֻשְׁבוֹן:
אֲנִי כָּל-כֶּף מִצְּלַח, עַד שְׁאֵין עוֹד מִתְאַיְמָה בְּשִׁבְלֵי וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל
עַל-יְדֵי שֶׁהָאָדָם מִתְבוֹדֵד עֲצָמוֹ עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפָּרַת
גְּאוּתוֹ וְהִישׁוּת שְׁלוֹ, עַד שֶׁכָּא וְנַעֲשֶׂה כְּלֹא מִמֶּשׁ, וְלִכֵּן רְאֵה לְהִרְבּוֹת
בַּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שְׁתִּלַּךְ בְּמָקוֹם פְּנוּי שְׁאֵין
שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְשֵׁם תְּפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבַבְךָ אֵלָיו
יִתְבַּרֵּךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ יִתְבַּרֵּךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִהְיֶה חֲזוֹק בְּזֶה
מְאֹד מְאֹד, כִּי זֶה בַּעֲצָמוֹ בּוֹנֵה אֶת הָאֱמוּנָה, כִּי אֵי-אֶפְשֶׁר לְדַבֵּר עִמוֹ
יִתְבַּרֵּךְ, אֲלֵא כְּשִׁזּוֹכִים לְאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, שְׁאֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵּךְ

כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלֹהֵינוּ שֶׁל עוֹלָם, וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁיִּכְנַס
בְּךָ בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, כִּי בָּזֶה שֶׁתִּסְפָּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת כָּל אֲשֶׁר
עִם לְבָבְךָ, זֶה יִכְנֶה אֶצְלֶךָ אֶת הַבְּטַחֲוֹן הָעֲצָמִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ
דְּרָכְךָ.

אודות אַמִּירַת עֲשָׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְהִלִּים בְּכָל יוֹם, אֵין לְמַעַלָּה מְזֶה
בְּתַקוּן הַבְּרִית, וּבִפְרָט מִי שֶׁפָּגַם בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁרִי לוֹ
כְּשִׂיאֵמֶר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְהִלִּים.

אודות לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל כַּהֵן, תִּדַּע שֶׁתַּקְּנוּ תַקְוֹן גָּדוֹל,
וְעָשׂוּ שֶׁם עֲלֵיהָ מִיְחַדָּת עִם מְדַרְגּוֹת, שְׂרׁוּאִים מִשֶׁם אֶת צִיּוֹן רַבְּנוּ
ז"ל, וְהַפְּהִינִים עוֹמְדִים שֶׁם, וְעַל-כֵּן אֵין מַה לְחַשֵּׁשׁ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ אֵיִר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב

מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנַת חַכְמִים בְּרַבְּנוּ ז"ל, וְתִשְׁתַּדֵּל
לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם קִצַּת "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם. וְעַל
כָּלֵם — רְאֵה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ, כִּי אֶצְלוֹ
יִתְבָּרַךְ חֲשׂוּבָה מֵאֵד תְּפִלָּה, כְּשֶׁאָדָם בָּא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְתַפְּלֵל
וְשׁוֹפֵךְ אֶת לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֵינוֹ זוֹ מִשֶׁם עַד שְׁנוּשָׁע, וּמַה
שֶׁמִּתְעַכְּבֵת הַיְשׁוּעָה, זֶה נֶעְלָם וְנִסְתָּר מֵאַתָּנוּ, כִּי מַה שֶׁאֲנַחְנוּ צָרִיכִים

לַעֲשׂוֹת, הוּא רַק לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה שֶׁל תְּפִלָּה, וְאִזּוּ נִצְלִיחַ
אֶת דְּרָכֵינוּ תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶיךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְסוּף
כָּל סוּף תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים
שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה תִּפְתַּח לְךָ אֶת כָּל פִּתְחֵי
הַיְשׁוּעָה וְהַהֲצִלָּה, כִּי מִי שֶׁשִּׂמַּח תָּמִיד — הוּא מִצְלִיחַ תָּמִיד
(סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצִּלָּה, סִימָן א').

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדָּךְ שֶׁתִּצְלִיחַ דְּרָכֶיךָ.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצִּלָּה מִן הַשָּׂמִים...

י"ט רט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! כּוֹאֵב לִי מְאֹד מְאֹד לְרְאוֹת אִיךָ
שְׂאֵתָה כָּל-כָּף מִצְטַעֵר, וְאֵתָה נוֹפֵל לְמָקוֹם שְׂאֵתָה נוֹפֵל וְכוּ', וְכוּ',
וְאֵתָה מְלֵא קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ' וְכוּ', עַד שְׂאֵתָה מִמֶּשׁ
מִשְׁתַּגַּע מְרַב צְרוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאֵתָה דוֹחֵק אֶת הַשְּׂעָה וְכוּ' וְכוּ'. הֵן
אֵמֶת שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁכָּבֶר מִזְמַן הַגִּיעָה הַשְּׂעָה לְהִתְחַתֵּן וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל
עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה, וְאִי שְׁלִפִי דַעְתָּךְ כָּבֶר
מִזְמַן הַיְתָה הַשְּׂעָה לְהִתְחַתֵּן, אֲבָל מָה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת? לֹא יְכוּלִים
לְדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה, וְלֹא יְכוּלִים לְקַפֵּץ אֶל הַשָּׂמִים וְכוּ' וְכוּ', צְרִיכִים
לְחִכּוֹת הַרְבֵּה, וּבְעֵת שְׁצְרִיכִים לְחִכּוֹת, צְרִיכִים הַרְבֵּה הַתְחַזְּקוֹת
לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיַּחֲוֶם יְרַחֵם עָלֶיךָ, אֲבָל אֲסוּר לְדַבֵּר

כְּלָפִי מַעֲלָה, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ אָב הַרְחֻמָּן, וְאִף שְׁאַנְחֵנוּ לֹא מְבִינִים הַרְבֵּה, מִכָּל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן צְרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְחַלֵּק עַל הַצְדִּיקִים, וְלֹא לְשָׂאֵל קִשְׁיוֹת — לָמָּה זֶה אֲדַמּוּ"ר וְכו' וְכו' וְכַדּוּמָה, כִּי כָּל אֵלוֹ שְׁמֹדְבָרִים, הֵם בְּוֹדָאֵי פְּגוּמִים, וּבְוֹדָאֵי יֵשׁ לָהֶם בְּעֵינָה עִם הַקִּשְׁיוֹת שְׁלָהֶם, אָבֵל זֶה הַבְּעֵינָה שְׁלָהֶם, וְלֹא צְרִיכִים לְתַרְץ אֶת כָּל אֶחָד, הָעֵקֶר רַק לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, וְזֶה מֵה שְׁקִבְלָנוּ מֵרַבְּנוּ ז"ל — לְהַתְּחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְעַל קֶטֶב זֶה הוֹלֵךְ כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת כָּל הַשְּׁבוּרִים, לְגַלוֹת לָהֶם אֹר וְחַיּוֹת וְתַקְוָה, אֲנִי מִבֵּין הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב אֶת בְּעֵינֶיךָ, שְׂאֵתָה רוֹצֵה כְּבָר לְהַתְּחַתֵּן, וְשְׂאֵתָה רוֹצֵה כְּבָר לְרֵאוֹת יִשׁוּעָה, אָבֵל לַפְּעַמִּים מֵתְעַפְּכֵת הַיִּשׁוּעָה, וּבְעֵצַת הַזֹּאת צְרִיכִים לְחַפּוֹת וּלְחַפּוֹת וּלְחַפּוֹת וְכו' וְכו' וְכו', וְאֲסוּר לְדַבֵּר כְּלָפִי מַעֲלָה, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה רַק גּוֹרֵם יוֹתֵר מְרִירוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְמִסֵּר אֶת עֲצָמְךָ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, וְלִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, וְלַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת לְזוּלָתֶךָ, וְאֵל תִּלָּךְ עִם מַחְשְׁבוֹת שֶׁל רֵצַח לְרֵצַח אֶת מִיִּשְׁהוּ, יוֹתֵר טוֹב שְׂתַכְנִיֵּם אֶת עֲצָמְךָ לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם. וְאִם הַסֵּמ"ךְ-מ"ם כְּבָר עָשָׂה עִמָּךְ מֵה שְׁעָשָׂה, וּמַעֲנָה אוֹתָךְ בְּעֵנוּיִים כְּאֵלוֹ, עַד שְׂאֵתָה אוֹמֵר שְׂאֵתָה חֵי חַיִּים יוֹתֵר גְּרוּעִים מְאִיּוֹב וְכו' וְכו', אִם בֵּן עֲלִיךָ לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ, וְלַהַפִּיץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְרַג אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַנוֹקֵם בְּךָ, וּמַעֲקֵם אֶת לַבָּךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהֵיוֹת רְגִיל לֹמֵר הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת, כִּי הָאֲמִירָה בְּעֵלְמָא בְּמִשְׁנוֹת מְטַהֲרַת וּמְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַתְּמִיד בְּלַמּוּד מְשֻׁנוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְנִשְׁמָה נִקְיָה.

אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם קִשְׁיוֹת וּסְפִקוֹת עָלֶי, כִּי בְּמִילָא לֹא יִתְרַץ לָךְ שׁוּם תְּרוּץ, לְכֵן לָמָּה אֵתָה צְרִיךְ לְהַכְנִיֵם אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי בְּקִשְׁיוֹת עָלֶי, כִּי כֹף צְרִיךְ לְהֵיוֹת, וְאִיךָ אֵתָה יְכוּל לְהַבִּין תְּרוּץ אוֹ אַחֲרִים יְבִינּוּ תְרוּץ, בְּשָׂעָה שֶׁהֵם פְּגוּמִים. לֹא כְּדָאֵי לְגַמְרֵי לְשָׂאֵל קִשְׁיוֹת, וּבְוֹדָאֵי מִי שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲמוּנַת

חֲכָמִים, לֹא קָשָׁה לּוֹ שׁוּם קְשִׁיָּה, וּמִי שֶׁאֵין לוֹ אַמוּנָה, לֹא יִתְרַץ לוֹ שׁוּם תְּרוּץ, וְעַל-כֵּן רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִרְגֵּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּתְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׂבַעוּלָם, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

תֵּאֱמִין לִי, שֶׁאֲנִי מִרְגִּישׁ אֶת כְּאֲבָךְ מְאֹד מְאֹד, אָבֵל יֵשׁ עֲנִינִים שְׂצָרִיכִים לְדַעַת, שֶׁאֵין יוֹדְעִים כָּלֵל, וְאֶסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה. צָרִיכִים רַק סְבָלָנוּת, וְהִיטִי מִיַּעַץ לָךְ, שֶׁתַּעֲשֶׂה לְעֲצָמָךְ קִבִּיעוֹת בְּלִמּוּד סֵפֶר הַנִּפְלֵא "אֶרֶךְ אֲפִים", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגְזֵעַ לְנַפְשָׁךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת וַיִּשְׁלַח, י"א כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבָךְ.

רְאִי לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אִיזוֹ דֵּלֶת מְזוּזָה, וּבִפְרָט בַּחֲדָר שְׁלֶךְ.

אֶסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעוּלָם, זֶה דְּבַר מְאֹד מְצוּי כְּשִׁפּוּרְצִים לְאִיזָה בֵּית, שֶׁאִז נִשְׁאָר זְמַן רַב פְּחַד, אָבֵל זֶה שׁוּם דְּבַר, זֶהוּ רַק דְּמִיּוֹן, כִּי זֶה דְּבַר טְבָעִי שֶׁאַחַר פְּרִיצָה נִשְׁאָר פְּחַד, וְטוֹב מְאֹד שֶׁתֵּאֱמָרִי בַּחֲדָר שְׁלֶךְ בְּכָל יוֹם כִּמָּה מְזַמְרִי תְהִלִּים, עַד שֶׁתִּזְכְּרִי לְסִים אֶת כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּבְטַל כָּל הַפְּחַד מִהַחֲדָר שְׁלֶךְ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שֶׁאֲנִי

אֲשֶׁר י"ט ריא — י"ט רבי בַּנְחַל רַעַט

מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שְׁתַּצְלִיחֵי בַחֲזִינְךָ, וּתְבַשְׂרֵי לִי בְשׂוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ריא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה. אַךְ עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֲסוּר
לְהִשָּׂאֵר עִם הַצָּרָה, כִּי סוּף פֶּל סוּף אֶת צָרִיכָה לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים,
וְעַל-כֵּן תִּתְחַזְּקֵי בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַנְדִיעַ,
שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ אֵב הַרְחֻמָּן, וְצוּפָה וּמְבִיט עַל בְּרִיּוֹתָיו, וּמֵה שְׁנַעֲשֶׂה,
זֶה אֵין לְשׁוֹם בְּרִיָּה הַשְּׂגָה, וּבּוֹדָאי הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן צְדָקָה, וְאַנְחָנוּ
צָרִיכִים אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכֹל עֵת וּבְכֹל רֵגַע מִמֶּשׁ, וְלִכֵּן רָאִי
לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִיּוֹנֵי אֶפְנֵיִם שְׁבַעוּלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר,
שְׂיִהְיֶה לְךָ בְּטַחוֹן עֲצָמֵי לֹא לְפַחַד מֵאַף אֶחָד, וְשִׁתְּהִיָּה לְךָ סִבְלָנוֹת
לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׁאָנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ וּבְעֵד הַיְלָדִים, שְׂיַצְלִיחוּ בַחַיִּים, וְעוֹד תִּרְאֵי
הַרְבֵּה שְׁמֻחוֹת אֲצִלָּם, וְגַם אֶת לִבְךָ הַשְּׂבוּר יִרְפָּא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רבי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נְרוֹ זָאִיר.

לִנְכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּרְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה. וְעַקֵּר הַשְּׂמִיחָה — שְׂזֻכִית לְהִתְוַדַּע מִרְבֵּנוּ ז"ל, וּמָה הֵיִינוּ
עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ ז"ל. הָאֵם גַּם אֲנַחְנוּ הֵיִינוּ רְצִים אַחַר הַהֶבֶל וְרִיק
וְכוֹ' וְכוֹ', לְחַפּוֹת בַּתּוֹר כַּמָּה שְׁעוֹת לְקַבֵּל חֲתִיכַת טְשׁוּלָנֵט וְכוֹ' וְכוֹ',
וְעַל-כֵּן רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֲלָקְנוּ, אֲשֶׁר בַּנְּחָל שָׁם
חֲלָקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אֲמַת כְּזָה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזָה,
טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מִחִיָּה
וּמִהוּיָה וּמִקִּיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חִי, מְדַבֵּר, הֵם
עֲצָם עֲצֻמִּיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ בְּרָא אֶת עוֹלָמוֹ
בְּצוּרָה כְּזוֹ, שִׁירָאוּ מִצַּד אֶחָד אֹר גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, וּמִצַּד שְׁנֵי חֲשָׁף
גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, וְזֶה עַקֵּר הַבְּחִירָה — לְבַחֵר בְּאוֹר אוֹ לְבַחֵר
בַּחֲשָׁף, וּמִי שֶׁאֵינוּ זוֹכֶה, אֲזִי רֵץ אַחַר הַחֲשָׁף, וְהַחֲשָׁף נִדְמָה לוֹ
לְאוֹר, וּמִי שֶׁזוֹכֶה תִּכְףּ-וּמִיד הוּא רוֹאֵה אֶת הָאוֹר, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ
לְבַחֵר תְּמִיד אַחַר הָאוֹר, וְעַקֵּר הָאוֹר הוּא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ,
כִּי בְּאֲמַת כָּל הַיְשׁוּעָה שֶׁל הָאָדָם תְּלוּיָה רַק בִּיַּדִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְהַכֵּל מָה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם הוּא רַק סְבוּבִים מְלַמְעֵלָה, שְׂמִסְבָּבִים
עִמּוֹ סְבוּבִים כְּאֵלוֹ שִׁיחֲזוֹר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לֹא לְהִיּוֹת
בְּטָלָן, רַק תִּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בִּיַּדִּיךָ, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, שְׁזָה יְכַנִּים בְּךָ בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, כִּי בְּזָה שֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וּמִסְפֵּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, בְּזָה נִכְנָס בּוֹ בְּטַחֲוֹן
עֲצָמִי, וְעַל-יַדִּי-זָה יִזְכֶּה לְהַצְלִיחַ בְּחַיָּיו.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שֶׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ כְּכֹר בְּחַיִּיךָ, וְתִבְשֹׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת
מְשִׁמְחוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לֹוֹמֵר בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים
מִשְׁנִיּוֹת, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּם שֶׁשָּׂה סְדָרֵי מִשְׁנָה תַתְּחִיל עוֹד פְּעַם, וְכָף
תַתְּנֶהג כָּל יְמֵי חַיִּיךָ, כִּי אֵין מְלוּיִן לוֹ לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא
אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבְד

(אבות ו, י), ועל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה מְשָׁנִיּוֹת, כִּי הַלְמוּד מְשָׁנָה פּוֹתַח אֶת הַלֵּב לְהִבִּין וּלְהִשְׁכִּיל בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הַלְמוּד מְשָׁנִיּוֹת מְזַכֵּךְ וּמְטַהֵר אֶת הַנְּשָׁמָה מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה שְׁנֹדֵבְקוֹ בָּהּ, עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו הַרְבִּים. וְעַל-כֵּן מִי שְׁזוּכָה לְהִתְמַיֵּד בְּלְמוּד מְשָׁנִיּוֹת, זוֹכָה שְׁיִפְתַּח לְבָבוֹ לְכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ריג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְבִדָּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה, כִּי כָּל הַפְּתוּחִים בָּאִים לְהֵאָדָם כְּשֶׁאֵין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵי לְהַדְלִיק לְכַבּוֹד שְׁבֵת-קֹדֶשׁ שְׂבָעָה גְרוֹת, וּלְבַקֵּשׁ אֶז הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְּפַלֵּלַת בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת, מְאֹד מְקַבֵּלַת וּמְרַצָּה בַשָּׁמַיִם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שְׂתַעֲבְרֵי אֶת הַהַרְיוֹן בְּשָׁלוֹם, וּתְבַשְׂרֵי לִי בְשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְאֵין לָךְ לְדָאג כָּלֵל, הֶעֱקַר רַק לְחִזַּק אֶת עֲצָמֶיךָ בְּיוֹתֵר בְּשִׁמְרַת שְׁבֵת-קֹדֶשׁ, וְתִשְׁתַּדְּלִי שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בֵּינֵךְ לְבֵין בְּעַלְפֶךָ וְתַחֲיֵי רְגוּעָה, וְלֹא חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, עֲצָבָנִית, וְזֶה יַעֲזוֹר לָךְ לְבַטֵּל מִמֶּךָ אֶת כָּל הַפְּתוּחִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ריד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישלח, י"א פסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לפדיון, יעזר לך הקדוש-
ברוך-הוא, שימתקו ממך ומאשתך כל הדינים, ותהיה בריא ושלם
כל ימי חייה.

נא ונא ראה ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ותמשיך את
עצמך רק אליו יתברך, כי באמת אין לנו בזה העולם רק את
הקדוש-ברוך-הוא, וכפי שהאדם ממשיך את עצמו בו יתברך, כן
ממשיך על עצמו ישועות גדולות, כי עקר הישועה תלוי רק בדבר
זה — כפי שהאדם ממשיך עצמו אליו יתברך, ועל-כן אשרי ואשרי
מי שתמיד בורח אליו יתברך, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא ראה לחזק את עצמך ביותר להיות בשמחה, כי השמחה
היא ישועה והצלחה, וכל מה שאדם שימח — יותר מצליח, כמו
שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות הצלחה, סימן א'): מי ששימח תמיד
— הוא מצליח. ועל-כן תשתדל לשמח מאד מאד, ותבקש ממנו
יתברך בכל יום, שתהיה בשמחה, ועל-ידי-זה באמת תזכה לשמחה
אמתית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח ורכך כל ימי חייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רטו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישלח, י"א פסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ לִילֶךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, יַעֲזוּר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִזְכֶּה לְנִצְחָת אֶת הַמְּלַחְמָה, וְתַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְתִתְמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִקְיָם אֶת הַמְּצוּוֹת בְּרַב שְׂמָחָה, כִּי בְּאַמַּת עֵקֶר הַשְּׂמָחָה הוּא בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֵין עוֹד שְׂמָחָה כְּזוֹ מִלַּמּוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכֵן קִיּוּם הַמְּצוּוֹת, כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ מֵאֵד מֵאֵד חֲשׁוֹב כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל שְׂמַח בְּקִיּוּם הַמְּצוּוֹת וּבְלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַבֵּד אֶת הוֹרֵיךָ הַיְקָרִים, כִּי מְצוּת כְּבוֹד אָב וְאִם, הִיא מִהַחֲמוּרוֹת שְׂבַחֲמוּרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ו', סִימָן ב'), יַעֲזוּר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִזְכֶּה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפַּעַל, וְלִהְתְּקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּאַמַּת.

רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִידְבָּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתֵאָר וּלְשַׁעַר כָּלָל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רטז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר וַיִּשְׁלַח, י"א כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלִּיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֶּדֶשׁ", הַהוֹנָה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיִּצִילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמָחָה, אֲשֶׁר מֵאֵד מֵאֵד הַזֶּהִירְנוּ רַבְּנוּ ז"ל לְהִיּוֹת בְּשְׂמָחָה תְּמִיד. וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד): מַצְוָה גְּדוּלָּה לְהִיּוֹת בְּשְׂמָחָה תְּמִיד; וְכָל הַמַּחֲלוֹת שְׂבָאוֹת לְאָדָם בֵּין בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, הוּא הַכָּל מִחַמַּת הָעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן שְׂמִסְבָּכִים אֶת הָאָדָם, וְעַל-כֵּן

צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְאִף שְׂעָנִין הַשִּׂמְחָה הוּא הַעֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה בְּחַיֵּי הָאָדָם, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם מֵה שְׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת וּמְרִירוֹת גְּדוֹלָה עַד מְאֹד, מְרִיבוֹת וְסִכְסוּכִים עִם קְרוֹבִים וְרַחֲוֻקִים וְכוּ' וְכוּ', וּבְאִמַּת הַכָּל בָּא מִחֲמַת חֶסְרוֹן הַשִּׂמְחָה, כִּי אִם הָיָה הָאָדָם תָּמִיד שֶׁשׁ וְשִׂמַּח, הָיָה נִתְרַחֵב דַּעְתּוֹ וּמַחוֹ, וְהָיָה יוֹדֵעַ וְעַד, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מִחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל פֶּרֶט וּפְרֶט מֵעֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַפְעוֹ מְלֻמָּטָה, אֲלָא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מְלַמְעֵלָה (חֲלִין ז:), וְאֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׂמוּכָן לְחֻבְרוֹ, וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגְעַת בְּמְלָכוֹת חֻבְרָתָהּ אֲפֹלוּ כְּמֵלֵא נִימָא (יומָא לח.); וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ דְּבַר זֶה, שֶׁהַכָּל בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וּבְכָל תְּנוּעָה תְּנוּעָה שֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִז לֹא שִׁיף בְּכָלֵל לְהִיּוֹת בְּעֲצָבוֹת וּבְדַכְאוֹן, אֲדַרְבָּה "עַז וְחֲדוּהָ בְּמִקוּמוֹ" (דְּבַר-הַיָּמִים-א' טז, כז), וְהוּא תָּמִיד שֶׁשׁ וְשִׂמַּח עַל נַעַם חֻלְקוֹ, שְׂזוּכָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד שִׂמְחָה כְּשִׂמְחַת הַדְּבָקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה זוֹ, שְׂמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְתָמִיד יִרְגִישׁ שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא אֹתוֹ, עִמּוֹ וְאֲצֻלוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְהִיָּה תָּמִיד שִׂמַּח, וְהַשִּׂמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת דַּעְתּוֹ וּמַחוֹ, וְיִזְכֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו, כִּי כִפִּי שֶׁאָדָם מְכַנֵּס בְּעֲצָמוֹ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא נִמְצָא וּמְבַלְעָדָיו אֵין שׁוּם נִמְצָא, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא פּוֹתַח פִּיו, וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, וּמְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, וְכָל מָה שֶׁמַּעִיק לוֹ בְּרוּחַנִיּוֹת בְּגִשְׂמִיּוֹת מְסַפֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יוֹצֵא מִכָּל צָרוֹתָיו. כִּי הַתְּפִלָּה צָרִיכָה לְהִיּוֹת פְּנִים אֶל פְּנִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הֵינּוּ שֶׁתָּמִיד יִרְגִישׁ שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מִחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אוֹתוֹ, וְהוּא נִמְצָא כָּאֵן עִמּוֹ, וְעַל-יְדֵי זֶה יִפְתַּח אֶת פִּיו וְיְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סְנֵהֲדָרִין כב.): הַמִּתְפַּלֵּל, צָרִיף שִׁירָאָה עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ שְׂכִינָה כְּנֻגְדוֹ, שְׂנֵאֲמַר: "שׁוּיִתִּי

הַיּוֹנִי"ה לְנִגְדֵי תְמִיד", וְכָכֵל שְׁאָדָם מְרַגֵּישׁ אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר רְחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, תְּפִלָּתוֹ נִשְׁמָעַת וְנִתְקַבְּלָת, כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ (שם מג:): מִי שֶׁדַּעַתוֹ שְׁפִלָּה, אֵין תְּפִלָּתוֹ נִמְאָסַת, שְׁנֹאֲמַר (תהלים נא, יט): "לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֻקִּים לֹא תִבְוֶה"; כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה שְׁמֵתִפְלִילִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּבִפְרָט כְּשֶׁהִתְפִּלָּה הִיא מֵתוּךְ שְׁמִחָה, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים.

וְעַל-כֵּן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְחִזֹּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיוֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְלִמְסֹר אֶת נַפְשְׁכֶם עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִיחָה. וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבַבְכֶם וְדַעַתְכֶם, וְתִזְכּוּ לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכָּכַת, שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא עִמָּכֶם, אִתְּכֶם וְאֶצְלָכֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִפְתַּח לְבַבְכֶם לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שְׁאַתֶּם צְרִיכִים בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאֵל תְּדַחֲפוּ אֶת הַשְּׂמִיחָה מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ, כִּי לֹא תִדְעוּ מָה יוֹלֵד יוֹם, כִּי בְּדַרְךְ כָּלֵל הָאָדָם מֵרַב צְרוּתָיו וּמְרִירוֹתוֹ, הוּא דוֹחָה אֶת הַשְּׂמִיחָה לְמַחַר, וּבְאַמַּת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (מְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרַשְׁת שְׁמִינִי): אֵין הַשְּׂמִיחָה מִמְתַּנֶּת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשְּׂמַח הַיּוֹם שְׂמַח לְמַחַר; וְעַל-כֵּן זֹאת עָשׂוּ, רְאוּ לְשִׂמְחַת הַיּוֹם הַזֶּה בְּתוּךְ צְרוּתֵיכֶם וּבְתוּךְ מְרִירוֹתֵיכֶם, וּבְתוּךְ דְּאִגוּתֵיכֶם וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא יִתְבַּטְּלוּ מִכֶּם כָּל צְרוּתֵיכֶם, כִּי הַשְּׂמִיחָה תִרְחִיב לָכֶם, וְתִכְנִיס בְּכֶם אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכָּכַת, וְתִזְכּוּ לְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּבְיַדָּאֵי תִרְאוּ יְשׁוּעוֹת נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ריז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיִּשְׁלַח, י"ב פְּסָלוֹ הַיְתִשְׁנִי"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מִצְטַעַר בְּצַעְרְךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת. הִנֵּה תְקַבְּלִי מִמֶּנִּי סְכוּם סְמָלִי, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂמַעְתָּה יִתְחִיל הַשְּׁפַע לְהַכְנִס

לְתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְתִזְכּוּ לְהִכְנִס בְּדִירָה שֶׁל עֲצַמְכֶם, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְשֵׁלֶם שֶׁכֵר דִּירָה לְאַחֲרִים, אֲלֵא לְעֲצַמְכֶם.

נָא וְנָא רְאֵי לְחִזֵּק אֶת עֲצַמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, תְּהִלָּה לְאֵל, הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה אִתְּךָ הִרְבֵּה נִסִּים בְּחַיִּים, וְהִנֵּס הִכִּי גָדוֹל, שִׁיִּצְאֵת מִהִבְקַתָּה שְׁלָכֶם מִהַמּוֹשֵׁב, וְהִגַּעְתֶּם כָּאֵן לִיבְנֵאֵל, הֵן אָמַת, שְׁגַם כָּאֵן עוֹבֵר עֲלֵיכֶם מְנִיעוֹת וְדַחְקוֹת, וְעַדִּין אֵין לָכֶם דִּירָה, אֲבָל סוּף כָּל סוּף יִתְגַּשֵׁם הַחֲלוּם, שֶׁתְּהִיָּה לָכֶם דִּירָה מְשֻׁלָּכֶם, וּמָה שְׂאֵת צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת, הוּא רַק לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְהִרְגִיל אֶת עֲצַמְךָ לְשׁוֹחַ וּלְסֹפֵר לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְךָ, וּתְדַבְּרֵי הִרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְאִז תִּרְאֵי יְשׁוּעוֹת וְנִסִּים נְגָלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וּמִצְפָּה שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יִבְקֶשׁוּ אוֹתוֹ כָּל מָה שֶׁצְּרִיכִים, לְכֵן עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מָה שֶׁעוֹבֵר — צְרוּת וְיִסוּרִים, קְטָנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, כִּי הוּא יִתְבַּרַךְ רוֹצֵה שִׁיבֹאוּ אֵלָיו, וְיִבְקֶשׁוּ מִמֶּנּוּ כָּל מָה שֶׁצְּרִיכִים, וְעַל-כֵּן תְּהִי חֲזָקָה מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוֹדַת הַתְּפִלָּה, וְאִז תִּרְאֵי נִסִּים נְגָלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְגַם הַפְּעוּטוֹן שֶׁלְּךָ יִצְלִיחַ.

מָה שֶׁהֵייתִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּעֲשֵׂי לְעֲצַמְךָ גְּדֵר חֲזָק לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם עִם אִשָּׁה אַחֲרַת מְנֻשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, לְחִזְקָה וּלְאַמְצָה וּלְעוֹדְדָה וּלְשִׂמְחָה, וּבִזְהָ שְׂאֵת תַּעֲסָקִי בַּמְצוּהַ הַגְּדוֹלָה הַזֶּה, אִז גַּם לָךְ יִהְיֶה שִׂמְחָה וְעוֹד וְחִזּוּק, כִּי יֵשׁ הִרְבֵּה נָשִׁים בֵּין נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶן מָה שֶׁעוֹבֵר — צְרוּת וְיִסוּרִים, קְטָנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שִׁינִיכָה לְחִזֵּק אוֹתָן, וְעַל-כֵּן תִּקְחִי עַל עֲצַמְךָ אֶת הַמְצוּהַ הַזֹּאת, וּתְדַבְּרֵי בְּכֹל יוֹם עִם אַחַת מִנְּשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וּבִפְרָט עִם ... תְּחִיָּה, וְרֵאוּנִי לְכֵן לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, שֶׁזִּכִּיתִן לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הִיא זְכוּת כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וּמוֹהֲרַנְתָּ ו"ל אָמַר, שְׂאֵם הִיָּה יוֹדֵעַ כְּשִׁיחֲזוֹר עוֹד פַּעַם לְזֶה הָעוֹלָם, שִׁיְהִיָּה עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, כְּדָאֵי לוֹ לְחֲזוֹר לְזֶה הָעוֹלָם, אִף שֶׁעֲנֵשׁ הַגְּלָגוּל עֲנֵשׁ קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת כְּשִׁזְכוּכִים לְבֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, כְּדָאֵי לְרַדַּת אֶל זֶה הָעוֹלָם עוֹד פַּעַם, וְעַל-כֵּן מֵאַחַר

שְׁכַבְר זְכִיתֶם לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, אַתֶּם צְרִיכִים לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד, וְאֵת צְרִיכָה לְקַחַת עַל עֲצֻמָּךְ אֵת הַמְצָנָה הַיְקָרָה הַזֶּה לְחִזּוֹק נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֵל תִּהְיֶי בִישְׁנֵית, אֲלֵא בְכָל יוֹם תִּדְבְּרֵי עִם אִשָּׁה אַחֲרֵת, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחֵגִיּוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ריח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ב פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ וַיֵּאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֵת עֲצֻמָּךְ בְּיוֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמֵחָה, כִּי רַבְּנוּ ו'ל אָמַר, אֲשֶׁר הַשְּׂמֵחָה הִיא מְצָנָה גְדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, וְכָל הַמְּחִלוֹת שֶׁבָּאוֹת לְהֶאֱדָם בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחֵגֵי, הֵן רַק מַחְמַת הָעֶדֶר וְחֶסְרוֹן הַשְּׂמֵחָה, כִּי מִי שֶׁהוּא שְׂמַח תָּמִיד, מְגַרֵשׁ מִמֶּנּוּ אֵת כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא, וְהֵם לֹא יְכוּלִים לְהִתְאַחֵז בּוֹ, לֹא-כֵן מִי שֶׁהוּא בְּעֶצְבוֹת וּבְמִרְרוֹת, בּוֹ מִתְאַחֲזִים כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַדִּינִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְמַסֵּר אֵת נַפְשׁוֹ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְאִף שְׂאֵנֵי יוֹדֵעַ שְׁעוֹבֵרֵת עֲלֵיכֶם מְאֹד עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, עַל זֶה רְאוּי לָךְ לְבַקֵּשׁ מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּזְכֶּה לְצִאת בְּלִילָה בֵּין הַהָרִים לְהַתְּבוּדֵד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שְׂאֵתָה צְרִיךְ, וְתִשְׁפֹּךְ אֵת לִבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, הֵינּוּ בְּשִׁפְתַּי הָאֵם שְׁלֵךְ, וְתִסְפֹּר וְתִדְבֹר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ שְׂיִדְבֹר אַחַד עִם הַחֵבֶר שְׁלוֹ, וְתִדַּע וְתִאֱמִין שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד עַל יְדֶךָ, כִּי מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי וְיִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְיָדָיו עוֹד דְּבוּר וְדְבוּר שְׂאֵתָה מְדַבֵּר, הוּא יִתְבָּרֵךְ שׁוֹמֵעַ אוֹתָךְ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת חִזּוֹק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כְּפִי רַבּוּי הַתְּפִלוֹת וְהַבְּקָשׁוֹת שְׂאֵדָם מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל אֵלָיו

יתברך, כן זוכה לישועה, כי התפלה היא הכלי לקבל בו את כל הישועות.

נא ונא ראה ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, אשר הארבעה למודים אלו הם כנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשייה.

גם טוב מאד, שתעשה לעצמך חברותא עם אחד מאנשי שלומנו, ללמד עמו בכל יום איזה שיעור, ומה טוב ומה נעים שהשיעור הזה יהיה 'בן איש חי' הלכות, כי רבנו ז"ל הזהירנו מאד על למוד הלכות בכל יום, ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה ללמד בכל יום הלכות, ואז טוב לו לנצח.

ראה לכתוב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט ריט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישלח, י"ב כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

היום קבלתי בדאר את "אור ובנאל". מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לך לשמח מאד מאד על זכוי הרבים, שאתה מזכה את הרבים בהפצת הספרים, כי באמת עובר בזה העולם על כל אחד ואחד מה שעובר — צרות ויסורים, קטנות ומרירות וחסרונות הודעת, כי בעוונותינו הרבים, הפפירות והאפיקורסות מאד מאד מתפשטות בעולם, וכן השקוץ תעוב, זהו ונאוף מאד מתרבים בעולם, על-ידי כלי המשחית הטלויזיה והוידאו והעתונים רעים, שמלאים צואה וטמאה, שקוץ ותעוב, רחמנא לישזבן, המכשילים בני-אדם בכפירות ואפיקורסות ובנאוף, ובזה שמדפיסים ספרי רבנו ז"ל, ומגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו יתברך, על-ידי-זה מצילים

נשמות ישראל מרדת שחת, ועל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה בְּעֵתִים
הָלָלוּ לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְלַהֲפִיצֵם בְּעוֹלָם.

וּבְאֵמַת אֵין מְלִים בְּפִי לְחַזֵּק אוֹתָךְ עַל גְּדֹל פְּעִילוֹתָךְ שְׁאַתָּה
פוֹעֵל, שְׁאַתָּה מְדַפִּיס אֶת הַסְּפָרִים שְׁזַכְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַדֵּשׁ
בְּאֵמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּבְאֵפֶן פְּשׁוּט וּבְדַבּוּרִים פְּשׁוּטִים, אֲשֶׁר רַק
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ אֵיךְ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב עָלַי מְאֹד מְאֹד
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְלוֹלִי אַתָּה, מִי יוֹדֵעַ אִם הִיא פֶּעַם גְּדָפְס, וְכַךְ
שְׁאַתָּה מְדַפִּיסוֹ וּמְתַפְּשֵׁט בְּעוֹלָם, אַתָּה פְּשׁוּט מְצִיל בְּנֵי-אָדָם, וְאִם
הִיִּתּוּ יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל הַתּוֹעֵלֶת שֶׁל אֱלֹהֵי הַסְּפָרִים, הִיִּתּוּ שֶׁשׁ וְשִׁמַּח עַל
נֵעַם חֲלֻקָּךְ, עַל אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם חֲלֻקָּךְ וְגוֹרְלָךְ, שֵׁשׁ לָךְ חֵלֶק בְּעִבּוּדָה
הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת — לְהַדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וּבְכַרְט עֲכָשׁוּ,
שְׁתַּזְכֶּה לְהַדְפִּיס אֶת "אוֹצֵר הַקְּנֻטְרִסִים", שְׁנֵה יִהְיֶה אוֹצֵר הַמְּנַצֵּר
מִכָּל הַדַּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים עַד מְאֹד, מְקַבְּצִים בְּכַרְךָ אֶחָד, כִּי
כִּף אֶת הַקְּנֻטְרִסִים טוֹב מְאֹד לְהַפִּיץ בְּרַחֲוִבוֹת וּבְשִׁנְקִים, בְּבִתֵּי
כְּנֻסִיּוֹת וּבְבִתֵּי מִדְרָשׁוֹת וּבִישִׁיבוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה עוֹשֶׂה אֶת הַפְּעֻלוֹת
הַנוֹרָאוֹת וְהַנִּפְלְאוֹת, אֲשֶׁר רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ, אֲבָל בְּמִשְׁן
הַזְּמַן הַקְּנֻטְרִסִים הֵם גְּאֻבָּדִים, וּבְזֶה שֶׁהֵם מְכַרְכִּים בְּכַרְךָ אַחַר כְּרָךְ,
זֶה יִשְׁאֵר לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקְכֶם עַל נֵעַם
חֲלֻקְכֶם, שְׁאַתֶּם זוֹכִים בְּזִכּוֹת כְּזוֹ, וְאֵף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאַתָּה מְסַבֵּב עִם
צָרוֹת וְחֻבוֹת עֲצוּמִים, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ וְלֹא לִפְלֹ
בְדַעְתָּךְ כָּלֵל, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּקְבַּל חֲזָרָה כָּל מֵה שֶׁהַשְּׁקֵעַת בְּזֶה,
כִּי גְדוּלָה זְכוֹת הַרְבִּים הַעוֹלָה עַל הַכֹּל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּזְכֶּה לְהַדְפִּיס חֵלֶק אַחַר חֵלֶק
מִשׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְכֵן חֵלֶק אַחַר חֵלֶק מֵהָאוֹצֵר הַמְּנַצֵּר "אוֹצֵר
הַקְּנֻטְרִסִים", וְעוֹד הַמּוֹן סִפְרִים שֶׁבְּכַתֵּב יָד, וְתִהְיֶה תְּמִיד מְמוֹזְפֵי אֶת
הַרְבִּים, וּבְזִכּוֹת זֶה תִּרְוֶה רַב נַחַת מִלְדִּיךְ, וְתַזְכֶּה לְגִדְלֵם בְּנִקְל
וּבְסִבְלוֹת גְּדוּלָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ג כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה גִייעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָה מְאֹד גָּדְלָה שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, כִּי זֶה כַּמָּה שְׁלֹא זָכִיתִי לְשִׁמְעַע מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּזִכּוּי הָרַבִּים, כִּי כָּל הַמְזֻכָּה אֶת הָרַבִּים,
אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ (אָבוֹת ה', יח), וּבְזִכּוֹת זִכּוּי הָרַבִּים יַעֲזֹר לָךְ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִזְכּוּ לְגַדֵּל אֶת יְלָדֶיךָ בְּנִקְלָה, וַיְהִי תִלְמִידֵי
חֲכָמִים, וְתִרְוֶה רַב נַחַת מֵהֶם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד בְּדַעַת רַבְּנּוּ
ז"ל, וּכְכֹל שְׂאֵדָם שְׂמֵחַ יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ יְשׁוּעוֹת,
וְלִהְיוֹת, חֲסִידֵי-שְׁלוֹם, כְּשִׂאֵדָם רַב וְחוֹלֵק עִם אֲשֶׁתּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה גוֹרֵם
כָּל הַצָּרוֹת וְהַבְּעִיּוֹת לְנַפְשׁוֹ, וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה מָה שְׂתַּעֲשֶׂה רַק לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה וּבִסְבָּלָנוֹת עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְהַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

נָא וְנָא רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר בְּמִקְרָא, שְׁעוֹר בְּמִשְׁנָה,
שְׁעוֹר בְּגִמְרָא, שְׁעוֹר בְּמִדְרָשׁ, שְׁעוֹר בַּזְהַר, שְׁעוֹר בְּתַקּוּנִים, שְׁעוֹר
בְּשִׁלְחַן עֲרוּף, וְשְׁעוֹר בְּסִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, וּמִכָּל שְׁעוֹר תִּלְמַד אֶפְלוּ
מֵעֵט דְּמֵעֵט, אָבֵל לְבַל יַחְסֹר לָךְ יוֹם אֶחָד מִבְּלֵי הַשְּׁעוֹרִים הָאֵלֶּה,
וְאֵז כְּשִׂתְּהִיָּה חֲזֵק בְּשְׁעוֹרֵי תוֹרָה, תִּרְגִּישׁ נַעַם אַחַר בְּחִיָּה.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמֶךָ לְשׁוּחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר
עִם לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִזְכָּה לְהִיּוֹת מְקַשֵּׁר אֶל רַבְּנּוּ ז"ל
כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי עַקֵּר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנּוּ ז"ל תִּלְוִיָּה כְּפִי שְׂאֵדָם
מִדְּבַר עֲמוֹ יִתְבָּרֵךְ.

נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעַתְךָ בְּשׁוּם פְּנִים שְׁבַעוּלָם, רַק רְאֵה לְעוֹרֵר

וּלְחִזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְתַהֲיֶה מִמְּזִבֵּי הַרְבִּים, שְׂאֵז
זְכוּת הַרְבִּים תַּהֲיֶה תְלוּיָהּ בְּךָ.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אודות כּסֵף הַפְּדִיּוֹן וּשְׂאָר צְדָקָה שְׂיִישׁ לְךָ לְמִסֵּר בְּעִבּוּרֵי, אַתָּה
יְכוּל לְהַפְקִיד אֶת זֶה בְּמִסְפֵּר הַחֲשָׁבוֹן בְּבִנְיָן הַפּוֹעֲלִים הַמּוּבָא לְמַטָּה.

י"ט רכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ג כְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, כִּי זֶה כְּמָה שֶׁלֹּא רָאִיתִיךָ וְלֹא שְׂמַעְתִּי
מִמֶּךָ, וּבִפְרָט כְּשֶׁהֵייתִי בַּפֶּעַם הָאֲחֵרוֹנָה בְּיַבְנָאֵל לֹא רָאִיתִי אוֹתְךָ,
וּמֵאֵד מְאֹד הִצְטַעַרְתִּי, וּבְאַמֵּת יֵשׁ לִי לְמִסֵּר לְךָ דְרִישַׁת שְׁלוֹם מִבְּנֶיךָ,
שְׂתַהֲלֶה לְאֵל, מְאֹד מְאֹד מִצְּלִיחַ בְּלַמּוּדִים אֲצִלְנוּ, כִּי אֲנִי בְּחִנְתִּי
אוֹתוֹ, וְיָדַע, תַּהֲלֶה לְאֵל, מְאֹד מְאֹד אֶת הַלְמוּד שֶׁלְּמַד, יַעֲזֹר לְךָ
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַרְוֶה רַב נַחַת מִמֵּנוּ.

הַעֲקָר רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׂמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ
וְאֶת יְלָדֶיךָ, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מִכַּעַס וְקִפְדָּנוּת, וְתַהֲיֶה סִבְלָן גְּדוֹל,
וְכֵן רָאָה לְדַבֵּר וּלְחִזֵּק אֶת שְׂאָר אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִמִּיד תְּדַבֵּר עִם
אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רַק דְּבוּרֵי תוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם, וְחִכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
אָמְרוּ (תַּעֲנִית ז.): מָה אֵשׁ קִטָּן מִדְּלִיק אֶת הַגְּדוֹל, וְגְדוֹל מִדְּלִיק אֶת
הַקִּטָּן, כִּי דְּבָרֵי תוֹרָה קִטָּן לְמַד מִן הַגְּדוֹל וְגְדוֹל לְמַד מִן הַקִּטָּן, כִּי
בְּדְבָרֵי תוֹרָה אֲסוּר לְהַתְּבַיֵּשׁ שְׂזָה קִטָּן מִמֵּנִי וְכוּ', וְלִכֵּן אֵין מִתְּאִים
לִי לְדַבֵּר עִמוֹ וְכוּ', אוֹ לְהַפּוֹף הוּא גְּדוֹל מִמֵּנִי, וְאֵין רְאוּי לִי לְדַבֵּר
עִמוֹ וְכוּ', בְּדְבָרֵי תוֹרָה אֵין דְּבַר כְּזֶה, רַק צְרִיכִים לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם עִם

רצב   אָשָׁר   י"ט רכב   בַּנְחָל

אָחד מאַנשי שְׁלוֹמְנוּ, וְלִהְכַנִּיס בּוֹ דְבוּרֵי יִרְאַת שָׁמַיִם, וְלִחְזֹקוֹ
וְלִאֲמָצוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאֵמַת תְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ. כִּי בְּאֵמַת אֵין לָנוּ טוֹב
מִלְדַּבֵּר דְּבָרֵי רַבְנוּ ז"ל, וְרְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, עַל נַעַם חֻלְקָנוּ,
שְׁיִישׁ לָנוּ חֵלֶק וְנַחֲלָה בְּקִדְשָׁה כְּזֹאת.

יְעֹזֵר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּזְכֶּה לְקִנּוּת דִּירָה מֵה שְׁיֹתֵר
מֵהָר, כִּי חֶבֶל מְאֹד מְאֹד שְׁלֵא יִהְיֶה לָךְ דִּירָה בִּיבְנָאֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלְתֵי שְׁאֲנֵי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רכב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ג כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, רְאִי לְחֹזֶק וְלֵאמֹן אֶת נְשׁוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ, וְתִדְבְּרֵי בְּכֹל יוֹם עִם אַחַת מֵהֶן, וְתַחֲזִקֵי אוֹתָן, כִּי אֵין לְתֹאֵר
וְאֵין לְשַׁעַר אֶת הַמַּעְלָה שֶׁבֵּר יִשְׂרָאֵל מִחֹזֶק אֶת הַשָּׁנִי, וְזֶה עֵקֶר מְצֻנֹת
צְדָקָה — לְעֹזֵר אֶחָד לְהַשָּׁנִי, וּכְכֹל שְׁאֲדָם מְכַנִּיס אֶת עַצְמוֹ בְּעַבּוּדָה
הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת לְעֹזֵר אֶחָד לְהַשָּׁנִי — כֵּן מְצַלִּיחַ, כִּי נַעֲשֶׂה כְּמוֹ צְנוּר
הַמְשֻׁפֵּיעַ, וּכְשֶׁהוּא מְשֻׁפֵּיעַ חֹסֵד וְדְבוּרֵי אֲמוּנָה לְאַחֲרִים, אֲזֵי
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשֻׁפֵּיעַ לוֹ גַם-כֵּן שְׁפַע גְּשָׁמִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְעֹזֵר לָכֶם, לְרוּוֹת רַב גַּחַת מִיְלֻדֵיכֶם,
וְשִׁיתְּמִידוֹ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְתַהֲיֶה לָכֶם דִּירָה מְשֻׁלְכֶם, וְלֹא
תְצַטְרְכוּ לְגוֹר בְּשִׁכְנוֹת.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ג כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

זֶה זְמַן רַב שֶׁלֹּא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲנִי
מִשְׁתַּוְּקֵק לְרֹאוֹתְךָ, אוֹ עַל-כָּל-פָּנִים כָּתַב יָדְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּאֻמוֹנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתַכְנִיִּס
אֶת עֲצָמְךָ בְּתוֹךְ הָאֻמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, שֶׁהוּא
יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ,
חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה
אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּכְפִי שְׁאֲדָם מְכַנִּיֵּס אֶת עֲצָמוֹ בִּידִיעוֹת אֵלּוּ,
כֵּן נִזְדַּבְּקָה מֵחוּ, עַד שְׁזוּכָה לְקַדְשַׁת וְטְהָרַת הַמַּחֲזִין.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֵין טוֹב מִתּוֹרָה.
וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תְּנָא דְבִי אֵלֵיהּ רַבָּה, פָּרַק א'): מַה מֵיִם אֵין
הָעוֹלָם יְכוֹל לַעֲמֹד בְּלֹא הֵם, וְאָדָם מְטַהֵר עֲצָמוֹ בְּהֵם, כִּף אֵין הָעוֹלָם
יְכוֹל לַעֲמֹד בְּלֹא תּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אֶת הָאָדָם אֵיךְ יִטְהַר עֲצָמוֹ.
וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְתַמֵּיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם
וְיוֹם, כִּי הַתּוֹרָה הִיא חַיִּינוּ, וּכְכֹל שְׁאֲדָם מְתַמֵּיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ-כֵן מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ חַיִּים וְאֵרִיכוֹת יָמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְתַפְסֵ חֲבֵרוֹתָא בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וְלִלְמַד עִמּוֹ דִּף גְּמָרָא, וְאֶפְלוּ לְשַׁעָה אַחַת בְּיוֹם כְּדָאֵי שְׁתַּהֲיָה לוֹ
חֲבֵרוֹתָא, כִּי מַה שְׁאֲדָם לִוְמַד עִם חֲבֵר, הוּא דְבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד,
וּבִפְרִט שִׁישְׁמַע בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ קוֹל תּוֹרָה, וְכֵן רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם
עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַבְּנוּ ו'ל הַזְּהִירָנוּ
מְאֹד מְאֹד עַל נִקְדַּת הַחֲבֵר, וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת חֲזָק וְאֲמִיץ בְּעֲבוּדָה
הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם חֲבֵר טוֹב, לְחִזּוֹק וּלְאַמֵּץ אֶת

עצמו, ועל-ידי-זה זוכים להצליח בין בגשמי ובין ברוחני. וחקמינו הקדושים אמרו (תנא דבי אליהו זוטא, פֶּרֶק טז): לעולם יקנה אדם חבר לעצמו, שיקרא עמו וידבר עמו ויאכל עמו. ומלבד זאת ראה לחבר את עצמו אל התורה והתפלה, ועל-ידי-זה תצליח את דרכך תמיד.

החכם מכל האדם אמר (משלי יג, יד): "תורת חכם מקור חיים לסור ממקשי מות"; ועל-כן ראה להכניס את עצמו ביותר בלמוד ספרי רבנו ז"ל, ועל-ידי-זה תצליח דרכך ברוחניות ובגשמיות, כי מי שזוכה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ירגיש כל מיני ערכות ונעם, ולכן אשרי מי שזוכה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לו כל הימים. וראוי לנו לשמח מאד מאד על שזכינו לידע מרבנו ז"ל, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?!

ראה לכתב לי מכתב אחד פעם בשבוע, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רכד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, ראה לכתב לי מכתב מדי פעם בפעם, וממש תחיני, כי נפשי קשורה בנפשך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך בהרחבות גדולות, שתזכה לצאת מהחובות — בין בגשמי ובין ברוחני, כי באמת זה תלוי בזה, כפי שאדם חייב ברוחניות, כך הוא חייב בגשמיות, והאר"י הקדוש צוה לכון בעת תפלת שמונה-עשרה בכרפת "תקע בשופר", באמרו "וקבצנו יחד מארבע נפוחות", ראשי תבות: ח'בוי', ש'הוא שם קדוש היוצא מפסוק (איוב כ, טו): ח'יל ב'לע ו'יקאנו, כי כל החובות שהאדם חייב הן על-ידי שפגם, וכשאדם זוכה לשוב בתשובה שלמה, על-ידי-זה זוכה לצאת מכל

חובותיו, וְזֶה כָּל עֲנִין לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהָאָדָם צָרִיף לְהַתְמִיד בְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לְלַמַּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, שֶׁהוּא כְּנֶגֶד הָאֲרָבָעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, שֶׁהוּא גַם־כֵּן תְּקוּן לַחֻבוֹת, כִּי וַיִּתֵּן ח' לְקִנּוּ בַּתּוֹרָה, הוּא רֵאשִׁי תְבוֹת ח'ו'ב', הֵינּוּ עַל־יְדֵי שְׁאֲנוּ לּוֹמְדִים תּוֹרָה בְּכָל יוֹם, עַל־יְדִיָּזָה זוֹכִים לְשֵׁלֶם אֶת הַחֻבוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת, וּכְשִׁיתְקַן בְּרוּחָנִיּוֹת — יִתְקַן גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יד), וְכֵן כָּל עֲנִין תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ וְלִשְׁפֹּף שִׁיחַ וְתְּפִלָּה אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, שֶׁעַל־יְדִיָּזָה הוּא שׁוֹרָה בְּצֵל כְּנַפְיוֹ יִתְבַרֵךְ, זֶה גַם־כֵּן רֵאשִׁי תְבוֹת: ח'ו'ב' (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, ג): בְּצֵלוֹ ח' מִדְתֵי וַיִּשְׁבְּתִי, שֶׁהוּא סוֹד הַתְּבוּדוֹת שְׁאָדָם זוֹכֵה לְשִׁבְתָּ בְּצֵל כְּנַפְיוֹ יִתְבַרֵךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינּוּ לְבִין קוֹנוֹ, וּמִתְמִיד בְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁעַל־יְדִיָּזָה זֶה יִזְכֶּה לְשֵׁלֶם אֶת חֻבוֹתָיו.

רֵאָה לַחֲזוֹק אֶת עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא הַיְסוּד בְּקִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהִיא רְפוּאָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד), וְהִיא מְצַוָּה גְּדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד, וְגַם חֲכָמֵי הַרּוֹפְאִים אוֹמְרִים, שֶׁכָּל הַמַּחֲלוֹת שֶׁבָּאוֹת לְהָאָדָם הֵן רַק מִחֲמַת חֲסָרוֹן הַשְּׂמִחָה. וּבִבְאֻמַּת אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצֵּלָחָה, סִימָן א'): מִי שֶׁשִּׂמַּח תְּמִיד — הוּא מְצַלִּיחַ. וְעַל־כֵּן רֵאָה לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ חֶלֶק גְּדוֹל בְּמִנְיַן הַנְּתִיקִין שְׁלֵנוּ, כִּי אִם לֹא הִיִּיתָ עֲקָשָׁן, מִזְמֵן לֹא הָיָה לָנוּ מִנְיָן, וּבִזְזָה שְׂאֵתָה עֲקָשָׁן, וְאֵתָה בָּא בְּכָל יוֹם לְוִתִּיקִין, כִּף יֵשׁ לָנוּ מִנְיָן לְוִתִּיקִין, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תְּקַח אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְלַמַּד עִמּוֹ בְּבֵית־הַמְּדֻרָשׁ חֲבְרוּתָא עַל־כָּל־פָּנִים שְׁעָה אַחַת בַּיּוֹם, לְלַמַּד דָּף גְּמָרָא — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, הֵינּוּ מְלַבֵּד הַשְּׁעוּרִים שְׂאֵתָה לּוֹמַד בְּבֵיתָךְ, וְכֵן בְּעֶסֶק עֲבוּדָתְךָ עֲבוּדַת הַקְּדָשׁ שְׂאֵתָה כּוֹתֵב תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת, כִּדָּאֵי שֶׁתְּקַבֵּעַ לְעֲצָמָךְ עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁתְּבַחֵר

אֶת מִי שְׁאַתָּה רוֹצֶה, וְלִלְמַד עִמּוֹ שְׁעוֹר בְּגַמְרָא בְּכָל יוֹם, כִּי דָף
גְּמָרָא בְּכָל יוֹם הוּא אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת וְזִכּוּף הַנֶּפֶשׁ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַב־יְעִי לְסִדְר וּיְשֻׁלַח, י"ד כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעַ הַטּוֹב, שְׁאַתָּה
מְאֹד מְקַשְׂרֵת אֵל הָעֵבוּדָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל חֲנוּף הַבְּנוֹת — אֵין לְתֹאֵר
וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי בְּאַמַּת עוֹבֵר עָלֵינוּ בְּכָלֵלִיּוֹת וּבַכְּרִטִיּוֹת מֵהַ
שְׁעוֹבֵר, כִּי הַסֵּמ"ף-מ"ם רוֹדֵף אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד, וְעַד שְׂזַכֵּינוּ לְהִקְיָם
מִמְעַרְכַּת חֲנוּף מְשֻׁלָּנוּ, וְלֹא נִצְטָרֵף לְהַגִּיעַ לְטוֹבוֹת מְזוּלָתָנוּ בָּא לָנוּ
מִמֶּשׁ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ, וּלְבַסּוּף, בְּרוּף הַשֵּׁם, זָכִינוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ מִמְעַרְכַּת
חֲנוּף מְשֻׁלָּנוּ, וְאַנְחָנוּ לֹא צְרִיכִים לְשַׁלַּח אֶת הַבְּנוֹת לְטְבָרְיָה, אֲשֶׁר
זוֹ הִיְתָה מִמֶּשׁ סִכְנַת נֶפְשׁוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף הַבְּנוֹת צְרִיכוֹת שְׂמִירָה,
וּבַכְּרִט בְּדוּרוֹת אֵלוֹ שֶׁהַכֵּל הַפְּקָר, וְצְרִיכִים לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד עַל
הַבְּנוֹת יוֹתֵר מֵעַל הַבְּנִים, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא זָכָה אוֹתָנוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ
בֵּית-הַסֵּפֶר מְשֻׁלָּנוּ, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד לְשִׂמְחָה עַל זֶה, וְאַף שְׂעֵדִין
עוֹבֵר עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, שְׂאֵין לָנוּ שׁוֹם הַכְּנָסָה, כִּי לֹא רוֹצִים לְעֹזֵר
לָנוּ עֵדִין, עִם כָּל זֹאת אֲנַחְנוּ רוֹאִים אֶת הַחֶסֶד וְהַנְּסִים שֶׁהַקְּדוּשׁ-
בְּרוּף-הוּא עוֹשֶׂה אִתָּנוּ בְּכָל יוֹם וְיוֹם.

לְזֹאת אֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ, שְׁאַתָּה גַם-כֵּן תוֹרְמַת לְהַצְלַחַת
בֵּית-הַסֵּפֶר, וְכָל הַהוֹרִים אוֹהֲבִים אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, וּמְאֹד מְעַרְיכִים
אוֹתָךְ, כָּל אֶחָד אוֹמֵר לִי רַק שְׂבַח עָלֶיךָ, וְעַל-כֵּן רְאִי לְהַתְּמַסֵּר עִם
חֲנוּף הַבְּנוֹת. וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא יַעֲזֹר שְׂתַצְלִיחִי, וְהַהֲרִיז יַעֲבֹר
בְּשָׁלוֹם, וְתוֹלִידֵי בְּנֵגֶל, וְתוֹזְכֵי לְבָנִים חַיִּים וְקַמִּים לְרוֹוֹת רַב גַּחַת
מִכָּל הַיְלָדִים, וְתַצְלִיחִי מְאֹד מְאֹד בְּכָל מֵה שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה.

נָא וְנָא רְאִי לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד, כִּי הַשְׂמֵחָה הִיא יְסוּד בְּחַיֵּי
הָאָדָם, וְכִכֵּל שְׂאָדָם שְׂמִיחַ יוֹתֵר — הוּא מְצַלִּיחַ יוֹתֵר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רכו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

זֶה כַּמָּה שָׁאַנִּי רוֹצֵה לְכַתֵּב לָךְ, וְלֹא עָלָה בְּיָדִי מְרַב טְרֵדוֹתַי
בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם, לְזֹאת אֲמַרְתִּי עַל-כָּל-פָּנִים עֲכָשׁוּ אָבוֹא בְּשׁוּרוֹתַיִם
אֵלֹו אֲלִיךְ.

רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְלִהְתְּמִיד
בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמֶךָ שְׁעוֹר
בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, וְהֶאֱרַבְעָה לְמוֹדִים הָאֵלֹו הֵם
כְּנֻגַד הֶאֱרַבְעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יִצִּירָה, עֲשִׂיָה, וְכִכֵּל שְׂאָדָם
מִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כֵּן מְמַשִּׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת
וְדִבְקוֹת מְכַל הָעוֹלָמוֹת, מְלַבֵּד זֹאת הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁתַּקְבַּע לַעֲצָמֶךָ
עִם אֵיזָה חֶבֶר מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְלַמֵּד אֶתוֹ בְּיַחַד בְּכֹל יוֹם דֶּךָ גִּמְרָא,
אֲשֶׁר הוּא טְהוֹרַת הַנֶּפֶשׁ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד דֶּךָ גִּמְרָא בְּכֹל יוֹם,
שֶׁהִיא מְטַהֵרַת וּמוֹצֵכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כֹּל דְּבוּר
וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים עִמוּ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלִיחָה נְצַחִית, הַצְּלִיחָה כְּזוֹ שְׁאִין
לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי סוּף כֹּל סוּף הָאָדָם נִמְצָא בְּפֶח יְקוּשׁ
בְּזָבֵל וּבְלִכְלוּף, וְעִם כֹּל זֹאת אִם הוּא מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ אֵלִיו יִתְבָּרַךְ,
עַל-יָדֵי שְׁמִדְבָר עִמוּ יִתְבָּרַךְ, אִין לְמַעְלָה מְזָה. וְתַתְּאֵר לַעֲצָמֶךָ,
שְׁנַתְּנוּ לָנוּ מִתְּנָה כְּזֹאת לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֵלִיו יִתְבָּרַךְ, אִין עוֹד דְּבַר
גְּדוֹל מְזָה, וּמָה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי הַעֲצוֹת הָאֵלֹו! ? וְעַל-כֵּן רְאֵה לְנַצֵּל
אֶת הַעֲצָה הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת שֶׁל שִׂיחָה וְתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, לְדַבֵּר

וְלִשׁוֹחַ וּלְסֹפֵר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ
בְּטָחוֹן עֲצָמִי, שְׁלֹא תִפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וּבִאֲמַת מַה יֵּשׁ לָנוּ
לְפָחוֹד, הֲלֹא יֵשׁ לָנוּ רִבִּי כָּל-כָּף גָּדוֹל!

רְאֵה לְמָסֹר אֶת נַפְשְׁךָ לְרֵאוֹת שֶׁהֵכֵל יִהְיֶה מְסֻדָּר בַּכּוֹלָל,
וְשִׁילְמָדוֹ בְּהַתְמַדָּה, כִּי זֶה חֲלָקִי מִכָּל עַמְלִי.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהַפְיֵץ אֶת אֹרֹךְ רַבְּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם, וּבְזִכְרוֹת זֶה
נִזְכָּה לְקַרֵּב אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרְךָ.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רכז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֻדָּר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... תַּחֲיִיה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלִי שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת אֶת הַדּוֹ"חַ
מִבֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת "בֵּית פִּיגָא" — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, יַעֲזוּר
לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תּוּכְלִי לְבִשֵׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת,
וְנִזְכָּה כָּכֵר לְרֵאוֹת בְּהַצְּלָחַת הַבֵּית-סֵפֶר, שְׁנִזְכָּה לְהַפְנוֹס בְּבִנְיָן שְׁלָנוּ,
וְלֹא נִצְטַרְךָ טוֹבוֹת מְזוּלָתָנוּ.

נָא וְנָא רְאֵי לְשִׁמְחָה מְאֹד וּלְשִׁמְחָה אֶת הַמּוֹרוֹת, כִּי הַשְּׁמִיחָה הִיא
הַצְּלָחָה בְּחַיִּים, וּבִאֲמַת רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה מְאֹד, מִי קָוָה וּמִי פָּלֵל וְכוּ'
וְכוּ' שְׂיִהְיֶה לָנוּ בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, שְׂאֵין
שׁוֹם הַכְּנֻסוֹת, וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֶה לְתַת לָנוּ, וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֶה
לְעֲזוֹר לָנוּ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת יֵשׁ לָנוּ קְרוֹב גְּדוֹל שֶׁהוּא עוֹזֵר לָנוּ,
וְהַקְּרוֹב הַזֶּה הוּא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים
קמ"ה, יח): "קְרוֹב הַנְּיָ"ה לְכָל קַרְאִיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֲמַת",
וּבִאֲמַת הוּא יִתְבַּרְךָ הַקְּרוֹב הַכִּי גְדוֹל שְׁלָנוּ, וְאֵין לָנוּ קְרוֹב יוֹתֵר גְּדוֹל
כְּמוֹ הַקְּרוֹב הַזֶּה, שֶׁהוּא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁבֹא

אָל הַקְּרוֹב הַזֶּה, וּמִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ כָּל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ, הוּא בּוֹדֵאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתֵי שְׂאֲנֵי מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָף, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחַיֵּיךְ, וְיִהְיֶה לְךָ רֵב נַחַת מִהֵילָדִים, וְאֵל תְּבַלְבְּלֵי אֶת עֲצָמְךָ מֵאֶף אֶחָד, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא מִהַמְשַׁפְּחָה וְכוּ', רַק תִּרְאֵי לְדָאג לְבַעֲלֶיךָ וְלֵילָדִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּכֶם נֶס גָּלוּי, שֶׁיֵּשׁ לָכֶם דִּירָה מִשָּׁל עֲצָמְכֶם, וְאַתֶּם לֹא צָרִיכִים לְגוֹר אֲצֵל אֲחֵרִים, הוּא יַעֲשֶׂה לָכֶם עוֹד הַרְבֵּה נִסִּים, וְתִרְוּ עוֹד הַרְבֵּה נַחַת מִהֵילָדִים.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל תַּלְמִידֵי יְשִׁיבַת "בֵּית שְׁלֵמָה", הַיּוֹנִ"ה יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ עֲלֵיהֶם, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת, שֶׁהִתְחַלְתֶּם לְהִתְמַיֵּד בְּגֵרָסַת מְשֻׁנְיוֹת, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה הוּא בְּרָכָה בְּפָנָי עֲצֻמָּה, כִּי הִתְנַא הַקְּדוֹשׁ אָמַר (אֲבוֹת ה, כא): בֵּן עֲשֶׂר לְמִשְׁנָה, כִּי כְּשֵׁילָד מִגִּיעַ לְגִיל עֲשָׂר עַד גִּיל חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה — אֵלּוּ הַחֲמֵשׁ שָׁנִים הֵם מְאֹד מְסֻגְלוֹת לְגֵרָסַת הַרְבֵּה מְשֻׁנְיוֹת, וְעַל-יָדֵי רַבּוּי גֵרָסָא בְּמְשֻׁנְיוֹת, יִקְנוּ לְעֲצָמָם בְּקִיאוֹת עֲצוּמָה בְּשֵׁשׁ סֻדְרֵי מִשְׁנָה, וְזֶה יוֹעִיל לוֹ מְאֹד מְאֹד לְלִמּוּד תַּלְמוּד, שְׂמַתְחִיל בְּגִיל חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה, הֵינוּ שְׂאֵז כְּבָר הַבְּחוּר מִפְּתַח יוֹתֵר, וְהוּא יְכוּל לְלוֹן בְּעִמְקָה שֶׁל הַלְכָה, וְאֵז הַזְּמַן הָעֶקְרִי לְלִמּוּד תַּלְמוּד, וְלְהִתְיַגֵּעַ וְלְהַבִּין וְלְהַשְׁפִּיל לְדַעַת אֵיךְ לְהוֹצִיא אֶת הַהֲלָכָה מִלְמוּד הַתַּלְמוּד, וְלִכֵּן עֲכָשׁוּ כְּשִׂאתֶם בְּגִיל צְעִיר כְּזֶה, מִגִּיל עֲשָׂר עַד חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה, רְאוּי לָכֶם לְשַׁקֵּד מְאֹד מְאֹד בְּלִמּוּד וּבְגֵרָסַת מְשֻׁנְיוֹת, וְאַתֶּם גּוֹרְמִים לִי נַחַת-רוּחַ גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וּמָה גַם שְׂאֵם

בְּאֵמֶת תִּקְחוּ אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַדְכֶם, וְתִגְרְסוּ בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, תִּזְכּוּ לִקְרֹב אֶת הַגָּאֲלָה, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (מִדְרַשׁ רַבָּה, פָּרֶשֶׁת צו): אֵין כָּל הַגָּלְיוֹת מִתְכַּנְּסוֹת אֶלָּא בְּזִכּוֹת מִשְׁנֵיּוֹת; וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שְׂתַעֲשׂוּ לְעֲצַמְכֶם קְבִיעוֹת עֲצוּמָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, לְגַרֵס סֶדֶר בְּמִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר הִגְרָסָא בְּעֵלְמָא מְזַכֶּכֶת וּמְטַהֶרֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְעַל-יַדֵּי רַבּוּי חֲזָרָה בְּלַמּוּד וּבִגְרָסָא מִשְׁנֵיּוֹת, יִפְתַּח מַחְכֶּם וְיַדְעַתְכֶם לְהִבִּין אַחֲרֵי-כֵן בְּלַמּוּד הַתְּלַמּוּד, כִּי כָּל הַגְּמָרָא מְלֵאָה מִשְׁנֵיּוֹת, וּכְשֶׁאָדָם בָּקִי בְּמִשְׁנֵיּוֹת, עַל-יַדֵּי-יְזֵה בְּנִקְל לֹו לְהִבִּין אַחֲרֵי-כֵן אֶת סִגְיוֹת הַגְּמָרָא. וְלִכֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֵא מְצִיעָא לֵג.): הַעוֹסֵק בְּמִשְׁנָה מְדָה וְנוֹטְלִים עֲלֶיהָ שָׂכָר, וְלְעוֹלָם הָיִי רֵץ לְמִשְׁנָה יוֹתֵר מִן הַגְּמָרָא; כִּי בְּזֵה שְׂאָדָם עוֹסֵק הַרְבֵּה בְּמִשְׁנֵיּוֹת, וּבִפְרָט בִּימֵי נְעוּרָיו, וּבִפְרָטֵי פְּרָטִיּוֹת בְּגִיל שְׂקָבְעוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: מְגִיל עֶשֶׂר עַד גִּיל חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה, עַל-יַדֵּי-יְזֵה מְקַבְּלִים שָׂכָר. וְעַקֵּר הַשָּׂכָר, שְׂיִבִינוּ אַחֲרֵי-כֵן אֶת הַלַּמּוּד בַּגְּמָרָא יוֹתֵר. וְלִכֵּן רָאוּ מְאֹד מְאֹד לְהִתְמַיֵּד לֹוֹמֵר וְלִגְרֵס בְּכָל יוֹם סֶדֶר בְּמִשְׁנֵיּוֹת, וּמִמֶּשׁ נִחַת-רוּחַ גְּדוֹל תַּעֲשׂוּ לִי, וּבִמְקוֹם לְהִסְתַּוְּבַב בְּטֵל וּמְבַטֵּל וְלְהִתְקוּטֵט כְּדֶרֶךְ הַנְּעָרִים הַמְּנַעְרִים מִן הַמְּצוּוֹת, יוֹתֵר טוֹב שְׂתַכַּנְּסוּ אֶת עֲצַמְכֶם בְּלַמּוּד וּבִגְרָסָא מִשְׁנֵיּוֹת, מְלַבֵּד הַלַּמּוּד חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁ"י שֶׁהוּא מְקַרָּא, שְׂאֲתֶם צְרִיכִים לְחַזֵּר הַרְבֵּה מְאֹד, בְּכָל שְׁבוּעַ שְׂתַהִיּוּ בְּקִיאִים בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ, אֲשֶׁר הַלַּמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת וְלַמּוּד חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁ"י יָבִיא אֶתְכֶם לִידֵי יִרְאֵת שְׁמַיִם, וְתִזְכּוּ לְהִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ כְּאֲשֶׁר רָאוּי לְתַלְמִידֵי יְשִׁיבָה, וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשֵׁין מֵא.): כָּל שְׂאִינוּ לֹא בְּמִקְרָא לֹא בְּמִשְׁנָה וְלֹא בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ, דּוֹר הַנֶּאֱדָה מִמֶּנּוּ, הֵינּוּ שְׂאִין שׁוֹם הַנֶּאֱדָה לְעוֹלָם עִם תְּלַמִּיד פְּזָה, שְׂאִינוּ מִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ, וְאִינוּ לֹוֹמֵד מְקַרָּא וּמִשְׁנָה, אֶלָּא סֵתָם מְסִתּוֹבַב בְּרַחוּבוֹת, וְלֹא יוֹצֵא מִמֶּנּוּ שׁוֹם דְּבָר.

וְלִכֵּן רָאוּ תְּלַמִּידֵי הַיְקָרִים! לְהִתְמַיֵּד בְּגִרְסַת מִשְׁנֵיּוֹת, מְלַבֵּד הַשְּׁעוֹר שְׂאֲתֶם לֹוֹמְדִים עִם הָרֵאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלַכְכֶם בַּגְּמָרָא, שְׂעֵלְיוּ תַחְזוּרוּ פְּעָמִים אֵין מְסִפֵּר, וְכֵן חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁ"י וְהִלְכָה, תִּקְבְּעוּ לְעֲצַמְכֶם שְׁעוֹר בְּאִמְרַת מִשְׁנֵיּוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּצִּיטוּ אוֹתִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַיְחוּ
 בֵּין בְּגַשְׁמִיּוֹת, שְׁלֹא תִסְתַּבְּכוּ עִם שׁוּם מְרִיבוֹת וּמַחְלָקֵת וְצָרוֹת, וּבֵין
 בְּרוּחַנִיּוֹת, שְׁתַּגְּרְמוּ הַנָּאֵה אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁמָאֵד מָאֵד חָשׁוּב אֲצִלוּ
 לַמּוֹד הַתּוֹרָה, וְהַנָּאֵה לַהוֹרִים שְׁלָכֶם, שְׁאַתֶּם שׁוֹקְדִים עַל דְּלֹתוֹת
 תּוֹרָה, וְתִתְבָּרְכוּ מִמְּעוֹן הַבְּרָכוֹת.

אֲגַב צוֹיְתִי לְר' ... שְׁיִקְנֶה לְכֹל אֶחָד מִכֶּם סֵט מְשֻׁנּוֹת הַמְּנַקְדִים
 מִתְּנָה מִמֶּנִּי, רַק בְּתַנְאֵי שְׁתַּבְּטִיחוּ לִי שְׁתַּגְּרְסוּ בְּזֶה כָּל יוֹם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָרִים ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר,
 וְר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַנְּחֻת-רוּחַ שְׁשִׁמְעֵתִי,
 שְׁתַּהַלֵּה לְאֵל, הַתְּלַמִּידִים מִתְּחִילִים לְהִשְׁתַּפֵּר הֵן בְּלַמּוּד וְהֵן
 בְּהַנְהַגָּה, וּבְאֵמַת טוֹב מָאֵד שְׁבִזְמַן הַפְּנוּי שֵׁישׁ לָהֶם שְׁיִגְרְסוּ הַרְבֵּה
 מְשֻׁנּוֹת, כִּי הַגִּיל הַזֶּה מַגִּיל עֶשֶׂר עַד גִּיל חֲמֹשׁ-עֶשְׂרֵה, זֶה הַזְּמַן הַכִּי
 מְכֻשָׁר לְתַלְמִידִים לְגַרֵס הַרְבֵּה מְשֻׁנּוֹת, כִּי אֲזַ עֲדִין הֵם צְעִירִים,
 וְעַל-יְדֵי רַבּוּי חֲזָרָה יִזְכּוּ לְקַנּוֹת לְעֲצָמָם בְּקִיאוֹת עֲצוּמָה בְּלַמּוּד
 מְשֻׁנּוֹת, אֲשֶׁר יִהְיֶה לָהֶם אַחֲר־כֵּן טוֹב מָאֵד לְהַבְנֵת הַגְּמָרָא, כִּי
 הַתְּלַמּוּד מְלֵא מְשֻׁנּוֹת מִמְּקוֹם אֶל מְקוֹם, וְעַל-יְדֵי רַבּוּי הַחֲזָרָה שֶׁל
 הַמְשֻׁנּוֹת, הֵם יִהְיוּ בְּקִיִּים בְּזֶה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נֶקֶל לָהֶם לְהַבִּין
 יוֹתֵר אֶת הַגְּמָרָא שְׁלוּמְדִים. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין
 מ.ב.): בְּמִי אַתָּה מוֹצֵא מְלַחֲמָתָה שֶׁל תּוֹרָה? בְּמִי שֵׁישׁ בִּידוֹ חֲבִילָה
 שֶׁל מִשְׁנָה; וְכֵן אָמְרוּ (ירושלמי הוֹנִיּוֹת, פֶּרֶק ג', הַלְכָה ד'), עַד שְׁלֹא שִׁקַּע
 בִּי רַב רַב מְשֻׁנּוֹת רוּץ אַחֲרֵי הַמִּשְׁנָה יוֹתֵר מִן הַתְּלַמּוּד, מְשִׁשְׁקַע רַב
 מְשֻׁנּוֹת, לְעוֹלָם הָיִ רֵץ אַחֵר הַתְּלַמּוּד יוֹתֵר מִן הַמִּשְׁנָה. וְלָכֵן בְּגִיל
 הַזֶּה טוֹב מָאֵד מָאֵד לְהַרְגִיל אוֹתָם, שְׁיִגְרְסוּ הַרְבֵּה מְשֻׁנּוֹת, וּכְדֵאֵי

לְעוֹדֵדִים וְלַחֲזָקִים וְלֵאמֹצִים, וְכֵן בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הָעֵקֶר שֶׁיִּלְמְדוּ
 "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן הַיְסוּד שֶׁל הָאָדָם, בְּמִדָּה שְׂאֵדָם מוֹדֵד
 בָּהּ מוֹדֵדִין לוֹ.

עָלֵי לְהִבְהִיר לָכֶם כַּמָּה נִקְדוֹת בְּחִנוּף, אֲשֶׁר הוּא הַיְסוּד וְהָעֵקֶר
 בְּקִיּוּם כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, כִּי אִם אֵין גְּדִיִּים אֵין תְּיָשִׁים, וְהַחֲנוּף הוּא דָבָר
 יְסוּדִי לְכָל הַחַיִּים, וְכִפִּי שְׂמַחְנֻכִים אֶת הַיְלָדִים, כִּף הֵם מִתְּנַהֲגִים כָּל
 יְמֵי חַיֵּיהֶם, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (מִשְׁלֵי כב, ו): "חֲנוּף לְנַעַר
 עַל-פִּי דְרָכּוֹ, גַּם כִּי יִזְקִין לֹא יִסּוּר מִמֶּנּוּ".

א. כָּלֵל רֵאשׁוֹן בְּחִנוּף, מֵה שְׂרוּצִים לִפְעַל אֲצֵל הַתְּלִמִּיד צְרִיכִים
 קֵדָם לִפְעַל אֲצֵל עֲצָמוֹ, כִּי דֶרֶךְ הַתְּלִמִּידִים שְׂמִסְתַּכְּלִים אַחֲרֵי רַבִּם
 וְאַפְלוֹ כָּל תְּנוּעָה, וּמִכָּל שְׂפָן כָּל דְּבוּר וְהַתְּנַהֲגוּת הֵם מְחַקִּים אֶת
 רַבִּם, וְעַל-כֵּן אִם הַמְּחַנֵּף וְהַרְבִּי רוּצָה לְהַחֲדִיר בְּתִלְמִידּוֹ שִׁיְהִיו
 סִבְלָנִים וְלֹא כְּעֹסָנִים, הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן הֵם צְרִיכִים לְחַנּוּף אֶת עֲצָמָם
 שְׂשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְעֲצֹבֵן אוֹתָם, וְאִף שֶׁזּוֹ עֲבוּדָה הִכִּי קָשָׁה
 בְּחַיִּים, וּבְדֶרֶךְ כָּלֵל הַתְּלִמִּידִים מְעֲצָבָנִים מְאֹד מֵאֹד אֶת הַמְּחַנֵּף
 וְהַרְבִּי עַד שִׁיּוּצָא מִכְּלָיו, וּמִתְחִיל לְצַעֵק, וּמִכָּל שְׂפָן לְהַרְבִּיץ וְכוּ',
 וְכוּעַס עַל הַתְּלִמִּידִים: מִדּוּעַ אֵינְכֶם יוֹשְׁבִים בְּשִׁקָּט וְאֵינְכֶם
 סִבְלָנִים... בְּשַׁעֲה שְׂהֵם בְּעֲצָמָם רוֹאִים שְׂהַרְבִּי וְהַמְּחַנֵּף מִתְּעֲצָבֵן
 וְכַדּוּמָה. כִּי בְּאֵמֶת כָּל פֶּרֶט וּפְרָט שְׂרוּצִים לִפְעַל אֲצֵל הַתְּלִמִּידִים
 — הֵן תְּפִלָּה בְּצַבוּר, וְהֵן בְּרִכְת־הַמְּזוֹן מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, וְהֵן נְטִילַת
 יָדַיִם לִפְנֵי הַתְּפִלָּה אוֹ מִיַּם אַחֲרוֹנִים וְכוּ', כָּל מִינֵי פְרָטִים קְטָנִים אוֹ
 גְּדוּלִים, מֵה שְׂרוּצִים לְהַחֲדִיר בְּהַתְּלִמִּידִים, אִם לֹא יֵרְאוּ אֶת זֶה אֲצֵל
 הַמְּחַנֵּף וְהַרְבִּי שְׂלָהֶם, הֵם לֹא יַעֲשׂוּ אֶת זֶה, וְאַדְרָבָּה יִהְיוּ לָהֶם
 טְעָנוֹת, שְׂגָם הוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה דְבָר כְּזֶה, כְּגוֹן: לְדַבֵּר בְּאִמְצַע הַתְּפִלָּה,
 וּנְתִינַת צְדָקָה וְכוּ' וְכוּ' וְכַדּוּמָה, כָּל פֶּרֶט שְׂרָק רוּצִים לְחַנּוּף אוֹתָם.
 וְעַל-כֵּן הַכָּלֵל הָרֵאשׁוֹן בְּחִנוּף, הוּא לְחַנּוּף אֶת עֲצָמוֹ, וְלְהִרְאוֹת דְּגָמָא
 חַיָּה לַתְּלִמִּידִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּנִקְל יוּכַל אַחֲר־כֵּף לִפְעַל אֲצֵל
 הַתְּלִמִּידִים, וּבְפֶרֶט מִדַּת הַסִּבְלָנוּת שִׁיְהִיו מִמְשַׁמְעִים.

ב. הַמְּלַמֵּד וְהָרֵאשׁ-יְשִׁיבָה צְרִיף לְהַתְּנַהֵג וּלְדַבֵּר עִם הַתְּלִמִּידִים

כְּמוֹ שְׂמַדְבָּרִים עִם מְבַגְרִים, הֵינּוּ שְׂלֵא יַחְזִיק אוֹתָם לִילְדִים קִטְנִים וּבְעֵלֵי שָׂכַל קִטְן וְכוּ', אֲלֵא תַכְּף־וּמְיָד יִצְיִר לְעֲצָמוֹ אֲשֶׁר בְּעוֹד כַּמָּה שָׁנִים אֵלוֹ הַתְּלַמִּידִים הַקִּטְנִים? הֵיוּ כְּבָר מְבַגְרִים, וְיָכוֹל לִהְיוֹת שְׂיִצְאוּ מֵהֶם כַּמָּה גְּאוּנִים וְרַבָּנִים מְפָרְסָמִים וְכוּ', מְלַמְדִים גְּדוֹלִים וְכוּ'. וְאִם הֵיוּ יוֹדְעִים אֵת זֶה כְּשֶׁהַתְּלַמִּידִים עוֹד בִּימֵי קִטְנוּתָם, בְּוֹדָאֵי הָיוּ לוֹמְדִים וּמְדַבְּרִים עִמָּהֶם בְּאִפְּן וּבְצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי. תִּתְּאוּרוּ לְעֲצָמְכֶם, אִם הֵייתֶם יוֹדְעִים לְמַשָּׁל הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, אוֹ הַגְּאוֹן מוֹיִלְנָא זי"ע, שְׁגַם הֵם הָיוּ פְּעַם קִטְנִים, וְהָיוּ לוֹמְדִים בְּהַכְּפָתָה שְׁלָכֶם, בְּוֹדָאֵי הָיָה הַלְמוּד וְהַדְּבוּר עִמָּהֶם בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי, כִּי הָרִי עִם אֲנָשִׁים רַמֵּי מַעֲלָה צְרִיכִים לְדַבֵּר וּלְהַתְנַהֵג וּלְלַמֵּד בְּצוּרָה אַחֲרַת, וְעַכְשָׁו אִם תִּקְחוּ אֵת כָּל תְּלַמִּיד וְתַלְמִיד בְּפִרְטוּיּוֹת, וְתַלְמִדוֹ וְתַדְּבָרוּ עִמּוֹ בְּצוּרָה כְּזוֹ, שְׁבַעֲוֹד עֶשֶׂר שָׁנִים אוֹ פְּחוּת, הוּא כְּבָר יִהְיֶה מְבַגֵּר, אֲזִי כָּל הַלְמוּד וְהַדְּבוּר שְׁלָכֶם יִהְיֶה אִתָּם בְּצוּרָה אַחֲרַת, וְעַל־כֵּן רְאוּ לְכַתְחֻלָּה לְדַבֵּר וּלְלַמֵּד עִמָּהֶם בְּצוּרָה כְּמוֹ שְׂמַלְמְדִים עִם הַמְּבַגְרִים.

ג. תַּכְּף־וּמְיָד כְּשֶׁמִּתְחִילִים לְלַמֵּד לְהַשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם לֹא לְצֵאת מִעֵינֵי הַלְמוּד, וְלֹא לְדַבֵּר דְּבָרִים שֶׁל מַה בְּכַף, אֲשֶׁר יְלָדִים מְאֹד מְאֹד רוֹצִים לְהוֹרִיד אֵת הַמְּלַמֵּד אֲלֵיהֶם, וְשִׂידְבֵּר וַיִּסְפֹּר עִמָּהֶם דְּבָרִים שֶׁל מַה בְּכַף, הַעֲקֹר שְׂלֵא יִלְמְדוּ... רַק טוֹב מְאֹד לְהַלְבִּישׁ אֵת הַלְמוּד וְהַחֲמֹר שְׁלוֹמְדִים, כְּגוֹן: מְקַרָּא אוֹ מְשָׁנָה אוֹ גְּמְרָא בְּדֶרֶךְ סְפוּר, וּבְדֶרֶךְ כָּלֵל סְפוּר, הֵיילְדִים אוֹתְהִבִים מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְעַ, וְכַף מְקַדִּימִים אֵת הַלְמוּד וְהַחֲמֹר שְׁלוֹמְדִים עִמָּהֶם בְּדֶרֶךְ סְפוּר, וְאֲזִי כְּשֶׁבָּאִים אֶל תוֹךְ הַסְּפֹר, יְבִינּוּ אֵת זֶה בְּנִקְל, מְלַבֵּד זֹאת אִי־אֶפְשָׁר לְהַקְנוֹת מַדּוֹת טוֹבוֹת לִילְדִים אֲלֵא בְּדֶרֶךְ סְפוּר, לְסַפֵּר לָהֶם סְפוּר שֶׁל אֵיזָה צְדִיק, אֵיזָה גְּאוֹן, וְזֶה יִקְלַט הֵיטֵב בְּלָבָם וּבְדַעְתָּם שֶׁל הַמְּחַנְכִים.

ד. כְּשֶׁרוֹאִים שְׂמַתְקוּטִים בִּיגִיָּהֶם, אִף פְּעַם אָסוּר לְהַעִיר לָהֶם בְּרַבִּים, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הֵם יִרְגִּישׁוּ אֵת עֲצָמָם מְשֻׁפְּלִים, וְתַכְּף־וּמְיָד כְּשֶׁיִּרְגִּישׁוּ שֶׁהַמְּלַמֵּד וְהַמְּחַנֵּף מְשֻׁפִּיל אוֹתָם, הַגְּאוֹת וְהַיִּשּׁוֹת תִּדְחַק

אותם לעשות דוקא, וימרו את חיי המלמד והמחנך, אלא בשעת רתחה אף פעם לא להעיר להם כלל רק להגיד: ילדים, הגיע זמן תפלה באו נתפלל, או הגיע זמן למוד, כאלו לא קרה שום דבר לא להעיר לאף אחד, וזה יסוד גדול בחינוך ובפדגוגיה ובפסיכולוגיה, בהבנת נפש האדם, ואחר-כך אחר המוד כשהרוחות נרגעו קצת או לגמרי, אז לוקחים אל הצד אחד, ושואלים: מה קרה? ולאט לאט בלי שום פעם מבררים בדיוק הענין, ולוקחים אותו אל הצד שאף אחד לא ישמע, ונותנים לו להבין בעצמו שהוא עשה דבר שלא היה צריך לעשות, וזה החינוך הכי טוב, אבל תכף-ומיד כשקרה משהו בפתא, שעשו איזה דבר נורא, ואפלו שיהיה הדבר הכי קשה וכו', להתחיל לצעק עליהם ולהכותם וכו', זה לא עוזר כלל, אלא אדרבה, מתפראים ומתפראים יותר ויותר, ומרגישים כאלו הרבי שונא אותם, ורוצה לנקם בהם, כל אחד כפי דמיונו, זה מכניס בו התמרדות וכו', וכבר אינו מענין בכלל ללמד, ונעשה בכעס ובזרח ומעצבן את ההורים וכו', וכך אין לאף אחד פלום, לא להמלמד ולא להורים, ולא לעצמו, כי טבע של קטן שרוצה להיות גדול, ורוצה להיות טוב, אף הוא צריך את העדיד והחזיק והתשוּמֶת-לב של המלמד והמחנך, וכשנותנים לו דבר זה, ואדרבה מראים לו שהוא כן יודע, על-ידי-זה הוא באמת יודע ומצליח.

ה. תמיד כדאי להמחנך והמלמד לבנות את התלמיד, ולא לשבר אותו, ואם רואים שהוא חלש בלמוד והחמר שלמד, כדאי לתת לו לקרא או להשיב דבר שהוא כן יכול, והוא כן יודע, ואף פעם לא לשאל אותו דבר שהוא לא יודע ומכל שפן לא להשפיל אותו: "אתה רואה שכלם יודעים ואתה לא יודע? כי כלם כן ציטו ואתה לא ציף"; כי דבר זה רק גורם מרירות והתמרדות אצל התלמיד, ועל-כּן צריכים תמיד רק לחזק אותו בנקודות הרגישות שלו, ולבנות את הבטחון עצמי שלו, ואז כשהולכים בצורה כזו עם התלמידים, כבר לא צריכים לצעק עליהם, ומכל שכן להרביץ להם, אדרבה, הם יתאמצו ללמד יותר ויותר, ויאהבו את המלמד והמחנך שלהם מאד מאד, כי יראו עין בעין איך שכונת המלמד

אֲשֶׁר י"ט רל בְּנַחֵל שֶׁה

היא רק לטובתם, והוא אוהב אותם אהבה אמתית בלי שום פנייה כלל.

תאמינו לי, שיש עוד הרבה הרבה פרטים בענין חנוף, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שייעזר לו ויתן לי את הפנאי לחבר ספר למלמדים ולמחנכים, כי ענין החנוף הוא יסוד גדול, ובניד המחנך והמלמד לבנות את התלמיד או, חסד-שלום, להרס אותו לכל ימי חייו, אף מחמת טרדותי הרבות אמרתי, שמנקדות אלו תבינו כבר הרבה.

עליכם לדעת, כי הילדים האלו חיו עד עכשו ממש בצורת הפקרות, ולא הנה להם שום חנוף, ואיני יודע מה הנה שם בטבריה, אבל הם הילדים שלנו, ואנחנו צריכים להסתפל על העתיד שלהם, ולכן עלינו למסר את נפשנו לחנוף אותם שיהיו תלמידי חכמים אמתיים, יראים ושלמים, כרצונו של רבנו ז"ל, ולכן כדאי להשקיע בהם כל הפחות, כי הם העתיד שלנו, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתזכו להצליח עם תלמידים, ועוד תראו ברכה והצלחה במעשה ידיכם, ולא יקח הרבה זמן — שנה עוד שנתים, ותראו איך שיתרבו התלמידים והישיבה, ואלו התלמידים יהיו לדגמא ולמופת, והיתה כדאית כל ההשקעה שהשקעתם בהם, ומלבד זאת יוצאת גם טובה לכם, כי פשלוּמדים עם תלמידים, יוצאת טובה גם להמלמדים, בבחינת (מעניית ז): "ומתלמידי יותר מכלם".

מאד מאד אשמח אם תוכלו לכתב דו"ח מכל תלמיד, וממש אהיה לכם אסיר תודה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רל.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד פסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

אָקוּה שְׁהַכַּל מִסְתַּדֵּר אֶצְלֶךָ, רַק רָאה לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַפְּעֻלוֹת שְׁעוֹשִׁים הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאַתָּם זוֹכִים לְהַדְפִּיס, מִמֶּשׁ הִיא זְכוּת הַרְבִּים לְדוּרֵי הַדּוֹרוֹת וְגַלּוּי אֱלֻקוֹת הַיְּהוּדִית הַשְּׂכִינָה בְּזֵה הָעוֹלָם, וְאֵין מְחֻזְקִין אֶלָּא לְמְחֻזְקִין (סְפָרֵי נְשֵׂא א'), הֵינּוּ מִי שְׁעוֹסֵק בְּעֶסֶק חֻזוֹק, עָלְיוֹ לְהַתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר, כִּי גַם עָלְיוֹ עוֹבְרִים כָּל מִינֵי מְשֻׁבְּרִים וְגַלּוּי, וְהוּא בְּעֲצֻמוֹ צָרִיף הַתְּחַזְקוֹת, וְעַל-כֵּן בְּאַתִּי לְחֻזַּק וּלְאַמֵּץ אוֹתָךְ שְׁתַּחֲזִיק מֵעַמְד, יִהְיֶה אִיף שְׁיִהְיֶה, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְכָל הַחֻבּוֹת יִשְׁלְמוּ, וְאַתְמוֹל דִּבַּרְתִּי עִם דּוֹדְךָ ... וְרָאִיתִי, שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, אֵין מֶה לְקַנֵּא בּוֹ, אֲדַרְבֶּה רְאוּי לּוֹ לְקַנֵּא בְּנוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֹסֵד שְׁעָשָׂה עִמּוֹ, שְׁאַנּוּ יְכוּלִים לְהִיּוֹת שְׁמֵשִׁים אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל.

רָאה לְדוּחַ מֶה חֲדָשׁוֹת בַּהַדְפָּסָה, וְהֵאֵם ... גָּמַר אֶת הַמְּפָתָחוֹת.

הַמְּחַכָּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

י"ט רלא.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

עֲכָשׁוּ יֵצֵא לִי לְקִרְא אֶת "אוֹר יְבִנְאֵל" שְׁקַבְּלֵתִי, וְהוּא מִמֶּשׁ לְהַפְּלִיא פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, כְּלֵי נִפְלְא לְקַבֵּל בּוֹ הַתְּחַזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת, כְּלֵי בְּתוֹךְ כְּלֵי לְהַלְבִּישׁ בּוֹ הַשְּׂגָת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת אֶפְלוּ לְהִכִּי רְחוּק וְהִכִּי גְרוּעַ, דְּבוּרִים כְּל-כָּף מוֹשְׁכִים אֶת הַלֵּב אֵלְיוֹ יִתְבָּרַךְ, כָּל פֶּרֶט וְכוּ' מְעוֹרֵר וּמְחַזֵּק אֶת הַרְצוֹן לְשׁוּב אֵלְיוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן רָאה לְנִצֵּל אֶת כַּתֵּף עַל זֶה, כִּי הִיא הַשְּׂקֵעָה מִשְׁתַּלְמֶת בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת גַּם יַחַד, אוֹדוֹת הַכֶּסֶף תִּקְבֵּל עַד הַפְּרוּטָה הָאַחֲרוֹנָה, וְאַנִּי מְקַוֶּה שְׁעוֹד תִּחַלֵּק הַשְּׁבוּעַ, הַעֲקָר רָאה לְהַתְמִיד בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה, שֶׁהוּא כְּלֵי נִפְלְא לְהַחֲדִיר בְּעוֹלָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל וְאוֹר הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה,

וְעַל-כֵּן רַק חֲזַק וְאַמֵץ יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְהוֹצִיא מִתַּחַת יָדְךָ עֲבוּדָה יָפָה,
וּבְכָל פַּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְהִתְקַדֵּם. מָה אָמַר לָךְ! זֶה מִמֶּשׁ פָּאָר וְיָפִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רלב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת תְּפִלַּת מְנַחָה, כְּדַאי לְהִתְפַּלֵּל תִּכְרַף-וּמְיָד בְּשַׁעַה שְׁלֹשׁ אוֹ
שְׁלֹשׁ וַחֲצִי, אֲשֶׁר אִז הוּא זְמַן תְּפִלַּת מְנַחָה קְטָנָה, הֵינּוּ תַשַּׁע שְׁעוֹת
וּמְחֻצָּה שֶׁל הַיּוֹם, אִז הִתְחִילוּ לְהִקְרִיב אֶת קֶרְבֵּן תָּמִיד שֶׁל בֵּין
הָעֶרְבִים, וּבִפְרָטִיּוֹת בֵּימֵי הַחֲרֹף, שְׁאִז הַיָּמִים קְצָרִים, וּבְקָלוֹת יְכוּלִים
לְשַׁכַּח, אוֹ שִׁיכְנֹס כְּבָר הַלֵּילָה מִפְּנֵי שֶׁהִחֲלִיפוּ אֶת הַשָּׁעוֹן. וְלִכֵּן מָה
טוֹב וּמָה נָעִים, שֶׁבְכוּלָל לְאַבְרָכִים יִתְפַּלְלוּ מְנַחָה בְּשַׁעַה שֶׁהִקְרִיבוּ
אֶת הַתָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֶרְבִים, וְכֵן טוֹב לְסֵדֶר אֶת זֶה בִּישִׁיבוֹת שְׁלָנוּ
"הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ".

נָא וְנָא לְהִתְפַּלֵּל מְנַחָה בְּכּוֹנֵה גְדוּלָה, כִּי אִז הוּא אֲמֻצֵעַ הַיּוֹם,
וּבֶן-אָדָם כְּבָר עֵיף וְיָגַע, וּבְקָלוֹת הוּא יְכוּל לְפַל בְּעֵיפוֹת וְכוּ',
וּלְהִרְדֵּם בְּאֲמֻצֵעַ הַתְּפִלָּה, וְחִכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת ו:): לְעוֹלָם
יִהְיֶה אָדָם זָהִיר בַּתְּפִלַּת הַמְנַחָה, שֶׁכֵּן אֵלֵיהוּ לֹא נִעְנָה אֶלָּא בַּתְּפִלַּת
הַמְנַחָה.

מָה אָמַר לָךְ עַל שְׁאַלְתְּךָ וְכוּ', בְּבִרְסָלָב בֵּן מִקְפִּידִים לְהִתְפַּלֵּל
מְנַחָה קִדָּם הַשְּׂקִיעָה.

וּבְכָלֵל טוֹב מְאֹד, שֶׁהַיּוֹם יִחַלַק כְּפִי הַתְּפִלוֹת, הֵינּוּ הַיּוֹם מִתְחִיל
בַּתְּפִלַּת שְׁחֵרִית, וְאַחֲרֵי-כֵן יֵשׁ לוֹ סֵדֶר לְפָנֵי הַצְּהָרִים, תְּפִלַּת מְנַחָה
הִיא בְּשֵׁלֶשׁ אוֹ בְּשֵׁלֶשׁ וַחֲצִי, וְאַחֲרֵי-כֵן מִתְחִיל סֵדֶר אַחֲרֵי הַצְּהָרִים,

אחר-כֵּף כְּשֶׁמְגִיעַ זְמַן צֵאת הַכּוֹכָבִים לְפִי שֵׁיטַת רַבְּנוּ תָם, מִתְּפַלְּלִים עֲרֵבִית, וּמִתְחִיל סֵדֵר לִילָה, וּבִעֵת חֲצוֹת אוֹמְרִים סֵדֵר תְּקוּן חֲצוֹת, וְאֵז מִתְחִיל עוֹד סֵדֵר, הַכֹּל לְפִי הָאָדָם.

הַעֲקָר לְהִיּוֹת מְסֻדָּר בְּסֻדֵּר חֲזָק, אֵז תִּהְיֶה בְּרַכָּה בְּעֲמֻלוֹ, רַק לֹא לְבִלּוֹת אֶת הַזְּמַן הַיְקָר בְּהֶבֶל וְרִיק, כִּי חָבֵל עַל הַזְּמַן הַיְקָר, אֲשֶׁר אֵי-אֶפְשָׁר לְקַנּוֹתוֹ בְּשׁוּם פֶּסֶף שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי כָּל רִגַע מֵת הָאָדָם, וְהוּא לֹא שֵׁם לֵב לְזָה, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִזְהָר מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא יִלְךָ לוֹ הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה וְהָרִגַע לְהֶבֶל וְלָרִיק, כִּי (אִיּוֹב ז, יח): "לְרַגְעִים תִּבְחַנְנוּ", בּוֹחֲנִים אֶת הָאָדָם מֵהַ יַעֲשֶׂה עִם כָּל רִגַע.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, בּוֹ בְּרִגַע הוּא מְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזוֹכֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדַבְּקוֹת אָמֵת, אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיאֲחִז בְּזָה!

תִּשְׁמַר מְקַרְיָאת עֵתוֹנִים, כִּי הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת-רוּחַ וְדַמְיוֹנוֹת שֶׁל שׂוֹא, מְלֵא כְּפִירוֹת וְנִאוּף וְכוּ', מְלֵא שְׁקָרִים, מְלֵא בּוֹזֵי תִלְמִידֵי חֲכָמִים וְכוּ', וְלִכֵּן כָּל בַּר דַּעַת רָאוּי שֶׁיִּגְדֹר מִזָּה, כִּי כָּל הָעֵתוֹנִים מְלֵאִים שְׁקָר וּגְזֻמָּאוֹת, כָּל מְפֻלְגָּה רַק רוֹצֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָה, וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְבַלֵּה בְּשִׁטּוֹת הָאֵלוֹ הַנִּקְרָאִים עֵתוֹנִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד לְהִיּוֹת נֹחַ לְבִרְיּוֹת, וְאֵז תִּתְגַּלֶּה אֶצְלֶךְ שֶׁאֲתָה יְרֵא שְׁמִים וְנֹחַ לְמָקוֹם. וְזֶה שֶׁאָמַר הַתַּנָּא (אֲבוֹת ג, י): כָּל שְׂרוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הַיָּמֵנוּ, רוּחַ הַמָּקוֹם נוֹחָה הַיָּמֵנוּ; כִּי כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ

לו סבֵּלְנוֹת לְבִנְיָ-אָדָם, זֶה בָּא לוֹ כִּי יֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנח): עַל-יְדֵי מִדַּת אֲמוּנָה זוֹכֵה לְאֲרִיכַת אַפִּים, שֶׁהִיא מִדַּת הַסְּבָלְנוֹת, שִׁיּוּדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, וְלָכֵן בְּזֶה שֶׁהוּא גַח לְבָרִיּוֹת, סִימָן שֶׁהוּא גַח לְמָקוֹם, שִׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה, וְלִהְיוֹת כְּשֶׁאֵינוֹ גַח וְסִבָּלָן לְבָרִיּוֹת, בְּיָדוּעַ שֶׁהוּא מְלֵא קִשְׁיוֹת נִגְדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵין לוֹ אֲמוּנָה, וְכֹל שֶׁאֵינוֹ גַח אֶל הַבָּרִיּוֹת, אֵין רוּחַ הַמָּקוֹם גַּח הַיָּמֵנוּ.

וְלָכֵן הִרְגַּל עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת סִבָּלָן עִם בְּנֵי-אָדָם, וְזֶה מֵרָאֵה שִׁישׁ לְךָ אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַעֲקָר תִּרְאֶה לְהַחֲדִיר אֲמוּנָה בְּאַחֲרִים שֶׁאֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי תִכְלִית בְּרִיאַת הָאָדָם הוּא לַעֲשׂוֹת לוֹ יִתְבָּרַךְ דִּירָה בַּתְּחִתּוֹנִים, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (תְּנַחֲמָא נְשָׂא): מִיּוֹם שֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, נִתְאַוָּה שֶׁתִּהְיֶה לוֹ דִּירָה בַּתְּחִתּוֹנִים, הֵינּוּ שְׂכָלָם יִדְבְּרוּ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן כָּלֵם יִדְבְּרוּ מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִהְיֶה גְלוּי לְכֹל הָאֲמוּנָה הַקָּדוֹשָׁה.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם צְרוֹת וְיִסוּרִים, עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, צְרוֹת וּמְכַאוּבִים, וְאֵין לָהֶם בְּמָה לְהִתְנַחֵם, וְלָכֵן הֵם נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם וְעוֹשִׂים שְׁטִיּוֹת, הֵינּוּ שְׂנֹכְשָׁלִים בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, וְצָר וְרַע לָהֶם הַחַיִּים מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁהֵם מִתְּהַלְכִים כְּמֵתִים מִמָּשׁ, מְנַתְּקִים מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ', וּמִי שֶׁזוֹכֵה לְחַזְקָם וּלְאַמְצָם, לַעֲוֹדָתָם וּלְשִׂמְחָתָם, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

וְלָכֵן רְצָה רַבְּנּוּ ז"ל מְאֹד, שֶׁאֲנֹשִׁי יַעֲסֻקוּ בְּקֻרֹב רְחוּקִים, וּבְזֶה אוֹתָם — לָמָּה לֹא נוֹסְעִים נִסְיָעוֹת, וּלְקָרֵב אֲנָשִׁים (עֲיָן סִימָן מוֹהַר"ן, סִימָן תַּקמג); וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הַעוֹסֵק לְקָרֵב רְחוּקִים — תָּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה, וּמִגְלָה אֶת טֵהַר לְבָבוֹ, וְכֵן מִגְלָה שֶׁהוּא תַלְמִיד רַבְּנּוּ ז"ל, וּמִי שֶׁחוֹלֵק עַל זֶה אוֹ מִתְלוֹצֵץ מִזֶּה, מִגְלָה גְרִיעוֹת מֵעֲשִׂיו, וְאֵיךְ שֶׁהוּא רְקוּב מְאֹד וְכוּ', וְאֵין לוֹ שׁוֹם שְׂיִכּוֹת אֶל רַבְּנּוּ ז"ל, וְאֶפְלוּ שְׁקוּרָא עֲצָמוֹ עַל שֵׁם רַבְּנּוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י"ט רלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי וְכוּ', אֲסוּר לְרַחֵק בֵּין בְּשׁוּם אַפֵּן שְׂבָעוּלָם, זוֹ טְעוּת חֲמוּרָה, סוּף כָּל סוּף זֶה הַבֵּן שְׁלֶךְ, וְאַתָּה הוֹלְדָת אוֹתוֹ, וְאִם אֵינִי מִתְנַהֵג כְּשׁוֹרָה, אַתָּה חַיֵּב בַּדְּבָר, אוֹ שְׁלֵא הִתְפַּלְלָת עָלָיו וְכוּ', אוֹ שְׁלֵא נִתְּתָ לּוֹ חֲנוּף טוֹב וְכוּ', אוֹ שְׂעַסְקָת עִם כֶּסֶף גְּנֹבָה וּגְזֵלָה, כִּי כָּךְ כָּתַב הַרְבֵּי רַבֵּי צְבִי אֱלִימֶלֶךְ מְדִינַת זִי"ע עַל מֵה שְׂאָנוּ רוֹאִים בְּגֵי-אָדָם יְרֵאֵי הַשֵּׁם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּנֵיהֶם יוֹצְאִים לְתַרְבוֹת רָעָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מֵהֵיכָן זֶה נוֹבֵעַ? אֵלֶּא שְׂפִטְמוּ אֶת יְלָדֵיהֶם עִם כֶּסֶף גְּנֹבָה וּגְזֵלָה. וְלָכֵן אֵל תַּאֲשִׁים אֶת יְלָדֶיךָ וְכוּ'. וּבִקְאֻמַּת זוֹ מִשְׁנֵה מִפְרֹשֶׁת בְּבָבָא בִּתְרָא, פָּרֻק יֵשׁ נוֹחֲלִין, מִשְׁנֵה ה': הַכּוֹתֵב אֶת נִכְסָיו לְאַחֲרִים, וְהֵנִיחַ אֶת בְּנָיו מֵה שְׂעֵשָׂה עֲשׂוּי, אֲבָל אֵין רוּחַ חֲכָמִים נוֹחָה הַיְמָנוּ, וּפְרָשׁ הָרַב בְּרִטְנוֹרָא: דְּלָמָּא נִפְיָק מִנִּיהוּ זִרְעָא מְעַלְיָא, וְהוּא מְדִינָא דְגַמְרָא, רוֹאִים מִזֶּה שְׂאָסוּר לְרַחֵק אֶת בְּנוֹ שְׂיִצְא לְתַרְבוֹת רָעָה וְכוּ', רַק צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם עַל הַצְּלַחַת הַיְלָדִים, כִּי תִפְלֵת הַהוֹרִים עַל הַיְלָדִים מוֹעִילָה מְאֹד, וּבְכַרְטִיּוֹת תִּפְלָה עִם דְּמַעוֹת.

רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְאַל תִּהְיֶה מְמַרְמֵר אֶף שְׂאָנִי מִבֵּין אֶת כְּאֹבֶךָ הַקָּשָׁה וְכוּ', בֵּין אוֹ בֵּת שְׂיוֹצְאִים לְתַרְבוֹת רָעָה וְכוּ', זֶה הוֹרֵס אֶת הַבְּרִיאוֹת שֶׁל הַהוֹרִים, כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן מ"ב): הַבְּנִים טוֹבִים הֵם רְפוּאָה לְאַבוֹת, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, וְלֹא לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, רַק לְהִתְחַזֵּק וְלִכְטֹחַ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֵין חֲקַר לְגַדְלָתוֹ, וְאַצְלוּ יִתְבָּרֵךְ יְכוּלִים לִפְעַל הַכֹּל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂחַזֵּק בְּכָל זֶה, וְאִז טוֹב לוֹ תְּמִיד.

נא ראה להתמיד בהרבה דפים גמרא בכל יום. ומה טוב ומה נעים, אם תקח מסכת, ותחזור עליה מאה פעמים ואחת, ומה טוב שתתחיל עם מסכת תענית, כף לא תצטרך להתענות על העבר שלך, כי רבנו ז"ל הקפיד לא לקחת על עצמו שום תעניות, ובפרוש אמר בסוף ימיו: אם הייתי יודע בצעירותי מה שאני יודע עכשו אל מה יכולים להגיע על-ידי התבודדות, לא הייתי מסגף את גופי כל-כף בצעירותי בתעניות וסגופים. רואים מזה שתפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו עולה על הכל. ולכן ראה להרבות בדבורים עמו יתברך, וכן תתמיד במסכת תענית מאה פעמים ואחת, ואל תדאג.

בענין פרנסה וכו', ידוע שמוהרנ"ת ז"ל אמר, שפרנסה לא זורקים, אלא הפרנסה צריכה לזרק אותו, הינו אסור לזרק מה שיש לך וכו', אפה תבקש ממנו יתברך שתהיה לך הרחבה, ואז תראה שיפטרו אותך, ואז תקבל פרנסה יותר טובה, אבל אפה אל תזרק את העבודה שלך בשום פנים ואפן.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

י"ט רלה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק ראה לשמח עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, וזכור גם תזכר, שאסור להשבר משום דבר שבעולם, כל מה שעובר עליך, הכל משגח ממנו יתברך, ולכן הרגל עצמך רק לברח אליו יתברך, ותהיה רגיל לדבר הרבה עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, שזה היה רצונו של רבנו ז"ל. ואמר בעצמו (שיחות-הר"ן, סימן קנד), שהעקר שהגיע למדרגתו היה רק על-ידי בחינת פראסטיק, שהיה מדבר עמו יתברך בלי שום חכמות של הבל, רק תמיד דבר ודבר

וכו', וזו השלמות; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ולכן בכל מקום שאדם הולך, שכנית עזו עמו. ולכן הוא יכול לדבר עמו ותברך בכל מקום, ועל-ידי-זה ימשיך על עצמו השגחתו הפרטי הפרטית.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

י"ט רלו.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק, ושום דבר לא ישבר אותך, והתמד בלמוד התורה הקדושה, אשר אין ערך אליה, כל-כך חבל לבלות את הזמן בשטיות ובקהל וריק וכו', כי כל רגע שעובר, כבר אף פעם לא יחזר אליך, ולכן תשמח כל רגע שאתה הולך עם ציצית וכו', ואתה מאמין בו ותברך, ובזה לא הולכים לך לריק הרגעים אשר הקדוש-ברוך-הוא נותן לך.

דבר אחד תזכר — על הפל יש זמן, אבל לא על דברים בטלים ודבורים של מה בכך ושל יושבי קרנות, מאלו צריכים לברח כמו שבורחים מאש, כי הבטלה מביאה לידי זמה ולידי שעמום (שגעון).

חכמינו הקדושים אומרים (אבות, ג, ב): שנים שיושבין ואין ביניהן דברי תורה, הרי זה מושב לצים; ולכן בכל פעם כשאתה יושב עם מישהו ומדבר עמו, תראה לסבב את הדבור עם דבורי אמונה ודבורי תורה, וזו זכות הרבים גדולה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

י"ט רלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

תִּשְׁתַּדֵּל לְפָנַי הַתְּפִלָּה לֹא לְדַבֵּר עִם אִי אֶחָד, כִּי הַדְּבוּרִים שְׂמֻדְבָּרִים שִׁיחוֹת חֲלִין, בּוֹרְאִים קְלָפוֹת וּמְשַׁחִיתִים וְכוּ', וְזֶה מְבִיא לְאָדָם אַחֲר־כֵּף מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת, שְׂמֻפְרִיעוֹת לוֹ לְחֹשֵׁב אֶת תְּבַת הַתְּפִלָּה, כִּי אֵינּוּ יָכוֹל לְקַשֵּׁר אֶת הַמִּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה לְעֶצְמֶךָ קְבִיעוֹת מִהֲרִגַע שְׂאֵתָה קָם מִהַשְׁנָה בְּבִקְרָה, תֹּאמֶר בְּרַכַּת הַתּוֹרָה, וְתִלְמַד אֵילּוֹ שְׁעוּרִים, כְּגוֹן: פֶּרֶק מִשְׁנֵיּוֹת אַבוֹת, וְקִצַּת גְּמָרָא, וְקִצַּת זֶהר, וְתַכְף-וּמְיָד רוּץ לְמִקְנָה, וְתַתְעַטֵּף בְּצִיצִית וְתַפְלִין, וְתַתְחִיל לְהַתְפַּלֵּל מְלָה בְּמְלָה מִתּוֹךְ הַסְדוּר, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְעִבֹר אֶת כָּל הַתְּפִלָּה בְּלִי שׁוּם מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת.
זוֹ הָעֲצָה שְׂאֵנִי יָכוֹל לְתַת לְךָ.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

רֹאה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

וְחַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (פְּסָחִים דָּף קיב:): מְרַחֲקִים מִשׁוּר תָּם

חַמְשִׁים אָמָה, וּמְשׁוֹר מוּעַד מְלֵא עֵינָיו, וְכֵן נִפְסַק בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (ארח חיים, סימן קד, סעיף ד'); וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִתְרַחֵק מֵהַפָּרָא אָדָם הַזֶּה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בִּיבְנֵאֵל מְלֵא עֵינָיו, לֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל הַרְשָׁע הַזֶּה, כִּי (מגלה כת): אָסוּר לְהִסְתַּכֵּל בְּפָנֵי אָדָם רָשָׁע. שִׁמוּ שְׁמִים! אָדָם שְׂצָרִיף לְהִיּוֹת "רַב מְקוּמִי", הוּא בְּעֵצָם "רַע מְקוּמִי", מִסִּית וּמְדִיחַ אֶת תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם נֶגֶד יְהוּדִים חֲרָדִים לְדַבֵּר הַשֵּׁם, אֲנָשִׁים שְׂאִין לָהֶם כְּלוּם — רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה, צְדָקָה וְחֶסֶד, וְהַשׁוֹר מוּעַד שׁוֹר שְׂנֵגַח הַזֶּה עוֹסֵק רַק בְּמִסִּירוֹת, וּמְסַבֵּף אֲנָשִׁים תְּמִימִים עַל לֹא דְבָר, רַק לְהִרְאוֹת שֶׁהוּא ה' שִׁיף' וְה'מְכַתֵּר' שֶׁל הַמוֹשֵׁבָה... אֵף לֹא יוֹעִיל לוֹ כְּלוּם, הוּא נוֹגֵס עַכְשָׁו אֶגּוֹז קָשָׁה מְאֹד, בְּוֹדָאֵי סוּפוֹ שְׁיִפֵּל וְכוּ', אֵף שְׂיִקַּח זְמַן רַב, אֲבָל לְבִסוּף יִפֵּל נְפִילָה גְדוֹלָה, וְיִתְגַּלוּ גְּבוּלוֹתָיו שְׂגוֹנָב וְגוֹזֵל כְּסָפֵי צְבוּר, וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה שׁוּם דְּבָר בְּעִבּוּר הַדַּת, וְאֵלוֹ ה'רַע-בְּנִים' עֲתִידִים לְתַן אֶת הַדִּין, שֶׁהֵם חוֹטְאִים וּמְחַטִּיאִים אֶת הַרְבִּים, אוֹי לָהֶם וְאוֹי לְנַפְשָׁם. וְהַרְבַּ הַקְּדוֹשׁ מְסַאֲטָמָאֵר זִ"ע הִזֵּה תְּמִיד צוֹעֵק: לָמָּה צְרִיכִים כּוֹפְרִים בְּעֵקֶר רַבָּנִים, בְּשַׁעַה שְׂאִינָם מְאֲמִינִים בְּשׁוּם דְּבָר? אֵלֶּא שְׂאִי-אֶפְשָׁר לְהַעֲבִיר עַל הַדַּת וּבִפְרֻט אֲחִינוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְעַדוֹת הַמְּזֻרָח, רַק עַל-יַדֵּי 'רַע-בְּנִים', כִּי כֵּף לְמַדּוֹ וְחֲנֹכוֹ אוֹתָם, אֲשֶׁר כָּל מָה "שְׂכָבוֹד הַרְב" אוֹמֵר — זֶה קְדוֹשׁ וְכוּ', אֲבָל אֵינָם יוֹדְעִים שֶׁהַמְּרָא דְאַתְרָא הוּא רַק מְרָא וְחֲצִינָא... רָשָׁע מְרָשָׁע, טָמֵא מְטָמֵא, מְעַבִּיר עַל הַדַּת כְּכַר עֲשָׂרִים שָׁנִים יְהוּדִים תְּמִימִים מְעַדוֹת הַמְּזֻרָח, תּוֹנִיסָאִים וְתִימָנִים וְכוּ', וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ קוֹלֵט מָה שְׂקוּרָה פּוּה בִּיבְנֵאֵל, הַמְּקוּוֹה אֵינָה כְּשֶׁרָה כָּלֵל, וְגוֹרֵם לְאִסּוּר הַחֲמוּר שֶׁל כְּרִיתוֹת וְכוּ', הָעֲרוּב אֵינוֹ מְנִיחַ לְתַקֵּן, וְעוֹבְרִים עַל חֲלוּל שֶׁבֶת שֶׁהוּא בְּסִקִּילָה, הַשׁוֹחֵט שֶׁל הַמוֹשֵׁבָה הוּא קַל וְרִיק וּפּוֹחֵז, וּמְאָכִיל טְרָפוֹת וּנְבִלוֹת וְכוּ', וְזֶה נִקְרָא "רַב"... אֵינִי מְפַחֵד לֹמַר אֶת הָאֱמֶת. וְהִנֵּה הוּא מְפָרְסֵם לְכֻלָּם, שְׂאָנוּ רוֹדְפִים "רַב", אֵף עוֹד יוֹם יְגִיעַ, שְׂיִפְרָסְמוּ מְעַשְׂיוֹ הַמְּגִנִּים, וְאֵיךְ שְׂבִמְשָׁף שָׁנִים הוּא מְעַבִּיר עַל הַדַּת בְּשִׁתּוּף פְּעֵלָה עִם הַחֲלוּנִים, אוֹי לוֹ אוֹי לְנַפְשׁוֹ.

וְלִכֵּן עֲצַתִּי אֲמוּנָה, לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ, וְשִׁלָּא יִהְיֶה לָנוּ שׁוּם עֵסֶק עִמוֹ כָּלֵל, רַק צְרִיכִים לְהִזָּהֵר וּלְהַשְׁמֵר מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא מוֹסֵר וּמְסִית

אֲשֶׁר י"ט רלט — י"ט רמ בַּנְחָל שטו

וּמְדִיחַ אֶת תּוֹשְׁבֵי הַמָּקוֹם נִגְדָנוּ וְכוּ', מְרַחֲקִים מִשׁוֹר מוֹעֵד כְּמֵלֵא עֵינָיו, וְלִבְסוּף אֲנַחְנוּ נִנְצַח, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְנוּ ז"ל: "נִצַּחְתִּי וְאֲנִצַּח".
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

י"ט רלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִזְהַר לְהַתְפַּלֵּל מֵעָרִיב בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְתַכְף־וּמִיד כְּשֹׁנְעֵשָׂה לִילָה — תְּתַפַּלֵּל, וְאֵל תְּדַחֵק אֶת זֶה לְאַחֲר־כֶּף וְכוּ', כִּי בְקָלוֹת יְכוּלִים לְעַבֵּר זְמַן תְּפִלַּת עֲרֵבִית עַל־יְדֵי שְׁיִלְךָ לִישׁוֹן קָצֵת וְכוּ', וְנִמְצָא יִשְׁן כָּל הַלִּילָה. וַיְדוּעַ, שְׂרַבְנוּ ז"ל דְּבַר פַּעַם מִמַּעַלְתַּת הַתְּפִלָּה, שְׂתַכְף־וּמִיד כְּשִׁמְגִיעַ זְמַן הַתְּפִלָּה, אֲסוּר לְדַחוֹת אֶת זֶה כְּרַגַע, כְּפִי גִדְל מַעַלְתַּת הַתְּפִלָּה, וְזֶה סוֹבֵב גַּם עַל שְׁחָרִית, וְגַם עַל מִנְחָה, וְגַם עַל מֵעָרִיב, תַּכְף כְּשִׁמְגִיעַ הַזְּמַן, הִינּוּ זְמַן תְּפִלָּה, צְרִיכִים לְהַתְפַּלֵּל וְלֹא לְדַחוֹת וְכוּ', כִּי כְּפִי מַעַלְתַּת הַתְּפִלָּה, מִי יוֹדֵעַ אִם עוֹד יִזְכֶּה לְהַתְפַּלֵּל? ! הַעֲקָר לְהַתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ הַסְדוּר מְלָה בְּמֵלָה, וְלִדְבֹק עֲצָמוֹ בְּאוֹתִיּוֹת הַתְּפִלָּה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צְרִיף לְשִׁמּוֹר מְאֹד עַל הַדְּבִוּר שֶׁנָּה עָקַר הָאָדָם, כִּי מוֹתֵר הָאָדָם

מן הבהמה זה הדבור, ולכן מאחר שנתן לו הקדוש-ברוך-הוא דבור, עליו לנצלו לתורה ולתפלה, ולדבר עם בני-אדם דבורי אמונה, ואפלו שצריכים לדבר לפעמים דברים של מה בכך, עליו לראות שבתוך דבריו תמיד יערב דבורי אמונה, ויזכר שם שמים, באפן שיחדיר אמונה בו בעצמו, וכן בהשומע דבריו, וזה יסוד מוסד.

ויבענין שהיום רבו המתפרצים הכופרים הארורים, שהרגילו את המון-עם בארץ ישראל להוציא את השם אלקים ככתבו, צריכים למחות כששומע את זה, כי הוא לאו בתורה (שמות כ, ו): "לא תשא את שם הוי"ה אלקיך לשוא, כי לא ינקה הוי"ה", ורב רבם וממש כלם מהמון עם התמימים לא יודעים שזה לאו בתורה, והם מזכירים שם השם לבטלה, כי הרשעים הארורים רצו לזלזל באמונה הקדושה, ולכן הרגילו את המון עם להזכיר שם השם לבטלה, ועל-ידי-זה עוברים על לאו, ולכן כששומעין שאחד מזכיר שם השם, צריכים תכף-ומיד לומר לו: אסור להזכיר שם השם, כי מקבלים על זה ענש, רחמנא לצלן.

מה אמר לה! רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'): העקר הוא אמונה, וצריך לחפש ולבקש תמיד בעצמו איפה אויז באמונה, כי יש סובלי חלאים, שעקר הסבל שלהם הוא מחמת חסרון אמונה, ובפרט אלו הסובלים על העצבים, הכל בא מחמת חסרון אמונה, כי המאמין האמתי, שמאמין שהכל ממנו יתברך משגח בהשגחה פרטית, אדם זה יהיה סבלן על כל מה שעובר עליו, כי יודע ועד, אשר כל הצער והעגמת נפש, החרופין והגדופין שסובל מהזולת, זה רק ממנו יתברך [ואם תאמר: אם כן למה צריכים למחות ברשעים, הלא הכל ממנו יתברך? אלא פדי לא להמשיך אחריהם, ולא לעשות כמעשיהם, ואין חולקים כבוד לרב שהיא קל שפקלים, מכשיל את הרבים באכילת טרפות ונבלות, וחלול שבת, וחלול טהרת המשפחה וכו' וכו', ודבר זה מוכן מאליו, ואין בזה שום לשון-הרע, אדרבה, אשרי מי שמזהיר את בני-אדם להתרחק מהטמאים האלו, שלא להמשיך אחריהם].

על-כָּל-פָּנִים הָאָדָם בְּעֶצְמוֹ אָסוּר לְהִשָּׁבֵר בְּרוּחוֹ וּנְפִשׁוֹ מְרֻשָּׁעִים
 אֲרוּרִים הַמְדַבְּרִים עָלָיו וּמְבַזִּים אוֹתוֹ, וְשׁוֹפְכִים אֶת דְּמֵיו, אֲלֵא עָלָיו
 לִידַע, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְיִקְבַּל הַכֹּל לְכַפֶּרֶת עֲוֹנוֹתָיו הַמְרַבִּים,
 וְאִף שָׁבִין כֶּף כּוֹאֵב מְאֹד, אֵל יִשִּׁית לָבוֹ אֵל נְבִיחַת הַכְּלָבִים הָאֵלוֹ,
 כִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ג'), אֲשֶׁר אֵלוֹ
 הַעֲזִי פָּנִים, הֵן הֵן הַכְּלָבִים שְׁבִדוֹר, וְעַלֵּיהֶם כָּוְנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (סוֹטָה מ"ט): פָּנֵי הַדּוֹר כְּפָנֵי הַכְּלָב.

הַעֲקָר לְהַתְמִיד בְּכֹל יוֹם בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, אֲשֶׁר אֵין
 לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הִיא חֲכָמְתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְאָמַר רַבֵּנוּ
 ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'), שֶׁהַיִּצָּר הֵרַע מִלְּבִישׁ עֶצְמוֹ
 בְּמַצּוֹת, וְאָמַר הַרַב הַקְּדוֹשׁ מְרוֹפְשֵׁיין זי"ע (זֶרַע קֹדֶשׁ שׁוֹפְטִים), שֶׁהַיִּצָּר
 הֵרַע יִסְכִּים שֶׁתַּעֲשֶׂה אֶפְלוֹ מַצָּנָה, הַעֲקָר לֹא לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
 אֲשֶׁר מִזֶּה הוּא מְפַחַד מְאֹד. כִּי כֶּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשֵׁין
 ל'): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּרֵאתִי יִצָּר הֵרַע, בְּרֵאתִי תּוֹרָה תְּבַלִּין
 כְּנִגְדּוֹ; נִמְצָא, שֶׁהַעֲקָר מֵה שֶׁמְּבַטֵּל אֶת הַיִּצָּר הֵרַע מִהָאָדָם זֶה לְמוֹד
 תּוֹרָה, וּבְשִׁבִיל זֶה הַיִּצָּר הֵרַע יַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׁבִיכְלָתוֹ, הַעֲקָר לְמַנַּע
 אֶת הָאָדָם מִלְּלַמֵּד תּוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְבַטֵּלָתוֹ לְגִמְרֵי, וְלִכְּן
 אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְתַמִּיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכֹל יוֹם, וְהַעֲקָר לְגִרְסַ הַרְבֵּה
 מִשְׁנֵיּוֹת, כִּי מִשְׁנָה מִשְׁנָה אֶת הָאָדָם, מִשְׁנָה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָה, כִּי
 עַל-יָדֵי לְמוֹד מִשְׁנָה מְזַכֵּף אֶת נִשְׁמָתוֹ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה (עֲוֹנוֹת)
 שְׁנֹדְבָקוֹ בֵּה, מִשְׁנָה עוֹלָה כְּמִסְפַּר פְּרִנְסָה, שְׁעַל-יָדֵי שְׁרָגִיל לְגִרְסַ
 הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, לֹא תַחֲסֹר לוֹ פְּרִנְסָה, וְלִכְּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן!
 קִחַ מִשְׁנֵיּוֹת, וְתַתְּחִיל מִהַתְּחִלַּת בְּרִכּוֹת, וְתִגְרַס פְּרָק אַחַר פְּרָק,
 וּמִסְכַּת אַחַר מִסְכַּת, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִים שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה פְּעָמִים אֵין
 מִסְפָּר, הַעֲקָר לְהִיּוֹת רָגִיל בְּאַמִּירַת מִשְׁנֵיּוֹת, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁזוֹכֶה לְחֻטָּף
 בְּכֹל יוֹם לְגִרְסַ ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְכֵן תְּרָגִיל עֲצָמָךְ לֹאמַר הַרְבֵּה
 דְּפִים גְּמָרָא כְּסִדְרָן כְּסִדְרַ הַש"ס, מְלַבֵּד שֶׁתְּלַמֵּד בְּכֹל יוֹם אֶת הַדָּף
 הַיּוֹמִי עִם רַש"י וְתוֹסְפוֹת, שְׁזֶה יִהְיֶה הַשְּׁעוֹר עִיּוֹן שְׁלָךְ, וְכֵן תְּרָגִיל
 עֲצָמָךְ לְגִרְסַ בְּכֹל יוֹם דְּפִים זֶהר וְתִקְוִנִים, שְׁזֶה חַיּוֹת לְנַפֵּשׁ בְּעוֹלָם
 הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

מָה אָמַר לָךְ! אִם יֵשׁ לְאָדָם שְׂכָל, יְכוּל לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם לְדַבְרִים גְּדוּלִים, כִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הִיא הַחַיּוּת שֶׁל הָאָדָם, וּמוֹסֶפֶת בּוֹ רוּחַ דְּקִדְשָׁה וְטְהָרָה.

בְּעֵינַי שֶׁשָּׂאֵלְתָּ וְכוּ', דַּע לָךְ, שָׂרְבֵנוּ ז"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ, שֶׁלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה זֶהוּ תִקּוּן הַבְּרִית, וּמִי שֶׁיִּדְעַ בְּנִפְשׁוֹ שֶׁפָּגַם בְּבְרִיתוֹ, שֶׁיִּרְבֶּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה כֵּט, סִימָן י'): כִּיִּן שֶׁקְּבָלְתָם עֲלֵיכֶם לְמוּד תּוֹרָה, מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כָּאֵלּוּ לֹא חֲטָאתֶם מִיְמֵיכֶם; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְכַנִּים דָּבָר זֶה בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְלֹא יִצְטַרֵּךְ לְסַגֵּף עֲצָמוֹ בְּסִגּוּפִים, כִּי לְמוּד תּוֹרָה מְכַפֵּר.

וְאָמַר הַגֵּר"א זי"ע, שֶׁיִּזְכֹּר טוֹב לְסַגֵּף עֲצָמוֹ מְדַבְּוֹרִים בְּטָלִים מִלְּסַגֵּף גּוּפוֹ מְאֻכִּילָה וּשְׁתִּיָּה, וְזֶה סִגּוּף גְּדוּל, כִּי דָרְכָם שֶׁל בְּנֵי-אָדָם לְדַבֵּר וּלְפַטְפֹּט כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחָם, וּבְזֶה שֶׁעוֹצֵר עֲצָמוֹ מִלְּדַבֵּר וּמִלְּפַטְפֹּט, אֵף שֶׁזֶה לוֹ צַעַר גְּדוּל, וּבְפִרְטִיּוֹת מִי שֶׁרָגִיל בְּדַבְרִים בְּטָלִים וְסִפּוּרִים שֶׁל מַה בְּכֶף, זֶה לוֹ סִגּוּף גְּדוּל, וְלָכֵן טוֹב לְקַחַת עַל עֲצָמוֹ סִגּוּף זֶה מְאֻשֶׁר לְסַגֵּף עֲצָמוֹ בְּאֻכִּילָה וּשְׁתִּיָּה וְשִׁנָּה, שֶׁמְחַלֵּשׁ אֶת הַגּוּף.

וְזָכוֹר תִּזְכֹּר, שָׂרְבֵנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יט), שֶׁצְרִיכִים לְקַדֵּשׁ אֶת הַלְשׁוֹן, שֶׁזֶה נִקְרָא לְשׁוֹן הַקְּדֹשׁ, שֶׁהוּא תִקּוּן הַבְּרִית, וּמוּבָא בְּסִפּוּר יִצִּירָה, אֲשֶׁר בְּרִית הַלְשׁוֹן מְכַנֵּן נִגְדַּ בְּרִית הַמַּעוֹר, וּמִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית, הוּא מְקַלְקֵל בְּלְשׁוֹנוֹ, כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (סִפּוּר-הַמַּדוּת, אוֹת גְּבוּל פֶּה, סִימָן א'): מִי שֶׁמְנַבֵּל פִּיו, בְּיָדוּעַ שֶׁלְבוֹ מְלֹא אֲוָן, וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשׁוֹמֵר עַל דְּבוּרוֹ תְּמִיד.

הַמַּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רמא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדְרַ וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ הַתְּשַׁנָּא.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אָדָם צָרִיף לְשַׂמַּח אֶת הָאִשָּׁה, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (ראש השנה ו:): אִשָּׁה — בַּעֲלָה מְשֻׁמָּחָה; אִם הִבְעֵל מְשֻׁמַּח, אִזּוּ כַּמִּים הַפְּנִים לַפְּנִים, בֵּן לֵב הָאָדָם לָאָדָם (משלי כז, יט), אִזּוּ אֶחָד מִחֻזֵּק אֶת הַשְּׂנִי, אֲבָל אִם הִבְעֵל יוֹרֵד לְחַיֵּי אִשְׁתּוֹ, אִזּוּ הָאִשָּׁה מֵרָאָה שֶׁהִיא יְכוּלָה לְמַרֵּר אֶת הַחַיִּים שֶׁל בַּעֲלָהּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סנהדרין ק:): אִשָּׁה רָעָה צָרַעַת לְבַעֲלָהּ; וְלִכֵּן הֶעֱקָר תְּלוּי בַּבַּעַל, אִם הִבְעֵל מְשֻׁמַּח אֶת הָאִשָּׁה, הָאִשָּׁה גַּם תְּשַׂמַּח אוֹתוֹ, אֲבָל אִם הִבְעֵל יְמַרֵּר אֶת חַיֵּי הָאִשָּׁה, הִיא תֵרָאָה מֵהָיָה יְכוּלָה.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּבְקֵשׁ סְלִיחָה מֵאִשְׁתְּךָ וְתִתְפַּיְסוּ, וּמֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה תִּנְיָחוּ אֶת הַבַּיִת שֶׁיְהִיָּה לְכֶם בַּיִת חַם, וְהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצֵּד הַכִּי טוֹב.

אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּקַּח מְשֻׁנְיוֹת, וְתִגְרַס פְּרָק אַחַר פְּרָק, וְאִם הִיִּיתָ מְצִיֵּת אוֹתִי, מִזְּמַן הִיִּיתָ כְּבָר מְסִים מְסִכְתָּא אַחַר מְסִכְתָּא, עַד שֶׁהִיִּיתָ מְסִים שְׁשָׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, כִּי אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר מֵהָזֶה לְגַרְס בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיוֹת, וְאִם זֹכִים לְלַמֵּד עוֹד יוֹתֵר מִח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיוֹת, אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי לוֹ! מְשֻׁנָּה עוֹלָה כְּמִסְפֵּר פְּרֻנְסָה, וְלִכֵּן מִי שְׁגוֹרַס הַרְבֵּה מְשֻׁנְיוֹת, יֵשׁ לוֹ הַרְבֵּה פְּרֻנְסָה. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, עוֹד הַלְיָלָה תִּתְחִיל לְגַרְס מְשֻׁנְיוֹת, וְתֵרָאָה שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁאֲדַבֵּר גַּם עִם אִשְׁתְּךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מבקש אותך מאוד מאוד, שתהיי תמיד שמחה ועליזה, באשר כל הבעיות שלך הן מפני שאת לא שמחה. הן אמת שבעלך מציק לך ועושה לך מר ממנות, ואני עכשו אכתב לו מכתב מאוד חריף, ואנהיג אותו איך מתנהגים עם אשה, אבל את צריכה לדעת, שהתחנת עם בעלך, ואין להביא את האח לתוך הבית.

גא ונא אבקש אותך מאוד מאוד, שתהיי סבלנית, כי חבל מאוד, יש לכם ילדים חמודים, וכאשר הם רואים שהאבא ואמא רבים ביניהם, זה עושה אצלם צלקת, ונעשים מפקדים. לזאת אבקש אותך מאוד, שתשלימי עם בעלך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שבזכות זה תהיה לכם פרנסה, כי בבית שיש שלום-בית, יש שמה פרנסה בשפע, ואני רוצה מאוד מאוד לראות את ההצלחה בתוך ביתכם, העקר תראו למחל אחד להשני, ולגרם לאוירה נעימה, ומעכשו תראי שיהיה שלום ביניכם, והקדוש-ברוך-הוא ימחל לך כמו שאת מוחלת לבעלך, ותתחילו דף חדש בחיים, ותציתי אותי, ולא תתחרטי — לא בעולם הזה ומכל שכן לא בעולם הבא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רמג.

בעזרת השם תברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאוד מבקש אותך שתפסיק להציק לאשתך, תעשו שלום, וזה יהיה הגמר של השטן בתוך הבית שלך, כי בבית שיש מחלקת — שמה השטן נמצא, ולכן אבקש אותך מאוד, שתסלח לאשתך, ותעשו דף חדש, ותתחילו מחדש, כאלו היום התחנתם, תעשו שלום ביניכם, ותראו איך כל הבית שלכם ישתנה לגמרי, גמרנו אין

מה שְׁהִיָּה, חֲכָמִינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה כֹּא, סִימָן ו):
 אֵינן 'וְעַתָּה' אֲלֵא תְּשׁוּבָה, שְׁהַפְרוּשׁ הוּא מִי שְׁרוּצָה לַחֲזוֹר בְּתְּשׁוּבָה,
 צְרִיף לְדַעַת 'מַעֲתָה', אֵינן מֵאֲתָמוֹל אֵינן מִקֶּדֶם, מַעֲתָה וּמַעֲכָשׁוּ. וְלִכֵּן
 אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׁתִּבְקֵשׁ סְלִיחָה מֵאֲשֶׁתָּךְ, וְתֵרְאוּ לְהַתְפַּיֵּס
 בְּיַחַד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מִכֶּם כָּל הַדֵּינִים, וְיִהְיֶה לְכֶם רַק
 טוֹב, כִּי אֲנִי אוֹהֵב אֶתְכֶם מְאֹד, וְאֲנִי רוּצֶה מְאֹד מְאֹד שְׁתִּצְלִיחוּ
 בַּחַיִּים. תְּצִיַּת אוֹתִי וְלֹא תִתְחַרֵּט.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵהַגְּנֻבוֹת וְהַשְּׂרָפוֹת וְכוּ' וְכוּ', צְרִיכִים
 רַק לְבָרַח אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָסוּר לְשֹׂאֵל שׁוֹם שְׂאֵלוֹת, כָּל
 אֶחָד יֵשׁ לוֹ אֶת הַנְּזָקִים שְׁלוֹ, אֶת הַצָּרוֹת הַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת שְׁלוֹ,
 וְאִי אֶפְשֶׁר לְשֹׂאֵל שְׂאֵלוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים
 לַחֲזוֹר בְּתְּשׁוּבָה, וּכְכֹל שְׁחוֹזְרִים בְּתְּשׁוּבָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁפֵּיעַ
 שְׁפַע. הַרְמַב"ם מְבִיא: כְּפִי שְׂאָדָם מוֹסֵר אֶת עֲצָמוֹ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְיודֵעַ שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה, כָּכָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁגִּיחַ עָלָיו,
 וְכֵן רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עו): כְּשֹׂאָדָם מִסְתַּכֵּל
 עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּבִיכּוֹל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִסְתַּכֵּל עָלָיו,
 וְלִכֵּן תִּהְיֶה מְאֹד חֲזָק בְּזֶה, וְיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים. מִי יודֵעַ, הֲלֵא
 כְּתוּב בְּתַקּוּנֵי זֹהַר (דף קמג:): אֵיךְ מֵאֵן דְּאֶתְפָּרַע בְּמִמוֹנָה וְאֵיךְ מֵאֵן
 דְּאֶתְפָּרַע בְּנַפְשָׁה, יֵשׁ אָדָם שְׂמֵשֶׁלִם עִם הַגּוֹף, וְיֵשׁ אָדָם שְׂמֵשֶׁלִם עִם
 הַכֶּסֶף, תְּאָמִין לִי, שִׁיּוֹתֵר טוֹב לְשֵׁלִם עִם הַכֶּסֶף מִלְשֵׁלִם עִם הַגּוֹף,
 אֲנִי הֵייתִי אִישִׁית מְצִיעַ לְךָ שְׁתִּבְדֵּק אֶת כָּל הַמְזוּזוֹת בְּבֵית וּבַחֲנוּת,
 וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִכָּל רַע, הַעֲקֵר שְׂיִהְיֶה לְךָ נַחַת מִכָּל

הַיְלָדִים, רַק תִּתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים,
וְשִׁיחֵיו שְׂמֵחוֹת בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מִזְהַרְיָן, חֵלֶק א', סִימָן ר'), שֶׁעָקַר הַתְּשׁוּבָה —
לְשִׁמְעַע בְּזִיוְנוֹ וַיְדַם וַיִּשְׁתַּק, וְלִכְּן אֲשֶׁרֵי הָאָדָם שֶׁמְקַבֵּל עַלבוֹנוֹת,
וּבְזָה זוֹכָה לְהִיּוֹת אָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא. אָדָם צָרִיף תָּמִיד לְזִכֹּר
שֵׁישׁ רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בַּלְעָדֵי הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְלָזָה אֵי-אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת, רַק עַל-יְדֵי בְּזִיוְנוֹת. הַצַּדִּיק רַבִּי
אֲבָרְהָם בֶּר' נַחֲמָן ז"ל, שֶׁחִבֵּר אֶת הַסֵּפֶר "בְּאוּר הַלְקוּטִים", אָמַר:
כְּפִי גִדּוֹל הַבְּזִיוְנוֹת, הָיוּ צָרִיכִים קָדָם לְרוּץ לַמְקָנָה לְפָנַי שֶׁמְקַבְּלִים
בְּזִיוְנוֹת, כִּדְרָךְ שֶׁלְפָנַי כָּל מְצוּהַ הוֹלְכִים לַמְקָנָה, לְהַמְשִׁיף עָלָיו
תּוֹסֶפֶת קִדּוּשָׁה, כִּדֵּי שִׁיחֵיָהּ כְּלִי לְקַבֵּל אֶת הַנְּשִׁמָּה בְּעֵת שֶׁעוֹשִׂים
מְצוּהַ, אַז אָמַר: לְפָנַי שֶׁאָדָם מְקַבֵּל בְּזִיוּן, הִיָּה צָרִיף לְרוּץ לַמְקָנָה,
אֲבָל הִיּוֹת שֶׁבְּזִיוּן בָּא פְתָאֵם, אַזִּי אֵינוֹ יָכוֹל לְהִיּוֹת בַּמְקָנָה קָדָם
שֶׁמְקַבֵּל בְּזִיוְנוֹת, וּבְזָה רוּאִים מַה זֶה בְּזִיוְנוֹת, אֲשֶׁר זֶהוּ דָּבָר גִּדּוֹל
מְאֹד.

וְלִכְּן אִם אָדָם מְבַזֶּה אוֹתָךְ, אֶתָּה צָרִיף רַק לְרַקֵּד וְלִשְׁמַח, כְּפִי
רַבּוּי הָעוֹנוֹת שֵׁישׁ לָךְ, וַיֵּשׁ לָךְ עֶבֶר לֹא כָּל-כֶּף מִזְהִיר, אַזִּי תִשְׁתַּק
עַל כָּל הַבְּזִיוְנוֹת וְהַחְרוּפִין וְהַגְדוּפִין שֶׁאֶתָּה סוּבֵל, אֶתָּה צָרִיף לְהִבִּין,
אֲשֶׁר בְּזָה הָעוֹלָם לֹא יְכוּלִים לְהַפִּיר בֶּן-אָדָם, רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר
(לְקוּטֵי-מִזְהַרְיָן, חֵלֶק ב', סִימָן קט"ז), שֶׁבְּשׁוֹם פָּנִים וְאֶפֶן אֵי-אֶפְשָׁר לְהַפִּיר
אֶת הָאָדָם מִבְּחוּץ, כִּי מִבְּחוּץ הוּא נִרְאָה כְּמוֹ כָּל אָדָם, אֲבָל

הַפְּנִימִיּוֹת זֶה עֲנִיָּן אַחֵר לַגְּמָרִי, וּמִי יְכוּל לְדַעַת מַה זֶה הַפְּנִימִיּוֹת?
 רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן אָסוּר לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם בֶּן-אָדָם, תְּמִיד
 צָרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל מֵהַיֵּשׁ לִי בִיד, מֵהַ זִכָּה אוֹתִי הָאָדָם הַזֶּה, אֲזִי הוּא
 יִרְאֶה הַפְּרֵשׁ בֵּין זֶה לָזֶה, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם מְטַעִים אֶת עֲצָמָם מְאֹד.
 וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֹא
 יִטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעֶה מְאֹד, וְלִכֵּן תְּמִיד תִּסְתַּכֵּל
 הֵיכָן קִבְּלָתָּ לְלַמֵּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, יְכוּלוֹת לַעֲבֹר לְאָדָם שְׁבָעִים
 שָׁנָה שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וּפְעַם אַחַת בְּחַיִּים הוּא לֹא עָבַר אֶת הַשָּׁנִים
 מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגוּמוֹ, שְׁמוֹ שְׁמַיִם! זֶה מְצִינָה הַמְּבִיאָה לְיַדִּי יִרְאֵת
 שְׁמַיִם וְלֹאֲרִיכוֹת יָמִים, וְרַבָּם כְּכֹלֵם מְזַלְזָלִים בְּזֶה, מִשְׁנִיּוֹת מֵאֵן דִּכְר
 שְׁמִיָּה, לְסִיִּים שֶׁשָּׂה סְדָרֵי מִשְׁנָה מְסַתְּפָלִים עֲלֶיךָ כְּאִלּוּ נִפְלְתָּ מִהִירָח,
 וּפֹה זֹכִים לְקַבֵּל מִתְּנוֹת כְּאִלּוּ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן יִשְׁנָה בְּחִירָה גְּדוּלָּה
 מְאֹד מְאֹד...

וְלִכֵּן תִּרְאֶה לְהִתְחַזֵּק, אֶף שְׁבִזוּ אוֹתָךְ בְּרַבִּים, שְׁתַּק, וּתִקְבַּל אֶת
 זֶה לְכַפֵּרֶת עֲוֹנוֹת.

כְּמוֹ-כֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, שֶׁתִּרְאֶה לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי אַחֲרַת
 עוֹד פְּעַם תִּתְגַּרְשׁוּ, הַתְּגַרְשֵׁת כָּבֵד פְּעַמִּים, לְמַה אַתָּה צָרִיךְ לְהִתְגַּרֵּשׁ
 פְּעַם שְׁלִישִׁית?! יֵשׁ לָךְ יְלָדִים חֲמוּדִים, אֲזִי זֹאת תִּדַּע, לֹא נוֹתְנִים
 מְכוֹת רִצַּח לְיְלָדִים, יִצְאֵת מִדַּעְתְּךָ?! בְּתוֹךְ בֵּית-הַכִּנְסֵת אַתָּה נוֹתֵן
 מְכוֹת לְהִילָדִים, וְלֹא סֵתָם מְכוֹת, אֲלֵא מְכוֹת רִצַּח, תוֹפֵס אוֹתָם בְּשִׁתִּי
 הַפְּאוֹת וְכַמְעַט תוֹלֵשׁ אוֹתָם, אֵיךְ אָדָם יְכוּל לְהִיּוֹת כְּעֶסֶן כְּזֶה?!
 בְּשִׁבִיל זֶה אַתָּה סוֹבֵל כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צָרוֹת, וְהִנֵּה הִיא רוֹצֶה לְהִתְגַּרֵּשׁ
 מִמֶּךָ כָּבֵד, וְזוֹ תִהְיֶה הַפְּעַם הַשְּׁלִישִׁית, אֲזִי עַד מָתִי?! וְלִכֵּן תִּקְבַּל
 עַל עֲצָמְךָ, שְׁכַל מִי שֶׁמְבַזֶּה אוֹתָךְ, תִּגִּיד לְעֲצָמְךָ: "בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הִנֵּה
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַפֵּר לִי עַל הָעֲוֹנוֹת שְׁלִי", "הִנֵּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא מוֹחֵל לִי עַל הָעֲוֹנוֹת", וְאֵל תַּעֲנֶה לְמַחְרְפֶיךָ וְלַמְּבִזֵּי נַפְשְׁךָ שׁוּם
 דְּבָר, וְאִם תַּעֲשֶׂה כֵן — תִּהְיֶה מְצֻלָּח.

אַתָּה לֹא יוֹדֵעַ אֶת הַזְכוּת שֶׁל אָדָם הַזּוֹכֶה לְסִיִּים כָּל חֹדֶשׁ אֶת
 הַשְּׁשָׁה סְדָרֵי מִשְׁנָה, כָּל חֹדֶשׁ מְסִיִּים אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", כָּל

חֲדָשׁ מְסִיִּים אֶת הַ"תְּקוּנֵי זְהַר", הֵיִשׁ עוֹד זְכוּת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מְזוֹ? !
 אִזּוֹ לָמָּה אֶתְּהָ צְרִיף לְהַפְגִּס בְּלַחֲץ, לָמָּה אֶתְּהָ צְרִיף לְהִיּוֹת עֲצָבָנִי,
 וְלַתּוֹת מִכּוֹת לִילְדִיף? ! אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה תִּשְׁתַּק, כָּכֵל
 שְׁתַּקְבֵּל בְּזִיוּנוֹת, וּבִפְרֹט מְאֻשְׁתְּךָ, שְׁתַּק, שְׁתַּק! וְאַל תַּעֲנֶה לָּהּ
 שׁוּם דְּבַר, רַק תִּקְנֶה לָּהּ מִתְּנוּת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
 מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפַלֵּל עֲלֶיךָ, שִׁיְהִיָּה לְךָ שֶׁכֵּל לְקַבֵּל אֶת דְּבַרְי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ לְטוֹבָתְךָ הַנּוֹצְחִית, אֲשֶׁר מֵהַיּוֹם
 וְהַלָּאָה תִּשְׁמַר מְאֹד עַל הַדְּבֹר, שֶׁהוּא הַכְּלִי הַכִּי חָשׁוּב בְּהַשְׁגַּת
 הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה וְגִלּוּי אֱלֻקוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל ז"ל
 (הַקְּדָמַת עַץ חַיִּים): תִּנְאִי הָרֵאשׁוֹן בְּהַשְׁגַּת הַחֲכָמָה הוּא לְשִׁמּוֹר עַל
 הַדְּבֹר, שְׁתִּיקָה יָפָה, וּסְיָג לְחֲכָמָה שְׁתִּיקָה, הֵינּוּ סְיָג וְגֵדֶר וְחוּמָה
 לְהַחֲכָמָה לְהַשִּׁיגָה — זֶה הַשְׁתִּיקָה, וּכְכֵל שְׁזוּכָה לְשְׁתַּק, כֵּן הוּא
 מְגִלָּה שֶׁשְׁכָלוֹ גְּבוּהָ מְאֹד, וְגוֹפּוֹ הַגְּשָׁמִי נִכְנָע תַּחַת הַחֲמֶר, וְלִכֵּן
 שְׁתַּק, שְׁתַּק, וְתַמְעֵט בְּדְבֹר, כִּי הָעֵקֶר הוּא הַדְּבֹר. וּמוֹכָא מִצְדִּיקִים,
 אֲשֶׁר הַדְּבֹר לְבִטְלָה זֶה כְּמוֹ זֶרַע לְבִטְלָה וְכוּ', כִּי כְּמוֹ הַזֶּרַע שֶׁגֹּרֵם
 לְהוֹלִיד נִפְשׁ חֲדָשָׁה, כְּמוֹ-כֵן הַדְּבֹר לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ מוֹלִיד מַחֲזִין
 חֲדָשִׁים, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְשִׁמּוֹר מְאֹד עַל הַדְּבֹר יוֹתֵר מֵהַכֵּל, וְאַדָּם
 שְׁזוּכָה לְשִׁמּוֹר עַל הַדְּבֹר, עַל-יְדֵי-זֶה נִצּוֹל מִרְבוֹת רַעוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר
 הַחֲכָם מִכָּל הָאָדָם (מִשְׁלֵי כ"א, כ"ג): "שִׁמְר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ שִׁמְר מִצְרוֹת
 נִפְשׁוֹ", כִּי הַנִּפְשׁ זֶהוּ הַדְּבֹר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב, י"ט): "נִפְשׁוֹ"

חִיָּה" וְתַרְגוּמוֹ 'רוּחַ מְמַלְלָא', וְעַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַדְּבוּר, מַחוּ נִשְׁמַר מִכָּל רַע, שְׁלֹא נִדְחַק הַמַּחֲזִין, כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"ט); וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, שְׂרֹב רַבָּם שֶׁל בְּנֵי-אָדָם מִפְּקִירִים אֶת דְּבוּרָם, וּבְשִׁבִיל זֶה הֵם כָּל-כָּף רְחוּקִים מִהִשָּׁגַת אֱלֻקוֹת. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְשֹׁמֵר אֶת הַדְּבוּר. וּמוּבָא (אֲגַרַת הַגָּן"א) בְּשֵׁם הַמְּדַרְשׁ, אֲשֶׁר עַל רַגַע שֶׁהָאָדָם שׁוֹמֵר אֶת דְּבוּרוֹ, הוּא מְשִׁיג אֶת הָאוֹר הָאֵין סוּף שֶׁהָאִיר קָדָם הַבְּרִיאָה. וְלִכֵּן לְעִבְדָּא וּלְמַעֲשֵׂה הַרְגֵל עֲצָמָךְ לְמַעַט בְּדְבוּר. וְאָמַר הַחֶכֶם: "לְפִי מַעוּט הַדְּבוּר, כֵּן רַבּוּי הַשְּׂכָל מִתְגַּלָּה".

אַקוּוּהָ שְׁתַּחֲדִיר בְּעֲצָמָךְ דְּבָרִים אֱלוֹ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ט רמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַרְגִּיל עֲצָמָךְ לְדוֹן אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפ"ב), שְׁצַרִּיכִים לְדוֹן לְכַף זְכוּת אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרִים. וְהִנֵּה הַתְּנָא הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר (אָבוֹת ב', ד'): וְאֵל תְּדִין אֶת חֻבְרָךְ עַד שֶׁתִּגִּיעַ לְמִקוּמוֹ; וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן א'), שְׁמִי שְׁיִכּוֹל לִירֵד וּלְהִבִּין אֶת הַזּוּלַת, הוּא יְכוּל לְעַשׂוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי אִז יוֹם הַדִּין. וְצַרִּיכִים אֶחָד שְׁיִכּוֹל לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְזֶה אֵינוֹ יְכוּל אֶלָּא הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, כִּי מִי זֶה שְׁיִכּוֹל לְהִבִּין אֶת כָּל אֶחָד?! וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁנִכְלָל בְּהַצַּדִּיק הָאֲמֵת, וְהוּא גַם-כֵּן דֵּן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וּמוֹצֵא טוֹב בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד, וַיִּמְלִיץ טוֹב בְּעִבּוּר כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲלַת הָאָדָם הַעוֹסֵק לְדוֹן אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, זֶה אֵי-אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וּמַעֲלָתוֹ בְּשָׁמַיִם גְּדוּלָּה מְאֹד, וְכִמְעַט שְׁעָרָה גְּדוּלַת

הַצְדִּיק נִמְדָּדֶת כְּפִי גְדֻלַּת מְסִירוֹת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוֹר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְהוּא דָן אוֹתָם לְכַף זְכוּת, וּמִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדָּם.

צְדִיקִים אָמְרוּ עַל הָרַב הַקְדוֹשׁ מִבְּאֲרְדֵיטְשׁוֹב זי"ע, שֶׁהוּא בָּנָה בְּשָׂמַיִם הֵיכַל חֲדָשׁ הַנִּקְרָא: "הֵיכַל הַזְכוּת", בְּזֶה שֶׁתָּמִיד לְמַד זְכוּת עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְיָדוּעַ שֶׁרַבְנוּ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד בְּמַעֲלַת הָרַב הַקְדוֹשׁ מִבְּאֲרְדֵיטְשׁוֹב זי"ע, וְקָרָאוּ 'פֶּאֶר הַדּוֹר', הַתְּפִלִּין שֶׁל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁשֵּׁם כְּתוּב (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א', יז, כא): "מִי כְּעֲמָךְ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ".

וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְבִקֵּשׁ תָּמִיד עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוֹרָם, שָׂאז יִמְשִׁיךְ עָלָיו הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מִינֵי יְשׁוּעוֹת.

הַרְמַב"ם מֵבִיא: "מִי שֶׁדְּבִיק בִּהְשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, הַהֲשִׁגְחָה חוֹפֶפֶת עָלָיו בְּכָל שָׁעָה", וְאָמַר: "כְּשֵׁם שֶׁהָאָדָם דְּבִיק בִּהֲשִׁגְחָתוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, כֵּן הַהֲשִׁגְחָה דְּבוֹקָה בּוֹ", תַּכְנִיִּס אֶת זֶה בְּלִבְךָ וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ לְטוֹב תָּמִיד...

י"ט רמח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, שֶׁבַחֹר צַעִיר צָרִיף לְחֹזֵר הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וַיְהִי אֲצִלוֹ כָּל פֶּרֶק כְּמַעֲדָנִים, וְכֵן תִּדְבֹּק נִשְׁמָתוֹ בְּאוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲפִלּוֹ שֶׁכָּבֵר נִכְשַׁל בְּמָה שֶׁנִּכְשַׁל, עָלָיו לְלַמֵּד בְּצִמְאֹן פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, עַד שִׁזְזָה לְסִיִּם שֶׁשָּׂה סִדְרֵי מִשְׁנָה פְּעָמִים אֵין מִסְפֵּר בִּימֵי נַעֲוָרָיו, וְזֶה יִשְׁמַר אוֹתוֹ, וַיִּתֵּן לוֹ אַחֲרִית וְתִקְנָה טוֹבָה, כִּי יְבוֹא יוֹם שֶׁתִּהְיֶה טְרוּד

מאד, ובקשי תוכל לפתח ספר, וכשמרגילים עצמם עוד מימי נעורים לחזר אחר הרבה פרקים משניות, עד שזוכה לסיים פעמים אין מספר ששה סדרי משנה, אזי כל ימי חייו לא יעזב את זה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רמט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ ללמד בכל יום ויום חק ולא יעבר מקרא, משנה, גמרא, ודע לך, מי שמדבר נגד זה, הוא שקרן, ותברח ממנו כמו שבורחים מחיה טורפת ומאש בוערת. יש מכתב שרבנו ז"ל כתב לחתנו ר' יוסף ז"ל, וזו לשונו: "בקשתי מאהובי חתני, שיכתב לי כמה דפים גמרא, וכמה דפים פוסקים לומד, שלא תעשה מהעקר טפל ומהטפל עקר"; וזה היה רצונו של רבנו ז"ל. ולכן אל תרוץ אחרי משגעים ומטרפים וכו', כל אחד כפי הנהגותיו המטרפות שלו, כלם רצים אחריו ואומרים: איזה עובד ה'... איזה בעל מדרגה ובעל השגה הוא זה... בשעה שאינו אלא איש מטרף, הסובל על העצבים... כָּלֵל זה תקוח בידך — מי שאינו מעורר אותך על למוד מקרא, משנה, גמרא, ועל למוד שלחן ערוך, הפל אצלו שקר וכזב, פי אין לנו שיור אלא התורה הזאת, פי הם חיינו וארץ ימינו, ובהם נהגה יומם ולילה.

כל אלו הדמיונות באים לאדם רק מחמת חסרון התבודדות, ואם אין פעלד — אין מתבודדים, כל העולם פלו הוא פעלד גדול, הקדוש-ברוך-הוא נמצא בכל מקום, מלא כל הארץ כבודו, אדם צריך להכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, שהוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, ולכן רק צריכים לפתח את הפה, ולדבר עמו יתברך,

וְלִזְכֹּר מַה שֶּׁכָּתוּב (איוב ז, יח): "לְרַגְעִים תִּבְחָנֵנּוּ", כָּל רֶגַע דְּנִין אֶת הָאָדָם, וְלִכֵּן יְכוּלִים כָּל רֶגַע לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ. וְאָמַר מוֹהֲרֵנִי ז"ל עַל מֵאֲמָרָם ז"ל (שְׁל"ה הַקְדוּשָׁה, חֶלֶק ב' קלח.): אֵין רֶגַע בְּלֹא פְּגַע, פְּגַע לְשׁוֹן תְּפִלָּה; וְלִכֵּן כָּשֶׁם שְׂאִין רֶגַע בְּלֹא פְּגַע וְצָרָה, כִּף אֵין רֶגַע בְּלֹא תְּפִלָּה, כִּי עִם תְּפִלָּה יְכוּלִים לְהִגִּיעַ לְיִשׁוּב הַדַּעַת אַחֵר לְגַמְרֵי בְּזֵה הָעוֹלָם, וְשׁוּם מְטַרְף וּמְשַׁנֵּעַ לֹא יַעֲבֹד עֲלָיו, וְלֹא יִשְׁטָה בּוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רנ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

בְּעִנְיַן לְקַחַת גְּרוּשָׁה עִם אַרְבַּעַה יְלָדִים וְכוּ', לְדַעֲתִי, אֵל תִּכְנֹס בְּזֵה, כִּי אֶתָּה עֲדִין רִנָּק, וּמָה אֶתָּה צְרִיף לְהַכְנִס בְּמִטָּה חוֹלָה? ! רַק תִּתֵּן נְזִיפָה עַל יֶלֶד אֶחָד וְכוּ', כִּכָּר הִיא תִתְהַפֵּף עָלֶיךָ וְכוּ', וַיִּצְאוּ מִזֵּה רַק מְרִיבוֹת בְּחִנָּם וְכוּ', וְלִכֵּן לְדַעֲתִי, אֵל תִּתְפַּתֵּה לְזֵה בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, תֵּאֲמִין לִי, יֵשׁ לָךְ זְוִיג, אֶתָּה רַק צְרִיף לְהִרְבוֹת בְּתְּפִלָּה, בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּגִים, וְסוּף הַכְּבוֹד לָבוֹא. הֵן אֲמַת, אֲנִי יוֹדֵעַ וּמִבִּין אֶת צְעָרְךָ הַקָּשָׁה, כִּי אֵין עוֹד צֶעַר כְּצֶעַרוֹ שֶׁל רִנָּק וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֵינוֹ חֲכָמָה לְהַכְנִס בְּצָרָה בְּטוֹחָה וְכוּ'.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד, כִּי גַם לָךְ יֵשׁ זְוִיג, וְאַסוּר לְהִתְנַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, וְסוּף הַכְּבוֹד לָבוֹא, רַק לְהִתְחַזֵּק.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י"ט רנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ זָאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רק ראה לחזק עצמך, ואל תפגס בעצבים שקורין נַעֲרוּוִיז, אל תהיה בעצבים, זיי נישט נַעֲרוּוִיז, החיים לא קלים לאף אחד וכו', ועקר גדלות בר ישראל נמדד כפי מדת הסבלנות שיש לו, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה), שסבלנות תלויה באמונה, כי המאמין האמתית, שמאמין שהכל לטובה, והכל משגח ממנו יתברך, ודבר גדול דבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא הכל בהשגחת המאציל העליון בפרטי פרטיות, אז אף פעם לא יתעצבן, אלא תמיד יאמר: "יהיה ככה", "זאל זיין אזוי", ומי שחי בצורה כזו, כל החיים שלו כבר חיים אחרים לגמרי, אשרי המחזק עצמו באמונה פשוטה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ זָאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רבנו ז"ל רצה מאד שגלמד בכל הספרים, ובפרוש אמר (שיחות ה"ן, סימן כח), שראוי לעבר ולהיות ולטיל בכל הספרים שבעולם, ולכן קדם צריכים להיות בקי בתנ"ך, ששה סדרי משנה, בבלי, ירושלמי, תוספתא, וכל המדרשים, וספרי הזיהר והתקונים,

וכתבי האַר״ל, וספרי חסידות, וספרי מוסר, ועל כלם — לעבר
 בכל ספרי הפוסקים, שעל זה הקפיד רבנו ז"ל יותר מכל הלמודים,
 ואמר (שיחות-הר"ן, סימן כט), שכל בר ישראל צריך ללמד בכל יום
 הלכה. ולכן אשרי מי שקובע עצמו כמה שעורים בשלחן ערוך —
 שעור פשוט מחבר רמ"א כסדרן, מהתחלת ארח חיים, עד שיזכה
 לסיים גם יורה דעה, אבן העזר וחסן משפט, ושעור שני ללמד
 בטור בית יוסף עם הב"ח, ושלחן ערוך עם המגנים: מגן אברהם
 וטורי זהב וכו', ולסכם לעצמו את ההלכה למעשה. מלבד זאת טוב
 לקבוע שעור ברמב"ם ונושאי כליו, ועוד יש הרבה ללמד כל ספרי
 השאלות ותשובות, שהם חיות לנפש, ומטהרים את המחשבה,
 כי מקשר ממקום למקום וכו', שזה דבר גדול מאד (עין לקוטי-מוהר"ן,
 חלק ב', סימן קה), שחדושי תורה זהו תקון להמח וכו', כי כנגד
 שחשב והרהר הרהורים רעים, רחמנא לצלן, ראוי לחדש ולקשר
 דברי תורה ממקום למקום. ולכן אם אי-אפשר לו — מה טוב ומה
 נעים לעין בספרי שאלות ותשובות, שמקשרים דברי תורה ממקום
 למקום, ומזככים את המחין וכו'. ודע, שספרי גדולי האחרונים,
 כגון: ה'נודע ביהודה', ה'חת"ס-סופר', ה'דברי-חיים' וכו' וכו',
 צריכים לזכור בעל-פה על-כל-פנים את השקלא וטריא, ואת גדל
 זכוף המח והמחשבה שזוכים על-ידי-זה, אי-אפשר להסביר,
 על-כל-פנים שאף אחד לא יאמר לה, שאצלנו לא לומדים ספרים
 אחרים, עמי הארצים מדברים כן וכו', ואני מכרח לומר לה, מי
 שרוצה באמת, יכול לעבר ולהיות ולטייל בכל הספרים שבעולם,
 אם הוא עושה לעצמו סדר מסדר ביום, אזי יש זמן להפל, רק לדבר
 אחד אין זמן, וזה — לבטל את הזמן... ומוהר"ן ז"ל אמר פעם:
 איך זכה לכתב כל-כף הרבה? על-ידי ששמר את הזמן, ופעם ספרו
 לו, שרבנו שפתי כהן זי"ע הש"ף, זכה להשבעת הקולמוס, ולכן
 זכה לכתב כל-כף הרבה. ענה מוהר"ן ז"ל: לי לא היזה השבעת
 הקולמוס, רק ששמרתי את הזמן.

על-כל-פנים איך שהוא רואים בחוש, אם אדם זוכה לשמר על
 זמנו היקר, אזי יכול לזכות להרבה דברים, ואין עוד יצר הרע לאדם

אָשֶׁר   י"ט רנב   בַּנְחַל   שְׁלֵא

כְּמוֹ בְּטוֹל זְמַן, לְבַטֵּל אֶת הַזְמַן הַיָּקָר בְּפִטְפוּטֵי דְבָרִים בְּטָלִים
וְשִׁיחוֹת שֶׁל מַה בְּכַף וְכו', מְכַל שֶׁפֶן דְּבוּרֵי מַחְלָקַת וּלְשׁוֹן-הָרֶע
וּרְכִילוֹת וְכו', זוֹהִי תַאֲוָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְפָרֵט בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְלִכְן
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְשָׁמֹר עַל הַזְמַן הַיָּקָר, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר יָקָר כְּמוֹ
זְמַן, וְאַפְלוּ כְּשֶׁכָּבַר צְרִיכִים לְדַבֵּר וְכו', יֵשׁ לְרֵאוֹת לְעֲרַב בֵּין דְּבוּרֵיו
דְּבוּרֵי אָמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְדְבוּרֵי הַתְּחִזְקוֹת וְכו', שְׂזוּ מְצֻנָה
גְּדוֹלָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכְנוּ לְסִיַּים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ
פ"ו. יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדָפוּס אֶת כְּרִיךְ פ"ז לְהַגְדִּיל
תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.

אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּא ה' הַצְּלִיחָה נָא.

תֵּכֵן הָעֲנִינִים

חֵלֶק פ"ו

- ג . . . . . פֶּתַח דְּבַר . . . . .
- ה . . . . . הַקְדָּמָה . . . . .
- יא . . . . . י"ח תתקצו . . . . .
יחזק להתעקש בעבודת השם כמו המשנה למלך שבספורי מעשיות,
שבודאי נמצא משהו, ולא להתנאש לעולם, ויחזק ויאמץ מאד שלא
לפל בדעתו כלל.
- יב . . . . . י"ח תתקצח . . . . .
ידבר ממצות הצדקה אפלו מעט על-כל-פנים.
- יג . . . . . י"ח תתקצט . . . . .
יחזק אשה בעת הריונה, וידבר משגי בתי חולים שמתנהגים על-פי דעת
התורה, ששניהם טובים.
- יג . . . . . י"ט אלפים . . . . .
ידבר ממצות תפלין שמאריכה ימים, וממשכת רפואה.
- יד . . . . . י"ט א' . . . . .
ידבר משבת ומהדלקת גרות.
- טו . . . . . י"ט ב' . . . . .
ידבר משמחה שהיא ההצלחה, ומלמוד התורה, ומדבור אליו ותברך.
- טו . . . . . י"ט ג' . . . . .
ידבר מעון הוצאת זרע לבטלה, ומשמירת שבת, ויחזק מאד.
- טז . . . . . י"ט ד' . . . . .
יחזק מאד על מדת השמחה.
- יז . . . . . י"ט ה' . . . . .
יחזק מאד על שמחה ועל הדבור אליו ותברך בכל מקום בואו, ויעורר
על שעור משניות.

י"ח . . . . . י"ט ר'
 וַיְדַבֵּר מִסְכּוּם גְּרוֹת לְשַׁבָּת, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת הַמוֹסֵר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי
 תְּהַבְרֶה.

י"ט . . . . . י"ט ז'
 וַיִּחְזַק בְּחֹר צָעִיר עַל הַתְּמִדַּת הַתּוֹרָה, וְהֶעֱקַר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה.

י"ט . . . . . י"ט ח'
 וַיְבַרֵר הַתְּנַהֲגוֹת נְעֻרָה אַחַת, וַיֵּאֱחָל בְּרָכוֹת לְשָׁנָה טוֹבָה.

י"ט ט' . . . . . כ'
 וַיְגַלֶּה שֶׁהֵיֵאוּשׁ הַיָּא הַעֲבָרָה הַכִּי גְדוּלָּה, וַיִּחְזַק מְאֹד לְרֵאוֹת וּלְקוֹת
 לִישׁוּעַת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וַיַּעֲוֹרֵר עַל תְּפִלִּין, וַיֵּאֱחָל בְּרָכוֹת מְשִׁמְחוֹת.

י"ט י' . . . . . כ"א
 וַיִּזְמַן בְּהַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל פֶּעַם, וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעֲנֵן מְעֻט גַּם־בֵּן
 טוֹב, וַיִּנְקַדַּת הַדְּרָכָה נִפְלְאָה בְּשָׁלוֹם־בַּיִת.

י"ט י"א . . . . . כ"ג
 וַיְדַבֵּר נְחוּמַיִם וְחִזְקִים לְשׁוֹחֵט הַפֶּשֶׁר דְּמֵתָא מְאַנְשֵׁי שְׁלוּמְנוּ, וַיְגַלֶּה לוֹ
 אֶהְבֵּתוּ אֱלֹוֵי, וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן רַבָּנִים שֶׁל שְׁקָר, שֶׁמַּעֲבִירִים שׁוֹחֲטִים וְרֵאִים,
 וַיְגַנֶּה אוֹתָם, וַיִּחְזְקוּ וַיַּעֲוֹדְדוּ.

י"ט י"ב . . . . . כ"ד
 וַיְפַלֵּג בְּמַעֲלַת הַזּוֹכָה לְהַפִּיץ אוֹר רַבָּנֵי ז"ל בְּעוֹלָם, וּלְהַתְּחַזֵּק בְּזֶה לְמֵרוֹת
 כָּל הַבְּזִיוֹנוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר לְקַבֵּעַ לְעֲצָמוֹ שְׁעוּרִים קְטַנִּים וְכוּ'.

י"ט י"ג . . . . . כ"ו
 וַיִּשְׁבַּח יוֹם זֶה שְׁזוֹכִים לְנִסֵּעַ לְצִיּוֹן רַבָּנֵי ז"ל, וַיִּבְיַע גְּדָל הַהַשְׁתַּוְּקוֹת
 שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְצִיּוֹן הַקְּדוּשׁ, וַיְדַבֵּר מִיּוֹם כ"ה אֶלּוּל וּמִקְדָּשֶׁת רֵאשׁ הַשָּׁנָה.

י"ט י"ד . . . . . כ"ז
 וַיֵּאֱחָל מְזַל טוֹב לְהַלְדֹּת הַבַּת, וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן שְׂאִין בְּעַל הַנֶּס מְכִיר בְּנוֹסוֹ
 כְּשֶׁנּוֹלָדִים לוֹ יְלָדִים בְּרֵאִים, וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן לְמוֹד מְשָׁנוֹת וְאַמִּירַת
 תְּהֵלִים, שְׁזָה רְכוּשׁ נְצָחִי.

י"ט ט"ו . . . . . כ"ח
 וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמִּדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וּבִפְרָט עִם הַיְלָדִים, שֶׁהַנְּחִיצוֹת בְּסִבְלָנוֹת
 עִמָּם הֵיא עֲצוּמָה.

- י"ט טז** . . . . . **כח**
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין יִרְאֶה עֲלֵאָה, וּמִהֶאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וּמִחֻשְׁבוֹת אוֹדוֹתֶיהָ,
 שְׂאִינִים דְּמִיּוֹן, וּמִי שְׂאוּמֵר כָּף, הוּא יְרוּד מְאֹד, רַחֲמֵנָא לְצִלָּן, וַיַּעֲוֹרֵר
 לְהַכְנִיס אֱמוּנָה בְּמַחוּ וְדַעְתּוֹ.
- י"ט יז** . . . . . **כט**
 יְדַבֵּר מֵאֱמוּנָה פְּשוּטָה כְּשִׁיטַת הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, וַיִּרְגֵּל
 לְדַבֵּר עִמוּ יתְבַרֵךְ, וְצָרִיף לָזֶה הַרְבֵּה אֱמוּנָה וְסִבְלָנוֹת.
- י"ט יח** . . . . . **לא**
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין דָּף גְּמָרָא, שְׂזוּ תַכְלִית גְּדוּלָּה, וְהוּא עוֹלָה עַל הַכּל.
- י"ט יט** . . . . . **לא**
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין שְׂדוּף, הֵאֵם לְהַעֲדִיף בְּחוּר עִם מְדוּת וְלֹא כָּל-כָּף גָּאוֹן, אוֹ
 שְׂמָא הַהֶפֶף.
- י"ט כ'** . . . . . **לב**
 יִגְלֶה, שְׂעַקֵר הַתְּשׁוּבָה הִיא שְׂלֵא לְשׁוּב לְמָקוֹם שְׂהֵיָה שֵׁם.
- י"ט כא** . . . . . **לב**
 יַחֲזֹק שְׂלֵא לְשֵׁנָא אֶת עֲצֻמוֹ, וַיִּפְלִיג בְּמַעֲלַת יְקֶרֶת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי.
- י"ט כב** . . . . . **לג**
 יְדַבֵּר מֵאֱמוּנָה וּבִטְחוֹן בּוֹ יתְבַרֵךְ, וַיַּחֲזֹק מְאֹד עַל נִקְדָּה זוֹ, וַיִּלְבַּקֵּשׁ הַרְבֵּה
 מִמֶּנּוּ יתְבַרֵךְ.
- י"ט כג** . . . . . **לד**
 יַעֲוֹרֵר לְבָרַח מִכָּל הַקְּטַנּוּנִיּוֹת אֶל חֲדָרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְחַדֵּשׁ וּלְלַקֵּט
 מִשֵּׁם צִיצִים וּפְרָחִים, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין סִפְרֵי שׁו"ת הַמְתַּדְּדִים הַמַּחֲ, וַיַּחֲזֹק
 מְאֹד עַל לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- י"ט כד** . . . . . **לה**
 יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת מִי שְׂאִינוּ מִסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים, שְׂדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה
 יִזְכֶּה לְשִׁמְחָה וְהַתְּחַזְּקוֹת.
- י"ט כה** . . . . . **לז**
 יְדַבֵּר מֵאֱמוּנָה וּמִהַתְּעַנּוּג שֶׁל הַרְגָּשַׁת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יתְבַרֵךְ, וַיַּעֲוֹרֵר
 לְהַתְמִיד בְּמִשְׁנֵיּוֹת.
- י"ט כו** . . . . . **לח**
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין שְׂתִיקָה לְמַצְעָרִים אוֹתוֹ, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת מְדָה זוֹ,

תִּכְן הָעֲנִינִים

וימה הסבה שעובר על האדם מה שעובר מרשעים ארורים, ויחזק מאד על כך.

י"ט כז . . . . . מ

יחזק על מדת השמחה, אשר היא רפואה לכל, ועל שמירת שבת-קדש.

י"ט כח . . . . . מ

יבאר שכל העולם הוא אלקות, ואדם אינו תופש כלל מחמת הדמיון שמעקם את דעתו, וידבר מראות חיצוניות והסתכליות אסורות, ויחזק מאד על הבריאה שמקשרת בעולמות העליונים, ומענין צדיק ורע לו וכו', וצריך לבקש כל מה שצריך ממנו יתברך, ויעתיק דבור נורא מהספר הקדוש "אמתחת בננימין" על כך, ויעורר להתנהג כך, שזו שלמות מדת הבטחון בו יתברך.

י"ט כט . . . . . מג

יחזק כנגד הבזיונות שעוברים על האדם, שלא לפל בדעתו כלל, רק לעלות על-ידי-זה אל הנקודה העליונה.

י"ט ל' . . . . . מד

יחזק מאד על למוד ששה סדרי משנה בגרסה, ויגלה מעלת הענין.

י"ט לא . . . . . מה

יחזק מאד על ההשקעה בילדים, ולהיות סבלן אליהם אף כשמכעיסים.

י"ט לב . . . . . מה

יחזק לדבר אליו יתברך, ולזה צריך אמונה פשוטה בו יתברך, ורבויה הדבורים בעצמם יביאו אותו אל אמונה, וידבר מהתבודדות שמביאה אל בטול המציאות.

י"ט לג . . . . . מז

ידבר מענין ציון רבנו ו"ל שגפחת, ומקבוץ ראש השנה, ואהבה בין אנשי שלומנו, וענין הדפסת ספרי רבנו ו"ל שהדפיס אז בתכלית ההדור, ומעלת למוד "לקויטי-מוהר"ן.

י"ט לד . . . . . מט

יחזק על קדשת ושמירת הדבור, שהוא השכינה, וכשמדבר עם אחר, הרי מדבר אז עמו יתברך בהתלבשות, וידבר מענין הליכה לצדיק, שייכול להאיר בו אלקות, ויחזק מאד על כבוד יראי ה', ועוד ענינים פנימיים נשגבים.

י"ט לה . . . . . נא

נביע קורת רוחו שזכה להיות בציון רבנו ז"ל בראש השנה, ואיך שמקבל על עצמו להניף את תנופת ההדפסה, שתתן מענה לרבוני הנשמות, אשר אתין ומתכנשין לציונו הקדוש.

י"ט לו . . . . . נב

יחזק אחד שלא זכה להיות עמנו בראש השנה, ויגלה לו שהתור עוד ישלם לו, ויחזקו להיות בשמחה ולהפיץ אור רבנו ז"ל, ויאחל לו ברכות לרב.

י"ט לז . . . . . נג

נביע התפעלותו שהתקימה הנבואה העתיקה, שביום אחד נוכל להיות בירושלים ובאומן והדומה לה, ונביע קורת רוחו מאד על ענין ציון רבנו ז"ל, והנגישות של היכלת לנסע לשם.

י"ט לח . . . . . נה

יגלה חדשות נפלאות מענין הזכות להיות בציון רבנו ז"ל בראש השנה בתמימות ובפשיטות, ויערף קבלות טובות למשך השנה הבאה: תקון חצות, דף היומי, שלחן ערוך ועוד, ויפרט ויחזק על פל פרט.

י"ט לט . . . . . נח

ידבר מענין קנית אתרוגים לו ולמשפחתו, ויוציא רמזים מקדשת האתרוג על בטול הגאונה והישות.

י"ט מ . . . . . נט

ישתתף בצער ובכאב הנמען על ענין עכוב טיסה וכו', ויגלה גדל התקונים שיש בכל ענין הנסיעה לרבנו ז"ל, ויאחל לו גדולות ונצורות, ויגלה שאין אנו יודעים כלל מענין בקשת רבנו ז"ל לבוא אצלנו.

י"ט מא . . . . . ס

יחזק על ח"י פרקים משניות, ועל שמחה, ועל הדבור אליו ותברך, ויעודד לצאת מהחשך.

י"ט מב . . . . . סא

יחזק את העומדת על משמר חנוך בנות אנשי שלומנו, ויברכנה ויאחל לה ברכות וחזוק.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- י"ט מג** . . . . . סב
 יחזק מאד אשה שעברה משברים גדולים, ויאחל לה שנוי לטובה,
 ויגלה שאסור להרהר אחר מדותיו של הקדוש-ברוך-הוא.
- י"ט מד** . . . . . סג
 יחזק לעשות התחלה חדשה מעכשו, ויחזק על שמחה שהיא ההצלחה,
 ויעורר על שמו"ת עם 'בן איש חי' הלכות, ויעורר לדבר עמו יתברך.
- י"ט מה** . . . . . סד
 ידבר בענין זווה שמתעבב, פי הבחור אינו יכול לעזוב בית אביו, ויעורר
 לדבר עמו באפן גלוי חד משמעית.
- י"ט מו** . . . . . סה
 ידבר מענין פרנסה משכר חזנות וכו', האם טוב לנהג כן.
- י"ט מז** . . . . . סו
 ידבר מחובת ומעלת השמחה, ויחזק מאד על עצות רבנו ז"ל, שעמיהן
 נתן לעבר על הכל, וגם לזכות אל בשחון עצמי.
- י"ט מח** . . . . . סז
 יגלה נפלאות ממעלת השמחה, שעמה נתן לסבל הכל, ויביא שיחה
 מעניינת מהרב הקדוש מקומרנא, ויבהיר מדוע הוא צועק על הנמצען
 בעבור התפרעותו, אף לא מחמת שנאה, חס וחסלילה, ויחזקו מאד על
 התבודדות.
- י"ט מט** . . . . . סח
 ישיב על אחול לקראת השנה החדשה, ויחזק מאד.
- י"ט נ'** . . . . . סט
 יחזק מקרב חדש בדרכי רבנו ז"ל, וידבר מענין נקודות טובות ומשמירת
 השנה והאכל, ומענין 'מעט גם-כן טוב', והעקר לדבר אליו יתברך
 בלשון שרגיל בה.
- י"ט נא** . . . . . ע
 יעורר מאד על למוד בדרך היומי, וירגיל לדבר אליו יתברך, ויגרו ללמד
 ספרי רבנו ז"ל.
- י"ט נב** . . . . . עא
 יביע שמחתו לפגש את הנמצען בציון רבנו ז"ל בראש השנה, ויחזק

תָּכֵן הָעֲנִינִים

7

מָאֵד עַל שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, וְעַל 'בֶּן אִישׁ חַי' הַלְכוּת, וַיְדַבֵּר מִמְצִיאת הַזְּוֵג.

י"ט נג . . . . . עב

מַעֲנֶה קָצֵר עַל פְּדִיּוֹן נַפֶּשׁ, וַיֹּאחֵל וַיְבָרֵךְ מָאֵד.

י"ט נד . . . . . עג

מַעֲנֶה קָצֵר עַל מַעוֹת צְדָקָה.

י"ט נה . . . . . עג

יְדַבֵּר מִשְׁמַחַת הַנִּמְעָן שְׂזֻכָּה לְהִיּוֹת עִם כָּל יְלָדָיו עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּגְלֶה שְׂאִיפְתּוֹ לְהַתְקַדֵּם מָאֵד בַּהֲדַפְסָה בַּשָּׁנָה הַבְּאֵה, וַיְדַבֵּר מֵאִיזָה פָּרִט טַכְנֵי בַּבְּנִיָּה שֶׁל יְבֻנְאֵל.

י"ט נו . . . . . עד

יַחְזֹק מָאֵד אֶת כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דִּיבְנֵאֵל עַל הָיְוֹתָם בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וַיֹּאמְצֵם לְקִרְאֵת יוֹם הַכַּפּוּרִים הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וְעַל אַהֲבָה וְשְׁלוֹם וְסְלִיחָה בֵּינֵיהֶם, וַיַּעֲוֹרֵר מָאֵד עַל כָּף.

י"ט נז . . . . . עו

יְדַרְיֵף אֶת כּוֹתֵב הַגְּלוּיִן 'אוֹר יְבֻנְאֵל' אִיף יַעֲשֶׂנוּ בְּצוּרָה מְשֻׁלְּמַת, שְׂיִמְשֹׁף עֵינֵי הַקּוֹרֵא, וַיַּחְדִּיר אִמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ יְתַבְרֵךְ עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל.

י"ט נח . . . . . עח

יְדַבֵּר מִעֲנִין הַדְּפַסַּת "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", וְלִהְבִּיא אֶתְרוּג לְאֲבִיו, וְעוֹד עַל הַבְּנִיָּה בִּיבְנֵאֵל.

י"ט נט . . . . . עט

יְדַבֵּר מִהַפְצַת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בַּשָּׁנָה הַהִיא דְּוָקָא, וּמִהַתְפַּשְׁטוֹת שֶׁל אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם בְּכָלֵל.

י"ט ס . . . . . פ

יַחְזֹק אֶת כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל סוּדוֹתֶיהָ שֶׁל מְצוֹת סִפָּה, תּוֹכוֹ רְצוּף רְמָזִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים אִיף לְהַתְחַזֵּק בְּכָל הַנְּסִיווֹנוֹת שֶׁל חַיֵּי הָאָדָם, שְׂיִדַּע שֶׁהוּא רַק בְּדִירַת אֲרָעֵי בְּזַה הָעוֹלָם.

י"ט סא . . . . . פז

יְדַבֵּר מִעֲזוֹת וְעִקְשׁוֹנוֹת דְּקַדְשָׁה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֶל הַתְּכָלִית הַנְּצַחִית, וַיַּעֲוֹרֵר לְהַדְפִּיס סְפָרִים עַל עֲנִינֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית.

- י"ט טב** . . . . . פח
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין הָאֲתֵרוּגִים שֶׁקָּנוּ בְּעִבּוּרוֹ וְתִשְׁלוּמָם, וּמִסְפּוּר יְמֵי חַיָּו
 הַקְּדוּשִׁים בְּעֲנִין הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל וּפְרִסוּמוֹ בְּעוֹלָם כְּהִפְרַת הַטּוֹב.
- י"ט טג** . . . . . פט
 יְדַבֵּר מִסוּד עָרַב סְכוּת, שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְצַדִּיקָה וַיַּעֲזִיר לְנִצָּל עֲנִין זֶה
 לְהִדְפָּסָה, שֶׁהִיא הַצַּדִּיקָה הַעוֹלָה עַל הַפֶּל.
- י"ט סד** . . . . . צ
 יַעֲזִיר לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרָךְ תָּמִיד בְּכֹל מְקוֹם שֶׁנִּמְצָא, וַיִּבְאֵר שֶׁרַבְּנוּ ז"ל
 אֵינוֹ מְצַמֵּץ בְּמְקוֹם מְסִים.
- י"ט סה** . . . . . צא
 יִזְהִיר אֶת פְּלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהִתְרַחֵק מִמְּקוֹמוֹת שֶׁל פְּרִיצוֹת, וַיְדַבֵּר
 מֵעֲנִין הַתְּפִלָּה שֶׁל חַג הַסְּכוּת הַמְּסַגֵּל לְדִירוֹת וּלְסִפָּה.
- י"ט סו** . . . . . צב
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַתְּפִלוֹת שֶׁשָּׁפַף עַל אֶסוֹן הַנִּמְעָן, וַיִּזְהִיר מִלִּכְתּוֹת לְרַקוּדֵי
 הַקְּפוֹת שֶׁל פְּרִיצוֹת, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַבְּנִיָּה בִּיבְנָאֵל.
- י"ט סז** . . . . . צג
 יִשְׁבַח הַהִדְפָּסָה, וַיִּזְכִּיר כַּמָּה סְדוּרִים טְכְנִיִּים.
- י"ט סח** . . . . . צד
 יְדַבֵּר מֵאוֹר יְבָנְאֵל, וַיִּתֵּן עֲצָה מָה לְכַתֵּב, וְהִיאֵף לְסִדֵּר סֵפֶר דְּרָשׁוֹתָיו.
- י"ט סט** . . . . . צד
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין רְפוּאָה לְבֶן, וַיּוֹדֶה לַמְּדַפְּסִים עַל חֲמִשָּׁה כְּרָכִי "אֲשֶׁר בִּנְחַל"
 שֶׁהוֹצִיאוּ בְּתַכְלִית הַהִדוּר וְהִיפִי, וַיִּסְתַּק מְאֹד עַל זֶה.
- י"ט ע'** . . . . . צה
 יַחֲזֹק לְקַבֵּל אֶת כָּל הַבָּא עָלָיו בְּאַהֲבָה וּבְסִבְלָנוּת.
- י"ט עא** . . . . . צו
 יִבְיַע קוֹרֵת רוּחוֹ וְתוֹדָתוֹ לְזֶה שֶׁעָשָׂה אֶת הַמְּנִין בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בִּיבְנָאֵל,
 וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הָעֲנִין, וַיִּאֲחַל וַיִּבְרָךְ בְּגִין זֶה.
- י"ט עב** . . . . . צז
 יְדַבֵּר מִצַּדִּיקָה לְמוֹסְדוֹת הַקְּדוּשִׁים, וַיִּבְיַע צָעֲרוֹ עַל שְׁלֹא זָכָה הַנִּמְעָן
 לְהִיּוֹת עִמָּנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וַיִּבְשֹׂר עַל תְּפִלָּתוֹ בְּעֵדוֹ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין שְׂמִחָה
 וְח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת וְגִדְל מַעֲלָתָם.

י"ט עג . . . . . צח

יִחְזַק אֶת כָּל־לִיּוֹת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ עַל כַּמָּה וְכַמָּה עֲנִינִים הַשְּׂיִכִים לְקִדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְלִנְקֻדַּת הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, וַיִּחְזַק מְאֹד עַל שְׂמִיחָה וְאַהֲבָה וְשְׁלוֹם-בַּיִת, וְנִקְבְּלַת כָּל הַבָּא בְּהַשְׁלָמָה וְטוֹבָה, וְהַעֲקָר שֶׁלֹּא לְדַחֵק הַשְּׂעָה.

י"ט עד . . . . . קו

יּוֹצֵיא מִלֵּב הַנִּמְעָן כָּל מִיּוֹי חִלְיֵשׁוֹת הַדְּעַת שֵׁשׁ, שְׂרָצוּ לְהַעֲלִיל שְׁעוֹשֵׁה הַפְּלִיגָה עֲדָתִית, שְׂעָה תְּכָלִית הַפֶּה עֲנִינּוּ, וַיְדַבֵּר מֵעִנְיָן גְּבָאוֹת וְהַקְּשֵׁי הַכְּרוּף בְּכָף, וַיִּחְזַק עַל זֶה מְאֹד לְכָלִי לְקַח עֲנִיָּן כְּזֶה אִישִׁית, אֲלֵא כָּל אֶחָד עוֹבֵד כְּפִי נִקְבְּדוּ, וַיִּחְזַק לְעֵסֶק בְּפִרְנֻסָּה כְּרָאוּי, וְלִקְבַע עֵתִים לַתּוֹרָה.

י"ט עה . . . . . קח

יְעוֹרֵד בְּעִנְיָן הַבְּזִיוּנוֹת שְׁסוּבָלֶת הַנִּמְעָנָה מִחֻמַּת שְׁעוֹסְקַת בְּצָרְכֵי צְבוּר עַל מִשְׁמַר הַחַנוּף, וַיִּחְזַק שֶׁלֹּא תִתְפַּעֵל, וַיִּגְלֶה שֶׁכֵּן הוּא הַדְּרָךְ לְמִסֵּר נַפְשׁוֹ וְלַעֲמֵד כְּצוּר אֵיתָן עַל הָעֲקָרוֹנוֹת.

י"ט עו . . . . . קי

יִזְרֹז צְבִיעַת בֵּיתוֹ בִּיבְנָאֵל, וַיֵּאֱחָל בְּרִכּוֹת לְהִרְחֵבָה וְנַחֲמָה.

י"ט עז . . . . . קי

יִזְהִיר לְצִאֵת מִכָּל מִיּוֹי דְּמִיּוֹנוֹת שֶׁל דְּחִיקַת הַשְּׂעָה וּבְכֻרְט בְּעִנְיָן שְׂדוּף, וַיִּחְזַק מְאֹד הַנִּמְעָן דּוֹבֵר הָאֲנִגְלִית לְלַמֵּד גְּמָרָא מְדֻרָשׁ וְהַלְכָּה בְּאֲנִגְלִית, וַיִּחְזַק מְאֹד לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרָךְ, וְלִשְׁמַח בְּעִנְיָן רֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

י"ט עח . . . . . קיב

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעִנְיָן הַדְּבוּר אֵלָיו יְתִבְרָךְ, שֶׁלְּבִסוּף נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל, אִף שֶׁלְּפַעֲמִים מִתְעַכְּבֵת הִישׁוּעָה.

י"ט עט . . . . . קיג

יִבָּאֵר שְׁעָר הַהִתְחַזְקוֹת מְקַבְּלִים מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהִפְצָה וְהַתְּבוּדוֹת.

י"ט פ' . . . . . קיד

יְדַבֵּר מֵאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתִבְרָךְ, וַיְעוֹרֵר עַל שְׂמִירַת שֶׁבֶת כְּהַלְכָתָהּ.

י"ט פא . . . . . קטו

יְדַבֵּר מֵעִנְיָן 'שְׂמַח בְּחִלְקוֹ', וְשְׂמִיחָה וְאַהֲבָה בְּמִשְׁפָּחָה, וְהַפְּלִגָה בְּעַת הַדְּלֻקַּת גְּרוֹת.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- י"ט פב** . . . . . קטז
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין שֵׁם הַמְשַׁפְּחָה שִׁי"ק, וּמְקוֹרוֹ הַטְּהוֹר מְאִיזָה צְדִיק קְדָמוֹן,
 וַיְגַלֶּה שְׂזָה הַתְּפִשֵּׁט בֵּין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְלֹאֹו בְּוִקָא מִבְּנֵי הַמְשַׁפְּחָה.
- י"ט פג** . . . . . קטז
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין צְבִיעָה בְּבִיתוֹ, וַיַּחֲזֵק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם.
- י"ט פד** . . . . . קיז
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין בֵּית חֲדָשׁ שֶׁל הַנִּמְעָן, וַיֹּאחֲל וַיַּחֲזֵק בַּחֲדָא מַחְתָּא.
- י"ט פה** . . . . . קיז
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין גָּמוֹר בֵּית מְדַרְשָׁנוּ, וַיִּזְהֵר עַל שְׁמִירָה עַל הַכֶּסֶף כְּאֲשֶׁר
 הוֹרְנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל.
- י"ט פו** . . . . . קיח
 יַפְלִיג בְּמַעֲלַת הַדְּפֶסֶת סֵפֶר "אוֹצֵר הַקְּנֻטְרָסִים".
- י"ט פז** . . . . . קיט
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין "אוֹר יְבֻנָּאֵל" וּמַסְדּוֹר סֵפֶר דְּרִשׁוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת.
- י"ט פח** . . . . . קכ
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין כְּמָה פְּרָטִים טְכְנִיִּים, וַיִּבְאֵר צְמֻצוּמוֹ מַחְמַת שְׁהוֹצִיא כְּסָפִים
 לְמַעַן הַכָּלֵל.
- י"ט פט** . . . . . קכ
 יִבְאֵר גְּדֵל הַמְּנִיעוֹת עַל הַמְּבֻנָּה לְכַתִּי הַחֲנוּף שְׁלֵנוּ, וַיְגַלֶּה בְּטַחְוֹנוֹ
 וְאַמּוֹנְתוֹ בּוֹ יַתְבַּרְךָ.
- י"ט צ'** . . . . . קכא
 יְגַלֶּה לְמַדְרָפִים "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" גְּדֵל הַפְּעֻלוֹת שְׁפַעַל בְּהוֹצָאת הַכְּרָכִים, וְאֵיךְ
 שְׁאַנְשִׁים מְחִיִּים עֲצָמָם בְּזָה.
- י"ט צא** . . . . . קכג
 יִבְאֵר כְּמָה פְּרָטִים טְכְנִיִּים, בּוֹ יַתְגַּלֶּה עֲנִין אַחֲרִיּוֹתוֹ בְּכַנִּית הַקְּהֵלָה
 וּמוֹסְדוֹתֶיהָ.
- י"ט צב** . . . . . קכג
 יַעוֹרֵר לַעֲשׂוֹת הַתְּחֵלָה חֲדָשָׁה, וְלֹא לְחָשֵׁב כָּלֵל לְאַחֲזֵרְיוֹ, וּמִיָּד לִילֵךְ
 לְמַחְשָׁבָה אַחֲרָת.

י"ט ט צג . . . . . קכה
 ידבר מענין ישוב הדעת לגבי עשיית שדוף, ולחשב היטב לפני
 שמפסקים אותו, וידבר משמחה ומשעורים בסדרן.

י"ט ט צד . . . . . קכו
 יחזק את כלליות אנשי שלומנו על האהבה ביניהם, ויחזר על התורה
 שדבר בשבת בכל השלש סעודות באריכות נפלאה בענין אור ישר ואור
 חזר, וענין השיר שרמז על כל המקומות שהיה שם — מ"ספורי
 מעשיות", ויבאר מקראי קדש בפרשת וירא, וענין קימה מקדם
 להתפלל, ויקשרנה לפרשת השבוע.

י"ט ט צה . . . . . קלא
 יחזק את כלליות נשות אנשי שלומנו על השלום בין הנשים שחשוב
 מאד — כדברי האר"ל לתלמידיו, וידבר נפלאות מענין העמל שאנו
 משקיעים בבניית המוסדות ביבנאל, ועקר קיומנו הוא השלום בינינו.

י"ט ט צו . . . . . קלב
 ידבר מענין פרוץ "אוצר הקנטרסים", וענין הפרדה בין העתון
 שמוציאים לבין סדרת הספרים, שלזה ממנה מישאו מיחד, ויעוררו
 שלא תחלש דעתו מזה.

י"ט ט צז . . . . . קלד
 יבאר שהקדוש-ברוך-הוא בעל-הבית על העולם, ויזהיר שלא להסתבך
 עם החק הבינלאומי.

י"ט ט צח . . . . . קלה
 ינחה את המדפיס "אור יבנאל", איך להוציאו למען קדוש שם רבנו
 ז"ל בעולם.

י"ט ט צט . . . . . קלו
 ידבר מהעתון הנ"ל בקצרה.

י"ט ט ק' . . . . . קלו
 ידבר מענין הדפסת "אוצר הקנטרסים" ומ"אור יבנאל", ומענין זכרון
 היום האחרון, איך שמועיל לו בפעילותו.

י"ט ט קא . . . . . קלז
 יפליג במעלת "אשר בנחל", שזו כל חיותו, והם עקר מה שרוצה

לְהַדְפִּיס וּלְהַפְיִץ, וְזוֹ נִקְדָּתוֹ, וְיִזְהִיר מִשְׂאָר דְּבָרִים שְׂאִינּוּ רוֹצֵה שְׁתַּהַיֶּה חֲלִישוֹת הַדַּעַת לְמִשְׁהוֹ.

י"ט קב . . . . . קלח

דְּבַר מַעֲנִין טָפוּל תְּרוּפָתִי, וַיְגַלֶּה מְקוֹר הַשְּׁגָעוֹן בְּרוּחַנִיּוֹת, וּמַעֲנִין ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְיִרְחִיק מִמֶּנּוּת הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה שְׂבָא מִנְאוּף, וַיַּחֲזֵק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י"ט קג . . . . . קלט

דְּבַר מַאֲמוּנָה וּמַסְבְּלָנוּת, וַיַּעֲזֹר שְׂלָא לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים שֶׁל מְרִיבָה, וְקַלְהֵיחַ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא לְהַנְהִיג הָעוֹלָם.

י"ט קד . . . . . קמ

יְפַלֵּג בְּמַעֲלַת שְׂמִחָה בְּבֵית וּבְכָל סְבִיבָתוֹ, וְעֲנִין הַתְּבוּדוֹת וְשְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, וַיַּעֲזֹר עַל קִימָה מְקַדָּם וְעַל טִיּוֹל בְּכָל מַקְצוּעוֹת הַתּוֹרָה.

י"ט קה . . . . . קמא

דְּבַר מַעֲנִין שִׁירִים שֶׁהִנְמַעַן מִתְעַסֵּק בָּהֶם, וּמַעֲנִין יְבִנְאֵל שֶׁהוּא חֶסֶד הַבוֹרָא, וּמְקַדָּשֵׁת וַיְפִי אֶרֶץ הַקִּדְשׁ, וַיַּעֲזֹר לְחֻזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, וַיְדַבֵּר מִהַחֲזִיק שְׂאֵנוּ מְקַבְּלִים מִרְבָּנוּ וְ"ל וּמִשְׂמִחָה לְשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה.

י"ט קו . . . . . קמג

יֵאָחַל לְמִשְׁפָּחָה הַתְּאֵקְלָמוֹת בְּ"יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלָב".

י"ט קז . . . . . קמד

יְגַלֶּה נִפְלְאוֹת מְקֻטָּב דַּעַתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׂלָא לְהַשְׁבִּיר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, וַיֵּאָרִיךְ לְתֵאָר לוֹ דֶּרֶךְ זֶה בְּאַפֵּן נוֹרָא וְנִפְלָא, וַיַּחֲזִיק וַיִּשְׁמַחוּ בְּכַמָּה מְשִׁיבֵי טַעַם.

י"ט קח . . . . . קמו

יַחֲזִיק וַיֵּאָמֵץ אֶת שְׁנִפְנָם בְּכָל פַּעַם, וַיַּעֲזֹרוּ עַל מְקִנְהָ וַיַּחֲזִיקוּ הַכְּלָלִי, וְלֹא לְחֻשָׁב עוֹד, וַיַּחֲזִיקוּ לְהִיּוֹת שְׂקוּעַ בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה.

י"ט קט . . . . . קמז

יַחֲזִיק מְאֹד שְׂלָא לְפַל בְּעוֹלָם הַשְּׂקָר שֶׁל פּוֹרְקֵי הָעַל, לְהַמְתִּין לְשִׂדּוּף הַנִּכּוֹן.

י"ט קי . . . . . קמט

חזק מאד את בעל השפעה הרוחנית ביבנאל, ויורה לו דרך ההנהגה עם התלמידים הצעירים, ויגלה שאיפתו להקים חברה קדישא, שעוסקים רק בעבודת השם ברצינות.

י"ט קיא . . . . . קנא

ידבר מענין הפרטים הטכניים של הבניה עם רבוי דחקותו מהמחאות הדחיות, ויגלה שצריך לבקש מהשם יתברך על כל פרט.

י"ט קיב . . . . . קנב

יגלה לעורך העתון "אור יבנאל" מעלת כתיבת דבורי אמונה, ויעוררו להשתוות עם המדפיס מאנשי שלומנו למען השלום.

י"ט קיג . . . . . קנד

ידבר מהדפסת "אוצר הקנטרסים", וזכות הדפסת "אשר בנחל".

י"ט קיד . . . . . קנה

יזרו את הטיח של ביתו הקדוש לסים בזריות את העבודה, ויעוררו על קביעות בשעור תורה.

י"ט קטו . . . . . קנה

יזרו את העבודה הנ"ל בביתו, ויאחל נפלאות על ידי-זה.

י"ט קטז

י"ט קנה . . . . . קנה

ידבר נפלאות ממעלת השיחה בינו לבין קונו בהתבודדות.

י"ט קיז . . . . . קנו

ידבר נפלאות מענין ההתבודדות ומעלת הענין הזה, והחסרון של מי שאין לו התבודדות, ויורה לעשות פעלות, שתהיה השעה הזאת קלה אצלו כגון לחלקה וכו', וכן ב"י פרקים משניות.

י"ט קיח . . . . . קנז

ידבר מקבלה טובה למען ישועה.

י"ט קיט . . . . . קנח

יזהיר לברח מפל מיני דפאון, וכל דבור שמדברים אליו יתברך עושה רשם למעלה, ויעורר להתמיד בלמוד משניות.

י"ט קכ . . . . . קנט

ידבר מהבניה הדרית בבית, וממעלת מדת הסבלנות גם עם עצמו.

- י"ט קכא** . . . . . קנט
יעורר את הבר הכי לזה שמלמד הלכות בקהלתנו ביבנאל, ויזרוז על הנחיצות ללמד בעלי תשובה הלכות.
- י"ט קכב** . . . . . קסא
יעורר לקום קדם אור הבקר ללמד ולהתפלל, ויגלה מעלת למוד התורה הקדושה.
- י"ט קכג** . . . . . קסב
ישתתף בצער משפחה שנגלעה לחובות ולרבית בנקאית, ויברר פרטים פדי לתת להם עצה, וידבר מהמורות שלנו המתנדבות וכו', ויאחל ויברך ויחזק על תפלה.
- י"ט קכד** . . . . . קסג
יחזק את הנמצע הזוכה להתפלל בכל יום ותיקין אחר הטבילה במי מעין, ויגלה לו זכותו הנפלאה, וידבר משעורים פסדרן, ויגלה ענין תקנתו ללכת ביבנאל בבגדים לבנים.
- י"ט קכה** . . . . . קסד
ידבר מענין הסדרה של הספרים "אוצר הקנטרסים", ומאור רבנו ז"ל, שיכבש את כל העולם.
- י"ט קכו** . . . . . קסה
ידבר מענין נתיח, שפדאי לעבר אותו בארצות-הברית, ומתקנטרס "סליחה ומחילה", ו"אוצר הקנטרסים".
- י"ט קכז** . . . . . קסו
יחזק פלליות אנשי שלומנו על מדת השמחה כרצון רבנו ז"ל, והתעוררותו הקדושה למצות השמחה, וידבר מהנהגת מוהרנ"ת ז"ל.
- י"ט קכח** . . . . . קסח
ידבר נפלאות מענין שלא לפל בדעתו, ויתאר מה קורה לאדם שנופל לדכאון וכו', ויעורר ללמד ספרי רבנו ז"ל בהתאמצות, שממשם כל מקור ההתחזקות, והעקר להשתוקק אחריו יתברך, ולהוציא מפיו הרצונות הטובים, שאז תמשך עליו הארה גדולה.
- י"ט קכט** . . . . . קע
יעורר לחשב ממנו יתברך, ולא לפל בדעתו בכל פעם, ויזהיר להתרחק מחיי חטא, ויזרו לעשות התחלה חדשה.

י"ט קל . . . . . קעא

יעורר לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאוֹר הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא הַגְּנוּז, וְלֹא לְבִזְזוֹ חֵס וְחִלְיָה, ויעורר לְסַיֵּם עֲנֵן שְׂדוּף וְלֹא לְהִתְמַהֵמָה — כְּרָצוֹן רַבְּנוֹ ו"ל לְהַנְשֵׂא בְּמַהִירוֹת הָאֶפְשָׁרִית.

י"ט קלא . . . . . קעב

יְחִזֵּק הַנְּמָעַן שֶׁמִּתְעַסֵּק בְּאַרְגוֹן נְסִיעוֹת לְצִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, ויגלה מַעֲלַת הָעֲנֵן, אִף זִזְהִירוֹ מִלְּעֹזֵב אֶת לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְשֵׁלֹא יִרְחִיב מִעֲגַל פְּעִילוֹתוֹ עַד שֶׁיִּבְטֵל מִן הַתּוֹרָה, חֵס וְחִלְיָה, וְכֵן שִׁשְׁמֵר מִלְּצִים.

י"ט קלב . . . . . קעה

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַמְעֲלַת הַסְּבָלָנוֹת, וּמַעֲנֵן פְּדוּרֵי אֲרָגָעָה שְׁצָרִיף לְקַחַת הַנְּמָעַן, ויגלה לוֹ מַעֲלַת הַחוּטֵף טוֹב אֲמַתִּי וְנֹצְחִי, אִיף שִׁישׁ לוֹ אוֹצְרֵי אוֹצְרוֹת שֶׁל טוֹבָה, וּמַעֲלַת פֶּל דְּבוּר שְׁמַדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י"ט קלג . . . . . קעז

יִבִיעַ שְׂמֻחָתוֹ עַל הַתְּקַרְבוֹת הַנְּמָעַן בְּדֶרֶךְ פֶּלֶא, ויגלה נִפְלְאוֹת מַמְעֲלַת הַהַתְּקַרְבוֹת, וּמַעֲנֵן שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָם וְדְבוּרֵי הַתְּבוּדוֹת וְקִדְשַׁת הַמַּחְשָׁבָה.

י"ט קלד . . . . . קעח

יְחִזֵּק אִשָּׁה בְּעֲלַת הַשְּׁפָעָה, ויגלה לָהּ חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, ויעורר לְלַמֵּד הַלְכוֹת שַׁבַּת.

י"ט קלה . . . . . קעט

יְחִזֵּק מְאֹד עַל שְׂמִינְיָה מִמְּחֻלְקַת וְכַעַס שֶׁל רְצִיחָה, ויעורר מְאֹד לְהִתְרַחֵק מִזֶּה, וַיִּפְלֵג בְּמַעֲלַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת וְהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י"ט קלו . . . . . קפ

יְחִזֵּק הַנְּמָעַנַת אֲשֶׁר מַחְדִּירָה אֲמוּנָה, וּמְלַמְדַת אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל.

י"ט קלא . . . . . קפא

יגלה מַעֲלַת הַמְּשֻׁמַּח עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים, וּבְבִיַּת שִׁישׁ אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֻחָה, פֶּל הַבְּרָכוֹת מְצוּיּוֹת, וּבְזָכוֹת זוֹ זוֹכִים לְהוֹלְדָה.

י"ט קלח . . . . . קפב

יְדַבֵּר מַעֲנֵן הַשְּׂמֻחָה, שֶׁהִיא רְפוּאָה לְכָל, וְלְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְכו'.

י"ט קלט . . . . . קפג

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת למוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיֹת בְּכָל יוֹם, וַיְגַלֶּה מַעַלְתֶּם, וְשִׁמַּחַת הָאֵב כְּשִׁבְנו לומֵד תּוֹרָה, וּמַעַלְת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

י"ט קמ . . . . . קפד

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִעֲנִין הַיְשִׁיבָה קִטְנָה "בֵּית שְׁלֹמֹה", שְׁמֵתְכוֹנְנֶת בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", וְאִיךְ שְׁלֵמֵרוֹת כָּל הַקְּשָׁיִים, הַגְּדִיִים יִהְיוּ נֶעֱשִׂים תִּישִׁים, וַיִּצְמְחוּ לְאֵילָנוֹת רַבְרַבִּין, וַיִּהְיוּ עוֹבְדֵי ה' בְּאֶמֶת, וַיִּחְזַק אֶת הַמְּמַנָּה עֲלֵיהֶם, שְׁאַחֲרִיתוּ יִשְׁגָּה מָאֵד.

י"ט קמא . . . . . קפה

יְגַלֶּה נִפְלְאוֹת מַעַתִּיד הַיְשִׁיבָה בְּיִבְנָאֵל, וַיַּעֲוֹר מָאֵד אֶת הַמְּמַנָּה עֲלֵיהֶם, שְׁיִחְדִּיר הֵיטֵב דָּבָר זֶה בְּדַעְתּוֹ, וּמִמִּילָא תְהִיָּה הַעֲבוּדָה הַקְּשָׁה עֲלָיו בְּנִקְל, וַיְגַלֶּה לוֹ דֶּרֶךְ הַהֲתַנְהָגוֹת עִם הַתְּלַמִּידִים, וַיִּחְזְקוּ וַיִּאֲמְצוּ מָאֵד בַּעֲבוּדַת קִדְשׁוֹ.

י"ט קמב . . . . . קפט

יְדַבֵּר מֵהַחֹבוֹת שְׁיֵשׁ לוֹ, וּמִעֲנִין שְׁמַחָה וְשְׁמִירָה מִכַּעַס, וְלִדְבַר בְּכָל יוֹם אֵלָיו תְּחַבְּרֶךָ.

י"ט קמג . . . . . קצ

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לְלִמּוֹד עִם צְעִירִים תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבּוֹן, שֶׁהַכָּל נִחְזָק בָּהֶם, וְאֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְעֶסֶק בְּזָהָה.

י"ט קמד . . . . . קצא

יִחְזַק וַיִּאֲמַץ מָאֵד בַּחוּר צְעִיר, וְגַם יוֹכִיחֵנוּ עַל מַדַּת הַעֲזוֹת וְהַחֲצָפָה שָׁבוּ, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין לְבוֹא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ, וְלְעֶסֶק שֶׁם בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, וַיְדַבֵּר מִכַּמָּה תְּקוּנֵי הַבְּרִית, וּמִלְמוּד "לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן", וַיִּזְרְזוּ לְקַבֵּעַ מְגוּרָיו בְּיִבְנָאֵל.

י"ט קמה . . . . . קצב

יִזְהִיר וַיִּזְרוּ אֶת כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שְׁיֵשׁ לָהֶם בְּנִים בְּיְשִׁיבָה "בֵּית שְׁלֹמֹה", שְׁיִשְׁתַּפּוּ פְעֻלָּה עִם הַמְּלַמְדִים, וַיְגַלֶּה מֵהוֹת הַשְּׁתוּף הַזֶּה, וַיִּחְזַק מָאֵד עַל עֲתִיד הַיְלָדִים.

י"ט קמו . . . . . קצד

יִחְזַק וַיִּאֲמַץ אֶחָד שֶׁנִּפְגַּם בַּחֲטָא נוֹרָא, וְשָׁמַע אֶחָד שְׁמַדְבַּר בְּצִיּוֹן רַבּוֹנוּ ו"ל, שְׁאִין בְּרוּר שְׁיִכּוּלָה לְהִיּוֹת לוֹ תְּשׁוּבָה, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְנִשְׁבַּר מִזָּה

תִּכּוֹן הָעֲנֻנִים

17

מָאֵד, וַיִּגְיַב נֶגֶד הָעֵצָה פְּסוּלָה זֹאת בְּחִרְיָפוֹת גְּדוּלָּה, וַיִּגְלֶה לוֹ רַחֲמֵי ה' הַמְּרַבִּים וְגִדְל כַּח הַצְּדִיקִים, וַיַּעֲזְרוּ לְתַקּוֹן הַבְּרִית עַל-יְדֵי כַּמָּה עֲצוֹת לְעִבְדָּה וּלְמַעֲשֵׂה, וַיִּבְאֵר לוֹ שְׁנֵה כָּל הַנְּסִיוֹן שָׁלוֹ, שְׁמֵרְחֻקִים אוֹתוֹ מִהַתְּשׁוּבָה וּמִהַצְּדִיק.

י"ט ט קמז . . . . . ר

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַהִתְחַזְּקוֹת, שְׁאַחַר הָרַע יָבֹא הַטּוֹב וְהַנְּסִים הַנִּגְלִים, וַיַּחֲזֵק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּבְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּגְלֶה בְּאַרְיִכוֹת מַעַלַת תִּינוּקוֹת שֶׁל בַּיִת רַבֵּן, שֶׁהֵם מִצְּדִיקֵי הָרַבִּים, וּבִכְרֵט בְּמָקוֹם שֶׁהָיָה צְחִיחַ מְזֵה קְרוֹב לְמֵאָה שָׁנָה, וַיִּסְפֵּר מֵאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ שֶׁהָיָה מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת, וְסוּד הַצְּלָחָתוֹ.

י"ט ט קמח . . . . . רג

יִגְלֶה מַעַלַת הָאִשָּׁה הַמְּחַזְּקַת עֲצָמָה בְּשִׂמְחָה וּבִסְבָּלוֹת, שְׁמֵמְשִׁכֶת עַל כָּל הַבַּיִת אוֹיְרָה שֶׁל שִׂמְחָה, וַיַּחֲזֵקָה לְשִׁפְף שִׂיחָה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

י"ט ט קמט . . . . . רד

יַחֲזֵק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַמְּחֻדָּר בְּעֲצָמוֹ אַמוּנָה וּבִשְׁחוֹן, וַיַּעֲזֹר לְכוֹנֵן שְׁעוֹר קְבוּעַ בִּיבְנָאֵל אַחַר הַתְּפִלָּה, בְּמִשְׁךָ כַּחֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה דְקוֹת, וַיַּחֲזֵק וַיֵּאֱמָץ מָאֵד.

י"ט ט קנ . . . . . רה

יַחֲזֵק אִשָּׁה בְּעֵלַת הַשְּׂפָעָה בְּחִנוּף הַבְּנוֹת, וַיִּגְלֶה מַעַלַתָּה.

י"ט ט קנא . . . . . רו

יִדְבֵּר מֵעֵינַן הַמְּדוּת הַטּוֹבוֹת שֶׁצָּרִיף לְסַגֵּל לְעֲצָמוֹ.

י"ט ט קנב . . . . . רז

יַעֲזֹר לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלִהְיוֹת יַחֲזֵק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, וּבְדַבּוֹר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלִמּוּד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וַיַּעֲזֹר הַנִּמְעָן שֶׁהוֹלֵךְ לְמָקוֹם רְחוֹק מִיְהוּדוֹת, שֶׁיִּבְצֹר עֲצָמוֹ בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת.

י"ט ט קנג . . . . . רח

יַחֲזֵק אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ דִּיבְנָאֵל עַל יְשִׁיבָה בְּצוֹתָא אַחַת לְשָׁבוּעַ, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַהִפְצָה, וַיִּדְבֵּר מִהִדְיוֹת דִּיבְנָאֵל, וַיִּרְמֹז לָהֶם לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה וּלְעֵבֵר לְשֵׁם, וַיַּחֲזֵקֵם בְּכַמָּה עֲנֻנִים.

י"ט ט קנד . . . . . רי

יַחֲזֵק מָאֵד בְּעֵינַן כְּבוֹד אָב וְאָם.

י"ט קנה . . . . . ריא

יחזק לדון את האשה לכף זכות, ועקר הפגם פי נטה מרצונה, ויעורר על שלום-בית — להם ולשתק, ועל עשרה מזמורי 'תקון הכללי' המסגלים לפרנסה.

י"ט קנו . . . . . ריב

ידבר מענין מדת הסבלנות, שאותה לומדים בקנטרסים הקדושים.

י"ט קנז . . . . . ריב

ידבר מהקשיים שמערים מישהו שהיה ממנה אז, וזה מורה על גדל בטלנותו, ומזה רואים איך היתה ההתמודדות בחבלי הקליטה של קהלתנו הקדושה.

י"ט קנח . . . . . ריג

ידבר מענין הקשיים והמסירות על בתי החנוף שלנו, ויגלה שכל עניינינו הוא רק תפלה ונסים, ויעורר לעסק בתפלה.

י"ט קנט . . . . . ריד

יעורר על תפלת ותיקין ביבנאל ולאחריה שעור ב"לקוטי-מוהר"ן" במשך כרבע שעה, ויגלה מעלת הלמוד הזה, ותפלת ערבית מקדם.

י"ט קס . . . . . רטו

יחזק אשה בעלת השפעה, שתתרום מכחה לענין אנשי שלומנו ביבנאל.

י"ט קסא . . . . . רטז

ידבר מענין כמה ענינים פרטיים, וגדל טובו יתברך.

י"ט קסב . . . . . רטז

ייעץ על קניית הספר הקדוש "מסלת ישרים" לחלקה בין התלמידים, וידבר מענין תפלת ערבית בזמנה.

י"ט קסג . . . . . ריז

יפליג במעלת עמל המדפיסים, ויביע קורת רוחו.

י"ט קסד . . . . . ריח

יחזק את המדפיס "אשר בנחל" ושאר ספרים על גדל זכותו, ויארץ לתאר בדרך משל וחזוק עצום גדל מעלת הענין, ויתאר לו כל ספר וספר שהדפיס, ועד כמה צריך להתחזק למרות כל מה שעובר עליו, וידבר מענין חנפה שהוא ענין התחדשות.

י"ט קסה . . . . . **רכא**

יחזק את העוסק בעשיית המפתחות ויזרזו בעבודה, ויגלה לו שהמכתב הקודם נכתב גם אליו, ויזכירו הנסים שעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא.

י"ט קסו . . . . . **רכב**

ידבר מענין אמונה פשוטה, שעל-ידי-זה מצליח כל ימי חייו.

י"ט קסז . . . . . **רכג**

ידבר מענין שמירת הזמן על-ידי כל דבור אליו יתברך, והגורם לפגם-הברית הוא בטול הזמן, ויפליג במעלת הצדקה.

י"ט קסח . . . . . **רכד**

יאחל ברכות לזוג ששלום ביניהם, ויתן פמה הדרכות בענין הדלקת גרות שבת וקיום המצוות.

י"ט קסט . . . . . **רכה**

ידבר מענין שלום-בית, ולדבק עצמו בו יתברך, ולהתחזק באמונה הקדושה, ולדבר עמו יתברך באפן קבע.

י"ט קע . . . . . **רכו**

יגלה מעלת השמחה בבית, איך שכל האוירה משתנה כשהאדם שרוי בשמחה, ויעורר על זה מאד.

י"ט קעא . . . . . **רכז**

יחזק מאד במדת השמחה, שעל-ידי-זה נתרחב המוח, ויעורר על כבוד האשה, שכל העשירות וההצלחה באה על-ידי-זה, ויזהיר לקבע שעורים בתורה, ויפרש פסוק בתהלים, שעל-ידי שמירה משקר נצולים מפגם-הברית.

י"ט קעב . . . . . **רכח**

ידבר מענין הזכות לעזר לחנוף הילדים הקטנים, ואהבת השם יתברך, ויאחל ויברך מאד.

י"ט קעג . . . . . **רכט**

ישבח מגורי יבנאל, ויחזק על מדת השמחה, וינגיל לדבר אליו יתברך, ויגלה מעלת הענין שיש למי לפנות בעת צרה, ויבאר פסוק: "עזרי מעם ה'", על-פי הענין שעקר העזרה היא ממנו יתברך, וקשור השמים לארץ.

- י"ט קעד** . . . . . קלא
 יְזַהֵר לְשׁוֹמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִפְּגַם־הַבְּרִית וּמִפְּגַם־הַעֲיִנִים, וַיִּבְאֵר פְּסוּקֵי
 בְּתֵהָלָם עַל קִטְבֵי זֶה, וַיַּעֲזֹר לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֲמִתּוֹ מִצִּיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ,
 וַעֲנִין צְדָקָה וְהַפְּצָה וּכְנִיסָה לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ בְּדַרְךְ אֶרְצָן.
- י"ט קעה** . . . . . קלג
 יְדַבֵּר מֵעַנִּין שְׁלוֹם וּמַחֲלָקָת, וְלִמְצָא הַטּוֹב בְּזוּלָתוֹ, וּמַעֲלָת הַפְּצַת
 הַמַּעֲיָנוֹת, וַיִּפְרֹשׁ פְּסוּקֵי: "הַגְּדִיל ה' לַעֲשׂוֹת עֲמָנוּ", וַיִּרְגֵּיל לְדַבֵּר עִמּוֹ
 יִתְבַּרְךָ.
- י"ט קעו** . . . . . קלה
 יְזַרְזוּ הַתְּפִיסָה שֶׁל הַדִּירוֹת בְּיַבְנָאֵל, וַיַּחֲזֹק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְלִהְיוֹת
 בְּסִבְלָנוּת, וַיְזַהֵר לְקַבֵּעַ שְׁעוּרִים בַּתּוֹרָה, וְלִהְכַנִּיס עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה.
- י"ט קעז** . . . . . רלו
 יְדַבֵּר מֵעַנִּין הַדְּלָקָת גְּרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.
- י"ט קעח** . . . . . רלז
 יְדַבֵּר מֵעַנִּין הַבְּטוּל אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, עַל־יְדֵי שְׂמֵדָבְרִים עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וַיַּחֲזֹק
 לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה.
- י"ט קעט** . . . . . רלח
 יְדַבֵּר מֵעַנִּין הַדְּלָקָת גְּרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.
- י"ט קפ** . . . . . רלח
 יַחֲזֹק וַיֹּאמֶץ שְׁלֵא לְהִתְנַאֵשׁ, וַיּוֹרֶה לִילֵךְ לְבַקֵּר חוֹלִים, וְלֹא לִפְלֵ לְדַכְדּוֹף.
- י"ט קפא** . . . . . רלט
 יַחֲזֹק לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלֹא לַחֲשֹׁב כְּלָל מִהָעֶבֶר, וַיְדַבֵּר מִפְּסוּקֵי:
 "אֲנִי אָמַרְתִּי בְּחַפְזִי", וְלִהְרַבּוֹת בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת.
- י"ט קפב** . . . . . רמ
 יְזַהֵר מִפְּזִיזוֹת, וּבִפְרִט בְּעַנִּין שְׁבִירַת שְׂדוּף, וַיַּחֲזֹק עַל בְּטָחוֹן.
- י"ט קפג** . . . . . רמא
 יַחֲזֹק וַיֹּאמֶץ מְאֹד אֶת הַמְּמַנֶּה עַל הַתְּלַמִּידִים, וַאֲשֶׁר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוֹל
 לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים, וַיַּעֲזֹרוּ עַל עַנִּין הַשִּׁיחָה עִם זוּלָתוֹ כְּמִנְהַג מוֹהֲרָנֵי־תְּ
 ו"ל, וַיִּתֵּן לוֹ הַדְּרָכָה כִּי־צַד לְהַתְּנַהֵג עִם הַבַּחֲוָרִים.

- י"ט קפד** . . . . . רמד
יעורר את הלומד עם התלמידים הקשים בתחלת פנון המוסד, ויורה לו
דרך ההצלחה עמהם.
- י"ט קפה** . . . . . רמו
ידבר נפלאות לבעל ההשפעה ביבנאל מענין השעור שיסד פרצונו
לאחר התפלה ב"לקויטי-מוהר"ן", ויחזק ויאמץ מאד.
- י"ט קפו** . . . . . רמח
ידבר מענין חלון על-פי המבאר בדברי רבנו ז"ל, ויעורר לנסע לקבוצים
לקרב אנשים להשם יתברך, ויעורר לדבר אליו יתברך.
- י"ט קפז** . . . . . רמח
ידבר מענין הנהגת בית-הכנסת, ויאחל על פרנסה, וחסנות עזר שבת
שרוצה לפתח ביבנאל, ויחזק מאד באמונה פשוטה ומעלת למוד דף
גמרא בכל יום.
- י"ט קפח** . . . . . רנ
יקנה פי יהיה גמר הבנין, ויצוה למסור המכתבים ליעדם.
- י"ט קפט** . . . . . רנ
ידבר מענין הדירות החדשות, והרחבת קהלתנו, ומענין אמונה פשוטה
בו יתברך.
- י"ט קצ** . . . . . רנא
ידרש בשלום הנמצא, וידבר מהדירות החדשה.
- י"ט קצא** . . . . . רנא
ידבר מפמה קנטרסים חדשים ומענין "אוצר הקנטרסים" ומעלתם.
- י"ט קצב** . . . . . רנב
יחזק את מגייה הספרים בענין מראי מקומות על ספריו הקדושים, ועל
למוד דף גמרא רש"י ותוספות בכל יום, וממעלת מהר"ם שפירא מה
שפעל בענין דף היומי, ויחזק מאד לילך אחר החתונה לשעור בהלכות
טהרה והלכות שבת מפי מגיד שעור דיקא.
- י"ט קצג** . . . . . רנג
ידבר מהספר "פעלת הצדיק" ו"אשר בנחל", ומקנטרס "סליחה
ומחילה".

י"ט קצד . . . . . רנד
 יחזק מאד על מדת השמחה ועל ענין התפלה וההתבודדות.

י"ט קצה . . . . . רנה
 יחזק פנגד כל מיני התבטאיות העקר להחזיק מעמד, וידבר מתכלית השלום שהוא פששני הפכים משתוים.

י"ט קצו . . . . . רנו
 יבאר שכל מי שחוגר עצמו לעסק בצרכי צבור, צריך לקבל על עצמו קשיים וכו', וידבר מכמה ענינים פרטיים השכיחים לתקופה ההיא.

י"ט קצז . . . . . רנז
 ידבר נפלאות מענין ההתקרבות לרבנו ז"ל, ואהבתו לנמען שהוא מבין בדבר רבנו ז"ל, ויגלה דרכו בהתקרבות, שהיא — להיות בקי בדבר רבנו ז"ל, וענין ראש-בית שהוא הצדיק, וזה לעמת זה ישנם מפרסמים של שקר, והנהגותיהם המשנות שאין להם שום שרש בדברי רבנו ז"ל.

י"ט קצח . . . . . רסג
 יפליג במעלת שעור ב"לקוטי מוהר"ן" משתף לכל אנשי שלומנו, שכל אחד אומר ומחדש, ולמוד בחברותא גמרא ופוסקים, ויעורר את המקרב לרבנו ז"ל, שיחזק בכל יום כמה מאנשי שלומנו, והלמוד של רבנו ז"ל — לקשר רוחניות לגשמיות, פתילה ושמן, גוף ונשמה, ומסוד השירה, ויחזק על כך בדבורים נוראים ונפלאים.

י"ט קצט . . . . . רסה
 ידבר מהגלוי אלקות שיש ביבנאל, ומהפחות שיש לכל בר ישראל, שהוא צנור להוציא על ידו גלוי אלקותו, ויעורר אשה להשפיע על חברותיה וכו'.

י"ט ר' . . . . . רסו
 ידבר ממעלת הספר "אוצר הקנטרסים" וממעלת ההדפסה בכלל, ויגלה איך מרי נפש פונים אליו, וכל התחזקותם היא רק הספרים הקדושים.

י"ט רא . . . . . רסז
 יחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולקרב אנשים להשם יתברך בכל מקום בואו.

י"ט רב . . . . . רסח
 יחזק בענין הפצה, ויעורר על למוד ח"י פרקים משניות.

י"ט רג. . . . . רסט
 תענין באיזה חלוק דעה עם השכן, ויחזק להיות בשמחה עצומה.

י"ט רד. . . . . רסט
 ידבר מנפלאות מדת השמחה, ולצרפה אל עבודת ההתעוררות, ויחזק מאד לשמח על הנסים שעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא, ולמוד דף גמרא בצותא עם חברותא.

י"ט רה. . . . . רעא
 יחזק על הנחת תפלין, על סבלנות ובדיקת מזוזות.

י"ט רו. . . . . רעב
 יחזק מאד על חדושי תורה, ולדבק עצמו בו יתברך, וידבר מענין גנות הבררנות ומהקנטרס "מציאת הזיוג".

י"ט רז. . . . . רעג
 יחזק להיות בשמחה שמצלת מעצלות וכו', ועקר השמחה "שלא עשני גוי", ויורה שלא להתבלבל מכלל המחלוקות, כי כל העדה כלם קדושים, ויחזק להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ולומר "תקון הכללי", ולשבר הגאווה, שעל-ידי-זה ימצא שדוף.

י"ט רח. . . . . רעה
 ידבר מענין אמונת חכמים ברבנו ז"ל, ולמוד "ספר-המדות", ולהיות בשמחה עצומה.

י"ט רט. . . . . רעו
 יחזק מאד את שעגמו עליו חיו מחמת אי מציאת זיוגו, ויגלה לו דרך נפלאה איך להתחזק בצור לו, להתרחק מדחיקת השעה ומפל מיני יסורי נפש וקשיות על השם יתברך וצדיקיו.

י"ט רי. . . . . רעח
 יחזק אשה שאחר פריצה בביתה נופלת לפחדים, ויעוררה לצאת מזה עם עצה נכונה.

י"ט ריא. . . . . רעט
 יחזק מאד אשה בצרה להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ואז תהיה לה סבלנות לגדל את הילדים.

- י"ט רבי** . . . . . רעט
 יֵאֱמָץ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עַל אֲשֶׁר בִּנְחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ, וַיִּחְזַק עַל אַמוּנַת הַבּוֹרָא, לִידַע שֶׁכָּל מָה שֶׁנֶּאֱרָע הוּא סְבוּבִים מִלְּמַעְלָה, וַיִּגְלֶה מַעְלַת לְמוֹד וַגִּרְסַת מְשָׁנוֹת פְּסִדְרָן.
- י"ט ריג** . . . . . רפא
 יַעֲוֹרֵר עַל בְּדִיקַת מְזוּזוֹת וְהִדְלָקַת גֵּרוֹת שֶׁבֶת, וַיִּחְזַק מְאֹד בְּתַפְלָה וּבְשִׂמְרַת שֶׁבֶת כְּרֵאוּי.
- י"ט ריד** . . . . . רפב
 יִגְלֶה שֶׁעַקֵּר הַיְשׁוּעָה בָּאָה כְּפִי אֲשֶׁר אָדָם מִמְּשִׁיף עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה.
- י"ט רטו** . . . . . רפב
 יִחְזַק אֶת הַהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ו"ל עַל הַתְּמַדַּת הַלְמוּד, וְקִיּוּם הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְכַבּוּד הוֹרִים, וְהַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.
- י"ט רטז** . . . . . רפג
 יִחְזַק אֶת כָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ עַל נִקְדַּת הַשִּׂמְחָה, שֶׁהִיא הַדְּבָקוּת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִמְשַׁכַּת אַמוּנָה בְּרוּרָה.
- י"ט ריז** . . . . . רפה
 יִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר הַמְשַׁפְּחָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיהָ עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, וַיִּחְזַק עַל הַעֲתִיד הַטוֹב שְׁיָבוֹא, וַיַּעֲוֹרֵר לְחִזְקַת שְׂאֵר הַנָּשִׁים בְּאַמוּנָה וּבְטַחֲוֹן, וַיִּפְלִיג בְּמַעְלַת הַזִּכָּה לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ו"ל.
- י"ט ריח** . . . . . רפז
 יִחְזַק מְאֹד בְּמַדַּת הַשִּׂמְחָה לְמֵרוֹת שֶׁעוֹבֶרֶת עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, וַיִּפְלִיג בְּמַעְלַת הַהַתְּבַוּדוֹת בְּלִילָה בֵּין הַהָרִים, וְלְמוֹד שְׁעוּרִים קְבוּעִים פְּסִדְרָן, וְלְמוֹד הַלְכָה.
- י"ט ריט** . . . . . רפח
 יִחְזַק מְאֹד אֶת הַמְדַּפִּים סְפָרָיו הַקְּדוּשִׁים, וַיִּגְלֶה לוֹ מַעְלַת עֲבוּדָתוֹ הַקְּדוּשָׁה לְעַמַּת הָרַע שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט בְּעוֹלָם, וַיֵּאֱחָל בְּרִכּוֹת לָרֹב עַל-יְדֵי הַפְּעִילוֹת הַגְּדוּלָה הַזֹּאת.
- י"ט רכ** . . . . . רצ
 יִגְלֶה מַעְלַת הַמְזוּפָה אֶת הַרְבִּים, וַיַּעֲוֹרֵר אוֹדוֹת הַשִּׂמְחָה וְהַדְּבוּר אֵלָיו

יְתַבְרֶךְ, שְׂרָק בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַהִתְקַרְבוּת, וַיִּזְרַז לְקַבֵּעַ שְׁעוּרִים קְבוּעִים
בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה.

י"ט רכא . . . . . **רצא**

יְשַׁלַּח דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מֵהֵבֵן שְׁלוֹמֵד הַיֵּטֵב, וַיַּעֲזֹרר הַנִּמְצָן לְדַבֵּר עִם אָנָּשִׁי
שְׁלוֹמָנוּ, וְהַכֵּל בְּכַטּוֹל הַיְשׁוּת.

י"ט רכב . . . . . **רצב**

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַמְּחֻזָּק וּמְזוּכָה לְאַחֲרִים, שְׂזוֹ מַצּוֹת צְדָקָה גְדוֹלָה מְאֹד.

י"ט רכג . . . . . **רצג**

יַעֲזֹרר עַל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתַבְרֶךְ, וְעַל לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּשְׁאַר
סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

י"ד רכד . . . . . **רצד**

יְדַבֵּר מַעֲנֵן חוֹבוֹת, וְאִיךָ זוֹכִים לְצֵאת מִזֶּה בְּרוּחָנִיּוֹת — עַל-יְדֵי תַקּוּן
בַּחֲיִנַת חו"ב, וַיְדַבֵּר מַעֲנֵן וְתִיקִין וְלַמּוֹד גְּמָרָא בְּתַכְרוּתָא.

י"ט רכה . . . . . **רצו**

יְחַזֵּק אִשָּׁה הַמְּצַלִּיחָה מְאֹד בְּהַנְהִיגַת מַעֲרַכַת הַחַנוּף לְבָנוֹת שְׁהוּקְמָה
אֶצְלָנוּ.

י"ט רכו . . . . . **רצז**

יְחַזֵּק עַל הַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה, וַיְלַהֲרֵגִיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתַבְרֶךְ.

י"ט רכז . . . . . **רצח**

יְדַבֵּר מֵהַמוֹסְדוֹת שְׁהוּקְמוּ בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ, וְהַעֲזֹרָה שְׁלָנוּ בָּאָה רַק מֵהַשֵּׁם
יְתַבְרֶךְ בְּעַצְמוֹ.

י"ט רכח . . . . . **רצט**

יְחַזֵּק אֶת כָּלֵל תְּלִמִּידֵי יִשְׂיֵבָה קְטָנָה "בֵּית שְׁלֵמָה" אוֹדוֹת הַקְּבֵלָה טוֹבָה
שְׁלָהֶם — לְגַרְסַּ מְשֻׁנּוֹת כְּסִדְרָן, וַיִּאֲרִיךְ לְעוֹרְרֵם וּלְגַלּוֹת לָהֶם מַעֲלַת
הָעֲנִין.

י"ט רכט . . . . . **שא**

יְדַבֵּר מִיִּשְׂרָיִם וְהַתְּחַזְּקוֹת לְעוֹמְדִים עַל מִשְׁמַר הַחַנוּף בִּישְׂיֵבָה קְטָנָה
הָרֵאשׁוֹנָה בִּיבְנָאֵל, וַיְחַזְּקֵם מְאֹד עַל עֲבוּדַת קְדָשׁ, וַיְתַנּוּ לָהֶם כְּמָה
סְעִיפֵי חַנוּף, שְׁהֵם עֲקָרִים גְּדוֹלִים בְּמִלְאַכַת הַחַנוּף.

- י"ט רל** . . . . . שה
 ידבר מזכות הדפסת הספרים, ויחזק את המדפיס מאד על מעלת
 עבודתו.
- י"ט רלא** . . . . . שה
 ישבח את עבודתו של עורך "אור יבנאל" על המאמרים הנפלאים שיש
 שם — גלוי אלקות באפן נפלא.
- י"ט רלב** . . . . . שז
 ידבר מענין זמן תפלת המנחה, שצריכה להיות בשעה מקדמת, ויבאר
 הדבקות בו יתברך, ושמירת הזמן היקר.
- י"ט רלג** . . . . . שח
 ידבר נוראות נפלאות ממעלת מדת הסבלנות, ויגלה שהכל לפי תקף
 האמונה בו יתברך, ויפליג במעלת קרוב רחוקים.
- י"ט רלד** . . . . . שי
 יזהיר שלא לרחק את הבן יהיה איך שיהיה, ולא לתלות האשמה אלא
 בעצמו, וישתתף בצערו, וימליץ לחזור על מסכת תענית מאה פעמים
 ואחת, ובענין פרנסה — אין עוזבים, עד שמוצאים אחרת.
- י"ט רלה** . . . . . שיא
 יחזק שלא להשבר משום דבר שבעולם, והעקר לדבר אליו יתברך
 בתמימות.
- י"ט רלו** . . . . . שיב
 יחזק מאד בלמוד התורה הקדושה, ולברח מפל מיני יושבי קרנות.
- י"ט רלז** . . . . . שיג
 יעורר שלא לדבר לפני התפלה שום דבור בטל, וזו סגלה לטהרת המח.
- י"ט רלח** . . . . . שיג
 ידבר בגנות מי שצריך להיות ממנה על הדת, ובאמת הוא עושה
 מלאכתו רמיה, ויגלה פרצופו הטמא, ושראוי להתרחק ממנו.
- י"ט רלט** . . . . . שטו
 יעורר שלא לדחות זמן תפלה, אלא תכף פשיכולים ללכת להתפלל.
- י"ט רמ** . . . . . שטו
 יעורר לקדש ולשמר על דבורו, שנה עקר הכל, ויחזק מאד שלא

להוציא שם שמים לבטלה, כְּאִשֶׁר הִרְגִּילוּ הַכּוֹפְרִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן,
ויעזר על למוד משניות, ועל אמונה פשוטה, ועל התמדת התורה
שהיא עקר הכפרה על פגם הברית.

י"ט רמא . . . . . שיח
יעזר לשמח את אשתו, ויזרז על למוד משניות.

י"ט רמב . . . . . שיט
ידריך אשה שתהיה שמחה בביתה וסבלנית על מה שעובר עליה
מבעלה, ויחזקה בעת מצוקתה ויגלה מעלת בית שיש בו שלום
והשלמה בין בני הזוג, שזה משפיע גם על הילדים.

י"ט רמג . . . . . שכ
יוכיח בעל שיתנהג לאשתו כראוי, ויעשה שלום עמה עם בקשת סליחה
וכו', ויגלה מעגן "מעטה" שהוא סוד התשובה.

י"ט רמד . . . . . שכא
יחזק על מעגן הצרות והנזקים שעוברים על האדם, ואסור להקשות
שום קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, כי הכל בהשגחה, וימאן דאתפרע
בגופה' וכו', ויחזק ויאמץ מאד את האדם.

י"ט רמה . . . . . שכב
יפליג במעלת קבלת בזיונות באהבה ובשמחה, ומעלת הזוכה להתקרב
לצדיק, המחזקו ללמוד התורה הקדושה, משניות וזהר וכו'.

י"ט רמו . . . . . שכד
ידבר מעגן קדשת הדבור, ומעלת הזוכה לשמרו כראוי.

י"ט רמז . . . . . שכה
יחזק לדון כל אחד לכף זכות, ועגן דבקות ההשגחה של הקדוש-ברוך-
הוא.

י"ט רמח . . . . . שכו
ידבר מעגן למוד משניות, ובפרט בחור צעיר, שזה יועיל לו לעתיד.

י"ט רמט . . . . . שכז
יעזר על למוד שעורים כסדרן, ועקר הדמיונות באים מחסרון
התבודדות.

י"ט רנ . . . . . שכח
 יִיעֶץ לְרֹקֵן, שְׁלֵא יִמְהַר לְשֵׂא גְרוּשָׁה עִם אֲרֻבָּעָה יְלָדִים, וּבּוֹדֵאֵי יֵשׁ לוֹ
 זְוִיג כְּעָרְכוֹ.

י"ט רנא . . . . . שכט
 חֲזַק שְׁלֵא לְהִפְגֵּס בְּעֻצְבִּים, רַק לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה הַמְּבִיאָה
 לְסִבְלָנוּת, וְהִעָקֵר תְּלוּי בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית.

י"ט רנב . . . . . שכט
 יַעֲזֹרֵר עַל לְמוּד בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְסִפְרֵי חֲסִידוּת וּמוֹסָר וְכוּ',
 עַל כָּל פְּנִים הִעָקֵר לְשֹׁמֵר עַל הַזְּמַן הַיָּקָר וּלְנֹצֵלוֹ לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנֹצֵחִי.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכּלֵי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מִקְשֶׁר עֲצָמִי בְּאֲמִירַת הַעֲשָׂרָה מְזֻמָּרִים אֵלָיו לְכֹל הַצְדִּיקִים
הָאֲמִתִּיִּים שְׁבֻדוֹרָנוּ, וּלְכֹל הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרָה, קְדוֹשִׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, וּבִכְפָּרֵט לְרַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ צְדִיק יְסוּד עוֹלָם נַחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, רַבְּנֵי נַחֲמָן בֶּן פִּיגְאָ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שְׁגִלָּה תִּקְוִין זֶה.

לְכוּ גְרַנְגָּה לִיהוָה נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדְּמָה פָּנָיו בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת
נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמְלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הַרְיֵנִי מְזֻמָּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי לְשֵׁם יְחוּד
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתָּה בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ עַל-יָדַי הֵהוּא טָמִיר
וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז א מִכְתָּם לְדוֹד שְׁמִרְנֵי אֵל כִּי-חֲסִיתִי בְךָ:
ב אֲמַרְתָּ לִיהוָה אֲדֹנָי אַתָּה טוֹבָתִי בַל-עָלִיד:
ג לְקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר-בְּאֶרֶץ הַמָּה וְאֲדִירִי כָל-חֲפָצָי-
ד בָּם: יִרְבוּ עֲצָבוֹתֶם אַחַר מָהְרוּ בַל-אֲסִיד:
ה נִסְפִיחֵם מִדָּם וּבַל-אֲשָׂא אֶת-שְׁמוֹתֶם עַל-שִׁפְתָי:
ו יְהוָה מְנַת-חֶלְקִי וְכוֹסֵי אַתָּה תוֹמִיד גּוֹרְלִי:
ז חֲבָלִים נִפְלוּ-לִי בְנַעֲמִים אַף-נַחֲלַת שְׁפָרָה עָלַי:
ח אֲבִרְךָ אֶת-יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אַף-לִילוֹת יִסְרוּנִי
ט כְּלִיּוֹתַי: ח שׁוֹיִתִּי יְהוָה לְנִגְדֵי תְמִיד כִּי מִיְמִינִי
י בַל-אֲמוֹט: ט לָכֵן א שָׁמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי אַף-
יא בְּשָׂרִי יִשְׁכַּן לְבַטַח: י כִּי א לֹא-תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשִׂאוֹל
יב לֹא-תִתֵּן חֲסִידְךָ לְרֵאוֹת שָׁחַת: יג תוֹדִיעֵנִי אֲרַח
יד חַיִּים שִׁבַע שְׁמָחוֹת אֶת-פָּנֶיךָ נַעֲמוֹת בִּימִינְךָ
טו נַעֲחַ:

לב * לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁר־י נְשׂוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג כִּי־הִחַרְשֵׁתִי בָּלוּ עַצְמִי בְּשִׂאֲנָתִי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדָךְ נִהַפְךָ
 לְשֵׁדִי בְּחֶרְבֵנִי קִיּוֹן סְלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי
 לֹא־כִסִּיתִי אִמְרָתִי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סְלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֲסִיד | אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מַצָּא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מַצַּר תַּעֲרָנִי
 רַנִּי פִלַּט תִּסּוּבְּנִי סְלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עֲלֶיךָ עֵינָי: ט אֱל־תִּהְיוּ |
 כְּסוּם כְּפָרֵד אִין הָבִין בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוּם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטָח
 בִּיהוָה חֶסֶד יִסּוּבְּנֵו: יא שִׂמְחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 עַד־יָקִים וְחֶרְנֵנוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל לֵב:

מא * לְמַנְעִחַ מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁפִּיל אֱל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחִיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאָרֶץ וְאֱל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִי־בִיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲרֵנוּ עַל־עַרְשׂ דְּוֵי כָּל־מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכָתָה
 בְּחֻלָּיו: ה אֲנִי־אִמְרָתִי יְהוָה חֲנֵנִי רַפְּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יִאֲמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שְׂוֹא יִדְבַר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

יִקְבֹּץ אָזוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ^ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל־שֹׁנְאֵי עָלַי | יִחְשְׁבוּ רָעָה לִּי: ^ט דְּבַר־בְּלִיעַל
 יַצּוֹק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: ^י גַּם־אִישׁ
 שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי
 עָקַב: ^{יא} וְאַתָּה יְהוָה חֲנּוּנִי וְחַקִּימְנִי וְאַשְׁלֵמָה לָּחֶם:
^{יב} בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי־חֲפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא־יִרְיעַ אֵיבִי
 עָלַי: ^{יג} וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכַּת בִּי וּתְצַיְבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: ^{יד} בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
 וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְעַח מִשְׁכִּיל לְבַנְי־קַרְח: ^ב כְּאִיל תִּעְרוֹג
 עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי תִעְרוֹג אֲלֵיךָ אֱלֹהִים:
^ג עֲמָאָה נַפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חֵי מְתֵי אָבוֹא
 וְאַרְאָה פְּנֵי אֱלֹהִים: ^ד הִיִּתְהַלֵּי דְמַעְתֵּי לָחֶם יוֹמָם
 וְלַיְלָה בְּאֹמַר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵיחָ אֲלֵהֶיךָ: ^ה אֱלֹהֵי
 אֲזַכְּרָה | וְאַשְׁפֹּכָה עָלַי | נַפְשֵׁי כִּי אֶעְבֵּר | בְּסֶךְ
 אֲדָדָם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הַמוֹן
 חוֹנֵג: ^ו מִהַתְּשִׁתּוּחֵי | נַפְשֵׁי וְתַהֲמֵי עָלַי הוֹחֲלֵי
 לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֵנוּ יְשׁוּעוֹת פָּנִינוּ: ^ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשֵׁי תִשְׁתּוּחַח עַל־כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְצֵי יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מֵהַר מְצָעַר: ^ח תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל עֲנוּרִיךָ כָּל־מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָךָ עָלַי עָבְרוּ:
^ט יוֹמָם | יַעֲוֶה יְהוָה | חֲסֵדוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עִמִּי
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: ^י אֲזַכְּרָה | לְאֵל סְלַעֵי לְמָה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: י אֲבָרְצָה |
 בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוֹנִי עֲזָרְרִי בְּאִמְרָם אֵלַי כֹּל־הַיּוֹם
 אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּחֲוֶה־י | נַפְשִׁי וּמַה־תִּתְּהַמֵּי
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֹו יִשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְעָה אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלְחַ
 שְׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַעֲיִלְנִי
 מֵאוֹיְבֵי | אֱלֹהֵי מִמֵּת־קוֹמְמֵי תִשְׁנֹבְנֵי: ג הַעֲיִלְנִי
 מִפְּעָלֵי אָוֶן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֵינִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 חַטָּאתֵי יְהוָה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן וַיְכַוְנֵנוּ עוֹרָה
 לְקַרְאתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | עֲבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִקְיִצָּה לְפָקֵד כֹּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּחַן
 כֹּל־בְּגֵדֵי אָוֶן סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרְב יַחֲמוּ כַּכֶּלֶב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה | יִבְיַעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֲזוּ אֵלֶיךָ אֲשֶׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁנֹבְנֵי: יא אֱלֹהֵי חֶסֶדֵי יִקְדַּמְנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשַׂרְרֵי: יב אֶל־תִּהְרָגֶם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּנְנוּ אֲדֹנָי: יג חַטָּאת־
 פִּימוּ דְבַר־שִׁפְתֵימוּ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֵאוֹנָם וּמֵאֲלֹהֵי
 וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כֹּל־הַבְּחָמָה כֹּל־הַיִּנְמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשַׁל בִּיעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיִּשְׁבוּ לָעָרֶב יַהֲמוּ כְּכֹלֵב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּה
 יִנְיֵעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיְלִינּוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֵזְךָ וְאֶרְנֵן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ פִּי-הָיִיתָ מִשְׁנֵב לִי
 וּמְנוּס בַּיּוֹם עַר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה פִּי-אֱלֹהִים
 מִשְׁנֵבֵי אֱלֹהֵי חֲסֵדֶי:

עז * לְמַנְעַח עַל-יְדוּתוֹן לְאֶסֶף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי *
 אֶל-אֱלֹהִים וְאֶעֱעֶקֶה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלָי: ג בַּיּוֹם עָרַתִּי אֲדָנִי דְרָשְׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוּג מֵאַנְהָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעִיֵּף רוּחִי סְלָה: ה אַחֲזֹת
 שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַיִם
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נִגְיַנְתִּי בַלִּילָה
 עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיַּחֲפֹשׂ רוּחִי: ח הֲלַעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדָנִי וְלֹא-יִסִּיף לְרַעוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לִנְעַח
 חֲסֵדוֹ נֹמֵר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשְּׁכַח חַנּוּת אֵל
 אִם-קָפִץ בְּאֵף רַחֲמָיו סְלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיּוֹן: יב אֲזַכּוֹר מֵעַלְלִי-יָהּ פִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלִאָדָּךְ: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פִּעְלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בְּקֹדֶשׁ דְּרָכֶךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
 בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדְעַת בְּעַמִּים
 עוֹד: טז גֹּאֲלַת בְּזֹרוּעַ עַמְּךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סְלָה:
 יז רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יַחֲלוּ אֵף יִרְגְּזוּ

(* באמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תְּהַמּוֹת: יח זָרְמוּ מִיָּם | עָבוֹת קוֹל נָתַנּוּ שְׁחָקִים
 אֶף־חֲצִיךָ יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעְמֶךָ | בְּנִלְגַל הָאִירוּ
 בְּרָקִים תִּבֵּל רָגְזָה וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בַּיָּם יִרְכָּךָ
 וְשָׁבִילְךָ בַּמַּיִם רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְעוּ:
 כא נַחִית כַּצֹּאן עִמָּךָ בִּיד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ * תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מְעוֹן אֶתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בָּדָר וְדָר: ב בְּשָׁרְם | הָרִים יִלְדוּ
 וְתַחֲוִיל אֶרֶץ וְתִבֵּל וּמְעוֹלָם עַד־עוֹלָם אֶתָּה אֵל:
 ג תָּשָׁב אֲנוּשׁ עַד־דָּפָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
 ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כִּיּוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר
 וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: ה זָרַמְתָּם שָׁנָה יְהִיּוּ בַּבֶּקֶר
 כְּחֹצִיר יִחְלַף: ו בַּבֶּקֶר יִצִּיץ וְחֶלֶף לָעָרֶב יִמּוֹלֵל
 וַיִּבֶשׁ: ז כִּי־כָלִינוּ בְּאִפְךָ וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלְנוּ:
 ח שָׁתָה עֲזוֹתֵינוּ לְנִגְדְךָ עֲלַמְנוּ לְמֹאזֵר פָּנֶיךָ: ט כִּי
 כָּל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ כָּלִינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הַגָּה:
 י יָמֵי־שָׁנֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֵת |
 שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרַחֲבָם עָמַל וְאֹן כִּי־גו חֵישׁ וְנִעְפָּה:
 יא מִי־יֹדַע עִז אִפְךָ וּכְיִרְאֶתְךָ עִבְרַתְךָ: יב לְמַנּוֹת
 יָמֵינוּ כִּן הוֹדַע וְנָבֵא לִבִּב חֲכָמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
 עַד־מָתִי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר
 חֲסֹדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: טו שִׁמְחָנוּ
 כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יִרְאֶה אֵל־
 עֲבֹדֶיךָ כְּעֶלְךָ וְחִדְרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי | נַעַם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָהוּ:

קה א הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים
עלילותיו: ב שירו-לו זמרו-לו שיחו בכל-
נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו ישמח לב א
מבקשי יהוה: ד דרשו יהוה ועזו בקשו פניו
תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר-עשה מפתיו
ומשפטי-פיו: ו זרע אברהם עבדו בני יעקב
בחיריו: ז הוא יהוה אלהינו בכל-הארץ
משפטי-יו: ח זכר לעולם בריתו דבר עוה לאלה
דור: ט אשר פרת את-אברהם ושבועתו לישחק:
י ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם:
יא לאמר לך אתן את-ארץ-פנען חבל נחלתכם:
יב בהיותם מתי מספר כמעט וגרים בה:
יג ויתהלכו מגוי אל-גוי מממלכה אל-עם אחר:
יד לא-הניח אדם לעשקם ויזכח עליהם מלכים:
טו אל-תגעו במשיחי ולנביאי אל-תרעו:
טז ויקרא רעב על-הארץ כל-מטה-לחם שבר:
יז שלח לפניהם איש לעבד נמפר יוסף: יח ענו
בכבל רגלו ברזל באה נפשו: יט עד-עת
בא-דברו אמרת יהוה צרפתהו: כ שלח מלך
ויתירהו משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון
לבייתו ומשל בכל-קנינו: כב לאסר שריו בנפשו

וזִקְנָיו יִחַם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
 בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֵמְהוּ
 מִצְרָיו: כה הִפְךָ לִבְּם לִשְׂנֹא עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו:
 כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בּוֹ: כז שָׁמוּ-
 בָם דְּבָרֵי אֹתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
 חֲשֵׁךְ וַיִּחְשַׁךְ וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
 מִימֵיהֶם לְדָם וַיִּמַּת אֶת-דֹּגְתָם: ל שְׂרָץ אֲרָצָם
 צִפְרֹדַעִים בְּחֹדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרֵב
 כַּנִּים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אִשׁ
 לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיֵּךְ גְּפָנִים וַתֵּאֱנַתֶם וַיִּשְׁפֹּר עַיִן
 גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אֲרֶבָה וַיִּלַּק וַאִין מִסְפָּר:
 לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
 לו וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
 לז וַיּוֹצִיָאם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאִין בִּשְׁבָטָיו כּוֹשֵׁל:
 לח שָׁמַח מִצְרַיִם בְּעֵאתָם כִּי-נִפְלַ פַּחַדָם עֲלֵיהֶם:
 לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְךָ וְאִשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: מ שָׁאֵל
 וַיָּבֹא שָׁלוֹ וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח עוֹר
 וַיִּזְוְבוּ מַיִם הָלְכוּ בַּעֲוֹת נֹהֵר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
 דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדָו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
 בְּשֵׁשׁוֹן בְּרִנָּה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
 גּוֹזִים וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר אֲיִשְׁמָרוּ
 חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְעֲרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז * על-נהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
 בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
 בנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
 ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
 את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
 ירושלים תשכח ימיני: ו תדבק לשוני | לחפי
 אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלם על
 ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
 ירושלם האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
 ח בת-בבל השודדה אשרי שישלם-לך את-
 גמולך שנמלת לנו: ט אשרי | שיאחו ונפץ את-
 עלליך אל-הפלע:

קנ * הללויה | הללו-אל בקדשו הללוהו ברקיע
 עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו פרב גדלו:
 ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בנגבל וכנור:
 ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים וענב:
 ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
 ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי נתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:

ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם ויפלטם

מ'שעים ויושיעם כי חסו בו: